

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ Γ. Κ. ΠΑΠ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΙΔΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

[^οΕκαστον Μηνιαϊον Παράρτημα θ' ἀποτελῆται ἐξ 128 τοῦλάχιστον σελίδων. Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι τὸ Μηνιαϊον Παράρτημα ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως. Οἱ τακτικοὶ ἀναγνώσται ὀφείλουσι νὰ πέμπουν εἰς τὰ Γραφεῖά μας κατὰ τὸ τέλος ἐκάστον μηνὸς τὰ ἀγορασθέντα φύλλα τῶν « Ἀθηνῶν » διὰ νὰ λάβωσι τὸ Παράρτημα δωρεάν καὶ ἀπηλλαγμένον ταχυδρομικῶν τελῶν].

ΓΡΑΦΕΙΑ ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΟΔΩΝ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ
[ΕΙΣΟΔΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ]

ΑΘΗΝΑΙ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ Γ. Κ. ΠΩΠ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 10 ΛΕΠΤΑ

ΤΙΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΩΝ

[Διὰ τὰς «Ἀθήνας» καὶ τὸ Μηνιαῖον Παράρτημά των ἐξ 128 τοῦλάχιστον δελίδων ἀποτελούμενον κατὰ μῆνα]

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐτησία..... Δρ. 30 Ἐτησία..... Φρ. χρ. 40

Ἐξάμηνος..... > 16 Ἐξάμηνος... Φρ. χρ. 20

ΕΚΑΣΤΟΝ "ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ,,

Πωλούμενον χωριστὰ, τιμᾶται :

Ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ Δρ. 2 καὶ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. χρ. 2,50

Ἐλεύθερον ταχυδρομ. τελῶν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟΥ ΣΤ' ΜΗΝΙΑΙΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ "ΑΘΗΝΩΝ.

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1908

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ.....	Σελ. 3	ὑπὸ Μιχ. Γ. Λαμπρινίδου.....	Σελ. 56
ΤΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΡΗΣΤΑ		ΑΚΟΜΗ ΤΡΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΙ ὑπὸ Λέοντος	
ΣΕΩΣ ΓΕΓΟΝΟΤΑ.....	» 4	Τολστόν, μετάφρασις Ἀγαθοκλέ-	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.....	» 5	ους Κωνσταντινίδου.....	» 67
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.....	» 6	Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ, Διήγημα Victor Jaccou	» 83
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.....	» 11	κατὰ μετάφρασιν Θρ. Ζωιοπούλου..	» 86
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ ὑπὸ		Ο ΞΕΝΟΣ ὑπὸ Pierre Wolff.....	» 87
Ἰωάννου Φωτίου τραπεζομεσίτου....	» 14	Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΔΟΥΒΑΡΡΥ ἐκ τοῦ Γαλλι-	
ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΙΣΜΑΡΚ, Μία ἀλη-		κοῦ, ὑπὸ Τζέη Ν. Πετσάλου.....	» 87
θῆς ἱστορία ὑπὸ Λίξε Λόττ.....	» 15	ΜΕ ΤΗΝ ΔΟΥΖΕ ὑπὸ Μάργκο Φύρστεν-	
ΕΜΠΟΡΙΚΑ καὶ ΕΠΙΠΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΟ-		βαίστερ.....	» 99
ΛΕΙΑ ὑπὸ Σπυρ. Στάη πρόφην ὑπουρ-		ΤΟ ΟΥΓ'ΙΣΤ ΚΑΙ ΤΟ ΜΠΡΙΤΖ.....	» 101
γοῦ, βουλευτοῦ Κυθήρων.....	» 17	ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΚΙΝΗΣΙΣ—Ἐπιστήμαι —	
ΤΑ ΕΣΤΕΜΜΕΝΑ ΘΥΜΑΤΑ.....	» 24	Γράμματα—Τέχναι.....	» 108
ΤΟ ΣΙΔΗΡΟΠΑΓΕΣ ΣΚΙΡΡΟΚΟΝΙΑΜΑ		ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΚΙΝΗΜΑ ΕΝ ΣΟΥΗ-	
ΚΑΙ ΑΙ ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΑΥΤΟΥ ΕΦΑΡ-		ΔΙΑ.....	» 111
ΜΟΓΑΙ ὑπὸ Ἡλία Ι. Ἀγγελοπού-		ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ — Παιδαγω-	
λου Μηχανικοῦ.....	» 25	γικὰ ζητήματα — Ποιήματα — Ἡ Μα-	
Η ΚΑΜΟΡΡΑ, Διήγημα Ἀρθούρου Μό-		γειρικὴ τῆς Οἰκοκυβίας — Ὁ Συρμός καὶ	
ριδδόν κατὰ μετάφρασιν Μπάμπη		τὸ Καλλυντήριον τῶν Κυριῶν — Ἱατρικὰ	
Ἀννίνου.....	» 40	Δελτία — Πρακτικαὶ Γνώσεις — Γνώμαι	
ΑΙ ΦΥΛΛΑΙ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ.....	» 55	καὶ Παραοίμια — Μικροὶ Διαγωνισμοί—	
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΠ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ		Ποικίλα — Εἰδοποιήσεις.....	118-128

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ἡμέραι 30— Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Ταῦρον

Ἡμέρ.	Ἡμέρ.	Ἡμέρ.
1	Τρίτη	Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.
2	Τετάρτη	Τίτου δόσιου τοῦ θαυματουργοῦ.
3	Πέμπτη	Νικηίου δόσιου, Ἰωσήφ ἱερογράφου.
4	Παρασκ.	Γεωργίου τοῦ ἐν Μαλεῶ.
5	Σάββατ.	Τοῦ Λαζάρου, Κλαυδίου μάρτ.
6	Κυριακή	Τῶν Βαΐων. Εὐτυχίου ἀρχιεπισκόπου.
7	Δευτέρα	Μ. Δευτέρα Γεωργ. ἐπ. Μιτυλήνης.
8	Τρίτη	Μ. Τρίτη Ἡρωδίου τοῦ Ἀποστ.
9	Τετάρτη	Μ. Τετάρτη Εὐψυχίου μάρτ.
10	Πέμπτη	Μ. Πέμπτη Τερεντίου μάρτυρος
11	Παρασκ.	Μ. Παρασκευὴ Ἀντίπα ἐπ. Περγάμου.
12	Σάββατ.	Μ. Σάββατον Βασιλείου ἐπισκ.
13	Κυριακή	ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Μαρτίνου Πάπα.
14	Δευτέρα	Ἀριστάρχου, Πολύδου καὶ Τροφίμου ἀπ.
15	Τρίτη	Κρησκέντου μ. Λεωνίδου ἐπ. Ἀθηνῶν.
16	Τετάρτη	Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μάρτ.
17	Πέμπτη	Συμεὼν τοῦ ἐν Περσίδι.
18	Παρασκ.	Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Ἰωάννου τοῦ ὁσ.
19	Σάββατ.	Τρύφωνος ἀρχιεπ. Κωνσπόλεως.
20	Κυριακή	Τοῦ Θωμᾶ. Θεοδώρου καὶ Τριχινᾶ.
21	Δευτέρα	Ἰανουαρίου ἱερομ. Ἀλεξάνδρου μάρτ.
22	Τρίτη	Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου.
23	Τετάρτη	Γεωργίου μεγαλομάρτ. τοῦ τροπαιοφ.
24	Πέμπτη	Ἐλισάβετ τῆς ὁσίας καὶ θαυματουργοῦ.
25	Παρασκ.	Μάρκου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Νίκης μάρτ.
26	Σάββατ.	Βασιλέως ἐπισκόπου.
27	Κυριακή	Τῶν Μυροφόρων.
28	Δευτέρα	Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτύρων.
29	Τρίτη	Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου τῶν Ἀποστ.
30	Τετάρτη	Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

- 6 > Τῶν Βαΐων.
- 13 > Τὸ Ἅγιον Πάσχα
- 20 > Τοῦ Θωμᾶ.
- 23 > Γεωργίου μεγαλομάρτυρος.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

- 2 Ἀπριλίου Πανσέληνος ὥρα 6, καὶ λ. 29 μ. μ.
- 9 > Σελήνης τελευταῖον τέταρτον ὥρα 8, λεπτὰ 41 μ. μ.
- 16 Ἀπριλίου Νέα Σελήνη ὥρα 5, λ. 7 π. μ.
- 24 > Σελήνης πρῶτον τέταρτον ὥρα 0 καὶ λεπτὰ 57 μ. μ.

ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

- Α'. Κυριακή 7 Ἀπριλίου Μάρκ. ιε' 17—31.
- Β'. Κυριακή 14 > Ἰωάν. ε' 32—45.
- Γ'. Κυριακή 21 > Ἰωάν. δ' 1—18.
- Δ'. Κυριακή 28 > Ἰωάν. θ' 1—17.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

Ἀντιθέτως πρὸς τὰς θαλπερὰς τοῦ Φεβρουαρίου ἡμέρας, ὁ καιρὸς κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Μάρτιον μετεβλήθη εἰς ψυχρότατον, βροχαὶ δὲ ἀφθονοὶ κατέπεσαν, εδωρρευτικώταται δὲ τὴν γεωργίαν. Ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις διήρξεν ὁμοίαν κατ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, πολλαχοῦ δὲ χιόνες ἐκάλυψαν ἐκ νέου τὰ ὄρη. Εἰς τὴν Εὐρώπην ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τὸ ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου επικρατοῦν δοιμύτατον ψυχρός.

ΔΗΜΩΔΗ ΔΙΣΤΙΧΑ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Ὅλο τὸ Μάρτη φύλαγε καὶ τ' Ἀπριλίου ὡς τῆς δώδεκα.

Τῶν ναυτῶν αἱ γυναῖκες τὸ Μαγιάπριλο χηρεύουν.

Ἄν κἀνὴ ὁ Ἀπρίλης δυὸ νερά κ' ὁ Μάης ἄλλο ἓνα, χαρὰ σ' ἐκείνο τὸ ζευγὰ πῶχει πολλὰ σπαρμένα.

1 Ἀπριλίου

1821. Ὑψωσις τῆς σημαίας τῆς Ἐπαναστάσεως ἐν Ἀταλάντῃ ὑπὸ τοῦ Α. Κοντοσοπούλου ἐξαδέλφου τοῦ Διάκου.
1833. Παράδοσις τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐκκένωσις τῆς Ἀττικῆς.
1860. Θάνατος Ἀνδρ. Μουστοξύδη.

2 Ἀπριλίου

1822. Κυριακὴ τοῦ Πάσχα. Σφαγὴ 3 χιλ. δυστυχῶν Χίων, ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, κυριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ μαινομένου Τουρκικοῦ ὄχλου μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν.
1827. Ψήφισις τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια ὡς κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς ἐν Τροιζίνι Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως.

5 Ἀπριλίου

1688. Ὁ Ἐνετικός στρατὸς ὑπὸ τὸν Μοροζίνην ἀφοῦ κατέστησε τὰς Ἀθήνας ἐρήμους ἐντελῶς κατοίκων μετοικήσας αὐτοὺς εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, ἀπέρχεται τέλος σολύσας πολλὰ καλλιτεχνήματα τῆς Ἀκροπόλεως.
1822. Ἀπαγχονισμὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ Μιχαὴλ Χαντζερῆ, Γεωργίου Μαυροκορδάτου καὶ ἄλλων ἐκ τῶν παρθύγων τῶν οἰκῶν αὐτῶν.
1827. Σύστασις τριμελοῦς Ἀντικυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ κυβερνήτου, ὑπὸ τῆς ἐν Τροιζίνι Γ. Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως.

6 Ἀπριλίου

1822. Ἐκστρατεία 75 χιλ. Τούρκων ὑπὸ τὸν Ἀβδουλαβούδην κατὰ τῆς Νιαούσης. Μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν κυριεύεται ἡ πόλις καὶ παραδίδεται εἰς τὴν σφαγὴν καὶ τὴν ἀρπαγὴν. Ἀπερίγραστα τὰ μαρτύρια τῶν δυστυχῶν κατοίκων. Ἐξ αὐτῶν 5 χιλ. σχεδὸν ἐφονεύθησαν ἢ ἡμιμαλώθησαν. Ἄλλοι τόσοι δὲ, οἵτινες κατέφυγον ὑπὸ τὴν προστασίαν ἐπαναστατῶν τιῶν, κατεχόντων τὴν θέσιν Παληοπύργων πάσχουσι τὰ ἴδια.

7 Ἀπριλίου

1824. Θάνατος ἐν Μεσολογγίῳ τοῦ Λόρδου Βύρωνος. Καταληφθεὶς πρὸ τινῶν ἡμερῶν ὑπὸ ὑετοῦ, ἐνῶ ἐπιπτος εἶχεν ἐξέλθῃ ὡς συνήθως εἰς περίπατον, κατεβράχη καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην πυρέσσων. Περὶ δὲ ὥραν 11 καὶ 40' τῆς ἑσπέρας ἐκπνέει, προφέρων τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς του καὶ τὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ καταλείπων ἄφατον λύπην εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας.
1825. Ἦττα καὶ φθορὰ τῶν Ἑλλήνων εἰς Κρεμμύδι, διοικουμένον ὑπὸ τοῦ Ὑδραίου Δημ. Σκούρτη. Τὸ Ἑλλ. στρατεύμα, ἂν καὶ ἀποτελούμενον κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ ἀνδρῶν τῆς Στερεᾶς καὶ Σουλιωτῶν ὑπὸ τὸν Κ. Τζαβέλαν, Κ. Μπότσαρη, Καραϊσκάκη καὶ λοιποὺς, ἔνεκα τῆς κακῆς παρατάξεως περικυκλώνεται ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ἀποβάλλει ὑπὲρ τοὺς 500 ἀνδρας, τῶν λοιπῶν σωθέντων διὰ τῆς φυγῆς.

8 Ἀπριλίου

1824. Πένθος γενικὸν κατέχει τὸ Μεσολόγγιον ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ λόρδου Βύρωνος, συμβάντος τὴν παρελθούσαν νύκτα. 37 κανονιοβολισμοὶ ὄσα καὶ τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας του εἴπονται ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου κατὰ λεπτῶν ἐκ τοῦ μεγάλου κανονοστασίου τοῦ τείχους τῆς πόλεως.

9 Ἀπριλίου

1825. Ἐναρξίς τῆς πολιορκίας τοῦ Νεοκάστρου ὑπὸ τοῦ Ἰμβραήμ.
1827. Σύλληψις ἐν Βόλῳ 8 τουρκικῶν πλοίων ὑπὸ τῆς μοίρας τοῦ Ἀστγγος.

10 Ἀπριλίου

1826. Ἡρωικὴ ἔξοδος τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πολιορκουμένων Ἑλλήνων. Διαρρηθέντες εἰς τρία σώματα ὑπὸ τὸν Νότην Μπότσαρη, Κίτзон Τζαβέλαν καὶ Μακρῆν καταλαμβάνουσι τὴν ἰσχύως γενομένης νυκτὸς τὰ πρὸ τῆς τάφρου ὄχυράματα. Δυστυχῶς ὅμως ἐννοοῦνται ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Ἀφοῦ δὲ ματαίως ἀνέμειναν τὸ σύνθημα τῶν ἔξω Ἑλλήνων, οἵτινες ἔμελλον νὰ βοηθήσωσι αὐτοὺς βάνεργθεντες ὁρμῶσι διὰ μέσου τῶν Τούρκων ὑποχωρούντων εἰς τὴν

διάβασίν των. Μετὰ τοὺς πεζοὺς ἐμπίπτουσι εἰς τὸ ἐχθρὸν ἰππικὸν καὶ ὑφίστανται μεγίστην φθορὰν, ὡς τὸ σῶμα τοῦ Μακρῆ. Ἐνῶ δ' ἐξητλημένοι φθάνουσι πρὸ τοῦ πρόποδας τοῦ Ζυγοῦ, ὅπου τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεως εἰσέρχονται καὶ ἐνταῦθα ἀντὶ Ἑλλήνων, Τούρκους κρούοντες ἀποκτείνουσι καὶ ἐν γένει ἀνδρες περὶ τοὺς 100 ἐν οἷς ὁ Ραζικότσικας, Σιαδήμας, Στουρνάρης, Καραϊσκάκης, Μάγερ ἐπίσκοπος Ριγῶν, Παπαδιαμαντόπουλος. Πᾶσαι σχεδὸν αἱ γυναῖκες καὶ οἱ παῖδες σφάζονται ἢ ἀιχμαλωτίζονται. Ἐκ τῶν ἀπολειφθέντων ἐν τῇ πόλει ἢ μὴ φθάνοντων νὰ ἐξέλθουν, ἄλλοι φονεύονται ὑπὸ τῶν εἰσροπόντων Τούρκων, καὶ ἄλλοι μετὰ τοῦ γέροντος Χρήστου Καραϊσκάκη ἀνατινάσσονται εἰς τὸν αἴρα.

11 Ἀπριλίου

1821. Οἱ ἐν Ἀθήναις Τούρκοι ὑποπευόμενοι καὶ ἐνταῦθα ἐπανάστασιν, συλλαμβάνουσι αἰφνης τοὺς 8 ἡμέρας χοντας τῆς πόλεως καὶ τοὺς φυλακίζουσιν εἰς τὸν Ἰπποδρόμion.

12 Ἀπριλίου

1841. Σύστασις προσωρινῆς διοικήσεως ἐν Κρήτῃ θείσης νέας ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν Τούρκων.

13 Ἀπριλίου

Ὁ Κορκόδειλος Κλαδάς καταδιωκόμενος ἀπὸ τῶν Τούρκων συνάπτει εἰς Καστανεάν τῆς Μάδος τελευταίαν κατ' αὐτῶν μάχην, φονεύσας δὲ καὶ εἰς ἀιχμαλωτίσας πολλοὺς καταφεύγει εἰς τὸν παραπλέοντα ποταμόν τοῦ βασιλέως τῆς Σικελίας Φερδινάνδου, ἀπαιτούμενον ἐκ 3 βαλερῶν καὶ σώζεται μετὰ 50 συντρόφους.

14 Ἀπριλίου

1566. Ἡ Χίος κατεχομένη ὑπὸ τῶν Γενουησίων κερδίζεται ὑπὸ τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου.

15 Ἀπριλίου

1789. Ὁ Λάμπρος Κατωάνης ἔξωθεν τοῦ Διρακίου τρέπει εἰς φυγὴν τὸν Τουρκικὸν στόλον.
1821. Τελεσθεῖσις ἐν Ὑδρᾷ δοξολογίας ὑπὲρ τοῦ ἐξαιμένου ἐθνικοῦ ἀγῶνος, ὑψώνεται πρῶτη φορὰ ἡ σημαία τῆς Ἐπαναστάσεως ὑπὸ τοὺς κανονιοβολισμοὺς τῶν πλοίων.

16 Ἀπριλίου

1821. Εὐρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἀπαγχονισθέντος Πριεράχου Γεηγορίου Ε'. ὑπὸ Κεφαλληνῶν πλοιάρχου Σαββῆ ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ μετακόμισις αὐτοῦ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ὀδησόν.

17 Ἀπριλίου

1821. Ἐναρξίς ἐπαναστάσεως ἐν Σάμῳ. Σφαγὴ τῶν ἐν Βαθῷ.

18 Ἀπριλίου

1823. Λήξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Β'. ἔθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως ἐν Ἀστρει.

20 Ἀπριλίου

1824. Μετακομιδὴ ἐκ Μεσολογγίου τοῦ νεκροῦ τοῦ Λόρδου Βύρωνος.

23 Ἀπριλίου

1825. Ἐναρξίς τῆς δευτέρας πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου ὑπὸ Κιουταχῆ.

24 Ἀπριλίου

1821. Μαρτυρικὸς θάνατος τοῦ Διάκου ἐν Λαμία.

27 Ἀπριλίου

1825. Κατασκευὴ προχώματος ἐνώπιον τοῦ Μεσολογγίου ὑπὸ τῶν Τούρκων.

29 Ἀπριλίου

1798. Ρήγας ὁ Φεραῖος μετὰ 7 ἐταίρων του ὄσθη ἐκ Βιέννης εἰς Βελγιάδιον καὶ παραδίδονται εἰς τὸν μακάμην ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.

30 Ἀπριλίου

1825. Παράδοσις τοῦ φρουρίου τοῦ Παλαιῦ Ναυαρίου εἰς τὸν Ἰμβραήμ. Πυρπόλησις ἐν τῷ λιμένι Μεσολογγίου 1 Αἰγυπτιακῆς φρεγάτας 3 κορβητῶν καὶ 7 ἄλλων πλοίων ὑπὸ τοῦ Μιαούλη.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1908

Τὰ γεγονότα τοῦ λήξαντος μηνὸς ὑπῆρξαν ἀληθῶς ἐξαιρετικὰ ὑπὸ τινῶν αὐτῶν ἔποψιν καὶ ἂν αἱ ἀντιπολιτευτικαὶ μερίδες τῆς χώρας δὲν ἐπιβλεπον ἀλλήλας καὶ ἐνῶ κατὰ τὸ ἐμφανὲς μάχονται ἀφ' ἑτέρου στηρίζουν τὴν κυβέρνησιν, ὑπῆρχε περίπτωσις κατὰ γενικὴν πεποιθῆσιν ἡ ἀνατραπὴ ἢ κυβέρνησις. Εἰς τὴν αὐτὴν τροπὴν τῶν πραγμάτων ἀφορμὴν παρέσχεν ἡ εὐθύς μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἐμφάνισις τοῦ περιφήμου πλέον ναυτικοῦ προγράμματος τῆς κυβερνήσεως ὅπερ διετύπωσεν ὁ ἀλόμαχος Γάλλος πρεσβυτεὺς Φουρνιὲ καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἐφαρμώσῃ μετακαλούμενος ἐνταῦθα.

Εἶπε περιττὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἐπανάληψις τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἐγένετο διὰ πληρωμῆς προσθέτου βουλευτικῆς ἐπιχορηγήσεως ἀποδοῦσης εἰς ἡμῖς περίπου ἑκατομμύριον καὶ τῆς ἐπανάληψεως ταύτης σκοπὸς ἦτο σχεδὸν μόνον ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ χρόνου εἰς τὸν ὅποιον ὑπὸ μορφὴν πιστώσεως 44 χιλ. δραχμῶν εἰς χρυσὸν καταβληθησομένων, ἐλάμβανε κύρος ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1899 ψηφισθεὶς καὶ λησιμονηθεὶς ἔκτοτε νόμος περὶ μετακλήσεως ξένων ὀργανωτῶν. Ὁ κ. πρωθυπουργὸς ὁμιλῶν εἰς τὴν Βουλὴν ἐξήγησεν, ὅτι εἶνε ἐπεὶ γινὼν νὰ μετακληθῇ ὁ ξένος διότι τὸ αὐτὸ θὰ κατήρτιζε τὴν κατὰ θάλασσαν ὀργάνωσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἐπειτα διότι τοιαύτη ὀργάνωσις ἦτο ὑπόδειξις Δυνάμεώς τινος — ὑπερῆκε τὴν Γαλλίαν — ἦτις θὰ μᾶς ἐξήγε τῆς ἀποδοῦσης ἀπομονώσεως καὶ τρίτον ὅτι ἡ τοιαύτη παρασκευὴ θὰ ἐκόμιζε δάνειον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἑκατὸν ἑκατομμυρίων ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν ἑβδομήκοντα θὰ ἐγίνοντο σκάουτ καὶ

ὑποβρύχια καὶ καταδύόμενα, τὰ δὲ λοιπὰ θὰ ἐχρησιμοποιουῦντο διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων καὶ διὰ τινῶν σιδηροδρομικῶν ἔργα ἐν ἑλληνικαῖς ἐπαρχίαις.

Αἱ πρωθυπουργικαὶ αὐταὶ δηλώσεις προεκάλεσαν ἀληθῆ θύελλαν παρὰ τῇ δημοσίᾳ γνώμῃ καὶ ἐπὶ τέλους ὁ πρωθυπουργὸς κ. Γ. Θεοτόκη ἤρχισεν ὑποχωρῶν προβάς εἰς τὴν δὴλωσιν, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ὠρισμένον ναυτικὸν πρόγραμμα ἀκόμη, ὅτι θὰ ἐμελετᾶτο τὸ πρόγραμμα καὶ ὅτι οὐδενὸς ξένου ὀργανωτοῦ τὴν μετάκλησιν εἶχεν ἀναλάβει ὡς ὑποχρέωσιν πρὸς ὠρισμένον πρόσωπον ὁ κ. πρωθυπουργός. Αἱ νέαι αὐταὶ δηλώσεις τοῦ κ. Γ. Θεοτόκη γενόμεναι κατ' ἀντίφασιν πρὸς ὅλας τὰς προγενεστέραις, προεκάλεσαν νέαν δυσπιστίαν καὶ δεκακισχίλιοι πολῖται ἔσπευσαν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῶν βουλευτῶν Ὑδρας κ. Ἀθ. Μιαούλη πλωτάρχου τοῦ Πολεμ. Ναυτικοῦ καὶ Γ. Καραϊσκάκη βουλευτοῦ Καρδίτσας καὶ ὑπολοχαγοῦ τοῦ πεζικοῦ, συγκροτηθέντος συλλληθηρίου εἰς τοὺς στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Οὕτω διὰ τῆς διαδηλώσεως ταύτης ἐδόθη νέα τροπὴ εἰς τὸ ζήτημα τὸ ὅποιον ὁ λήγων μὴν Μάρτιος παραδίδει ὡς κληροδοσίαν εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ Ἀπριλίου, ἧτις θὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας τῆς μέχρι τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος.

Ἐς εὐχρηθῆ τις, ὅπως ἐν τῇ πολιτικῇ ἐπιθεωρήσει τοῦ ἐπιόντος μηνὸς σημειώσῃ τὴν ἐξομάλυνσιν ὑποθέσεως οὕτω σοβαρᾶς, κατανοούσης τῆς κυβερνήσεως τοῦ κ. Γ. Θεοτόκη, ὅτι ἐπεχείρησε ἔργον παρὰ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν καὶ παρὰ τὰς εὐλόγους ἐπιθυμίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1908

Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα τὸ κατ' ἐξοχὴν προέχον ζήτημα ὑπῆρξεν ἡ Ἀγγλικὴ πρότασις περὶ διορισμοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἐν Μακεδονίᾳ. Ἡ Ἀγγλικὴ πρότασις οὐχὶ εὐνοϊκῶς ἠκούσθη παρὰ τῶν ἄλλων Δυνάμεων, καὶ δὴ τῆς Ῥωσσίας, ἣτις ἐποίησατο ἀντιπρότασιν, πρὸς τὴν μᾶλλον φαίνονται ἀποκλίνουσαι αἱ λοιπαὶ Δυνάμεις, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς Ἀγγλίας, ἣτις ἐξακολουθεῖ θεωροῦσα τὸν διορισμὸν Γενικοῦ Διοικητοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ὡς τὸ λυσιτελέστερον μέτρον πρὸς προαγωγὴν τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας ἐν τῇ χώρᾳ. Ἐκ τῶν γενομένων ὁμως συμπληρωματικῶν δηλώσεων τοῦ Σερ Γκρέυ, Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, δύνανται τις νὰ συμπεράνη, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἐπιμείνῃ ἐν τῷ ζητήματι καὶ ὅτι θὰ προσπαθῆσῃ νὰ ὑποστῇ τὸ Ῥωσικὸν Σχέδιον τοιαύτας μετατροπὰς καὶ ἀλλοιώσεις, ὥστε αἱ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐκπονηθῆσόμενα νέα μεταρρυθμίσεις νὰ πλησιάζουσιν εἰς τὸ πνεῦμα, ἐὰν οὐχὶ εἰς τὸ γράμμα τῶν ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς προτάσεως εἰσηγηθεισῶν μεταρρυθμίσεων. Δύνανται τις ἀσφαλῶς νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Χιλμὴ Πασᾶς θὰ περιδληθῇ ὑπὸ νέων δικαιωμάτων καὶ δικαιουσιᾶς, μεταβαλλόμενος οὕτως εἰς Γενικὸν Διοικητὴν, φέροντα τὸν τίτλον τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὅτε ἡ δικαιοδοσίᾳ τῶν μελῶν τῆς Διεθνoῦς Ἐπιτροπῆς θὰ ἐπεκταθῇ, ἐξισουμένων πρὸς τοὺς Πολιτικοὺς Πράκτορας τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Αὐστρίας καὶ ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις ἅπασαι θὰ διαχειρίζονται τὰ τῆς Μακεδονίας, ἐκλειπούσης τῆς εἰς τοὺς Ῥώσους καὶ Αὐστριακοὺς εἰδικῆς ἐντολῆς, δι' ἣς ὑπὸ τύπον, τρόπον τινα, ἐντολοδόχων ἐνήσκουν οὗτοι τὴν ἐξ ὀνόματος τῆς Εὐρώπης ἐποπτεῖαν καὶ διαρρυθμίσιν τῶν μακεδονικῶν πραγμάτων. Οὕτω τὸ Μακεδονικὸν Ζήτημα εἰς νέαν ὁλως εἰσέρχεται φάσιν καὶ οἱ φόβοι περὶ μονομεροῦς δράσεως καὶ ἐπεμβάσεως τῶν δύο ἐντολοδόχων Δυνάμεων τῆς Μυρστεγείου Συμφωνίας σημαντικῶς περιορίζονται.

Ἡ νέα αὕτη φάσις τοῦ Μακεδονικοῦ ζητήματος προὐκάλεσε σοβαρωτάτην ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βουλῇ συζήτησιν, καθ' ἣν ὁ διαπρεπὴς ἐξ Ἀττικῆς βουλευτῆς κ. Στέφανος Δραγούμης, ἀνέλυσε μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν ἐμβριθείας καὶ γνώσεως τὰ τε τοῦ ζητήματος καθ' ὅλου καὶ τὰ τῆς νέας φάσεως αὐτοῦ. Ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Δραγούμης, ἣς προηγήθη κατὰ τινὰς ἡμέρας ἐν εἰδει εἰσαγωγῆς, οὕτως εἶπεν, ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Ἀλεξανδρῆ, ἀνήκοντος εἰς τὴν ὑπὸ τὸν κ.

Δραγούμην πολιτικὴν μερίδα, ὑπῆρξε θαυμασιὰ διαφωτιστικωτάτη, πολλὰ ἀποκαλύψασα εἰς βάρος ὑπὸ τὸν κ. Θεοτόκην Κυβερνήσεως, ἣς κατέκρινε ἀνεργάστιστον καὶ τὴν ἀνευ προγράμματος, ἀνευ διαγραμμαμένης κατευθύνσεως δρᾶσιν, ἐπαινέσας τοῦ τῶν τὸ ζωηρόν, τὸ ἐντονον καὶ τὸ ὑπερήφανον δράσεως τοῦ κ. Ράλλη κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ὑπουργικῶν ἐξωτερικῶν ὀλιγοχρόνιον δυστυχῶς διέλευσιν τοῦ κ. Δραγούμης, προκειμένου περὶ τῶν μακεδονικῶν μεταρρυθμίσεων, εἶπε, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος εἶχε καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν, ἅμα ὡς ἐγένετο Μυρστεγίους Συμφωνία, ἀντὶ τῆς σιγῆς, ἣν ἐτήρησε ἀντὶ τῆς παθητικῆς πολιτικῆς, ἣν μετήλθε, ἀντὶ τῆς ἀνευ προγράμματος πολιτείας, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπέκτασιν τῶν μεταρρυθμίσεων ἐφ' ὅλων τῶν Βιλαετιῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ γράμματος τῆς Βερολινείου Συνθήκης καὶ ὑποστηρίζουσα γενομένην τότε παραπλησίαν παρὰ τῆς τουρκικῆς Κυβερνήσεως πρότασιν. Ἄλλ' ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὀρθωδοῦσα καὶ παραπαίγουσα, μὴ ἔχουσα γνώμην, μὴ ἔχουσα πρόγραμμα, μὴ ἔχουσα πολιτικὴν, ὑπεβοήθησεν ἀσυνειδήτως τὴν διάπλασιν καὶ τὴν προαγωγὴν καταστάσεως πραγμάτων, ἥκιστα ἀνταποκρινόμενα καὶ πρὸς τὰ δίκαια τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ πρὸς τὰ δίκαια τῶν γηγενῶν καθ' ὅλου, ἃ μικροῦ δεῖν ἐπέφησεν ὑπὸ τὰ δόλια πλῆγματα τῶν ἐχθρῶν τοῦ Πέλου ἡμῶν. Ὁ κ. Δραγούμης ὀρθότατα καὶ σαφέστατα ἐγνωμάτευσεν, ὅτι ἡ νέα τοῦ Μακεδονικοῦ ζητήματος φάσις παρέχει ἐκχευμένην καὶ ἔδαφος πρὸς ἐργασίαν, ἣτις νῦν πρέπει μεθοδικώτερον καὶ συστηματικώτερον νὰ διεξαχθῇ. Ἡ σύγχρονος ἱστορία καὶ τὰ πράγματα ἔδειξαν περιτράνω, ὅτι αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις διὰ καταλλήλου διαφωτιστικῆς καὶ σοβαρᾶς ἐνεργείας οὐχὶ σπανίως ἠλλαξαν γνώμας καὶ ιδέας, κατανοήσασα τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον. Τρανὰ μαρτύρια πρόκεινται ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνδιάσκεψις καὶ τὸ Βερολινεῖον Συνέδριον, διότι ἀκριβῶς ἡ Δύναμις ἐκεῖνη ἡ Ἀγγλία, ἣτις κατὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνδιάσκεψιν ἐδημιούργει περίπου ὅρια ὅμοια πρὸς ὅρια τῆς ὑπὸ τῆς ἐπαράτου Συνθήκης τοῦ Ἀλεξάνδρου δημιουργηθείσης Μεγάλῃς Βουλγαρικῆς Κατεράκου τὰ ὅρια αὐτὰ καὶ τὴν Μεγάλῃν Βουλγαρίαν κατὰ τὸ Βερολινεῖον Συνέδριον. Ὅς δὲ τὸ τοιαύτη γνωσιμαχία ἐξεδηλώθη ἐν τῇ ἐκτιμῆσει τῶν πραγμάτων, κατόπιν σοφωτάτης καὶ ἐπιτυχέστατης διαφωτιστικῆς ἐνεργείας τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων

ἐσχάτων διὰ τῆς δράσεως τῆς σωστικῆς τῶν σωμάτων ἐμαρτυρήθη, διεπιστώθη καὶ διεκηρύχθη, ὅτι ἡ Ἑλλήνων ἀποτελοῦσι τὴν πλειοψηφίαν μετὰ τοὺς Τούρκους, καὶ Μουσουλμάνους τοῦ Μακεδονικοῦ πληθους, οὕτω καὶ νῦν δὲν εἶναι ἀδύνατον, καταλλήλως καὶ προσφυῶς πολιτευομένης τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, νὰ μεταβάλῃ πάλιν γνώμην, ἐπὶ δικαίων εὐπρεπῶν καὶ ἀναμφισβητήτων δεδομένων στηριζομένη, ἡ Δύναμις ἐκεῖνη, ἣτις κατασυντρίψασα καὶ καταρρακώσασα ἄλλοτε τὴν Ἰδέαν τῆς Μεγάλῃς Βουλγαρίας, ὑποβοηθεῖ σήμερον τὴν ἀναβίωσιν καὶ τὴν ἀνάπλασιν τῆς παρ' αὐτῆς ταύτης καταρριφθείσης Ἰδέας.

Προκειμένου περὶ τοῦ σιδηροδρομικοῦ ζητήματος ὁ κ. Δραγούμης ὑπεστήριξεν, ὅτι, εἰ καὶ ὁ ἀείμνηστος Ἐπαμεινώνδας Δεληγεώργης ἀπὸ τοῦ 1873, ἐπὶ τῇ ἐπιτομῇ μελλούσης ἀναπτύξεως σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας, ἐζήτησε νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἐγγὺσιν σιδηροδρόμων Ἑλλήνων καὶ Τουρκικῶν, ἐπιφισταμένων ἔτι, αἱ ἄλλαι Κυβερνήσεις οὐδὲν ἐπραξάν ἐκ τῶν ὑστέρων, νῦν μάλιστα, ὅτε ἡ Ἑλληνικὴ διεθνῆς γραμμὴ ἀπτεταί σχεδὸν τῶν Τουρκικῶν συνόρων. Καὶ οὕτε, ὡς πολιτευόμεθα, ὡς δρώμεν καὶ ὡς ἐργαζόμεθα, θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἔνωσις, ἣτις θὰ γένηται ἴσως μετὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν γραμμῶν, αἵτινες σήμερον ἀποτελοῦσι τὸ θέμα τῶν συζητήσεων, τὸ ἀνακοινωθὲν καὶ ἔλθον εἰς φῶς κατόπιν τῶν δηλώσεων τοῦ βαρῶνου δ' Αἰρενταλ, καὶ ὧν τινες εἰσὶ προωρισμένοι νὰ πληξῶσι καιρῶτατα τὰ Ἑλληνικὰ καὶ τὰ Τουρκικὰ δίκαια καὶ συμφέροντα. Καὶ ὁμως δὲν θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἔνωσις, ἐὰν ἡμεῖς αὐτοὶ πρὸς τοῦτο ἐργαζόμεθα, μὴ διαπιστευόμενοι τὴν διαρρυθμίσιν καὶ τὰς διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος εἰς ξένους κεφαλαιούχους, ἐκ τῶν παρασκηνιακῶν διαθημάτων τῶν ὁποίων ἀήθως ἀπεκδεχόμεθα τὴν ἐπίλυσιν αὐτοῦ!

Προκειμένου περὶ τοῦ προσθέτου τέλους 3 ο)ο τοῦ ἐπιβαλλομένου ἐπὶ τῶν εἰς τὴν Τουρκίαν εἰσαγομένων ἱμπορευμάτων, ὁ κ. Δραγούμης παρετήρησε, ὅτι ἡ Ἑλλὰς, εἰ καὶ δυναμένη καὶ ἔχουσα τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀντισηκώματα, ἡ τὴν διαρρυθμίσιν τούλαχιστον τῶν ἐφισταμένων μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος ὑπὸ ἀμφισβήτησιν ἀκτοπολικῶν καὶ ναυτιλιακῶν διαφορῶν, παρὰ τὰ ρητὰ καὶ ἐπισημώτατα τῶν Συνθηκῶν τοῦ Κάνλιτσα καὶ τῆς περὶ εἰρήνης γράμματα, οὐδὲν ἐπραξε, ὡς μὴ προσφυγοῦσα μετὰ τὴν ἐπιφανῶσαν κακοπιστίαν τῆς Πύλης εἰς τὴν διαιτησίαν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, διαιτησίαν, ἣν ἡ μὲν Ἑλλὰς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παυτῆσῃ, αἱ δὲ Δυνάμεις τὸ κατέκρινον νὰ μὴ ἀρνηθῶσι. Καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ ἔτους, δεκαετίας ἢ ἄνω, ἀναγκασμένη νὰ παίζῃται ἐν οὐ παικτοῖς, ἐμπεσοῦσα εἰς

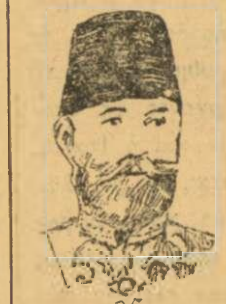
τὰς ἀτελευτήτους τῆς ἀναβολῆς ἀτραποῦς, παρισταμένη εἰς κωμικὴν συμπαιγνίαν, παιζομένην ἐν τοῖς Ὑπουργικοῖς Συμβουλοῖς τῆς γείτονος Κυβερνήσεως, ἐν οἷς οἱ μὲν Μέγας Βεζύρης Φερὴτ Πασᾶς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς Τεβήκ Πασᾶς δεικνύνται διαλλακτικοί, ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν Χα-

Ὁ Χαδὴν Ραμὴ Πασᾶς

σὰν Ραμὴ Πασᾶς ἀδιάλλακτος, ἐξακολουθεῖ φρονούσα, ὅτι διὰ συνεννοήσεων καὶ διαπραγματεύσεων ἀπ' εὐθείας μετὰ τῆς Τουρκίας θὰ ἐπιλυθῶσι τὰ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν θέματα! Ἄλλὰ πότε καὶ πῶς;

Ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Δραγούμης, ζωηρὰ, ἐντονος, φωτεινῆ, οὐσιαστικῆ, βεβαίως ἔδει νὰ δημοσιευθῇ, τῇ ἀποφάσει τῆς Βουλῆς, καὶ νὰποτελέσῃ ἐθνικὸν ἀνάγνωσμα καὶ ἐθνικὸν κήρυγμα, διότι διὰ τῆς ἀγορεύσεως ταύτης εὐκρινῶς καὶ συντόμως ἀναλύεται, διασαφηνίζεται, διευκρινίζεται τὸ ὅλον Ἀνατολικὸν Ζήτημα, ὃ οἱ πολλοὶ ἢ ἀγνοοῦσιν ἢ κακῶς γνωρίζουσι. Ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀπαλείψουσα, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ ρήτορος, τὰ εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Θεοτόκου λεχθέντα, εἶχε καθήκον πατριωτικὸν νὰ προέλθῃ εἰς τοιαύτην ἀπόφασιν, ἵνα ἐπὶ τέλους ἐγκαινισθῇ παρ' ἡμῖν τὸ ἐν Γαλλίᾳ κρατοῦν σωτήριο καὶ λογικώτατον μέτρον, καθ' ὃ αἱ ἀγορεύσεις αἱ σπουδαῖαι διὰ δημοσιεύσεως καὶ affichage παρέχονται ὡς σωτικὰ καὶ διδακτικὰ ἀναγνώσματα εἰς τὸν γαλλικὸν λαόν. Ἀφ' οὗ αἱ Κυβερνήσεις ἡμῶν ἄλλως δὲν διαπαιδαγωγοῦσι τὸν λαόν ἐν τῇ γνώσει καὶ τῇ ἐκτιμῆσει τῶν δικαίων τοῦ Ἑλληνι-

Φερὴτ Πασᾶς

— 695 —

σμού, ἀφ' οὗ ἐν τοῖς Σχολείοις ἡμῶν ἀγνωστος εἶναι ἡ ἐθνικὴ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ διδασκαλία τῶν δικαίων ἡμῶν, ἄπερ κυρίως πηγάζουσιν ἐκ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς, ἣν παρορῶμεν καὶ περιφρονοῦμεν οἱ δεῖλαιοι, ἀφ' οὗ ὁ μαθητὴς καὶ ὁ ἀκαδημαϊκὸς πολίτης, ἐγκαταλείπων τὰ μαθητικὰ καὶ τὰ φοιτητικὰ θρανία, γνωρίζει τόσα περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ ἐνιαίου Ἑλληνισμοῦ καὶ τῶν δικαίων αὐτοῦ, ὅσα γνωρίζομεν περὶ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων ἀνεξερευνήτων ἐπιγρίων χωρῶν, ἐνδείκνυται τοῦλάχιστον ἡ δημοσίευσίς καὶ ἡ κυκλοφορία τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἀπαγγελλομένων λόγων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ διαφωτίσωσι τὸν λαόν, ἔχοντα καὶ τὸ καθήκον καὶ τὸ δικαίωμα νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ μανθάνῃ τὰ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας. Ὁ ἀξίότιμος Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Ν. Λεβίδης, πολὺ ἔχων τὸ νεωτεριστικὸν πνεῦμα καὶ πολλὴν τὴν δξύτητα, πολλὰ ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὑπὲρ τῆς ὡς ἀνωτέρω ὑποβαλλομένης ἰδέας, μεγάλῃ οὕτω παρέχων ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Ἕθνος. Βεβαίως θὰ λεχθῇ, ὅτι ἐάν ποτε ἐλαμβάνετο τὸ μέτρον τῆς δημοσίευσως τῶν σπουδαίων λόγων, θὰ προεβάλλετο ἡ ἀξίωσις παρὰ πολλῶν βουλευτῶν, ὅπως δημοσιεύωνται καὶ αἱ περὶ ἐπαρχιακῶν, περὶ τοπικῶν, περὶ συναλλαγῆς ἀγορεύσεις αὐτῶν. Ἡ ἀντίρρησης ὁμοῦς αὕτη δὲν εἶναι σοβαρά, διότι τὸ μέτρον θάφορᾷ εἰς τὴν δημοσίευσιν λόγων γενικοῦ διαφέροντος καὶ σπουδαίων ἐθνικῶν θεμάτων.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπαντῶν εἰς τὸν κ. Δραγούμην, εἶπέ τινα χλιαρὰ καὶ ἀμελέτητα, ὑπερημύνθη δὲ τῆς ὑπ' αὐτὸν Κυβερνήσεως, παρατηρήσας ὅτι δὲν ἐγένετο δυνατόν, οὔτε ἐκρίθη σκόπιμον καὶ λυσιτελὲς νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπέκτασις τῶν μεταρρυθμίσεων καθ' ὅλα τὰ Βιλαέτια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, διότι θὰ ἐδημιουργεῖτο ὁ κίνδυνος τῆς ἀναμίξεως εἰς τὰ τῆς Ἡπείρου τῶν Δυνάμεων ἐκείνων, τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ἰταλίας, αἵτινες ἔχουσιν ἰδίαν ἐπ' αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς Ἀλβανίας βλέψεις. Ἡ παρατήρησις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ δὲν εἶνε σοβαρὰ οὔτε σπουδαία, διότι, ἐν περιπτώσει ἐπεκτάσεως τῶν μεταρρυθμίσεων, ἐν τῇ Ἡπείρῃ καὶ ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ δὲν εἰσῆρχοντο ὡς ἐπίπται καὶ ἐντολοδόχοι μόναι ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἰταλία, ἀλλ' ἅπασαι αἱ Δυνάμεις, ὧν αἱ πλεῖσται, ἐάν μὴ ὅλαι, ἤκιστα εἰσὶ διατεθειμέναι νὰ θυσιάσωσι πρὸ τοῦ βωμοῦ τῶν ἰταλοαυστριακῶν βουλιμιῶν τοὺς ἑλληνικοὺς καὶ ἀλβανικοὺς πληθυσμοὺς τῶν μερῶν ἐκείνων. Δὲν εἶναι περισσότερον σπουδαία ἢ ἄλλη ἐκείνη τοῦ κ. Θεοτόκης παρατήρησις, καθ' ἣν προκειμένου περὶ τῆς Ἡπείρου, αὕτη ἐπεδικάσθη διὰ Συνθήκης εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπερ ἐπίσημον καὶ ἀναμφισβήτητον κεκτημένον δικαίωμα. Ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἀνεξαρτήτως τῆς ἤκιστα σοβαρᾶς δικαιολογίας ταύτης, φρονεῖ, ὅτι ἡ μέχρ' Ἰωαννίνων γραμμὴ περικλείει τὴν Ἡπειρον;

Φρονεῖ, ὅτι ἡ Ἡπειρος ἐξικνεῖται μέχρι τῶν Ἰωαννίνων; Φρονεῖ, καὶ ἐάν ἐτι ὑπετίθετο, ὅτι ἡ Ἡπειρος φθάνει μέχρι τῶν Ἰωαννίνων, ὅπερ ἀνακριδὲς καὶ ἀποθάνον, ὅτι ἐπιτρέπεται ἡμῖν νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὰς Ἀλβανούς, μεθ' ὧν συνεπάθομεν καὶ συνεπολέμησαμεν; Καὶ περὶ τῆς ἄλλης ἐκείνης βεβαίωσεως, καθ' ἣν τῆς Ἑλλάδος ἐν ἀπομονώσει καὶ ἐν ἐρημίᾳ φίλων πολέμου, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπαναληφθῶσι πολιτικὰ γνωσιμαχίαι ὁμοῦς πρὸς τὰς τοῦ 1878, τί πρέπει νὰ λεχθῇ;

Πρέπει νὰ λεχθῇ, ὡς ἐτοιμῶς καὶ ἐντόνως παρετήρησεν ὁ πατριωτικώτατος Ἀρχηγὸς τῆς Ἀντιπολιτεύσεως κ. Δημήτριος Ράλλης, ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1878 ἢ Ἑλλάς ἦτο ἐν ἀπομονώσει, ἐπασχεν ἐξ ἐρημίας φίλων, δὲν εἶχε συμπαθείας, ἀλλὰ, παρὰ πάντα ταῦτα παρὰ τὰς ἀντιδράσεις ὀρισμένων Δυνάμεων, τὰς κρυφίας καὶ ὑποχθονίους ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Ρωσίαν, καὶ τὰς φανεράς ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἄλλας Δυνάμεις, ἡ τότε ὑπὸ τὸν κ. Ράλλην Κυβέρνησις, ἣς μέλος ἀπέτελε καὶ ὁ νῦν Πρωθυπουργός, κατώρθωσε νὰ ἐξομενίσῃ καὶ νὰ προσεταιρισθῇ τὴν φιλίαν τῆς Δυνάμεως ἀκριδῶς ἐκείνης, ἣτις ἐχάραξε τὴν Μεγάλην Βουλγαρίαν κατὰ τὴν Συνδιάσκεψιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατεργάσασθε τὴν Μεγάλην Βουλγαρίαν κατὰ τὸ Συνέδριον τοῦ Βερολίνου καὶ θέλει νῦν, τίς εἶδεν ἐπιπέσει ἔχουσα λόγους σοβαροῦς, νὰ φανῇ συμπαθὴς καὶ ἐκείνους, ὧν ἐπανειλημμένως ἐματαιώσε τὰ σχέδια. Ὁ τότε πρωθυπουργός κ. Ράλλης καὶ ὁ τότε ὑπουργός ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Στέφανος Σκουλοῦδης, ἡμεῖς τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων γνώστης, οὐ μόνον τῆς προστασίας τῆς ἀδιαλλάκτου (!) Ἀγγλίας ἐτυχευόμεθα, κατώρθωσαν δι' αὐτῆς νὰ κηρυχθῇ τὸ δόγμα, ὅτι «χώραι ἀπελευθερωθεῖσαι δὲν ἐπανέρχονται εἰς τοὺς ἀφ' ὧν ἀπηλευθερώθησαν,» καὶ νὰ ἐξευρεθῇ τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν πολεμικῶν δάνειον, ὃ οἱ ποικιλοῦσιν ὁμόδοξοι καὶ συμμαχικοὶ συνδυασμοὶ ἠρνοῦντο, ἀνεῖν διατυπώσεών τινων προκαλουσῶν μεγάλας βραδύτητας σκοπίμους ἴσως, νὰ ἐξευρέσωσιν ἢ νὰ ἐγγυηθῶσι. Ὁ κ. Πρωθυπουργός, ὃν διακρίνει περισσὴ δξύτης, ἀλλὰ καὶ περισσὴ νωθρότης, δὲν θὰ ἔλεγεν ὅσα εἶπε, ἐάν ἐμελέτα τὰ ἐν τοῖς Ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διπλωματικὰ καὶ ἄλλα ἐγγραφα, ἃ ἐκστῆθους πᾶς πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς χώρας ἀφείλει νὰ γνωρίζῃ. Ἐφ' ὅσον ὁ κ. Θεοτόκης ἀμελέτητος παρεστάμενος καὶ ἐκ τῆς δξύτητος αὐτοῦ ἀπεκδεχόμενος τὴν ὡς ἀπὸ μηχανῆς ὑποβολὴν ἰδεῶν καὶ γνωμῶν χειρίζεται τὰ ἐθνικὰ ζητήματα, βεβαίως ὁ τύπος οὗ ἐζητήσατο τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν σύμπραξιν, δὲν δύναται νὰ εἶναι ὑπὲρ αὐτοῦ, εἰλικρινῶς θλῶδόμενος διὰ τοῦτο.

Ἐν Σερβίᾳ ὁ πρωθυπουργός κ. Πάσιτς, ὁμιλῶν περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ μεταρρυθμίσεων, ἐξέφρασε τὴν

ὅτι θὰ ἐπεκταθῶσιν αὐταὶ καὶ ἐν τῇ Κοσσυφοπόλει, οὗ τὰ τρία τέταρτα τοῦ πληθυσμοῦ, κατὰ τὸν πρῶτον πολιτικόν, ἀποτελοῦνται ἐκ Σέρβων τοῦ Κοσσυφοπέδιου, ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὴν Παλαιὰν Σερβίαν.

Ἐν θάποκρούσωμεν ἐναυθὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Πάσιτς περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ Κοσσυφοπέδιου δικαιωμάτων τῆς Σερβίας, καὶ διότι ἡ τοιαύτη συζήτησις πολλὸν θὰ καταλάμβανε χρόνον καὶ διότι ἀναμφισβήτητος ἡ πλειονότης τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Κοσσυφοπέδιου, ὡς μαρτυροῦσι ἐθνολογικὰ δεδομένα καὶ ἅπασαι αἱ γνωσταὶ στατιστικαί, εἶναι ἀλβανικὴ ὡς ἀλβανικὸν εἶναι καὶ τὸ Κοσσυφοπέδιον. Ἀλλὰ θὰ παραστήσωμεν μόνον, ὅτι οἱ Σέρβοι, ἔχοντες βλέψεις ἐπὶ τοῦ Κοσσυφοπέδιου, ὀπόθεν, ἐγκλιθιστάμενοι, θὰ ἐπιβιώσῃ βαθυτέρον νὰ εἰσχωρήσωσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, καὶ κατανοοῦντες ὅτι αἱ ἐπιβαλλόμεναι μεταρρυθμίσεις σημεῖουσιν ἐν τῇ Αἴψῃ τὸν πρόλογον ἀφαιμάξεως καὶ προσαρτήσεως τῶν χωρῶν, ἐν αἷς ἐπιβάλλονται αὐταί, ζητοῦσιν τὴν ἐπέκτασιν τῶν μεταρρυθμίσεων καὶ ἐπὶ τῆς χώρας ἀκριδῶς ἐκείνης, ἐφ' ἣς ἀπρακτικὰς ἔχουσι βλέψεις. Καὶ ἡμεῖς, μὴ μιμούμενοι τὸ παράδειγμα ἐκείνων, οὐ μόνον δὲν ζητοῦμεν τὴν ἐπέκτασιν τῶν μεταρρυθμίσεων ἐφ' ὅλης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, ἣς εἰμεθα οἱ γηγενεῖς, ἀλλὰ καὶ ὑποδοχοῦμεν τὸ κατὰ τῶν Ἀλβανῶν, τῶν ἀδελφῶν καὶ ὁμαζόνων ἡμῶν, ἔργον τῶν Σέρβων, εἰς οὐδὲν λογίζομενοι καὶ κοινότητα καταγωγῆς καὶ παραδόσεως καὶ ἱστορίας. Ὅποια διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἀνεργιστοῦ καὶ ἀήθους πολιτικῆς ἡμῶν καὶ τῆς λελογισμένης τῆς σαφοῦς, τῆς προγραμματικῆς πολιτικῆς τῶν Σέρβων! Ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ σιδηροδρομικοῦ ζητήματος πολὺ ἐντονωτέρα, θετικωτέρα καὶ ἀποτελεσματικωτέρα, ἀνακύπτει ἡ πολιτικὴ τῆς Σερβικῆς Κυβερνήσεως, ἣτις ἐξησφάλισεν ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλίτως τὴν ὑποστήριξιν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἐν τῇ ἐπιζητούμενῃ, διὰ Σερβίας καὶ Κοσσυφοπέδιου πρὸς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τῆς Μεδοῦης, κατασκευῆς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Δουνάβεως-Ἀδριατικῆς.

Ἐν Βουλγαρίᾳ ἡ Ἀγγλικὴ πρότασις περὶ διορισμοῦ ἑκκοῦ Διοικητοῦ ἐν Μακεδονίᾳ προὐκλάσεν ἀκράτητον τῆς Κοινῆς Γνώμης τὸν ἐνθουσιασμόν, τῆς Ρωσικῆς προτάσεως τὴν δυσθυμίαν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν, καθ' ἣν φαίνεται προκαλεσάσης. Καὶ κόπτονται οἱ ἄλλοι Βούλγαροι πατριῶται, ἀπειλοῦντες γῆν καὶ ἡμετέρον, καὶ ἐξαιτοῦνται τὸν διορισμὸν Γενικοῦ Διοικητοῦ καὶ ἀπαίτουσι τὴν κατὰ ζῶνας διαίρεσιν τῆς Μακεδονίας, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα θὰ ἐπιδράσωσι τὸ Βουλγαρικὸν Ζήτημα. Καθ' ἡμᾶς, τῆς Ρωσικῆς προτάσεως κατὰ τύπους καὶ οὐχὶ κατ' οὐσίαν διαφερούσης τῆς Ἀγγλικῆς, αἱ φωναὶ τῶν Βουλγαρικῶν πατριωτῶν ἀποκαλοῦσι τὴν συγκάλυψιν τῶν ἀ-

πωτέρων σκοπῶν, οὓς ἀποκρύπτει ἡ Ῥωσικὴ πρότασις, ἣν ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου διακρίνει τῆς Ἐπισήμου Ρωσσίας ἡ μεθοδικὴ καὶ ψευδαμερόληπτος τακτικὴ, ἣς ἔργα ἐγένοντο ἢ κατὰ τὸ 1854 ἐμφάνισις τοῦ Βουλγαρικοῦ Ζητήματος, ἢ διὰ τῆς ἰδρύσεως Ἐξαρχίας προαγωγῆ αὐτοῦ, ἢ διὰ τῶν ὑπομνημάτων τοῦ πρίγκηπος Γορτζακόφ παραπλάνησις τῶν ἀποϊκικῶν πολιτικῶν ἡμῶν ἀνδρῶν, ἢ κατὰ τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἰησοῦτικὴ στάσις τῆς Ρωσσίας καὶ ἡ Συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ἣτις πασιδῆλως καὶ προθύμως ἀπεκάλυψεν, ὅτι αἱ μετριοπαθεῖς καὶ ψευδαμερόληπτοι τῆς Ρωσσίας ἐνέργειαι τείνουσιν εἰς ἓνα καὶ μόνον τελικὸν σκοπόν: τὴν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χερσονήσῃ ἐπικράτησιν τῶν Σλαύων καὶ τὸν ἐκσλαυισμόν τῶν γηγενῶν. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἀλήθειαν πραγματικὴν καὶ κατάφωρον, πρέπει πάντοτε νὰ ἔχωμεν ἐν νῷ, νοσοῦντες τί δέον νοεῖσθαι.

Ἐν Μαυροβουνίῳ ἀπεσοδῆθησαν, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, αἱ κατὰ τοῦ Ἡγεμόνος Νικήτα ἐπαναστατικαὶ ἐνέργειαι, συντελέσαντος ἐπὶ τὴν τοιαύτην τροπὴν τοῦ ἐπιφανέντος σιδηροδρομικοῦ ζητήματος, ὃ περισσῶς περισπᾷ τῶν Μαυροβουνίων τὴν προσοχὴν. Ὁ πρίγκηψ Νικήτας, ὡς καὶ ἄλλοτε, θέλων νὰ ἐπωφεληθῇ νοτιοσλαβικῶς τῆς παρουσιασθείσης ευκαιρίας, ἐτρέπη τὴν εἰς Πετρούπολιν ἀγούσαν, ἵνα ἐπισκεφθῇ δῆθεν τὸν Τσάρον καὶ τὰς Μεγάλας Δουκίσσας θυγατέρας αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα πράγματι ἐπιτύχῃ σιδηροδρομικῶν καὶ ἄλλων ὠφελημάτων, δι' ὧν καὶ τὴν Νοτιοσλαβικὴν Ἰδέαν θὰ ἐξυψηρετήσῃ καὶ τὴν ἐν Μαυροβουνίῳ θέσιν αὐτοῦ θὰ στερεώσῃ.

Ἐν Τουρκίᾳ ἡ αὕτη πάντοτε ἀτάσθαλος καὶ θανατηφόρος πολιτεία, ὃ αὐτὸς φακισμός, ἢ αὕτη ἐθνικτόνος ἀναληγσία, ἢ αὕτη οἰκτρὰ κακοδιοικήσις, ἢ αὕτη φοβερὰ ἄγνοια τῶν ἀληθῶν τοῦ Τουρκικοῦ Οἰκοδομήματος συμφερόντων. Τὰ δίκαια καὶ αἱ προνομίαι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὁσημέραι ψιλὰ ἀποβαίνουσιν ἔννοια, παρὰ τοὺς κειμένους νόμους, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς θεμελιώδεις βάσεις τοῦ Τουρκικοῦ καθεστώτος. Τὰ συμφέροντα αὐτῆς τῆς Τουρκίας παρορῶνται, μόναι δὲ τοῦ ἐν Γιλδίξ Ἰθρόνου αἱ ὑπερκαὶ κραυγαὶ προκαλοῦσι τὴν προσοχὴν τῶν ἰθονόντων, δολοπλοκούντων, δημιουργούντων συνωμοσίας, καὶ μετερχομένων ἐκδιασμοῦ ἐμπόριον πρὸς ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἀτυχοῦς τοῦ Γιλδίξ ἐνοίκου καὶ εἰς βάρος ἀθῶν ἢ ἀνοήτων, οἵτινες βασιανίζόμενοι, πιεζόμενοι, ἀπειλούμενοι, παραπλανώμενοι ὁμολογοῦσιν ἄρρητ' ἀθέμιτα καὶ ἀποκαλύπτουσι δῆθεν δίκτυα ὀλόκληρα πλεκτανῶν κατὰ τοῦ Σουλτάνου, ἐκτεινόμενα μέχρι τοῦ Γιλδίξ, περικλείοντα ξένας πρεσβείας, συνδυάζοντα ἐργασίαν Ἑλληνικὴν, Νεοτουρκικὴν, Ἀρμενιακὴν καὶ ἀπειλοῦντα πρόρριζα τοῦ Σουλτάνου Ἀβδούλ Χαμίτ τὸν Ἰθρόνον. Καὶ ὁ Σουλτάνος, παρέχων πίστιν

εις τὰ λεγόμενα καὶ ἀδόμηνα, λησμονῶν τὸ δι' εἰσχω-
γῆς βομβῶν καὶ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν κατασκοπευτικῶν
ἐμπόριον τοῦ εἰς Προύσαν ἀποσταλέντος Φεχὴμ πασᾶ,
τέως Ἀρχικατασκόπου, παρορῶν τοῦ Μελχαμέ πασᾶ
τὰς ἀποκαλύψεις καὶ ἀνταποκαλύψεις, συλλαμβάνων,
τιμωρῶν, ἐξορίζων ἀθώους, τὸν ὄλεθρον αὐτοῦ ἀπερ-
γάζεται καὶ ὑποδοθῆναι διὰ τῆς εὐπιστίας αὐτοῦ τὸν
αἰσχρὸν καὶ αἰτιμον καὶ ἐπονείδιστον πλουτισμὸν τῶν
μετερχομένων τὸ ἐμπόριον τῆς κατασκοπείας ὀργάνων
αὐτοῦ, ἅτινα εἰσὶν οἱ χειρότεροι ἔχθροί τοῦ Θρόνου, ὡς
ἐξεγείροντες διὰ τῶν καταπτύστων μεθόδων τὴν Κοι-
νὴν Γνώμην, ἣτις ἤδη ἤρ-
ξατο τολμηρότερον καὶ
ζωηρότερον διαμαρτυρο-
μένην. Ἀτυχὴ Σουλτάνε!
ἀτυχὴς Τουρκία!

Ὁ Κάιζερ

Τῆς ἐν Ἑλλάδι Κοινῆς
Γνώμης τὴν προσοχὴν-
προκαλεῖ ἢ ἐν Κερκύρα
δεκαπενθήμερος διαμονὴ
τοῦ Αὐτοκράτορος Γουλι-
έλμου, ἀφιχθέντος ἐν τῇ
χώρᾳ τῶν Φαιάκων τῇ
28 Μαρτίου. Ὁ Βασιλεὺς
ὁ λαὸς καὶ αἱ Ἀρχαὶ μετὰ
πολλοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐχαιρέτισαν τὴν ἀφίξιν τοῦ
Γερμανοῦ Καίσαρος, ἀδελφοῦ τῆς περιγρηπίσσης
Σοφίας, μελλούσης Βασιλίσσης τῶν Ἑλλήνων.
Ἡ ἐν Κερκύρα δεξίωσις ἀπλή, ἀλλ' ὠραία ἐν
τῇ ἀπλότῃ: αὐτῆς, σαφῶς ὑπεδήλωσεν ὅποια αἰ-
σθημάτων θαυμασμοῦ τρέφουσιν οἱ Ἕλληνες πρὸς τὸν
Μεγάλον Μονάρχη, τὸν τσοῦτα θαυμάσια ἐπιτελέ-
σαντα ἐν Γερμανίᾳ, ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τῆς Μεγάλης Αὐ-
τοκρατορίας τὴν διακυβέρνησιν. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ὅτι ὁ
Κάιζερ μετέβη εἰς Κέρκυραν, ἵνα ἡσυχάσῃ καὶ θαυ-
μάσῃ τὴν ὠραίαν τῆς νήσου φύσιν, ὅπως ἐντρύψῃ
εἰς τὰς ἐκπάγλους τοῦ Ἀχιλλεῖου καλλονάς, ἵνα ζήσῃ
ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ὡς ἰδιώτης καὶ οἰκογενειάρχης. Ἀλλὰ
τὸ ἀνήσυχον καὶ μεγαλεπήβολον τοῦ Αὐτοκράτορος,
τὸ δὲ καὶ εὐστροφον αὐτοῦ πνεῦμα, εἶναι ἀδύνατον νὰ
μὴ θελήσῃ νὰ συγκομίσῃ μελέτας καὶ γνώμας ἐκ τοῦ,
ἔστω καὶ ἰδιωτικῆς φύσεως, ταξειδίου τούτου. Ἡ γει-
νιᾶσις τῆς Ἡπείρου, ἢ γεινιᾶσις τῆς Ἀλβανίας, ἢ
γεινιᾶσις τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς Χερσονήσου θὰ προ-
καλέσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὴν παρατήρησιν αὐτοῦ.
Ἡ ἀνὰ τὴν Ἡπειρον ἐκδρομὴ, ἣτις βεβαιούται, θὰ
γεννήσῃ σκέψεις καὶ ἀπορίας, θὰ γεντήσῃ ἐντυπώσεις
καὶ ἀναμνήσεις, θὰ γεννήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐκ τοῦ
πλησίον καὶ ἐξ αὐτοφίας μελέτης τῶν τῆς Ἡπείρου. Ὁ
Αὐτοκράτωρ, ἐπισκεπτόμενος τὴν Ἡπειρον, βλέπων ἐκεῖ
τὰ ἴχνη τῆς μεγάλης ἐμπορικῆς καὶ στρατιωτικῆς ὁδοῦ,

τῆς Ἑγνατίας ὁδοῦ, θὰ σκεφθῆ, ὅτι διὰ τῆς Ἡπείρου
καὶ τῆς Ἑγνατίας ὁδοῦ ἐπεκονώνησεν ὁ Ἕλλητισμὸς
μετὰ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ὅτι ἐκείθεν ἐξεπήδησαν
τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ ἀρχαίου καὶ βυζαντιακοῦ Ἑλ-
λητισμοῦ, ἅπερ, διαποντίως πλέοντα πρὸς τὴν Ἰταλίαν,
τὴν Ἀναγέννησιν ἐξεργάσαντο. Ἐν τῇ Ἡπείρῳ ἀπὸ τοῦ
Δυρραχίου, τῆς ἀρχαίας Ἐπιδάμνου, μέχρι τῶν πρὸς τὴν
κυρίως Ἑλλάδα ἐσχατιῶν τῆς χώρας, ἴχνη ἀνεξίτηλα
ἑλληνικὰ καὶ φωνὴν ἑλληνικὴν θάκουσιν, ἐξαγγέλλου-
σαν παράπονα καὶ διαμαρτυρίας, διότι ξένοι ἐμελέτη-
σαν ἢ μελετῶσι νὰ ἐπιδράμωσιν ἐπὶ τὴν ἑλληνικὴν
ταύτην χώραν. Οἱ Ἕλληνες πάντως εὐχονται, ἵνα ὁ
Κάιζερ ἀκούσῃ τὰς φωνὰς ταύτας, ἵνα ἴδῃ τὴν Ἡ-
πειρον ἐκ τοῦ πλησίον, ἵνα ἐκ τοῦ σύνεγγυς μελετήσῃ
τὰ κατ' αὐτήν, διότι πάντως ἔχουσι τὴν πεποιθησιν, ὅτι
ὁ μέγας Βασιλεὺς, ὃν διακρίνει καὶ δξότης καὶ εὐθυ-
κρίσια, καὶ εἰλικρινεία, θὰ γένηται ὁ ἀψευδέστερος κη-
ρυξ τῶν δικαίων τῆς Ἡπείρου, ἢ Προπαγάνδα ποιή-
σαι θέλουσι νὰ καταπατήσωσιν. Ὁ μέγας Βασιλεὺς, ἔ-
χων λίαν βαρύνουσαν ψήφον ἐν τῇ πολιτικῇ τῆς Εὐ-
ρώπης, θὰ πεισθῆ ἐξ αὐτοφίας, ὅτι πρέπει νὰ παρα-
μείνῃ ἀναλλοίωτος ἢ ἐθνολογικῇ συγκρότησις τῶν δυ-
τικῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου τμημάτων καὶ ὅτι ἢ
ἀλλοίωσις αὐτοῦ θὰ πετέλει κίνδυνον σοβαρώτατον οὐ
μόνον διὰ τοὺς γηγενεῖς, οὐ μόνον διὰ τοὺς Ἕλληνας
καὶ τοὺς Ἀλβανούς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μὴ σλαυικὴν
Εὐρώπην. Οἱ Ἕλληνες ἀδυστάκτως πιστεύουσιν, ὅτι ὁ
μέγας ἀδελφὸς τῆς μελλούσης αὐτῶν βασιλίσσης, ἐπι-
στρέφων εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Γερμανικῆς Αὐτο-
κρατορίας, θὰ ποιοίμῃ ἐξ ἰδίων παρατηρήσεων ἀνα-
μνήσεις καὶ ἐντυπώσεις, αἵτινες θὰ ποτελέσωσι τὴν βί-
ωσιν τῶν περὶ τῆς Ἡπείρου γνωμῶν αὐτοῦ. Δὲν γνωρί-
ζομεν τί θὰ πράξῃ ἢ ὑπὸ τὸν ἐκ Κερκύρας πολιτευτὴν
Κυβέρνησις, ἀλλὰ θὰ ἠυχόμεθα, ἵνα ποιήσῃται τὰς
ἀπαιτούμενας διαφωτιστικὰς ἀποκαλύψεις, δι' ὧν ἐν
πολλοῖς θὰ διηκολούνητο ἢ παρατηρητικῇ ἐν Κερκύρα
διαμονῇ καὶ ἀνὰ τὴν Ἡπειρον ἐκδρομῇ τοῦ Κάιζερ.
Ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος, διαμένων ἐν Κερκύρᾳ, θὰ
θελήσῃ νὰ συγκομίσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ Ἀνατο-
λικοῦ Ζητήματος, ἃς βεβαίως ἔχει, ἀλλ' ἃς θὰ ἐπεθύ-
μει νὰ διακρίδῃ ἐκ προσωπικῶν παρατηρήσεων ὅ-
σον ἀφορᾷ εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν Ἀλβανίαν. Τὴν
φυσικὴν ταύτην τοῦ Κάιζερ ἐπιθυμίαν, ἣν θὰ διεγείρῃ
τῆς Ἡπείρου ἢ καθημερινῇ θέᾳ καὶ τὰ πέραν τῆς Ἡ-
πείρου διαγραφόμενα ἐν τῇ ὀρίζοντι Ἀλβανικᾷ ὄρει,
πρέπει νὰ ἱκανοποιήσωσιν οἱ ἰθύνοντες τὰ κοινὰ, ἀπάρ-
χοντες καὶ προσκομίζοντες πᾶσαν πληροφορίαν καὶ
πᾶν γνώσεως ἐφόδιον.
Τοιαύτη, ὡς ἐν ταῖς ἀνωτέρω γραμμαῖς ἐγράφαμεν,
ὑπῆρξεν ἢ ζωὴ τοῦ λήξαντος μηνός, ἐὰν δ' ἐξαιρέσῃ
τις τὴν ἐπιφανείσαν οὐχὶ αἰθρίαν ἀγροτικὴν κίνησιν ἐν
Ρουμανίᾳ, ἣτις ἀπὸ ἐξωτερικῆς ἀπόψεως ἐξακολουθεῖ
τὴν αὐτὴν ἐπαίσχυντον τακτικὴν τῶν ἀντιστηκωμέ-
νων καὶ ἀνταλλαγμάτων ἐν τῇ Μακεδονικῇ ὑποθέσει,
οὐδὲν ἕτερον ἀπομένει ἀξίον σημειώσεως.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1908

Ὁ μὴν Μάρτιος ὁμαλώτερος τοῦ Φεβρουαρίου ἀνε-
βῆ καὶ δὲν παρουσίασε τῶν κινδύνων ἀναλαμπὰς
ἐκείνας, αἵτινες ἀπετέλεσαν τὸ ἰδιαιτέρον χαρακτηρι-
στικὸν τοῦ Φεβρουαρίου. Τὰ ἐξ ἀφορμῆς τῆς Ἀνατο-
λικῆς πρὸς τὴν αἰ βλέψεις τῶν ἰσχυρῶν πάντων τείνουσι,
ἐμφανέντα νέφη διεσκεδάσθησαν καὶ ἢ ἀπειληθεῖσα
μεταξὺ τῶν Δυνάμεων διαφωνία ἐξέλιπε, αἱ δὲ καλαὶ
ἡμέραι τῆς ὁμοφωνίας ἐν τῇ ἀσυμφωνίᾳ, ἐπανῆλθον.
Τὸν θεσμὸν τοῦ Μυσταγγεῖου προγράμματος πρόκειται
νὰ καταστήσῃ ἄλλος γενικώτερος καὶ ριζικώτερος
μορφῆς, προκύπτων ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς προτάσεως καὶ
ἐκ τῆς Ῥωσικῆς, καθ' ἢ ἐν τῇ «Ἀνατολικῇ Ἐπι-
θεωρήσει» γράφομεν. Αἱ ἐστεμμένων Ἡγητόρων καὶ
Ἐπιτροπῶν ἐπισκέψεις καὶ συναντήσεις ἐν Βιέννῃ ἐ-
σημείωσαν σοβαρώτατην ἐκδήλωσιν τοῦ ἀπαρασαλεύ-
του τῆς Τριπλῆς Συμμαχίας, περὶ ἧς τόσα ἐπ' ἐσχά-
των ἐλέχθησαν, σαφῶς δ' ἐκ τῶν διασκέψεων καὶ συν-
αντήσεων τούτων διεπιστώθη, ὅτι ἢ Γερμανία, ἢ Αὐ-
στροουγγαρία καὶ ἢ Ἰταλία ἐν πλήρει διατελοῦσι
ὁμοφωνίᾳ καὶ συμφωνίᾳ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν καθ' ὅ-
λου ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Τριπλῆς Συμμαχίας καὶ
εἰς τὰς κατὰ μέρος λεπτομερείας τῆς ἐκάστου τῆς
Συμμαχίας Κράτους ἐπιρροῆς ἐν τούτῳ ἢ ἐκείνῳ τῆς
Χερσονήσου τοῦ Αἴμου τμήματι. Ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκει-
ται συναντήσεις καὶ ἐπισκέψεις ἔχουσι σχέσιν πρὸς σο-
βαρώτατα θέματα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῶν ἐν
ἐξῷ τριῶν Κρατῶν, οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφι-
βολία, ἐὰν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψει ἢ ταυτόχρονος
μετάβασις εἰς Ῥώμην τοῦ τέως Αὐστριακοῦ Καγκε-
λαρίου Γολουχόφσκου καὶ τοῦ Γερμανοῦ Καγκελαρίου
Μπόλφ. Μεθ' ὅλας τὰς διαβεβαιώσεις τῶν ἰτα-
λικῶν φύλλων, ἐπισήμως ἐμπνεομένων, περὶ τῆς ὅλης
ἰταλικῆς χροιάς τῶν ταξειδίων τοῦ Γολουχόφσκου
καὶ τοῦ Μπόλφ, εἰς οὐδένα διαφεύγει, ὅτι πρόκειται
περὶ βαθυτέρας αἰτίας, ἣτις βεβαίως οὐδὲν τὸ κοινὸν
ἔχει πρὸς ταξειδία ἀναψυχῆς. Ἐκ πάντων τούτων ἐμ-
φανῶς μαρτυρεῖται, ὅτι νέα κατάστασις πραγμάτων
καὶ νέα φάσις ἐπιφαίνονται ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ Ἀνατολι-
κοῦ Ζητήματος, ὅπερ ἀποτελεῖ καὶ εἶναι διεθνὲς ζήτημα
ὡς ἐκ τῶν διεθνῶν περιπλοκῶν καὶ ἐπιπλοκῶν, αἵτινες
ἐκ τῆς παροξύνσεως αὐτοῦ δύναται νὰ ἐμφανισθῶσιν.
Ἐὰν τῆς Τριπλῆς Συμμαχίας οἱ δεσμοὶ ἀπαρασά-
λευτοι παραμένουσι, τῆς Διπλῆς Συμμαχίας ἢ συνε-
κτικῆς οὐχὶ ὀλιγώτερον ἀδιάσπαστος ἐκδηλοῦται,

ὡς στερεὰ διατηρεῖται ἢ Ἀγγλογαλλικὴ φιλία. Ὁ
νέος ἐν Πετρούπολει Πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας Ὑπο-
ναύαρχος Ζουσαρ ἀνεκοίνωσε, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς
του, εἰς συντάκτην τοῦ παρισινοῦ «Χρόνου», ὅτι ἢ
Γαλλία πολλὰ ἀπεκδεχομένη ἐκ τῆς μετὰ τῆς Ῥωσ-
σίας συμμαχίας, ἣτις ἀποτελεῖ ἐγγύησιν ὑπὲρ τῆς εἰ-
ρήνης, ἣτις ἀποτελεῖ προαγωγὴν τῶν διεθνῶν σχέσεων
ὡς περισσῶς ὑπεδήλωσεν ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος
διομολογηθεῖσα Ἀγγλορωσικὴ Συμφωνία καὶ ἣτις
θὰ ποτελέσῃ τὸν πυρῆνα σοβαρωτάτης εἰρηνικῆς ἐρ-
γασίας. Αἱ ἐσωτερικαὶ ταραχαί, διαμάχαι καὶ ἔριδες
τῆς Ῥωσσίας, αἵτινες ὑπετέθη, ὅτι ἢ δύναντο νὰ ἐπη-
ρεάσωσι τὰς μεταξὺ τῶν δύο Συμμάχων σχέσεις, οὐ-
δεμίαν ἀπὸ διπλωματικῆς ἀπόψεως ἔχουσι σημασίαν
διὰ τὴν Γαλλίαν, διότι ἐν τῇ Συμμαχίᾳ ἢ Ῥωσία καὶ
ἢ Γαλλία παρίστανται ὡς δύο ἐθνικαὶ καὶ ἠθικαὶ πα-
ράγοντες, ὧν οἱ ἰδιαιτέροι ἐσωτερικοὶ μηχανισμοὶ οὐ-
δόλως λαμβάνονται ὑπ' ὄψει. Ὅτι τοιαύτη ἐν τῇ δι-
πλωματικῇ κρατεῖ ἀντίληψις τῶν πραγμάτων, διεπι-
στώθη ἐπαρκῶς παρὰ τῆς γενομένης Ἀγγλορωσικ-
κῆς Συμφωνίας, ἣτις ἐπ' ἴσῃ συνέδεσε δύο Κράτη βα-
θύτατα διαφέροντα πολιτικαῶς.
Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐμφαίνεται, ὅτι αἱ Μεγάλαι Δυ-
νάμεις, περὶ πολλοῦ ποιούμεναι τὴν διατήρησιν τῆς
εἰρήνης, ἀποφεύγουσαι τὴν ἀνακίνησιν τοῦ Ἀνατολι-
κοῦ Ζητήματος, ὅπισθεν τοῦ ὁποῦο κρύπτεται καὶ ἐμ-
φωλεύει, ὡς παρετήρησεν ὁ Σὲρ Ἐδουάρδος Γκρέϋ, ὁ
πόλεμος, ἐξακολουθοῦσιν ἐμμένουσαι ἐν τῇ ὁμοφω-
νίᾳ τῆς ἀσυμφωνίας, ἣτις ἀπὸ ἐτῶν ἐσημείωσε τὴν
ἐξέλιξιν τῆς Διεθνούς Πολιτικῆς. Ἴνα δὲ ἢ ἐν τῇ ὁ-
μοφωνίᾳ ἀσυμφωνία μὴ ἐκδηλωθῇ ἐντονώτερον, ἀπε-
φασίσθη νὰ ἐκλείψῃ τὸ διπλωματικὸν πλᾶσμα ἐντο-
λοδοτῶν καὶ ἐντολοδόχων, πασῶν τῶν Δυνάμεων ἀπ'
εὐθείας καὶ ἀμέσως ἀναμειγνυμένων ἐν τῇ διαχειρίσει
τῆς Μακεδονικῆς Ὑποθέσεως, ἣτις ἐστὶ τὸ Α τοῦ Ἀνα-
τολικοῦ Ζητήματος.
Καὶ τοιαύτη μὲν ἢ καθ' ὅλου ἐν Εὐρώπῃ διεθνῆς
πολιτικῆς κατάστασις, ἢ κατ' ἴδιαν δὲ πολιτικῆ τῶν
Κρατῶν δύναται νὰ συνοψισθῇ ἐν τοῖς ἑξῆς:
Ἐν Γαλλίᾳ ἢ προσοχὴ τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ
τῆς Κοινῆς Γνώμης εἶνε ἐστραμμένη πρὸς τὸ Μαρ-
κον, ὅπου μεγάλας ὁ Γαλλικὸς στρατὸς ἔσχε κατὰ τῶν
ἐπαναστατῶν ἐπιτυχίας, συντρίψας οἰκτρῶς τὰ μαρο-
κινὰ σίφη. Ἡ προέλασις δμως τῶν Γάλλων, διεξα-

γομένη κατά τρόπον ἤμισα εἰρηγικὸν καὶ πῶς ἀπάνθρωπον, διεξαγομένη καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἀνατεθείσης τῆ Γαλλίᾳ ἐντολῆς, διεξαγομένη κατὰ παράδοξον, ὡς τινες ἰσχυρίζονται, τῶν διατάξεων τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς Ἀλγεθίρας, ἐμπνέει φόβους καὶ ἐγκυμονεὶ περιπλοκάς. Ὁ Ἀρχηγὸς τῶν Γάλλων σοσιαλιστῶν κ. Ζωρές, ἀναπτύξας τὰ τοῦ Μαρόκου καὶ τὰ ἐκεῖ συμβαίνοντα ἔκτροπα, ἐπεζήτησε ψῆφον μομφῆς κατὰ τῆς ὑπὸ τὸν κ. Κλεμανσὸ Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἡ Βουλὴ διὰ καταπληκτικῆς πλειοψηφίας ἐξέφρασε τὴν πρὸς αὐτὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς. Ἡ Κυβέρνησις παρὰ ταῦτα, βλέπουσα, ὅτι ἐπ' ὀλισθηροῦ ἴσταται διπλωματικῶς ἐδάφους, σκέπτεται, ἐὰν ἀληθεύῃ ἡ εἰδησις, νὰ καταγγεῖλῃ τὸ Πρωτόκολλον τῆς Ἀλγεθίρας καὶ νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν διομολογίαν ἄλλης Διεθνούς Συμφωνίας, ἣ τις ἐπὶ εὐρυτέρων βάσεων νὰ θεσπίσῃ τὴν ἐν Μαρόκῳ θέσιν τῆς Γαλλίας. Βεβαίως ἡ τοιαύτη καταγγελία θὰ πετέλει εὐσυνείδητον καὶ εὐλόγητον διάδημα τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, δυναμένης ἐν νέᾳ Διασκέψει καλλιτέρους νὰ ἐπιτύχῃ δράσεως ὄρους, ἀλλ' ἐκδηλοῦται ποιά τις ἀνησυχία ἐν τοῖς γαλλικοῖς πολιτικοῖς κύκλοις περὶ τῆς τηρηθησομένης παρὰ τῆς Γερμανίας στάσεως. Καὶ κρατεῖ μὲν ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ Γερμανία θὰ θελήσῃ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰ δίκαια καὶ τὰ αἰτήματα τῶν Γάλλων, πλὴν ὁμοῦ ὑποτίθεται, ὅτι ἡ Γερμανία θὰ τηρήσῃ τοιαύτην στάσιν ἐπ' ἀνταλλάγμασι καὶ ἀντισυγκώμασι. Ποῖα θὰ ᾖσιν ἀνταλλάγματα καὶ ἀντισυγκώματα ταῦτα; Ἐκ τοῦ ἐρωτήματος τούτου πηγάζει ἡ ἀνησυχία, ἣ τις παρακωλύει καὶ θὰ παρακωλύσῃ ἴσως τὴν καταγγελίαν τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς Ἀλγεθίρας.

Ἐν Γερμανίᾳ, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα τοῦ νόμου περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως γαιῶν τῆς Γερμανικῆς Πολωνίας, ἐψηφίσθη κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα ὁ νόμος, ὁ περιορίζων τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνέχεσθαι. Κατὰ τὸν ψηφισθέντα νόμον ἐν δημοσίαις συναθροίσεσι θὰ ὀμιλῆται ἡ γερμανικὴ καὶ μόνη, ἀπαγορευομένης τῆς χρήσεως ἄλλης γλώσσης. Ὁ νόμος οὗτος καταφέρει φοβερὸν κατὰ τῶν Πολωνῶν πλήγμα, οὐχὶ δὲ μικρότερον κατὰ τῆς Ἀλσατίας καὶ τῆς Λοθαριγγίας. Ὁ ἀδὸξ Ντελσὼρ, βουλευτὴς τῆς Ἀλσατίας, ἀνέκραξε, ψηφίζομένου τοῦ νόμου: «Ζητοῦμεν τὰ ὡς πολιτῶν δικαίωματα ἡμῶν, ἀ καταπατεῖτε ἀσυστόλως!» Ὁ Πολωνὸς Πρίγκηψ Ροδεβίλ, διαμαρτυρόμενος ἐξ ὀνόματος τῶν Πολωνῶν, εἶπε τὰ ἐξῆς συγκινητικώτατα: «Ὁ ἀγὼν κατὰ τῶν Πολωνῶν, ὡς διεξάγετε αὐτὸν, ἀποτελεῖ ὕβριν κατὰ τῆς Θείας Προνοίας, ἣ τις δὲν ἐπιτρέπει, ὅπως εἰς λαὸς ἐκδιώξῃ τὸν ἄλλον. Τὸ δικαίωμα, ὃ ζητεῖτε ὑπὲρ ὑμῶν, ὅπως οἱ ἀπανταχοῦ τοῦ Κόσμου Γερμανοὶ ὡσιν ἠνωμένοι ἐν ἐνότητι αἰσθημάτων, ἀρνεῖσθε νὰ τὸ χορηγήσῃτε εἰς τοὺς Πολωνούς. Διὰ τῆς πολιτικῆς ὑμῶν καθίστασθε γελοιοί,

διότι, ἐνῷ ζητεῖτε παρ' ἡμῶν νὰ πολιτευώμεθα ὡς γερμανοὶ πατριῶται, ἀρνεῖσθε ἐξ ἄλλου νὰ σεβασθῆ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὄντοτητα.» Αἱ διαμαρτυρίαι τῶν Πολωνῶν, τῶν Ἀλσατῶν, τῶν Λοθαριγγίων, οὐδὲλαο συνεκίνησαν τὴν γερμανικὴν πλειοψηφίαν, ἣ τις ἀδελφολακτος ἐψήφισε τὸ ἐν λόγῳ νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπῆλθεν ἡ ὑπουργικὴ κρίσις, περὶ ἣν ἐγράφηκεν ὡς ἐπικειμένης ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῆς μηνὸς Φεβρουαρίου. Τοῦ σὲρ Ἐρρίκου Κάμπδελ-Μπάρνερμαν παραιτηθέντος τοῦ Πρωθυπουργικοῦ αξιωματοῦ καὶ ἀποχωροῦντος, διὰ λόγους ὑγείας, τῆς πολιτικῆς, ὁ κ. Ἀσκουῖθ ἀνέλαβε τὸν σχηματισμὸν τῆς νέας Κυβερνήσεως, ἣ τις κατὰ τὸ Πάσχα, ἐμφανισομένη ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, θὰ δώσῃ τὸν νενομισμένον ὄρον. Τὴν Κοινὴν ὁμοῦ Γνώμην ἀπασχολεῖ τὸ ζήτημα, ἀν ἡ νέα ὑπὸ τὸν κ. Ἀσκουῖθ Κυβέρνησις θὰ κατορθώσῃ νὰ συγκατήσῃ τὴν ἐνότητα τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, δεδομένου ὄντος, ὅτι ὁ νέος Πρωθυπουργὸς ἀνῆκει εἰς τὴν δεξιάν τῶν Φιλελευθέρων πτέρυγα, εἰς τοὺς μετροπαθεῖς τοῦτ' ἐστὶ φιλελευθέρους, οἵτινες ἐν πολλοῖς διίστανται πρὸς τοὺς λίαν προοδευτικοὺς ριζοσπάστας. Τὰ πράγματα θὰ δεῖξωσι κατὰ πόσον εἰσὶ βέβαιοι οἱ φόβοι τῶν προβλεπόντων διαφωνίας καὶ ἐρίδας ἐν τῷ Κόμματι τῶν Φιλελευθέρων, ἅμα ὡς ὁ Ἀσκουῖθ ἐπισήμως ἀναλάθῃ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Κόμματος, ὃ πρῶτον διευθύνει ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παρουσίας βουλευτικῆς συνόδου ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τοῦ Σὲρ Μπάρνερμαν. Ἐτερον ζήτημα ἀπασχολοῦν τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, εἶνε ὁ τρόπος, καθ' ὃν θὰ σχηματισθῇ Κυβέρνησις. Τινὲς φρονοῦσι, ὅτι ὁ κ. Ἀσκουῖθ, μιμούμενος τὸ παράδειγμα τοῦ Γλάδστωνος, θὰ κρατήσῃ τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ὃν ταυτοχρόνως Πρωθυπουργὸς καὶ Ἠγέτης τοῦ Κόμματος. Ἀλλὰ φαίνεται πιθανώτερον, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν κ. Λόυδ Τζόρτζ, διαπρεπέστατον μέλος τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, ἐὰν μὴ ἀμέσως, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐν συνέταξῃ καὶ ὑπέδαλεν ὁ Ἀσκουῖθ. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἀποικίων θὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν κ. Οὐνστον Τσοῦρτσιλ, Γραμματεῖα νῦν τῆς Ἐπικρατείας τοῦ λόρδου Ἐλγίνου, γινομένου λόρδου τῆς Ἰδιαιτέρας Σφραγίδος εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπεροχδοχονταετοῦς λόρδου Ρίπων, ἀποσυρομένου.

Ἀλλὰ ἄξια λόγου θέματα δὲν ἐπεφάνθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐὰν μὴ αἱ περὶ μακεδονικῶν πραγμάτων συμπληρωματικαὶ δηλώσεις τοῦ Σὲρ Ἐδουάρδου Γκρεν, περὶ οὗ γράφομεν ἐν τῇ «Ἀνατολικῇ Ἐπιθεωρήσει».

Ἐν Ρωσίᾳ, Τουρκίᾳ, Αὐστροουγγαρίᾳ, Ἰταλίᾳ, Ἰσπανίᾳ δὲν συνέβη τι ἄξιον λόγου, ἰδιαιτέρας δεόμενον μνείας. Ἐν Πορτογαλίᾳ διεξήχθησαν αἱ νέαι ἐκλογαὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἠττημένοι ἐξῆλθον οἱ Δημοκρατικοί,

τῶν ἐν τῇ Ἀρχῇ Συντηρητικῶν κατισχυσάντων. Ἐν Ἑλλάδι, Σερβίᾳ, Μαυροβουνίῳ καὶ Βουλγαρίᾳ οὐδὲν ἄξιον σημειώσεως ἐγένετο ἀπὸ παγκοσμίου ἀποψέως, ἐὰν μὴ ἀπὸ ἀνατολικῆς, περὶ ἣς γράφομεν ἐν τῇ «Ἀνατολικῇ Ἐπιθεωρήσει».

Ἐν ταῖς Σκανδιναυκίαις, ἐξαιρέσει ὑπουργικῶν τῶν μετασχηματισμῶν καὶ ἀνασχηματισμῶν, προέχον ζήτημα ἦτο τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν, ἢ ἡ Γερμανία, ἀντιτασομένης τῆς Ἀγγλίας, ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ οὐδετέραν καὶ ἀπαραβίαστον θάλασσαν. Αἱ Σκανδιναυκίαι ἕμως χῶραι ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς διατήσεως τοῦ τῆς ἀνοικτῆς καὶ ἐλευθέρως θαλάσσης καθεστώτος, ὡς ἠξίωσεν ἡ Ἀγγλία, διακηρύξασα, ὅτι οὐδέποτε καὶ ἀν γένηται Συνθήκη ἢ Σύμβασις, μεταβάλλουσα τὸ καθεστῶς, ὃ ἀγγλικὸς στόλος, ἐν ἀνάγκῃ, θὰ καταδιώξῃ τὸν ἐχθρικὸν ἐν τῇ Βαλτικῇ. Ὅθεν, κατισχυσάσης τῆς Ἀγγλίας, ἐλύθη τὸ τῆς Βαλτικῆς ζήτημα, τῆς θαλάσσης ταύτης παραμενοῦσης ἀνοικτῆς καὶ ἐλευθέρως.

Ἐν τῇ Ἀφρικῇ τὸ ζήτημα τοῦ Μαρόκου ἐξακολουθεῖ παρέχον πράγματα, ὡς ἐγράφηκεν ἀνωτέρω, καὶ ἀπασχολοῦν τὴν Σερβικὴν Κυβέρνησιν, ἣς τὰ στρατεύματα κατενικήθησαν ἐν τῇ τελευταίᾳ μάχῃ παρὰ τῶν σπαθῶν τοῦ μνησνήρος τοῦ Θρόνου Μουλάι Χαλίδ.— Τὸ Κογκὸ, καθ' ὃ ἀπεφάσισεν ἡ Βελγικὴ Κυβέρνησις προσαρτᾶται τῷ Βελγίῳ ὡς ἀποικία, συγκατανευσοῦσιν τῶν Δυνάμεων καὶ ἐγγυωμένης τῆς Βελγικῆς Κυβερνήσεως τὴν βελτίωσιν τῆς ἐν τῷ Κογκὸ Διοικήσεως, ἣ τις μέχρι τοῦδε τόσας προδικάσεις παρεξηγήσεις μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ τοῦ Βελγίου.

Ἐν τῇ Ἀσίᾳ τὰ πράγματα ὁμαλῶς ἐξελισσονται, ἐὰν οἱ κίνδυνοι συγκρούσεως Ρωσίας καὶ Τουρκίας ἐπὶ τῶν τουρκοπερσικῶν καὶ ῥωσσοτουρκοικῶν συνόρων ἐπεσεβήθησαν, αἱ ἐν Περσίᾳ ταραχαὶ κατεστάλησαν, τῶν φιλελευθέρων ἡσυχάζοντων καὶ ἡ ἐν Κίνα καταστάσις ἐλέγχεται ὁμαλῇ, παρὰ τὰς ἀπειληθείσας πρὸς σπημὴν ἐσωτερικῆς περιπλοκάς, ἐνθεν μὲν ὑποκινουναὶ παρὰ τῶν μελετώντων τὴν διαρρυθμίσιν τῶν τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας φιλελευθέρων ἐνθεν δὲ παρὰ τῆς Ἰαπωνίας, ἐχούσης βλέψεις ἐπικρατήσεως καὶ ἐπιρροῆς ἐν τῇ Κίνα.

Ἐν τῇ Ἀμερικῇ ἡσυχία ἀγεται, ὀριστικῶς ἀποσοβηθείσης τῆς ἐπιφανείσης μεταξὺ Ἰαπωνίας καὶ ἠνωμένων Πολιτειῶν διαφορᾶς, ἀποληξάσης εἰς ἐπισκέψεις καὶ ἀντεπισκέψεις στόλων.—Ταράσσεται ὁμοῦ ἡ ἡσυχία τοῦ Νέου Κόσμου παρὰ δύο μικρῶν Δημοκρατιῶν τῆς Αἰτῆς καὶ τῆς Βενεζουέλας, ὃν ἡ μὲν πρώτη ἐψήφισε τὴν ἐκδοσιν πολιτικῶν φυγάδων καὶ συνωμο-

τῶν, καταφυγόντων εἰς τὰς ξένας Πρεσβείας καὶ Προξενεῖα, ἡ δὲ δευτέρα κατεπάτησε δίκαια καὶ δικαίωματα ξένων ὑπηκόων, καὶ δὴ Ἀμερικανῶν τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ Αἰτῆ, Δημοκρατία, περιλαμβανουσα τὸ ἤμισυ τῆς ἐκ τῶν μεγάλων Ἀντιλλῶν νήσου τοῦ Ἁγίου Δομνίκου, ἔχει ἐπιφάνειαν 28,676 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ πληθυσμὸν 1,500,000 κατοίκων. Ὁ Πρόεδρος τῆς μικρᾶς ταύτης Δημοκρατίας Νόρδ-Ἀλέξης, καθ' οὗ τινες τῶν ἰθαγενῶν ἐξηγέρθησαν, ἠξίωσε παρὰ τῶν Πρεσβειῶν καὶ τῶν Προξενείων τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰσπανίας, τῆς Γερμανίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν τὴν ἐκδοσιν τῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῶν προσφυγόντων συνωμοτῶν, ἀρνούμενος νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ τῆς ἀσυλίας δικαίωμα, ὃ ἔχουσιν αἱ Πρεσβεῖαι καὶ τὰ Προξενεῖα, καὶ ἀπειλεῖ τὴν ἐν ἀνάγκῃ χρῆσιν τῆς βίας. Ἀμα ὁμοῦ ἐπεφάνησαν ἐν τῷ λιμένι τοῦ Πρίγκηπος, πρωτεύουσῃ τῆς Αἰτῆς, τὰ πολεμικὰ σκάφη τῆς Γαλλίας, Γερμανίας, Ἀγγλίας καὶ ἠνωμένων Πολιτειῶν, ὃ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀνέκρουσε πρύμναν καὶ ὑπεχώρησε καθ' ἑλπίην τὴν γραμμὴν. Αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις σκέπτονται νῦν κατὰ τίνα τρόπον εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιβληθῇ ἡ τάξις ἐν τῇ μικρᾷ Δημοκρατίᾳ, ἣ τις διαρκῶς παρέχει πράγματα εἰς τὰς Δυνάμεις. Ἡ Βενεζουέλα, ἣς Πρόεδρος εἶναι ὁ περιώνυμος Κάστρο, ἐκήρυξεν ἐκπτώτους ἀνευ λόγου καὶ αἰτίας, ἀμερικανικὰς τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἐταιρίας, ὃν τὴν ὑπεράσπισιν ἀνέλαβεν ἡ Κυβέρνησις τῆς Βασιγκτῶνος. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις τοῦ Καρακάς ἐμμένει ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῆς, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θέλουσα νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ δίκαιον τῶν παραστάσεων τῆς Κυβερνήσεως τῆς Βασιγκτῶνος. Αἱ ἠνωμένοι Πολιτεῖαι, πρὸ πάσης προσφυγῆς εἰς βίαν, θὰ μετέλθωσι κατὰ τῆς Βενεζουέλας οἰκονομικὰ ἀντίποινα, ἀποκλείουσαι τὴν εἰσαγωγὴν τῶν προϊόντων αὐτῆς εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἐπιβάλλουσαι πρόσθετον τέλος 3% ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν διὰ τὴν Βενεζουέλαν ἐξαγομένων προϊόντων. Διὰ τῶν οἰκονομικῶν τούτων ἀντιποίνων ἐλπίζεται, ὅτι θὰ συνέλθῃ ὁ Πρόεδρος κ. Κάστρο, διότι τὸ πλείστον ἐξαγωγικὸν καὶ εἰσαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Βενεζουέλας διεξάγεται μετὰ τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Γεγονότα ἄλλα, δυνάμενα νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς, δὲν ἐνεφανίσθησαν κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα, ὃ ὁποῖος, μεθ' ὅλας τὰς περὶ αὐτοῦ γενομένας ἀπαισιοδόξους προρρήσεις, μεθ' ὅλας τὰς κατὰ Φεβρουάριον ἐπιφανείσας ὑστερικῆς ἀνησυχίας, ἡσυχῶς καὶ ὁμαλῶς διέρρευσεν. Ἰδωμεν τί τέττειται ὁ μῆν Ἀπρίλιος, περὶ οὗ πολλὰ φοβερὰ λέγονται.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1908

Κατά τὰς τελευταίας ειδήσεις ἐξ Εὐρώπης ὁ ἐπίσημος τόκος τῆς προεξοφλήσεως ἐν Ἀγγλίᾳ κατῆλθεν εἰς τὰ 2 3/4 ο), ἀνάλογος δὲ ἐκπτώσις παρετηρήθη καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μερῶν, σημεῖον ὅτι ὑπάρχει γενικὴ ἀπραξία.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἡμετέρας χρηματαγορᾶς παρετηρήθη μεγάλη χαλαρότης ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν διαφόρων ἀξιών συνεπείᾳ μεγάλης ἀπραξίας, ἐνῶ ὁ τόκος τῆς μεταφορᾶς Report ἀνῆλθεν εἰς τὰ 7 ἕως 7 1/2 τοῖς ο).

Ἡ τοιαύτη δὲ κατάστασις δὲν δικαιολογεῖται ἀν λάβῃ τις ὑπ' ὄψει τὴν ἐκδοσιν τοῦ εἰς χρυσὸν Ἐθνικοῦ δανείου τῶν 20,000,000 μὲ τόκον 5 ο) τοῦ ὁποῦ ἡ ἐγγραφή ἤρξατο τὴν 27 καὶ ἔληξεν τὴν 28 Μαρτίου καὶ τὸ ὅποιον ἐκαλύφθη δύο φορές ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐνταῦθα, σημεῖον ὅπερ δύναται νὰ μαρτυρήσῃ τὴν μεγάλην εὐεξίαν τοῦ τόπου μας, καθ' ὅσον μάλιστα τὸ εἰρημένον δάνειον εἶνε τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Διεθνoῦς Ἐλέγχου.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τιμὴν τοῦ Συναλλάγματος αὕτη ὑπέστη ἀξιόλογον ἐκπτώσιν συνεπείᾳ τοῦ νέου δανείου ἀλλὰ καὶ τῶν μεγάλων ποσῶν χρυσοῦ τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς χεῖρας πολλῶν ἰδιωτῶν, ὅπερ μαρτυρεῖ ἡ ἐγγραφή ἐκ μέρους αὐτῶν εἰς τὸ ἀντὶ δάνειον.

Ἡ τιμὴ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ἐθνικῶν ἡμῶν δανείων μικρὰν ὑπέστη ἀλλαγὴν μετ' ἀναλόγων πράξεων.

Ὅστε ἡ χρηματαγορὰ μας παρουσίασε τὰς ἑξῆς διακυμάνσεις, ἧτοι :

Μετοχαὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἤνοιξαν 3820 ἀνῆλθον 3847 1/2 κατῆλθον 3807 1/2 καὶ ἐκλείσαν 3830.

Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἤνοιξαν 121 1/4 ἀνῆλθον 122 3/4 κατῆλθον 122 1/4 καὶ ἐκλείσαν 121.

Τραπεζῆς Ἀνατολῆς ἤνοιξαν 131 1/2 ἀνῆλθον 132 1/4 καὶ μετὰ τὴν ἐκκοπὴν τοῦ τελευταίου μερίσματος ἐκ δρ. 6 80)00 κατῆλθον 121 1/4 καὶ ἐκλείσαν 122.

Τραπεζῆς Κρήτης ἤνοιξαν 134 κατῆλθον 132 καὶ ἐκλείσαν 133.

Λαϊκῆς Τραπεζῆς ἡ τιμὴ αὐτῶν παρέμεινε μᾶλλον ὀνομαστικῆ 98—99.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς μετοχὰς τῶν διαφόρων Ἐται-

ριῶν παρατηροῦμεν τὰ ἀκόλουθα : Μετοχαὶ Λαυρίου ἤνοιξαν 58 ἀνῆλθον 64 καὶ ἐκλείσαν 60 1/2.

Σιδηροδρόμων Πελοποννήσου ἤνοιξαν 97 1/4 κατῆλθον 95 καὶ ἐκλείσαν 96 1/4.

Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας ἤνοιξαν 131 1/2 ἀνῆλθον 132 1/4 κατῆλθον 129 1/4 καὶ ἐκλείσαν 130 1/2.

Δημοσίων Ἔργων ἤνοιξαν 56 1/2 καὶ ἐκλείσαν 55 1/4.

Ἐταιρίας Πυριτιδοποιεῖου ἤνοιξαν 78 καὶ μετὰ μικρῶν πράξεων ἐκλείσαν 75.

Ἑπεγγύων Προσόδων (Μονοπωλίου) ἤνοιξαν 322 κατῆλθον 320 καὶ ἐκλείσαν 316.

Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρίας ἤνοιξαν 97 3/4 κατῆλθον 97 καὶ μετὰ τὴν ἐκκοπὴν τοῦ ἐκ δρ. 5 1/2 τελευταίου μερίσματος ἐκλείσαν 91 1/2.

Ἐταιρίας Μεταλλείων ἤνοιξαν 58 κατῆλθον 55 1/2 καὶ ἐκλείσαν 57.

Μετοχαὶ Προνομιούχου Ἐταιρίας καὶ ἰδρυτικῶν τίτλων αὐτῆς τῶν μὲν πρώτων ἡ τιμὴ ἤνοιξεν 288 ἀνῆλθον 292 κατῆλθον 284 καὶ ἐκλείσαν 290 τῶν δὲ δευτέρων ἤνοιξαν 50 κατῆλθον 45 καὶ ἐκλείσαν 51.

Πανελληνίου Ἀτμοπλοῦς ἤνοιξαν 125 ἀνῆλθον 130 καὶ ἐκλείσαν 128.

Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἤνοιξαν 346 καὶ ἐκλείσαν 342.

Ἐπισκοποῦντες τὰς διακυμάνσεις τῶν τιμῶν τῶν Λαχειοφόρων Ὁμολογίων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς παρατηροῦμεν ὅτι αἱ μὲν τῶν 30) ἤνοιξαν 455 καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν κλήρωσιν κατῆλθον 448 1/2 καὶ ἐκλείσαν 450 αἱ δὲ τοῦ Κτηματικoῦ δανείου τῶν 2 1/2 0) ἤνοιξαν 99 1/2 ἀνῆλθον 100 καὶ ἐκλείσαν 99 1/4.

Ὡσαύτως αἱ ὁμολογίαι τοῦ Ἐνοποιημένου Δανείου ἤνοιξαν 104 1/4 ἀνῆλθον 105 καὶ ἐκλείσαν 104 1/4.

Ὁμολογία Πύργου Μεγαλᾶ ἤνοιξαν 103 καὶ ἐκλείσαν 102 1/2.

Τὸ εἰκοσάφραγκον ἤνοιξεν 21 καὶ 90)00 κατῆλθον 21 καὶ 70)00 καὶ ἐκλείσαν 21 καὶ 75)00.

Τῶν Ἐθνικῶν ἡμῶν δανείων τοῦ 1881 καὶ 1884 ἡ τιμὴ ἤνοιξεν 272 καὶ ἐκλείσαν 267.

Ι.Ω. ΦΩΤΙΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΙΣΜΑΡΚ

[Μία ἀληθὴς ἱστορία ὑπὸ Λίζας Λόττ]

Ὁ Γερμανικὸς τύπος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως δεκαετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Βίσμαρκ, ὁμιλεῖ ἐκτενῶς περὶ τοῦ σιδηροῦ ἀρχικαγκελαρίου. Μία Γερμανὶς λογιὰ, ἡ κ. Λίζα Λόττ δημοσιεύει εἰς βιβλίον ἀνεκδότων περὶ Βίσμαρκ καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων τὴν ἑξῆς ἀληθῆ ἱστορίαν ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ.

Ἡμερᾶς καλοκαιρινῆς ἡμέρας τοῦ ἔτους 1883. Εἰς τὸν παρλιπτον τοῦ Κίσιγγ επικρατεῖ ζωηρὰ κίνησις. Τὸ κομμὸν, ἄλλως λίαν διεθνῆς κοινὸν εἶνε ἰδιαιτέρως ἐκφραστικὸν σήμερον.

Ἐκκλησικτικῶς πολλὰ νεαρὰ δροσερὰ πρόσωπα, μὲ χρωματιστοὺς κόκκους καὶ ταινίαν.

Ἐἶνε σπουδασταὶ τῆς θρησκείας, οἱ ὅποιοι ἤλθον εἰς τὴν Σαλίην ὅπως χαιρετήσουν μὲ θαυμασμὸν τὸν πρίγκηπα Βίσμαρκ. Εἰς τὸ πλῆθος τῶν σπουδαστῶν εἶνε δύο κυρία κατὰ τὰ φαινόμενα μήτηρ καὶ κόρη, δεικνύουσαι, ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν καλλιτέραν κοινωπικὴν τάξιν, πενήθοροισι.

Ἡ μεγαλειτέρα φαίνεται πάρομοια, ἐπὶ ἡ νεωτέρα εἰς τὸ πλεονόν της εἶνε αὐτὴ ἡ δροσερὰ ἄνοιξις τῆς νεότητος. Γαλανὰ, φωτεινὰ μάτια, ομοιάζοντα ἀπὸ μαύρας βλεφαρίδας φατίζουσι τὸ ροδαλὸν πρόσωπον, χρυσαῖ πλεξίδες περιβάλλουσι τὸ κεφάλαιον, στεφόμενον ἀπὸ μικρῶν ἀιθρικῶν καπελάκι, τὸ μικρὸν στόμα μειδιᾷ παμπόνηρα. Εἰς πυκνοὺς ὀμίλους πηγαίνουσι οἱ σπουδασταὶ πρὸς τὸν λιτὸν ὄκον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναπαύεται τὸ μεγαλειτερον τέκνον τῆς Γερμανίας μετὰ τὴν μακρὰν ὑπηρεσίαν του.

Ὅλα τὰ δροσερὰ πρόσωπα εἶνε ἐνθουσιώδη, ἀλλὰ ζωηρότερον ἀλάμπουν τὰ μάτια τῆς νεαρᾶς κόρης, ἡ ὁποία ἀνετόχλητος διὰ τὸν παρὶ αὐτὴν θόρυβον σύρει τὴν μητέρα της μέσα

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

ρώδη λόγια καὶ εὐχαριστεῖ διὰ τὸν ἐνθουσιασμόν της. Κατόπιν νουθετεῖ τοὺς νέους διὰ τὴν ζωὴν. Τὴν δύναμιν των ὀφείλουσι ν' ἀφοσιώσουν διὰ τὴν ἰσχυρὴν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Γερμανίας, διὰ τὴν πατρίδα νὰ ζῆ-

περὶ αὐτὴν θόρυβον σύρει τὴν μητέρα της μέσα

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

ρώδη λόγια καὶ εὐχαριστεῖ διὰ τὸν ἐνθουσιασμόν της. Κατόπιν νουθετεῖ τοὺς νέους διὰ τὴν ζωὴν. Τὴν δύναμιν των ὀφείλουσι ν' ἀφοσιώσουν διὰ τὴν ἰσχυρὴν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Γερμανίας, διὰ τὴν πατρίδα νὰ ζῆ-

περὶ αὐτὴν θόρυβον σύρει τὴν μητέρα της μέσα

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

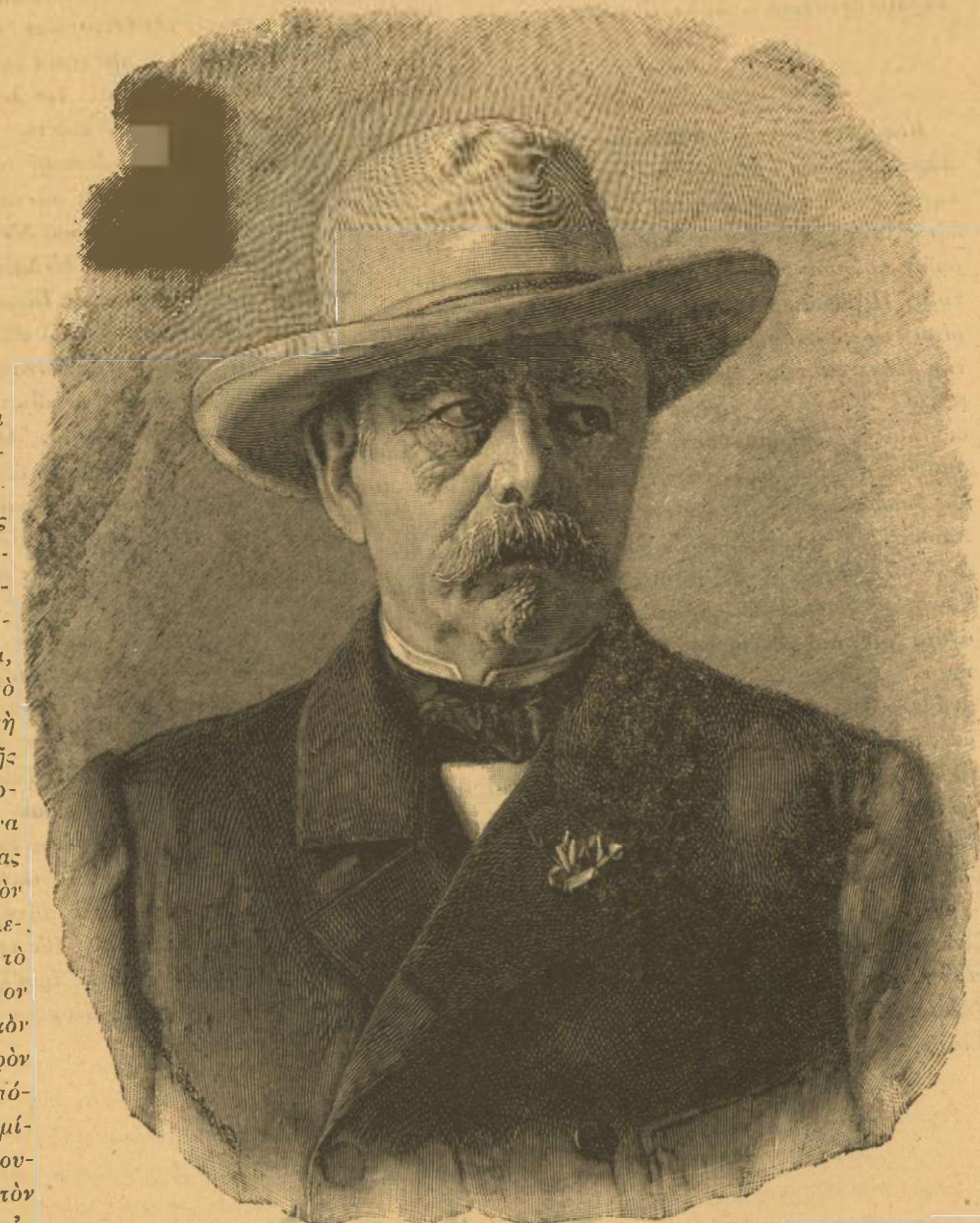
εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

εἰς τὸ πλῆθος. Ἐφθάσαν εἰς τὴν Σαλίην. Παρατάσσονται καὶ ὁ ἀρχικαγκελαριος ἐμφανίζεται, χαιρετισόμενος παραφόρως. Ἀπαντᾷ πρὸς τὴν νεότητα μὲ νευ-

Ὁ Πρίγκηψ Βίσμαρκ

σουν και ν' αποθάνουν αυτοι οι νεοι εις τους οποιους ο λαος εχει τας ελπίδας του. Οι σπουδασται κατασυν- κνημένοι εκρηγγνυται εις ζητωκραυγας υπέρ του Βί- μαρκ, ο εθνικος υμνος αντηχει «Γερμανία, Γερμα- νία υπέρ πάν, υπέρ πάν εις τον κόσμον.»

«Η κόρη εχει αφήση την μητέρα της και ευρίσκειται μέσα εις τους σπουδαστας πολυ πλησιον του Βίμαρκ. Βγάζει το καπέλλο της και από τον ενθουσιασμόν της το πετῶ εις τον άερα φωνάζουσα «Ζήτω ο Βίμαρκ!» Τά χείλη του σιδηροῦ καγγελαριου φωτίζονται από ευ- χμενές μειδιάμα. Πλησιάζει την κόρην, η οποία κλι- νουσα ολίγον του προσφέρει αφώνως μερικᾶ ρόδα. «Ευχαριστῶ, παιδί μου,» απαντῶ ο γέρον μειδιῶν, λαμβάνει τᾶ ρόδα και απομακρύνεται και ᾶ μήκος τῶν παρατεταγμένων σπουδαστῶν.

* *

Κατόπιν, όταν ο ενθουσιασμός ελαυσε και ο Βί- μαρκ επέστρεψεν εις την οικίαν του, λέγει πρὸς τὸν συνοδόν του, ένα στρατηγόν : «Όλα αυτᾶ εἰχαν κα- λὸν εις την γηραιάν μου καρδίαν, αγαπητέ μου, εἶνε ὡ- ραῖον πρᾶγμα νὰ ευρίσκειται κανεὶς μέσα εις την νεό- τητα. Περισσότερον ἀπὸ ὅλα εἰχάρον μὲ ἐκεῖνο τὸ κο- ρίτσι, τὸ παρατηρήσατε ; Τέτοιαν δροσράν, ζωηρότητα την βλέπει κανεὶς ευχαρίστως και πῶς ἐλέταξε τὸ κα- πέλλο ! Σ' αὐτὸ τὸ κίνημα εἶνε πολὺ ! Δύναμις ενθου- σιασμοῦ, αυτολημοσύνη τοῦ ἰδίου προσώπου ! Αὐτὸ σπανίως τὸ ευρίσκει κανεὶς εις τὰς κυρίας τῆς σήμερον και ὅμως ἀκριβῶς αὐτὸ εἶνε ποῦ μᾶς χρειάζεται. Τὰ παιδιὰ δὲν θὰ λησμονήσουν πῶς ἔγινε τὸ κράτος, ἀλλ' οἱ ἔγγονοι, — δι' αὐτοὺς θὰ εἶνε πλέον ἀπομα- κρουμένη ἡ μεγάλη ἐποχὴ και διὰ νὰ διατηρήσωμεν την ἀνάμνησιν, διὰ νὰ ἐμφυτεύσωμεν εις τὰς καρδίας τῶν νέων την ιδέαν τῆς πατρίδος υπέρ πάν ἄλλο ἔχομεν ἀνάγκην ἀπὸ ἀληθινὰς γερμανίδας κυρίας και μητέ- ρας, αὐτὸ εἶναι κυρίως ποῦ μᾶς χρειάζεται. Καὶ αὐτὸ τὸ κορίτσι φαίνεται δι' αὐτὸ εἶνε μία τέτοια ἀληθινή. Εὐτυχῆς ὁ ἄνδρας ποῦ θὰ την πάρῃ ! Ἀλλὰ τί ἔχετε, φίλε μου, φαίνεσθε, ὅτι δὲν συμμερίζεσθε τὸν ενθου- σιασμόν μου ;»

«Βεβαίως πρόγρηψ μου, ἀπήντησεν ἐκεῖνος διατά- ζων. «Ἐχετε δίκαιον κ' ἐγὼ ευρίσκω θελκτικὴν την νέαν κόρην, ὀλίγον ζωηράν, ὀλίγον ὀρηκτικὴν βέβαια, βέβαια. Κανεὶς δὲν εἶχει νὰ εἰπῆ τίποτε ἐναντίον της, ἀλλά...»

«Τί, γνωρίζετε αὐτὸ τὸ χαριτωμένον κορίτσι ; Πρὸς με τί ἔξερετε, ἐλπίζω νὰ μὴ ἠπατήθῃ δι' αὐτό.»

«Ὅχι, ὄχι, Ἐξοχώτατε», εἶπε μειδιῶν ὁ βαρὼν στρατηγός και μὲ κάποιαν ἀμηχανίαν, «ἡ κόρη και καθ' ὅλα ἡμεμπετος, κανεὶς δὲν εἶχει νὰ πῆ τίποτε ἀπὸ αὐτὸ, προσωπικῶς ἐγὼ δὲν ἔχω τίποτε ἐναντίον της ἀλλὰ πεθερὸς της δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ γίνω και τὸ παιδί μου τὸνναντιον θέλει νὰ την πάρῃ. Περίεργα σύμπτωσις ἡ σημερινή, δὲν ἤξευρα διόλου, εἰ τι ἔδῳ. Ἀλλ' εἶνε πεπωμένον. Ὑψηλότατε μ' ἐνοεῖται»

«Ἀλλὰ διόλου», ἀπήντησεν ἐκκληκτος ὁ πρόγρηψ και ἐκτύταξε μὲ περιέργειαν τὸν συνομιλητήν του εἰς τὸ πρόσωπον, «γιατί δὲν θέλετε νὰ ἐνδώσετε ;» «Νὰ εἶπεν ὁ βαρὼν, «ἐγγύωσα την δεσποινίδα εις μὴ θείας της εις την Θουριγγίαν. Ἡ οἰκογένεια εἶνε ἀπ' ἐκεί- καθ' ὅλα καλὴ και τιμια και πλουσία. Ὁ Φρὶτς μου την ἀγάπησε ἀμέσως τρελλὰ και δὲν θέλει ν' ἀκούσῃ τίποτε. Βέβαια τὸ κορίτσι δὲν εἶχει τίποτε, ἀλλ' ἐκεί- ποῦ ἀνήκει εις την ἀσικὴν τάξιν και ἡ οἰκογένειά μου διετήρησεν ἔως τώρα πάντα τὸ δένδρον τῆς γενεαλο- γίας της, ἐπομένως τώρα δὲν μποροῦμε.»

«Στὸ διάβολο τὸ δένδρον τῆς γενεαλογίας σας ἡ ἀπήντησεν ὀργίλως ὁ Βίμαρκ, ὁ ὁποῖος συναφρη- ῶθη. «Ἐγὼ βλέπω δι' ὁ νόος σου εἶχει γούστο, Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δένδρον τῆς γενεαλογίας πρέπει νὰ τοῦ δώ- σωμεν ὀλίγον δροσερὸν αἶμα. Εὐχαριστήσου, δι' εἶνε ὀγεινὸν γερμανικὸν αἶμα. Ὅλα καλά, κ' ἐγὼ ἄλλοις ἐμέμφθην εις τὸ Ράϊχσταγ τοὺς εὐγενεῖς, ἀλλὰ εις την παρουσαν περιστασιν μοῦ φαίνεσαι πολὺ στενόκαρδος. Τί θέλεις. Ἡ οἰκογένεια εἶνε καλὴ, και σὺ ὁ ἴδιος λέγεις, δι' δὲν δπάζχει τι μεμπτόν. Ἐπειτα δεῖς τὸ κορίτσι ! Εἶνε ἀπὸ ράτσα, καλὸ αἶμα ! Ἀκου την ἰδικὴν μου πείραν. Σκέψου, φίλε μου, κάμε εὐτυχῆ τὰ παιδιὰ και γίνουμαι κουμπάρος. Τὸν λόγον μου.»

Και ἀπεχαιρέτισεν ὁ πρόγρηψ τὸν φίλον του. Σχεδὸν προῆλθον 25 ἔτη ἀπὸ την ὥραίαν ἐκείνην θερινὴν ἡμέραν. Πολλὰ ἤλλαξαν ἀπὸ τότε εις την ἀγαπητὴν πατρίδα. Ἡ ὥραία κόρη τῆς τότε, σήμερον εἶνε μία βαρὼνῃ. Ὁ χρόνος ἔπλεξε μὲ τὰ χρυσὰ μαλ- λιά της ἄργυρον, ἀλλὰ τὰ μάτια της λάμπουν ἀκόμη διαυγῆ και φωτεινὰ και πάντοτε θεομὰ διὰ την πα- τριδα. Αἱ ἐλπίδες τοῦ Βίμαρκ δὲν διεψεύσθησαν. Ἀπὸ τὸν γάμον ἐκεῖνον προῆλθον τέκνα, τὰ ὁποῖα ἡ μητέρα ἀνέθρεψε μὲ ὄλον τὸν ενθουσιασμόν διὰ την μεγάλην πατρίδα.

LIZE LOTT

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΣΤΑΗ

Πρόην ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν και τῆς Δημοσ. Ἐκπαιδεύσεως (Βουλευτοῦ Κυθῆρων)

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Πάν πρὸ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν ὁ μέγας τῆς Γερμα- νίας ποιητής και φιλόσοφος, ὁ Goethe, ἔγραψεν δι' ὅσον γινώσκω πνεῦμα μᾶλλον ἐλευθέριον και μᾶλλον ἀπετυγμένον τοῦ πνεύματος τοῦ μεγάλου ἐμπόρου», ὁποῖον δικαίως ἡ ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις τίθεται ἐν ἴση ἰσορροπίᾳ πρὸς την ἐπιστημονικὴν.

Κατὰ τὸ ἐν Mons διεθνὲς συνέδριον τοῦ 1905, ἡ Expansion mondiale ὁ Jacques Jol- liot εἰς ἐρώτησιν τοῦ Βέλγου Jol- liot «ὁποῖος εἶνε ὁ τέλειος ἐμπόρος» ἀπή- ντησεν «ὁ ἀναγινώσκων την πρωίαν την ἐ- πημερίδα του και δυνάμενος ἐν ἀκαρεὶ νὰ πρᾶξῃ τὰς συνεπειὰς τῶν τηλεγραφοῦμέ- νων εἰδήσεων ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως τοῦ κόσμου.»

Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται γνώσεις πᾶσαι και ποικίλαι, κτώμεναι διὰ μακρᾶς και ἐπισταμένης διδασκαλίας εἰδικῆς.

Πρὸς ἀπόκτησιν τῆς εἰδικῆς ταύτης μορφώσεως ἀ- πανταχοῦ τοῦ Κόσμου, ἀπὸ μακροῦ χρόνου, καταβάλ- λουσι παντοίας προσπάθειας αἱ Κυβερνήσεις και ἡ ἰδι- ωτικὴ πρωτοβουλία.

Ἀλλ' αἱ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις δὲν ἀπαιτοῦσι τε- λέειαν μόρφωσιν μόνον τῶν ἰθυόντων αὐτάς, ἀλλὰ πάν- των τῶν ὀπωσδήποτε συντελούντων εις την διεξαγω- γὴν αὐτῶν. Καὶ οἱ υπάλληλοι ἐπομένως πρέπει νὰ προ- παρασκευάζονται και νὰ προπαιδεύονται καταλλήλως καὶ ἐπιτυχῶς διεξάγωσι τὸ δυσχερὲς αὐτῶν ἔργον.

Ἐτὰς ἀληθείας ταύτας πρῶτοι ἀναγνωρίσαντες και ἐφαρμόσαντες εις τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους κατέκτησαν ἡμπορικῶς τὸν κόσμον.

Οἱ Γερμανοὶ διὰ τῆς ἐμπορικῆς αὐτῶν μορφώσεως υπερῆξαν και αὐτῶν τῶν Ἀγγλων τὸ ἔμφυτον ἐμ- πορικὸν πνεῦμα ἠναγκάσθησαν δὲ οἱ τελευταῖοι ν' ἀναγνωρίσωσι κατὰ τὸ διεθνὲς τοῦ 1897 ἐν Λονδίνῳ συνέδριον, δι' ὕστεροσιν τῶν Γερμανῶν και ἐν τῇ βιο- μηχανίᾳ και ἐν τῇ ἐμπορίῳ ἔνεκα τῆς ἀτελοῦς αὐτῶν ἐκπαιδεύσεως, τῆς τε βιομηχανικῆς και τῆς ἐμπορικῆς.

Ἐκτοσθε δὲ χρονολογεῖται ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ παρατηρου- μένη ἐκπαιδευτικὴ ἐμπορικὴ κίνησις.

Ὁ πολὺς Chamberlain, ὁ μέγας ἐπιχειρηματίας και ὁ ἀκάματος πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς Ἀγγλίας ἔλεγεν ἐσχάτων δι' : «οὐδένα εὐρίσκω λόγον ἔνα παρα- ἔξαιτον δι' ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις εἶνε ἥττον ὠφέ- λης εἰς ἄνδρας ἀσχολουμένους ἀποκλειστικῶς εις

τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ εις οἰαδήποτε ἄλλα σοφὰ ἐπαγγέλματα.»

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Ἀμερικῇ οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν με- γάλων ἐπιχειρήσεων διακηρύττουσι την ἐπείγουσαν ἀνάγκην τῆς ἰδρύσεως Ἐμπορικῶν Πανεπιστημίου ἐξαίροντες αὐτὸ διὰ τοῦ ὀνόματος Modern Univer- sity.

Και αὐτὸς ἐπ' ἐσχάτων ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Στάης ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ ἤρξατο διακείμενος συμπαθῶς πρὸς τὰς ἀνωτέρας ἐμπορικὰς σπουδὰς και οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ πλέον την ὑπαρξιν τῶ Ἐμπορικῶν Ἐπι- στημῶν. Ἐπόμενοι εις την μεταβολὴν ταύτην οἱ ἐπιχειρηματίαι και οἱ βιομήχα- νοι, ὧν αἱ τύχαι ἀρρήκτως συνδέονται πρὸς ἀλλήλας, δὲν ὕστεροῦσιν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις τῶν κοινωνικῶν τιμῶν, ὧν ἀπο- λαύουσιν οἱ τῶν ἐλευθερίων ἐπαγγελημά- των μύσται.

Σκοπὸς τῆς ἐμπορικῆς μορφώσεως δὲν εἶνε μόνον ἡ ἀπόκτησις τῶν ἀναγκαίων γνώσεων πρὸς πλουτισμόν ἢ καλλιέργια τοῦ πνεύματος δὲν ἀποβλέπει εις τὸν μο- νομερῆ τοῦτον σκοπὸν, ἀλλ' ἔχει εὐρύτερον ὄριζοντα σκοποῦσα την ἐγκυκλοπαιδικὴν μόρφωσιν τῶν ὑπὸ την δικαιοδοσίαν τοῦ κερδῶου Ἐρμοῦ διατελούντων.

«Τὸ πλουτεῖν πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς μέσον και οὐχὶ ὡς σκοπὸς» γράφει ὁ καθηγητῆς τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Ghicago ὁ Sir J. L. Langlin, «Ἡ διδασκαλία τῆς πλουτοποιοῦ τέχνης πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς μέσον πρὸς μόρφωσιν τῶν ἰδιοτήτων τοῦ πνεύματος και τῶν αἰσθήσεων, δι' ὧν ἀποκαλύπτομεν και ἀπολαμβάνομεν τὰς τέρψεις τῆς ζωῆς, τὰς ὁποίας διὰ χρημάτων δὲν δυνάμεθα ν' ἀπο- κτήσωμεν.»

Ἡ ἐμπορικὴ μόρφωσις ἔχει ἀνάγκην ἀναπτύξεως οὐ μόνον τοῦ πνεύματος ἀλλὰ και τῶν αἰσθήσεων, ἐντεῦ- θεν δὲ τὸ πολυσχιδὲς τῆς ἐμπορικῆς διδασκαλίας, δι' ἧς πρέπει νὰ διπλίζονται οἱ ἐπιχειρηταὶ τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Γνώσεις θεωρητικαὶ και πρακτικαὶ τῆς κυρίως ἐμπορικῆς ἐπιστήμης, γνώσεις γεωργίας και βιομηχα- νίας, γνώσις ξένων γλωσσῶν, τελεία μόρφωσις κοινω- νικῆ, πρέπει νὰ εἶνε αἱ βάσεις τοῦ ἐμπόρου, ἐφ' ὧν οὐ- τὸς θὰ οἰκοδομήσῃ τὰ ἔργον αὐτοῦ ἔνα νικηφόρος διε- ξαγάγῃ τὸν ἀγῶνα ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐμπορικῇ παλαί- στραῳ, ἔνθα τὰ ηλεκτρικὰ βεῦματα εἶνε τὰ πρῶτα ὕπλα

Ὁ κ. Σπ. Στάης

των αγωνιζομένων.

Έντεθεν εύκόλως δύναται τις να συμπεράνη τας βάσεις τής ειδικής μορφώσεως των δια τὸ εμπόριον προαλειφομένων.

Ἄλλ' ἡ ειδική αὐτη μόρφωσις λαμβάνει ἀνάλογον ἀνάπτυξιν τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς.

Ὁ σκοπὸν ἔχων τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κοινῶν ἐμπορικῶν ἐργασιῶν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ μόνον διὰ στοιχειώδους ειδικῆς μορφώσεως, ὡς ἐπίσης δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ἰδίᾳς ἐμπορικῆς ἐργασίας κύκλου μικρᾶς ἀκτίως ὁ τυχὼν μέσης τινὸς ειδικῆς μορφώσεως.

Ἄλλ' ὁ ἀποβλέπων εἰς τὰς παγκοσμίους ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, τῶν ὁποίων ὁ ὀρίζων περιβάλλει σύμπταν τὴν ὑφήλιον, ὁ homme d'affaire, κατὰ τὸν πρόεδρον τῆς διεθνοῦς ἐνώσεως τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν ἐν τῇ διεθνῇ συνεδρίῳ τοῦ Βελγίου κατὰ τὸ 1905, πρέπει νὰ τύχῃ «ἀνωτέρας ἐπιμελετημένης ειδικῆς ἐπισημονικῆς μορφώσεως».

Οὕτως ἡ ειδικὴ ἐμπορικὴ μόρφωσις δύναται νὰ διαιρηθῇ εἰς στοιχειώδη, εἰς μέσην καὶ εἰς ἀνωτέραν, ὡς συμπλήρωμα ἐννοεῖται πάντοτε γενικῆς μορφώσεως παρεχομένης εἴτε ταυτοχρόνως εἴτε κεχωρισμένως.

Ἐν Γερμανίᾳ ἡ στοιχειώδης ἐμπορικὴ μόρφωσις παρέχεται ἐν τοῖς ἐμπορικῶν τμήμασι τῶν Realschulen καὶ ἐν τοῖς σχολείοις τῆς συμπληρωτικῆς ἐκπαίδευσως (Fortbildungsschulen).

Τοιαύτη σπουδαιότης ἀποδίδεται εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα σχολεῖα, ὥστε διὰ νόμου κατὰ τὸ 1891 ἐπετράπη εἰς τὰ διάφορα γερμανικὰ Κράτη καὶ εἰς τὰς κοινότητας νὰ ἐπιβάλλωσι τὴν ἐν αὐτοῖς ὑποχρεωτικὴν φοίτησιν τῶν μαθητευομένων. Ἦδη δὲ ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ἐγενικεύθη καὶ ἐξαίρεσις εἶνε ἡ μὴ ὑποχρεωτικὴ φοίτησις εἰς τὰ συμπληρωτικὰ ταῦτα σχολεῖα, ὧν ὁ πολλαπλασιασμὸς καταπλήσσει. Ἐκ 363 κατὰ τὸ 1898 ἀνῆλθον κατὰ τὸ 1905 εἰς 522, ἐξ ὧν 139 δὲν εἶχον τὴν φοίτησιν ὑποχρεωτικὴν, διότι δὲν ὑφίστατο τοιαύτη ἀνάγκη. Ἄλλὰ πλὴν τῶν στοιχειωδῶν τούτων σχολείων, ἐν οἷς ἡ ἐμπορικὴ διδασκαλία πρῶτεύει, ὑπάρχουσι πλῆθος ἐσπερινῶν καὶ κυριακῶν μαθημάτων ἐμπορικῶν χάριν τῶν μὴ δυναμένων κατὰ τὰς λοιπὰς ὥρας τῆς ἐβδομάδος νὰ συμπληρώσωσι τὰς γνώσεις αὐτῶν.

Αἱ ἐμπορικαὶ σχολαὶ τῆς μέσης ἐκπαίδευσως ἀνῆρχοντο κατὰ τὸ 1899 ἐν Γερμανίᾳ εἰς 98.

Ἄλλ' ἐκεῖ τελευταῖον ἡ προσοχὴ τῶν ἀρμοδίων ἐστράφη εἰς τὰς Ἀνωτέρας ἐμπορικὰς Σχολὰς, ὧν σκοπὸς εἶνε ἡ τελειοποίησις τῆς ἀνωτέρας ἐμπορικῆς μορφώσεως κατ' ἀπομίμησιν τῶν Πανεπιστημίων.

Τοιαῦτα: ἀνωτέρα: ἐμπορικαὶ Σχολαὶ ἰδρύθησαν ἐν Λειψίᾳ, ἐν Aix-la-Chapelle, ἐν Κολωνίᾳ, ἐν Φραγκφούρτῃ καὶ ἐν Βερολίνῳ.

Ἡ κατὰ τὸ 1898 ἱδρυσις τῆς ἐν Λειψίᾳ Ἀνωτέρας Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἐωρτάσθη ὡς ἐθνικὸν γεγονός πανδημῶν κνηνύσεων.

Ἐν Κολωνίᾳ δαπάνη 4 ἑκατομμυρίων μάρκων δημοικοῦ Συμβουλίου κατεσκευάσθη τὸ κτίριον Ἀνωτέρας Ἐμπορικῆς Σχολῆς, πρὸς συντήρησιν ὁποίας χορηγεῖ ἐτησίως ἡ πόλις 60,000 μάρκων. ταῦτα προστίθεται ἡ πρόσδοσις ἐνὸς ἑκατομμυρίου μάρκων, ἅτινα ἐκληροδότησεν εἰς τὴν σχολὴν τῶν ὀνομαζομένων von Mevissou, καὶ τὰ διδασκτικὰ τέλη τὰ καταλλόμενα ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῇ φοιτῶντων 330 τακτικῶν μαθητῶν καὶ 45 ἀκροατῶν.

Ἄλλὰ καὶ τῶν θηλέων ἐν Γερμανίᾳ ἡ ἐμπορικὴ μόρφωσις, ἡ στοιχειώδης καὶ ἡ μέση, δὲν ὑστερεῖ, διὸν ἀριθμεῖ 186 σχολὰς, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀναπτύσσεται ὁσημέραι καταπληκτικῶς.

Ἡ ἐκπαιδευτικὴ αὕτη ἐμπορικὴ κίνησις σχεδὸν πᾶσα ὀφείλεται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, καὶ τῶν Δήμων. Τὸ Γερμανικὸν ἔθνος ὀλόκληρον ἀνέγει τὴν ἐμπορικὴν κατὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ὅλου τοῦ κόσμου ἡν σχεδὸν ἐπέτυχεν, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ ἐμπορικαὶ στατιστικαὶ τῆς ὑφῆλιου.

Οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ μὲν ἐπ' ἐσχάτων ἀφικνισθέντες ὑπὸ τοῦ κολοσσίου ἐν τῇ ἐμπορίᾳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ ἀνταγωνισμοῦ τῶν Γερμανῶν εἰσῆγαγον ἐν τοῖς σχολείοις τὴν διδασκαλίαν τῶν κυρίως ἐμπορικῶν μαθημάτων, ὡς ἐννοοῦσι ταῦτα τὰ μεγάλα τῆς Ἐσπερίας Κράτη.

Οἱ πρῶτοι καὶ κύριοι ὑπέρμαχοι ἐν Ἀγγλίᾳ τῆς διαδόσεως τῶν ἐμπορικῶν σπουδῶν εἶνε ὁ λόρδος Rusevery καὶ ὁ πολὺς Chamberlain.

Τῆς ἀναδιοργανώσεως δὲ ταύτης ἤρξαντο ἰδρύοντες ἀνωτέρας ἐμπορικὰς Σχολὰς καὶ τμήματα ἐμπορικῆς καὶ τραπεζικῆς ἐν πᾶσι τοῖς Πανεπιστημίοις τῆς Ἀγγλίας (Λονδίνου, Βιρδινχάμης, Λιβερπούλῃς, Leeds, Nottingham, Sheffield, Manchester κτλ.). Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ παλαιάτα Πανεπιστήμια τῆς Oxford καὶ Cambridge ἱδρυσαν τμήματα διδασκαλίας «ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ξένων γλωσσῶν» καὶ παρέχουσι διπλώματα εἰς τοὺς ἐφιεμένους νὰ διδάξωσιν εἴτε τὰ ἐμπορικὰ μαθήματα εἴτε τὰς ξένας γλώσσας.

Εἰς ἀπάσας τὰς Σχολὰς ταύτας καὶ τὰ τμήματα αὐτῶν ἐπιτρέπεται ἡ φοίτησις τῶν θηλέων.

Ἐν Αὐστρίᾳ λειτουργοῦσιν ἐμπορικαὶ σχολαὶ πᾶσαι καὶ τῶν τριῶν βαθμῶν.

Ἡ στοιχειώδης ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις διδάσκειται εἰς 118 νυκτερινὰς σχολὰς εἰς ὑπαλλήλους καὶ μαθητευομένους οἱ ὅποιοι φοιτῶσι τακτικῶς, διότι οἱ πρῶτοι ἀνάμεσα αὐτῶν διάκεινται λίαν εὐμενῶς πρὸς τοὺς αὐταῖς τελειοποιουμένους.

Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται ὑπὸ 24

δημοσίων ἐμπορικῶν σχολῶν, ἐν οἷς ἡ φοίτησις εἶνε ἐπιπλέον καὶ εἰς τριάκοντα ἰδιωτικῶν.

Ἡ δὲ διδασκαλία τῶν ἀνωτέρων ἐμπορικῶν μαθημάτων γίνεται ἐν τῇ Ἀνωτέρᾳ ἐμπορικῇ Σχολῇ τῆς Τερνίτις τῇ ἰδρυθείσῃ κατὰ τὸ 1877, καὶ ἐν τῇ τῆς Βιέννης ἡ λειτουργία ἤρξατο κατὰ τὸ 1858, καὶ ἡ φοίτησις εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς συμβούλιον ἐξ ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων, ὧν τὰ σωματεῖα ἐδαπάνησαν 1,250,000 φρ. πρὸς κατασκευὴν τοῦ θαυμασίου αὐτῆς κτιρίου.

Ἡ ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις τῶν θηλέων ἐν Αὐστρίᾳ γίνεται εἰς τὰς εἰδικὰς τῆς στοιχειώδους ἐμπορικῆς ἐκπαίδευσως Σχολὰς. Ἐν Οὐγγαρίᾳ ὑπάρχει πλῆθος ἐσπερινῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, διοργανουμένων ὑπὸ τῶν πρὸς διὰδοσιν τῆς ἐπαγγελματικῆς διδασκαλίας ἐσπερινῶν, ὡς καὶ ἐμπορικῶν σχολῶν τῶν μαθητευομένων ἐμποροπαλλήλων, ὧν ἡ εἰς αὐτὰς φοίτησις εἶνε ὑποχρεωτικὴ ἐπὶ τριετίαν δι' ἐβδομαδιαίας ἐπτάωρους διδασκαλίας.

Ἡ τῶν θηλέων ἐμπορικὴ διδασκαλία γίνεται εἰς ἀνωτέρα σχολεῖα, ἐν οἷς ἡ φοίτησις διαρκεῖ δέκα μῆνας.

Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται ἐν Οὐγγαρίᾳ εἰς 37 σχολὰς, ἐνθα ἡ φοίτησις εἶνε τριετής καὶ ὧν 12 εἶνε δημοσίου, 7 δημοτικῆ, 6 σωματείων, 2 κληρικῶν καὶ 3 ἰδιωτικῶν.

Τὸ Κράτος δαπανᾷ 724,000 κορώνας ἐτησίως διὰ τῆς δημοσίας ἐμπορικῆς σχολῆς καὶ εἰς συνδρομὰς ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν σωματείων 183,000 κορώνας ἀλλὰ πᾶσαι ἔχουσι τὸν αὐτὸν ὀργανισμὸν μέχρ' αὐτῶν τελευταίων λεπτομερειῶν.

Ἡ ἀνωτέρα ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται εἰς ἑσπερας Σχολὰς, τὴν ἐμπορικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Βουδαπέστης, τὴν Ἐμπορικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Κοβενάγης, τὴν Académie Orientale καὶ τὸ Ἐμπορικὸν Διδασκαλεῖον τῆς Βουδαπέστης.

Ἐν τῇ τελευταίῳ τούτῳ μορφοῦται τὸ διδασκτικὸν προσωπικὸν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων.

Εἰς τὰς 4 ἀνωτέρας ταύτας σχολὰς εἰσέρχονται οἱ τοῖς ἰδίοις ἀγόντες καὶ ἔχοντες ἀπολυτήριον ἀνωτέρου γυμνασίου ἢ Ecole reale.

Αἱ ἰδιωτικαὶ ἐμπορικαὶ σχολαὶ ὑπάγονται ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων, τὰ ὅποια ἐξασθενεῖ αὐτὴν διὰ τριακονταμελῶς ἐπιτροπῆς συγκλημένης κατὰ τὸ ἡμισυ ἐξ ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ κατὰ τὸ ἡμισυ ἐξ ἐμπόρων.

Ἐν Βελγίῳ ἡ ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις πάντοτε βαθμοῦ, ἡ δὲ ἀνωτέρα ἀνεπτυγμένη, καλλιιεργεῖται δὲ μετ' ἐξαιρετικῆς μερίμνης χάρις εἰς τὴν ἀμιλλαν τὴν ὑφισταμένην μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ὡς ὑπὸ παντοίας μορφᾶς ἐμφανιζομένης.

Τὸ Κράτος, κατὰ τὸ 1901, ἀνεγνώρισε «δίπλωμα ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν» χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου ἐμπορικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἀμβέρσης, ὡς ἐπίσης

δίπλωμα ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν, καὶ πτυχίον λογιστοῦ καὶ ἀνταποκριτοῦ τὰ τελευταῖα ταῦτα χορηγοῦνται ὑπὸ ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῆς ἐξ ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων μετὰ δημοσίας ἐξετάσεις εἰς ἃς δικαιούνται νὰ προσέλθωσιν ἄρρενες καὶ θήλειαι, ἐὰν ὑπῆρθησαν ὡς ὑπάλληλοι τοῦλάχιστον ἐπὶ ἓν ἔτος.

Ἡ μᾶλλον πεφημιζομένη ἀνωτέρα ἐμπορικὴ Σχολὴ ἐν Βελγίῳ εἶνε τὸ Institut Supérieur de Commerce d'Anvers ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1852 καὶ ἔκτοτε συντηρούμενον ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Δήμου, χάρις δὲ εἰς τὴν παγκόσμιον αὐτοῦ φήμην ἐκ 303 φοιτητῶν κατὰ τὸ 1905 οἱ 193 ἦσαν ξένοι. Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἰδρύθησαν ἐν Βελγίῳ, ἰδιωτικῇ πρωτοβουλίᾳ, πλείστα ἀνωτέρα ἐμπορικὰ σχολαί, ὧν σπουδαιότεραι εἶνε ἡ Ecole commerciale et consulaire, ἡ προσηρητημένη τῷ Καθολικῷ Πανεπιστημίῳ ἐν Louvain, ἡ Ecole des Hautes Etudes Commerciales et Consulaire ἐν Liège, ἡ Ecole Supérieure Commerciale et Consulaire ἐν Mons, τὸ Institut Commerciale des Industriels ἐν Hainaut καὶ ἡ Ecole de Commerce, ἡ προσηρητημένη εἰς τὸ Université libre τῶν Βρυξελλῶν, ἡς κύριος σκοπὸς εἶνε ἡ ὅλος ἀνωτέρα ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις.

Ἄλλὰ καὶ τὸ Κράτος ἐν τῇ αὐτῇ χρονικῇ διαστήματι εἰσῆγαγε τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀνωτέρων ἐμπορικῶν μαθημάτων εἰς τὰς νομικὰς σχολὰς τῶν Πανεπιστημίων αὐτοῦ.

Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις ἐν Βελγίῳ παρέχεται ἐν τοῖς δημοσίοις σχολείοις, ὡς καὶ ἐν τοῖς κοινοτικῶν καὶ τοῖς ἰδιωτικῶν, τῇ χρηματικῇ ἀρωγῇ τοῦ Κράτους. Τὰ πλείστα τῶν δημοσίων σχολείων τῆς μέσης ἐκπαίδευσως ἔχουσι τμήμα ἐμπορικῆς ἐκπαίδευσως, τὸ ὅποιον παρασκευάζει τοὺς νέους διὰ τὰς δευτερευούσης σημασίας ἐμπορικὰς θέσεις.

Τὰ «Βασιλικά Ἀθῆναία» (Athénées royales), ἐν οἷς ἡ διάρκεια τῆς διδασκαλίας εἶνε ἐπταετής, διαιροῦνται εἰς τρία τμήματα, ὧν τὰ δύο πρῶτα διαφέρουσι μόνον κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἑλληνικῶν.

Τὸ τρίτον τμήμα ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο, τὸ ἐμπορικὸν καὶ τὸ βιομηχανικόν.

Ἡ διδασκαλία κατὰ τὰ τέσσαρα πρῶτα ἔτη εἶνε κοινὴ, ἀρχεται δὲ ὁ διαχασμὸς ἀπὸ τοῦ πέμπτου σχολικοῦ ἔτους. Οἱ ἀπὸ τῶν «Β. Ἀθηναίων» ἀποφοιτῶντες πτυχιούχοι καταλαμβάνουσιν εύκόλως θέσεις εἰς ἐμπορικὰ γραφεῖα καὶ ἐγγράφονται ἀνευ ἐξετάσεων εἰς ἀνωτέρας ἐμπορικὰς Σχολὰς.

Ἡ στοιχειώδης ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται εἰς τὰς πλείστας τῶν πόλεων ἐπιμελεῖται τῶν πολυωνύμων σωματείων. Καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς δημοτικῶν σχολείοις διδάσκειται ἡ κατάστιχογραφία. Τούτου δ' ἕνεκα τὸ μάθημα τοῦτο διδάσκειται ἐν τοῖς Δι-

δασκαλείοις του Κράτους και τοις παρ' αυτού ανεγνωρισμένοις τοιούτοις.

Εν τοις θαυμασίως οργανωμένοις επαγγελματικοίς και οικοκυρικοίς σχολείοις των θηλέων περιλαμβάνεται ή διδασκαλία των στοιχειωδών εμπορικῶν μαθημάτων.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Βιομηχανίας και τῆς Ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἀμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται αἱ σχολαὶ αὗται, οὐδὲν παραλείπει μέσον πρὸς βελτίωσιν τῆς εμπορικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Εν Δανία ὑπάρχουσι τρεῖς ἢ τέσσαρες μικραὶ ἐμπορικαὶ Σχολαὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως. Οἱ διὰ τὸ ἐμπόριον προωρισμένοι πρέπει νὰ ὑπηρετήσωσι κατ' ἔθος ἐπὶ 4 ἢ 5 ἔτη ὡς ὑπάλληλοι ἐν τινι ἐμπορικῷ καταστήματι ἀπὸ τοῦ 14 ἔτους τῆς ἡλικίας των. Ἡ μόνη ἀξία τοῦ ὀνόματος ἐμπορικῆ Σχολῆς εἶνε ἡ τοῦ Brock, ἡ ὁποία εἶνε γυμνάσιον τοῦ νεωτέρου τύπου, εἰς ὃ προσετέθησαν δύο ἔτη διδασκαλίας δι' ἐμπορικὰ μαθήματα, και τὸ ὁποῖον ἰδρύθη κατὰ τὸ 1886 διὰ κληροδοτήματος τοῦ Niels Brock διαθέσαντος κατὰ τὸ 1800 φράγκα 42000 τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἰδρύσεως τῆς Σχολῆς εἶχον δεκαπλασιασθῆ.

Καίτοι: ἐν Δανία ὑστερεῖ ἡ ἴδρυσις ἐμπορικῶν σχολῶν, οὐχ ἦττον ἡ διδασκαλία πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐμπορικῶν γνώσεων τῶν ὑπαλλήλων εἶνε καλῶς διοργανωμένη. Κατὰ τὸ 1601 ὑπῆρχον πλέον τῶν 50 τοιούτων μαθημάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐν διὰ τὰς νεάνιδας, πρὸς συντήρησιν τῶν ὁποίων συντρέχουσι χρηματικῶς αἱ δημαργίαι και τὰ σωματεῖα.

Εν Κοπενάγη ἐδαπανήθη τελευταῖον περὶ τὸ ἐκατομμύριον φρ. διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ κτιρίου τῆς Σχολῆς πρὸς τελειοποίησιν τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων. ἐν ἡ ἐφοίτησαν 1500 κατὰ τὸ 1905.

Εν Ἰσπανίᾳ μόνον ἐν τοῖς νόμοις ὑφίστατο ἡ ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις, τελευταίως ἔμως ἤρξατο ἡ πραγματικὴ εἰσαγωγή τῆς διδασκαλίας τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς λυκείοις και χρησιμεύει ὡς βᾶσις ἀντιδράσεως κατὰ τῶν σχολῶν τῶν ὑπὸ τῶν πανισχύρων κληρικῶν διευθυνομένων.

Εν Ὀλλανδίᾳ ἡ διδασκαλία τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων ἤρξατο κυρίως κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν.

Ἡ ἐν Amsterdam ἔμως ἐμπορικὴ σχολὴ ἰδρύθη κατὰ τὸ 1869, ἡ δ' ἐν αὐτῇ φοιτήσις εἶνε διετής.

Ἡδὴ λειτουργοῦσιν ἑννέα ἐμπορικαὶ σχολαὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐν αἷς εἰσὶ δεκταὶ και νεάνιδες.

Εν Σουηδίᾳ ἡ ἀνωτέρα και ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις ὑστερεῖ ὡς εἶνε εἰς ἄκρον διαδεδομένη ἡ στοιχειώδης διὰ τῶν ἀνωτέρων δημοτικῶν σχολείων.

Εν Νορβηγίᾳ λειτουργοῦσι δύο μόνον μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐμπορικαὶ σχολαὶ, ἡ ἐν Χριστιανίᾳ ἰδρυθεῖσα κατὰ τὸ 1875 και ἡ ἐν Bergen κατὰ τὸ 1904 ἡ ἐν αὐτοῖς φοιτήσις, ἐλευθέρᾳ εἰς ἄρρενα και θήλεα, εἶνε διετής.

Εν Ῥωσίᾳ ἰδρύθη ἴσως ἡ πρώτη τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν, διότι ἐν Μόσχᾳ κατὰ τὸ 1799 ἰδρύθη ἡ ἐμπορικὴ Σχολὴ Demidoff, ἡ μετὰ ἑπτὰ ἔτη μετασχηθεῖσα εἰς Πετρούπολιν και ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Αὐτοκρατείας τεθεῖσα.

Ἄλλ' ἡ ἐν Ῥωσίᾳ ἀνάπτυξις τῆς διδασκαλίας τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1890 ὅποτε ἀνετέθη διὰ νόμου ἡ ἐποπτεία τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐκτοτε ἀμιλλῶνται τὰ σωματεῖα, αἱ ἑταιρεῖαι και ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια πρὸς ὑποστήριξιν και ἐπέκτασιν τῆς διδασκαλίας τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, τὰ ὁποῖα διδάσκονται εἰς 147 δημοσίας και ἰδιωτικὰς ἐμπορικὰς σχολὰς, ἐξ ὧν 53 καλοῦνται ἀνωτέρας ἐμπορικαὶ σχολαί, ἀλλ' εἶνε μέσης ἐκπαιδεύσεως, 70 στοιχειώδης και εἰς 24 διδάσκονται: μόνον ἡ λογιστικὴ και ἡ γλῶσσαι. Εἶνε τοιαύτη ἡ πρὸς τὴν ἐμπορικὴν ἐκπαίδευσιν ἐφεσις τῶν Ῥώσων, ὥστε αἱ καταβολαὶ τῶν ἰδρυτῶν και τῶν διδασκομένων ἀρκοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς συντήρησιν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐμπορικῶν σχολῶν.

Ἡ ἐμπορικὴ λέσχῃ τῆς Μόσχας προσέφερεν 200 000 ρούβλια πρὸς ἴδρυσιν τῆς ἐμπορικῆς Σχολῆς Ἀλεξάνδρας, ἡ τοῦ Κιέβου 450,000, ἡ τοῦ Riga 500 000 κτλ.

Εν Φιλανδίᾳ ὑπάρχουσιν ἑνδεκα ἐμπορικαὶ σχολαὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως και ἑννέα στοιχειώδεις δι' ἐμποροῦπαλλήλους ἐν αἷς φοιτῶσιν ἄρρενες και θήλεα.

Εν Σερβίᾳ μία ὑπάρχει ἐμπορικὴ σχολή, ἡ ἰδρυθεῖσα ὑπὸ ἰδιώτου ξένου κατὰ τὸ 1883, και ἐλλείπει μέσων συντηρήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀναληφθεῖσα κατὰ τὸ 1892. Ἡ Σχολὴ αὕτη ἀναδιοργανώθη κατὰ τὸ 1900 μετωνομάσθη Ἐμπορικὴ Ἀκαδημία.

Εν Ῥουμανίᾳ λειτουργοῦσιν ἕξ δημοσῖαι ἐμπορικαὶ σχολαὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως, δύο ἐν Βουκουρεστίῳ και ἀνά μία ἐν Γαλαζίφῳ, Ἰασσίφῳ, Craiova και Ρλοϊεσσί.

Ἡ ἐν ταῖς σχολαῖς ταύταις φοιτήσις εἶνε πενταετής παρέχεται δὲ ὑπὸ τοῦ Κράτους δωρεάν.

Εν Ἰταλίᾳ ἡ στοιχειώδης ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται εἰς πάντα τὰ τεχνικὰ δημόσια σχολεῖα διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς καταστιχογραφίας.

Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις μέχρις ἐσχάτων ἐδιδάσκετο μόνον ἐν Βάρῃ και ἐν Γενούῃ, ἀλλ' ἡ κοινή γνώμη ἐξηνάγκασε τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἰδρῶσιν πολλὰς ἑμοίας σχολὰς.

Ἡ ἀνωτέρα ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις διδάσκειται ἐν τῇ Scuola Superiore de Commercio τῆς Βενετίας ἡ ὁποία διαιρεῖται εἰς τρία τμήματα, τὸ ἐμπορικόν, τὸ προξενικόν και τὸ διδασκαλείον.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο τμήμα παρέχει τὸ διδακτικὸν προσωπικόν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, τῶν ξένων γλωσσῶν, τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου και τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας.

Ἡ ἀνωτέρα ἐμπορικὴ αὕτη σχολὴ ἰδρυθεῖσα κατὰ τὸ 1883 συντηρεῖται ὑπὸ τοῦ Κράτους, τῆς πόλεως και τῆς ἐμπορικῆς λέσχης, ἔχει δὲ τριετὴ τὴν φοιτήσιν διὰ τὸ ὅτι αὐτῆς τμήμα και τετραετὴ δι' ἕκαστον τῶν ἄλλων.

Ἡ Ἐλβετία, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς, ἔχει περισσότερας τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν, ὑπερτερεῖ δὲ τῆς Σαξωνίας, ἡ ὁποία θεωρεῖται ὡς κατ' ἐξοχὴν ἔπος τῆς διδασκαλίας τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων.

Ἡ ἀνωτέρα ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ζυρίχης, ἡ ὁποία ἴδρυσεν κατὰ τὸ 1903 τμήμα ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν χορηγοῦν τὸ δίπλωμα τῶν ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν, τὸ τοῦ καθηγητοῦ τῶν ἀνωτέρων ἐμπορικῶν μαθημάτων και τὸ τοῦ «juris publici et positivum cameralium». Ἡ ἀνωτέρα ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις ἐπίσης παρέχεται και ἐν τῇ ἐμπορικῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Saint-Gall. Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις διδάσκειται εἰς 22 ἐμπορικὰς σχολὰς ἡ δὲ στοιχειώδης εἰς 90, ὧν 64 ἰδρύθησαν ὑπὸ τῆς πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐμπορικῶν σπουδῶν Ἐλβετικῆς ἑταιρείας.

Ἡ ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις τῶν θηλέων παρέχεται εἰς ἑκατέρωθεν σχολὰς, δὲν ἀπαγορεύεται ἔμως ἡ φοιτήσις αὐτῶν εἰς τὰς διὰ τοῦς ἄρρενας προωρισμένας.

Εν Γαλλίᾳ ἡ ἀνωτέρα ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται εἰς 15 écoles supérieures de commerce ὧν τρεῖς ἐν Παρισίοις.

Πᾶσαι αἱ σχολαὶ αὗται ἰδρύθησαν ὑπὸ συλλόγων ἢ ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων ἢ ὑπὸ δημοτικῶν ἀρχῶν, συντηροῦνται δὲ και διευθύνονται ὑπὸ τῶν ἰδρυτῶν, ἐργασίᾳ τοῦ Κράτους εἰς χρηματικὴν ἀρωγὴν αὐτῶν κατὰ διαφόρους τρόπους.

Ἡ ἐν Παρισίοις ἀνωτέρα Ἐμπορικὴ Σχολὴ (École Supérieure de Commerce de Paris) ἡ κατὰ τὸ 1820 ἰδρυθεῖσα, μετέτρεψε τελευταῖον τὸν κοινὸν εἰς τρεῖς τὰς ἀνωτέρας ἐμπορικὰς Σχολὰς τῆς Γαλλίας ἀνεκτικῶν αὐτῆς, και μετεβλήθη εἰς ἀνωτέραν πρακτικὴν ἐμπορικὴν και βιομηχανικὴν σχολὴν διαιρεθεῖσα εἰς τρία τμήματα, τὸ τῆς ἀνωτέρας ἐμπορικῆς ἐκπαιδεύσεως, διετοῦς φοιτήσεως, τὸ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, τὸ παρασκευάζον διὰ τριετοῦς φοιτήσεως τοὺς ἔλποντας νὰ εἰσέλθωσι ταχέως εἰς τὸν πρακτικὸν βίον, και τὸ τῆς πλήρους τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως δεχόμενον μαθητὰς 12 ἕως 13 ἔτων και ἔχον διάρκειαν φοιτήσεως πέντε ἔτων.

Ἡ δὲ τὸ τμήμα τῆς ἀνωτέρας ἐμπορικῆς ἐκπαιδεύσεως προσετέθη τελευταῖον εἰδικὸν τμήμα ναυτιλίας ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

Ἡ École des hautes Études commerciales, ἡ ὁποία ἔχει και τμήμα, ἐν ᾧ μορφοῦται τὸ διδακτικὸν προσωπικόν τῶν ἐν Γαλλίᾳ ἐμπορικῶν Σχολῶν πρόκειται νὰ μετατραπῆ εἰς Ἀκαδημαϊκὴν ἐμπορικὴν Σχολὴν.

Ἡ μέση ἐμπορικὴ Ἐκπαίδευσις γίνεται ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὰς Écoles pratiques de Commerce ἢ εἰς τὰς Écoles pratiques de commerce et de l'industrie, ἀλλὰ τῶν ὁποίων συντηροῦνται ὑπὸ ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων ἀλλὰ ὑπὸ πόλεων και ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐμπορίου, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται αἱ ἐμπορικαὶ σχολαί, μεγάλας καταβάλλει προσπάθειας τελευταῖον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς διδασκαλίας τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων.

Ἡ φοιτήσις εἰς τὰς τελευταίας ταύτας σχολὰς εἶνε συνήθως τριετὴς οἱ δ' ἐν αὐταῖς ἐγγραφόμενοι μαθηταὶ πρέπει νὰ ἄγωσι τὸ 12 ἢ τὸ 13 τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἔτος και νὰ εἶνε κάτοχοι ἀπολυτηρίου δημοτικοῦ σχολείου. Τοιαῦται σχολαὶ ὑπάρχουσι νῦν ἐν Γαλλίᾳ 27 δι' ἄρρενας και 9 διὰ θήλειους.

Ἡ στοιχειώδης ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις διδάσκειται εἰς τὰ ἀνώτερα δημοτικὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τμήμα εἰδικόν ἀλλ' ἡ στοιχειώδης αὕτη ἐκπαίδευσις παρέχεται κυρίως δι' ἐσπερινῶν ἢ κυριακῶν μαθημάτων, τὰ ὁποῖα διοργανοῦσι σύλλογοι ἢ ἑταιρεῖαι πρὸς τελειότεραν μὲρφοσιν τῶν ἐμποροῦπαλλήλων.

Ἀξία μνείας ἐκ τῶν ἐν Γαλλίᾳ ἰδιωτικῶν πρακτικῶν ἐμπορικῶν Σχολῶν εἶνε ἡ École Pigier à Paris. Κατ' ἐξοχὴν πρακτικὴ και εὐμέθοδος καταρτίζει ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ὑπαλλήλους δι' ἐμπορικὰ και τραπεζικὰ γραφεῖα.

Εν Γαλλίᾳ ἀπὸ τινος χρόνου ἤρξαντο προσλαμβάνοντες ἐν τοῖς ἐμπορικοῖς και τραπεζικοῖς γραφείοις ὡς ὑπαλλήλους νεάνιδας, χάρις εἰς τὴν εἰδικὴν μὲρφοσιν αὐτῶν, ἣν λαμβάνουσιν εἴτε εἰς εἰδικὰς ἐμπορικὰς σχολὰς εἴτε εἰς ἐσπερινὰ ἢ κυριακὰ μαθήματα. Ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ ἐμπορικῇ Σχολῇ τῆς πόλεως Havre ὑπάρχει τμήμα διδασκαλίας πρὸς μὲρφοσιν διδασκαλιστῶν διὰ τὰς ἐμπορικὰς σχολὰς τῶν θηλέων. Εἰσέρχονται ἐν αὐτῇ αἱ ἔχουσαι ἡλικίαν 20 ἕως 25 ἔτων διὰ διαγωνισμοῦ.

Πρὸς λήψιν τοῦ πτυχίου τῆς διδασκαλίσσης τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, μετὰ διετὴ φοιτήσιν ἐν τῇ σχολῇ, ὑφίστανται δημοσίᾳ ἐξετάσεις ἐνώπιον εἰδικῆς ἐπιτροπείας.

Ἐπίσης ἀνωτέρα ἐμπορικὴ Σχολὴ θηλέων εἶνε και ἡ ἐν Lyon, ἡ ἰδρυθεῖσα κατὰ τὸ 1856, και διατελοῦσα νῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς πόλεως και τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπιμελητηρίου.

Ἡ ἐν αὐτῇ φοιτήσις εἶνε διετής, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἐνώπιον εἰδικῆς ἐπιτροπείας, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὑφίστανται τὴν ἐξέτασιν αἱ ὑποψήφιοι διὰ τὸ δίπλωμα τῶν ἐμπορικῶν σπουδῶν.

Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις τῶν θηλέων παρέχεται εἰς τὰς Écoles pratiques de Commerce et

d'Industrie pour jeunes filles εν αις φοιτώσι 2,600 μαθήτριά.

Ἡ ἐν αὐταῖς διδασκαλία εἶνε εἰς ἄκρον πρακτικὴ καὶ εὐμέθοδος, ἡ δὲ φοίτησις τριετὴς μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς ἐξετάσεις πρὸς λήψιν τοῦ πτυχίου τῶν «πρακτικῶν ἐμπορικῶν γνώσεων».

Ἡ δὲ στοιχειώδης ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ καὶ οἰκοκυρικὰ σχολεῖα, εἰς τὰ ἑσπερινὰ μαθήματα ὡς καὶ εἰς τὰ ἀνώτερα δημοτικὰ σχολεῖα τῶν θηλέων, ἐν οἷς διδάσκονται λογιστικὴν, καταστιχογραφίαν, ξένας γλώσσας, στοιχεῖα πολιτικῆς οἰκονομίας καὶ ἐμπορικοῦ δικαίου.

Πᾶσαι αἱ σχολαὶ αὐταὶ διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐμπορίου, ἐν ᾧ ὑφίσταται τμήμα τεχνικῆς, βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐκπαίδευσεως, τὸ ὁποῖον δι' εἰδικῶν ἐπιθεωρητῶν καὶ ἐπιθεωρητριῶν ἐπιθεωρεῖ διαρκῶς αὐτάς. Ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις τῶν θηλέων εἶνε ἀνεπτυγμένη ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην χώραν, μόνον δ' ἐν αὐτῇ παρέχεται εἰς αὐτάς δίπλωμα διδασκαλίσσης ἐμπορικῶν μαθημάτων, οὗ δύνανται νὰ διδάξωσι τὰ ἐμπορικὰ μαθήματα εἰς τὰς ἐμπορικὰς σχολὰς, ἃς οἱ σύλλογοι καὶ τὰ πολυπληθῆ σωματεῖα συντηροῦσι.

Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ἡ διδασκαλία τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων εὐρίσκειτο εἰς πρωτογενῆ κατάστασιν κατὰ τὰ μέσα τῆς ληξιάσης ἑκατονταετηρίδος.

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀναμίξ, πάσης ἡλικίας, ἐδιδάσκοντο ἐντὸς δύο ἢ τριῶν μηνῶν τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας στοιχειώδεις ἐμπορικὰς γνώσεις.

Ἄλλὰ πρὸ δεκαετίας περίπου ἤρξατο ἐκπαιδευτικὴ ἐμπορικὴ κίνησις, ἥς κύριος μοχλὸς ὑπῆρξεν ὁ ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ τοῦ Chicago καθηγητῆς καὶ νῦν τοῦ ἐν Illinois Πανεπιστημίου κ. Edmond James, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην ἵνα μελετήσῃ τὸν ὀργανισμόν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν ἐν αὐτῇ ἀνωτέρων ἐμπορικῶν σχολῶν.

Ἐκτοτε ἰδρύθησαν δώδεκα ὁμοίομορφοι ἀνώτεροι ἐμπορικαὶ Σχολαὶ προσηρητημένοι εἰς τὰ Πανεπιστήμια, ἐν αἷς μορφοῦνται διὰ τετραετοῦς φοιτήσεως εἰς τὰ ἀνώτερα ἐμπορικὰ μαθήματα, τὰ τραπεζικὰ, τὰ οἰκονομικὰ, τὰ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, τὰ τῶν ἀσφαλειῶν κ.τ.λ.

Ἐν ταῖς σχολαῖς ταύταις μορφοῦται καὶ τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων.

Τὰ δύο τελευταῖα ἔτη τῆς διδασκαλίας διὰ διχασμοῦ ἀφιερῶνται εἰς τοὺς εἰδικούς κλάδους.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰ πλείστα τῶν ἐν Ἀμερικῇ Πανεπιστημίων διδάσκονται ἀνώτερα ἐμπορικὰ μαθήματα.

Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις ἐν Ἀμερικῇ παρέχεται εἰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς σχολὰς.

Εἰς τὰς πρώτας προστίθενται δύο συνήθως ἔτη διὰ

εἰδικὴν διδασκαλίαν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ἰδρύονται εἰδικαὶ ἐμπορικαὶ σχολαὶ μέσης ἐκπαίδευσεως ἐν ἰδιαιτέροις οἰκοδομημασιν. Εἰς τὰς δευτέρας ἡ διδασκαλία τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων πολλαπλασιάζεται καθ' ἑκάστην καὶ ἔχονται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν ἐν Αὐστρίᾳ ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν Ἀκαδημιῶν παρεχομένην.

Ἡ στοιχειώδης ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται εἰς τὰ Commercial Colleges τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ 1890 ἀνήρχοντο εἰς 341 καὶ ἐν οἷς ἐφοίτων 77,000 μαθηταί, ὧν τὰ 82 ἑκατοστὰ ἐδιδάσκοντο εἰς ἡμερήσια μαθήματα, τὰ δὲ ὑπόλοιπα εἰς ἑσπερινὰ.

Ἡ ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐν ταῖς σχολαῖς τῆς στοιχειώδους ἐμπορικῆς ἐκπαίδευσεως παρέχεται ἐπὶ ἀμοιβῇ ἐκ 250 φρ. ἔτησίως μέχρι 1000 ὅπερ μαρτυρεῖ τὴν ἀποδοδομένην σπουδαιότητα εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, διότι ἐν Ἀμερικῇ τὰ πάντα ἐκτιμῶνται χρηματικῶς.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὑπάρχουσι τέσσαρες ἀνώτεροι ἐμπορικαὶ σχολαὶ ἐν Tokio, Kobe, Nagasaki καὶ ἐν Nagoya, διαρροόμενοι εἰς τμήματα, τὸ τοῦ ἐμπορίου, τὸ τραπεζικόν, τὸ τῆς ναυτιλίας, τὸ προξενικόν, καὶ τῶν ἀσφαλειῶν, τὸ τῶν σιδηροδρόμων. Παρέχουσι εἰς τὸ δίπλωμα τῶν ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν μετὰ ἐξέτασιν.

Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται εἰς 81 δημοσίας εἰδικὰς ἐμπορικὰς σχολὰς καὶ εἰς 7 ἰδιωτικὰς. Ἡ δὲ στοιχειώδης εἰς 16 σχολὰς, εἰς ἃς ἐπιτρέπεται ἡ ἐγγραφή μετὰ τετραετῆ ἐν τῇ δημοτικῇ σχολαίᾳ φοίτησιν ὑπάρχουσι προσετι εἰς 69 δημοτικὰ σχολεῖα προσηρητημένα τάξεις πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀποδίδει εἰς τὴν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων διδασκαλίαν ὅσιν καὶ τὰ μᾶλλον προηγημένα ἐν τῇ πολιτικῇ Κράτῃ σημασίαν.

Ἐκ τῆς βραχείας ταύτης ἐπισκοπήσεως καταφάνεται ἡ σπουδαιότης ἡ ἀποδοδομένη ἀνά πᾶσαν τὴν ὑφήλιον εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, τὰ ὁποῖα παρ' ἡμῖν τοσοῦτον παρημελήθησαν.

Περὶ τῆς τοιαύτης ὀλιγωρίας ἡμῶν ὁμιλῶν ἐν τῇ Βουλῇ πρὸ δέκκ καὶ πέντε ἐνιαυτῶν ἔλεγον ἐν συμπεράσματι: «Ἡ τοιαύτη ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορικοῦ πνεύματος εἰς τὰς ξένας ἐπικρατείας ἀφήρπασεν ἐκ τῶν ἑλληνικῶν χειρῶν τὸ ἐμπόριον τὸ ὅποιον ἄλλοτε ἦτο σχεδὸν ἀποκλειστικὴ προνομία ἡμῶν ἐν Βλαχίᾳ καὶ ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ ἰδίᾳ ἐν Σμύρνῃ ἔνθα νῦν Γάλλοι, Ἄγγλοι, Γερμανοὶ διεξάγουσι τὸ πλεῖστον τοῦ μεγάλου ἐμπορίου τὸ ὅποιον ἄλλοτε μόνον Ἕλληνας διεξήγον.

«Τὸ ἐμπόριον σήμερον εἶνε ἐπιστήμη καὶ ἡ ἐπιστήμη ὑπεσκέλισε τοὺς ἐμπειρικούς καὶ τὴν ρουτίαν.

«Μόνον διὰ τῆς ἐμπορικῆς ἐπιστήμης θὰ δυνηθῶμεν νὰ ὑποδοθῶμεν τὸ ἐμπορικὸν καὶ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα ἡμῶν ἵνα ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τῶν ξένων ἐμπο-

ρικῶν μαθημάτων ὑπὸ τῆς ἀπαρατήτου τανῶν ἐμπορικῆς μαθήσεως.

Τὸ ἐμπόριον ὡς ἐπιστήμη ἵνα διδαχθῇ ἔχει ἀνάγκη τῆς σχολείων ἐμπορικῶν ἀρτίων» (Πρακτικὰ στενογρ. Βουλῆς 12 Ἰανουαρίου 1893).

Τὸ πρῶτον ἰδρυθὲν ἐν Ἑλλάδι τοιοῦτον σχολεῖον, ἄντικρυ τῶν ὀνόματος, εἶνε ἡ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1894 ἐν Πειραιεὶ ἰδρυθεῖσα Βιομηχανικὴ καὶ Ἐμπορικὴ Ἀκαδημία ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς καὶ πρακτικωτάτου ἐπιμελητοῦ κ. Ο. Α. Ρουσοπούλου, ἐν ἣ περιλαμβάνετο καὶ ἐμπορικὴ Σχολὴ πρὸς τελείαν μόρφωσιν ἐμπορικῶν καὶ τραπεζικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ὑπαλλήλων τῆς δημοσίας οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ ἐδιδάσκοντο καὶ ἑσπερινὰ μαθήματα ἐμπορικὰ, ὡς καὶ ξένας γλώσσας.

Κατὰ δὲ τὸ 1901 ἰδρύθησαν δύο δημόσιαι ἐμπορικαὶ σχολαὶ, ἡ μὲν ἐν Ἀθήναις καὶ ἡ ἑτέρα ἐν Πάτραις διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 8 Ἰουλίου καὶ τῆς 10 Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὑπ' ἐμοῦ ὡς ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως.

Ἡ δὲ Β. Διαταγμάτων ἴδρυσις τῶν ἐμπορικῶν τούτων σχολῶν ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς τότε ἀντιπολιτεύσεως, ὡς μὴ νόμιμος, μακρὰ δὲ διεξήχθη συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ περὶ τούτου, καίτοι ὁ νόμος τῆς 3/15 Ἀπριλίου 1883 περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἐπέτρεπε εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸν τὴν ἴδρυσιν τοιοῦτων σχολῶν (1). Αἱ δύο δημόσιαι αὐταὶ σχολαὶ, ὧν εἶχε τεθῆ ἡ λειτουργίαν μόνον ἡ πρώτη τάξις κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1901, ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τῆς διαδόχου κυβερνήσεως μὴ ἀναγραφάσης εἰς τὸν προϋπολογισμόν τοῦ Κράτους τὴν σχετικὴν πίστωσιν πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων.

Ἐδέησε δὲ νὰ προσφύγῃ ὁ ἱδρυτὴς αὐτῶν εἰς τὴν γεναιοδορίαν τοῦ μακαρίτου Γ. Πεσματζόγλου, διευθυντοῦ τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, ἀναγνωρίζοντος τὴν χρησιμότητα τῶν Σχολῶν, ὅπως προκαταβληθῶσιν οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν οὕτω δὲ ἐμισθοδοτήθη τὸ προσωπικὸν τῆς ἐν Ἀθήναις δημοσίας ἐμπορικῆς Σχολῆς μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1903. Κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐκείνην κοινοβουλευτικὴν ἐποχὴν ἐψηφίσθη ὁ νόμος περὶ συστάσεως ἐμπορικῶν Σχολῶν ἐν τῇ ἔνδεκα ἔτη ἄρθρῳ τοῦ ὁποίου ἀνεγράφη ἡ ἐξῆς διάταξις: «Διὰ Β. Διατάγματος ὀρισθῆσεται ἡ ἀποζημίωσις τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν παρασχόντων τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἐν τῇ μὴ ἀναγνωρισθείσας Ἐμπορικῆς Σχολῆς, ἐπι-

(1) Σημειωτέον δὲ ὅτι δυνάμει τοῦ αὐτοῦ νόμου ἰδρύθησαν πρὸν πάντα τὰ Γυμνάσια καὶ τὰ πολυπληθῆ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα, καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν κατηγορησάντων ἐν τῇ Βουλῇ τῆς διὰ Β. Διαταγμάτων ἴδρυσιν τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν.

τρέπεται δὲ ἵνα διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος χορηγηθῇ ἡ ἀναγκαία πρὸς τοῦτο πίστωσις».

Οὕτως ἐξηναγκάσθη καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος νὰ ἰδρύσῃ καὶ νὰ συντηρήσῃ ἐμπορικὰς Σχολὰς, ἀνηκούσας εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς μέσης ἐκπαίδευσεως.

Πλὴν τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πάτραις δημοσίων Ἐμπορικῶν Σχολῶν ἰδρύθη ὁμοία καὶ ἐν Σύρῳ κατὰ τὸ 1906.

Ἐκτὸς δὲ τῶν εἰρημένων ἐμπορικῶν σχολῶν λειτουργοῦσιν καὶ αἱ ἐξῆς ἰδιωτικαὶ ἡ Ἀθηναϊκὴ Ἐμπορικὴ καὶ Βιομηχανικὴ Σχολή, ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Βόλου, ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ τοῦ βέκτου διπλωματοῦχου κ. Κ. Παναγιωτοπούλου ἐν Πειραιεὶ, ἡ ἐν Κυθήροις Βιτοσαμάνειος Πρακτικὴ Ἐμπορικὴ Σχολή, αἱ ἑσπεριναὶ ἐμπορικαὶ σχολαὶ τῶν συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Σύρου, αἱ ἐν Πειραιεὶ καὶ Νάξῳ ἐμπορικαὶ σχολαὶ, αἱ ὑπὸ Δυτικῶν ἱερέων διευθυνόμεναι, ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐμπορικὴ Σχολὴ Νούκα, ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς Σμύρνης, ἡ δημοσία ἐμπορικὴ Σχολὴ Σάμου, τὸ ἐμπορικὸν Λύκειον ἡ Σάμος, ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ Χάλκης, ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ Ζωγράφου ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸ ἐμπορικὸν τμήμα τοῦ Ἀβερωφείου Γυμνασίου Ἀλεξανδρείας, ἡ ἐμπορικὴ καὶ ναυτικὴ Σχολὴ Ὅθωνος Α. Σταθάτου ἰδρυθεῖσα ἐν Ἰθάκῃ τῷ 1907, καὶ εἰς τὴν ἄλλην. Πᾶσαι αἱ σχολαὶ αὐταὶ, αἱ ἐντὸς τοῦ Κράτους λειτουργοῦσαι πρέπει νὰ τεθῶσι τὸ ταχύτερον ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐποπτείαν αὐτοῦ, ἀφ' οὗ μάλιστα τινες ἐξ αὐτῶν — ἡ τοῦ Βόλου καὶ τῶν Κυθήρων — λαμβάνουσι χρηματικὴν ἐτήσιαν συνδρομὴν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Ἄλλ' ἵνα ἡ Πολιτεία ἐπιτελέσῃ ἐν ἐπιγνώσει τὸ ἐπιβεβλημένον τοῦτο καθήκον τῆς ἐποπτείας, ἔχει ἀνάγκη ὀργάνων ἀρμοδίων, πρὸς μόρφωσιν τῶν ὁποίων δὲν ἐλήφθη μέχρι τοῦδε ἡ δέουσα μέριμνα. Διότι ἡ ὑπ' ἐμοῦ ὡς ὑπουργοῦ γενομένη ἀποστολὴ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1901 ἐπὶ τριετίαν τῶν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου διδκτόρων τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν κ. κ. Γ. Ραζῆ εἰς τὴν ἐμπορικὴν Σχολὴν Neuchâtel καὶ Παρισίους, Ε. Παπαστράτου εἰς τὴν τῆς Λειψίας καὶ Ἡρ. Παπακώστα εἰς τὴν ἐμπορικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Βενετίας δὲν εἶνε ἐπαρκῆς ὅπως χορηγήσῃ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν τὸ τε διδακτικὸν καὶ τῆς ἐπιθεωρήσεως.

Εἶνε ἐπείγουσα ἀνάγκη ἡ ἴδρυσις διδασκαλείου πρὸς μόρφωσιν διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων.

Εὐτυχῶς πᾶσα ἡ πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένη προκαταρκτικὴ ἐργασία εἶνε τετελεσμένη διότι ἐλήφθη ἀπὸ τοῦ 1901 ἡ μέρμινα ὑπὸ τῶν τότε ἀρμοδίων.

Ἡ Μαράσλεος Ἀκαδημία, ἡ τῇ ἐμῇ εἰσηγήσει, ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου δωρητοῦ οἰκοδομηθεῖσα, ἔχει καὶ τοῦτον

τόν προορισμόν, ως εξάγεται ἐξ ἐπιστολῶν εὐρισκομένων εἰς χεῖράς μου, νὰ χρησιμεύσῃ ὡς φυτώριον τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ἅς ἐν τάχει πρέπει τὸ Κράτος νὰ ἰδρύσῃ. Πρὸς εἰσαγωγὴν δὲ τῆς διδασκαλίας τῶν στοιχειωδῶν ἐμπορικῶν γνώσεων ἐν τοῖς δημοτικαῖς σχολαῖς πρέπει νὰ εἰσαχθῇ τὸ μάθημα εἰς τὸ διδασκαλεῖον ἡμῶν, τὸ ἕτερον περικαλλῆς μέγαρον τοῦ ἀοιδίου Μαρασλή.

Ἄνευ τῶν μέτρων τούτων καὶ τῆς ἐπιψηφίσεως εἰδικοῦ νόμου κανονίζοντος τὸ τῶν ἐπιχορηγήσεων καὶ συνδρομῶν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους εἰς σχολὰς ἰδιωτικὰς ἐμπορικὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ προαχθῇ ταχέως καὶ παρ' ἡμῶν ἡ διδασκαλία τῶν ἐμπορικῶν καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν μαθημάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κό-

σμος ἔχει ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν του.

Ἐχω δι' ἐλπίδος ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη θέλει ἐξαγαγῆναι κάσει τοὺς ὑπὸ μανδραγόραν καθεύδοντας ἀρμοδίους ν' ἀφυπνισθῶσιν ἐπὶ τέλους καὶ νὰ τραπῶσι τὴν ἐπιπέδου πρὸς τὴν τῶν ἔθνος ὄργᾳ.

Ἡ ἐθνικὴ πρόοδος θὰ πραγματοποιηθῇ ἐάν ἐπιτύχῃμεν μετὰ σπουδῆς τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀναδιοργανώσεως δι' ἧς ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ μορφωθῇ καὶ θὰ στρέψῃ τὸν νοῦν καὶ τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἔαυτά, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ παρασκευασθῶσιν ἐκ τῶν ἡμετέρων τάξεων οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες οἱ ἱκανοὶ νὰ διοικήσωσι τὸν εὐφυᾶ καὶ φιλότιμον καὶ βέβητον ἡμῶν λαόν εἰς τὴν παλαιὰν εὐκλειαν καὶ τὴν προσήκουσαν αὐτοῦ ὑπεροχὴν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΕΜΜ. ΣΤΑΝΣ

ΤΑ ΕΣΤΕΜΜΕΝΑ ΘΥΜΑΤΑ

Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ μίαν δωδεκάδα ἐστεμμένων θυμάτων ἐκείνων οἵτινες ἀπὸ τοῦ 1865 μέχρι τοῦ 1908 εὗρον βίαιον τὸν θάνατον ἐκ τῆς βόμβας, τοῦ πυροβόλου, τοῦ περιστρόφου, καὶ τοῦ ἐγχειριδίου. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ φαίνονται :

1) Ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας δολοφονηθεῖσα

Οἱ δολοφονηθέντες ἀπὸ τοῦ 1865 — 1908

τῆ 1901 ἐν Γενεύῃ ὑπὸ τοῦ Ἰταλοῦ Λουτσένῃ. 2) Ὁ Τσάρος Ἀλέξανδρος ὁ Β' φονευθεὶς διὰ βόμβας τῷ 1882 ἐν Πετρούπολει. 3) Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Γκάρφολδ, θανὼν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1881 τρεῖς μῆνας μετὰ τὰς πληγὰς τῶν δύο σφαιρῶν ἅς ὁ ἀμερικανὸς Γκιτῶ τῷ ἐσφίνωσεν ἐν τινὶ σταθμῷ. 4) Ὁ Μὰκ-Κίνλεϋ ἄλλος Πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς δολοφονηθεὶς τῷ 1901 ὑπὸ τοῦ ἡμιπαράφρο-

νοῦ ρώσσου Κζόλγκοτς. 5) Καὶ τρίτος Πρόεδρος τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας—ὁ πρῶτος χρονολογικῶς—ὁ πολὺς Λίγκολν δολοφονηθεὶς διὰ περιστρόφου ἐν τῷ Θεάτρῳ τῷ 1865 ὑπὸ τοῦ Βούθ. 6) Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας Σαδὴ Καρνὸ δολοφονηθεὶς διὰ μαχαίρας τῷ 1804 ὑπὸ τοῦ Ἰταλοῦ Καζέριο. 7) Ὁ Σάχης τῆς Περσίας Ναση-Ἰδ-

διν δολοφονηθεὶς διὰ πολυκρότου ὑπὸ τοῦ Μολτ-Ρεζζᾶ. 8) Ἡ Δράγα καὶ 9) ὁ Βασιλεὺς τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρος ἀμφότεροι δολοφονηθέντες τὴν νύκτα τῆς 29 Μαΐου 1903 11) ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Οὐμβέρτος φονευθεὶς διὰ πολυκρότου ὑπὸ τοῦ Βοσνίου τῷ 1900 καὶ 10) ὁ Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας Δὼν-Κάρλος καὶ 12) ὁ διάδοχος τοῦ Λουὶς δολοφονηθέντες πρὸς μὲν διὰ καρβινῶν ἐν Λισσαβωνί-

ΗΛΙΑ Ι. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Μηχανικοῦ

ΤΟ ΣΙΔΗΡΟΠΑΓΕΣ ΣΚΙΡΡΟΚΟΝΙΑΜΑ ΚΑΙ ΑΙ ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΑΥΤΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ

Τὸ σιδηροπαγὲς σκιρροκονίαμα (béton armé) εἶνε μίγμα χρησιμοποιούμενον ἐν ταῖς οἰκοδομίαις καὶ συγκείμενον ἐκ σκιρροκονιάματος ἐκ σιμέντου ἐντὸς τοῦ ὁποίου περικλείεται σιδηροὺς ἢ χαλύβδινος σκελετός.

Κατὰ τὸ 1868 ὁ Μονιὲ πρῶτος ἀνεκάλυψεν, ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ σιδήρου ἐν συνδυασμῷ μετὰ σιμέντου (ciment), κατ'ἴδιον τρόπον, παρουσιάζετο πλεονεκτικώτερα ἀνεγνωστα μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἔκτοτε δὲ χρονολογούνται αἱ κατασκευαὶ δεξαμενῶν, δοχείων μεγάλων κλπ. διὰ σιδηρῶν πλεγμάτων περιλαμβανόμενων διὰ σιμεντοκονίας. Ἀλλὰ καὶ πρὶν τούτου, ἐν τῇ ἐκτίσει τῶν Παρισίων τοῦ 1855, ἐξελέγη πλοιάριον κατασκευασμένον κατὰ τοιοῦτον τρόπον. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐπαρτήθη ὀλίγον κατ'ὀλίγον ἐν Περμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Ἀγγλίᾳ, Ἀμερικῇ. Ἀπὸ τοῦ 1892 ἕως ἄρτι, ἡ νέα μεθόδος κατασκευῆς κατ' ἀρχὰς ἐντελῶς ἐμπειρικῇ, ἐγένετο ἀντικείμενον σπουδῆς ὑπὸ τῆς Μηχανικῆς ἐπιστήμης, καὶ εἰς τὰς μελέτας καὶ ἀπρονόμια εὐρεσιτεχνίας τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὁ Γάλλος Μηχανικὸς Hennebique. Ἐπιδοθεὶς οὗτος εἰς πολλὰ πειράματα, διετύπωνεν εἰς μαθηματικούς τύπους καὶ ὑπολογισμούς τὰ ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων πορίσκων τὸσον ἐπιτυχῶς, ὥστε τὸ ὀρθὸν καὶ ἀσφαλὲς τῆς μεθόδου ἐν τῇ πράξει, ἀνεγνωρίσθη δημοφιλῶς καὶ ὀριστικῶς ὑπὸ τῆς Μηχανικῆς ἐπιστήμης. Ἐκτοτε ἀρχεται περίοδος πλήρης θριάμβων διὰ τὸν ἑλλῶν ἐφευρέτην. Ἐξετέλεσεν οὗτος διὰ τοῦ συστή-

ματός του οἰκοδομὰς, γεφύρας, κρηπιδώματα λιμένων, τοίχους ὑποστηρίξεως, δεξαμενὰς, ὑδραγωγεῖα, θεμελιώσεις διὰ πασσάλων, στεγάσματα κλπ.

Ἀπὸ τοῦ 1892 μέχρι τοῦ 1899 ὁ Hennebique συνέστησε γραφεῖα ἀντιπροσώπων αὐτοῦ εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ Κόσμου καὶ ἐφήρμοσε τὸ σύστημα αὐτοῦ εἰς

3,000 κατασκευὰς ὀλικῆς ἀξίας 54 ἑκατομμυρίων φράγκων. Ἀπὸ τοῦ 1899 ὅμως μέχρι τοῦ ἔτους 1906 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων, κατὰ τὸ σύστημα Hennebique, ἀνήλθεν εἰς 11, 500 ἔργα, ἀξίας ἑκατοστῶν ἑκατομ. φράγκων.

* * *

Ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, αἱ διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοὺς κατασκευαὶ σύγκεινται ἐκ σκιρροκονιάματος διὰ σιμέντου, καὶ σιδήρου ἢ χαλύβος.

Καὶ πρῶτον τὸ σκιρροκονίαμα εἶνε μίγμα ἐκ σιμέντου, σιδηρῶν (συντριμμάτων λίθων) ἢ καγλήκων θαλασσίων ἢ ποταμίων) καὶ ἄμμου, προστιθεμένου ἐν τῇ μίξει ὕδατος, ἀναλόγου ποσότητος.

Τὸ σιμέντον ἐν ταῖς

κατασκευαῖς ταύταις δεόν νὰ ἦ σιμέντον Πορτλάνδης βραδείας πήξεως. — Τὸ ὕλικόν τοῦτο εἶνε τὸ κυριώτερον στοιχείον, διότι ἐκ τῆς καλῆς τούτου ποιότητος ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τοῦ κονιάματος καὶ ἐπομένως αὐτὴ ἡ στερεότης τοῦ ἔργου. Ἐνεκα τούτου μεγάλη καταβάλλεται φροντίς πρὸς ἐξέτασιν ἐπισταμένην χημικὴν καὶ πειραματικὴν τῆς ποιότητος τοῦ σιμέντου.

Ἡ ἄμμος ἢ χρησιμοποιουμένη ἐν τῷ κονιάματι

Οἰκία FELIX POTIN ἐν Παρισίοις

είνε, ότε μὲν μετρίως λεπτόκοκκος ότε δὲ χονδρόκοκκος, μὲ κόκκους οὐχὶ μεγαλειτέρου πάχους τῶν 0,005 ἀναλόγως τοῦ ἐκτελουμένου ἔργου.

Τὰ σκίρρα εἶτε ἐκ χειμάρρων εἶτε ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς θαλάσσης, καθαρὰ καὶ ταῦτα καὶ ἐντελῶς ἀμιγῆ γαιωδῶν οὐσιῶν, δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι διαστάσεις μεγαλειτέρας τῶν 25—30 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου.

Ἡ ἀναλογία τοῦ σκιρροκονιάματος εἶνε ἡ ἀκόλουθος: Εἰς ἓν κυβικὸν μέτρον καχλήκων, προστίθεται ποσότης ἄμμου ἴση πρὸς τὰ κενὰ τοῦ κυβικοῦ τούτου μέτρου τῶν καχλήκων, καὶ κατόπιν 300 ἢ 400 χιλιογράμματα (ἢ καὶ πλέον ἐνίοτε) σιμέντου, ἀναλόγως τοῦ ὑπὸ κατασκευῆν ἔργου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ κατὰ τὴν μίξιν τοῦ κονιάματος προστιθέμενον ὕδωρ, πρέπει νὰ ἦ τοῦτο εἰς μετρίαν ποσότητα.

Τὸ μέταλλον, σίδηρος ἢ χάλυψ, εἶτε σκληρός, εἶτε μαλακός, χρησιμοποιεῖται ἐξ ἴσου καλῶς ἐν ταῖς κατασκευαῖς διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς.

Μεγίστη διαφορά μεταξὺ τῶν διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς κατασκευῶν καὶ τῶν καθ' ὀλοκληρίαν ἐκ σιδήρου τοιοῦτων, εἶνε καὶ ὅτι ἐν ταῖς πρώταις, τὸ μέταλλον χρησιμοποιεῖται σχεδὸν ἀνέπαφον, ὡς δηλαδὴ ἐξέρχεται ἐκ τῶν ἐργαστηρίων τῆς παραγωγῆς τοῦ σιδήρου, ἐν δὲ εἰς τὰς μεταλλικὰς κατασκευὰς ὁ χάλυψ ἢ ὁ σίδηρος, ὅσον καὶ καλῆς ποιότητος ἐάν ἦναι, ὑφίσταται διὰ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ κατεργασίαν μεγάλην, κατατρυπώμενος, διπλούμενος, συνδεόμενος δι' ἴλων κλπ. κατεργασίαν δηλαδὴ μειοῦσαν πολὺ τὴν σφαιρότητα τοῦ μετάλλου.

Ὁ σίδηρος ἢ ὁ χάλυψ χρησιμοποιεῖται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, εἰς βάρδους, διατομῆς κυκλικῆς, αἱ δὲ διαστάσεις αὐτῶν καὶ τὸ σχῆμα κανονίζονται εἰς ἐκάστην περίπτωσιν διὰ μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν ἀναλόγως τῶν δυνάμεων αἰτινες ἐπενεργοῦσιν ἐφ' ἐκάστου ἔργου.

Τὴν κανονικὴν καὶ ἐπὶ τῆ βάσει λεπτομεροῦς σχεδίου τοποθέτησιν τῶν διαφόρων σιδηρῶν τεμαχίων ἐπὶ ἐκάστου τοῦ ἔργου τμήματος, ἐπακολουθεῖ ἡ διάστρωσις τοῦ σκιρροκονιάματος, τὸ ὁποῖον περικαλύπτει πανταχόθεν τὰ μεταλλικὰ τεμάχια καὶ τὸ ὁποῖον δι' εἰδικῶν κοπάνων καὶ ἄλλων ἐργαλείων πιέζεται καλῶς ὥστε νὰ μὴ μένωσιν ἐντὸς τῆς μάζης κενὰ, δυνάμενα νὰ παραβλάψωσι τὴν σφαιρότητα τοῦ ἔργου.

* *

Τὴν πρώτην ἴσως ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου συστήματος παρέσχον αἱ καταστροφαί, ἅς προκαλοῦσιν ἐν ταῖς πυρκαϊαῖς αἱ γυμναὶ σιδηραὶ δοκοὶ καὶ αἱ σιδηραὶ στηλαί. Ὁ σίδηρος διαστελλόμενος ἀποτόμως ἐκ τῆς αἰφνιδίου θερμότητος ἐξαρθροῦται: ἀπὸ παντὸς συνδέσμου, κυρτούμενος δὲ ἀποτόμως καὶ στρεβλούμενος κατὰ τὴν διαστολὴν προ-

καλεῖ διάρρηξιν τοῦ ἐπ' αὐτοῦ φορτίου ἐξωθῶν αἰῶς τοὺς τοίχους, ἐφ' ὧν ἐμπήγγυνται τὰ ἄκρα τοῦ, καταρρίπτει αὐτούς. Παραδείγματα τοιοῦτων στροφῶν εἶνε πολυάριθμα καὶ κοινὴ κατέστη πεπεισθεῖς, ὅτι ὁ σίδηρος ἢ ὁ χάλυψ ἢ ὁ χυτοσίδηρος μὴ βαλλόμενος ὑπὸ οὐσίας τινὸς δυσθερμαγωγῶν παρσιάζει πολὺ μεγαλιτέρους κινδύλους ἐν ὧρα πυρκαϊῆς ἢ τῷ ξύλῳ.

Καταφανὴς ἐκ τούτου ἐγένετο ἡ ἀνάγκη τῆς καλύψεως τοῦ σιδήρου ἐν ταῖς οἰκοδομίαις δι' ἐκ δυσθερμαγωγῶν, τοιαύτην δὲ ὕλην δυσθερμαγωγῶν ἐκ γινώρισαν μετὰ πολλὰ πειράματα, τὸ σιμέντον. Σιδηροδοκοὶ καὶ στηλαί, περιβεβλημέναι διὰ κονιάματος τοιαύτης ὕλης, καὶ φέρουσαι μεγάλα φορτία, ἐξεσαν εἰς σφοδρὸν πῦρ, κατόπιν δὲ παραυτίκα διεκχρησαν διὰ ψυχροῦ ὕδατος χωρὶς νὰ ὑποστῶσιν οὐδὲν ἀλλοίωσιν.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὸ κονίαμα δὲν εἶχεν ἄλλο σκοπὸν ἢ τὴν ἀπὸ τοῦ πυρὸς προφύλαξιν τῶν σιδηρῶν τῶν κτιρίων, τοῦ σιδήρου μόνον λογιζομένου πρὸς τὴν ἀπαιτουμένην ἀντίστασιν κατὰ τῶν ἐπιγενοσῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνάμεων. Κατόπιν ὅμως καὶ εἰς περιβάλλον τὸν σίδηρον κονίαμα ἀνεγνωρίσθη ὡς σμικρὰ ἀντοχή, ἣτις, ὡς εἰκόσ, ἐλήφθη καὶ αὐτὴ ὡς ὄψιν ἐν τῇ καθόλου ὑπολογισμῷ τῆς ἀντιστάσεως.

Ἐπὶ τῆ βάσει λοιπὸν τῶν δύο τούτων γενομένων παρατηρήσεων τὸ σύστημα διεμορφώθη νῦν ὅθεν ὥστε ἐν τῇ οὕτωσὶ κατασκευασθεῖσῃ σιδηροπαγεῖ δοκὸς τὸ μὲν μέταλλον, χάλυψ ἢ σίδηρος, νὰ ἀνθίσταται τὸν ἐφελκυσμὸν, τὴν διάτμησιν καὶ τὴν πίεσιν, τὸ περιβάλλον τὸν σίδηρον σκιρροκονίαμα μόνον εἰς πίεσιν. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἐξασφαλίζεται ὄχι μόνον ἡ λογικὴ καὶ κατὰ μέθοδον διάταξις τῆς ὕλης ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκονομία ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν ἔργων.

Τὸ νέον τοῦτο σύστημα ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀπαιτεῖ πολλὴν προσοχὴν καὶ νοήμονα διεύθυνσιν καὶ γνώσιν τῆς ἐργασίας. Τῶν ὕλικῶν ἢ ἐκλογὴ δέον νὰ γίνηται μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ κατόπιν δοκιμῶν. Κατ' ἐκλογὴν σιμέντου, ἢ ἄμμου ἢ λίθων, ἢ ἔλλειψις ἐπιμελείας ἐν τῇ ἀναμίξει: καὶ παρασκευῇ τῶν κονιαμάτων καὶ τῶν σκιρροκονιαμάτων ὡς καὶ ἐν τῇ τοποθετήσῃ καὶ διαστρώσει τούτων συνεπιφέρουσι κακοτεχνίαν ἐπιβεβλημένην.

Ἐξ ἄλλου ἡ κατασκευὴ τῶν ξυλοτύπων δι' ὧν ἔσεται τὸ σχῆμα εἰς τὸ ἐκτελούμενον ἔργον, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀφαιροῦνται ἅμα ὡς τὸ σκιρροκονίαμα στερεοποιηθῆναι ἀνάγκη νὰ γίνηται μετὰ πολλῆς σφαιρότητος καὶ ἀκραιβείας. Συντάσσονται λεπτομερῶς διαγράμματα τῶν διαφόρων τεμαχίων καὶ τοῦ συνόλου τῆς διατάξεως τῶν τύπων καὶ ἰκριωμάτων, ἐπὶ τῆ βάσει δὲ τῶν σχεδίων τούτων γίνετα μετὰ περισκέψεως ἡ σύνδεσις τῶν ξυλοτύπων.

Πλὴν τούτων ἡ προετοιμασία τῶν σιδηρῶν μερῶν

ἔργων γίνετα ἐπὶ τῆ βάσει προγράμματος, τοῦ ὁποῦ τὰς λεπτομερεῖς κανονίζει ὁ ὑπολογισμὸς. Ταῦτα δὲ ἀπαιτεῖ ἡ τοποθέτησις τῶν σιδηρῶν βάρδων καὶ θεσμῶν κατόπιν μεθοδικῆς ταξινομήσεως τούτων, καὶ τὸν τρόπον τῆς χρησιμοποίησεως, διότι καὶ ἡ ἐπιμελεία τοῦ σκιρροκονιάματος δὲν ἐπιτρέπεται βραδύτητας.

* *

Τὰ πλεονεκτήματα τοῦ συστήματος τούτου τ' ἀποβλέποντα διὰ πολλῶν ἐπισήμων πειραμάτων ἐπὶ δεκαετησίαν ἤδη, συνοψίζονται ἐν τοῖς ἐξῆς:

1ον) Ὁ σίδηρος ὁ περιβεβλημένος στεγανῶς ἐντὸς τῶν ἐκ σιμέντου σκιρροκονιάματος, μὴ ἐπηρεαζόμενος ἐνθα καὶ τοῦτο ποσῶς, οὔτε ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαιρας οὔτε ὑπὸ τοῦ σιμέντου, οὐδεμίαν ὑφίσταται ἀλλοίωσιν χημικὴν, διὸ καὶ παραμένει ἐπ' ἀπειρον ἀδιάφθορος καὶ ἀκαταρτίστου τὸ καθαρὸν αὐτοῦ ὑποκῦανον χαρακτηριστικῶν χρωμάτων. Ἀφ' ἐτέρου δὲ τὸ σιμέντον ὄχι μόνον ἐξασφαλίζει τὸν σίδηρον ἀπὸ τῆς ἀντοχῆς, ἀλλὰ καὶ ἀφαιρεῖ πᾶν ἴχνος σκωμῶν, ὅπου τυχὸν ἐπεκράτησεν ἤδη ἐπ' αὐτοῦ πρὸ τῆς χρησιμοποίησεως, ἐξ ἀρξαμένης ὀξειδώσεως τοῦ μετάλλου.

2ον) Ὁ σίδηρος προσκτάται μεγάλῃν συνοχήν μετὰ τοῦ σιμέντου, ἀποτελῶν οὕτως ἐν σῶμα συμπαγὲς μετὰ τοῦ σκιρροκονιάματος, τὸ ὁποῖον τὸν περιβάλλει: ἐντελῶς δὲ ὁ σίδηρος, συνεσφιγμένος πανταχόθεν ἐντὸς τοῦ στερεοῦ μίγματος, δέχεται ὁμαλῶς τὰς πιέσεις μὴ ἐπιπέσει οὐδεμίαν πλαγίαν κάμψιν ἢ παραμόρφωσιν τοῦ σχήματος αὐτοῦ. Ὁ σίδηρος καὶ τὸ σιμέντον ἀνθίστανται ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὰς ἐνεργούσας ἐπ' αὐτῶν δυνάμεις.

3ον) Ὁ συντελεστὴς διαστολῆς τοῦ σιδήρου 0,000,00014 οὐδεὶς ἐπομένως ὑπάρχει φόβος διαρρήξεως ἢ σχηματισμοῦ ρωγμῶν ἐξ ἀνομοίας διαστολῆς τῶν δύο ἀναμίξι ὕλικῶν.

4ον) Ἡ οἰκονομία ἐν σχέσει πρὸς τὰ σιδηρὰ ἔργα ἐκτιμᾶται ἀπὸ 20 μέχρι 40 % ἢ οἰκονομία δ' αὕτη ἀπορρέχεται ἐκ τοῦ ὅτι, τοῦ σιμέντου συμμετέχοντος ἐν τῇ ἀντοχῇ, ὁ σίδηρος ὁ ὑπ' αὐτοῦ περιβεβλημένος ἔχει μικροτέραν διατομὴν καὶ ἐπομένως ὀλιγώτερον βάρος. Ἡ οἰκονομία τῶν 20—40 %, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀπλᾶ ἐκ σιδήρου ἔργα, καθίσταται ἐπὶ τοσοῦτον μεγαλιτέρα καὶ ἔσεται ἀνεξάνοτος: τὰ ἀνοίγματα καὶ αἱ ἐπιφορτώσεις.

5ον) Τὸ σύστημα τοῦ σιδηροπαγοῦς σκιρροκονιάματος εἶνε ἐντελῶς ἀφλεκτον. Πειράματα γενόμενα ἐπισημῶς εἰς πλείστας μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ ἐν Ἀμερικῇ ἀπέδειξαν τὸ μέγιστον τοῦτο πλεονέκτημα.

6ον) Τὸ διὰ σιμέντου σκιρροκονίαμα ἔχει τὴν ἰδιότητα ἐν τῇ ἐπιφορτῇ νὰ σκληρύνηται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον οὐδεμίαν ἀπαιτοῦν δαπάνην συντηρήσεως. Εἶνε

δὲ τοῦτο μέγιστον πλεονέκτημα ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς σιδηρᾶς κατασκευὰς αἰτινες ἀπαιτοῦσιν ἕνεκα τῆς ὀξειδώσεως καὶ τῆς φθορᾶς προσεκτικὴν καὶ δαπανηρὰν συντηρήσιν.

7ον) Ὁ χρησιμοποιούμενος χάλυψ ἢ σίδηρος εἰς βάρδους διατομῆς κυκλικῆς ἐκ τῶν εὐρίσκομένων ἐν τῷ ἐμπορίῳ συνήθων διαστάσεων, οὐδεμίαν ἄλλην κατεργασίαν ὑφίσταται πρὸ τῆς τοποθετήσεως, πλὴν τῆς ἀπλῆς κυρτώσεως, διότι οὐδεὶς ὑπάρχει σύνδεσμος μεταξὺ τῶν σιδηρῶν μερῶν, ἀλλ' ἀπλῶς περικαλύπτονται ταῦτα διὰ τοῦ σκιρροκονιάματος. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται ἡ ταχύτης, μεθ' ἧς ἐκτελοῦνται διὰ τοῦ συστήματος τούτου τὰ διάφορα ἔργα.

8ον) Τὸ σκιρροκονίαμα μετὰ τὴν πῆξιν αὐτοῦ οὐδεμίαν ὑφίσταται ἀλλοίωσιν ἐκ τῶν ὑδάτων ἢ τῶν ὀξεῶν, ἢ δ' ἐπ' αὐτοῦ διατήρησις τελείας καθαριότητος εἶναι λίαν εὐχερῆς καὶ ἐν καιρῷ ἐπιδημίας δύναται νὰ γίνηται δι' οἰασθήποτε ἀντισηπτικῆς οὐσίας: ἐξ ἄλλου δὲ αἱ διὰ σκιρροκονιάματος ἐπιφάνειαι οὐσαι λίαν συμπαγεῖς δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ἐντὸς αὐτῶν διεΐσθωσιν μικροβίων ἢ ἄλλων βλαβερῶν ἐντόμων.

9ον) Τὸ σκιρροκονίαμα κέκτηται τὴν ἰδιότητα ν' ἀποδίδῃ λίαν ἐξησθενημένους τοὺς ἴχνους τοὺς πίπτοντας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο τὰ διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς δάπεδα, καίτοι μικροῦ πάχους, ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς μὴ μεταδόσεως τοῦ ἴχνου ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ὀρόφου εἰς τὸν ἕτερον ἀπεδείχθησαν λίαν εὐεργετικά.

10ον) Ἡ δυσκαμψία δοκοῦ ἐκ σιδηροπαγοῦς σκιρροκονιάματος εἶνε κατὰ 1 1/2 φορὰ μεγαλιτέρα σιδηρᾶς τοιαύτης ἐχούσης τὸ αὐτὸ ὑψός. Ἐὰν ἡ μεταλλικὴ δοκὸς κάμπτεται κατὰ 1/1000 τοῦ ἀνοίγματος, ὡς κατὰ μέσον ὄρον παραδεχόμεθα συνήθως, ἡ διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς δοκὸς δὲν κάμπτεται εἰμὴ κατὰ 1/1000.

Ἡ κατασκευὴ πλείστων ἤδη ἔργων διὰ τοῦ νέου συστήματος καὶ ἡ παρατηρηθεῖσα ἀντοχὴ εἰς τὰς διαφοροτρόπως γενομένας δοκιμὰς δι' ἐπιφορτώσεων, προκαλεῖ βεβαίως τὴν προσοχὴν παντὸς ἐπιθυμοῦντος νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα καὶ ἀποδεικνύει τὴν σφαιρότητα τῶν τοιοῦτων κατασκευῶν. Καὶ ἡ ἀντοχὴ αὕτη βραίνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αὐξοῦσα σὺν τῷ χρόνῳ ἕνεκα τῆς στερεοποιήσεως τοῦ σιμέντου, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐλαττωμένην ἐπὶ μᾶλλον ἐκ τῆς ὀξειδώσεως ἀντοχῆν τοῦ σιδήρου εἰς τὰ ἐκ σιδήρου ἔργα.

Ἐπὶ τὴν ἐποψιν τῆς ἀντοχῆς τὸ σιδηροπαγὲς σκιρροκονίαμα διαφέρει καθολοκληρίαν τῶν ἐν χρήσει ἄλλων ὁμογενῶν ὕλικῶν.

11ον) Ὡς ἐκ τοῦ μονολιθικοῦ εἶδους τῆς κατασκευῆς εἶνε ἀποδεδειγμένον τὸ σύστημα τοῦτο ὡς τὸ μόνον ἀντισεισμικόν. Ἀντέχει τοῦτο εἰς πᾶσαν δόνησιν ἣτις εἰς τὰς συνήθεις κατασκευὰς οἰκοδομῶν ἢ ἄλλων

οίωνδήποτε έργων επιφέρει εξάρθρωσιν καὶ καταστροφήν.

*
**

Ἐξετελέσθησαν μέχρι τοῦδε κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο πάσης φύσεως ἔργα, οἰκοδομικά, γεφυροποιίας, λιμενικά, δροαυτικά κλπ. περὶ ὧν ἐν συντομίᾳ θὰ ἐκθέσωμεν τινά.

ΕΡΓΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ

Κατεσκευάσθησαν κτίρια ἐξ ὀλοκλήρου διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως μέχρι τοῦ στεγάσματος, δηλαδὴ μονολιθικά οὕτως εἶπὲν κατασκευάσματα, γεγονός τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι εὐχερώς καὶ ἐπωφελῶς τὸ σύστημα τοῦτο δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ οἰονδήποτε ἄλλο κατασκευῆς διὰ πλίνθων ἢ λίθων ἢ ξεστῶν λίθων ἢ ξύλου ἢ μετάλλου. Τὰ κυριώτερα μέρη τοιούτων κτιρίων εἶνε τὰ δάπεδα, κατασκευαζόμενα εἴτε πλήρη εἴτε κενά, μεγίστης ἀντοχῆς καὶ ἐλαχίστου πάχους (0,μ.06), κατὰ διαφόρους μεθόδους, οἱ θόλοι: ὑπογείων ἢ ἄλλων οἰωνδήποτε δαπέδων μεγάλου ἀνοίγματος καὶ στηλαὶ παντὸς μεγέθους, μεγάλης δ' ἀντοχῆς, οἱ ἐξωτερικοὶ τοῖχοι (ἐξετελέσθησαν δὲ τοιοῦτοι: πάχους 0,13 εἰς οἰκίαν ἑνδεκα ὁρόφων ἐν Παρισίῳ (Rue Danton 1) καὶ μεσότοιχοι πάχους 0,μ.06, αἱ θεμελιώσεις ἐπὶ πάσης φύσεως ἐδάφους, εἴτε διὰ πασσαλώσεως ἐπίσης διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς, εἴτε διὰ γενικῆς διαστρώσεως, εἴτε διὰ πελμάτων (semelles), εἴτε διὰ φρεάτων βυθιζομένων, εἴτε ἄλλως.

Αἱ κλίμακες διαφόρων σχημάτων καθι:στώσαι καθολοκληρίων ἀφλεκτον τὴν οἰκοδομήν, τὰ στεγάσματα καὶ τὰ δωμάτια κλπ.

Τὰ ἐκτελεσθέντα μέχρι σήμερον κτίρια κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ἀνέρχονται εἰς μέγαν ἀριθμὸν, εἶνε δὲ ταῦτα, οἰκοδομαὶ συνήθεις, ἀνάκτορα, στρατιωτικὰ Ναοί, Σχολεῖα, Δικαστήρια, Μουσεῖα, Θέατρα κλπ.

Ἡ ἐν ἀρχῇ δημοσιευομένη εἰκὼν παριστᾷ τὴν τελευταίως ἐν Παρισίῳ κατασκευασθεῖσαν οἰκίαν τοῦ Felix Potin (Ruede Rennes).

Τὸ κτίριον τοῦτο καταλαμβάνει ἕκτασιν 1.250 μέτρων τετραγωνικῶν ἔχει δὲ 10 ὁρόφους.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἐξετελέσθη ἐντὸς ἑξ μῆνῶν. Ἀπαντὰ τὰ δάπεδα, αἱ κλίμακες, στέγαι, ἐσωτερικαὶ στηλαὶ, καὶ τὰ ὑπόγεια ἐξετελέσθησαν διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς, συστήματος Hennebique. Οἱ τοῖχοι προσόψεως τῶν 4 μόνων ὁρόφων, οἱ ἄνω τῶν καταστημάτων καὶ τοῦ ἡμιόρφου (entresol) κατεσκευάσθησαν διὰ ξεστῶν λίθων, οἱ δ' ἄλλοι, καὶ ἐν γένει ἅπαντα τὰ ἄλλα μέρη τοῦ κτιρίου ἐξετελέσθησαν διὰ σιδηροπαγοῦς σκιρροκονιάματος. Τὰ δάπεδα τοῦ ἰσογείου

ὑπελογίσθησαν διὰ φορτία πρόσθετα 1000 χιλιογράμμων ἀνὰ μέτρον τετραγωνικόν.

Τὸ ὄλον κτίριον εἶνε πρωτότυπος ἅμα καὶ λίαν ἐπιφρὰ κατασκευῆ.

*
**

Ἐν Ἑλλάδι: ἐξετελέσαμεν κατὰ τὸ σύστημα Hennebique, τὰς μεγάλας ἀποθήκας τοῦ Τελωνείου Πατρῶν, τὸ στέγασμα τῆς πηγῆς Ὑπάτης καὶ τὴν ἐν Ἀθῆναις μεγάλην οἰκίαν Ἀφεντούλη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου.

Τὸ νέον Τελωνεῖον Πατρῶν μετὰ τῶν Ἀποθηκῶν ἀνεγειρόμενον ἀριστερᾷ τοῦ μώλου Καλαβρύτων καὶ ἐντὸς τῆς θαλάσσης, ἐπὶ ἐπιχώσεως, ἐμελετήθη ἐξ ὀλοκλήρου λιθοδομητὸν ἐπὶ θεμελιῶν ἐκ λιθοσυντριμμμάτων καὶ σκιρροκονιάματος ἐκ θηραϊκῆς γῆς. Ἐνεκεν ὁμοῦ ὑπερβαλλούσης ἐν τῇ πυθμένι πιέσεως, ἰδίως ἐν κτιρίῳ τῶν ἀποθηκῶν, καὶ ἕνεκα τῶν συχνῶν σεισμικῶν δονήσεων καὶ τῆς κακίστης τοῦ ἐδάφους συστάσεως ἢ ἐπὶ τοιαύτης θεμελιώσεως ἀνέγερσις τῶν ἀποθηκῶν ἐθεωρήθη ἐπικίνδυνος, προβλεπομένων καθι:στῶσεων δυναμένων νὰ ἐπιφέρωσι διάρρηξιν τῶν τοίχων.

Καὶ πείραμα ἄλλως τε ἐκτελεσθὲν ἐν Πάτραις, ἐπιτολῇ τοῦ Ὑπουργείου, πρὸς ἐξακριβῶσιν τῆς ἀντοχῆς τοῦ ἐδάφους καὶ αἱ γενόμεναι διατρήσεις καὶ τὰ ἐν ἐπιθέσει τοῦ κ. Κελλενὲκ περὶ τοῦ πυθμένου τοῦ λιμένα Πατρῶν, ἀπέδειξαν τὴν ἀνεπαρκῆ σύστασιν καὶ ἀνομοιογένειαν τοῦ ἐδάφους, καὶ ἐπομένως τὴν ἐπικίνδυνον τοῦ κτιρίου θεμελιῶσιν ἐπὶ ἀπλοῦ στρώματος λιθοσυντριμμμάτων.

Ἐνεκα τούτου τὸ Ὑπουργεῖον ἀπεδέχθη τὴν γεννημένην πρότασιν πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἔργου διὰ συστήματος Hennebique, καθ' ὃ καὶ ἐξετελέσθησαν ἀμφότερα: αἱ μεγάλαι ἀποθήκαι διαμετακομίσεως, ἡ μία διώροφος καταλαμβάνουσα ἕκτασιν 1000 σχεδὸν μέτρων τετραγωνικῶν, ἡ δὲ ἄλλη μονόροφος, τῆς αὐτῆς ἀκριβῶς ἐκτάσεως μέτρων τετραγωνικῶν χιλίων.

Ἡ μελέτη τοῦ ἐν Παρισίῳ οἴκου Hennebique διὰ τὴν κατασκευὴν διωρόφου ἀποθήκης συνίστατο ἐκ θεμελιῶσιν ἐπὶ πελμάτων (semelles) κατὰ γραμμὰς διασταυρουμένης καθέτως, ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁποίων ἐστηρίζοντο αἱ στηλαὶ αἱ βαστάζουσαι τὸν πρῶτον ὄροφον ὑπολογισθέντα εἰς ἐπιφόρτων 1.200 χιλιογράμμων ἀνὰ τετρ. μ. καὶ τὸ δῶμα ἐπίσης κατασκευασμένον διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς.

Τὰ μεταξὺ τῶν ἐξωτερικῶν στηλῶν κενὰ ἐπληρώθησαν διὰ πλινθοδομῆς.

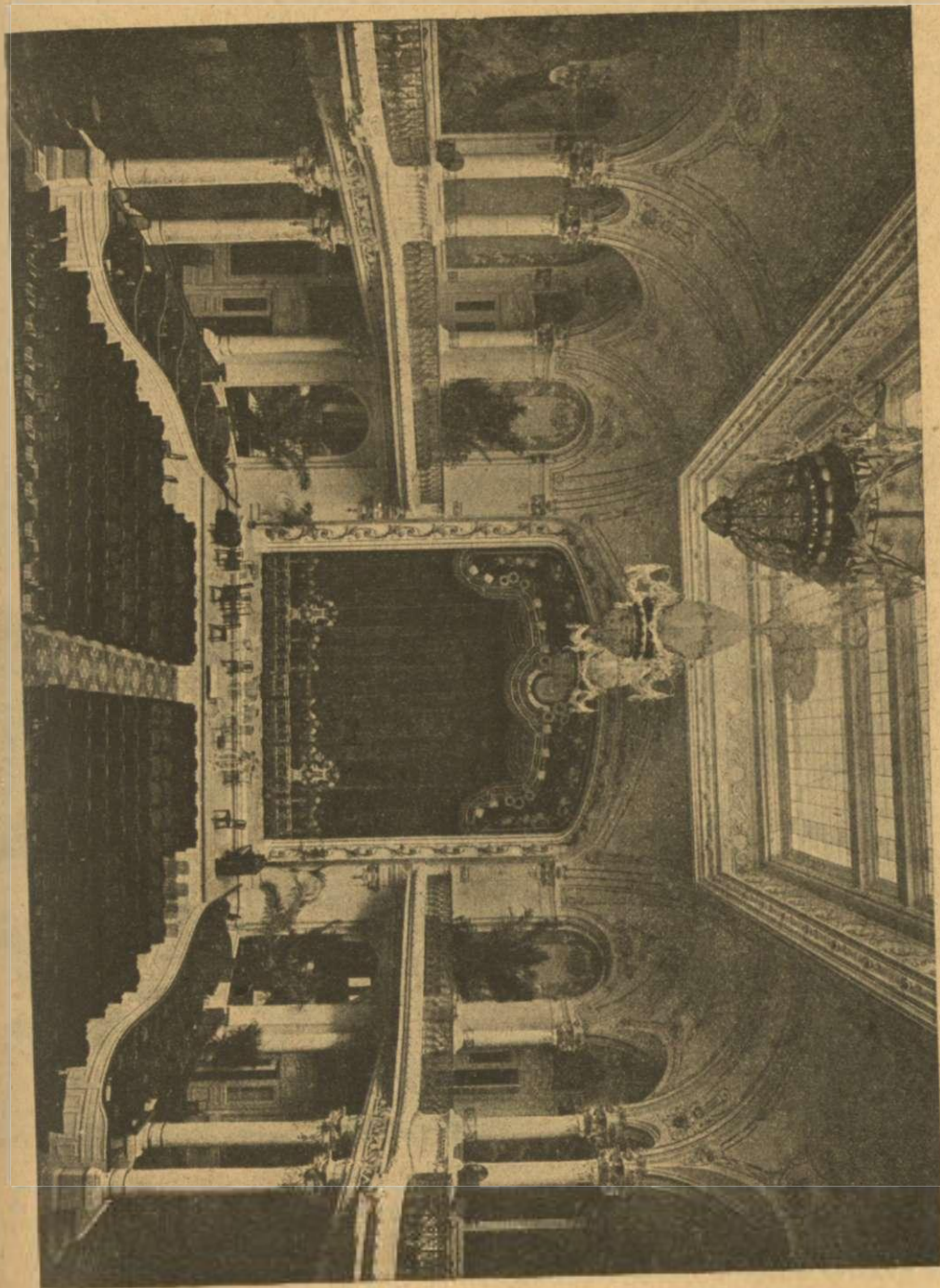
Τὸ μέρος τοῦ λιμένος ἐφ' οὗ ἀνηγέρθησαν αἱ ἀποθήκαι: ἐπεχώσθη ἀπὸ τοῦ ὑψομέτρου—1,50 μέχρι τοῦ ὑψομέτρου + 1,00, διὰ συντριμμμάτων λατομείου, καὶ λιθρομένων ἀνὰ στρώματα 0,50 μέχρι τοῦ ὑψομέτρου εἰς ὃ ἐτοποθετήθησαν τὰ πέλακα, δηλαδὴ 1,20 κατὰ τοῦ δαπέδου τῶν ἀποθηκῶν.

Ἡ κατασκευὴ τῶν διὰ σκιρροκονιάματος ἐργασιῶν ἐτελέσθη ἐντὸς 4 μηνῶν.

*
**

Ἡ οἰκία Ἀλ. Ἀφεντούλη ἐκ πέντε ὁρόφων ἐκτίσθη ἐκ οἰκίδου 952 μ. τετραγωνικῶν, ὃ δὲ σκελετὸς αὐ-

Ἀφαιρουμένων 174 περίπου ἡμερῶν καθ' ἃς διεκόπησαν αἱ ἐργασίαι, ἐπιτολῇ τοῦ ἰδιοκτῆτου, ἵνα μελετηθῶσι τροποποιήσεις τινὲς τῆς ἐσωτερικῆς διατάξεως τῶν ἀρχικῶν σχεδίων, ἡ ἔλη οἰκοδομῆ ἐπερατώθη ἐντὸς 7 μηνῶν.

ἡ κατασκευάσθη διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς συστήματος Hennebique.

Ἡ σκελετὸς οὗτος ἀπαρτίζεται ἐξ ἑξ ἑστῶν στηλῶν διηκουσῶν ἀπὸ τοῦ ὑπογείου μέχρι τῆς στεγάσεως καὶ τῶν δαπέδων ἑλῶν τῶν ὁρόφων. Ἀπᾶσας τὰς στηλάς συνδέουσι δοκοὶ ὧν αἱ χαλύβδινοι βάρδοι συμπλέκονται μετὰ τῶν στηλῶν καὶ τοῦ κυρίως δαπέδου (Hourdi) καὶ ἑλῶν τῶν ὁρόφων.

ΓΕΦΥΡΑΙ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Ἡ διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς γεφυροποιία, ἀπὸ δεκαπενταετίας μόλις ἀρξαμένη, ἐποιήσατο κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη γιγαντιαίας προόδους, χάρις εἰς τὰς σοβαρὰς μελέτας εἰς ἃς μετὰ ζήλου καὶ πολλῶν ἐπιστημονικῶν ἐφοδίων ἠσχολήθη ὁ Μηχανικὸς Hennebique, καὶ εἰς τὰς πολλαπλᾶς ἐφαρμογὰς ἃς μετ' ἐπιτυχίας οὗτος ἐξετέλεσεν.

Ἡ κριτικὴ κατ' ἀρχὰς ὑπῆρξεν αὐστηρά, αἱ δὲ προσπάθειαι τοῦ Hennebique δὲν συνήντων ἀπανταχοῦ, εἰμὴ ἐπιμόνους ἀντιδράσεις εἰς ἃς εὐτυχῶς οὐδεμίαν οὕτως ἔδωκε ποτὲ προσοχὴν, βαδίζων πάντοτε πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν μετ' ἀποφάσεως. Ἡ μέθοδος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὅσον ἀπλὴ τόσον καὶ ἀσφαλής.

Τὰ ἔργα, τὰ ὅποια καλῶς μελετῶν καὶ σχεδιάζων, μετ' ἐπιτυχίας ἐξετέλει, ἀναλαμβάνων οὗτος προσωπικῶς πλήρη καὶ ἀκεραία τὴν εὐθύνην τῆς ἀκριβείας τῶν θεωρητικῶν αὐτοῦ ὑπολογισμῶν, καὶ ἐπομένως τὴν εὐθύνην τῆς στερεότητος καὶ διαρκείας τῆς κατασκευῆς αὐτῶν, ἐπεδείκνυεν υπερηφάνως ἀπαντῶν εἰς τοὺς μὴ πιστεύοντας καὶ τοὺς ἀντιδρώντας: «ἰδέτε καὶ κρίνατε, ἰδοὺ τὸ ἔργον μου».

Κατεσκευάσθησαν οὕτω, κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο, πλείστα γέφυραι καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ

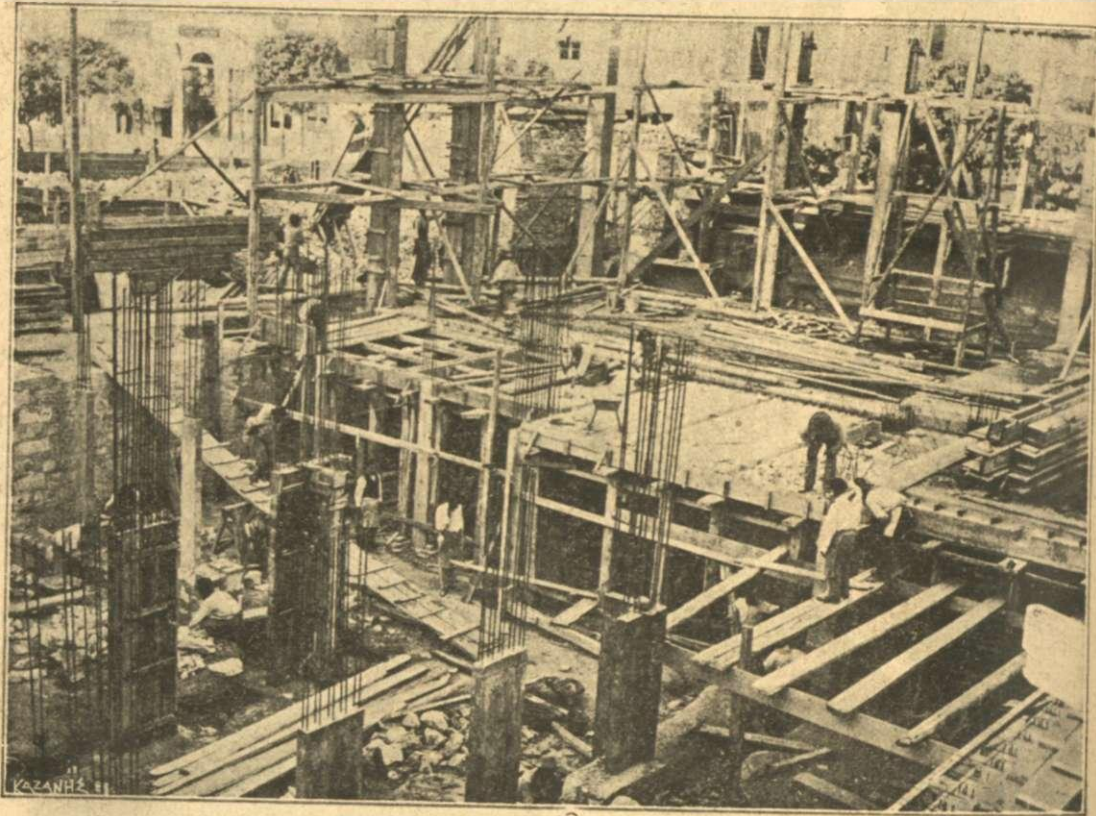
Ἄπο τοῦ 1894 μέχρι τοῦ 1897, ἐξετελέσθησαν γέφυραι:

	Ἐν Γαλλίᾳ	Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ
1898—1901	16	15
1902—1905	269	218
Ἐν Ἑλλῷ	406	310

Ἦτοι ἐν Ἑλλῷ γέφυραι 716 ἐκτελεσθεῖσαι κατὰ τὸ σύστημα Hennebique μέχρι τῶν μέσων τοῦ ἔτους 1905.

**

Τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ συστήματος τούτου εἶναι, ὅτι τὰ οὕτως ἐκτελούμενα ἔργα παρουσιάζουσιν ἐν ὅλῳ ὁμογενὲς καὶ ἀδιάσπαστον, ἀληθῆ γρανικόν

ΟΙΚΙΑ ΑΦΕΝΤΟΥΑΝ (Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν)

κῶν, διαφόρων σχημάτων καὶ μεγεθῶν, ἐπισύρασαι τὴν προσοχὴν τῶν σπουδαιότερων Μηχανικῶν τοῦ Κόσμου καὶ διὰ τὴν μεγίστην αὐτῶν στερεότητα καὶ διὰ τὸ καλαισθητικὸν αὐτῶν σχῆμα καὶ διὰ τὰ ἄλλα αὐτῶν πλεονεκτήματα. Τὰ ἔργα ταῦτα μετέτρεψαν καθολοκληρίαν τοὺς πρῶην ἐπικριτὰς καὶ ἀντιδρώντας εἰς θερμούς τοῦ συστήματος ὑποστηρικτάς, πλείστα δ' ἐκτοτε ἐδημοσιεύθησαν συγγράμματα διακεκριμένων Μηχανικῶν διαφημίζοντα, ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως, τὸ νέον σύστημα.

Οἱ κάτωθι ἀριθμοὶ ἀποδεικνύουσι τὴν διάδοσιν τοῦ συστήματος εἰς ἔργα γεφυροποιίας.

μονόλιθον, ἐπὶ πλέον δὲ μεγίστην οἰκονομίαν δαπάνης, βραχὺν χρόνον ἐκτελέσεως, ἀπλότητα κατασκευῆς, στερεότητα καὶ διάρκειαν αὐτῶν ἀποδεδειγμένως ἀντιπαραν πάντων τῶν ἄλλων συστημάτων, καὶ ἀνέξοδον καθολοκληρίαν συντήρησιν.

Εἰς πᾶν ἄλλο σύστημα κατασκευῆς λιθοδμήτου γέφυρας, τὰ χρησιμοποιούμενα ὑλικά εἶνε πολλὰ καὶ ἕτερογενῆ, συνδεόμενα μεταξύ των ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ τῆς συνοχῆς τῆς κονίας. Σύνδεσις ἰσχυρὰ μεταξύ τοῦ σώματος τοῦ ἔργου καὶ τῶν θεμελιώσεων, ἐφ' ἧν ἀπλῶς ἐδράζεται, δὲν ὑπάρχει οὐδεμία, ἀρκεῖ δὲ φορὰ τῶν ὑδάτων ἰσχυρὰ ἐκ τῶν πλημμυρῶν νὰ διασείσῃ καὶ

παρασύρῃ τὸ ὄλον ἔργον. Ἐξ ἄλλου αἱ μεταλλικαὶ γέφυραι ἐρειδόμεναι ἀπλῶς ἐπὶ λιθοδμήτων ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν βάθρων, δὲν παρουσιάζουσι μεγαλειτέραν στερεότητα καὶ ἀντοχὴν τῶν λιθοδμήτων.

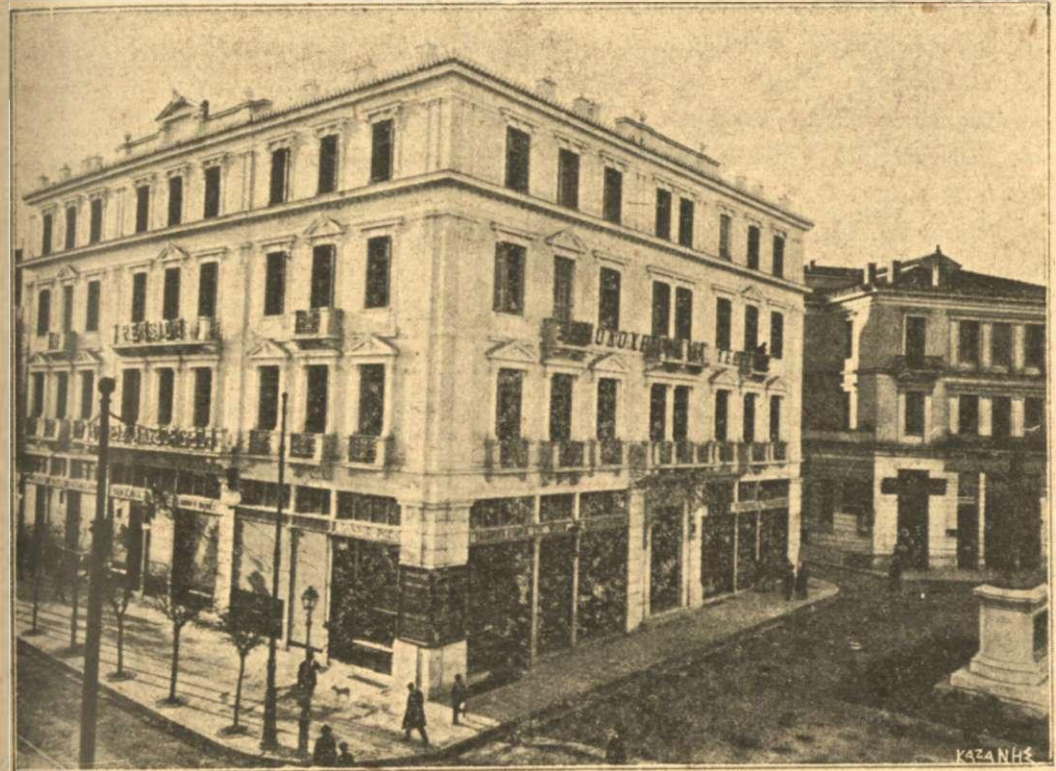
Τὸ μεταλλικὸν κατάστρωμα, μὴ συνδεόμενον μετὰ τῶν βάθρων δι' ἄλλου συνδέσμου, πλὴν ἐκείνου τὸν ὅσον δημιουργεῖ τὸ ἴδιον αὐτοῦ βάρος, κινδυνεύει νὰ ἀπαπέσῃ παρασυρόμενον ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶν ἀνέμων κατὰ δὲ ὑπὸ τῶν ὄγκουμένων ἐκ πλημμυρῶν ὑδάτων τῶν ποταμῶν.

Πλείστα παραδείγματα καταστροφῶν γεφυρῶν λι-

λέσθη ἐν μέσῳ χειμῶν, μὲν συνεχεῖς διακοπὰς ἕνεκα τῶν πλημμυρῶν ἐντὸς 4 μηνῶν.

Ἡ παρατιθεμένη κατωτέρω εἰκὼν παριστᾷ τὴν ὁδογέφυραν ἐν Deurne Merxem (Βέλγιον) ἐκτελεσθεῖσαν διὰ σιδηροπαγοῦς σκιρροκονιάματος συστήματος Hennebique. Τὸ μήκος τῆς γέφυρας ταύτης εἶνε 176 μέτρων, σύγκειται δ' ἐκ τριῶν τόξων 44 μ. ἀνοίγματος ἑκαστον, καὶ ἐξ ἄλλων 2 τόξων πλαγίων 22 μ. ἀνοίγματος.

Κατὰ τὰς δοκιμὰς τῆς γέφυρας, φορτίον 511,500 χιλιογράμμων ἐπέφερε 8 δέκατα τοῦ χιλιοστοῦ τοῦ μέτρου βέλος κάμψεως.

ΟΙΚΙΑ ΑΦΕΝΤΟΥΑΝ ἐν Ἀθήναις. (Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου)

λιθοδμήτων καὶ μεταλλικῶν ἀναγράφονται καθ' ἐκάστην ἐν τοῖς ἐπιστημονικοῖς περιοδικοῖς καὶ τῷ καθημερινῷ ἔργῳ.

**

Εἰς τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα τὰ ὅποια παρουσιάζει ἢ διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς κατασκευὴ τῶν γεφυρῶν, πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ταχύτης τῆς ἐκτελέσεως ἣτις πολλάκις ἐπιβάλλεται.

Ἡ Γέφυρα de la Bormida (τόξον ἀνοίγματος 52 μέτρων) ἐξετελέσθη ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἡ Γέφυρα de la Pena (5 τόξα τῶν 35 μ.) ἐντὸς 8 μηνῶν.

Ἡ Γέφυρα Kasarguène (9 τόξα τῶν 25 μέτρων) μετὰ τῶν βάθρων καὶ ἀκροβάθρων ἐντὸς 5 μηνῶν.

Ἡ γέφυρα τοῦ Ourthe ἐν Διέζῃ τοῦ Βελγίου (τόξον 55 μ. μετὰ 2 πλαγίων ἡμιτόξων τῶν 10 μ.) ἐξετε-

Αἱ θεμελιώσεις τοῦ ἔργου ἐξετελέσθησαν διὰ πασσάλων καὶ διπλοσανίδων ἐκ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς 4 μέτρων μήκους, σχηματιζόντων περίφραγμα περίξ ἐκάστου βάθρου. Αἱ κεφαλαὶ τῶν πασσάλων συνδέονται μεταξύ των, εἰς βάθος 2 μέτρων κάτω τοῦ ἐδάχους, περισφιγγόμεναι ἐντὸς πλακὸς ἐπίσης ἐκ σιδηροπαγοῦς σκιρροκονιάματος, ἣτις χρησιμεύει ὡς βᾶσις τῆς θεμελιώσεως διανέμουσα ὁμοιομόρφως τὸ ὄλον τοῦ ἔργου φορτίον.

**

Ἡ ἐπιτυχὴς ἐκτέλεσις πλείστων ὁδογεφυρῶν διὰ τοῦ νέου τούτου συστήματος, ἐνεθάρρυνε τοὺς Μηχανικούς καὶ τοὺς κατασκευαστὰς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ κατασκευῇ σιδηροδρομικῶν γεφυρῶν, ἐν ἧ ἠθαυμάσια ἀπεδείχθησαν τ' ἀποτελέσματα. Αἱ ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τούτων μετὰ ταχύτητος διερχόμεναι βα-

ρύταται άμαξοστοιχία: αί προκαλοῦσαι πολλές και ποι- κίλλας ταλαντώσεις και παλμικές δονήσεις εις πάσας τὰς γεφύρας, ὅχι μόνον οὐδεμίαν ἐπέφερον ἀλλοίωσιν τοῦ σχήματος τῶν διαφόρων τῶν ἔργῶν τούτων μερῶν, οὐδ' ἄλλην τινὰ φθορὰν ἢ ζημίαν, ἀλλ' ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν πολλῶν ἄλλων πλεονεκτημάτων τοῦ νέου συστήματος, κυρίως τῆς ἐλαστικότητος και τῆς ἀνεξόδου καθ' ὁλοκλήριαν συντηρήσεως αὐτοῦ.

Ἐν τῷ διεθνεί συνεδρίῳ τῶν σιδηροδρόμων, τῷ λα- βόντι χώραν ἐν Βάσιγκτον τῆς Ἀμερικῆς, τῷ 1905, πολλὸς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ σιδηροπαγοῦς σκιρρο- κονιάματος ἐν ταῖς κατασκευαῖς τῶν σιδηροδρόμων και τῶν δαπανῶν τῶν διὰ τοιοῦτου συστήματος γεφυ- ρῶν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τῶν μεταλλικῶν γεφυρῶν.

Εἰσηγγεῖται τῶν ζητημάτων τούτων εἶχον ὀρισθῆ ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου, διὰ μὲν τὰ ἐν Ἀμερικῇ ἔργα ὁ κ. Wil- liam γενικὸς Διευθυντῆς τῶν σιδηροδρόμων τῆς Πολι- τείας τοῦ Illinois.

Διὰ τὰ ἐν Ῥωσίᾳ ὁ κ. Serge de Kareiscka, σύμ- βουλος τοῦ Κράτους, ὑποδιευθυντῆς τῆς διοικήσεως τῶν Ῥωσικῶν σιδηροδρόμων. Διὰ τὰ ἐν ταῖς ἄλλαις δὲ χώραις ὁ κ. W. Ast, διευθυντῆς τῆς κατασκευῆς τῶν Αὐστριακῶν σιδηροδρόμων.

Αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπιστημόνων τούτων εἰσηγγεῖται, αἱ ἔνημοσιευθεῖσαι ἐν ταῖς πρακτικαῖς τοῦ συνεδρίου, γέ- μουςιν πειστικωτάτων τεχνικῶν πληροφοριῶν, δι' ὧν ἀποδεικνύεται ἢ τελεία ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν κατασκευῆ τῶν διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς ἐκτελεσθει- σῶν μέχρι σήμερον σιδηροδρομικῶν γεφυρῶν, ἢ ἐξα- σφαλίζουσα τελείως και τὴν μεγίστην διάρκειαν αὐτῶν και τὴν ἀνέξοδον συντήρησιν και τὴν ἐντελῶς ἀκίνδυνον ἐπ' αὐτῶν διέλευσιν τῶν ἀμαξοστοιχιῶν.

* *

Τὸ συνέδριον ὁμοφώνως ἀπεδέχθη τὴν ὑπὸ τῶν τριῶν εἰσηγγεῖται διατυπωθεῖσαν ἐν συμπεράσματι γνώ- μῃν (conclusion), ἔχουσαν οὕτως:

1ον) «Τὸ σιδηροπαγὸς σκιρροκονίαμα ἐφημέροσθη «πολλαπλῶς και ἐπὶ ἔργων σπουδαιοτάτων ἐν ταῖς σι- «δηροδρομοῖς. Ἐπὶ ἐποψίν τεχνικὴν και οἰκονομικὴν «δύναται κάλλιστα νὰ συναγωνισθῆ, και μετ' ἐπιτυχίας «μάλιστα, πρὸς τὰ λιθοδόμητα ἔργα ὡς και τὰς ἐκ ξύ- «λου και σιδήρου κατασκευάς.»

2ον) «Αἱ γενόμεναι δοκιμαὶ ἐπὶ τῶν διὰ σκιρροκο- «νιάματος σιδηροπαγοῦς ἔργων, αἱ θεωρητικαὶ ἔρευναι «εἰς ἃς τὸ ζήτημα ἔχει ὑποβληθῆ, και ἢ ἐκ τῶν ἐκ- «τελεσθέντων ἔργων προελθούσα πείρα, ἐπιτρέπουσι νὰ «συμπεράνωμεν ὅτι αἱ διὰ σιδηροπαγοῦς σκιρροκονιά- «ματος κατασκευαὶ δὲν πρέπει νὰ ἐμπνέωσιν ἡμῖν οὐ- «δένα δισταγμὸν ἢ φόβον και ὅτι ἢ ἐφαρμογὴ αὐτῶν «συνιστάται θερμῶς εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς ἐταιρίας.»

3ον) «Ἡ πείρα τῶν σιδηροδρομικῶν ἔργων ἀπο- «δεικνύει ὅτι, αἱ ἐπιμελῶς ἐκτελούμεναι διὰ σιδηροπα- «γοῦς σκιρροκονιάματος κατασκευαὶ, παρέχουσι πᾶ- «σαν ἀσφάλειαν και δὲν ἀπαιτοῦσι σχεδὸν οὐδεμίαν «δαπάνην συντηρήσεως. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἢ «χρῆσις τοῦ σιδηροπαγοῦς σκιρροκονιάματος δέον νὰ «συνιστᾶται και ὅταν ἔτι ἐξαιρετικῶς, ἢ δαπάνη τῆς «τοιαύτης κατασκευῆς τυγχάνει νὰ ἴηγε μεγαλύτερα «τῆς κατ' ἄλλο σύστημα ἐκτελέσεως.»

4ον) «Αἱ διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς κατα- «σκευαὶ εἶνε ἰδίως πρόξενοι μεγάλης ὠφελείας εἰς τοὺς «τόπους ἐνθα εἶνε δύσκολος ἢ προμήθεια ὀγκωδῶν «ὀλικῶν, ὡς οἱ λίθοι και ὁ σίδηρος.»

5ον) «Τὸ σιδηροπαγὸς σκιρροκονίαμα ἐπιτρέπει «τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν ἔργων, δι' ὀλικῶν κοινῆς χρῆ- «σεως, και ἀπαλλάσσει τῆς ἀνάγκης ἐδικῶν παραγο- «γελιῶν εἰς ἐργοστάσια, ἢ ἐκτέλεσις τῶν ὀποιῶν ἐν τῇ «πρακτικῇ ἀπεδείχθη δαπανηρά.»

* *

Ἐν Ἑλλάδι ἐξετέλεσα ἐγὼ αὐτὸς ἐν ἔτει 1904, κατὰ τὸ σύστημα Hennebique, δύο γεφύρας ἐπὶ τοῦ Κηφισσοῦ. Καὶ ἢ μὲν μία λοξή, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, ἔχουσα 3 τόξα, ὧν ἕκαστον ἀνοίγματος καθαροῦ 9μ., 98, σύγκειται ἐκ 4 κυρίων κατὰ μήκος δοκῶν, δια- στάσεων 0,30×0,50, ἀπεχουσῶν ἀλλήλων κατὰ 2μ., 94 ἐγκαρσίων τοιοῦτων 0,18×0,30 ἀπεχουσῶν ἀλ- λήλων κατὰ 3μ., 70 καὶ τοῦ κυρίως δαπέδου πάχους 0,14.

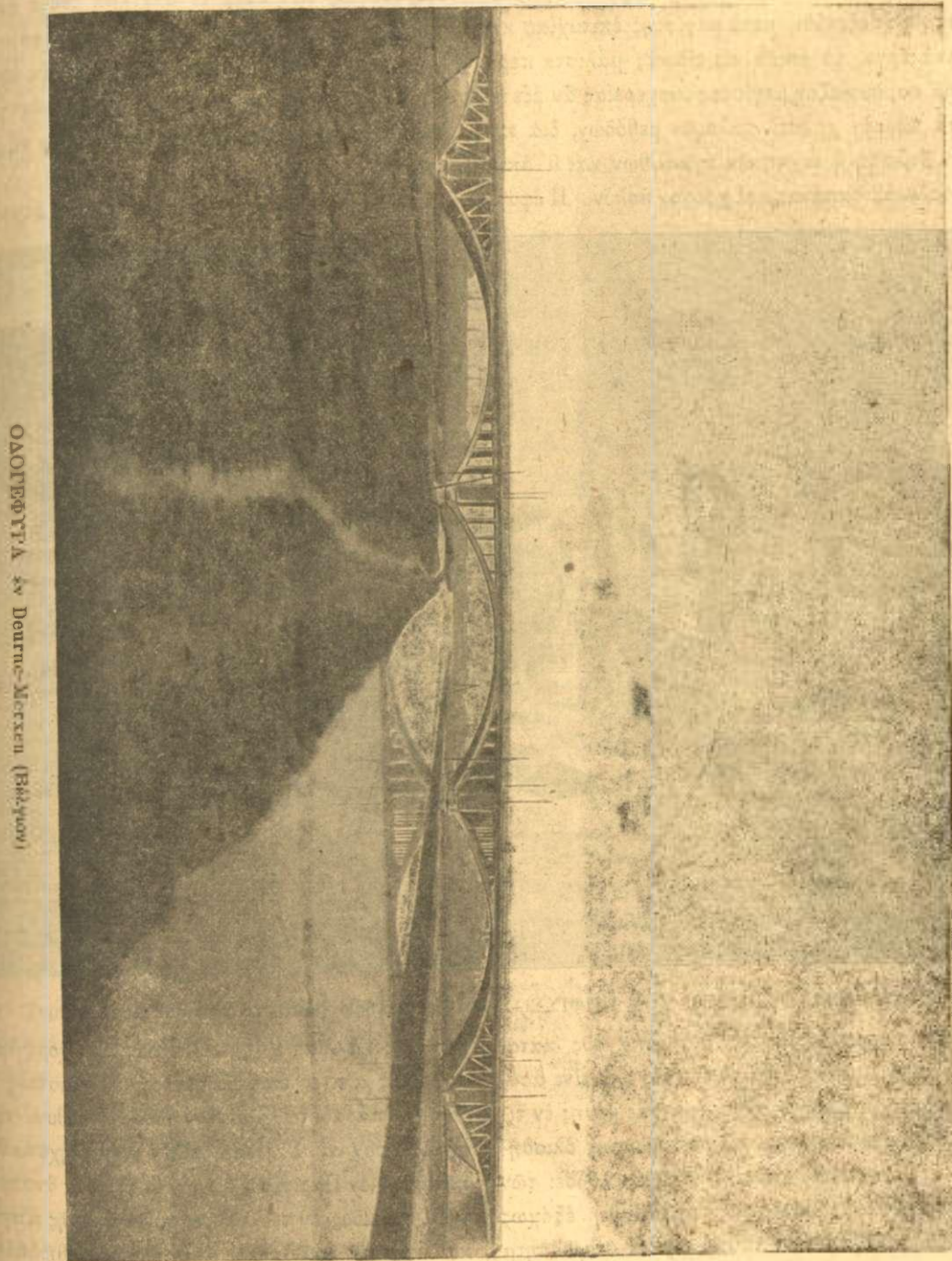
Ἐπιχειρηθῆναι ἐν αὐτῇ χάλυψ ἦτο εἰς βάρους διαμέτρου ἀπὸ 12 ἕως 32 χιλ. τοῦ μέτρου και εἰς ἐλά- σματα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν δεσμῶν (étriers) πλά- τος 20 ἕως 40 χιλ. και πάχους 1 1/2 μέχρι 0μ., 003. Καὶ ἐντὸς μὲν τῶν ἀκραίων δοκῶν ἐτοποθετήθησαν 9 βάρδοι, ἐντὸς δὲ τῶν μεσαίων κατὰ μήκος 15 και ἐν- τὸς τῶν ἐγκαρσίων ἀνὰ 4 βάρδοι μετὰ τῶν ἀπαιτου- μένων δεσμῶν.

Ἡ δὲ δευτέρα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φαλήρου γέφυρα, ἐν Νέῳ Φαλήρῳ, ἐφ' ἣς ἐτοποθετήθη διπλῆ γραμμὴ τοῦ τροχιοδρόμου, ἔχουσα και αὕτη 3 τόξα, ὧν ἕκαστον ἀνοίγματος καθαροῦ 7μ. σύγκειται ἐκ 5 κυρίων δοκῶν διαστάσεων 0,30×0,50, ἐγκαρσίων δοκῶν διαστάσεων 0,20×0,25 και τοῦ κυρίως δαπέδου πάχους 0,16.

Ἐπιχειρηθῆναι ἐν αὐτῇ χάλυψ, τῶν μὲν βάρδων ἐπὶ διάμετρον 0μ., 008—0,035, τῶν δὲ ἐλασμάτων πλά- τος μὲν ἀπὸ 0,020μ. ἕως 0,040μ., πάχος δὲ ἀπὸ 0, 0015 ἕως 0,003μ. ἐντὸς δύο ἀκραίων δοκῶν ἐτοποθε- τήθησαν 9 βάρδοι, ἐξ ὧν αἱ 3 ἀνωθεν ὑπελογισθῆσαν διὰ τὴν ἀντοχὴν εἰς τὰς πιέσεις. Ἐκ τῶν διαμέσων κατὰ μήκος δοκῶν εἰς μὲν τὴν ὑποδοσάξουσαν τὴν διπλῆν γραμμὴν τοῦ τροχιοδρόμου ἐτοποθετήθησαν 15 βάρδοι.

ἐντὸς τῶν ἄλλων 2, ἀνὰ 9 βάρδοι και ἐντὸς τῶν ἐγ- καρσίων ἀνὰ 4 μετὰ τοῦ ἀναλόγου ἀριθμοῦ τῶν δε- σμῶν (étriers). Αἱ ἀποστάσεις μετὰ τῶν κυρίων δο- κῶν ἐφίσκονται εἰς 2μ., 53—2μ., 54—2μ., 53—3μ., 50, καὶ μετὰ τῶν ἐγκαρσίων κατὰ 2μ., 19. Οὕτω τὸ δά-

Ἡ κατασκευὴ τῶν ξυλοτύπων και ἢ προετοιμασία τῶν σιδήρων τῆς γεφύρας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, ἣς ἢ ὀλικὴ ἐπιφάνεια ἀνέρχεται εἰς 361 μ. □., ἀπῆτησε 30 ἡμέρας, ἢ δὲ κατασκευὴ τοῦ καταστρώματος ὀλο- κλήρου διὰ τοῦ νέου συστήματος συνεπληρώθη ἐντὸς

ΟΔΟΓΡΟΦΙΑ ἐν Δουρῆς-Μακτεπὶ (Βιόλυος)

τῶν τῆς γεφύρας ἀπαρτίζεται ἐκ τετραγώνων, τὰ ὅποια ὑπὸ μὲν τὰς σιδηροτροχίαις ἔχουσιν ἐπιφάνειαν 2μ., 53×2μ., 19=5,54, M. □, ἐπὶ τοῦ ἄλλου δὲ μέ- τρου τῆς γεφύρας 3μ., 50×2μ., 19=7,66 M. □

Τὰ ἐκατέρωθεν τῆς γεφύρας πεζοδρόμια ἐξετελέ- τησαν προεξέχοντα ἔξω τῶν ἀκραίων δοκῶν ἐπὶ ὀτί- λω, ἐπίσης ἐκ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς, ἔχουσι πλάτος 1μ., 50 και πάχος 0μ., 08.

ὀκτὼ ἡμερῶν. Οἱ ξυλοτύποι ἀφηρέθησαν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ξυλοτύπων και ἢ προετοιμασία τῶν σιδήρων τῆς γεφύρας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φαλήρου, ἣς ἢ ὀλικὴ ἐπιφάνεια συμπεριλαμβανομένων και τῶν πε- ζοδρομίων, ἀνέρχεται εἰς 379,50 μ. □, ἀπῆτησεν 25 ἡμέρας, ἢ δὲ κατασκευὴ ὀλοκλήρου τοῦ καταστρώμα- τος συνεπληρώθη ἐντὸς 6 ἡμερῶν.

Οι ξυλότυποι ἀφηρέθησαν τὴν ὀγδόην ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ καταστρώματος.

ΛΙΜΕΝΙΚΑ ἜΡΓΑ

Τὸ σύστημα τῆς κατασκευῆς διὰ σκυρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς ἐπεξετάθη μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας καὶ εἰς λιμενικὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα εἰς εἰδικὰς μάλιστα περιπτώσεις θὰ παρουσίαζον μεγίστας δυσχερείας ἂν ἐξετελοῦντο διὰ τῶν ἐν χρήσει παλαιῶν μεθόδων, διὰ πετρωμάτων δηλαδὴ ἢ τεχνηγῶν ὀγκολίθων καὶ θ' ἀπῆ-των ὑπερβολικὰς δαπάνας καὶ χρόνον πολύν. Ἡ ἐφαρ-

ΓΕΦΥΡΑ ΤΡΙΤΟΞΟΣ ΒΗΗ ΤΟΥ ΚΗΦΙΣΣΟΥ ἐν Νέῳ Φαλήρῳ [Κατὰ τὸ σύστημα Hennebique].

μογὴ τῶν διὰ σκυρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς κατασκευῶν εἰς τοὺς λιμένες, ἐνθα τὸ ἔδαφος εἴτε εἶνε ἀσύστατον ἕνεκα τῆς εἰς μέγα βάθος κατακειμένης ἐν τῷ πυθμένι ἰλύος, εἴτε ὑπόκειται εἰς ἐπικινδύνους ὀλισθήσεις ἢ ἄλλας ἐνέχει τεχνικὰς, ἐν τῇ θεμελιώσει τῶν κρηπιδωμάτων ἰδίᾳ, δυσχερείας, ἀπεδείχθη ἐξόχως ἐπιτυχῆς ἐξασφαλίζουσα ἐν ταύτῃ τὴν τε στερεότητα τῶν ἔργων καὶ τὴν ταχείαν καὶ οἰκονομικὴν αὐτῶν ἐκτέλεσιν. Μία τῶν ἀντιρρήσεων αἰτινῶς ἀδικαιολογήτως ὑπεστηρίχθησαν ἐναντίον τῆς ἐφαρμογῆς εἰς λιμενικὰ ἔργα τοῦ συστήματος τούτου ἦτο καὶ ἡ δῆθεν φθορὰ τοῦ ἐντὸς τοῦ σκυρροκονιάματος σιδήρου, ἕνεκα τῆς ἐπιρροίας τῆς θαλάσσης.

Τὸ ζήτημα τοῦτο μὲ ἀψηχόλησε καὶ ἐμὲ ἰδιαιτέρως καὶ ἐπὶ πολὺ, ἐπειδὴ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Hennebique πρότασις περὶ κατασκευῆς τοῦ λιμένος Πατρῶν

διὰ πασσάλων ἐκ σκυρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς. Πρὸς τοῦτο ἐζήτησα κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Παρισίοις διαμονήν μου τὸ 1904 νὰ μελετήσω ὅσον τὸ δυνατὸν λεπτομερέστερον τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ τεχνικὰ ἐπιχειρήματα, τὰ δυνάμενα νὰ μὲ πείσωσι περὶ τῆς στερεότητος τῶν κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ἐκτελεσθέντων ἤδη λιμενικῶν ἔργων. Ἐζήτησα λοιπὸν πρωτίστως τὴν γνώμην ἐπιστημόνων, οἵτινες, ὡς ἐκ τῶν μελετῶν εἰς ἃς ἠσχολήθησα καὶ τῶν ἐφαρμογῶν τὰς ὁποίας ἐπεχείρησα, θὰ ἠδύναντο ἀκριδέστερον νὰ μὲ διαφωτίσωσιν.

Οὕτως ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοσίων ἔργων

Hennebique, πασσάλων, πρὸ πενταετίας ἐμπηχθεῖς, καὶ μετεφέρθη εἰς τὸ πειραματικὸν ἐργαστήριον τῆς Σχολῆς τῶν Γεφυροδοποιῶν, ἐπὶ τῆς λεωφόρου Iena ἐν Παρισίοις, καὶ ὅτι ὁ πάσσαλος οὗτος δὲν παρουσιάζει οὐδεμίαν βλάβην, ὅτι τὸ σκυρροκονίαμα ἦτο εἰς ἐπιτήρησιν κατὰστασιν, καὶ ὅτι ὁ πεπακτωμένος ἐν αὐτῷ σίδηρος εὐρέθη καθολικῆριαν ἀβλαβή, ὡς ἠδυνήθησαν οἱ ἐξετάσαντες τοῦτον μετ' αὐτοῦ Μηχανικοὶ τῶν Δημοσίων ἔργων τῆς Γαλλίας νὰ ἐξακριβώσωσιν, ἀποκρίναντες αὐτὸν εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ πασσάλου.

Ὁ κ. Considère μ' ἐπληροφόρησεν ἐπίσης ὅτι, ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοσίων ἔργων τῆς Γαλλίας κ. Quinette de Rochemont, διευθυντὴς τῶν ἔργων, εἰδικώτατος δὲ εἰς τὰ λιμενικὰ ἔργα, ποιεῖται περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ διὰ σιμέντου σκυρροκονιάματος ἐν τῶν λιμενικῶν ἔργοις. Τὸ γεγονός τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ διακεκριμένος οὗτος Μηχανικὸς κ. Rochemont, ἐν πλήρους πεποιθήσεως ποιεῖται χρῆσιν ἐντὸς τῆς κατασκευῆς σκυρροκονιάματος διὰ σιμέντου, τὸ ὁποῖον οὐ μόνον δὲν φθίρεται, ἀλλ' ἐπ' ἀπειρον διατηρεῖται καλῶς καὶ ὅτι ἐπομένως καὶ ὁ σίδηρος, ὁ ἐντὸς τοῦ σκυρροκονιάματος ἄριστα ἐν αὐτῷ διατηρεῖται ὅπως καὶ εἰς τὰ ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, κατὰ τὸ αὐτὸ σύστημα ἐκτελούμενα ἔργα.

* *

Συνέλεξί, ἐπίσης τὰς γνώμας πολλῶν Μηχανικῶν καὶ Ἀγγλῶν κατασκευαστῶν, ὧν τὰς ἐπιστολάς κατέλαβον, οἵτινες ἐχρησιμοποίησαν τὸ σύστημα Hennebique ἐν τῇ θαλάσσει.

Προσθέτω εἰς ταῦτα, ὅτι, ὅσα περὶ τοῦ πασσάλου ἐκ Southampton ὁ κ. Considère μοι ἀνέφερον, μοι ἐπέστησαν ἐπὶ τοσοῦτον τὸ ἐνδιαφέρον ὥστε μετέδην εἰς τὴν λεωφόρον Iena ἔπου, παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐργαστηρίου κ. Mesnager, Νομομηχανικοῦ τῶν Γεφυροδοποιῶν τῆς Γαλλίας, ἐζήτησα ὁ ἴδιος τὸν ἐν λόγῳ πάσσαλον. Πᾶσαν τὴν ἐπιφάνειαν τούτου εὔρον καθολικῆριαν ἀνέπαφον οὐδ' ἔχουσαν τὴν ἐλαχίστην φθορὰν, τὸν δ' ἐν αὐτῷ σίδηρον, ἐνώπιόν μου ἀποξηραθέντα εἰς μέρος τι τοῦ πασσάλου, εὔρον χρώματι βαθέος κυανοῦ, ὡς ἂν ἐξήχθη τὴν στιγμὴν ἐκείνην καινουργῆς ἐκ τοῦ σιδηρουργείου.

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Considère πρὸς τὸν συνάδελφόν μου κ. Σ. Κακιούζην, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Παρίσιος, 7 Νοεμβρίου 1904.

Κύριον Σπύρον Κακιούζην

Νομομηχανικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως

Κύριε Νομομηχανικέ,

Κατὰ τὴν ὑμετέραν ἐπιθυμίαν λαμβάνω τὴν τιμὴν τῆς συνοψίσου ὑμῖν τὴν συνέντευξιν ἣν μετὰ τοῦ κ. Ἀγγελοπούλου ἔσχον.

Ὁ σίδηρος διατηρεῖται ἐπ' ἀπειρον καὶ ἀπολύτως (indéfiniment et absolument) ἐν τῷ διὰ σιμέντου Πορτλάνδης σκυρροκονιάματι, ἐπίσης καλῶς ὅταν τοῦτο εὐρίσκειται ἐντὸς θαλασσίου ὕδατος ὡς καὶ ὅταν εὐρίσκειται ἐν τῷ ἀτμοσφαιρικῷ ἀέρι.

«Κατέστρεψα ἀρχαιοτάτας λιθοδομάς, καὶ εἰδικῶς «μέρη τινα τοῦ μώλου τῆς Andierne (Finistère). «ἅτινα ἐξετελέσθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1848, καὶ παρετήρησα ὅτι σιδηρὰ ἐλάσματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν τοποθετημένα ἐντὸς τοῦ σκυρροκονιάματος, εὐρίσκοντο «ἀκριβῶς εἰς οἷαν κατάστασιν θὰ ἦσαν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐν λόγῳ χρησιμοποίησεως αὐτῶν.

«Εὔρον ἐπίσης, εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν πολυάριθμα τεμάχια σιδηρῶν πεπακτωμένων ἐντὸς πυργίσκων σηματοφόρων (tours-balises) οὓς ἡ θάλασσα εἶχε συντρίψει».

«Ἐἶδον ἐπὶ τέλους κατεδαφισμένην ἐν τῷ λιμένι «τῆς Βρέστης μόνιμον δεξαμενὴν, κατεσκευασμένην «πρὸ ἑκατὸν καὶ πλέον ἐτῶν καὶ παρετήρησα ὅτι «πανταχοῦ ὅπου τὸ σκυρροκονίαμα περιέβαλε πολυάριθμα σιδηρὰ τεμάχια, τὰ ὁποῖα εἶχον τότε παρενθῆσει, εὐρέθησαν ταῦτα ἐντελῶς ἀνέπαφα.

«Ἐκ τούτων ἔπεται, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, «ὅτι παραμένει ἔξω πάσης συζητήσεως ὅτι ὁ σίδηρος «διατηρεῖται πληρέστῃ ἐν τῷ σκυρροκονιάματι τῷ «βυθισμένῳ ἐντὸς θαλασσίου ὕδατος, ὑπὸ τὸν ὄρον φυσικῆ τῆς λόγῳ, τὸ σκυρροκονίαμα τοῦτο νὰ ἦνε καλῶς «κατεσκευασμένον. Ἡ διάρκεια ἐπομένως τοῦ σιδηροπαγοῦς σκυρροκονιάματος εἶνε ἀκριβῶς ὅσα καὶ τοῦ «ἀπλοῦ διὰ σιμέντου σκυρροκονιάματος, καὶ καθίσταται ἀνωφελὲς νὰ ὑπομνήσῃ τις πᾶμπληθῆ ἔργα ἐκτελεσθέντα διὰ σκυρροκονιάματος ἢ θεμελιωθέντα ἐπὶ «ὀγκολίθων ἐκ σκυρροκονιάματος ἐν τῇ θαλάσσει. Εἶνε «ἐπίσης γνωστὸν ὅτι αἱ λιθοδομαὶ διατηροῦνται πολὺ «καλλίτερον ἐν τῇ Μεσογείῳ, παρὰ ἐν τῇ Ἰωνικῇ «ἐνθα ὑπάρχουσι παλιρροῖαι.

«Δεχθῆτε, κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου «ὑπολήψεώς μου.

A. Considère

* *

Παραθέτω ἐπίσης τὰς γνώμας Μηχανικῶν οἵτινες διηύθυνον παρόμοια θαλάσσια ἔργα διὰ σκυρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὸ σύστημα Hennebique.

Αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Woolston Works Southampton

Κύριον L. J. Mouchel

Εἰς Westminster

Κύριε,

«Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἐρωτήματος ὑμῶν διὰ τὸν μῶλον ἐκ σκυρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς, συστήματος

«Hennebique, τὸν ἐκτελεσθέντα εἰς τὰ ἐργοστάσια «ἡμῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑμετέρου Οἴκου καὶ διὰ «λ]σμὸν τῶν προκατόχων ἡμῶν κ. J. G. Cay καὶ Σα, «εὐχαρίστως βεβαιούμεν ὑμᾶς ὅτι ἀπὸ 12 ἡδὴ μηνῶν, «καθ' οὗς τὸ ἔργον ἐτέθη εἰς χρῆσιν, ἀνεγνωρίσθη «τοῦτο ὡς μεγίστης ἀντοχῆς.

«Ὁ γερανὸς 30 τόννων τὸν ὁποῖον ἐτοποθετήσα- «μεν ἐπ' αὐτοῦ εὐρίσκατο εἰς ἀδιάκοπον χρῆσιν.

«Ἐπεβάλομεν ἐπίσης τὸν μῶλον εἰς διαφόρους δο- «κιμασίας, τοποθετοῦντες φορτία 25 τόννων εἰς διά- «φορα σημεῖα ἐφ' ἑλῆς τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ.

«Μετὰ τὰς δοκιμὰς ταύτας καὶ μετὰ προσεκτικὴν «ἐξέτασιν, δὲν ἠδυνήθημεν μέχρι σήμερον νὰ παρατη- «ρήσωμεν ἐπὶ τῆς κατασκευῆς ταύτης οἰανδήποτε «ῥωγμὴν ἢ κάμψιν διαρκῆ, διὰ τοῦτο καὶ δυνάμεθα ἐν «πάσῃ ἐμπιστοσύνῃ νὰ συστήσωμεν τὸν τύπον τοῦτου «τοῦ μῶλου.

Δεχθῆτε παρακαλῶ κλπ.

Pour Mordey Carney Southampton
Ltd Shipbuilders and Repairers
J. H. Laidman

**

Λιμὴν τοῦ Dundee (Σκωτία)
30 Ἰουλίου 1904

Κύριον J. B. Brodie
Εἰς Glasgow

«Ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Dundee κατασκευάσα- «πέφυραν ὁδοῦ καὶ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς διὰ σκιρ- «ροκονιάματος σιδηροπαγοῦς, συστήματος Henne- «bique.

«Κατασκευάζει δὲ νῦν μέγα κρηπίδωμα (Wharf) «διὰ πασσάλων καὶ διπλοσανίδων ἐπίσης διὰ σκιρρο- «κονιάματος σιδηροπαγοῦς.

«Ἐνεπήξαμεν ἤδη πολλὰς ἑκατοστύας πασσάλων «καὶ εἶμαι καθολοκληρίαν εὐχαριστημένος καθ' ὅσον ὁ «κτύπος πρὸς ἔμπηξιν δὲν καταστρέφει ποσῶς τὸν «πάσσαλον.

«Παρητήρησα ὅτι τὸ σκιρροκονίαμα δὲν καταστρέ- «φεται πέραν τῶν σιδηρῶν ράβδων, δύναμαι δὲ νὰ εἶπω «ὅτι πολλαὶ κεφαλαὶ πασσάλων αἵτινες ἐκόπησαν «κατὰ διαταγὴν μου, ἐθραύσθησαν κατόπιν, καίτοι δὲ «αἱ κεφαλαὶ αὗται παρέμειναν ἐν τῇ θαλάσῃ, οὐδὲ «ἔχνος παρουσιάζεται φθορᾶς τοῦ χάλυδος καὶ ἡ «συνοχὴ τοῦ σκιρροκονιάματος μετ' αὐτοῦ εἶνε τελεία, «καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κεφαλῇ τῶν πασσάλων ἔπου τεμάχια «σκιρροκονιάματος ἀπεσπάσθησαν κατόπιν τῶν κτύ- «πῶν τοῦ πλήκτρου διὰ τὴν ἔμπηξιν ἣτις ἐξηκολούθει «καὶ ἀφοῦ ὁ πάσσαλος εἶχε φθάσει εἰς τὸ στερεὸν «στρώμα τῆς θεμελιώσεως.

Δεχθῆτε παρακαλῶ κλπ.

JOHN Thompson
Μηχανικὸς τοῦ Λιμένους

«Ὁμοίως φύσεως ἐπιστολαί, μαρτυροῦσαι τὴν ἐν- «τῆς θαλάσσης ἀντοχὴν κατεσκευασμένων λιμενικῶν «ἔργων διὰ σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς, συστήμα- «τος Hennebique, περιῆλθον εἰς χεῖράς μου ἐκ μέ- «ρους τῶν κυρίων C. M. Burnett ἐν East Cowes «τῶν J. H. Laidman διευθυντοῦ τῶν λιμενικῶν ἔρ- «γων Southampton δι' ἔργα ἐκτελεσθέντα ἐν τῷ λι- «μένῳ κατὰ τὸ 1902, ὡς καὶ τοῦ κ. Herzog, Μηχανικοῦ «τῶν Γεφυροδοποιῶν καὶ διευθυντοῦ τῶν λιμενικῶν ἔργων «Dieppe, ἃς καὶ ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ αὐτῷ περιοδικῷ ««Le béton armé» τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1905.

Ἐν τοῖς λιμενικοῖς ἔργοις Cherbourg καὶ Sou- «thampton, τὰ ὁποῖα ἐξετελέσθησαν κατὰ τὸ σύστημα «Hennebique, τὸ κόνιαμα παρεσκευάσθη διὰ θαλασ- «σίου ὕδατος ὀκταετία δὲ δλόκληρος παρελθούσα ἀπέ- «δειξεν ὅτι οὐδεμία παρετηρήθη οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ῥωγμὴ «καὶ ὅτι τὸ σκιρροκονίαμα κατέστη σκληρότερον τοῦ «συνήθους διὰ γλυκέος ὕδατος παρασκευαζομένου.

Τὰ ἐκτελεσθέντα μέχρι σήμερον ἀπανταχοῦ τοῦ κό- «σμου λιμενικὰ ἔργα διὰ τοῦ συστήματος τούτου Hen- «nebique εἰσὶ παμπληθῆ καὶ μεγάλης ἀξίας. Αναφέρο- «μεν τινὰ μόνον τούτων. Κρηπιδώματα εἰς Σούθαμπτον «— Λίβερπουλ — Λάανταμ πλησίον Ἄμστερνταμ — Σα- «τελερὸ — Νάντη — Γάνδη Βελγίου — Σέρμπουργ — Κο- «πεγγάγη — ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως — Ῥότσεστερ — Πορτ- «Σμουθ — Ὀρδαμ — Νείλω — Πόλλα — Μπριστόλ — Ἄρ- «κασὸν — Νιουκάστελ — Ροσφόρ τῆς Γαλλίας — Ἐφεκὸμ «Νιουπόρτ — Οὐξερμπρουν — Φαλμούθ — Μπορντὼ — «Πόρτο Κορσίνο — Σκτοκχόλμη — Βάτερφορτ — Τάλμπορ- «Ντούστον — Πλιμούθ — Σαϊγκὸν τῆς Κογγινηχίνης καὶ «πλείστους ἄλλους λιμένους.

**

Τὰ μέγιστα ἔργα τὰ ἐκτελούμενα ἔτι καὶ νῦν διὰ «σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς συστήματος Henne- «bique ἐν Southampton εἶνε μῶλος καὶ κρηπιδώματα «καὶ Μεγάλα Ἀποθήκαι. Οἱ χρησιμοποιηθέντες εἰς τὴν «κατασκευὴν τοῦ μῶλου πάσσαλοι, ἔχουσι μήκος 10 «ποδῶν, ἀφ' οὗ δὲ κατασκευασθῶσιν οὔτοι ἐπὶ τῆς ἑπ- «τάρας, καὶ καλῶς ἀποξηρανθῶσι, μεταφερόμενοι εἰς τὸν «τόπον τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν ἐντὸς τοῦ λιμένους «ἐμπήγγυνται διὰ πασσαλοπήκτου, ὡς καὶ οἱ ἐξυλινοὶ «χωρὶς νὰ ὑποστῶσι τὴν ἐλαχίστην φθοράν.

**

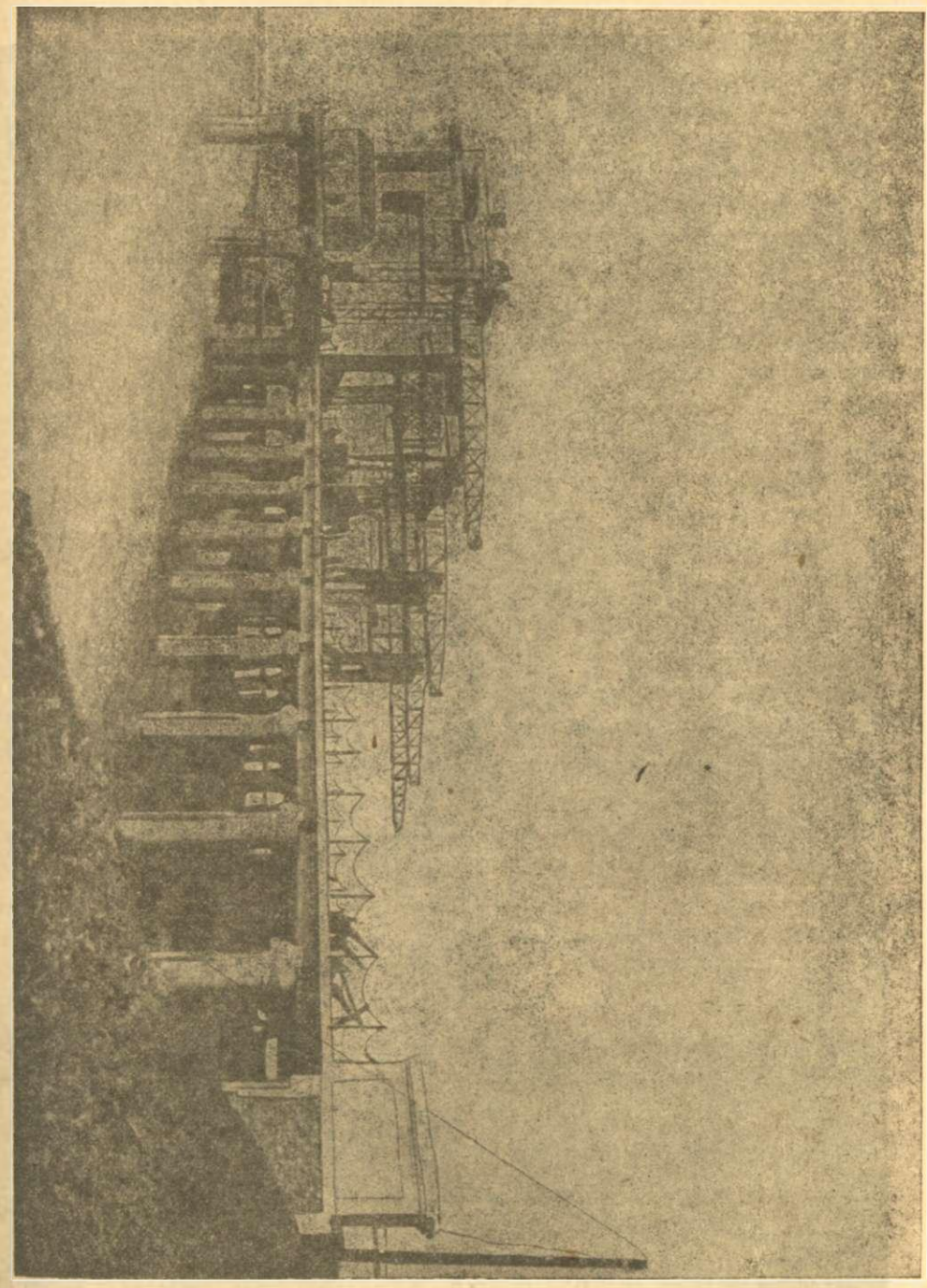
Ἐν Ἑλλάδι οὐδὲν λιμενικὸν ἔργον ἐξετελέσθη διὰ «σκιρροκονιάματος σιδηροπαγοῦς.

Πρότασις μόνον ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις οἴκου Hen- «nebique διὰ τὴν κατασκευὴν 100 μέτρων κρηπίδω- «μάτων τοῦ λιμένους Πατρῶν ὑπεβλήθη, κατὰ σχέδιον «ὑπὸ τοῦ οἴκου τούτου ἐκπονηθέν, λίαν ἐπιτυχῆς, κατὰ

«τὸν διὰ τὸ ἀσταθὲς καὶ σεισμικὸν καὶ ἀσύστατον «ἔργον τοῦ λιμένους Πατρῶν, ἐγκριθὲν δὲ καὶ ὑπὸ τῆς «Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου κατό- «πιν ἀποφάσεως γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν «Ἐργῶν. Δυστυχῶς ὁμοῦ κατὰ τῆς ἐκτελέ-

«ἐν Παρισίοις ἰδίᾳ ἐταιρία Dulac, ὡς μέλλουσα νὰ δυσ- «φημισθῆ, ἐφαρμοζομένου τοῦ συστήματος αὐτῆς ἐν «θαλάσῃ ἔπου δὲν ἐφαρμόζεται. Ταῦτα πάντα ἐπρατ- «τεν ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς κ. Σούλης, ἐνῶ πρὸ ὀλί- «γων μόλις μηνῶν εἶχεν ὑπογράψει τὴν γνωμοδότη-

Μῶλος (Wharf) ἐπὶ τοῦ Λιμένους Πατρῶν ἐκτελεσθέντος κατὰ τὸ σύστημα Hennebique. Ἡ θεμελιώσις ἐξετελέσθη ἐπὶ κρηπιδωμάτων. Ἡ ἐκτελέσεως ἐγένετο ἐν τῷ αὐτῷ λιμένῳ κατὰ τὸ 1902. Ἡ ἐκτελέσεως ἐγένετο ἐν τῷ αὐτῷ λιμένῳ κατὰ τὸ 1902. Ἡ ἐκτελέσεως ἐγένετο ἐν τῷ αὐτῷ λιμένῳ κατὰ τὸ 1902.

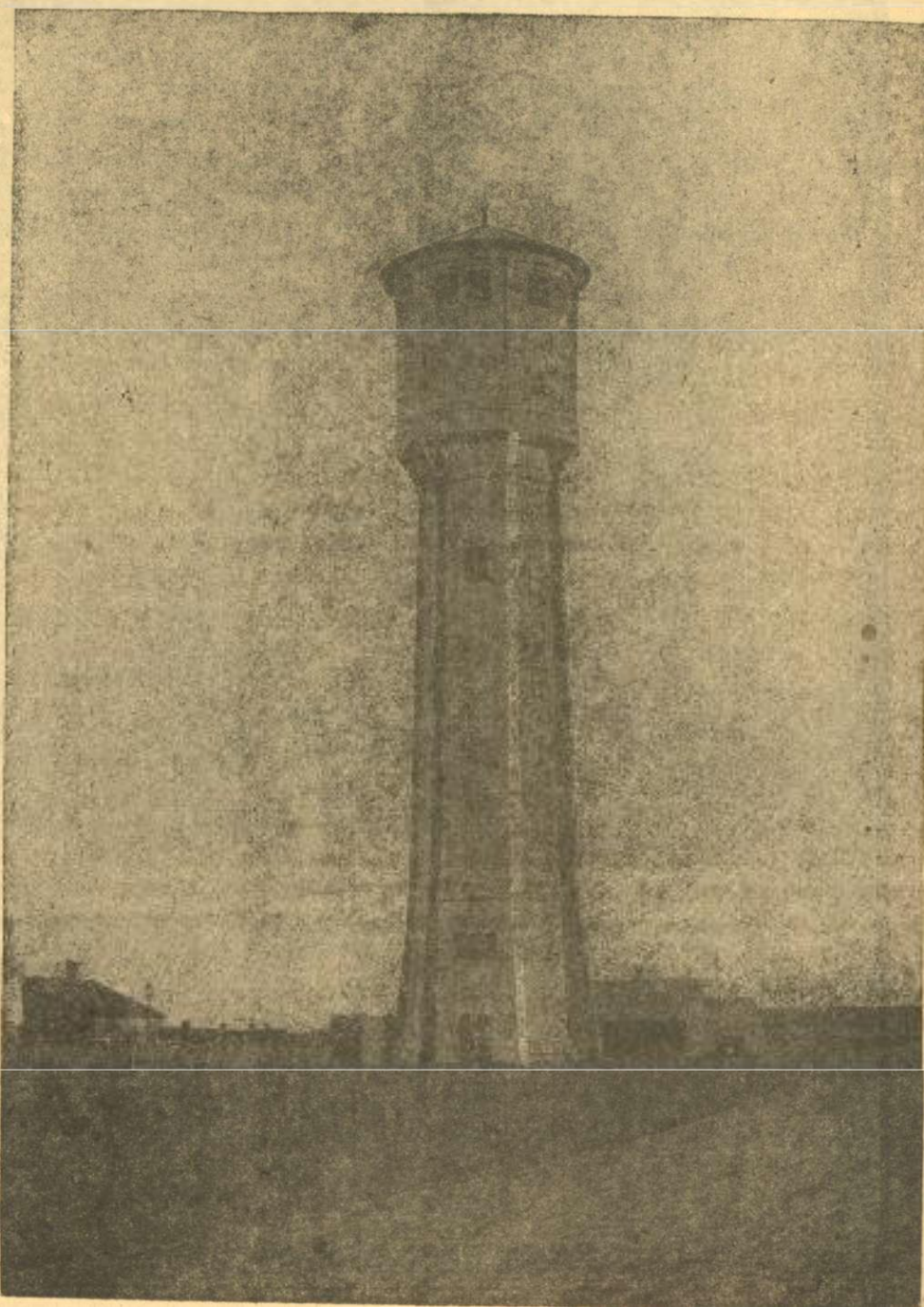
«τῆς τοῦ ἔργου ἐκηρύχθη ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν «ἔργων κ. Α. Σούλης, ἀμέσως ὡς ὑπεβλή- «θησαν προτάσεις ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας τῶν Ἐργοληψιῶν, «ἐπὶ τὴν κατασκευὴν κρηπιδωμάτων ἐν τῷ αὐτῷ λι- «μένῳ Πατρῶν διὰ τοῦ συστήματος Dulac, γενόμενος «ὑποστηρικτῆς τῶν προτάσεων τῆς ἐν λόγῳ ἐταιρίας, «καίτοι ἐπρόκειτο περὶ συστήματος ἐντελῶς ἀνεφαρμό- «στου, καίτοι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τούτου διεμαρτυρήθη ἡ

«σιν, δι' ἧς συνίστα τῇ Λιμενικῇ Ἐπιτροπῇ τὴν κατὰ τὸ «σύστημα Hennebique κατασκευὴν τῶν κρηπιδωμά- «των Πατρῶν.

Οἱ λόγοι οὗς διετύπωσεν εἰς ἐκθέσεις αὐτοῦ ὁ κ. «Σούλης κατὰ τῆς κατασκευῆς διὰ συστήματος Hen- «nebique ὑπῆρξαν 1) ὅτι ὁ ἐντὸς τοῦ σκιρροκονιάμα- «τος πεπακτωμένος σίδηρος θέλει φθορῆν ἐκ σκωριῶ- «σεως ἐν τῷ θαλασσίῳ ὕδατι, καὶ ὅτι ἐπομένως τὸ ἔρ-

γον θέλει καταστροφή εντός ὀλίγων ἐτῶν καὶ 2) ὅτι τοῦ συστήματος Hennebique διὰ πασσάλων ἐκ σκυροκονιάματος σιδηροπαγούς κατασκευῆ τῶν κρηπιδωμάτων, θὰ ἦτο ἐντελῶς ἀνεφάρμαστος εἰς ἔδαφος οἶον τὸ τοῦ λιμένος Πατρῶν.

Πόσον ὅμως ἀξία ἐκτιμήσεως καὶ σεβασμοῦ εἶνε ἡ

ΥΔΑΤΑΠΟΘΗΚΗ ΕΝ ΕΣΛΟΦ [Δανίας]

γνώμη αὐτῆ ἦν διατυπῶσι διὰ τῶν ἀνω δ κ. Γενικὸς Ἐπιθεωρητῆς, ἀποδεικνύει τὸ γεγονός ὅτι αὐτὸς οὗτος, ὡς ἐπιστήμων, ὡς διδάσκαλος τοῦ Πολυτεχνείου διαψεύδει ἑαυτὸν κατὰ τρόπον ἐμβάλλοντα πάντα εἰς θλιβεράς σκέψεις περὶ τινῶν προϋσταμένων τῆς ἐν Ἑλλάδι ὑπερρασίας τῶν Διημοσίων Ἔργων!

Μετὰ μεγίστης ὄντως ἐκπλήξεως ἐν τῇ βιβλίῳ τοῦ μαθήματος τῆς Ἀντιστάσεως τῆς Ὑλῆς, τὸ ὅπου πικραδίδει εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον ὁ ἴδιος κ. Σούλης, ἐκδόσεως τοῦ 1902, δηλαδὴ δύο ἔτη πρὶν ὑποβάλλει προτάσεις ἢ τότε ὑφισταμένη Ἑταιρία τῶν Ἐργολητῶν ἀναγινώσκει: πᾶς τις τὰ κάτωθι ἐν σελίδι 351—354

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΡΓΑ

Πλῆν τῶν ἀνωτέρω διάφορα ἐξετελέσθησαν κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ἔργα, ὡς πεζοδρόμια, τοῖχοι ὑποστηρίξεως, καπνοδόχοι ἐργαστηρίων, φορητοὶ οἰκίσκοι, στήλαι ἠλεκτρικῶν τροchioδρόμων κλπ.

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἠλεκτρικῶν τροchioδρόμων καὶ σιδηροδρόμων, αἱ μεγάλαι ἀποστάσεις εἰς ἃς διοχετεύεται ἠλεκτρικὸν ρεῦμα μεγάλης ἐντάσεως, ἀπαιτοῦσιν ἐγκαταστάσεις τελειοποιημένας.

Ἡ ἐναέριος γραμμὴ, δι' ἧς μεταφέρεται μακρὰν καὶ διανέμεται πανταχοῦ ἡ κινητήριος δύναμις εἰς τὰ ἐργαστήρια καὶ τὸ φῶς εἰς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων, ἀπαραίτητος καθίσταται ἀνάγκη νὰ στηρίζηται ἐπὶ στύλων μεγάλης ἀντοχῆς.

Ἄλλ' οἱ σιδηροὶ στῦλοι, ἵνα ἀντέχουσιν εἰς ἔλξιν ἀνερχομένην πολλάκις εἰς 400 χιλιόγραμμα καὶ συνήθως εἰς 200 χιλιόγραμμα ἀπαιτοῦσι μεγάλην δαπάνην ἐγκαταστάσεως.

Τὸ σπουδαιότερον ἐξ ἄλλου μειονέκτημα τῶν σιδηρῶν στύλων διὰ τὰς ἐναέριους γραμμάς μεγάλης ἐντάσεως ἔγκειται κυρίως εἰς τὸν κίνδυνον, ὅστις παρουσιάζεται ἐν τῇ περιπτώσει ἕνεκα ἀτμοσφαιρικῶν ἀνωμαλιῶν κλπ. οἱ μονωτήρες ἀλλοιωθῶσι καὶ τὸ ρεῦμα ἀπὸ τῶν συρμάτων μεταδοθῆ εἰς τοὺς στύλους.

Ἀπὸ τοῦ 1896 ὁ οἶκος Hennebique κατασκεύασε στύλους διὰ σκυροκονιάματος σιδηροπαγούς διὰ τὴν ἑταιρίαν τῶν τροchioδρόμων τοῦ Mans. Ἐσχάτως ἐγένοντο πειράματα ἐν Ἰταλίᾳ τοιοῦτων στύλων, οἵτινες ἀντέσχον εἰς ἔλξιν μέχρι 1800 χιλιόγραμμων.

Οὕτως ἡ ὑπεροχὴ τοῦ σιδηροπαγούς σκυροκονιάματος ἐπὶ τῶν μεταλλικῶν στύλων εἶνε βεβαία.

ΗΛΙΑΣ Ι. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
Μηχανικὸς

ἀνεκτικῶς) πλεονεκεῖ, τοῦ μὲν ξυλίνου πασσάλου ὅτι ἐν λυγίζει κατὰ τὴν κροῦσιν, τοῦ δὲ σιδηροῦ πασσάλου διότι δὲν φθίρειται (σκιωδιάζει) ἐντὸς τοῦ χρόνου.

Ἐπιπροσθέτει δ' ἐν τέλει τὰ ἐξῆς ἐπὶ λέξει :

ΠΕΡΙΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. «Τὸ σύστημα τοῦτο ἐκ κατασκευῆς κρηπιδωμάτων τῆς Nantes, ἐκινήθη νὰ ἐφαρμόσωμεν ἐπιτυχῶς καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν κρηπιδωμάτων τοῦ λιμένος Πατρῶν, μεταξὺ τοῦ μώλου Καλαβρύτων καὶ Ἀγίου Γεωργίου ἐνθα τὸ ἔδαφος εἶνε ἀσταθὲς καὶ ὀλιγοφάνης !!

Ἐἶνε ἀρκούντως χαρακτηριστικὰ τ' ἀνωτέρω ὅστε ἐμὴ ἔχωσιν ἀνάγκην ἄλλων σχολίων.

ΥΔΡΑΥΔΙΚΑ ΕΡΓΑ

Πλείστα ὑδραυλικά ἐξετελέσθησαν μέχρι σήμερον ἔργα, ἦτοι σωλῆνες ὑπόνομοι, ὑδρωγεία, ὑπόγειοι σωλῆνες, σήραγγες, ὄχετοὶ διάφοροι, ὑδαταποθήκαι κλπ., ἅπαντα διὰ σκυροκονιάματος σιδηροπαγούς. Ἐκ τῆς διὰ τοῦ συστήματος τούτου κατασκευαζόμενοι σωλῆνες παρουσιάζουσιν ἅπαντα τὰ πλεονεκτήματα στερεῶς, ἀδιαπεράστου, εὐώνου, εὐχερῶς ἐκτελουμένου ἔργου.

Ἡ παρατιθεμένη ἀνωτέρω εἰκὼν παριστᾷ τὴν ἐν Eslof (Δανίας) κατασκευασθεῖσαν ὑδαταποθήκην ἐπὶ περιήκοντος ὕψους 36 μέτρ. μετὰ ἐσωτερικῆς κλίμακος.

Ἡ ὑδαταποθήκη εἶνε χωρητικότητος 130 Μ. κυβικῶν, ἐξετελέσθη δὲ ὀλόκληρος διὰ σκυροκονιάματος σιδηροπαγούς συστήματος Hennebique.

Ἐν Ἑλλάδι ἐξετελέσαμεν ὑδαταποθήκην μεγάλην κατὰ τὸ σύστημα Hennebique ἐντὸς τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐν Πάτραις.

Περιγράφων δ κ. Σούλης τὸ διὰ πασσαλώσεως ἐν Νάντη κρηπιδωμα σκυροκονιάματος σιδηροπαγούς συστήματος Hennebique, προσομιᾶζον πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ αὐτοῦ Hennebique διὰ τὸ κρηπιδωμα Πατρῶν γράφει ὅτι :

«Ὁ πάσσαλος οὗτος (ὁ διὰ σκυροκονιάματος

ΑΓΓΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Η ΚΑΜΟΡΡΑ

[Διήγημα τοῦ Ἀρθούρου Μόρισσον — Μετάφρασις Μπάμπη Ἀννίου]

Α.

Δὲν ἀπόκειται εἰς ἐμὲ νὰ κρίνω ἐὰν τὸ συμβῶν τὸ ὁποῖον ὀλίγον ἔλειψε νὰ μοῦ στοιχίσῃ τὴν ζωὴν κατὰ τὴν ἀφιξίν μου εἰς Ἀγγλίαν, ὀφείλεται, ἐν μέρει τοῦλάχιστον, εἰς ἔλλειψιν θάρρους καὶ ἐν ταύτῃ φρονήσεως ἐκ μέρους μου. Ὅπωςδήποτε ὅμως ἡ σειρά τῶν ἐπεισοδίων τὰ ὅποια μοῦ ἐπηκολούθησαν σχεδὸν ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμήν τῆς ἀποδησέως μου καὶ ἀπέληξαν εἰς ἐπιλογὸν τόσον δραματικὸν καὶ ἐπικίνδυνον ἵστοιαιότη, ὥστε νὰ θέσῃ εἰς πολὺ δεινὴν δοκιμασίαν τὴν ψυχραιμίαν καὶ τὰς πνευματικὰς δυνάμεις ἀνθρώπου συνηθισμένου εἰς βίον γαλήνιον καὶ ἠρημικόν, χαρακτηριστὸς ἐκ φύσεως ἀκοινωνήτου καὶ ὀπισθοῦν συνεσταλμένου καὶ ἀνατραφέντος κατὰ τρόπον πολὺ διάφορον τῶν ἄλλων νέων. Τοιοῦτος δὲ ἀναγνωρίζω ὅτι εἶμαι ἐγώ.

Ἐγεννήθην πρὸ τριάκοντα ἐτῶν εἰς Αὐστραλίαν, ὅπου—ἐξαιρέσει ἐνὸς ταξιδίου εἰς τὴν Εὐρώπην τὸ ὁποῖον ἔκαμα μαζὺ μὲ τοὺς γονεῖς μου κατὰ τὴν παιδικήν μου ἡλικίαν, — ἔζησα διαρκῶς μέχρι σήμερον. Ἀκριβῶς δ' ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἐπισκέψεως εἰς τὸν παλαιὸν κόσμον εἶχα τὴν ἀτυχίαν νὰ χάσω τὸν πατέρα μου. Ἦμην τότε μόλις ὀκτώ ἐτῶν ἄλλ' ἢ ἀνάμνησις τοῦ θλιβεροῦ γεγονότος μὲ ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ τὰς λεπτομερείας ἔχει χαραχθῆ ζωηρότατα εἰς τὸν νοῦν μου, ὡς νὰ συνέβη χθές.

Ὁ πατήρ μου, Ἀγγλος ἐκ γενετῆς, ἀλλὰ μεταναστεύσας εἰς Αὐστραλίαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ γάμου του, εἶχε πλουτίσει σημαντικὰ δι' ἐπιχειρήσεων ἐπιχειρῶν ἐπὶ οἰκοπέδων εἰς τὴν πόλιν Σίδνεϋ καὶ τὰ περίχωρα αὐτῆς. Διήγομεν λοιπὸν βίον ἀρκετὰ ἄνετον, ἂν καὶ καθ' ὀλοκλήριαν μεμονωμένον, περιοριζόμενοι ἐντὸς τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς μικρᾶς μας οἰκογενείας, χωρὶς φίλους καὶ γνωριμίας.

Εἰς τὸ σπίτι μας ποτὲ δὲν ἐγίνετο λόγος περὶ τῶν συγγενῶν μας ὅπου ἔμεναν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὥστε δὲν γνωρίζω ἂν ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἔχοντες μαζὺ μου συγγένειαν ἐξ αἵματος καὶ δὲν ἠξέυρω οὔτε κἀν τὸ βαπτιστικὸν ὄνομα τῶν πάππων μου. Ὑπέθεσα πάντοτε ὅτι κάποια σφοδρὰ οἰκογενειακὴ ἔρις, ἢ κανὲν δυστύχημα σοβαρὸν λαβὸν χώραν πρὸ τοῦ γάμου του, ἐξηνάγκασε τὸν πατέρα μου εἰς ἐκουσίαν ἐξορίαν καὶ τοῦ καθίστα λυπηρὰν πᾶσαν τοῦ παρελθόντος ἀνάμνησιν. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ μήτηρ μου ἔκαμαν ποτὲ περὶ αὐτοῦ τὴν ἐλάχιστην μνείαν, ἐγὼ δὲ σεβόμενος τὴν αὐστηράν των ἐπιφύλαξιν δὲν ἀπετόλμησά ποτε νὰ τοὺς ἐρωτήσω.

Ἦσαν ὅμως ἀμφότεροι οἱ γονεῖς μου πολὺ μορφω-

μένοι, μὲ ἀρίστην ἀνατροφὴν καὶ μὲ ἀρχοντικὰς ἐπιθυμίας. Νομίζω μάλιστα ὅτι ἡ πρὸς τὴν μοναξίαν ἀγάπη των προήρχετο κυρίως ἐκ τοῦ ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὰ μέλη τῆς ἀποικίας, ἂν καὶ ἦσαν ἐν γενεῇ ἀγαθῶν ἀνθρώπων, πνευματικῶς καθυστεροῦν καὶ ἀπεπέλω χυδαίαν μᾶλλον καὶ ταπεινὴν κοινωνίαν.

Ὁ πατήρ μου ἐξ ἐναντίας ἦτο κάτοχος ἀρίστης βιβλιοθήκης, συγκεκριμένης κατὰ μέγα μέρος ἐκ συγγραμμάτων κομισθέντων ἐξ Ἀγγλίας, δὲν ἔπαυσε οὐδὲ πλουτίζῃ αὐτὴν διαρκῶς διὰ νέων ἀγορῶν. Διήρατο πολλάκις ἡμέρας ὀλοκλήρους μεταξὺ τῶν βιβλίων του, εἴτε βεβουθισμένος εἰς μελέτας σοβαράς, εἴτε ἀναψυκτικῶς πρὸς τέρψιν. Ἠρέσκετο ὅμως καὶ εἰς μακρὰς θεωρητικὰς ἐκδρομὰς, πρὸς τὸν σκοπὸν κυρίως τοῦ πλουτισμοῦ τοῦ μουσείου τῆς φυσικῆς ἱστορίας τὸ ὁποῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἶχε κκαρτίσει καὶ τὸ ὁποῖον κατὰ λάμβανε τρεῖς μακρὰς αἰθούσας κατὰ σειράν εἰς τὴν ὄρειαν καὶ εὐρύχωρον οἰκίαν μας, κειμένην παρὰ τὸ δόχθας τοῦ ποταμοῦ Λέιν Κῶδ.

Β.

Ὅπως προεῖπα, ἦμην ὀκταετής ὅτε ἀνεχώρησα μετὰ τῶν γονέων μου διὰ πρώτην φοράν εἰς Εὐρώπην. Ἦτο τὸ ἔτος 1873. Ἀποδησάμενοι εἰς Ἀγγλίαν, διετρίψαμεν ἐκεῖ ὀλίγας μόνον ἡμέρας καὶ ἔπειτα ἀνεχωρήσαμεν διὰ τὴν Ἠπειρωτικὴν Εὐρώπην, ὅπου ἐπεχειρήσαμεν μακρὰν περιόδειαν.

Ὁ τελευταῖος αὐτῆς σταθμὸς ἦτο ἡ Ἰταλία, μετὰ δὲ τὴν ἐπάνοδόν των ἐκεῖθεν οἱ γονεῖς μου ἐσκέπτοντο νὰ διατρίψουν ἐπὶ μακρότερον διάστημα εἰς τὴν χώραν ὅπου ἀμφότεροι εἶχον γεννηθῆ καὶ διανύσει τὰ πρῶτα ἔτη τῆς νεότητός των. Ἀλλὰ τὸ ἀπρόοπτον δυστύχημα, τοῦ ὁποῖου ἐμνήσθην ἐν ἀρχῇ, ἐπέληθον ἀνέτρεψεν ὅλα τὰ σχέδιά των.

Εἰς τὴν Νεάπολιν συνέβη εἰς τὸν πατέρα μου σοβαρὸν καὶ κινδυνώδες ἐπεισόδιον. Εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ συμπαθείας πρὸς ἕνα τοῦ λαοῦ ἄνδρα, γραφικὸν ἔχοντα τὸ ἦθος καὶ εὐγενεῖς τοὺς τρόπους καὶ ἀπεδέχθη ἐπιχαριστικῶς τὰς προταθείσας παρ' αὐτοῦ ὑπηρεσίας, σπέργων νὰ τὸν συνοδεύῃ κατὰ τὰς μακρὰς αὐτοῦ ἐκδρομὰς ἀνὰ τὰ περίχωρα, ἀδιαφορῶν διὰ τὸ ὅτι δὲν ἄνθηκεν εἰς τὸ τακτικὸν σωματεῖον τῶν ξαναγῶν καὶ τὸ ὅτι μάλιστα δὲν εἶχε καμμίαν ὀριζμένην ἐργασίαν. Ἦτο ἀνὴρ ὑψηλός, ξανθός καὶ καθ' ὑπερβολὴν λευκός τῆν χροιάν μεθ' ὄλην τὴν μεσημβρινὴν καταγωγὴν του. Ὅθεν καὶ ὁ πατήρ μου τὸν ἀπεκάλεε Τάσσον, νομίζων

ὅτι διέκρινεν εἰς τὴν μορφὴν του μεγάλην ὁμοίωσιν

μετὰ τοῦ ποιητοῦ. Νοημονέστατος καὶ ἐξυπνότατος, εἶχε μὲρψων ἀνωτέραν τῆς θέσεώς του, οὕτω δὲ κατὰ τὸ φαινόμενον ἐδικαιολόγει τὴν εἰς αὐτὸν προτίμησιν.

Ἡ μήτηρ μου ὅμως ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐβλήθη ἐπὶ τῆς θέας του ἐντύπωσιν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον. Χωρὶς καμμίαν εὐλογον ἀφορμὴν καὶ χωρὶς νὰ ἀπορῆ καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτίαν, ἐδυσχεύατο ἐξ ἐνστικτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ τὸ μέλλον δυστυχῶς ἐμελλε ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἵπατατο.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Τάσσος, τοῦ ὁποῖου τὸ πραγματικὸν ὄνομα ἦτο Θωμᾶς Μαρίνος, παρεκίνησε τὸν πατέρα μου νὰ μεταβῇ μαζὺ του μέχρι τοῦ κρατήρος Ἀστρόνι, ὅπου, κατὰ τὸ λέγειν του, ἡ θεὰ τῶν πέριξ ἦτο ἐξαιρέτως καὶ ὅστις ἀπείχεν ἐξ περιπού χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ τὸν ἔπεισε νὰ ἐκταξέσθαι περὶ αὐτοῦ. Ἀνεχώρησαν τῷ ὄντι ὁμοῦ ἕνα πρῶτ' αἰὸς οὐδὲν ἔκτακτον συνέβη κατὰ τὴν μετάθεσιν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπάνοδον, ἐνῶ διήρχοντο τὸ μᾶλλον ἀπόμακρον σημεῖον τοῦ βουνοῦ, ὁ δὲ ἡγὼς αἰφνιδίως ἀνεπάσσε μάχαιραν καὶ ἐπέπεσε κατὰ τὸν πατέρα μου μετὰ τὴν προφανῆ σκοπὸν νὰ τὸν φονεύσῃ καὶ ν' ἀρπάξῃ τὰ ἔρημα τὰ ὅσα ἐπ' αὐτοῦ ἔφερον. Κατ' εὐτυχίαν ὁ πατήρ μου συνειθίσει νὰ φέρῃ πάντοτε ἐπάνω του περιστροφὸν κατὰ τὰς ἐκδρομὰς του. Πληγῶντες εἰς τὸν ἄριστον βραχίονα, ἐνῶ ἐξέτεινεν αὐτὸν ἀκουσίως, ὅπως ἀποτρέψῃ τὴν πλήγην, ἐπήδησε πρὸς τὰ ὀπισθεν καὶ ἐπυροδόγησε φονεύσας ἐν ἀκαρπείᾳ τὸν ἐπιτιθέμενον. Ἐκεῖ ἐπέδρασε ὅπως ἠδυνήθη καλλίτερον τὸν βραχίονά του ἐκ τοῦ ὁποῖου ἀφθόνως ἔρρευε τὸ αἷμα καὶ ἐπιστρέψας δρομαίως εἰς τὴν πόλιν, διηθύθη ἀμέσως εἰς τὸ ἀγγλικὸν προξενεῖον, ὅπως εἰδοποιήσῃ τὸν πρόξενον περὶ τοῦ συμβάντος.

Εὐκόλως ἀπεδείχθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ νομίμου ἀμύνης, ὥστε ἡ ἀθωότης τοῦ πατρός μου ἀνεγνωρίσθη καὶ ἀπελήθη χωρὶς νὰ ὑποστῇ πολλὰς ἐνοχλήσεις ἐν μέρους τῶν ἀρχῶν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ βραχὺ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ἀνακρίσεως ἄγνωστοι κακοῦργοι ἀπεπειράθησαν τρεῖς νὰ τὸν φονεύσουν διὰ μαχαίρας καὶ πιστολίου, τὸσον δὲ διαφοροτρόπως ὥστε ἐκ θαύματος ἀληθῶς ἠδυνήθη νὰ σωθῇ.

Διότι ὁ ἀρχεὶος ἐκεῖνος Μαρίνος ἦτο μέλος ἀρκετὰ σημαντικὸν τῆς καμόρρας καὶ οἱ σύντροφοί του ἠθελαν νὰ ἐκδικηθοῦν διὰ τὸν θάνατόν του. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἡ στυγερὰ γνωστὴ ἀδελφότης ἦτο ὀπισθοῦς ἰσχυροτέρα καὶ περισσότερον ἐπιφοβὸς ἢ τὴν σήμερον, παρόμοιοι δὲ αἱματηραὶ ἀντεκδικήσεις ἦσαν δυστυχῶς συχνόταται, χωρὶς ποτε σχεδὸν ἢ χεῖρ τῆς δικαιοσύνης νὰ κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ τοὺς ἐνόχους.

Ἀφοῦ ἐξωφλήθη πᾶς μετὰ τῆς δικαιοσύνης λογαριασμός, ὁ πρόξενός μας, ὅστις κατὰ τὴν θλιβεράν ἐκείνην περίστασιν πολὺ μᾶς ἐδοθήθησεν, ἐσυμβούλευσε τὸν ἀτυχῆ πατέρα μου ν' ἀπομακρυνθῇ τὸ ταχύτερον ἐκ Νεαπόλεως καὶ κατὰ τρόπον ὅσον τὸ δυνατόν κρύβειν, διὰ ν' ἀποφύγῃ τὰ χειρότερα. Εὐκόλως ἐπέισθη εἰς τὴν προτροπὴν, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἡ μήτηρ μου κατεχομένη ὑπὸ ἀληθοῦς τρόμου συνήνωσε καὶ τὰς ἰδικὰς τῆς ἰκεσίας εἰς τὰς παραινέσεις τοῦ ἀγγλοῦ προξένου.

* *

Ἀνεχωρήσαμεν λοιπὸν ἀμέσως εἰς Λονδίον, ἐκεῖ δὲ

κατακησάμεν εἰς ἕν ἐξαιρετὸν ἰδιωτικὸν οἰκοτροφεῖον, πλησίον τῆς Μποῦδ-Στρήτ.

Ἐίχομεν φθάσει πρὸς τριῶν μόλις ἡμερῶν, ὅτε ὁ πατήρ μου ἐπιστρέψας ἐκ τοῦ ἑσπερινοῦ περιπάτου του μᾶς διηγήθη μίαν παράδοξον ἐντύπωσιν του. Τοῦ ἐφάνη ἢ μᾶλλον ἦτο βέβαιος, ὅτι κάποιος τὸν παρηκολούθει ἐκ τοῦ σύνεγγυς μὲ μεγάλην προφύλαξιν κατὰ τὰς δύο ὥρας, καθ' ἃς εἶχε διαρκέσει ὁ περιπάτός του, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπιτηδειότητα, ὥστε τοῦ ἐστάθη ἀδύνατον νὰ συλλάβῃ ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν κατασκοπεύοντα αὐτόν. Πολλάκις ἐστράφη αἰφνιδίως, ἐλπίζων νὰ τὸν ἀντικρύσῃ κατὰ πρόσωπον, ἀλλὰ πάντοτε ὁ ἄγνωστος κατάρθρωσε νὰ κρυφθῇ ἐγκαίρως ἢ ν' ἀναμυχθῇ μετὰ τοῦ πλήθους.

Τὴν ἐπαύριον μετὰ μεσημβρίαν ἤκουσα τὴν μητέρα μου νὰ συνομιλῇ μὲ τὴν ὑπερέτριαν, τὴν ὁποίαν εἶχομεν παραλάβει εἰς τὸ ταξιδεῖόν μας, περὶ ἐνὸς ἀνθρώπου ὑπόπτου μορφῆς, ὅστις ἀφοῦ ὅλον τὸ πρῶτ' ἐτριγύριζε πρὸ τῆς θύρας τῆς κατοικίας μας, τὴν παρηκολούθησε κατόπιν, ὅτε ἐξήλθε μαζὺ μὲ τὸν πατέρα μου. Ταραχθεῖσα ἐκ τῆς συμπτώσεως, ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν τοὺς φόβους τῆς. Ἄλλ' ὁ πατήρ μου ἦτο θαρραλεύτατος καὶ ἠστείεῦθη περιπατῶν αὐτὴν μετὰ στοργὴν διὰ τὰς παιδαριώδεις αὐτῆς, ὡς τὰς ἐχαρακτήριζεν, ἀνησυχίας.

Ἐν τοσοῦτῳ ἡ σιωπηλὴ κατασκοπεύσις ἐξηκολούθει, ἐνεργουμένη πάντοτε μετὰ τοιαύτης ἐπιτηδειότητος, ὥστε νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησιν ὁ καταδιωκόμενος ὅτι οὐδέποτε θὰ κατάρθωνε ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς διώκτας του. Δὲν ἐννοεῖ ὕλικῶς τὴν παρουσίαν των, ἀλλὰ τὴν ἠσθάνετο ἀορίστως, χάρις εἰς τὸ κρύβειν ἐκεῖνο καὶ δυσπερίγρηπτον ὀρμέμφυτον, ὅπερ μᾶς ἀναγκάζει νὰ στρέφωμεν τὴν κεφαλὴν ὅταν κανεὶς ἐν ἀγνοίᾳ μας μᾶς κυττάξῃ ἀσκαρδαμυκτῶς. Καὶ δὲν τὸν ἐφόδιζε μὲν τοῦτο, ἀλλὰ τὸν ἐξηρέθιζεν εἰς ἄκρον.

Τέλος πάντων ἕνα πρῶτ' ἐνῶ ἐξήρχετο ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος εἰς τὸν ὁποῖον διέμενε μετὰ τοῦ συζύγου τῆς ἡ μήτηρ μου διέκρινε προσηλωμένον εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῆς θύρας μικρὸν χαρτίον. Ἦτο σχήματος στρογγύλου, μεγέθους δὲ ἴσου πρὸς τὸ τοῦ ἀργυροῦ φράγκου ἦτο ὅμως βεβαία, βεβαιωτὴ ἢ μήτηρ μου ὅτι δὲν εὐρίσκειτο ἐκεῖ ἀφ' ἐσπέρας καὶ ὅτι ἐπομένως ἐτέθη κατὰ τὴν νύκτα. Ἐμείνε δὲ κατάπληκτος ἐκ τοῦ τρόμου, διότι τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χαρτίον, τὸ ἀσημαντικὸν κατὰ τὸ φαινόμενον, ἔφερον ἀτέχνως ἀπεικονισμένον διὰ μελάνης τὸ σχέδιον δύο ἐγχειριδίων χιαστί, τὸ ἐμβλημα τῆς Καμόρρας!

Κανεὶς ἐκ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ πῶς καὶ διὰ τίνος χειρὸς τὸ ἀπαίσιον αὐτὸ προάγγελμα εὐρίσκειτο εἰς ἐκείνην τὴν θέσιν. Ἡ μήτηρ μου τεταραγμένη ἐκ δεινοῦ προαισθήματος καθικέτευσε τὸν σύζυγόν τῆς ν' ἀποταθῇ εἰς τὴν ἀστυνομίαν· αὐτὸς δὲ ὑπεσχέθη τέλος πάντων νὰ ἐκτελέσῃ τὴν συμβουλήν τῆς, ἀνέβαλεν ὅμως τὴν καταγγελίαν διὰ τὴν ἐπαύριον. Νομίζω ὅτι δὲν ἐπίστευεν εἰς σοβαρὸν τινα κίνδυνον ἐπαπειλοῦντα αὐτόν, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι ἐπρόκειτο περὶ κακῆς ἀστεϊότητος γινομένης παρὰ τινος τῶν συγκατοικούντων ἐν τῷ οἰκοτροφείῳ, ὅστις ἔμαθεν ἐκ τῶν ἐφημερίδων τὸ ἐν Νεαπόλει συμβῆν αὐτοῦ καὶ ἠθέλε νὰ τὸν πτοήσῃ καὶ νὰ τὸν περιπαίξῃ κατόπιν διὰ τὴν εὐπιστίαν του. Ὅπως ἐπεθύμει νὰ ἐξακριβώσῃ τοῦτο πρότερον πρὶν ἀπευθυνθῆ εἰς τὰς ἀρχάς.

Δυστυχῶς ὁ διαταγμὸς τοῦ οὗτος ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ὀλέθριος. Τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἑσπέραν ὁ ταλαίπωρος πατήρ μου εὐρέθη νεκρὸς, φέρων πέντε ἢ ἕξ τραύματα δι' ἔγχειριδίου, εἰς τινὰ τῶν σχετικῶς ἀποκέντρων ὁδῶν, εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν μέτρων μόλις ἀπὸ τοῦ οἰκοτροφείου ἐνθα διεμένομεν. Εἶχεν ἐξέλθει πρὸς στιγμὴν ἔπως ἀγοράσῃ σιγάρα τινὰ εἰδικῆς ποιότητος τὰ ὅποια ἐπροτίμα ἐκ καπνοπωλείου κειμένου ἐκεῖ πλησίον. Ἡμίσειαν δὲ ὥραν μετὰ τὴν ἐξοδὸν του, ἡ ἀστυνομία, ἥτις ἀνεῦρε τὸ σῶμά του καὶ ἀνεγνώρισε τὴν ταυτότητά του ἐκ τῶν ἐπ' αὐτοῦ εὐρεθέντων ἐγγράφων, ἦλθεν εἰς τὴν κατοικίαν μας ἔπως μᾶς ἀναγγεῖλῃ τὴν τρομερὰν εἰδησιν.

Περὶ τὸν νὰ περιγράψω τὸ σπαρακτικὸν καὶ ἀπαρηγόρητον ἄλγος τῆς δυστυχοῦς μητρός μου καὶ τὰς λεπτομερείας καὶ τὰ ἐπεισόδια τὰ ἐπακολουθήσαντα τὴν συμφορὰν μας. Ἐμνήσθη τῆς θλιβερᾶς καὶ ἀπομακρυσμένης ταύτης περιόδου τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ καταστήσω προφανέστερα καὶ νὰ δικαιολογήσω τὰ κατόπιν συμβάντα εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον. Ἀρκεῖ νὰ εἶπω ὅτι ἡ ἐνεργηθεῖσα μετὰ τὸ τραγικὸν γεγονός ἀνάκρισις ἐξηκριθῆσεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ φόνου ἐκ προμελέτης, διαπραχθέντος, παρ' ἑνὸς ἢ καὶ πλείονων ἀγνώστων, ὅτι δὲ καίτοι ἡ ἀστυνομία πολλάκις ἐνόμισεν ὅτι ἐτέθη ἀσφαλῶς ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν ἐνόχων, οὗτοι κατώρθωσαν ὀριστικῶς νὰ διαφύγουν πᾶσαν ἔρευναν.

Ἐγὼ δὲ μετὰ τῆς μητρός μου ἐπεστρέψαμεν τὸ ταχύτερον εἰς Σίδνεϋ, ὅπου ἠῤῥησα καὶ ἀνετράφη.

Γ'.

Ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας ἠσθανόμην ζωηρὰν κλίσιν πρὸς τὴν ζωγραφικὴν προϊόντος δε τοῦ χρόνου ἡ τριακτὴ κλίσις ἠῤῥησε, τόσοσιν ὥστε νὰ καταστή τὸ κυρίαρχον ἐν ἐμοὶ πάθος, ἡ μόνη ἀσχολία τῆς ζωῆς μου. Ἐὰν ἡ μήτηρ μου, ἡ τὸσον ἤδη σκληρῶς δοκιμασθεῖσα δὲν ἀντίστατο ἀμεταπειστῶς ν' ἀποχωρισθῆ ἔστω καὶ ἐπὶ βραχὺ διάστημα τοῦ μόνου προσφιλοῦς ὄντος τὸ ὅποιον τῆς ἀπέμενεν εἰς τὸν κόσμον, θὰ εἶχα μεταβῆ πολὺ ἐνωρίτερον εἰς Εὐρώπην, διὰ νὰ ἐπιδοθῶ εἰς τακτικὴν καλλιτεχνικὴν μόρφωσιν καὶ ν' ἀφοσιωθῶ σοβαρῶς εἰς τὸ προτιμώμενον παρ' ἐμοῦ στάδιον.

Ἄλλ' ἐπειδὴ, ἀγνοῶ ἂν κατ' εὐτυχίαν ἢ κατὰ δυστυχίαν μου, εἶμαι κάτοχος ἀφθόνων πόρων ζωῆς καὶ ἐπομένως δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐργάζωμαι διὰ νὰ ζῶ, συνειδηθῶν μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς μητρός μου, ἀρκούμενος νὰ καταγίνωμαι μόνος ὅσον καλλίτερα ἡδυνάμην καὶ νὰ διατρέχω κατὰ μῆκος καὶ πλάτος τὰς αὐστραλιανὰς πεδιάδας, τῶν ὁποίων τὴν περιέργον καὶ χαρακτηριστικὴν ὄψιν προσεπάθουν, εἰ καὶ μετὰ μετρίας ἐπιτυχίας, ν' ἀπεικονίζω.

Πρὸ δύο ἐτῶν δεινὴ μ' ἐπληξε συμφορὰ ἢ μήτηρ μου μετὰ ὀλιγοήμερον νόσον ἀπέβησεν ἐν ἀκμαίᾳ ἀκόμῃ ἡλικίᾳ. Ἦμην τότε εἰκοσιοκτὼ ἐτῶν, εὐρισκόμην δὲ διὰ μιᾶς μόνος εἰς τὸν κόσμον, ἄνευ φίλου τινος καὶ καθόσον ἐγίνωσκα ἄνευ συγγενῶν. Ὑπὸ τοιοῦτους ἄδυνατον νὰ ἐξακολουθήσω νὰ ζῶ εἰς τὴν ἔρημον πλέον μεγάλῃν οἰκίαν τὴν παρὰ τὴν δὲχθην τοῦ Λέιν-Κῶδ, πολὺ εὐρύχωρον διὰ τὰς λιτὰς ἐξεις καὶ τὰς

ἀνάγκας μου, κειμένην μακρὰν παντὸς κατοικημένην κέντρον καὶ πλήρη θλιβερῶν ἀναμνήσεων. Ὅθεν ἐδίστασα νὰ τὴν πωλήσω καὶ ἀνεχώρησα χωρὶς ἔχω κατὰ νοῦν σταθερὸν τι σχέδιον.

Ἐπὶ ἔν καὶ πλέον ἔτος περιεπλανήθη τῆδε κακῆ εἰς τὴν Νότιον Νέαν Οὐαλλίαν, ζωγραφίζων ὅπως καλλίτερον ἡδυνάμην τὰ διεσπαρμένα αὐτῆς δάση μετὰ κολοσσιαία δένδρα τῶν. Ἐπειτα μὴ εὐχαριστούμενος ἐκ τῆς ἐργασίας μου, βαρυνθεὶς τὴν μόνωσιν καὶ ἐπιθυμῶν νὰ γνωρίσω κάπως τὸν κόσμον, ἀπεφάσισα νὰ ἐγκαταλείψω ὀριστικῶς τὴν Ἀποικίαν καὶ νὰ ἐγκατασταθῶ εἰς Ἀγγλίαν ἢ εἰς ἄλλην τινὰ χώραν τῆς Ἑρρώπης. Ἐσκόπουν νὰ διαμείνω ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐν Παρισίοις, φοιτῶν εἰς τὸ ἐργαστήριον ζωγράφου τινος ἐκ τῶν διακεκριμένων, ὅπως ἀποκτήσω τὴν τεχνικὴν ἐπιδεξιότητα τῆς ὁποίας μετὰ λύπης ἐβλεπα ἡ ὑστεροῦμην.

Ἀφοῦ ἔλαβα τὴν ὀριστικὴν ταύτην ἀπόφασιν, ἤρχισα τὴν πραγματοποιήσιν αὐτῆς. Καὶ κατὰ πρόωγον μετέβην πρὸς ἕνα δικηγόρον τῆς Σίδνεϋ καὶ τὸν ἐπέφορτισα νὰ συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἀνατακτικτοῦ του καὶ ν' ἀνακοινώσῃ εἰς αὐτὸν τὰς προθέσεις μου, ὥστε μόλις φθάσας ἐκεῖ νὰ δύναμαι νὰ διαπραγματεύωμαι δι' αὐτοῦ πᾶσαν ὑπόθεσιν. Διότι τὸ σχέδιόν μου ἦτο νὰ ἐκποιήσω ὅλα τὰ ἐν Αὐστραλίᾳ ὑπάρχοντά μου καὶ νὰ τοποθετήσω κατόπιν εἰς Ἀγγλίαν τὸ ποσὸν ὑπερ ἠθέλα εἰσπράξει ἐκ τῆς πωλήσεως, ὥστε νὰ καταστήσω τοιοῦτοτρόπως παγίαν τὴν αὐτῆς διαμονήν μου.

Μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας ἀνεχώρησα φέρων μαζύ μου καὶ τὴν ἀναγκαίαν συστατικὴν ἐπιστολήν πρὸς τὸν ἐν Λονδίνῳ δικηγόρον καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἔγγραφα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ ἐν τῇ Νοτίῳ Αὐστραλίᾳ κτήματος, τὸ ὅποιον ὁ ταλαίπωρος πατήρ μου εἶχεν ἀγοράσει ὀλίγον πρὸ τοῦ ἀπαισίου ταξιδίου του. Αἱ γαῖαι ἐκεῖναι, ὅπως ἡδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν κατόπιν, περιείχον μεταλλεῖον χαλκοῦ ἀρκετὰ σημαντικόν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἠῤῥησαν κατὰ πολὺ ἡ ἀρχικὴ του ἀξία, καὶ τὸ ὅποιον ἠλπίζα νὰ παραχωρήσω ὑπὸ βρῦος συμφέροντος εἰς ἀγγλικὴν τινὰ ἑταιρίαν.

Δ'.

Κατ' ἀρχὰς ἐντὸς τοῦ πελωρίου ἀτμοπλοίου εὐρισκόμενος ἠσθανόμην τὸν ἑαυτὸν μου ὄλως ἐκτὸς τοῦ στοιχείου μου. Ὅσον ἀδύνατον καὶ ἂν φαίνεται πρὸς πρᾶγμα ἐξ αἰτίας τῆς διηγενοῦς συγχρωτίσεως τῶν ἐπιβατῶν μεταξὺ τῶν, ἀναγκαίως ὡς ἐκ τοῦ στενοῦ χώρου καὶ τῆς συμβιώσεως, ἐν τούτοις τὸσαύτη ἦτο ἡ φυσικὴ μου συστολή καὶ ἡ παράδοξος δειλία μου, ἡ ἐπιταθεῖσα ὡς ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων ὑφ' ἧς ἔως τότε εἶχε διαρρῦσει ὁ βίος μου, ὥστε ἐπεδίωκα τὴν μόνωσιν καὶ πρὸς στιγμὴν ἠλπίσα ὅτι θὰ διήλυσα δόλοκληρον τὸ ταξίδιον χωρὶς νὰ συνομιλήσω μετάνους.

Φαίνεται τοῦτο γελοῖον, τὸ ἀναγνωρίζω ἄλλ' εἶχα φθάσει εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν διατηρῶν τὴν ἀδέξιον ἐπιφυλακτικότητά καὶ τὴν ἀπειρίαν παιδίου μόλις ἐξεληθόντος τοῦ ἐκπαιδευτηρίου.

Ἄλλ' ὅμως ἡ δύναμις τῶν πραγμάτων κατενίκησε πᾶσαν προσπάθειαν. Δύο ἡμέρας μετὰ τὸν ἀπόπλου εἶχα ἤδη συνάψει σχέσεις μὲ τὸν εἰς τὴν τράπεζαν γει-

τοῦ μου, συμπαθέστατον κύριον, τεσσαρακοντούτην ἡλικίαν, ὄνοματι Δόρριγκτον. Ἦτο ἀνὴρ εὐειδής, ὑψηλὸν μέλλον ἀναστήματος, μὲ παχὺν καστανὸν μύστακα καὶ ὀφθαλμοὺς τὸ σῶμα ἐλαφρῶς ταλαντευόμενον κατὰ τὸ ἔλασμα, ὡς τὸ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἱππικοῦ. Τὸ ἔσοπόν του ἦτο κάπως στρογγύλον καὶ τὰ χαρακτηριστικά του ὄπωσόν χονδρὰ. Ἄλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν οἱ πλέον ζωηροὶ καὶ οἱ πλέον διαπεραστικοὶ ὅσους εἶχα ἰδῆ ἔως τότε.

Ἀρότατος τοὺς τρόπους ἦτο συνομιλητὴς εὐχάριτος, πολὺ μορφωμένος καὶ πνευματώδης ὑπὲρ πάντας ἄλλων εἶχα γνωρίσει. Ἐγνώριζε τὰ πάντα, περὶ πάντων εἶχε γνώσεις, εἶχε ζήσει παντοῦ σχεδὸν καὶ διέπνευσε πλούσια καὶ ἀνεξάντλητα ἐφόδια διηγήσεων καὶ ἀπόψεων. Οὐδέποτε κατὰ τὸ διάστημα τῆς συμβιώσεώς μου τὸν ἤκουσα νὰ ὀμιλῇ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἢ ἐπαναλαμβάνῃ τὴν αὐτὴν διήγησιν. Τίποτε δὲν ἐπέβαινε ἐντὸς τοῦ πλοίου, οὔτε πτηνὸν νὰ καθίσῃ ὀλίγον ἐπὶ τῶν ἰσθῶν, οὔτε νέον τι ἔδεσμα νὰ παραστή εἰς τὴν τράπεζαν, χωρὶς νὰ λάβῃ τὸν λόγον ὁ Δόρριγκτον ἐκφέρων ὀρθὴν τινὰ ἢ εὐφυῆ παρατήρησιν ἢ ἀποχρηστικὸν ἐνδιαφέρον τι περιστατικὸν σχετικὸν μὲ τὸ πρᾶγμα. Ἐγνώριζε δὲ καὶ νὰ τηρῇ τὸ μέτρον καὶ νὰ μὴ φαίνεται ποτὲ φορτικὸς ἢ προπέτης. Ἐξ ὅλων πάντων ὁ Ὀράτιος Δόρριγκτον ἦτο ὁ πλέον ἐλπίστικος ἄνθρωπος ἐξ ὧν τις δύναται νὰ φαντασθῇ κατ' ὀλίγον ἠσθάνθη τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συνάψω μετ' ὀλίγον πραγματικὴν φιλίαν, τὴν ὁποίαν διηυκόλευεν ἡ περιέργος εἰς τὰς ὁρέξεις καὶ τὰς προτιμήσεις τῆς ὁμοιότητος.

Ε'.

— Ἀληθινὰ! μοι εἶπε μίαν ἑσπέραν θαυμασίαν ἐνφωτισμένην στήριζόμενοι εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ σκάφους, ὁ οἰκογενειακὸν σας ὄνομα Ρίγκου πρέπει νὰ εἶνε ἐπὶ κοινὸν εἰς τὴν Αὐστραλίαν. Μοῦ ὑπενθυμίζει ἕνα ἔργον ὅστις προήρχεν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη καὶ διέβηεν πρὸ εἰκοσαετίας εἰς τὸ Λονδίνον, ὅπου τοῦ συνέβη θλιβερώτατον δυστύχημα. Ἄν δὲν ἀπατώμαι ἐδολοφονήθη τότε ὁ δυστυχῆς, ἢ καὶ ἐτραυματίσθη ἐπικινδύνως, δὲν ἐνθυμοῦμαι καλά. Ἡκούσατε σεις ποτε αὐτὸ τὸ περιστατικόν;

— Δυστυχῶς, ἀπήντησα, ὁ κύριος περὶ τοῦ ὁποίου λέγετε, ἦτο πατήρ μου, ὅστις ἀπέθανε δολοφονηθεὶς,

— Ὁ πατήρ σας! σὰς ζητῶ συγγνώμην. Ἐὰν τὸ φανταζόμενον βεβαίως δὲν θὰ εἶχα τὴν ἀνοησίαν νὰ εἶς κάμω λόγον...

— Δὲν πειράζει. Ἐπέρασαν τόσα ἔτη ἔκτοτε, ὥστε ἂν καὶ τὸ θέμα εἶνε ἀλγεινὸν, ἠμπορῶ νὰ ὀμιλῶ περὶ αὐτοῦ ἀταράχως. Ὅχι μόνον ἦτο μέγα δυστύχημα δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν καυμένην τὴν μητέρα μου ὁ θάνατός του, ἀλλὰ ἦτο καὶ ἕνα συμβᾶν πολὺ παράδοξον.

Καὶ ἐπειδὴ ὕστερα ἀπὸ τόσας διηγήσεις τὰς ὁποίας εἶχα ἀκούσει ἐκ στόματος τοῦ Δόρριγκτον ἠσθανόμην τὸν τρόπον τινὰ τὸν ἑαυτὸν μου ὀφειλέτην ἀπέναντί του, τοῦ διηγήθη ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου.

— Ἄ! ἀνεφώνησεν ὁ φίλος μου ἀφοῦ ἐτελείωσα, ὅτι εἶνε ἡ πρώτη φορά ὅπου ἀκούω νὰ γίνεται λόγος

περὶ τῆς Καμόρρας· γνωρίζω μάλιστα ἀρκετὰ περὶ αὐτῆς. Ξεῦρετε ὅτι ὑπάρχει ἀκόμη αὐτὴ ἡ ἑταιρία! Δὲν εἶνε βέβαια ὁ φοβερὸς συνεταιρισμὸς, ὁ διαθέτων τόσα ἰσχυρὰ μέσα, ὁ διαδεδομένος τόσοσιν ἄλλοτε καὶ τολημηρότατος, συμφωνῶ διασώζει ἔμως ἀκόμη ἀρκετὴν δραστηριότητα καὶ ἠμπορεῖ νὰ δλάψῃ σοβαρῶς κανέναν, ἂν καὶ σήμερον εἶνε ἠναγκασμένη νὰ κρύπτεται. Εἶνε πολὺ ἀχρεῖοι ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ καμορρισταί! Καὶ νὰ σὰς πῶ τὴν ἀλήθειαν, μοῦ φαίνεται παράξενον πῶς καὶ σεις ὁ ἴδιος δὲν εἶχατε ἔως τώρα καμμίαν ἐνόχλησιν ἐκ μέρους τῶν. Διότι αὐτοὶ εἶνε κακοῦργοι ἀδιόρθωτοι καὶ πρὸ πάντων εἰς ἄκρον ἐκδικητικοί. Συνήθως ἡ αἰμοδόρος ἐκδικησις τῶν δὲν σταματᾷ εἰς τὸ πρόσωπον τὸ ὅποιον πραγματικῶς ἢ κατὰ φαντασίαν τοὺς ἐβλάψεν, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὴν σύζυγον καὶ εἰς τὰ τέκνα, κάποτε δὲ μέχρις αὐτῶν τῶν μακρυνῶν συγγενῶν. Ὅπωςδήποτε σεις δὲν ὑπεφέρετε τίποτε καὶ αὐτὸ θεωρῶ μέγαν καὶ σπᾶνιον εὐτύχημα.

Ἀκολουθῶν, κατὰ τὴν συνήθειάν του, ἤρχισεν νὰ μοῦ διηγήται σωρείαν ἀνεκδότων, περιεργωτάτων καὶ λίαν δραματικῶν. Μοῦ ὀμίλησε διὰ μακρῶν περὶ τῶν ἐγκλημάτων τῆς Καμόρρας καὶ τῆς Μαφρίας, τῶν δύο ἀπαισίων συνεταιρισμῶν, ὅτινες λυμαίνονται τὴν ἰταλικὴν κοινωνίαν. Μοῦ διηγήθη δὲ περιστατικὰ ἀμειλικτικῶν ἐκδικήσεων, γενομένων ἀλλεπαλλήλως ἐπὶ τοῦ πατρός, τῶν υἱῶν καὶ τῶν ἐγγόνων, μέχρις ἐξολοθρεύσεως δολοκλήρου τῆς οἰκογενείας.

Μοῦ ὀμίλησε περὶ τῶν ἀφθόνων κεφαλαίων ἅτινα διαθέτουν τὰ σωματεία ἐκεῖνα τῶν ἐκκλησιαστικῶν, περὶ τῆς καρτερικῆς ὑπουλοῦτος μετὰ τῆς ὁποίας παρασκευάζουν καὶ ἐκτελοῦν τὰ κακοῦργὰ τῶν σχέδια.

Ἐνίστε οἱ κατὰ τὸ φαινόμενον πιστότατοι τῶν ὑπηρετῶν, μετέχουν τῆς ἐξυφανθείσης κατὰ τοῦ κυρίου τῶν σκευωρίας· ἄλλοτε ὁ καταδιωκόμενος ἐνφωτισμένος εἶνε ἐσώθη διὰ τῆς φυγῆς εἰς ξέντην γῆν, πίπτει ἐκεῖ θύμα χειρὸς ἀγνώστου. Ἐπειδὴ, ὡς μοῦ ἐξηγήθη ὁ φίλος μου, αἱ διακλαδῶσεις τῆς Καμόρρας ἐκτείνονται καὶ πέραν τῆς χώρας ἐνθα ἡ ἑταιρία ἐδρεύει, οὐχὶ σπανίως δὲ μέλη αὐτῆς εὐρίσκονται ἐγκατεστημένα εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου μας ἀκριβῶς εὐρίσκοντο δύο ἰταλοὶ ναῦται ἀνήκοντες εἰς τὴν παρὰ τὴν πρῶταν ὑπηρεσίαν, προσέθηκε δὲ ὅτι δὲν ἦτο διόλου παράδοξον ν' ἀνήκουν καὶ αὐτοὶ εἰς ἕνα ἐκ τῶν δύο συνεταιρισμῶν καὶ μάλιστα νὰ εἶνε ἐπιφορτισμένοι δι' ἐντολῆς, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδύνατο νὰ ὀμολογήσουν.

ΣΤ'.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς συνδιαλέξεώς μας τὸν ἠρώτησα ἂν αὐτὸς προσωπικῶς ἐλάβε ποτε καμμίαν διαφοράν μὲ τὴν Καμόρραν.

— Μίαν μόνην φοράν, μοῦ ἀπήντησε καὶ ἀπὸ τὸν ἀγῶνα ἐξήλθα νικητής.

Δὲν ἐπρόκειτο ἔμως περὶ τραγικοῦ συμβάντος, ὅπως ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐστοίχισε τὴν ζωὴν εἰς τὸν μακαρίτην Πατέρα σας, ἀλλ' ἀπλῶς περὶ κλοπῆς ἐγγράφων ἐν συνδυασμῷ μετ' ἐκδιώσεως, ἀνεμίσθη δὲ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἐξ ἐπαγγελματικῶν καθήκοντος.

— Έξ επαγγελματικού καθήκοντος ; επανέλαβα άπορών.

— Ο Δόρριγκτον ήρχεισε να γελά.

— Ναι, είπε. Βλέπω δε ότι είνε προτιμότερον να σάς ανακοινώσω το μυστικόν μου, αν και συνήθως όταν ταξιδεύω δεν ανακοινώ εις τους άλλους τας τακτικές μου ασχολίας, πολλάκις δέ και αλλάζω όνομα, πράγμα το όποιον δεν έπραξα αυτήν την φοράν. Πέτε μου τη άληθεία, ποτέ δεν ήκούσατε ν' αναφέρουν το όνομά μου.

— Ηναγκασμένος να του άπαντήσω άρνητικώς εδικαιολογήθην προβάλλον τον δλωσ μεμονωμένον βίον μου και το γεγονός ότι, παρεκτός του πρώτου εκείνου και άτυχεστάτου ταξιδίου μου κατά την παιδικήν μου ηλικίαν, διά πρώτην φοράν τότε άπεμικρυνόμην έξ Αυστραλίας.

— Α, ναι ! είπεν ο φίλος μου, ή φήμη μου βέβαια δεν θα είνε πολύ διαδεδομένη εκεί κάτω. Σας βεβαιώ όμως ότι εις την Αγγλίαν εγώ και ο συνέταιρός μου είμεθα πάρα πολύ γνωστοί. Στοχηματίζω ότι θέλετε ότι δεν ήμπορείτε ποτέ να μαντεύσετε το επαγγελμαμα όπου έξασκώ. Και όμως δεν είνε τόσοσπάνιον όσον και εκ πρώτης όψεως φαίνεται.

* *

Αίσθανόμενος ότι μοι ήτο αδύνατον να εικάσω την άληθειαν, ώμολόγησα την άγνοιάν μου. Κρίνων εκ του έξωτερικού του, θα τον έξελάμβανα ως μη έχοντα κανέν επαγγελμαμα, ως ένα των ευπόρων και όλίγον φιλοπόνων εκείνων ανθρώπων, οτινες έχουν την τέρψιν ως το κύριον μέλημα της ζωής των...

— Λοιπόν, επανέλαθεν ο Δόρριγκτον, δεν θα μου ήρεσκε να το κηρύξω δημοσίως, ενώπιον όλων των έπιδατών του άτμοπλοίου, διότι υπάρχουν τόσαι και τόσαι προλήψεις εις τον κόσμον !... Αλλά εις σάς το έμπιστεύομαι ευχαρίστως. Το κάτω κάτω δεν έχω έργον το όποιον να με κάμνη να αισχύνωμαι και έξ άλλου εάν έγκατασταθήτε εις Αγγλίαν δεν θ' άργήσετε να το μάθετε. Διατηρούμεν λοιπόν γραφείον πληροφοροφωρίων άποκρύφων, είμεθα τρόπον τινά ιδιωτικοί άστυνόμοι, μεσάζοντες εις όλας τας λεπτάς υποθέσεις, όπου χρειάζεται πολύ δξύνοια και κατεργαριά.

— Μπα !...τί περιεργον !

— Έργαζόμεθα όμως εις κύκλους κοινωνικούς πολύ ύψηλούς. Δεν ήμπορώ να όμιλήσω και έννοείτε ευκόλως τον λόγον, σάς βεβαιώ όμως ότι θα έμένετε κατάπληκτος εάν έμανθάνετε τα όνόματα μερικών εκ των πελατών μας. Διεπραγματεύθημεν υποθέσεις σπουδαιστάτας και μυστικάς διά λογαριασμόν προσώπων ύψίστης περιωπής και ήγεμόνων άκόμη ασιατών και ευρωπαϊών. Θα έμένετε έμβρόντητος αν έμανθάνετε μερικά πράγματα εις τα όποια άνεμίχθημεν. Η Έταιρία μας όνομάζεται Δόρριγκτον και Χιξ, και ή εργασία της, σάς βεβαιώ, δεν είνε άσήμαντος. Και εγώ και ο συνέταιρός μου είμεθα πνιγμένοι πάντοτε από την εργασίαν, αν και έχωμεν πλήθος υπαλλήλων εις τας διαταγάς μας και άνταποκριτάς διεσπαρμένους παντού. Τώρα, παραδείγματος χάριν, μετέβην διά πρώτην φοράν εις Αυστραλίαν και διέτριψα εκεί επί τρείς μήνας, άπρησχολημένος εις υποθέσιν τινα περίπλοκον

και υπερμέτρως άκανθώδη. Έν τούτοις τα έκάτα μου μιξ χαρά και επειδή κάθε κόπος πρέπει ν' άνταμείβεται, σκοπεύω τώρα ν' αναπαυθώ με άργίαν και κάμποσον καιρόν.

— Και τώρα, φίλτατέ μου, όπου γνωρίζεις τα καί έμέ, έλπίζω ότι εκ της όμολογίας μου δεν θα σπρηθώ των συμπαθειών σας. Βλέπω όμως ότι έμένετε χωρίς σιγάρα, διότι άλλέως δεν θα έξακολουθούσατε να καπνίζετε αυτό το κομματάκι που σάς καίει τα χείλη. Έπιτρέψατέ μου να σάς προσφέρω ένα πακέτο τα δικά μου.

— Έδέχθην προθύμως, ένψ δέ το ήναπτα είπα :

— Τώρα έννοώ διατί είσθε τόσοσ ενήμερος εις τα πράγματα και διατί γνωρίζετε τόσα πρόσωπα. Κίτριος οίδεν εις πόσα άλλόκοτα γεγονότα θα εύρεθήτε άνακατευμένους.

— Δεν το άρνούμαι. Αλλ' όπως συμβαίνει πάντοτε εις παρομοίας περιστάσεις, ακριβώς τα πλέον περιέργα και ένδιαφέροντα συμβάντα δεν μου είνε έντετραμμένον ν' ανακοινώσω εις οίονδήποτε. Η έξεμύθεια, ως έννοείτε, είνε έν των πρώτων καθηκόντων του επαγγέλματός μου. Αλλοτε πάλιν ήμπορώ να κάμω λόγον, αλλά είμαι υποχρεωμένος ν' άλλόκοτα όνόματα των προσώπων, καθώς και την χρονολογίαν και τον τόπον του συμβάντος.

Ζ'.

— Και εκείνη ή υποθέσις με την Καμόρραν μου έλέγατε προτιότερα είνε και αυτή μυστική ; και ήρώτησα.

— Ο Δόρριγκτον ύψωσε τους ώμους.

— Καθόλου, απήντησεν. Αλλά δεν είνε και τίποτε σπουδαίον, σάς προειδοποιώ.

— Συνέβη εις την Νεάπολιν και τα έγγραφα περί των όποιων έπρόκειτο άνήκον εις ένα πλούσιον άμερικανόν. Δεν θα σάς είπω τί ειδους έγγραφα ήσαν, διότι ως προς αυτό όφειλω να τηρήσω άπόλυτον έπιφυλακτικότητα άρκει να γνωρίζετε ότι ο κάτοχος των απέδιδεν εις αυτά μεγίστην σπουδαιότητα και ότι ήτο διατεθειμένος να δαπανήσιν εν ανάγκη σημαντικόν ποσόν προς άνάκτησιν των. Οί φαύλοι εκείνοι της Καμόρρας γινώσκοντες ακριβώς πόσην σημασίαν απέδιδεν εις αυτά ο κάτοχος των, είχαν κατορθώσει να του τα κλέψουν. Είχον όμως τέτοιαν υπερβολικήν ιδέαν περί της περιουσίας του πελάτου μου, ώστε εξήγησαν όπως τα αποδώσουν ταρασίαν τμήν ποσόν το όποιον με δλην την καλήν του θέλησιν δεν θα ήδύνατο να καταβάλη χωρίς να καταστραφή. Διά τουτο κατέφυγεν εις έμέ και με έπεφόρτισε να διεπραγματευθώ κρυφίως και να επιτύχω την άπόδοσιν υπό ήπιωτέρους όρους.

— «Να σάς πώ την άληθειαν, ή πρώτη μου σκέψις ήτο να τιμωρήσω τους άχρείους εκείνους με τα ίδια των τα όπλα και ν' άνακτήσω τα έγγραφα ύπεξαίρων αυτά από τας χείρας των διακλοπής. Αλλά μετά ώριμον σκέψιν άπεφάσισα να ένεργήσω άλλως. Αφού ο Άμερικανός ήτο διατεθειμένος να πληρώσιν ποσόν τι, μέχρι λογικού όρίου, τα καλλίτερον θα ήτο να μη έξερεθίσω επί ματαίω τους έκδιαστάς, οτινες κατά πάσαν πιθανότητα θα κατέ-

μενον εις την δολοφονίαν όπως έκδικηθούσιν δια την άπειρίαν. Έν άλλο σχέδιον τότε ώρίμασεν εις τον νου μου.

— Δεν θα μακρηγορήσω πληκτικώς, αναφέρων εν έπιτομεία την ένέργειάν μου κατά την ύπόθεσιν αυτήν. Είπε λεπτομέρειαι πολύ ξηραι και φορτικοι, όπως τρέπον τινά εις το τεχνικόν μέρος του επαγγέλματός μου, ατινες δεν σάς ένδιαφέρουν παντάναθεν.

— Η πρώτη μου φροντίς ήτο ν' ανακαλύψω εις τας χείρας εύρίσκοντο πραγματικώς τα έγγραφα και το κατόρθωσα μετά βραχείαν άλλ' έπιμελή έρευνησάν.

— Ο φύλαξ αυτών κάθε άλλο ήτο βέβαια παρά έμειον υποκείμενον. Τόν επεβάρυνον μάλιστα μερικά έγγραφα, τα όποια καταλήλως έξακριβούμενα, ήναπτο να τον έμβάλλουν εις σοβαράς περιπλοκάς εν δικαιοσύνην της πατρίδος του. Διά τουτο παρέρχουσα έπίτηδες τας άρξαμένας διεπραγματεύσεις, έπείσθη να δίκτυα τα όποια κρυφίως του έρριπτα όπισθεν τον περιέσφιγγαν πανταχόθεν. Ητο και αυτός των σημαντικών μελών της Καμόρρας, ο πρόεδρος του ειδικού εκείνου τμήματος, και με μίαν λέξη μου ήδυνάμην να τον καταστρέψω.

— Αφού έβεβαιώθην περί του πράγματος, τον προέβλεσα εις ιδιαιτέραν φιλικήν συνέντευξιν δλωσ διότι κατά μόνας και του έθεσα φανερά το ζήτημα. Απείτησα να έλαττώσιν κατά πολύ τας αξιώσεις του, μελών αυτών εάν ήρνείτο να τον καταγγείλω άμέσως εις τας αρχάς. Το άποτέλεσμα ύπήρξεν άμεσον έπιβλαβευτικόν. Πτοηθείς εκ του κινδύνου υπεχώρησε εις δλην την γραμμήν και μετά τινας λόγους, άνταλλάξας μάλλον προς διάσωσιν των τύπων, κατελήγει εις συμβιβασμόν έπωφελή δι' άμφότερα τα μέρη. Ο Καμορριστής δεν ήνωχλήθη υπό της έξουσίας και ο πελάτης μου άνέκτησε τα έγγραφα του, τα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων και όλων των έξόδων εν υποθέσεως, το πέμπτον μόλις του ποσού, το όποιον εν διατεθειμένος να δαπανήσιν.

— Αυτή ενίε ή ιστορία εν δλη της τη άπλότητι. Χάρις εις αυτήν απέκτησα γνώσεις άρκετά ευρείας περί του χαρακτήρος της Καμόρρας, των μελών της και των μεθόδων τας όποιας ακολουθούσιν.

Η'.

— Η μετά του Δόρριγκτον οικειότης μου ηύξανεν από μέρας εις ήμέραν. Βαθμηδόν και κατ' όλίγον του επελάψα ως και αυτά τα μάλλον άπόκρυφα περιστατικά του ήρέμου και άφανους βίου μου, ένψ αυτός έδιηγείτο μερικά από τα πλέον περιέργα κατορθώματα του.

— Διά νέον άνθρωπον, συνηθισμένον εις την μονοτονίαν του ζωικού εν τη έξοχη βίου, ούδ'όλως δ' έξηκνωμένον τας έπιτηδεύσεις του βίου των μεγάλων κέντρων, ο οποίος εκείνος φίλος ήτο αυτόχρημα έλκυστικώτατος. Και αυτό το άλλόκοτον επαγγελμαμα του, άντι να έλαττώσιν την προς αυτόν ύπόληψίν μου, προσέθετεν άπελάσας εις αυτόν νέον και έλκυστικόν γόητρον καθότι έπείσθη να πληρώσιν ποσόν τι, μέχρι λογικού όρίου, τα καλλίτερα της ποικίλης πάντοτε και πνευματώδους και έπιχαρίτου συνομιλίας του προσετίθετο και ή

γνώσις όπωςσύν των παρασκηνίων της τυρβώδους και πολυταράχου πεπολιτισμένης ζωής, από της όποίας έως τότε διετέλουν διαρκώς κεχωρισμένος.

— Αλλως τε μεθ' δλην την φυσικήν φαιδρότητα και την αγάπην του προς την διασκέδασιν ο φίλος μου δεν έλησμονεί ποσώς τας σοβαράς υποθέσεις του άπόδειξις δέ περί τούτου ήτο ότι εις πάσαν του άτμοπλοίου προσέγγισιν απέστειλε μακρόν τηλεγράφημα προς τον συνέταιρόν του. Καθ' όσον δέ βαθμηδόν ο πλούσις έπιησίαζε να λήξη έδεικνυε την μεγαλειτέραν άνυπομονησίαν έως να φθάσωμεν. Έφοβείτο μήπως δεν εύρεθί εις καιρόν ώστε να πραγματοποιήσιν το σχέδιον το όποιον έτρεφε, να μεταβή δηλαδή εις Σκωτίαν εγκαίρως, προ της 12 Αύγουστου, ότε αρχίζει εκεί το κυνήγιον των άγριοπετεινών.

— Το κυνήγιον ήτο δι' αυτόν το πρωτεύον πάθος και έσκόπει να περάσιν τας διακοπάς, τας όποιάς άνέμενε με μέγαν πόθον, εις ένα έξοχικόν κτήμα καταληγόμενον δια κυνήγιον, το όποιον είχαν έννοικήσει εις Πορτοσάαρ. Θα ήτο άκρωσ δυσάρεστον να μη εύρεθί εκεί κατά τας 12, ήλιπυζεν όμως όπωςδήποτε να προφθάσιν άποδιβαζόμενος εις Πλυμμουθ και διευθυνόμενος άμέσως εις Λονδίνον δια της πρώτης άμαξοστοιχίας.

— Ναι, ναι, μου είπεν ένα πρωί, ένψ συνδιελεγόμεθα : έτσι θα κάμω. Είνε ο μόνος τρόπος να συμβιβάσω τα πράγματα και αν άκόμη το άτμόπλοιον φθάσιν με μίαν ή δύο ήμερών καθυστέρησιν. Ακούστε να σάς πώ !... προσέθημεν, ως να έπήρχετο αυτόψ αϊφνίδιός τις σκέψις, δεν μπορείτε να έλθετε και σεις μαζί μου εις την Σκωτίαν ; Δεν μου φαίνεται να έχετε κατεπευγούσας υποθέσεις προς διεκπεραίωσιν, σάς ύπόσχομαι δέ να σάς κάμω να περάσετε μίαν ή δύο έβδομάδας ευχαρίστους και κατά τρόπον δλωσ νέον δια σάς.

— Η πρόσκλησις του με καθηναχάριστησε.

— Σας ευχαριστώ δια την φιλοφροσύνην σας, απήντησα. Πράγματι εις Λονδίνον δεν έχω άμεσον και υποχρεωτικήν εργασίαν. Έχω να συνομιλήσω με τον δικηγόρον περί του όποιου σάς είπα, αλλά το κάτω κάτω και αυτή ή συνάντησις δεν έπείγει και τόσοσ πολύ. Όπωςδήποτε δε ήμπορώ να τον ιδώ μίαν στιγμήν κατά το βραχύ διάστημα όπου θα μείνω εις την πόλιν έξ ανάγκης. Δεν γνωρίζω όμως κανένα εκ των φίλων σας... διότι υποθέτω ότι θα έχετε συντρόφους... και δεν ήθελα να...

— Αν είνε αυτό μόνον, φίλτατε Ρίγκου, είπε διακόπτων με ο Δόρριγκτον, έννοιά σας, μη στενοχωρηθήτε διόλου ! Δεν θα υπάρχουν άλλοι ξένοι, τουλάχιστον κατά τας πρώτας ήμέρας, διότι δεν επρόφθασα να στείλω προσκλήσεις. Ίσως άργότερα έλθουν δύο τρείς το πολύ, φίλοι μου, άνοικτόκαρδοι οί όποιοι πολύ θα ευχαριστηθούσιν να σχετισθούσιν μαζί σας και με τους όποιους έλπίζω να καλοπεράσετε. Ός προς έμέ σάς βεβαιώ ότι αν συγκατατεθήτε να μου κάμετε συντροφιά, θα μου προσφέρετε άληθή ευεργεσίαν. Φαντασθήτε ότι θα μένω όλομόναχος εκεί πέρα, χωρίς να έχω κανένα σιμά μου με τον όποιον ν' άνταλλάσω δύο λόγια. Πρέπει να δεχθήτε : δεν δέχομαι άντιρρήσεις. Όπως σάς έλεγα, εκτός άναποδράστου ανάγκης, έπιθυμώ να εύρίσκωμαι εις την θέσιν μου τας 12 του μηνός. Αν τυχόν και δεν έχετε τουφέκι και τ' άλλα κυνηγετικά χρειαζόμενα, έννοείται ότι δύναμαι εγώ να σάς δα-

νείσω. Ἀλήθεια!... πέτε μου πῶς λέγετε ὁ δικηγόρος σας;

— Μοουδραϊύ, κατοικεῖ εἰς Λόνδον Ἴνν-Φήλδς.

— Μοουδραϊύ; Ἄ, τὸν γνωρίζω! δηλαδὴ δὲν τὸν εἶδα ποτὲ κατὰ πρόσωπον, ἀλλ' ἔχομεν σχέσεις ἐπαγγελματικὰς μαζύ του, καὶ ὁ συντάιρός μου, ὅστις κυρίως διεξάγει τὰς ὑποθέσεις τοῦ γραφείου, συνητηθὴ πολλὰκις μαζύ του. Εἶχε καὶ αὐτὸς συντάιρον, ὅστις ἀπέβησε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Εἶνε λαμπρὸς ἄνθρωπος, νοήμων καὶ σοβαρὸς· ἀλλὰ ὁ πρῶτος ὑπάλληλος τοῦ γραφείου του εἶνε ἕνα ὑποκείμενον ἀπελπιστικόν. Δὲν ἔνοιῶ διατὶ δὲν τὸν ἐξεφορτώθῃ ἔως τώρα. Σὰς δίδω τὴν φιλικὴν μου συμβουλὴν, φίλτατε Ρίγκβυ, νὰ μὴ τοῦ ἐμπιστευθῆτε ποτὲ καμμίαν ἐντολήν, ἐπειδὴ σφάλλει πάντοτε καὶ τὰ μπερδεύει ὡς καὶ εἰς αὐτὰ τ' ἀπλουστάτα. Μοῦ φαίνεται μάλιστα ὅτι ἔχει τὸ ἐλάττωμα νὰ πίνῃ. Νὰ συνεννοήσῃ μετὰ τὸν Μοουδραϊύ αὐτοπροσώπως καὶ σὰς βεβαίω ὅτι θὰ μένετε πάντοτε εὐχαριστημένοι.

Ξεύρετε ὅμως ὅτι καὶ αὐτὸ εἶνε εὐτύχημα ὅτι ἡ ὑπόθεσίς σας δὲν ἐπείγει; διότι καὶ ὁ δικηγόρος σας τὰς 12 θ' ἀναχωρήσῃ. Εἶνε μανιώδης κυνηγὸς καὶ τὰ παραιτοῦσε τὴν πλέον ἐπικερδῆ ὑπόθεσιν διὰ νὰ μὴ λείψῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρεξως τῆς θηρευτικῆς περιόδου. Ὡστε δὲν ἔχετε πλέον καμμίαν πρόφασιν νὰ ξεφύγετε, καὶ ἐγὼ διὰ λογαριασμόν μου κάμνω κατάσχεσιν εἰς τὸ αὐτομόν σας!

⊙.

Οὕτω πως ἐχόντων τῶν πραγμάτων δὲν ἠδυνάμην παρὰ νὰ δεχθῶ καὶ τοῦτο ἔπραξα.

Τὸ ταξειδίον μας ἔληξεν ἄνευ τινὸς περιπετείας, ἀλλ' ὡς εὐχερῶς προεβλέπετο, τὸ ἀτμόπλοϊόν μας ἐφθάσε με καθυστέρησιν. Ὅθεν ἀπεβιδάσθημεν εἰς Πλυμμουθ καὶ μετὰ τὸν σιδηρόδρομον ἐφθάναμεν εἰς Λονδίνον κατὰ τὰς δέκα. Μὰ; ἔμειναν τρεῖς ἢ τέσσαρες ὥραι διὰ νὰ φροντισώμεν περὶ τῶν ἀναγκαιοτέρων προετοιμασιῶν πρὶν ἀναχωρήσωμεν διὰ τὴν Σκωτίαν. Ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τοῦ Κρήφφ, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ κατέλθωμεν, μέχρι τῆς ἐπαύλεως τοῦ Δόρριγκτον ἐμεσολάβει ἄρκετὰ μακρὸν διάστημα ἀμαξιτῆς ὁδοῦ· εἰς τὸν ὅσον ὡστε ὁ φίλος μου ὑπελόγιζεν ὅτι δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου μας τὸ τῆς ἐσπέρας τῆς ἐπαύριον. Τὸ ὅποιον ὅμως μὰς ἐπέτρεπε νὰ ἀναπαυθῶμεν, νὰ δειπνήσωμεν καὶ νὰ κοιμηθῶμεν πρὶν ἀρχίσωμεν τὸ κυνήγιον τὴν ἐπομένην.

Κατ' εὐτυχίαν ἔφερα μαζύ μου ποσὸν τι ἀρκετὰ σημαντικῶν εἰς μετρητὰ, ὡστε νὰ μὴ ἔχω καμμίαν φροντίδα περὶ χρημάτων. Διήλθομεν ὁμοῦ τὰς ὑπολειπομένας εἰς τὴν διάθεσίν μας ὀλίγας ὥρας εἰς τὸ μικρὸν διαμέρισμα ἔνθα κατῴκει ὁ φίλος μου εἰς τὴν Κόν-δουτ-Στρήτ καὶ κατὰ τὰς δέκα τῆς νυκτὸς ἐπεβιδάσθημεν εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν τὴν ἀναχωροῦσαν διὰ Σκωτίαν.

Ἐπέρασα ἐκεῖ μίαν ἐβδομάδα καθ' ὅλα εὐχάριστον. Ὁ καιρὸς ἦτο τερπνός, τὸ κυνήγι ἀφθονον καὶ ἐγὼ ὑπέστην τὴν δοκιμασίαν ἄρκετὰ εὐδοκίμως. Ἐρχισα νὰ συναίσθάνωμαι ὅτι τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ ζῆ κανεὶς κρυμμένος εἰς τὸ καυκί του, ὅπως εἶχα πράξει ἐγὼ ἔως τότε, ἐνῶ ὑπῆρχον εἰς τὸν

κόσμον τόσοι καλοὶ καὶ συμπαθεῖς ἄνθρωποι, ὅσοι φιλοξενῶν με φίλος καὶ τόσοι ἀσχολία διασκεδαστικοὶ καὶ καὶ εὐχάριστοι, ὅσοι τὸ κυνήγιον τοῦ ἀγροτικουνοῦ. Ἐσκεπτόμην δὲ νὰ φανῶ εἰς τὸ μέλλον κοινικώτερος καὶ νὰ ἐπιδοθῶ μετὰ μεγαλειότηραν ζῆσιν εἰς τὰς τέρφεις τὰς ἀρμοζούσας εἰς κάθε νέον τῆς ἡλικίας μου, μὴ πιεζόμενον ἐκ χρηματικῶν ἀναγκῶν.

Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ὀγδόης ἡμέρας ὁ Δόρριγκτον ἔλαβε τηλεγράφημα, διὰ τοῦ ὁποίου προσελάειτο κατεπειγόντως εἰς Λονδίνον.

— Αὐτὸ εἶνε σωστὸν ἀτύχημα! ἀνεφώνησεν ἐμὸν τὸ ἀνήγγελε. Ὅριστε ὅπου μοῦ κόπτεται εἰς τὸ μέσον ἡ ἐξοχικὴ μου ἀνάπαυσις, ἢ καὶ καταρχαίως ὀριστικῶς, ὅπως εἶνε πιθανώτερον. Αὐτὰ συμβαίνει συχνὰ εἰς ἐκεῖνον ὅστις, ὡς ἐγὼ, ἔχει ἐπάγγελμα ἐβέβαιον. Καὶ τὸ χειρότερον εἶνε ὅτι εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ σὲ ἀφίσω ἐδῶ μόνον, μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ πλήξης θανασίμως, χωρὶς νὰ γνωρίζω ἐὰν καὶ ποτὲ θὰ ἠμπορέσω νὰ ἔλθω νὰ σὲ ἀνταμῶσω πάλιν. Ἀλλὰ νὰ ἠμποροῦσα νὰ τὸ ρίξω εἰς τὸ κουφὸ, καὶ νὰ ἐκκολουθῆσω νὰ μένω ἐδῶ μαζύ σου καὶ νὰ διασκεδάξω ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ! Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔπαρχει τρόπος· πρόκειται περὶ σπουδαιοτάτης ὑποθέσεως καὶ θ' ἀνελάμβανα βαρεῖαν εὐθύνην ἐὰν ἠρνούμην νὰ ἀσχοληθῶ εἰς αὐτήν. Καὶ σεις ὁ ἴδιος, ἐν ἔγνωρίζετε περὶ τίνος πρόκειται, θὰ μ' ἐσυμβουλεύεσθε πρῶτος ν' ἀναχωρήσω.

Φυσικῶ τῷ λόγῳ ἀπήντησα ἐπιμένων ν' ἀσχοληθῶ καθ' ὅλα εἰς τὸ ἔργον του, χωρὶς νὰ ἐμποδίζεται ἀπὸ ἐμέ. Ἐγὼ ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ ἤμην συνηθισμένος εἰς τὴν μόνωσιν καὶ ἐπομένως δὲν μ' ἐφόβιζεν. Δὲν ἠθέλησα ὅμως νὰ δεχθῶ τὴν φιλοξενίαν του κατὰ τὴν ἀπουσίαν του καὶ τοῦ ἀνεκίνωσα ὅτι καὶ ἐγὼ ἐσκόπευα νὰ ἐπιστρέψω εἰς Λονδίνον.

— Μὰ αὐτὸ θὰ εἶνε ἀκόμη χειρότερον, φίλε μου! παρετήρησεν ὁ Δόρριγκτον. Τώρα εἶνε νεκρὰ ἐποχὴ, λείπουν τὰ ἀξία λόγου θεάματα καὶ κάθε ἄλλη διασκεδάσις. Δὲν γνωρίζετε κανένα εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐγὼ, ἀσχολημένος ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ θράδου, δὲν θὰ ἠμπορῶ νὰ φροντίζω διὰ σὰς καὶ νὰ σὰς χρησιμεύω ὡς ὁδηγός, ὅπως ἐπεθύμουν. Ἀκούσατε. Ἀποῦ δὲν σὰς ἀρέσει νὰ μέινετε ἐδῶ, πρέπει νὰ ἐξευρεθῆ ἕνας μέσος ὁρος, νὰ κάμετε ἕνα γύρον δηλαδὴ, ἐδῶ εἰς τὰ πέριξ, νὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ Ἐδιμβούργον, τὴν Τσέστερ, τὴν Βάρβικ, καὶ καμμίαν ἄλλην ἀπὸ τὰς παλαιὰς σκωτικὰς πόλεις, αἱ ὁποῖαι ὄλαι, δι' ἕνα καλλιτέχνην ὡσὰν ἐσὰς, εἶνε πολὺ ἐνδιαφέρουσαι. Τοιοῦτρόπως θὰ ἔχω κ' ἐγὼ καιρὸν νὰ ἰδῶ ποῖαν τροπὴν λαμβάνει τὸ πρᾶγμα. Ἄν κατορθώσω νὰ ξεμπερδεύσω τὴν δουλειάν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, θὰ ἐπιστρέψω καὶ θὰ σὰς εἰδοποιήσω ἐγκαίρως, διὰ νὰ χαρῶ διὰ μερικὸν καιρὸν ἀκόμη τὴν συντροφιά σας. Ἀλλέως, θὰ σὰς γράψω ἐπίσης καὶ τότε ἠμπορεῖτε νὰ με συναντήσετε εἰς Λονδίνον, ἐπανερχόμενος καὶ σταθεμῶν κατὰ τὴν διάθεσίν σας εἰς τὰς διαμέσους πόλεις, διὰ νὰ φθάσετε ὅταν θὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ κάπως ἐλεύθερος καὶ διὰ νὰ ἔχῃ ἐπιστρέψει ἐν τῷ μεταξῷ καὶ ὁ Μοουδραϊύ εἰς τὸ γραφεῖόν του. Διότι ἀπουσιάζει ἀκόμη, ξεύρετε.

Ὁ συντάιρός μου μοῦ ἔγραψεν ὅτι ἕνεκα τούτου ἀναγκάζεται ν' ἀφίγῃ ἐκκρεμῆ μίαν μικρὰν ὑπόθεσιν ὅπου ἔχομεν μαζύ του.

Ἡ πρότασίς του μοῖ ἤρρεσεν. Ἀληθῶς εἶπον, ἀποῦ τὸ κοινὸν κυνήγιον καθίστατο ἀδύνατον, δὲν θὰ ἐπιδροῦμαι ἴσως, μεταβαίνων κατ' εὐθείαν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Λονδίνου, τὴν ὁποίαν εἶχα γνωρίσει: ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμῶν παιδίον καὶ ὅπου ἐσκόπευον νὰ ἐγκαταστήθω ἐπὶ τινα καιρὸν τοῦλάχιστον, ἐνοικιάζων μικρὸν ἔργον. Ἐγνώριζα ὅμως ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἡ Τσέστερ εἶνε πραγματικῶς ἀρχαία πόλις, ἔχουσα ὄρθια ἀκόμη τὰ παλαιὰ τῆς τείχῃ, καὶ ὅτι ἡ Βάρβικ εἶνε ἐπίσης πολὺ ἐπισημῶς. Ἐπειδὴ δὲ πάντοτε εἶχα σκοπὸν νὰ ἐπισκεφθῶ ἀμφοτέρως θάττον ἢ θράδιον, ἔκρινα καλὸν νὰ τὸ πράξω τότε χωρὶς ἀναβολῆν, ἐπιωφελοῦσας τῆς ταξιδίως.

Μετὰ βραχείαν σκέψιν, ἔλαβα τὴν τελευταίαν ταῦτ' ἀπόφασιν καὶ ἀνεκίνωσα εἰς τὸν φίλον μου ὅτι ἐσκόπευα νὰ μεταβῶ εἰς Τσέστερ ἀκριβῶς τὴν πρώτην τῆς ἐπαύριον. Αὐτὸς δὲ ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὴν συνάντησίν μας ἀνεχώρησε.

I'.

Σεβρὰ τερπνοτάτων ἐντυπώσεων με ἀνέμενεν εἰς τὴν γηραιάν Τσέστερ. Ἀνεύρον ἐκεῖ τὴν ἀληθῆ μεσαιωνικὴν πόλιν, τὴν ὁποίαν ἐγνώριζον ἐκ τῶν νεανικῶν μου ἀναγνώσεων καὶ ἡ πραγματικότης δὲν ὑπελείφθη ποσὴς τῆς προσδοκίας.

Ἐκ τοῦ πρώτου ταξειδίου μου εἰς Ἀγγλίαν, τὸ ὅποιον εἶχα κάμει μαζύ με τοὺς γονεῖς μου διετήρουν τὸ πρῶτον ἐνθύμησιν πάντων τῶν περιστατικῶν τῶν περὶ τὸν καιρὸν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευτήσαντος πατρὸς μου. Δὲν ἐνεθυμούμην ὅμως καθόλου τοὺς τόπους τοὺς ὁποίους εἶδα καὶ διὰ τοῦτο τὰ πάντα μοῦ ἐκρίνοντο ἐξ ὀλοκλήρου νέα.

Μὲ ἀπειρον εὐχαρίστησιν περιήλθον ἐπὶ πολλὰς κατὰ συνέθειαν ὥρας τὰς στενάς, σχολιάς καὶ γραφικότητας ὁδοῦ τῆς μικρᾶς πόλεως. Εἰσεχώρησα εἰς τὴν παλαιὰς διωρόφους στοὰς, καὶ ἐπεριπάτησα ἐπὶ κανὴν ὥραν παρὰ τοὺς προμαχώνας. Τὴν ἐσπέραν ἐπὶ τὴν ἔλθω ἐκ νέου ἐκ τοῦ ξενοδοχείου ὅπου ἐγευμάτισα ἕνα πανσέληνος καὶ ὁ καιρὸς ὡραῖος, ἀνέμενα δὲ νέαν ἀπλάσιν ἐκ τῆς θέας τῶν ρωμαϊτικῶν ἐκείνων ἀπόψεων, ἃς καθίστα ὡραιότερας καὶ ἐλκυστικώτερας τὸ περιόριον αὐτὰς γαληναῖον λευκὸν φῶς.

Μετὰ μικρὰν περιοδείαν εἰς τὸ κεντρικὸν μέρος τῆς πόλεως, διηρθύθη διὰ δευτέραν φοράν πρὸς τὰ τεῖχη, ὅπως διανύσω τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ μᾶς τῶν πυλῶν καὶ τῶν πέριξ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ. Νεφύδριον ἐπιπλανώμενον εἰς τὸ στερέωμα ἐσκέπαζεν ἐκ διαλειμάτων τὸν καταυγάζοντα τὴν πέριξ τοποθεσίαν ἀργυρῶν δίσκων τῆς σελήνης, ὑπὸ τὴν λάμψιν τῆς ὁποίας ἔμμελλεν ἢ ἐπιφάνεια τοῦ οὐχὶ μακρὰν κειμένου ποταμοῦ.

Αἰφνης ὅμως ἐνῶ ἐβάδιζα ἠσύχως, ἠσθάνθη καὶ ἄπονον ὑποπτον βῆμα, σχεδὸν ἀποκρυπτόμενον, τὸ ὅποιον με παρηκολούθει ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἐπρόσεξα καὶ πολὺ, ἂν καὶ ἡ φαινομένη ἀπὸ τὸ ἀπόλυτον ἐρημία καθίστα τὸ πρᾶγμα πολὺ ἀλλοιωτικόν. Τάχιστα ὅμως ἐνόησα ὅτι δάκις ἐσταμάτων ἐπὶ τὸ τεῖχος, θεώμενος τὴν πεδιάδα, καὶ τὸ μυστηριώδες βῆμα ἔπαυεν ὡσαύτως ὡσεὶ διὰ μαγείας, ἀνελαμβάνετο δὲ μόλις ἤρχιζα ἐκ νέου νὰ κινουμαι.

Κατ' ἀρχὰς ἐνόμιζα ὅτι ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς ἠχοῦς· σιγμιαία ὅμως σκέψις μ' ἔκαμε νὰ πεισθῶ περὶ τοῦ ἐναντίου. Τὸ βῆμα τὸ ἰδικόν μου ἦτο ἴσον, σταθερὸν καὶ ἠχηρὸν, ἐνῶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐφθάνεν εἰς τὴν ἀκοήν μου εἶχε τι τὸ ἀνώμαλον καὶ τὸ ἐρπυστικὸν ὑπαγορευθὲν τὴν ἰδέαν τῆς προσποιήσεως. Πρὸς τοῦτοις, ὅπως βεβαιωθῶ καλλίτερον, διήγυστα μέρος τῆς ὁδοῦ βαδίζων ἀκροποδητῶ, χωρὶς νὰ προξενήσω θόρυβον ἐν τοῦτοις δὲν ἔπαυσα ἀκούων τὸν ἐλαφρὸν κρότον.

Δὲν ἠδυνάμην πλέον ν' ἀμφιβάλλω. Κάποιος με παρηκολούθει.

Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ κατηγορηθῶ ἐπὶ ὑπερβολικῆς εὐαίσθησίᾳ, ἂν ὁμολογήσω ὅτι διὰ μᾶς ἦλθον εἰς τὸν νοῦν μου ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀτυχοῦς πατρὸς μου. Δὲν εἶχα λησμονήσει ὅτι τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς μου προηγήθη παρομοία μυστηριώδης ἰχνηλασία, πολλὰκις κατὰ σειρὰν ἐπαναληφθεῖσα. Τὸ περιστατικὸν δ' ἐκεῖνο, τὸ νὰ αἰσθάνωμαι ἐμαυτὸν παρακολουθούμενον ἐπιμόνως ἀκριβῶς τὴν πρώτην φοράν καθ' ἣν μετὰ τὸσα ἔτη εὐρισκόμην περιπατῶν μόνος τὴν νύκτα εἰς ὁδὸν παράμερον τῆς Ἀγγλίας, τῆς χώρας ἧτις ὑπῆρξε τόσον ἀλεθρία εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, ἦτο φυσικὸν νὰ μοῦ προξενῆ δυσάρεστον ἐκπληξιν.

Καταληφθεὶς ὑπὸ ἀκουσίου ἀνησυχίας ἐστράφη ἀποτόμως καὶ εἶδα μαυρὸν τι σχῆμα ἀνθρώπου ἐξερχόμενον ἐκ τῆς σκιᾶς τοῦ τοίχου καὶ φεύγον πρὸς διεύθυνσιν ἀντίθετον ἐκείνης πρὸς ἣν ἐβάδιζα ἐγὼ. Τὸν κατεδίωξα, ἀλλὰ δὲν κατάρθωσα νὰ τὸν φθάσω, οὔτε νὰ ἐλαττώσω τὴν μεταξὺ μᾶς ἀπόστασιν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐγνώριζα τὸ μέρος καὶ ἐφοδοῦμην μήπως παραπλανηθῶ, παρήτησα τὴν ἀνωφελῆ καταδίωξιν καὶ ἐπανέλαβα τὴν πορείαν μου. Πιθανόν, ἐσυλλογίσθη, νὰ ἐπρόκειτο καὶ περὶ βαλαντιοτόμου τινός, ὅστις ἰδὼν με μόνον ἀνέμενε τὴν κατάλληλον στιγμήν ὅπως μ' ἐλαφρώσῃ ἐκ τοῦ βάρους τοῦ ὄρολογίου καὶ τοῦ χαρτοφυλακίου μου.

Ἀλλὰ δὲν εἶχα προχωρήσει πεντήκοντα βήματα, ὅτε ἐκ νέου ἤκουσα τὸν ἐλαφρὸν μυστηριώδη κρότον διπλοῦν μου. Πρὸς στιγμήν προσεποιήθη ὅτι δὲν ἐπρόσεξα, εἶτα δ' ἐστράφη καὶ με δλην τὴν δυνατήν μου ταχύτητα, ὤρμησα πρὸς τὸ μέρος ἐξ οὗ προήρχετο. Εἰς μάτην ὅμως· διότι ἡ αὐτὴ ἀόριστος σκιά, εὐρισκομένη τῶρα μακρότερον ἢ πρότερον, ἐξηφανίσθη ταχέως.

Τί νὰ ἐσήμαινε τοῦτο;

Τὸ πρᾶγμα ἤρχιζε νὰ γίνετα ἀνησυχητικόν, ἐγὼ δὲ πειραγμένος ἄρκετὰ, ἀφήκα τὰ παλαιὰ τεῖχη καὶ ὤδευσα πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον.

Καὶ αὐτὰ αἱ κεντρικώταται τῶν ὁδῶν ἦσαν ἔρημοι κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν. Εἶχα ἤδη διέλθει δύο ἐξ αὐτῶν καὶ ἦτοιμαζόμεν νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν κυριώτεραν, παρὰ τὴν ὁποῖαν κείνται αἱ γνωσταὶ στοαί, ὅτε ὁ κρότος τοῦ εὐκόλως ἀναγνωριζομένου ἐπιμόνου ἐκείνου βήματος ἐπληξεν ἐκ νέου τὴν ἀκοήν μου.

Διὰ τρίτην φοράν ἐσταμάτησα. Ἐστράφη ἀνερχόμενος καὶ πάλιν ἐπὶ βραχὺ διάστημα τὴν ὁδόν, ἀλλ' ὁ κρότος ἐξηφανίσθη εἰς μακρὴν ἀπόστασιν, χωρὶς νὰ διακρίνω αὐτὴν τὴν φοράν τίς ἦτο ὁ παράγων αὐτόν.

Δὲν ἐπρόκειτο βεβαίως περὶ πλάνης τῶν αἰσθήσεων, οὔτε περὶ ἀπλῆς συμπτώσεως. Διὰ πρώτην φοράν ἡ ἐκασία περὶ λωπόδύτου παρακολουθοῦντος κατὰ πόδας

τὸν διαβάτην ἐφαίνετο λογική· ἀλλὰ δι' αὐτῆς δὲν ἐξη- γείτο πλέον παρομοία ἐπιμονή. Ἐπέστρεψα εἰς τὸ ξε- νοδοχεῖον σχεδὸν δρομαίως· πρὶν φθάσω ὄμως, ἤκουσα διὰ τελευταίαν φορὰν τὸν ἀπαίσιον ἐκείνον κρότον εἰς οὐχὶ μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ ἀπόστασιν.

ΙΑ'

Κυρίως εἶπεῖν δὲν ἐφοβούμην· δὲν δύναμαι ὄμως ν' ἀρνηθῶ ὅτι τὸ συμβάν μ' ἐτάραττεν ὅπως οὖν. Πρὸ παν- τὸς κατεῖχον τὸ πνεῦμά μου κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην περίοδον ἢ ζωηρὰ περιέργεια ἀφ' ἑνὸς καὶ ὁ πόθος ὅπως ἐμβατεύσω εἰς τὸ μυστήριον, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ πείσμα διότι δὲν κατώρθωσα νὰ ἴδω καλῶς τὸ πρόσω- πον τοῦ ἀγνώστου, ὅστις τόσον παραδόξως ἐμερίμνα περὶ ἐμοῦ.

Ἐσυλλογίσθη ἐπὶ πολὺ πρὶν ἀποκοιμηθῶ περὶ τοῦ πράγματος, τὴν ἐπαύριον δὲ ὅταν ἀφυπνίσθη, ἐξήλθον μὲ τὴν πεποιθήσιν ὅτι τὸ πᾶν εἶχε λήξει ἤδη.

Ἴσως ἐγενόμην θύμα αὐθυποβολῆς, προκληθείσης ἐκ τῶν συμβάντων τῆς προηγουμένης ἑσπέρας. Τὸ βέ- θαιον εἶνε ὅτι καθόσον ἐπροχώρουν ἐπισκεπτόμενος τὴν πόλιν, ἢ ἐντύπωσις ὅτι κάποιος κατεσκόπευε πάσας τὰς κινήσεις μου, εἰσέδουσε βαθμηδὸν καὶ ἐκυρίευεν ἀκατα- νικήτως τὴν ψυχὴν μου. Ἐν καιρῷ ἡμέρας, εἶνε δύσ- κολον, ἔστω καὶ εἰς μέρος ἡσυχον καὶ ὄχι πολὺ συ- χναζόμενον ὑπὸ ἀμαξῶν, ὅπως αἱ ὁδοὶ τῆς Τσέστερ νὰ διακρίνη τις τὸν κρότον εἰδικῶς βήματος, ἅτινα ἀντη- χοῦν περίξ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον συχνὰ καὶ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν.

Ἐν τούτοις μίαν φορὰν, μίαν μόνην, ἐνῶ ἀφοῦ διέ- τρεξα ἐκ νέου μίαν τῶν στοῶν, αἴτινες μοῦ εἶχον κά- μει τόσῃ ἐντύπωσιν τὴν προτεραίαν, κατηρχόμεν τὴν κλίμακα τῆς εἰσόδου, μοῦ ἐφάνη ὅτι ἤκουσα πρὸς σιγ- μὴν τὸν γνωστὸν ὑπόκωφον κρότον. Ἀνῆλθα πάλιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ παρετήρησα. Ἀνὴρ τις ἔστεικε στη- ριζόμενος εἰς ἓν τῶν παραθύρων, μὲ τὸ ἀνώτερον τοῦ σώματος μέρος ἐσκυμένον πρὸς τὰ ἔξω, ὥστε νὰ κρύ- πτεται ὀλοτελῶς ἢ κεφαλὴ του ὀπισθεν τῆς ὀγκώδους δρυϊνῆς στῆλης τῆς ὑποδοσταζούσης τὸ ὑπερκείμενον οἰκοδόμημα.

Δὲν ἤμην βέβαιος ὅτι ἤκουσα καλὰ· ὅπως δὴποτε ὄμως ἠθέλησα νὰ ἴδω τὸ πρόσωπόν του καὶ διηυθύν- θην πρὸς τὸ μέρος ὅπου εὕρισκετο. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἐκεί- νην τὴν στιγμήν ἐφυγεν ἐκείνος μετὰ σπουδῆς, στρέφων διαρκῶς πρὸς ἐμὲ τὰ νῶτα, καὶ ἐξηφανίσθη εἰς τὴν ἀντίθετον ἐσχατιάν. Ὅσον δὲ καὶ ἂν ἐκύτταξα εἰς τὰ πέραξ, ὅταν ἐξῆλθα εἰς τὴν ὁδόν, δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν ἐπανίδω.

Ἦτο ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, λεπτοφυγῆς, πενι- χρῶς ἐνδεδυμένος, μὲ πυκνὴν μαύρην κόμην κυμαινο- μένην καὶ μαλακὸν πῖλον, ὅποιον συνηθίζουν νὰ φέ- ρουν οἱ ὀργανοπαίκται εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου. Ἦτο ἀρά γε δυνατόν; ... Ἦ μήπως διατελῶν ὑπὸ τὴν ἐντύ- πωσιν τῆς ἀναμνήσεως τῆς πρώτης συμφορᾶς, ἐπλανώ- μην ἀποδίδων εἰς τὸν ἀγνωστον ἐκείνον τὸ ἐξωτερικὸν Ἴταλοῦ ἐκ τῶν τῆς κατωτέρας τάξεως;

Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, — ἴσως ἦτο ἀδυναμία μου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἢ πόλις τῆς Τσέστερ ἀπώλεσε πᾶν πλέον θέλητρον δι' ἐμὲ. Ἐγεῖνα κατη- γή, ἀνήσυχος, ἠσθανόμην ὅτι εἶχα χάσει πλέον τὴν

ψυχικὴν μου ἐλευθερίαν. Λαθῶν αἰφνιδίαν ἀπό- στρεψα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἐπλήρωσα τὸν λογα- σμὸν, ἐπεμψα τὰς ἀποσκευάς μου εἰς τὸν σταθμὸν καὶ ἀνεχώρησα ἄνευ ἀναβολῆς εἰς Βάρβικ.

ΙΒ'

Εἶχεν ἤδη νυκτώσει ὅταν ἐφθασα ἐκεῖ. Ἀλλ' ἦτο ὥρασιότατη. Ἐδείπνησα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐπειδὴ ὁ μόνος αὐτόθι σύντροφός μου, εἰς περιόδον ἐμποροῦπάλληλος παχὺς καὶ ἡλικιωμένος, ἐνύπνισ- τος καὶ ἐκοιμάτο εὐθὺς μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐξῆλθα διὰ ρίψω γενικὸν βλέμμα εἰς τὴν πόλιν.

Ἡ Βάρβικ δὲν παρουσιάζει βέβαια τ' ἀρχαῖα ἐπι- γητρα τῆς γηραιᾶς καὶ περιφήμου Τσέστερ. Παρε- ρησα ὄμως διαφόρους λαμπρὰς οἰκοδομὰς τοῦ 17 αἰῶνος, ἀριστα διατηρουμένας καὶ δύο παλαιὰς πύ- λαις. Τὸ σπουδαιότερον διὰ τὸν ξένον μνημεῖον εἶνε ὁ αὐτὸς ὑπάρχων πύργος, εἶχα δὲ ἀποφασίσει νὰ μεταβῶ ἐπὶ σκοπεῖν του τὴν ἐπομένην. Εὕρισκοντο ἐν αὐτῷ ἐπι- νεες τινὲς ἀξίας μεγάλης, τὰς ὁποίας ἐπεθύμουν πάλιν νὰ ἴδω· ἀκριβῶς δὲ ἐνῶ προσεπάθουν νὰ ἐνθυμηθῶ ἐ- νεες ἦσαν οἱ ζωγράφοι των, πλὴν τοῦ Βᾶν Δάυκ καὶ τοῦ Χολδάιν, ἤκουσα τὸ ἀπαίσιον βῆμα ν' ἀντηχῆ ὀπί- σθέν μου.

Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν ἐδέησε νὰ κατα- βάλω προσπάθειαν ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου ὅπως ἀποφά- σισω νὰ στρέψω τὴν κεφαλὴν. Ἐπιήρχει τὸ φρικτὸν εἰς τὴν ἰσχυρογνώμονα ἐκείνην καὶ σιωπηλὴν ἐπιτήρη- σιν, ἣτις μὲ παρηκολούθει ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμὸν κατὰ τὸ βραχὺ μου ταξείδιον, χωρὶς νὰ κατορθώσω ἀπαλλαγῶ τοῦ ἀγνώστου ἐχθροῦ μου, οὔτε νὰ μαντεύσω τὴν προέλευσίν του καὶ τὰς τελικὰς αὐτοῦ προθέσεις.

Μὲ ὄλην ὄμως τὴν ταραχὴν μου, ἐκύτταξα ὀπισθεν μου καὶ εἶδα κατὰ τὸ σῆμα ἓνα ἄνθρωπον φεύγοντα. Διδαχθεὶς δὲ ἤδη ἐκ τῆς πείρας, δὲν ἐπεχείρησα νὰ τὸν καταδιώξω, ἀλλ' ἐπανῆλθα εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου.

Τὸ πρᾶγμα ἐγένετο σοβαρὸν. Ἀδύνατον ἦτο νὰ πράττη τοῦτο ὁ ἀγνωστος ἐκείνος ἄνευ τινὸς σκοποῦ, οἷός δὴποτε δὲ καὶ ἂν ἦτο ὁ σκοπὸς οὗτος, δι' ἐμὲ ἦτο ἦτο πάντοτε ὀλέθριος. Καὶ πάλιν μετ' ἀκατανικήτου δυνάμει ὑποβολῆς τὰ προηγηθέντα τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς μου παρήλασαν εἰς τὴν μνήμην μου.

Οὔτε ἀμφέβαλλα πλέον ὅτι κάποιος μὲ κατεσκόπευεν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἀδιαλείπτως ἀφ' ἧς στιγμῆς εἶχον πατήσει τὸν πόδα μου εἰς τὴν ξηράν. Ἐνήργει δὲ κατὰ σχέδιον προδιαγεγραμμένον, διότι πῶς ἄλλως θὰ ἐξη- γείτο τὸ γεγονός ὅτι, ἀφοῦ παρηκολούθησε κατὰ πε- δῆς τὰ βήματά μου εἰς Τσέστερ ὁ μυστηριώδης διώκτης ἐμαθε τὴν ἀναχώρησίν μου ἐκ Βάρβικ καὶ ἐσπευσεν ἀμέσως νὰ μὲ ἀνεύρη ἐκεῖ; Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου, πῶς τάχα ἠδύνατο νὰ μὲ ἀναμένῃ κατὰ τὴν ἀποβίβασίν μου εἰς Ἀγγλίαν, ἀφοῦ τὴν τελευταίαν μόνον στιγμήν ἀπε- φάσισα νὰ ἐξέλθω τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκ Πλυμουθ;

Ἀκουσίως ἀνελογίσθη τὸς δύο Ἴταλοὺς ναυτε- τῶν ὁποίων ὁ Δόρριγκτον μοῦ εἶχεν ὑποδείξει τὴν πα- ρουσίαν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, ἐκφράζων τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἴσως ἀνήκον εἰς τὴν Καμόρραν καὶ ἀναφέρων τὰς τεραστίας διακλαδώσεις, τὰς ὁποίας ἢ τρομερὰ αὐτῆς ἐταιρία ἔχει ἀκόμη καὶ σήμερον εἰς ὄλον τὸν κόσμον. Δὲν ἀρκεῖται αὕτη εἰς μίαν μόνην ἐκδίκησιν, ἔλεγον

... ἀλλὰ πλῆττει καὶ τοὺς ἀπογόνους ἐκείνων καὶ ἀδικοῦμαι καὶ εἶνε ἰκανὴ ν' ἀναμένῃ ἐπὶ ἔτη ὀλο- ἐνεδρεύουσα εἰς τὸ σκότος μὲ ἀπίστευτον ἐπι- ἦν καὶ καρτερίαν. ...

ΙΓ'

Ἦτο μετὰ τὴν ἐπάνοδόν μου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐπὶ τὴν κλίνην. Κατ' ἀρχὰς ὁ ὕπνος μου ἦτο τεταραγμέ- νος ἀπὸ συχνούς τιναγμούς· ἐπειτα ἀπε- βαρύνετο καὶ ἡσυχώτατα.

Ἦτο μετὰ τὸν ὄρθρον καὶ αἰφνιδίως μὲ τὴν ἐπι- συναίσθησιν τῆς παρουσίας ξένου τινὸς ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ὕπνον μου, ἢ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν ἀσύνητες συνέβαινε

Ἦτο μετὰ τὸ βλέμμα πρὸς τὸ παράθυρον, κείμενον ἀπὸ τὴν κλίνης καὶ παρ' ὀλίγον ν' ἀφίσω κραυγὴν

Ἀνθρώπος τις μελαψός, μὲ κόμην πυκνὴν καὶ μα- ζὴν μὲ ὀφθαλμοὺς μαύρους καὶ χαιρεκάκους καὶ μὲ ἐκρηκτικὸν μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη, κατεσκόπευε τὸ δω- μάτιον βλέπων ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἢ κεφαλὴ του ἔ- στρεψε μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ προσκεφαλαίου μου.

Ἡ ὀπτασία διήρκεσε μίαν μόνην στιγμήν ἢ ἀπαίσια πρόση κατόπιν ἐξηφανίσθη. Ἐπὶ μερικὰς στιγμὰς ἔ- κεινα παράλυτος ἐκ τοῦ φόβου, ἀνίκανος νὰ λαλήσω ἢ νὰ κινήθω.

Ἦτο δομάτιον εὕρισκετο εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα καὶ ἔστρεψε πρὸς ἐσωτερικὴν τινα αὐλήν. Ἀφοῦ παρήλθεν ἡ πρώτη μου θάμβωσις, ὤρμησα εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἐπείρασά μόνον νὰ ἴδω ἓνα ἄνδρα ἐξερχόμενον μετὰ σπουδῆς ἐκ τῆς κιγκλιωτῆς θύρας τῆς αὐλῆς, ἀνεγνώ- σα δὲ τὴν μορφήν τοῦ ἀτόμου, τὸ ὅποιον τρεῖς φορὰς ἔκρυψε ἀπ' ἐμπρός μου εἰς Τσέστερ. Κλίμαξ χειρο- κινήσας ἀνῆλθουσα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἐστηρίζετο ἐπὶ τὸ κεφάλου, δι' αὐτῆς δὲ ὁ ἀγνωστος ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ ἐπὶ τὸν παραθύρον.

Ἦτο μετὰ τὴν ἐπάνοδόν μου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐπὶ τὴν κλίνην. Κατ' ἀρχὰς ὁ ὕπνος μου ἦτο τεταραγμέ- νος ἀπὸ συχνούς τιναγμούς· ἐπειτα ἀπε- βαρύνετο καὶ ἡσυχώτατα. Ἦτο μετὰ τὸν ὄρθρον καὶ αἰφνιδίως μὲ τὴν ἐπι- συναίσθησιν τῆς παρουσίας ξένου τινὸς ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ὕπνον μου, ἢ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν ἀσύνητες συνέβαινε Ἦτο μετὰ τὸ βλέμμα πρὸς τὸ παράθυρον, κείμενον ἀπὸ τὴν κλίνης καὶ παρ' ὀλίγον ν' ἀφίσω κραυγὴν Ἦτο μετὰ τὸ βλέμμα πρὸς τὸ παράθυρον, κείμενον ἀπὸ τὴν κλίνης καὶ παρ' ὀλίγον ν' ἀφίσω κραυγὴν Ἦτο μετὰ τὸ βλέμμα πρὸς τὸ παράθυρον, κείμενον ἀπὸ τὴν κλίνης καὶ παρ' ὀλίγον ν' ἀφίσω κραυγὴν

Ἦτο μετὰ τὴν ἐπάνοδόν μου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐπὶ τὴν κλίνην. Κατ' ἀρχὰς ὁ ὕπνος μου ἦτο τεταραγμέ- νος ἀπὸ συχνούς τιναγμούς· ἐπειτα ἀπε- βαρύνετο καὶ ἡσυχώτατα. Ἦτο μετὰ τὸν ὄρθρον καὶ αἰφνιδίως μὲ τὴν ἐπι- συναίσθησιν τῆς παρουσίας ξένου τινὸς ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ὕπνον μου, ἢ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν ἀσύνητες συνέβαινε

νὰ ὑποβάλω χωρὶς ἄλλο θὰ μ' ἐξέθετον εἰς κίνδυνον νὰ ἐκληφθῶ ὡς τρελλός. Πόσοι δυστυχεῖς πρὶν ἀπολέ- σουν τὰς φρένας κατὰ τρόπον φανερόν καὶ θορυβώδη δὲν ἐξεδήλωσαν τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς ἀσθενείας των παραπονούμενοι ἀκριβῶς δι' ἀδικαιολογήτους διωγμούς ἐκ μέρους προσώπων τὰ ὅποια δὲν ἐγνώρι- ζαν καὶ διηγούμενοι ὀπτασίας τρομακτικὰς ἐμφανι- σθείσας εἰς αὐτοὺς καὶ ταραξάσας τὸν ὕπνον των! Ὅχι, ὄχι! διὰ τὴν τύχην τις τῆς προστασίας τοῦ νόμου χρειάζονται συγκεκριμένα περιστατικά καὶ ὄχι ἀόρι- στοὶ ἐντυπώσεις, ἐγὼ δὲ δυστυχῶς δὲν ἠδυνάμην νὰ προσαγάγω καμμίαν ἀπόδειξιν.

Τὸ καλλίτερον λοιπὸν ἦτο νὰ συμβουλευθῶ τὸν φί- λον Δόρριγκτον, τὸν ὅποιον βεβαίως ἢ θεῖα Πρόνοια εἶχεν εὐδοκήσει νὰ συναντήσω εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς μου. Ἀποφασίσας ν' ἀναχωρήσω τὸ ταχύτερον, ἐπρογευμάτισα καὶ ἐξήτησα τὸν λογαριασμὸν, ἀλλὰ πρὶν ἀπέλθω ἠθέλησα νὰ ρίψω τοῦλάχιστον μίαν ἡμα- τιὰν εἰς τὸν πύργον. Μὲ δυστρέσσει πολὺ ἢ ἰδέα ὅτι μετέβην εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην χωρὶς νὰ κατορθώσω νὰ ἴδω ἔστω καὶ ἐν παρόδῳ τὸ μνημεῖον τὸ μᾶλλον ἀξιοθέατον τοῦ τόπου. Ἀλλ' ἐλόκληρον τὴν πρωίαν, ἐνῶ περιεφερόμην εἰς τὰς γηραιὰς αἰθούσας τὰς κε- κοσμημένας ὑπὸ εἰκότων, ἢ ἐνῶ περιηρχόμην τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως καταφώτους ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἢ ἀνά- μνησις τῆς δυσμενοῦς ἐκείνης μορφῆς καὶ ἢ ἀλγεινὴ συναίσθησις ὅτι κρυφίως ἐπετηρούμην, μοῦ κατέθλι- θον τὴν ψυχὴν ὡς ἐφιάλτης.

Ἀνήσυχος, τεταραγμένος, πεισνωμένος καὶ κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου καὶ κατὰ τῆς τύχης, ἐπεβιάσθη τὸ τέ- λος εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν ὀλίγον τι μετὰ τὴν μεσημ- βριαν καὶ τὴν ἑσπέραν ἐφθασα εἰς Λονδίνον, ἐκφέρων στεναγμὸν ἀνακουφίσεως.

Τὸ πρῶτον ὅπου ἐπράξα ἐκεῖ ἦτο νὰ διευθυνθῶ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Δόρριγκτον, τὸν ὅποιον ὄμως δὲν συνήντησα. Εἶχεν ἐξέλθῃ διὰ νὰ γευματίσῃ καὶ ἔμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ πολὺ ἄργά. Κατόπισθα εἰς ξενοδοχεῖον ἐξαίρετον, οὐ μακρὰν τοῦ σταθμοῦ τοῦ Τσάρριγκ— Κρός καὶ ἀφοῦ ἐδείπνησα, ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμά- τιόν μου, τὸ ὅποιον πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρέστων ἐκ- πλήξω ἐξέλεξα ἐπίτηδες εἰς τὸ τέταρτον πάτωμα.

Δὲν ἤλπιζα ὅτι ὁ ἀγνωστος διώκτης μου εἶχε χάσει τὰ ἴχνη μου. Ἦμην βέβαιος μάλιστα, ὅτι θὰ ἠσθανό- μην τὴν παρουσίαν του ὀπισθεν μου καὶ εἰς αὐτὰς τὰς πολυανθρώπους ὁδοὺς τῆς πρωτευούσης μόλις ἤθε- λον ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ξενοδοχείου μου. Διὸ, ἀδύνατον νὰ ὑποφέρω ἐπὶ πλέον τὴν ὀδυνηρὰν δοκιμασίαν ἀπεφά- σισα νὰ στερηθῶ καὶ τῆς ἀθῶας διασκεδάσεως τοῦ περιπάτου, ἀναλογιζόμενος μετὰ χαρᾶς, ὅτι τὴν ἐπαύ- ριον δὲν θὰ ἤμην πλέον μόνος εἰς τὸν παράδοξον ἀγῶνα. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὕψος τῶν παραθύρων μ' ἐπρο- φύλαττεν ἀπὸ πάσης ἀποπειρᾶς ὁμοίας πρὸς τὴν τῆς προτεραίας, ἀπεκοιμήθη μετ' ὀλίγον, βυθισθεὶς εἰς ἀτάραχον καὶ ἀναπαυτικὸν ὕπνον.

Ὅτε ἀφυπνίσθη τὴν ἐπαύριον φυσικῶς καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐνοχλήσεως, ἠσθάνθη τὸν ἑαυτὸν μου ὡσεὶ ἄλλον ἄνθρωπον. Ἡ θεὰ δὲ τοῦ αἰθρίου οὐρανοῦ καὶ τῆς πυρετώδους τῆς ὁδοῦ κινήσεως μὲ ἐζωογόνη- σαν καὶ ἐνέπνευσαν εἰς τὴν ψυχὴν μου φαιδρότητα, ἀσυνήθιστον εἰς ἐμὲ ἀπὸ δύο ἡδὴ ἡμερῶν.

Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμήν, ἀφοῦ ἐνεδύθη, ἐξηρχόμην

εις τον διάδρομον και έστρεφόμεν δια να κλεισω την θύραν του δωματίου, είδα κολλημένον επί του ξύλου αυτής, ακριβώς κάτωθεν του σημειουμένου εν αυτή αριθμού, τεμάχιον στρογγύλον λευκού χαρτίου, ίσου περίπου προς τὸ μέγεθος άργυρου φράγκου, φέρον κεχαραγμένης δια μελάνης δύο παραδόξου σχήματος μαχαίρας χιαστί.

Ήτο τὸ έμβλημα τῆς Καμόρρας!

ΙΔ'.

Δέν θά κατορθώσω ποτέ να περιγράψω την έντύπωσιν την όποιαν μου έπροξένισεν ή φοβερά αυτή ανακάλυψις.

Δέν με ήπάτησαν λοιπόν τὰ προαισθήματά μου! Με ήπείλει ο θάνατος έντός βραχείας προθεσμίας και θάνατος βίαιος, μυστηριώδης, άδυσώπητος, όμοιος με εκείνον οστις έπληξεν άλλοτε τον πατέρα μου.

Ένεθυμήθην ότι μετά δώδεκα μόλις ώρας άφότου έλαθε την έκφραστικωτάτην είδοποίησιν, έπελλούσαν μετά σειράν επιτιθείων καταδιώξεων παρομοίων προς εκείνας άς και εγώ ύπέστην, άνευρέθη άπνυς, με τὸ σῶμα διάτρητον εκ των τραυμάτων βίγος φρίκης δε τότε διέδραμε τὸ σῶμά μου.

Και αν ήτο άργά πλέον!.. "Αν και αυτός άκόμη ο Δόρριγκτον με έλγη την επιδεισιότητά του ήτο άνίκανος να με άπελευθερώση εκ του περιβάλλοντός με φοβερού δικτύου!..

Υπηρετής του ξενοδοχείου διήρχετο εκείνην την στιγμήν εκ του διαδρόμου. Τὸν έσταμάτησα και δεικνύων αυτόν τὸ εις την θύραν προσκεκολλημένον χαρτίον, τὸν ήρώτησα να μου εξηγήση πῶς εύρίσκατο εις εκείνο τὸ μέρος. Έκνύταξε προσεκτικῶς τὸ παράδοξον εκείνο αντικείμενον, έπειτα με προσέβλεψε κατά πρόσωπον και είδα εις τούς οφθαλμούς του ζωγραφιζομένην βαθείαν έκπληξιν προερχομένην βεβαίως εκ τῆς τεταραγμένης μου ύψεως· τέλος άπήντησε με τόνον ειλικρινούς έκφράσεως ότι δέν εγνώριζε, τίποτε, άπολύτως τίποτε επί του προκειμένου.

Δέν ήθέλησα να μάθω περισσότερα· έπλήρωσα τὸν λογαριασμόν δια την μίαν νύκτα τῆς διαμονῆς μου, παρελάθα την άποσκευήν μου και αναβὰς εις όχημα και μετέβην εις Κόνδουϊτ-Στρήτ. Άνυπομόνουν έναγωνίως να συναντήσω τὸν Δόρριγκτον, να ίδω ένα φιλικὸν πρόσωπον, ν' άκούσω ένα λόγον παραμυθίας.

Όταν έφθασα εις την κατοικίαν του, μου είπον ότι είχεν ήδη εξέλθει μεταβαίνων εις τὸ γραφεῖόν του. Άλλ' έπειδή είχε μάθει ότι μετέβην την προτεραίαν και τὸν εζήτησα, μου άφηκε σημείωσιν, δι' ής με παρεκάλεν να μεταβῶ και να τὸν συναντήσω εις τὸ γραφεῖόν του, τοῦθ' όπερ και έπραξα άνευ χρονοτριβῆς.

— "Α! ωράια!.. άνεφώνησεν ο Δόρριγκτον προχωρῶν με άνοικτάς τὰς άγκάλας δε με είδεν ήλθετε κηρόλας;...Μὰ τί επάθετε;...Μοῦ φαίνεσθε πολὺ όχρὸς και συγχισμένος...Μήπως ή έν Άγγλία διαμονή δέν σας εύχαριστεῖ;

— "Εως τώρα, δια να σας πῶ την αλήθειαν, δέν είμαι και πολὺ εύχαριστημένος, άπήντησε, καθήμενος επί έδρας.

Και τοῦ διηγῆθην λεπτομερῶς πᾶν ότι μου συνέβη, ἀπὸ τῆς ήμέρας όπου έχωρισθήμεν.

Τὸ ήθος του έγινε τότε σοβαρὸν και σύνοφρον. — Παράδοξον, είπε. Τῇ αλήθειά πολὺ παράδοξον. Λάβετε δε ύπ' όψιν ότι ως εκ τῆς μεγάλης τῆν όποιαν έχω περι τῶν ανθρωπίνων πραγμάτων σπανίως μου παρουσιάζεται ή περίστασις να γέλλω τοιαύτην λέξιν. Όπωςόποτε εἶνε φανερόν, κάτι πρέπει να γίνη κατεπειγόντως, πρὸ παντι του δε πρέπει να κερδήσωμεν καιρόν. Πρὸς τὸ άναγνωρίζω ότι διατελούμεν εν πλήρει σκοτίᾳ, και δε ότι οὔτε γρήγορα, οὔτε εύκόλως θά ήσωμεν να διαλευκάνωμεν τὸ πρᾶγμα. Έν τούτοις μίξω ότι τὸ καλλίτερον όπου έχετε να κάμετε εἶνε εξαφανισθῆτε έντελῶς, να κρυφθῆτε με τὸσην έπιλειαν, ώστε να μη άφίσετε διόλου ίχνη.

Και έμεινε πρὸς στιγμήν σιγῶν και σκεπτόμενος. — "Ηοελα να μάθω παραδείγματος χάριν, λαβεν, αν οι δύο Ιταλοι ναυται, οι όποιοι έταξείσαν μαζί μας, ενέχονται; ή όχι εις την ύπόθεσιν; Άλλά πρὸ παντός, πέτε μου ένα πρᾶγμα. Έγγρασατε κανένα; εκάμετε γνωριμίας; άνεκοινώσατε εις κανένα την ανησυχίαν σας;

— Εἰς κανένα άπολύτως δέν είπα τίποτε. Μή τῆς στιγμῆς όπου έχωρισθήμεν, ήμεθα πάντοτε οι δύο μας. Κατόπιν αντίλλαξα μόνον τὰς αναγκαίαις λέξεις με τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων εις τὰ ποία κατέλυσα και με τὸν άμαξηλάτην, οστις με φερεν εδῶ.

— Δέν άμφιβάλλω ότι πρόκειται πράγματι και τῆς Καμόρρας, εξηκολούθησεν ο Δόρριγκτον. Όπως σας έλεγα εις τὸ ταξειδί μας, ήτο περίεργον ότι άφηκεν ήσυχον επί τόσα έτη μετά τὸν θάνατον τοῦ πατρός σας. Άποδίδω δε την άναμφισβήτητον αἰτίαν μέχρι τοῦδε εύτυχίαν σας εις την συνεχή εν Αυστραλία διαμονήν σας. Έννοεῖτε ότι δέν ήδυνάμην να έμείνω περισσότερον επί τοῦ σημείου τούτου διότι ή ήθελα να σας έμπνεύσω περιττοῦς φόβους; θά έψαλλῆμι ζμωσ αν σας έλεγα ότι: ὅσα μου διηγῆθητε τώρα με έκπλήττουν.

«Τώρα εκείνο τὸ όποιον ήθελα να εξακριβώσω πρώτιστα, ήτο πῶς κατώρθωσαν αυτοι να αναγκασθῶσιν την ταυτότητά σας και ν' ανακαλύψουν τὸν γρήγορα και τὸσον καλά τὰς κινήσεις σας. Δέν ήμπορῶ να φαντασθῶ πῶθεν άρύονται τὰς πληροφοριῶν και αυτό μ' έμβάλλει εις άπορίαν. Αν κατορθώσατε να μάθω την πηγῆν, δέν θά εἶνε δύσκολον να έμπεσῆ ή περαιτέρω κατασκοπεία, ή και να στήθῆται εις την όποιαν να έμπέσῃ δλόκληρος ή συμμορία; Έαν έχετε λάβει σχέσεις και ελθει εις συνάφην με τὰς υποθέσεις σας με κανένα, ως θά συνέβαιεν εν Μουσβραϊῦ ήτο εις την πόλιν, θά ήδύνατο κανένας να υποθέσῃ ότι ή άκριτομυθία, πονηρά ή άθώα, προήρθετο εκείθεν. Άλλά τοιούτό τι δέν συνέβη.

«Βεβαίως αν ύποτεθῆ ότι οι δύο επί τοῦ άτμοπλοίου Ιταλοι άνήκουν εις την συμμορίαν, τὰ πάντα εν γοῦνται και οι έχθροι σας εἶνε βέβαιοι περι τῆς ύποθέσεως των. Άλλ' άς υποθέσωμεν απεναντίας, ότι αυτοι δέν ενέχονται. Έν τοιαύτη περιπτώσει εἶνε φανερὸν ότι οι Καμορρισται, πληροφοροθήντες περὶ τῆς άναχωρήσεώς σας παρά τινος συναδέλφου απ' εκει κάτω, ή τοῦλάχιστον ειδοποιηθέντες εκ τοῦ σπυρινοῦ σας, άναγεγραμμένου εις τὸν κατάλογον τῶν

του άτμοπλοίου, έφρόντιζαν να μαντεύσουν οδῆν εναντιον εκ τῆς ήλικίης επάνω-κάτω, εκ τοῦ τόπου προελεύσεως και άλλων τινῶν περιστατικῶν ποίος τῶσων ήτο ο ανθρωπος τὸν όποιον ανεζήτητον ερωτήσῃ δε θαυμασιῶς ή ιδιαιτέρα εκείνη ύπόθεσις, δια τῆς όποιας συνήθως εἶνε προικισμένοι οι άποκρύφτοι. Άπόλυτον ζμωσ και ύλικήν βεβαιότητα περι τὸν αὐτότητός σας δέν δύναται να έχουν. Ο κύριος εἶνε άλλος...εγώ, παραδείγματος χάριν. Δέν άπεβλήθημεν μαζί; Δέν έμένομεν μαζί συνεχῶς μέχρι δύο ή τριῶν ήμερῶν.Νά μία καλή ιδέα!...Βλέπετε;... κατ' άσθάνομαι ότι ένα σχέδιον ενεργείας, βασιζόμενον εις την άνταλλαγῆν τῆς προσωπικότητός μας, άρχεται να καταστρώνεται εις τὸν νοῦν μου. Που κατελάσσετε;

— Πουθενά. Διευνυτέρουσα εις ένα ξενοδοχείον. Άλλὰ μόλις είδα τὸ άπαίσιον εκείνο χαρτάκι, έσπευσα να πληρώσω, επήρα την άποσκευήν μου και ήλθον εδῶ άποφασίσας ν' ακολουθήσω κατά πάντα τὰς συμβουλὰς σας και να καταφύγω όπου κρίνετε σεις καλλίτερον.

ΙΕ'.

— Αυτό εἶνε εύτύχημα. Λοιπόν γνωρίζω εγώ ένα σπίτι εις Χαϊγκέιτ, τὸ όποιον διευθύνουν εντιμότατα πρόσωπα, όπου ένας νέος ὡσαν εσας, με άπλᾶς εἴεις, ήμπορει να περάσῃ εξαίρετα επί δύο ή τρεῖς ήμέρας, ή και επί μίαν εβδομάδα εν ανάγκη. Έάν θέλετε, ήμπορεῖτε να υπάγετε εκει. Άλλά κατά τὸ σχέδιόν μου πρέπει ν' αποφασίσετε να μη εξέλθετε διόλου απ' εκει, να μη σας ιδῆ κανείς, εως οτου σας ειδοποιήσω ήδη. Στοιχηματίζω, ότι οι αξιότιμοι καμορρισται σας κατασκοπεύουν και αυτήν την στιγμήν, και εἶνε εδῶ σπᾶ εις τὸν δρόμον και σε περιμένουν. Μή φοβῆσθε ζμωσ εἶνε εύκολώτατον να σας κάμω να φύγετε μυστὰ από τὰ μάτια των και να μείνουν με μισή πῆχυν μόθρα από την σκάσιν των. Λοιπόν δέν έχετε καμμίαν άντίρρησην να περάσω εγώ προσωρινῶς ως Ρίγκβυ.

— Καθόλου ὅπως σας είπα, άφίνομαι· εἶς δλοκλήρου εις την διάκρισιν σας.

— Εξαίρετα· αν θέλετε και σεις ήμπορεῖτε να θνημάζεσθε Δόρριγκτον· αλλά, δέν εἶνε άπολύτως αναγκαίον. Ημπορεῖτε να εκλέξετε ένα όνομα οιονδήποτε. Εγὼ δε, μέχρι νεωτέρας διαταγῆς, είμαι ο κύριος Ιάκωβος Ρίγκβυ, έννοεῖται δε ότι θά τροποποιήσω όλίγον και τὸ εξωτερικόν μου, δια να εἶνε πιστευότερον τὸ πρᾶγμα. Έχετε επισκεπτήρια;

— Ναι, ιδου αυτά. Άλλά, φίλε μου, σας παρακαλῶ, υποκαθιστῶν έμε δέν εκτίθεσθε τάχα εις σοβαρὸν κίνδυνον;

Ο Δόρριγκτον ήρχισε να γελά.

— Κινδύνους διέτρεξα πολλούς εως τώρα με τὸ έπαγγελμα όπου εἶασκῶ, άνεφώνησεν, και δέν με απειλῶ πλέον. Άλλά μη ανησυχῆτε. Άφου εδέχθητε τὴν ύπηρεσίαν μου, εἶνε μία επιχείρησις αυτή όπου κάμωμεν μαζί, θά υπολογίσω δε και τὸν κίνδυνον, τὸν όποιον διατρέχω εἶς αιτίας σας εις τὸν λογαριασμὸν όπου θά σας υποβάλω, άφου τελειώσῃ ή ύπόθεσις. Έπειτα εγὼ ήξεύρω ν' άμύνωμαι· και αν άκόμη

έχω αντίπαλον την φοβεράν Καμόρραν. Τώρα λοιπόν θά σας οδηγήσω εις Χαϊγκέιτ και επί μερικὰς ήμέρας δέν θά μ' ιδῆτε. Άφου παρουσιάζομαι ως Ρίγκβυ, δέν πρέπει να φανῶ ότι έχω σχέσεις εις Λονδίνον, άκόμη δε όλιγώτερον επιθυμῶ να θέσω τὸν έχθρὸν επί τὰ ίχνη σας, άφου κατέγεινα ακριβῶς να τοῦ τ' άποκρύψω. Άλήθεια, δέν μου λέγετε, έχετε και κανέν άλλο μέσον δια ν' άποδεικνύετε εν ανάγκη ασφαλῶς την ταυτότητά σας. Εἰς μερικὰς περιστάσεις τὸ άπλοῦν επισκεπτήριον δέν άρκεί πρὸς άναγνώρισιν.

— Αὐτὰ τὰ έγγραφα έχω, άπήντησα.

Και εἶτενα πρὸς αὐτὸν την συστατικὴν επιστολήν πρὸς τὸν Μουσβραϊῦ, με την όποιαν με είχεν εφοδιάσει· εν Αυστραλία δικηγόρος, εξήγαγον δε και εκ τῆς βαλίτζας μου τὰ έγγραφα εἶς οὐν άπεδεικνύετο ή ιδιοκτησία μου επί τῶν κτημάτων αἴτινα εσκόπευον να πωλήσω και τοῦ τὰ παρέδωκα επίσης.

— Περιμείνατε, είπεν ο Δόρριγκτον, θά σας δώσω μίαν τακτικὴν άπόδειξιν. Πρόκειται περι αξίας σημαντικῆς, και τὰ συμφέροντα, εἶσω και μεταξύ φίλων, εἶνε πάντοτε σεβαστά. Ίδου· κρύψε την καλά, να μη την ιδῆ βλέμμα άδιάκριτον. Καλὰ θά κάμετε μάλιστα να την κρατῆτε διαρκῶς επάνω σας.

Άφου μοι παρέδωκε την άπόδειξιν, με εισηγάγεεν εις τὸ πλησίον δωμάτιον, όπου εύρίσκατο ο συνέταιρός του και με έπαρουσίασεν εις αὐτόν. Ο κύριος Χιξ θά ήτο κατά εἴκοσι περίπου έτη πρεσβύτερος τοῦ Δόρριγκτον· ήτο ένας ανθρωπάκος ισχνός, με τὸ ήσυχον ήθος γηραιῦ και μεθοδικῶς υπαλλήλου. Οὔτε έρωτήσεις οὔτε παρατηρήσεις μοι άπήρθουνεν οὔτος, άλλ' ήρκέσθη να μοι τείνῃ φιλοφρόνως την χείρα.

Ο φίλος μου άπεμακρύνθη πρὸς στιγμήν, έπειτα άνεφάνη κρατῶν τὸν πῆλον εις την χείρα.

— Δέν ήπατήθην είπεν· εις την γωνίαν τῆς οδοῦ υπάρχει πραγματικῶς ανθρωπος κατασκοπεύων, ένας περίεργος τύπος με μαῦρα και κατασάρα μαλλιὰ, μελαγχρονὸς και με κάτι μάτια... Χμ! αν εἶνε ο ίδιος αυτός τὸν όποιον είδες εις Βάρβικ, εις τὸ παράθυρον τοῦ ξενοδοχείου όπου διέμενες, δέν έκπλήττομαι πλέον διότι σοῦ έκαμε τὸσην έντύπωσιν. Άπὸ τὸ φόρεμα φαίνεται ὡς οργανοπαίκτης· άλλ' αν κρίνῃ κανείς από την μορφήν του, άγεται να πιστεῦσῃ ότι εἶνασκει επάγγελμα όλιγώτερον ειρηνικόν, τὸ όποιον δέν δύναται να όμολογήσῃ. "Ας εἶνε· έλατε τώρα μαζί μου και αυτός δέν θά τὸ πάρῃ μυρωδιά, σας τὸ υπόσχομαι· εἶνε κάτω ένα άμάξι· κλειστὸν όπου σας περιμένει. Μόλις έμβῆτε μέσα, κατεβάσατε τὰ παραπετάσματα και μὴν έχετε καμμίαν άμφιβολίαν.

ΙΣΓ'.

Με ωδήγησεν εις αὐλήν συνεχρομένην με τὸ όπίσθιον μέρος τοῦ κτιρίου, ενθα εκειτο τὸ γραφεῖον. Διήλθομεν αυτήν και κατόπιν άνέβημεν όλίγας βαθμίδας φερούσας εις άντικυρνήν στοάν, συγκοινωνούσαν με μακρὸν διάδρομον. Εἰσήλθομεν εις τὸν τελευταῖον τοῦτον και εφθάσαμεν κάτωθεν βραχείας κλίμακος, άγγκούσης εις άλλο οικοδόμημα. Άνήλθομεν εις τὸ πρώτον αὐτοῦ πάτωμα, διήλθομεν πολλὰ δωμάτια άκατοίκητα και κατελθόντες δια τῆς κλίμακος τῆς ύπηρεσίας εύρέθημεν επί τέλους εις την εδὸν Βεδφόρδωρυ.

Αυτόθι δχημα άγοραϊον έπερίμενεν εις την διάθεσίν μου. Εισήλθα άμέσως εις αυτό, έκατεβίθασα πάραυτα τὰ παραπετάσματα και εϋθύς ο ίππος έκινήθη καλπάζων.

Επρόκειτο να μεταβώ δι' αυτού μέχρι του Κίγκ-Κρός, εκεί δε ο Δόρριγκτον θα με συνήντα έρχόμενος δι' άλλου μεταγωγικού μέσου. Πράγματι δε μόλις ειχον φθάσει εις το προσδιωρισμένον σημειον, οτε τον είδα καταφθάνοντα έφ' άμάξης δι' άλλης οδοϋ. Οτε με είδεν, έσταμάτησεν, έπλήρωσε τον άμαξηλάτην και εισήλθεν εις το ιδιόν μου δχημα, έπως διανύσωμεν άμυδρόν το δεύτερον μέρος της πορείας.

Μετὰ πολλούς γύρους και έλιγμούς, έσταματήσαμεν τέλος εμπροσθεν οικίας άνηκούσης εις σειράν συνεχή νεοδημητων οικοδομών, μάλλον έπιδεικτικών η ήραίων, τινές των όποιών εφαινοντο άκόμη ήμιτελείς.

— Ο οικοδοεσπότης σας καλείται Κρόφτιγκ, ειπεν ο Δόρριγκτον κατερχόμενος. Είνε κομμάτι περιεργος τύπος, άλλ' έντιμότατος άνθρωπος. Η σύζυγός του δε, παρεκτός του οτι εινε εξαιρετως οικουρα, έχει ένα ιδιάζον προσόν. Γνωρίζει να κατασκευάζη καφέν, του όποιου ζμοιον δεν θα εύρητε εις Λονδίον.

Γυνή τις μέσης ήλικίας, εις άκρον ίσχηγή και πολυδυσειδής άπήντησεν σπεύσασα άμα ως έκρούσαμεν τον κωδωνίσκον.

— Εμείναμεν πάλιν χωρίς ύπηρέτριαν, κύριε Δόρριγκτον, ειπεν ανταποδίδουσα τον χαιρετισμόν του συντρόφου μου δι' αυτό ήλθα ή ίδια να σάς ανοίξω. Λυπούμαι οτι ο σύζυγός μου έξηλθεν, αλλά πιστεύω οτι δεν θα βραδύνη να επιστρέψη.

— Δεν πειράζει, αγαπητή κυρία Κρόφτιγκ, άπήντησεν ο συντροφός μου, δεν ήλθα να ήμιλήσω μαζύ του. Ηλθα να σάς φέρω ένα πολυ αγαπητόν μου φίλον, οστις ζητεί κατάλυμα. Βέβαια δεν θα ήμπορούσα να τον έμπιστευθώ εις χέρια καλλίτερα από τὰ ιδικά σας. Θα έχετε πιστεύω κανένα δωμάτιον ελεύθερον.

— Διά άτομον, το όποιον συνιστάτε σεις πάντοτε θα υπάρχουν.

— Λοιπόν ο κύριος Φέλλψ—και λέγων το όνομα τουτο ο Δόρριγκτον μου έρριψε βλέμμα συνεννοήσεως—τον όποιον βλέπετε εδω, θέλει να διαμείνη επί τινος ήμέρας εις την οικίαν σας έν άπολύτῳ ήσυχία. Έννοήσητε;

— Μάλιστα, κύριε Δόρριγκτον.

— Του έκαμα λόγον ήδη περι της μαγειρικής σας ικανότητος και του επήνεσα ιδίως πολυ τον λαμπρόν καφέν σας. Προσπαθήσατε να τον περιποιηθήτε, δια να με βγάλετε άσπροπρόσωπον. Γνωρίζω, οτι έχετε και μίαν καλούταικην βιβλιοθήκην από τερπνά βιβλία. Έτσι ήμπορεί ο κ. Φέλλψ να περάση τον καιρόν του χωρίς να πλήξη. Άλήθεια, φίλε μου, έφέρατε μαζί σας τσιγάρα; προσέθηκην ο Δόρριγκτον άποτεινόμενος προς έμέ.

— Ναι, έχω αρκετά εις την βαλίτσαν.

— Καλά, καλά. Έλπίζω οτι θα μείνετε εύχαρηστημένος από το οικημα. Χαίρετε. Θα προσπαθήσω να έλθω γρήγορα και αν δεν ήμπορέσω, θα σάς γράψω δύο λέξεις.

Ο φίλος μου άπήλθε και ή οικοδέσποινα με γησεν εις το προσδιωρισμένον δι' έμέ δωμάτιον, μενον εις το δεύτερον πάτωμα. Συνεκοιτώνει με κρην αίθουσαν, όπου έντός βιβλιοθήκης εύρίσκει παρατεταγμένοι περι τους τριακοσίους τόμους βιβλίων κατά το πλείστον μυθιστορημάτων. Η διασκευή του δωματίου ήτο ευπρεπής, αλλά και έπωσον χροιάς, έπως συνειθίζεται εις τὰ οικιοτροφεία ταυτα της κατωτέρας τάξεως.

Η κυρία Κρόφτιγκ μοι άνήγγειλεν οτι το πρόγευμα συνήθως παρετίθετο κατά τὰς 2 μ.μ. Έάν όμως έπαιθύμουν, ήδύνατο να μοι παρατεθῆ ένωρίτερα η άργότερα, κατ' άρέσκειάν μου. Άπήντησα οτι έπροτίμων να συμμορφωθώ με τὰς συνήθειας του οικου και λαβών έν των βιβλίων, ήρχισα ν' άναγινώσκω και να καπνίζω.

Κατά την προσδιωρισμένην ώραν μου παρετέθη γευμα με άκριβείαν μοναδικήν ήτο δε έκτάκτως καλόν και κατά πολυ άνώτερον εκείνου το όποιον άνέμενα να εύρω εις μέρος τόσον κατά το φαινόμενον πτωχικόν. Χωρίς άλλο ή ξεραγκιανή εκείνη γυναίκα με την άπεχθή εψιν ήτο λαμπρά μαγειρίσσα, έσκαπτόμην δε ήδη οτι ή εκούσιος εκείνη φυλάκισή μου ήρχιζεν έν συνόλω υπό αγαθούς οίωμούς. Άνησυχού μόνον μήπως ο φίλος μου Δόρριγκτον ήθελε μετανοήση τυχόν δια το μέρος το όποιον ήθέλησε να λάβη εις την περιπλοκον αυτήν υπόθεσιν.

Ολίγον πριν η καθήσω εις την τράπεζαν ήκουσα ή άντηχη βήμα βαρύ εις το υποκάτω πάτωμα, συνεπέσανα δε οτι ειχεν επιστρέψη ο οικοδοεσπότης. Άφου έτελείωσε το γευμα ήναψα το σιγάρον μου, άμέσως δε σχεδόν η κυρία Κρόφτιγκ ήλθε φέρουσα μοι τον καφέν.

Το ποτόν ανταπεκρίνετο τελείως εις τὰς προσδοκίας μου ήτο βαρύς, εξαιρετος την γευσιν και άφθονος παρετήρησα μόνον οτι ειχε μίαν περιεργον γευσιν, μάλλον ευχάριστον η δυοάρεστον βεβαίως, αλλά της όποιας δεν ήδυνάμην να προσδιορίσω ακριβώς την προέλευσιν.

Επινα ένα φλυτζάνι και επειδή ήτο πολυ θερμός, το έγέμισα και εκ δευτέρου δια να το άφισω να κρυώση και επανέλαβα την άνάγνωσιν του μυθιστορηματος.

Άλλά μόλις ειχα άναγνώσει δέκα γραμμάς, οτι κατελήφθην υπό αίφνιδίου ύπνηλίας άκατασχέτου και άπεκοιμήθην βαθύτατα.

Άφυπνίσθην με την αισθησιν φύχους οδυνηροτάτου εις το δεξιόν μέρος του σώματος, με τὰ μέλη μου αιμωδισμένα, με την κεφαλήν ζαλισμένην. Παράδοξος δε κρότος άντήχη: εις τὰς άκοάς μου, ώσει παφλασμοϋ ρευστου βιαίως χυνομένου.

Τι έσήμαινον ταυτα πάντα;

Το σκότος ήτο βαθύ, άλλ' άνακτων ταχέως πλάγι των πραγμάτων συνάισθησιν, έννόησα με οκνησιν σκίρτημα τρόμου οτι έκαμον βυθισμούς έντός του ύδατος, το όποιον εξηκολούθει να πίπτη επάνω μου από ύψηλά με τακτικήν ροήν και ειχε φθάσει σχεδόν εις το ύψος μιάς σπιθαμής.

Που εύρισκόμην; Διατί αυτό το σκότος και πόθος

το ρευστόν, έπερ ολίγον κατ' ολίγον με περιέπληξε και ήπείλει να με σκεπάση ολόκληρον.

Άνιέρθην ορθος και ή κεφαλή μου προσέκρουσε κατά σκληράς επιφανείας. Υψωσα τότε την χειρά μου άνεγνώρισα δια της άφής ειδός τι όροφής λείας και ψυχράς, ήτις άπειχε μόλις έν και ήμισυ μέτρον του εδάφους, ώστε ήναγκαζόμην να στέκω σκυμμένη προς άποφυγήν συγκρούσεων.

Κλονιζόμενος ανεζήτησα τὰς πλευράς ήσαν και αυταί και ψυχρά και άνέδιδον εις την επίκρουσιν των μεταλλικών.

Επε ή φρικώδης αλήθεια ήστραψε με φοβεράν σαφήνεια εις τον νούν μου. Εύρισκόμην έντός δεξαμενης, και το ύδωρ το όποιον έρρεεν έντός με άπαίσιον κρότον ήτο προωρισμένον να με πνιξη!

Καταλήφθεις υπό τρόμου, προσεπάθησα με δλην μου δύναμιν ν' ανεγείρω το σκέπασμα, άλλ' εις μάτην δεν ήδυνάμην να το μετακινήσω. Εφώναξα με όσην ήδυνάμην φωνήν άλλὰ κανείς δεν μου άπήντησε. Έργαστήθησα και εκτείνων τους βραχίονας προσεπάθησα να μετρήσω το πλάτος της ειρκτής μου. Άπό του είδος μέρους ήδυνάμην εύκόλως να θίξω με τὰς χειράς μου τὰς δύο άκρας ταυτοχρόνως άλλ' από του άλλου έστάθη άδύνατον, διότι αι πλευράι θ' άπειχον πλέον των δύο μέτρων.

Φρικασίς αγωνίας διέδραμε το σῶμα μου. Ημην άσθεν άνεγκλήτως καταδικασμένος να τελειώσω την ζωήν μου ζώην κλεισμένος εις την φοβεράν εκείνην παγίδα, άκούων τον θάνατον να πλησιάζη σταγόνα προς σταγόνα, χωρίς δύναμαι να πράξω τίποτε προς σωτηρίαν μου, να σταματήσω όπωςδηποτε την άδυσώπητον αυτού πορείαν!

Θεέ μου, Θεέ μου! Ν' αποθάνω έν ήλικία τριάκοντα έτών, εις την πλήρη άκμήν και το σφρίγος της ηρώς μου και των δυνάμεών μου, να εξαφανισθώ εκ του κόσμου ως μονάς τις άναξία λόγου, άγνωστος, έγκαταλειμμένος παρ' όλων και να δοκιμάσω έως τέλους τὰς οδύνας μαρτυρικής αγωνίας σωματικής και ψυχικής!

Δεν ήδυνάμην να συμμορφωθώ με αυτήν την ιδεάν και καταλήφθεις υπό παροξυσμού μανίας ήρχισα να καταφέρω ραγδαία δια της πυγμής κτυπήματα κατά του άνασθητού μετάρλου, μέχρι διαρρήξεως του δέρματος μου, διπλασιάζον έν ταυτῃ τὰς σπαρακτικὰς κραυγάς μου.

Άφνης μου επήλθε μία σκέψις: αν κατώρθωνα ν' ανακαλύψω ακριβώς το μέρος δια του όποιου εισήργησε το νερόν, θα ήδυνάμην ίσως να σταματήσω την απαισιαν ροήν και τοιουτοτρόπως να κερδήσω καιρόν. Πραγνόμενος εξ ανάγκης, επιβάλλων εις τον έαυτόν μου άπαραξίαν, ανεζήτησα εις την πλευράν και πράγματι δεν εβράδυνα ν' άνεύρω κυκλοτερές άνοιγμα, το όποιον εκλεισα, στηρίζων επ' αυτού δυνατά τους δακτύλους μου.

Άλλ' όμως ο μονότονος κρότος του χυνομένου ύδατος εξηκολούθει άδιακόπως.

Τότε έννόησα δλην την έντεχνον κακουργίαν των έπιπέστων έχθρων μου. Υπήρχε και δευτέρα όπη, κλειμένη άντικρῶ της πρώτης, εις το σημειον όπου ύπήρχεν ή μεγίστη απόστασις μεταξύ των δύο πλευρών, εις τρόπον ώστε δεν ήδυνάμην να φράξω την μέν χωρίς

ν' άφισω άνοικτήν την άλλην. Οί επιτηδεότατοι εκείνοι κακοποιοί ειχον προΐδει τὰ πάντα με ειχον άπογυμνώσει, αφαιρέσαντες πάντα τὰ ένδύματά μου δια να μη έχω πρόχειρον κανέν άντικείμενον το όποιον θα ήδυνάμην να χρησιμοποήσω ως πῶμα.

Ησθανόμην οτι εκινδύνευα να παραφρονήσω εκ της άνισχύρου και άπηλπισμένης όργής μου. Άλλ' άφου παρήλθεν ή πρώτη κατάπληξις, ο νοϋς μου άπέκτησε πλήρη την διαύγειάν του και αι αισθήσεις μου εξεγεργημένα: εκ της σφοδράς συγκινήσεως ειχον εις άκρον όξυνθη.

Το νερόν εφθανεν εις ύψος ήμίσεως μέτρου, έπιμένων δε άκόμη να έμποδίζω την ροήν, τίποτε άλλο δεν εκέρδιζα ειμή να παρατείνω την βίασόν μου. Έν τούτοις δεν ήδυνάμην, δεν ήθελα ν' άναγνώρισω την ήτταν μου. Ολόκληρος ή ύπαρξις μου εξανίστατο και δια τρίτην φοράν εξεδήλωσε δι' ίσχυρών κραυγών την οδύσχην μου, κρούων εις μάτην δια των χειρών το σκέπασμα.

Αίφνης εισίγησα αγωνιών και άσθμαίνων. Βήμα βραδύ και άβέβαιον άντήχησεν εξω εις ολίγην άπ' έμού απόστασιν.

Εφώναξα εκ νέου επικαλούμενος οίκτον, ίκετεύων τουλάχιστον να με φονεύσουν άμέσως, δια μιὰς.

Ηκουσα τότε κρότον υπόκωφον άνωθεν της κεφαλής μου, ώσει σώματός τινος βαρέος, μετακινουμένου μετά κόπου. Έπειτα, μετά προσδοκίαν, ήτις μοι εφάνη διαρκέσασα ολόκληρον αίώνα, ή επικειμένη μεταλλίνη πλάξ άνηγέρθη βραδέως, αφίνουσα να διεισδύση ακτις φωτός.

Ενθαρρυνθείς άνηγέρθην ορθος και άπώθησα ρωμαλέως το σκέπασμα. Άνήρ τις με το πρόσωπον κατασκονισμένον, εργάτης, ως εφαινετο εκ του εξωτερικού του με παρετήρει άτενως με οφθαλμούς εκθάμβους και έψιθύριζε τρέμων:

— Κύριε ελέησον!

Είδα περίξ μου διαφόρους κκποδόχους: επί μιὰς εξ αυτών έστηρίζετο χονδρός πάσσαλος, οστις, ως μοι εξήγησε βραδύτερον ο σωτήρ μου, έμπηγμένος βιαίως μεταξύ των προεξοχών δύο σωλήνων έχρησίμεισε να κρατή άκίνητον το σκέπασμα του χώρου, οστις ειχε προορισθῆ ως τάφος μου.

Εκείνην την στιγμήν άλλο τι δεν έννόησα ειμή οτι έσώθην και ανεφώνησα:

— Γρήγορα, βγάλτε με άπ' εδω, δι' όνομα Θεου.

Ο εργάτης με έλαβεν εκ των μαχαλών και μαζί με τον σύντροφόν του, οστις τον ειχε βοηθήσει να μετατοπίση τον πάσσαλον με άνειλκυσαν μέχρι του χειλους της δεξαμενης και με άπέθεσεν κάθυγον και σχεδόν λιπόθυμον παρ' αυτήν. Είδα τότε οτι εύρισκόμην επί στέγης οικίας, της όποιας το ύψηλόν γείσον άπέκρυπτεν έντελώς την παράδοξον φυλακήν μου.

Οί δύο άνδρες ειχον εκτελέσει έπειγούσας έπισκευὰς εις παρομοίαν αποθήκην ύδατος άνήκουσαν εις την γειτονικήν οικοδομήν, ένθ' δε έσύναζον τὰ εργαλεία των έτοιμαζόμενοι: ν' απέλθουν, είλκυσαν την προσοχήν των αι άπεγνωσμένα: κραυγαί, τὰς όποιας το ένστικτον της αυτοσυντηρησίας μ' έκαμεν να εκβάλλω.

Ἐπλησίαζαν διαστάζοντες μέχρι τοῦ σημείου ὅπουθεν πιθανῶς προήρχετο ὁ θόρυβος, ἐνοήσαντες δὲ ὅτι ἀνθρώπινόν τι ἐν εὐρίσκειτο κλεισμένον ἐκεῖ μέσα, ἀφήρεσαν μετὰ κόπου τὸν πάσσαλον, τὸν τεθειμένον ἐπὶ τοῦ σκεπάσματος καὶ μοῦ ἀπέδωκαν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ζωὴν.

Μία καταπακτὴ ἀνοικτὴ, κειμένη δύο βήματα παρῆκει: ἐδείκνυε τὴν ὁδὸν δι' ἧς μὲ εἶχον μεταφέρει οἱ δολοφόνοι, ἀφοῦ μὲ κατέστησαν ἀναίσθητον διὰ ναρκατωκοῦ.

Οἱ εὐσπλαγχοὶ ἐργάται μὲ μετεκόμισαν διὰ τῶν χειρῶν των μέχρι τῆς ἐσωτερικῆς κλίμακος, δι' ἧς εἶχον ἀνέλθει, ἐκείθεν δὲ εἰς τὸ κάτωθεν κείμενον διαμέρισμα, τοῦ ὁποῦ οἱ κάτοικοι συγκινηθέντες ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τῆς φρικτῆς περιπετείας μου, μὲ ἐζωογόνησαν μετὰ προθυμίας, προσφέροντές μοι γενναῖον πνευματώδες ποτὸν, μ' ἐδοῦθησαν ν' ἀπομαχθῶ καὶ μοῦ ἐδάνεισαν ἀσπρόρρουχα καὶ φόρεμα.

Μόλις συνήλθα ἐκ τῆς πρώτης ταραχῆς, ἔσπευσα νὰ εἰδοποιήσω τὴν ἀστυνομίαν. Ἄλλ' ὅτε ὁ ἀστυνόμος τοῦ τμήματος μετὰ τινων ἀστυφυλάκων ἐφθασεν εἰς τὸ οἶκημα ὅπου μόλις μίαν ὥραν εἶχα καταλύσει, ἡ κυρία Κρόφτιγκ καὶ ὁ ἀξίος αὐτῆς σύζυγος εἶχον ἤδη γείνει ἀφαντοί, εἰδοποιηθέντες βεβαίως ἐκ τοῦ συμβαίνοντος ἄνω ἀσυνήθους θορύβου.

Παρομοίως ἀτυχεῖς ὑπῆρξαν καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ οἱ ἀμέσως μετὰ τὴν κατάθεσίν μου σπεύσαντες εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐταιρίας Δόρριγκτον καὶ Χίξ. Οἱ δύο συνέταιροι εἶχον ἀπέλθει, ἀγνωστον ποῦ δραπετεύσαντες, ἀφίσαντες ἐν τῇ κατεσπευσμένῃ αὐτῶν φυγῇ ὅ,τι περιεῖχε τὸ γραφεῖόν των, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν σπουδαιότερων καὶ ἀποκρύφων ἐγγράφων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Κ'.

Ἦτο πλέον κατάφωρος ἡ πρᾶξις.

Ἡ ἐπίμονος παρακολούθησις κατὰ τοὺς δύο ἀλλεπαλλήλους σταθμοὺς τοῦ βραχέος ταξειδίου μου, ἡ ἀπαίσιος μορφή, ἡ ἐμφανισθεῖσα τὴν πρωτὰν εἰς τὸ παράθυρον τοῦ ξενοδοχείου μου ἐν Βάρδιν, τὸ χαρτίον μὲ τὸ ἔμβλημα τῆς Καμόρρας, ὅλα ταῦτα ἦσαν κωμωδία ἐπινοηθεῖσα ἐπιτηδείως ὑπὸ τοῦ Δόρριγκτον, ὅπως μὲ πείσῃ ν' ἀφεθῶ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς χεῖράς του καὶ νὰ τοῦ ἐμπιστευθῶ τὰ ἐγγράφα ἐξ ὧν ἀπεδεικνύετο ἡ ταυτότητις μου. Διὰ τῶν ἐγγράφων τούτων ἐφωδιασμένος καὶ τετραπέρατος ὅπως ἦτο, δὲν θὰ εὕρισκε δυσκολίαν νὰ περάσῃ προσωρινῶς ὡς Ἰάκωβος Ρίγκου, νὰ μεταβῇ ὑπὸ αὐτὸ τὸ ὄνομα εἰς τὸν δικηγόρον Μοουδραϊῦ, νὰ ἐκποιήσῃ δι' αὐτοῦ τὰ ἐν τῇ Μεσομυρηνῇ Αὐστραλίᾳ κτήματά μου καὶ νὰ παραλάβῃ ἐκ Σιδνεὺ πᾶσαν τὴν περιουσίαν μου.

Ἡ ἀφελὴς ἐμπιστοσύνη μεθ' ἧς εἶχον καταστήσει αὐτὸν ἐνήμερον πασῶν τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἐνεστώσης καὶ τῆς παρελθούσης ζωῆς μου, θὰ τοῦ ἐχρησίμειε νὰ ὑποκριθῇ τελείως τὸ πρόσωπόν μου, τοσούτῃ μᾶλλον ὅσῃ μὲ εἶχε πείσει νὰ ἀφίσω εἰς τὴν κατοικίαν του ὄλας τὰς ἀποσκευάς μου, ὅπου θ' ἀνεζήτει καὶ θ' ἀνεύρισκεν ἐν ἀνάγκῃ πλείονας ἀκόμη ἀποδείξεις περὶ τῆς ταυτότητός του.

Πρὸς τοῦτο εἶχε προσπαθήσει παντὶ σθένει νὰ μ'

ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ συναντηθῶ μετὰ τοῦ Μοουδραϊῦ. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ δικηγόρος μου οὗτος ἦτο ἀνθρώπος ἡλικιωμένος καὶ ἐργατικὸς, ὅστις ποτὲ ἐπὶ τῆς οὐδὲ εἶχε κυνηγήσει, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἐποχὴν οὔτε κἂν εἶχεν ὄνειρευθῆ ν' ἀπομακρυνθῇ τοῦ γαμοῦ φεοῦ του, ἔπου θὰ τὸν εὕρισκα βεβαίως καθ' ἑαυτοῦ δὴποτε στιγμὴν ἤθελα μεταβῆ πρὸς συνάντησίν του.

Κατ' ἀρχὰς ἠπόρησα διατὶ ὁ κατὰ τὸ λέγειν φίλος μου αὐτὸς δὲν ἐπιχείρησε νὰ μὲ δολοφονήσῃ, ἀλλ' ἐκυνηγήσασκεν μαζὺ μόνοι οἱ δύο μας εἰς ἀπόκεντρον μέρος τῆς Σκωτίας. Βραχεῖα σκέψις ὅμως ἤρκει νὰ μὲ πείσῃ ὅτι ἐφάνη πολὺ εὐφυῆς μὴ ἐπιχειρήσας ἐπιθετικῶς. Διότι δὲν θὰ ἦτο εὐκολον ν' ἀπαλλαγῇ τῶν πτώματός μου, οὔτε ἡ αἰφνίδιος ἐξαφάνισίς μου θὰ παρήρχετο ἀπαρατήρητος διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῷ παρὰ τὴν ἔπαυλιν μικρὸν χωρίον, εἰς τὸν ἀπλοῦ βίον τῶν ὁποίων πᾶν περιστατικὸν ἀποκτᾷ τὴν σημασίαν καὶ τὰς διαστάσεις μεγάλου συμβάντος. Ἴσως τότε ὁ ἀχώριστος σύντροφός μου θὰ προσεκαλείτο νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις περὶ τῆς ἐξαφανίσεώς μου ἐνῶ μεταχειριζόμενος τὸν ἰταλὸν συνένοχον, ἢ ἄλλον τινὰ μετμημφευσμένον οὕτω πως ὥστε νὰ ἐκλαμβάνεται ὡς ἰταλὸς, καὶ χρησιμοποιοῦν τὸ φοβερὸν ὄργανον τοῦ θανάτου τὸ ἐγκαθιδρυμένον εἰς τὴν ἐν Χαϊγκέιτ οικίαν, εὐκόλως θὰ ἐξηφάνιζε πᾶν ἴχνος μου.

Διότι βραδύτερον, ἐν ὄρα νυκτὸς οἱ δύο συνένοχοί του θὰ μὲ μετέφερον καὶ θὰ μὲ ἔρριπτον εἰς ἐν οἶκον δὴποτε σημεῖον τοῦ ποταμοῦ, ἀφοῦ μάλιστα ἴσως ἤθελον μοῦ φορέσει καὶ ξένα ἐνδύματα. Τίς δὲ τότε, εὐρέσκων τὸ σῶμα ἐνός ἀγνώστου, ἐφ' οὗ οὔτε ἐγγράφα ἀνευρίσκοντο οὐδ' ἄλλο τι ἀντικείμενον ὀδηγοῦν πρὸς ἀναγνώρισίν του, θὰ ἐσκέπτετο νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ ἐν ὄνομα; τίς θὰ ἐμάντευεν ὅτι ἐκρύπτετο ζοφερὸν δράμα καὶ ἐγκλημα ὑπὸ τὸ πρόσχημα τυχαίου συμβάντος; Ὁ ψευδὴς Ἰάκωβος Ρίγκου θὰ ἐχαίρετο ἐν εἰρήνῃ τὴν περιουσίαν μου, ἐνῶ ἐγὼ ἀπλῶς θὰ ἠῤῥαξαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀτυχῶν μεθύσων καὶ ἀπροσέκτων, τὸν ὁποῖον ὁ ποταμὸς ἀπαιτεῖ ὡς φόρον.

Ἐγὼ αὐτὸς διηγηθεὶς εἰς τὸν φαῦλον ἐκείνον τὴν ἱστορίαν τοῦ θανάτου τοῦ πατρός μου, ἔκαμα νὰ βλαστήσῃ εἰς τὴν γόνιμον φαντασίαν του τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ μὲ καταστρέψῃ. Τὰ ἐπεισόδια δὲ ἄτινα μοὶ διηγῆθη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου περὶ τῶν στυγερῶν κατορθωμάτων τῆς Καμόρρας, τῶν ὁποίων ἐπίτηδες ἐξώγκωνε τὴν σημασίαν καὶ ἐξῆρε τὴν φρίκην, ἦσαν αἱ πρῶται πτυχῆ τοῦ δικτύου, τοῦ προωρισμένου νὰ περικαλύψῃ μετ' ὀλίγον τὴν ἀπειρίαν μου καὶ νὰ μὲ παρασύρῃ εἰς βέβαιον ὄλεθρον.

Τὰ ἐν τῇ γραφείῳ τῆς Ἐταιρίας εὐρεθέντα ἐγγράφα διεσκέδασαν πᾶσαν περὶ τούτου ἀμφιβολίαν. Ὑπῆρχεν ἐν πρώτοις ἐν κρυπτογραφικὸν τηλεγράφημα ἐκ Σουέξ, δι' οὗ ὁ Δόρριγκτον ἐπεφόρτιζε τὸν συνέταιρόν του νὰ τοῦ ἐνοικιάσῃ πάραυτα ἐν Σκωτίᾳ κτήματα κατὰλληλον διὰ τὸ κυνήγιον τοῦ ἀγριοπετεινοῦ. Κατόπιν εὐρέθησαν ἐπιστολαὶ καὶ ἄλλα τηλεγραφήματα ἐκ Σκωτίας περιέχοντα νεωτέρας καὶ σαφέστερας ὁδηγίας. Τὰ πάντα ἦσαν τόσον πλέον κατάδηλα ὡς νὰ εἶχεν ὁ δράστης τῆς ἀποπειρας προβῆ εἰς ῥητὴν ὁμολογίαν.

Ἄλλὰ μεθ' ὄλας τὰς γενομένας ἐρεῦνας οὔτε ὁ Δόρριγκτον οὔτε ὁ Χίξ, οὔτε οἱ σύζυγοι Κρόφτιγκ ἀνευ-

πλέον. Τὸ παιγνίδιον τὸ ὁποῖον ἐπεχείρησαν οὐδαιότατον, καθότι ἡ περιουσία μου ἀνέρχεται εἰς πέντε ἑκατομύρια φράγκων. Ἀσφαλῶς ὅσοι περὶ θά ἐπετύγχανεν, ἐὰν ὁ λήθαργός μου ἦτο ἰσχυρότερος, ὥστε ν' ἀνθέξῃ καὶ εἰς τὴν ἐντύπωσιν τοῦ γαμοῦ ὕδατος· τοῦτο δὲ ἀναμφιβόλως θὰ ἐπῆρξεν ἐάν ἤθελον ροφήσει μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς τὸν περίφημον καφὲν τῆς οἰκοδομητικῆς ἐποχῆς. Αὐτὴ δὲ δὲν ἔλασε τὴν ἐτοιμότητα κατὰ τὴν ἐποχὴν στιγμὴν, καὶ φεύγουσα εὗρε τρόπον νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν συνένοχον ὅτι τὰ πάντα ἀνεκαλύφθησαν, καὶ οὐλοῦσα τοιοῦτοτρόπως αὐτὸν νὰ δραπετεύσῃ. Ἡ ἀνευρεθέντα τεκμήρια περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ ψευδοῦ φίλου καὶ αἱ μαρτυρίαι τοῦ πλοίαρχου καὶ τῶν ἀστυνομικῶν τοῦ πλοίου, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐταξείνευσα εἰς Εὐρώπην ἦσαν πλέον ἢ ἀρκετὰ ὅπως καθο-

ρισθῶσι σαφῶς τὰ πράγματα. Ἀνακτῆσας τὴν ἀτομικότητά μου καὶ συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ Μοουδραϊῦ, δὲν ἐβράδυνα νὰ ἐκτελέσω τὰς ἀπαιτούμενας διατυπώσεις πρὸς ἐκποίησιν τῶν ἀκινήτων μου καὶ πρὸς ἐπιτυχῆ τοποθέτησιν τοῦ περιελθόντος διὰ τούτου εἰς χεῖράς μου σημαντικοῦ κεφαλαίου. Ἄλλὰ καὶ τώρα ἀκόμη μολονότι παρήλθεν ἀρκετὸς καιρὸς ἀφ' ὅτου διέφυγον τὸν ἐπαπειλήσαντά με τρομερὸν κίνδυνον, αἰσθάνομαι φρικίαν νὰ διατρέξῃ τὸ σῶμά μου ἐπὶ τῇ ἀπλῇ θῆα δεξαμενῆς καὶ μετὰ θλίψεως πολλῆς ἀναλογίζομαι πόσοι τάχα ἀγνώστων, ὅσοι ἐτησίως ἀνασύρονται ἐκ τοῦ Ταμίσεως, δὲν ἐπνίγησαν εἰς τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην δεξαμενὴν τῆς ὁδοῦ Χαϊγκέιτ!

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ)

ΜΠΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ

ΑΙ ΦΥΛΑΙ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Ἦν γένει τὴν τε Εὐρωπαϊκὴν καὶ τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν οἰκοῦσι διάφοροι φυλαὶ ὅχι βεβαίως δυνάμενοι νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν δύο ἐπικρατούντων περὶ τὴν ἀλλὰ πάντως δυνάμενοι ν' ἀριθμηθῶσιν ὡς διαφέρουσαι τῶν κυρίως Ὀθωμανικῶν καὶ τῶν Ἑλληνικῶν. Αἱ φυλαὶ αὗται εἶνε:

Οἱ Βούλγαροι, οἵτινες ἔχουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των ἀπελαμβάνονται ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Ἐπικρατείᾳ. Ἄρμενιοι, Κοῦρδοι, Ἄλβανοί (Χριστιανοὶ καὶ Τουρκαῖοι) Τατάροι, Σύροι, Μαρωνῖται, Ἰακωβῖται, Τουρκαῖοι, Τουρκοκρήτες, Δροῦζοι, Χαλδαῖοι, Ἰουδαῖοι, Ἀρβέρ, Αἰγύπτιοι καὶ Τυνίσιοι.

Ἡ χαρακτὴρ τῶν φυλῶν αὐτῶν διαφέρει ἀπ' ἀλλήλων ἐν μεγάλῳ. Κατὰ τὸ πλεῖστον λαμβανόμενος ἐν συντάξει πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὰ ἔργα ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἡ Ὀθωμανὸς. Μετρίου ἀναστήματος μᾶλλον παχὺς, ἀμνηστὸς τῷ ἦθος, μοιρολάτρης εἰς τὸ ἔπακρον, πολεμικὸς τῆς προόδου, σεμνὸς τὸ ὄφος, ἐγκρατὴς, ὀλιγόλογος, γενναῖος ἐν ὄρα κινδύνου, καὶ εἰς ἄκρον φιλόξενος.

Ἡ Ἑλληνὸς μᾶλλον ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ἐπιτήδειος ἐν ἔργασίαν, συντηρητικὸς τὰς σκέψεις, πρῶτος εὐσεβὴς, φίλος τῆς προόδου, φιλόξενος εἰς τὸ ἔπακρον, ἐνθουσιώδης, φιλόμουσος, πιστὸς, καρτερικὸς, ἀνεκαλύψυχος καὶ ἔτοιμος τὰ πάντα ν' ἀπολίση χάριν τῆς πατρίδος καὶ τῆς ὀρθοσεκίας.

Ἡ Βούλγαρος ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ρωμαλέος, ἀνεκαλύψυχος εἰς λεπτὰς ἐργασίας, ἀγροτικὸς καὶ ἀγροτικὸς τῶν τρόπων, ἀλλ' ἐπίμονος κρυψίνους καὶ καρτερικὸς.

Ἡ Ἀρμένιος, μετρίου ἀναστήματος, παχύσαρκος, ἀνεκαλύψυχος ὡς κύριον χαρακτηριστικὸν, ὑποχρεωτικὸς μέχρι ταπεινώσεως, μᾶλλον δειλὸς καὶ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἐμπόριον.

Ἡ Κοῦρδος, τύπος μεσαιωνικοῦ ἀνδρός, ἀγνοῶν πᾶσαν πρόδον, πολεμικὸς καὶ πολεμοχαρὴς, βάρβαρος καὶ μισόξενος. Ὑψηλὸς, εὐλύγιστος ταχὺς, ὀρσεϊβίος δεινὸς ὄσον καὶ δεινὸς ἵππευς ἀποτελεῖ ἀληθὲς φόβητρον.

Ἡ Ἀλβανὸς, (Χριστιανὸς ἢ Τουρκαλβανὸς) ὑψηλὸς, εὐφύστατος, πολεμικὸς, ὑπερήφανος ἔχων ἀέτιον τὴν ὑπόστασιν. Μισόξενος ἀλλὰ πιστὸς μετὰ δουθέντα ἔρπον καὶ φοβερὸς τὴν ἐκδίκησιν.

Ἡ Τατάρος, ἀπολύτως βάρβαρος, μισόξενος, ἰσχυρότατος καὶ εὐλύγιστος δὲ εἶνε ὡμὸς πολεμιστὴς.

Ἡ Σύρος, εὐτραφὴς καὶ ἀγαθὸς, φιλόξενος ἀλλὰ μὴ αἰσθανόμενος τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρροσιώσεως. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὸν Μαρωνίτην καὶ τὸν Ἰακωβίτην.

Ἡ Τουρκομᾶνος, εἶνε φιλόξενος καὶ ἐκδικητικὸς, πολεμικὸς ἐκ φύσεως ἀλλ' ἀτυχὴς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του ἕνεκα τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἀκαμψίας.

Ἡ Τουρκοκρήτης, λεπτὸς καὶ εὐφυῆς, φανατικὸς μουσουλμᾶνος. Ἐχει πάντα τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κρητῆ.

Ἡ Δροῦζος, εἶνε ὑψηλὸς νευρώδης φιλόξενος ἀλλὰ καὶ πονηρὸς.

Ἡ Χαλδαῖος, δὲν διαφέρει εἰμὴ κατὰ τὸν καθιστικὸν βίον τοῦ σκηνίτου Ἀραβος, τέκνου τῆς ἐρήμου καὶ ἐκθροῦ παντός πολιτισμοῦ ὅπως εἶνε καὶ ὁ Τυνίσιος.

Ἡ Αἰγύπτιος, μετρίου ἀναστήματος ἐργατικὸς, πονηρὸς καὶ μισόξενος εἶνε ρωμαλέος ἀλλὰ δειλὸς.

Ἡ Ἰουδαῖος, εἶνε λεπτὸς μὲ γρυπὴν ρίνα, ἐπιτηδείατος εἰς τὴν ἐμπορίαν, πονηρὸς, φίλος πρὸς πάντας, καὶ πιστότατος εἰς τὴν πατριαρχικὴν αὐτοῦ ὀρθοσεκίαν καὶ οἰκογένειαν, ἔξω τῆς ὁποίας ἡ λοιπὴ Ἀνθρωπότης μετρεῖται εἰς λίτρας χρυσοῦ ἢ μολύβδου.

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΟΥ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΠ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ

1809 — 1898

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ ἔτους 1821 δὲν παρουσιάζει ἴσως φυσιογνωμίαν ἐκτάκτως ὑπερόχου, ἀνδρᾶς αὐτόχρημα Μεγάλου, διότι ἂν τοιοῦτος παρουσίαζε τὸ ἔργον αὐτῆς ἤθιλε συμπληρωθῆ. . . . Πάντως ὅμως ἐμφαίνει πρόσωπα, ἅτινα ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἐγεννήθησαν καὶ ἐβίωσαν, δὲν δύνανται ἢ νὰ ἐφελκύσωσι τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν θαυμασμόν τῶν ἐπιγενεστέρων. Ἄν ἀναλογισθῆ τις ὅτι δρᾶς ἀπολέμων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀνθρώπων ἄνευ μέσων καὶ ἐφοδίων ἠδυνήθη νὰ ἀντιταχθῆ, ὅπως δῆποτε ἐπιτυχῶς, κατὰ ἰσχυρὰς Ἀυτοκρατορίας, νὰ παλαίῃ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἐναντίον ἐθνικῶν δυνάμεων κατὰ πολὺ ὑπερόχου καὶ νὰ καταγάγῃ νίκας καὶ τρόπαια, δὲν δικαιούται νὰ ὑποτιμῆσῃ τοὺς ἐργάτας τοῦ τοιοῦτου γιγαντιαίου ἀγῶνος. Οἱ ἄνδρες τοῦ 1821 εἰσὶ κατὰ γενικὸν κανόνα ἀξιοὶ ἀνυποκρίτου θαυμασμοῦ καὶ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης δι' ὅσα ἐπετέλεσαν, ἠκίστα δὲ κατακριτέοι δι' ὅ,τι παρέλιπον ἢ καὶ ἐσφαλόν.

Θέμα ἡμῶν δὲν εἶναι σήμερον ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τῶν ἡρώων τοῦ Μεγάλου τούτου ἀγῶνος, ὅστις τοσοῦτον βαθέως συνεκίνησε σύμπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. Ἐκ τῶν δέλτων τῆς ἱστορίας τῶν γενομένων κατὰ τὴν ἔνδοξον ἐκείνην περίοδον τοῦ ὑπερτρισηλιετοῦς ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου θέλομεν ἀνασύρει μίαν πτυχήν, ἴσως ἴσως τὴν ἠκίστα περίοπτον. Ἡ Καλλιόπη Σπυρ. Παπαλεξοπούλου, ἥς τὸν μακρὸν βίον ἀφηγοῦμεθα νῦν, δὲν μετέσχε κἂν ἐνεργῶς τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ἁγῶνος, ὡς ἡ Μπουμπουλίνα καὶ τόσαι ἄλλαι σύγχρονοι αὐτῆς ἡρώιδες· κατὰ τὴν ἔναρξιν μάλιστα αὐτοῦ ἦν νεαρὰ παιδίσκη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὐροῦσα ἄσυλον. Πάντως ὅμως ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ ἁγῶνος περίοδον καὶ ἐφεξῆς μέχρι τέλους τῆς βασιλείας τοῦ ἀειμνήστου Ὀθωνος διεδραμάτισε πρόσωπον, ὅπερ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἀνάξιον ὅπως καταλάβῃ ἔστω καὶ μικρὰν τινα γωνίαν ἐν ταῖς δέλτοις τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας τῆς ἄρτι ληξάσης ἸΘῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ἡ Καλλιόπη Σπ. Παπαλεξοπούλου ἐγεννήθη ἐν Πάτραις κατὰ τὴν λήξιν τῆς πρώτης δεκαετίας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, τῇ 26ῇ Ἰουλίου 1809, ἐκ πα-

τρὸς Ἀνδρέου Καλαμογάρτη, ἀνδρὸς ἐκ τῶν πρῶτα φερόντων ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ μητρὸς Ἑλληνῆς, ἀνηκούσης εἰς τὴν ἀρχοντικὴν τῶν Καλαμοσταίων οἰκογένειαν. Ὁ ἔνθεος ζῆλος, ὅστις καθύπερθε τοὺς Πελοποννησίους κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως νὰ ἀντικαθιστῶσι τὰ σιδηρὰ χριστιανικὰ αὐτῶν βαπτιστικὰ ὀνόματα δι' ἄλλαν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἱστορίας εἰλημμένων, παρέσυρε καὶ τὸν Ἀχαιοὺν εὐπατριδὴν Ἀνδρέαν Καλαμογάρτην, μετονομάσαντα ἑαυτὸν προσφῶρος Καλλιόπην τὴν πρεσβυτέραν αὐτοῦ θυγατέρα Παρασκευῆν, ἐπὶ ἐκτάκτῳ εὐφραδείᾳ διακριτομένην. Ἡ ἐκρηξίς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως εὐρίσκει τὴν Παρασκευὴν-Καλλιόπην ὡδωδεκαετίδα μόλις. Ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὅστις μετὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ υἱοῦ Ἀντωνίου ὑπῆρξεν εἰς τὸν πρωτογατῶν τῆς δυσέλπιδος ἐκείνης ἐξεγέρσεως, ὅτε, κληθεὶς παρὰ τοῦ Πασᾶ τῆς Πελοποννήσου, μετέβαινεν εἰς τὴν προγεύουσαν τοῦ Μορέως μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Παλαιῶν Πατρῶν

Ἡ Καλ. Παπαλεξοπούλου

Γερμανοῦ ὡς ὀμνηροῦ τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν, ἐμνην ὄρθον νὰ ἀπαλλαγῆ τῶν ἀδυνάτων μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ὅπως δυνήθη τελεσφορώτερον νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Πατρίδα. Ἐποφελήθεις τῆς ἄρτι σφαιφθείσης ἐπιγαμίας μετὰ τοῦ ἐν Πάτραις Προξένου τῆς Ἀγγλίας Φιλίππου Γκρίν, ἀπέστειλε λάθρα δι' ἰσχυροῦ πλοίου τὴν σύζυγον καὶ τὰς τρεῖς αὐτοῦ θυγατέρας Καλλιόπην, Μαρίαν καὶ Θεώνην εἰς τὴν ἐγγὺς ἀγγλοκρατομένην Ζάκυνθον· ὅθεν μετὰ μικρὸν ἠνεχώρησθη ἐκ τῶν πείσεων τοῦ μισέλλητος Διοικητοῦ τῆς νήσου νὰ διεκπεραιώσῃ αὐτὰς εἰς Ἀγκῶνα τῆς Ἰταλίας. Ἡ νεαρὰ Καλλιόπη ἦν, ὡς εἴρηται, τότε δωδεκαετὶς περίοδος· πλὴν ἡ πρώϊμος αὐτῆς ἀνάπτυξις, ἡ ἑκτακτος εὐφυΐα καὶ νοημοσύνη εἶχον ἀποτυπώσῃ ἑαυτὰς ἐν τῇ ζωῆς εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς ὅλα τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μεταδιδόμενα εἰς Ἀγκῶνα ἐκ τοῦ σταδίου τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν δοκιμασιῶν τῆς Ἑλλάδος δι' ἐπιστολῶν, δι' ἀφηγήσεων πλοιαρχῶν καταπλεόντων πλοίων καὶ ἄλλων αὐτοπτῶν μαρτυρῶν ἢ ἡρώων. Ἐν Ἀγκῶνι ἡ Ἑλληνὶς ξανθὴ κόρη ἦν οἱ Ἴταλοὶ ἀπεθαύμαζον ἀποκαλοῦντες Νέαν Ἀφροδίτην καὶ τῆς ὁποίας ἡ καλλονὴ ἠμιλλᾶτο πρὸς τὸ πνεῦμα, ἐξέμαθε ἑαυτὴν εὐχερῶς τὴν Ἰταλικὴν, Γαλλί-

καὶ Ἀγγλικὴν γλῶσσαν· ἀντηχεῖ δ' ἀκόμη εἰς τὰς ἐπιπέδων ἐπιπέδων γνωρίμων αὐτῆς ἡ εὐχέρεια καὶ ἡ ἁπλοῦς προφορὰ μετ' ἧς σὺν τῇ μητρικῇ ὠμίλει ἑαυτὴν καὶ τὰς δύο πρώτας γλώσσας.

Ἡ Καλλιόπη, φύσει ἐπιρρεπὴς εἰς τὰ γράμματα καὶ εὐφυΐας, ἐποφελήθη τῆς εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐξοδίου ὅπως μορφωθῆ τελείως· κατόρθωσε κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ διαστήματος τῆς ἐν Ἀγκῶνι διαμονῆς αὐτῆς νὰ προσκτήσῃται ἀπειρίαν γνώσεων καὶ ἰδίᾳ ἱστορικῶν, ἃς διετήρησεν ἀμειώτους μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ μακροῦ αὐτῆς βίου, χάρις εἰς τὴν διακρίνουσαν αὐτὴν ἑκτακτον ἀντίληψιν καὶ ἰσχυρὴν πλὴν μετ' ὅλην τὴν περὶ τὰ γράμματα ἀσφάλειαν καὶ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας δὲν ἔπαυσε παρακολουθοῦσα μετ' ἀσβέστου ἐνδιαφέροντος τὴν ἐν τῇ ἀγωνιζομένῃ πατρίδι αὐτῆς γιγαντομαχίαν· ἀλλὰ καὶ, κατερχομένη εἰς τὴν παρὰ τὴν ἀπείραν ἀμέσως ἐκ τῶν πληρωμάτων τῶν ἐκάστοτε καταπλεόντων ἐκεῖσε ἑλληνικῶν πλοίων τὰς περιπετείας τοῦ ἀγῶνος καὶ τὰς νίκας τῶν Ἑλλήνων, καθ' ὅσον ἡ Παποκρατομένη τότε Ἀγκῶνι δὲν ἦτον ἐπιβόητος ἢ εἰσαγωγὴ ξένων ἐφημερίδων, ἢ ἀλληλεγγυητῆ ἐπετηρεῖτο καὶ αὐτὴ ἡ προφορικὴ διάδοσις ἑλληνικῶν εἰδήσεων ἐξ Ἑλλάδος ἀπειροῦτο.

**

Κατὰ τινὰ εἰς τὴν παρὰ τὴν ἀπείραν ἐκδρομὴν αὐτῆς, περὶ τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους 1822, ἡ Καλλιόπη διακρίνεται εἰσπλέων εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀγκῶνος πλοῖον Ὑδραϊκόν, ἐρ' οὐ ἐπέβαινεν ὁ Ἀνδρέας Μεταξῆς μετὰ τοῦ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν διατελέσαντος φιλέλλητος Καρόλου Ζιουρδαίν, πλοιαρχοῦ τοῦ Γαλλικοῦ πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καὶ Ἀνωτάτου Ταξίαρχου τῶν Ἰπποτῶν τῆς Ρόδου, ὡς καὶ οἱ Ἀρχιεπίσκοπος Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς καὶ Πατριάρχης Π. Μαυρομιχάλης· τούτων οἱ δύο πρῶτοι ἀπεστέλλοντο ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀποβόλλουσαι Ὑπόμνημα πρὸς τοὺς ἐν Βερώνῃ συναρθεῖντας Μονάρχας τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας καὶ ἰδιαιτέρως ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ἀυτοκράτορα τῆς Ρωσσίας Ἀλέξανδρον τὸν Λον, οἱ δὲ δύο τελευταῖοι ὅπως ἐπικαλεσθῶσι τὴν μεσολάβησιν τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα τῆς Ρώμης παρὰ τοῖς ἐν Βερώνῃ Μονάρχασι ὑπὲρ τῶν δικαιῶν τῆς ἀγωνιζομένης Ἑλλάδος. Ἡ Καλλιόπη, ἀναγνωρίσασα τὸν Προθιεράρχην τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῆς πατρίδος Γερμανὸν, ἔσπευσε νὰ οδηγήσῃ αὐτὸν παρὰ τῇ ἰδίᾳ μητρὶ, πρὸς τὴν ὁποίαν οὗτος ἦν κομιστὴς ἐπιστολῶν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς.

Καὶ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ τύχη τῆς ἀποστολῆς ταύτης οὐδένα λανθάνει. Ὁ Ἀνώτατος Ποντίφης τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἠξίωσε παρὰ τοῦ Ὀρθοδόξου Ἱεραρχοῦ τὴν ἐκ τῶν προτέρων ὑποταγὴν τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Ἀλάθητον αὐτοῦ· οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι παρὰ τῶ Συνεδρίῳ, ἀφοῦ μετὰ δυσκολίας

ἠδυνήθησαν νὰ ἐξέλθωσιν τοῦ λοιμοκαθαρητικοῦ τῆς Ἀγκῶνος, μάτην ἀπεπειράθησαν νὰ γίνωσι δεκτοὶ παρὰ τοῖς Ὑψηλοῖς Συνέδροις τῆς Βερώνης· ὅθεν ἠναγκάσθησαν νὰ δημοσιεύσωσι διὰ τοῦ τύπου τὸ Ὑπόμνημα, οὐ ἦσαν κομιστὰι, μετὰ τῆς δηλώσεως, ὅτι «οἱ Ἕλληνες οὐδεμίαν θέλουσιν ἀναγνωρίσει περὶ τῆς τύχης αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ Συνεδρίου ἄνευ τῆς συμπτράξεως αὐτῶν γενομένην...» Ἄν μᾶς ἀποβάλῃτε» ἔγραφον ἐν συμπεράσματι, «θέλομεν τραπῆ πρὸς τὸν Οὐράνιον Κριτὴν! καὶ ἡ θὰ νικήσωμεν ἢ θὰ ἀποθάνωμεν.» Συγχρόνως ἐγνώρισαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὅτι «οἱ Ἠγεμόνες μᾶς ἐγκαταλείπουσι καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχομεν μόνον νὰ ἐλπίζωμεν...»

Οἱ Ἐπίτροποι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μετὰ ἐπιμόνους πλὴν ἀποτυχούσας ἀποπειράς ὅπως κάμψωσι τὴν ἀκαμπτὸν Ἱερὰν Συμμαχίαν, χαρακτηρίσασαν ὡς ἀξιοποιον προᾶξιν τὴν ἐπανάστασιν τῶν Ἑλλήνων, καὶ διαθέσωσι τὸν Πάπαν ὑπὲρ τῶν δικαιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀπέλθωσιν ἄπρακτοι· πλὴν μετ' αὐτῶν συναπήχθητο καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἀνδρέου Καλαμογάρτη, τῇ ἐπιμόνῳ παρακλησίᾳ τῆς Καλλιόπης, ἥτις ἦν ἀκράτητος ἐκ τῆς ἐπιθυμίας νὰ πατήσῃ τὴν φλέγουσαν γῆν τῆς ἀγωνιώσης πατρίδος αὐτῆς. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, φθίνοντος τοῦ ἔτους 1824, τὸ κομίζον τοὺς Ἕλληνας ἀντιπροσώπους καὶ τοὺς ἐν Ἀγκῶνι φιλοξενηθέντας πρόσφυγας ἑλληνικὸν πλοῖον ἀφίκετο εἰς τὴν ἔδραν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Ναύπλιον, ἔνθα ὁ Ἀνδρέας Καλαμογάρτης ἐδεξιοῦτο τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ. Οὗτο μετὰ ὑπερτριετῆ ἀπουσίαν ἐπανήχθητο εἰς τὴν πατρίδα γῆν ἢ Καλλιόπη νεαρῶτατη, περικαλλής, πλήρης ποικίλων γνώσεων, ἀποτελεσθεῖσάν ἐξ ἀναγνωσεων κατὰ τὸ πλεῖστον ἀμεθόδως γενομένων, πλὴν συστηματοποιηθεῖσάν διὰ τῆς ὑπερόχου αὐτῆς εὐφυΐας.

**

Ἡ Καλλιόπη δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἐξαιρετικὴν διὰ τοὺς ζοφεροὺς ἐκείνους χρόνους μόρφωσιν, ἣν προσεπορίσατο κατὰ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ διαμονὴν αὐτῆς. Ἡ οἰκία τοῦ εὐπατρίδου Ἀνδρέου Καλαμογάρτη ἐγένετο καθ' ἐκάστην ἐσπέραν τὸ κέντρον τῆς συναθροίσεως τῶν ἐγκριτωτέρων τοῦ Ναυπλίου κατοίκων, οἵτινες μετ' ἄκρας εὐχαριστήσεως ἐνωτίζοντο ἀπὸ τοῦ μέλι ρέοντος στόματος τῆς εὐφραδοῦς Καλλιόπης τὰς τερπνάς αὐτῆς ἐντυπώσεις ἐξ Ἰταλίας. Κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ἐκείνας συναναστροφὰς ἐξετίμησε τὴν Καλλιόπην ἐπιφανῆς τοῦ Ναυπλίου πολίτης, ὁ Σπυριδῶν Παπαλεξόπουλος, ὅστις καὶ ἐμνηστεύθη αὐτὴν ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1826.

Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1826 μετὰ τὴν ἀτυχή πλὴν ἡρωικὴν ἐξοδὸν τοῦ Μεσολογγίου, καθ' ἣν ἔπεσαν ἐνδόξως καὶ ὁ εὐπατριδὴς Ἀχαιοὺς Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος, γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ Ἀνδρέου Καλαμογάρτη, συνέρρευσαν εἰς τὸ Ναύπλιον πάντες

σχεδόν οι Ἀρχηγοὶ καὶ στρατιῶται τῆς φρουρᾶς ἐκείνης, οἵτινες ὡς ἐκ θαύματος διέφυγον τὸν θάνατον καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν. Πλὴν τούτων κατὰ τὴν ἀτυχῆ καὶ κρίσιμον ταύτην περίστασιν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Ἀγῶνος, εἶχον προσφύγει εἰς τὴν σῴτειραν πόλιν τοῦ Ναυπλίου καὶ πλείστοι ἄλλαι οἰκογένειαι ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, τὸ ξίφος καὶ τὴν δίκωξιν τῶν ἐξηγριωμένων Τούρκων καὶ τοῦ ἀκαταμαχίτου Αἴγυπτίου ἡγεμονόπαιδος Ἰμβραήμ-πασᾶ φεύγουσαι. Πάντες οὗτοι, στυγροὶ καὶ γυμνητεύοντες, πάσης δεόμενοι προστασίας καὶ περιθάλψεως, κατέκειντο ἀπεγνωσμένοι ἐν ταῖς ἀγυῖαις καὶ ταῖς ρύμαις τῆς ὑπερπληθούσης κατοίκων πόλεως, ἥτις κατὰ τὴν σύγχρονον ὁμολογίαν τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη ἀπέμεινε τότε τὸ μόνον, ἄσπλον ἢ ἱερὰ ἀγκυρα τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Ἀνδρέαν Ζαΐμην Κυβέρνησις, ἡ διὰ τοῦ ὑπὸ στοιχ. Η. Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Γῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως συστηθεῖσα Ἐνδεκαμελής Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐν παντελεῖ χρημάτων ἀπορία εὐρισκομένη, ἠδυνάτει νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀπειροπληθεῖς ἀνάγκας τῶν ἀτυχῶν θυμάτων τοῦ πολέμου καὶ τῆς καταστροφῆς· τούτων οἱ δυνάμενοι νὰ φέρωσιν ὅπλα οὐδὲν ἄλλο ἐζήτουν ἢ τὴν παροχὴν τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων, ὅπως ἐξερχόμενοι τῶν τειχῶν τοῦ Ναυπλίου ἐπαναλάβωσι τὸν ἀνισον καὶ δύσελπιν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐπαρθέντος ἐχθροῦ, ὅστις μετὰ τὸσαύτας θυσίας καὶ καταστροφᾶς ἠπειλεῖ τὴν τελείαν τῶν ἑθνικῶν πόθων καὶ ὀνείρων καταστολήν.

Ἡ Κυβέρνησις ἐκ προχείρου εἰσφορᾶς τῶν πολιτῶν τοῦ Ναυπλίου, προκληθείσης κατὰ τινα Κυριακὴν τοῦ Μαΐου τοῦ 1826 τῆ ἀυθορμήτῳ πρωτοβουλίᾳ τοῦ εὐέλπιδος νεανίου Νικολάου Σκούφου προσενεγκόντος καὶ ἑαυτὸν πρὸς πώλησιν, ὅπως τὸ ἐκ τῆς ἀγορᾶς τίμημα χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν γενναίων ὑπερπαισιῶν τοῦ Μεσολογγίου, ἠδυνήθη νὰ πληρώσῃ ἐπείγουσας τινὰς ἀνάγκας· πλὴν ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἰδιωτικοῦ τούτου διαβήματος ἐνθαρρυνομένη προέβη τῆ 9ῃ Ἰουνίου 1826 εἰς τὴν ἐκδοσιν θερμοτάτης Διακηρύξεως πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, διὰ τῆς ὁποίας, ἀφοῦ καθίστα δῆλὴν τὴν δεινὴν τῆς Πατρίδος κατάστασιν ἐκάλει τοὺς πολίτας καὶ ἐξαιρέτως τοὺς κατοίκους τοῦ Ναυπλίου εἰς τὰς ὑστάτας θυσίας, προσεπιφέρουσα ὅτι, «καθ' ἣν ὥραν ὁ Ἕλληρ στρατιώτης, γυμνὸν τὸ ὄπλον κρατῶν ἀνὰ χεῖρας καὶ τῶν πάντων στερούμενος, καλεῖται νὰ βαδίσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ χύσῃ τὸ αἷμα αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Πατρίδος, ὁ εὐπορος καὶ εἰρηνικὸς ἀσπὸς ἔχει καθήκον νὰ συντρέξῃ διὰ τῶν χρημάτων προμηθειῶν αὐτῷ τὰ πρὸς πόλεμον ἀναγκαίου ἔφοδια. . . Ἡ συνδρομὴ τῶν κατοίκων τοῦ Ναυπλίου», ἔγραφεν ἐν κατακλείδι ἡ Διακήρυξις τῆς Κυβερνήσεως, «εἶναι ἡ μόνη ἀπομένουσα πηγὴ, ἥτις, ὅσον πενιχρὰ καὶ ἀν

φαίνεται προώρισται νὰ ἀνακουφίσῃ μεγάλως τὸν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνιζομένον, πληροῦσα κατὰ τὸ δυνατόν τὰς μάλλον ἐπείγουσας ἀνάγκας αὐτοῦ κατ' ἐξοχὴν δ' ἐκείνων, οἵτινες ἐκλείσαν τὸ ὄνομα αὐτῶν κατὰ τὴν ἐνδοξον πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου. . .» Ἡ ὑπὸ τοῦ Λαοῦ σύστασις ὀκταμελῆς «Δημοτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς αὐτοπροαίρετον εἰσφορᾶς» ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀείμνηστου Διδασκάλου τοῦ Γένους Γ. Γεναδίου καὶ ἡ ὑπὸ ταύτης διὰ κηρυκῶν ἀμεσος πρόκλησις τῶν πολιτῶν τοῦ Ναυπλίου εὐπρόσπινος πάνδημον Συνέλευσιν ἐν τῇ κεντρικῇ τῆς πόλεως πλατείᾳ ἐπηκολούθησε τὴν Διακήρυξιν ταύτην τῆς Κυβερνήσεως.

Τὴν ἐπιούσαν τῆς προσκλήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς καθ' ὥραν 10ην π.μ. μετὰ τὸ πέρασ τῆς ἐπὶ τούτῳ τελεσθείσης πανδήμου ἱεροτελεστίας ἐν τῷ καθεδρῷ Ναφ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἅπας ὁ λαὸς τοῦ Ναυπλίου συνήρχετο ἀθρόος εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ Πλατάνου, ἔνθα ὁ Πρόεδρος τῆς ἄφρι συστηθείσης Ἐπιτροπῆς Γεώργιος Γενάδιος ἀνελθὼν ἐπὶ τινος τραπέζης πρὸς τῆς οἰκίας τοῦ Νικηταρᾶ, ἐν τῇ ὁποίᾳ συνεδρίαζον τὰ Μέλη τῆς Κυβερνήσεως, ὁμίλησε πρὸς τὸ ἀσφραγιστὸν πετυκνωμένον πλῆθος μετὰ θέρης καὶ ἐνθέου κατανύξεως. Πάντες οἱ παριστάμενοι, ἀδιακρίτως ἡλικίας καὶ τάξεως, ὑπὸ ἐξάλλου κατελήφθησαν ἐνθουσιασμοῦ διὰ τῆς φαντασίας αὐτῶν ἐπανήχθησαν εἰς τὰς λαμπρὰς ἡμέρας τῶν ἐνδόξων αὐτῶν προγόνων. Οἱ παρατυγχάνοντες ξένοι ἐνόμισαν ὅτι παρευρίσκοντο εἰς τὴν Πνύκα καὶ ἤκουον νέου τινὸς Δημοσθένους ἢ Περικλέους ἀγορευόντος πρὸς τοὺς ἀρχαίους Ἀθηναίους· Ὁ Γεώργιος Γενάδιος παρέστησε διὰ χρωμάτων ζωηροτάτων τὴν ὑφ' ἑστώσαν ἄκρως κρίσιμον τὸν πραγματῶν κατάστασιν καὶ τὰ δεινὰ, ὑφ' ὧν κατετόχρητο ἡ ἀγωνιώσα Πατρίς· περιέγραψε πιστῶς καὶ ἀπεριόριστως τὰς ἀνάγκας αὐτῆς καὶ κατέδειξεν ἐναργῶς τοὺς κινδύνους, οὓς διατρέχει, ἂν μὴ πᾶς φιλόπατρις πολίτης σπεύσῃ νὰ εἰσφέρει τὴν αὐτοπροαίρετον συνδρομὴν αὐτοῦ. Πάντων αἱ καρδίαι ὑπερεπληρώθησαν ἐξάλλου πατριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ· ὅτε δὲ μάλιστα ὁ ἀγορητὴς ἐν κατακλείδι τῆς θαυμασίας αὐτοῦ ὁμιλίας, ἐξαγαγὼν τοῦ κόλπου τὸ δερμάτινον αὐτοῦ βάλαντιον, κατέθετο ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς Πατρίδος ὀκτὼ ἀγγλικὰς λίρας, τὴν μόνην αὐτοῦ περιουσίαν, ἡ ἔξαρτος τῶν παρισταμένων Ναυπλιέων μετεβλήθη εἰς φρενιτιδα· πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ παρευῶτες δακρυχέοντες καὶ ἐν εὐγενεῖ ἀμίλλη ἔσπευδον ὠθοῦντες καὶ ὠθοῦμενοι νὰ καταθέσωσιν εὐλαβῶς εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος πᾶν ὅ,τι ἐκέκτηντο. Ἀπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Ἀνδρέου Ζαΐμη καὶ τοῦ Δημοκριτοῦ Ὑψηλάντου μέχρι τοῦ τελευταίου ἀστοῦ καὶ αὐτῶν τῶν κενήτων προσερχόμενοι φιλοτίμως οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἐξεκένον ἐπὶ τῆς πρὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τραπέζης τῶν εἰσφορῶν τὰ βάλαντια αὐτῶν, οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται τὰ πολύτιμα αὐτῶν ἔσφι καὶ ὅπλα, τὰ χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ ἐξεργασμένα, αὐτῶν ἐξήχον ἐκ τῆς ζώνης αὐτῶν. Τῆς συγκινητικῆς ταύτης

ἡμέρας πατριωτικῆς ἐθνικῆς πανηγύρεως δὲν ἠδύνωντο ἡ ἐσπερήθη καὶ ἡ καλλιμορφος θυγάτηρ τοῦ ἀείμνηστου Καλαμογάρτη. Ἡ Καλλιόπη, κατελιθῶσα ἐν τῇ Πλατείᾳ τοῦ Πλατάνου κατοικίας αὐτοῦ τοῦ ἐξώστου τῆς ὁποίας παρηκολούθει μετὰ τῶν γονέμων, διέσχισε τὸ πλῆθος καὶ προσελθὼν πρὸς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν εἰσφορῶν κατέθετο τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος πάντα τὰ πολύτιμα αὐτοῦ κειμήλια καὶ τὰ δῶρα τοῦ μνηστήρος, μηδ' αὐτῶν τοῦ χρυσοῦ δακτυλίου τοῦ ἀρραβῶνος αὐτῆς φειδόμενη. Ἀπερίγραπτος ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις καὶ αἱ ἐκδημίαι τοῦ παρεστώτος λαοῦ ἐπὶ τῷ τοιοῦτῳ θεάματι. Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν εἰσφορῶν μετὰ τῶν περιεπτύσσοντο τὴν νεαρὰν δεσποινίδα· μάλιστα δ' ὁ ἀείμνηστος Πρόεδρος αὐτῆς ἐπειράθη νὰ ἀπαρτίσῃ καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ ἀρραβῶνος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν κόρην.

Μέγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ πρώτου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννου Α. Καποδίστρια ἡ Καλλιόπη ἐτέλει τοὺς γάμους αὐτῆς μετὰ τοῦ Σπυρίδωνος Παπαλεξόπουλου καὶ μετὰ μικρὸν ἐγκαθίστατο ἐν τῇ νεόδμητῳ τότε ἱστορικῇ αὐτῆς οἰκίᾳ ἐν τῇ κέντρῳ τῆς Πλατείας τοῦ Πλατάνου· πλὴν δὲν παρήλθοντες, ὅτε εἶδεν ἀτυχῶς τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ τὸν ἀδελφὸν περιπίπτοντας, μετὰ τοσούτων ἄλλων περιπετειῶν τοῦ τόπου ἀνδρῶν, εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ ἀείμνηστου Κυβερνήτου. Ὁ ἐνάρετος ἐκεῖνος Ἄρχων ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο εὐχερῶς νὰ δημιουργήσῃ νέον καθεστῶς ἐκ νέας ὅλως ὕλης, ἀπορρίπτων ἢ καταργῶν τοὺς ἀνδρας τοῦ ἀγῶνος. Εἰς τὰς παρατηρήσεις τῶν ξένων, ὅτι τὸ ἐπιχειρήμα τοῦτο, ἥμισυ τῆς ἐπιτυχίας, ἀπέβαινε καὶ τὰ μέγιστα ἐπικίνδυνον, ἀντέταξε τὸ μέγα συμφέρον τῆς Πατρίδος ὅπως τὸ ταμίον ἐμπεδωθῆ τὸ ἀριστίστατον Κράτος ἐπὶ νέων καὶ ἰσχυρῶν βάσεων· πρὸς τοῦτο δ' ἠναγκαζέτο νὰ θέσῃ κατὰ μέρος τὸ ἀρχαῖον ὕλικόν, ὅπερ ὡς ἐκ τῶν ἔξεων αὐτῆς ἀνατροφῆς αὐτοῦ ἀπέβαινε ἀδύνατον νὰ διατηρηθῆ καταλλήλως. Μεσοῦντος τοῦ ἔτους 1831 ὁ πατὴρ τῆς Καλλιόπης Ἀνδρέας Καλαμογάρτης καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς ἀδελφὸς Ἀντώνιος εὐρίσκοντο καθειργμένοι μετ' ἄλλων εἰς τὰς εἰρκτὰς τοῦ Παλαμηδίου, ὁ σύζυγος αὐτῆς Σπυρίδων Παπαλεξόπουλος μετὰ τοῦ νεωτέρου αὐτοῦ ἀδελφοῦ Νικολάου, ὅπως διαφύγῃ παρομοίαν τύχην διὰ τὰ ἀντιπολιτευτικὰ αὐτῶν κειμήλια, εἶχον ἀποδράσει λάθρα εἰς Ὑδραν, ἔνθα ἔβην ἀνεπετασθῆ ἡ σημαία τῆς ἐπαναστάσεως κατὰ τὸν καθεστῶτος. Ἡ Καλλιόπη παρέμεινε ἐγκλεισμένη εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς μόνη μετὰ τῶν δύο νηπίων υἱῶν Ναπολέοντος καὶ Ἐπαμεινώνδα. Ἡ ἀνώμαλος αὕτη κατάστασις ἔσχεν ἀτυχῶς τὸν μοιραῖον αὐτῆς ἀντικυπὸν· ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Α. Καποδίστριας εὗρε τὸν θάνατον πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ναοῦ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἐν Ναυπλίῳ τὴν πρωΐαν τῆς 27 Σε-

πτεμβρίου 1831 ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Κωνσταντίνου καὶ Γεωργίου Μαυρομιχάλη, ὧν ὁ ἀδελφὸς καὶ πατὴρ Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης ἦν καθειργμένος ἀπὸ μνηῶν ἐν Παλαμηδίῳ. Τὸ τοιοῦτον τραγικὸν τέλος τοῦ ἐναρέτου ἐκείνου Κυβερνήτου ὑπῆρξεν ἡ πρώτη κηλὶς συνάμα καὶ τὸ πρῶτον καιρίον τραῦμα κατὰ τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος. Ὁ μέγας ἐκεῖνος πατριώτης, ὁ μέγας ἀναμορφωτὴς ἔπεσε θῦμα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔργου αὐτοῦ τοῦ ὄντως δημιουργικοῦ, ὅπερ ἡμιτελεῖς ἀπομείναν εὐθὺς κατέρρευσεν.

Ἡ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου Α. Καποδίστρια καὶ τὴν παραίτησιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Αὐγουστίνου σχηματισθεῖσα ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἑπταμελὴς Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ ἀνέθετο εἰς τὸν Σπυρίδωνα Παπαλεξόπουλον τὴν Διοίκησιν τοῦ Ναυπλίου καὶ Ἄρχους. Ὁ Σπυρίδων Παπαλεξόπουλος ἐν τῇ σπουδαίᾳ ταύτῃ θέσει καὶ κατὰ τὰς ἄκρως ἐπικαίρους ἐκεῖνας περιστάσεις ἐπεδείξατο ἔξοχα προτερήματα διοικητικῆς ἱκανότητος καὶ ἐμπειρίας· διὰ τῆς μελιχίου καὶ συνετῆς αὐτοῦ συμπεριφορᾶς καὶ τοὺς φιλοταράχους πολίτας κατῴρθον νὰ συγκρατῆ καὶ τὰς ὑπερβασίας τῶν ξένων στρατιωτῶν, εἰς οὓς ἦν ἐμπεπιστευμένη ἡ φρούρησις τοῦ Ναυπλίου, νὰ περιστελλῆ. Ἡ ἐπομένη ἐπιστολὴ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Γαλλικῆς φρουρᾶς Στρατηγῶ Κορβέτ, ἣν ἀπέστειλεν αὐτῷ ἀπερχόμενος τοῦ Ναυπλίου μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος, προσεπικυροῖ τὰ εἰρημένα.

Ναυπλία τὴν 5 Φεβρουαρίου (ν. ἔ.) 1833.

Κύριε Διοικητά,

«Δὲν θέλω ἀφήσει τὴν Διοίκησίν μου χωρὶς νὰ Σᾶς πᾶξω μεγαλοφώνως τὴν εὐχαριστήσιν μου διὰ τὴν καλὴν καὶ τιμὴν διαγωγὴν, τὴν ὁποίαν διειρηθήσατε πρὸς τοὺς Γάλλους, τὰ φρόνιμα μέτρα καὶ τὴν ἐπιμονήν, τὴν ὁποίαν κατεβάλλετε εἰς τὸ νὰ διατηρηθῆ ἡ εὐταξία καὶ ἡ ἡσυχία εἰς τὴν πόλιν τῆς Ναυπλίας.»

«Καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ εἰς αὐτὰς τὰς δυσκολωτέρας, καθ' ἃς εὐρέθημεν, εἰδείξατε σπανίαν ἀφοσίωσιν καὶ ἐξαιρετικὸν πατριωτισμόν· καὶ ἂν ἔσχον τὴν ἱκανότητα τοῦ νὰ συνεισφέρω ἀφέλιμόν τι διὰ τὸ μέλλον εἰς αὐτὸν τὸν ὠραῖον τόπον, δὲν θέλω λησμονήσει ποτε ὅτι αἱ γενναῖαι προσπάθειαι Σας καὶ ἡ προσωπικὴ Σας ἀξία μὲ συνέδραμον εἰς τοῦτο.»

«Θεορῶ εὐχαριστήσιν καὶ χρέος μου τοῦ νὰ Σᾶς τὸ ἐπαναλάβω.»

«Δέχθητε τὴν διαβεβαίωσιν τῶν αἰσθημάτων μου, πρὸς τὸν πλῆθος διακεκριμένων.»

Ὁ Στρατηγὸς Κορβέτ

Πρὸς τὸν Κον Διοικητὴν τῆς πόλεως Ναυπλίας.

Κατὰ τὰς φοβερὰς ταύτας ἡμέρας ἡ εὐρωπαϊκὴ ἀνατροφή καὶ φυσικὴ προσήγεια τῆς συζύγου τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ναυπλίου Καλλιόπης οὐκ ὀλίγον συνέδρα-

μεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ δυσχεροῦς τούτου ἔργου. Ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως εὐρύχωρος οἰκία τῆς Καλλιόπης Σπ. Παπαλεξοπούλου, ἡ παρὰ τῇ πλατεῖα τοῦ Πλατάνου, νῦν Συντάγματος, νεόδμητος τότε, ἦν τὸ συνεντευκτήριον πάντων τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας, τῶν ξένων ἀντιπροσώπων καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς καὶ τῶν ναυλοχούντων ξένων πολεμικῶν πλοίων· ἐκεῖ, ὡς εἰς ὅσιν, εὕρισκον ποιάν τινα ἀναφυγὴν οἱ εὐγενεῖς ξένοι, οἱ οὐδεμίαν ἄλλην ψυχαγωγίαν ἔχοντες τότε ἐν Ναυπλίῳ. Ἐν τῇ ἀρχοντικῇ οἰκίᾳ τῆς Καλλιόπης ἐλησμόνου ὅτι εὕρισκον-το ἐν τῷ μέσῳ ἔρειπίων, εἰς χώραν Ἀνατολικὴν μόλις ἀπαλλαγείσαν τῆς δουλείας καὶ τῆς βαρβαρότητος καὶ καπνίζουσαν ἔτι ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τῆς καταστροφῆς· ἐκεῖ γεύματα πολυτελῆ καὶ συναναστροφαι εὐχάριστοι καθ' ἑκάστην ἐδίδοντο, ὧν μετεῖχον καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων· αἱ δὲ ἐν θερινῇ εὐδία θαλάσσιαι ἐκδρομαὶ εἰς τὴν ἐν Κυβερίῳ ἔπαυλιν τῆς διαπρεποῦς Δεσποίνης συνεπλήρου, τὰς χειμερινὰς διασκεδάσεις. Πάντες οἱ ἐν Ναυπλίῳ διαμεινάντες τότε ξένοι καὶ οἱ ἀπλῶς διεληθόντες τῆς πρωτεύουσας τοῦ ἀρτιγενοῦς Κράτους μετ' ἐνθουσιασμοῦ μνημονεύουσι τῆς φιλοξενίας τῆς Καλλιόπης, ἐν ἣ ἡ πλὴν τῶν ἄλλων ἔκαστος διελέγετο εἰς τὴν πάτριον αὐτοῦ γλῶσσαν.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἀρχηγόνου ἑλληνικῆς κοινωνίας τοῦ Ναυπλίου, ἴητις, ἐξαίρεσει τῶν ὀλίγων Φαναριωτικῶν οἰκογενειῶν, ἐσπίνιζε γυναικείας ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεως, ἡ Καλλιόπη, ἴητις εἶχε ἀπομακρυνθῆ τῆς πατρῴας ἐστίας παιδείᾳ καὶ μέχρι πρὸ μικροῦ ἐβίωσε καὶ ἀνετρέφη ἐν Εὐρώπῃ, ἀπετέλει ἀληθῆς φαινόμενον. Ὑψηλῆ, ραδινῆ, ἐν τῇ ἄκρῳς γησιᾷ ἑλληνικῇ αὐτῆς κατατομῇ, ὁμιλοῦσα τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, ὡς ὁμιλοῦν αἱ Μαρκησῖαι τοῦ Που αἰῶνος, καὶ τὴν Ἰταλικὴν ὡς Ῥωμῖαι Δέσποινα, (ὡς ἔγραφε κατὰ τὸν θάνατον αὐτῆς διαπρεπῆς δημοσιογράφος), ἐλέραστος τοὺς τρόπους, ἀναγινώσκουσα διαρκῶς, παρακολουθοῦσα πᾶσαν κίνησιν, ἐνθουσιώδης, φιλελευθέρη καὶ ἐπὶ πᾶσιν οἰκοδόποινα τελεία, ἱππεύτρια ἔξοχος, χορεύτρια κομποτάτη καὶ, συνελόντι εἰπεῖν, μεστὴ ἀπειρῶν χαρισμάτων κατέστησεν, ὡς εἰκός, ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου τῶν αἰθουσαν αὐτῆς τὸ κέντρον τῆς συνεντευξέως πάντων τῶν ξένων καὶ παντὸς ὅ,τι ἡ τότε νεαρὰ ἑλληνικὴ κοινωνία εἶχε τὸ ἐξέχον. Τοιοῦτον εὔρε τὸν οἶκον τῆς Καλλιόπης Σπ. Παπαλεξοπούλου ἡ ἔλευσις τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος καὶ ἡ μετ' αὐτοῦ κάθοδος τῶν Βαυαρῶν μεγιστάνων καὶ ἀξιωματικῶν.

Ἡ νέα τῶν πραγμάτων τάξις, ἥμιστα προσιδίαζεν εἰς τὰ ἴδη, τὴν ἐλευθέρην ἀνατροφὴν καὶ τὰ φρονήματα τῆς νεαρᾶς Δεσποίνης. Τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀντιβασιλείας καὶ τῆς Αὐλῆς καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Βαυαρικῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς οὐχὶ εὐμενῆ εὕρισκον τὴν ὑποδοχὴν ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς οἰκίας τῆς

Καλλιόπης· τὸ φλέγμα τῶν Βαυαρῶν καὶ ἡ τῆς αὐτῶν ἀπέβαινεν ἥμιστα εὐχάριστος εἰς τὴν πύξωσιν καὶ χάριτος Οἰκοδέσποιναν, ἀγνοοῦσαν ἄλλο καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν· ἐφ' ᾧ καὶ εἰς τὸν οἶκον τῆς ἐξηκολούθου φοιτῶντες, πλὴν τῶν ἐγκρίτων χωρίων καὶ τῶν ἀποφοίτων τῆς Στρατιωτικῆς λῆς τῶν Εὐελπίδων νεαρῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν καὶ οἱ ἑκάστοτε παρεπιδημοῦντες Γάλλοι, Ἄγγλοι καὶ Ἰταλοὶ κατὰ προτίμησιν.

* *

Ἡ λήγοντος τοῦ ἔτους 1834 μετάθεσις τῆς Πρωτεύουσας τοῦ Βασιλείου εἰς Ἀθήνας δὲν συμπεριελάμβανεν καὶ τὴν Καλλιόπην Σπ. Παπαλεξοπούλου, παρέμεινε ἐν Ναυπλίῳ, προΐσταμένη οἴκου ἐκλουθούσης τὸν ἀποτελῆ κέντρον πολιτικῶν ἀμοιβαίων ἐπιζητῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ αἱ φιλελευθέραις ἰδέαι περιῖπταντο ἀφθόνως. Ἐνεφανίζετο ἔστιν καὶ εἰς τὴν νέαν Πρωτεύουσαν ἡ καλλιμορφὸς σποινα πλὴν ὡς μετέωρον, ταχέως ἐπανερχομένη τὴν προσφιλεῖ αὐτῆς ἐστία.

Ἡ Καλλιόπη τοσοῦτον εἶχε συνδεθῆ πρὸς τὸ Νάυπλιον, ὥστε, καθ' ἣ ἔλεγεν, εἶχε μεταβληθῆ εἰς ὅσον προσκεκολλημένον εἰς τοὺς βράχους τοῦ Ἰσοκράτους (τῆς Ἀκροναυπλίας) ἀπετέλει οὕτως εἰπεῖν συνέχου τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ ἀγλῆς, ἀνταύγειαν τῆς δόξης, ἡ περιέβαλλεν αὐτὸ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ὅτε ἔσπευδεν τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῶν δυνάμεων τοῦ Ἰμβραήμ Παλαμῆ καὶ μετ' ὀλίγον, ὅτε ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας πρῶτον ἴδρυνε τὸ σημερινὸν ἐγκαταλειμμένον Παλιόν καὶ ὁ Βασιλεὺς Ὀθων μείρας καὶ ἀγένειος ἀπεβίβασεν εἰς τοὺς ἐγγυς Ἀποβάθμους τοῦ Δαναοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν καὶ τῶν ἐλπίδων τῶν διασούτων ἀγῶνων, θυσιῶν καὶ αἱμάτων δημιουργησάντων τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα.

Πάντες οἱ κατὰ καιροὺς ἐπισκεπτόμενοι τὸ Νάυπλιον ἐπίσημοι Ἕλληνες καὶ ξένοι περιηγηταὶ οὐ ποτε παρέλειπον νὰ προσέρχονται εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Καλλιόπης Σπ. Παπαλεξοπούλου, ἴητις συνεῖδησεν ἔσπευτο νὰ ἐπαναλαμβάνῃ μειδῶσα ἐπιχαρίτως: «Μετὰ τὸ Παλαμῆδι ἔρχομαι ἐγὼ· εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐν ἀποκαταστάσει ἡ ἐπισκεπὴς Σας καθίσταται ὑποχρεωτικὴ». Ἡ ἐτοιμότης τοῦ λόγου τῆς Καλλιόπης ἦν πάντοτε ἀνεξάντλητος· καὶ ὅτε ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς καὶ ἱστοριογράφος Ἐρρίκος Μαρτέν, ὁ πολιορκητὴς πρεσβυτητος, οὐ ἡ φυσιογνωμία ἐνέπνεεν ἀγαθότητα ἀμαρτυρίας, προσήρχετο νὰ ἐπισκεφθῆ αὐτὴν λέγων μετὰ γαλλικῆς ὄντως χάριτος: «Κυρία, ἔρχομαι νὰ κατὰ ἀθέσω τὸ σέβας μου ἐνώπιον μιᾶς μεγάλης Κυρίας Grande Dame, τοῦ αἰῶνος μας», ἡ Καλλιόπη δὲ ἐβράδυνε νὰ προσθέσῃ: «Πολύ, παρὰ πολὺ μεγάλη, ἀλλά καὶ ἡμέρα Μαρτέν· ἔχει εἰς τὴν ὄψιν τῆς ἐβραδυῆς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς...»

* *

καὶ ταῖς πρώταις Δημαιορσεῖαις, ἐν ἔτει 1835, ὁ δὲ Παναγιώτης Παπαλεξοπούλος ἐξελέγη ὁ πρῶτος Δήμαρχος τῆς πόλεως καὶ τοιοῦτος καθ' ἐπανάληψιν διετέλεσε τὸν ἀρχαιότατον καὶ τὴν ἐν γένει ἐπιτυχητὴν αὐτοῦ δρασίον κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Καλλιόπην. Ὁ φιλελευθέρως πυρετός, ὅστις κατέλαβε τοὺς Ἑλληνας βραχὺ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Ὀθωνος, δὲν ἦτο ἀνεπίφοβον ἢ νὰ παρασύρῃ κατὰ τὴν εὐεπιφορον Καλλιόπην ὁ οἶκος ἐν Ναυπλίῳ ἀπετέλει μίαν τῶν μεγάλων ἐστιῶν πάσης ἐνεργείας. Ἡ 3ῃ Σεπτεμβρίου ἀπέτελε καὶ ἡ πόλις τοῦ Ναυπλίου ὡσανεὶ ἐν τῷ βραχὺ πρῶτον ἀπέστειλε πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴν τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσιν τὸν ἀρχαιότατον Παπαλεξοπούλου. Ἡ Καλλιόπη παρηγορήθη τότε τὸν σύζυγον αὐτῆς καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀποστήσῃ τὸν ἐν Ἀθήναις οἶκον αὐτῆς κέντρον τῆς φιλελευθέρως καὶ ἀγγλοφρονούσης πολιτικῆς μελέτης, ἡς προΐστατο ἀρχαῖος φίλος καὶ συναγωνιστής, ἀείμνηστος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως καὶ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος ἡ Καλλιόπη ἔσπευσε νὰ ἐπαβίβασεν εἰς τὴν φίλην ἐστία, ἣν οὐδέποτε ἐνόησε νὰ ἀπολείψῃ ὀριστικῶς, καὶ ὅτε ὁ σύζυγος αὐτῆς ἐν τοῖς ἔσπευτο ἐξελέγετο Ἱεροσολιμῆς. Ἐπεσκέπτετο ἐνίοτε καὶ αὐτὴ τὰς Ἀθήνας, πλὴν ὀλίγας ἡμέρας παρέμεινε ἑκάστοτε, μὴ ἀρεσκομένη εἰς τὸν ἀνώμαλον βίον τῆς ἀποκαταστάσεως ἀτιμωμένης τῆς νέας Πρωτεύουσας.

* *

Τὸν ἡρεμον βίον τῆς ἐπιχαρίτου Δεσποίνης ἐπέπαινετο νὰ συντριψίωσι μεγάλα οἰκογενειακὰ ἀτυχήματα, ἀλλεπαλλήλως ἐπελθόντα. Ὁ λήγοντος τοῦ 1850 ἐπελθὼν θάνατος τοῦ νεωρῶτατου τῶν υἱῶν αὐτῆς εὐεπίδου Ἀλεξίου, τελειοφοίτου τοῦ Γυμνασίου δεκαεξαετοῦς μόλις τὴν ἡλικίαν, ἐν βραχεῖ ἔφερον τὸν τάφον καὶ τὸν μεσήλικα ἐτὶ σύζυγον αὐτῆς, ὁ δὲ ἐβράδυνε νὰ ἀκολουθήσῃ μετ' ὀλίγους μῆνας καὶ ὁ πρωτότοκος τῶν υἱῶν αὐτῆς Ναπολέων, ἀρτι ἐν Γερμανίᾳ συμπληρώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ. Ὁ σύζυγος σχεδὸν θάνατος τοῦ συζύγου καὶ τῶν δύο ἀγαπῶντων αὐτῆς υἱῶν τοσοῦτον βαθέως ἐπληξε τὴν ἀσθενῆ καρδίαν τῆς Καλλιόπης, ὥστε καὶ μετὰ τὸν θάνατον πενήντητοντα περίπου ἐτῶν, ἐν ταῖς τελευταῖαις τοῦ βίου αὐτῆς ἡμέραις, ἀπέφηνεν ἐπιμελῶς νὰ ἀπομνηνεύῃ τῶν ὀνομάτων τῶν τέκνων αὐτῆς τούτων.

Ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἡ τετραυματισμένη χήρα ἐπέμεινε ἐντελῶς μακρὰν τοῦ κόσμου, οὐδέποτε ἐξερῶσεν τῆς οἰκίας αὐτῆς· ἔζη μετὰ τῶν βιβλίων αὐτῆς, ὡς ἔλεγεν ὑπῆρξαν οἱ πιστότεροι αὐτῆς φίλοι, καὶ τῶν ἀναμνήσεων τῆς παρελθούσης εὐκλείας. Ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς ἐγκαθειργήθη, οὕτως εἰπεῖν, ἡ Καλλιόπη ἔζη βίον καθαρῶς πνευματικόν, τὸν ὁποῖον ἀπὸ αἱ μεγάλαι ψυχὰι καὶ αἱ μεγάλαι καρδίαι, ἀφι-

ερωμένη δλόκληρος εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν φιλανθρωπίαν. . . . Ὡ! ἡ φιλανθρωπία τῆς Καλλιόπης ἦτο τι ἐξοχόν· ὅσοι ἐβλεπον αὐτὴν τότε καὶ βραδύτερον μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς διασπείρουσαν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ μακροῦ αὐτῆς βίου τὰ κέρματα τοῦ πενιχοῦ αὐτῆς βαλαντίου, ἀλλὰ μετ' αὐτῶν καὶ τοὺς ἀνεξάντλητους θησαυροὺς τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς καρδίας, ἐκεῖνοι μόνον δύνανται νὰ κατανοήσωσιν ὁποῖον ὕψος ἔχει ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη, ἣν διδάσκει τὸ Εὐαγγέλιον. Μετ' ὀπόσης χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἤνοιγε τὴν παρὰ τὴν κλίνην αὐτῆς συροτοθήκην καὶ λαμβάνουσα διένειμεν εἰς τὴν πληθύν τῶν καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἐπισκεπτομένων αὐτὴν πενήτων τὰς ὀλίγας δραχμάς, αἵτινες ἀπέμενον αὐτῇ ἐκ τῶν ὑπολειμμάτων μεγάλης περιουσίας, ἣν κατηγάλωσεν εὐεργετοῦσα, καὶ βραδύτερον ἐκ τῆς πεντακοσιοδράχμου συντάξεως, ἣν τὸ Κράτος ἐχορήγησεν αὐτῇ. «Ἄλλ' ἄς τὰς μισροσθῶμεν», ἔλεγε συνήθως λαμβάνουσα τὸ τελευταῖον αὐτῆς δεκάδραχμον, «ἐγὼ ἀκρατῶ τὰς πέντε, πάρε καὶ σὺ τὰς ἄλλας πέντε.» Καὶ ὅταν τις τῶν παρισταμένων φίλων ἢ οἰκείων διεμαρτύρητο διὰ τὴν ταχεῖαν ἐξάντλησιν τῆς μηνιαίας συντάξεως, ἡ Καλλιόπη παρετήρει ἐπιχαρίτως: «Τὰ πεντακοσιακὰ τοῦ οὐρανοῦ ζοῦν χωρὶς οὔτε νὰ σπείρουν οὔτε νὰ θερίσουν καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ζήσω ἕως τὸ τέλος τοῦ «μηνός.» Ὑπῆρχον πτωχοὶ ἐν Ναυπλίῳ εἰς οὓς εἶχε παραχωρήσει τὰ ἐνοίκια τῶν κἀνωθι τῆς οἰκίας αὐτῆς μαγαζιῶν· εἰς ἄλλους ἔδιδε καθ' ἑκάστην πρωΐαν καφὲν καὶ ζάχαριν, ὀλίγον κρέας, ἢ βούτυρον, ἔλαιον, ὄρουζαν ἢ καὶ ὄα. . . . Οἱ τοιοῦτοι τρόφιμοι ἢ συνταξιοῦχοι τῆς Κυρᾶ-Καλλιόπης, ὡς ἀπεκαλοῦντο συνήθως, συνηγμένοι ἀνέμενον καθ' ἑκάστην πρωΐαν πρὸ τῆς ἐξωτερικῆς θύρας τῆς οἰκίας αὐτῆς, ἴητις ἤνοιγε περὶ τὴν 10ην ὥραν π. μ., ὅτε ἡ Καλλιόπη μετὰ τὸ λουτρὸν καὶ τὸ ἀπέριττον αὐτῆς πρόγευμα ἐδέχετο πάντα ἐπισκέπτην ἐν τῇ ἰδιαιτέρῳ αὐτῆς αἰθούσῃ καθημένη ἐπὶ ἀναπαυτικῷ καναπέ, ἐφ' οὗ ἦν τεθειμένον παραπλεύρως αὐτῆς καὶ τὸ ἀνάλογιον τῶν ἀναγνωσκομένων βιβλίων. Οἱ τοιοῦτοι τρόφιμοι, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, ἀνῆρχοντο ἀθορύβως τὴν κλίμακα, ἠῦχοντο τὴν καλὴν ἡμέραν, ἠσπάζοντο τὴν δεξιὰν αὐτῆς καὶ ἐλάμβανον τὰ ἡμερήσια συνήθη ἑκάστῳ χορηγήματα, ἅτινα οὐδέποτε ἔλειπον ἢ παρήλλασσον, τοποθετημένα πάντοτε ἐπὶ τῆς ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης τραπέζης, ἢ τῆς ἐγγυς τῆς κλίνης συροτοθήκης (κομοῦ) κατὰ τὰς ψυχρὰς τοῦ χειμῶνος ἡμέρας. Τοιαῦτα παραδείγματα ἀνθρωπίνης συμπαθείας καὶ ἀγάπης τοῦ πλησίον ὑπῆρξαν σπανιώτατα καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας.

Κατὰ τὴν θλιβεράν ταύτην δεκαετῆ περίπτωσιν περιογὸν τοῦ βίου αὐτῆς, καὶ ἦν ἀποκλειστικῶς ἔζη εὐεργετοῦσα, ἡ Καλλιόπη Σπ. Παπαλεξοπούλου δὲν εἶχε μόνον συντρόφους τὰ βιβλία, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, οἵτινες οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐγκατέλειπον αὐτὴν. Κατὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς ἐδέχετο, ἡ οἰκία αὐτῆς ἦν πάντοτε πλήρης ἐπισκεπτῶν, οἵτινες ἔτε-

ποντο ακούοντες από το άπύλωτον αυτής στόμα μετά πολλής χάριτος τας τοσοῦτον ενδιαφερούσας αφηγήσεις του παρελθόντος. Η μνήμη αυτής ήτο τοσοῦτον άπεραντος, ώστε ουδεμία άπολύτως λεπτομέρεια διελάνθανεν αυτήν. Ότε ήκουέ τις αυτήν αφηγουμένην άρχαίον τι έπεισόδιον ενόμιζεν ότι άνεγίνωσκεν αυτό.

Ό τοιοῦτος φιλολογικός και φιλανθρωπικός βίος, όν διήγαγεν άποκλειστικώς τά πρώτα έτη από του θανάτου των προσφιλεστέρων αυτή ήπάροξων ή άπαρηγόρητος Χήρα, δέν ήδύνατο νά παραταθή έπ' άπειρον ή μεγάλη της Καλλιόπης αυτενέργεια, το άκοίμητον αυτής πνεύμα, τά φλέγοντα φιλελεύθερα αυτής αισθήματα δέν ήτο εύκολον νά μένωσι συνεσταλμένα επί μακρόν χρόνον έν τή καρδιά αυτής. Χωρίς νά παραιτήση τας συνήθεις φιλανθρωπικάς αυτής έξεις παρεσύρθη και πάλιν μικρόν κατά μικρόν εις την όλισθηράν της πολιτικής κινήσεως κονίστραν. Μνήμων των πολιτικών δοξασιών του πατρός και του συζύγου αυτής, διεφώνει πάντοτε προς την άυταρχικήν πολιτικήν πορείαν των Κυβερνήσεων του Όθωνος και όταν ή αντιπολίτευσις κατά του Συστήματος ήρξατο νά διαδίδηται και ενισχύηται, συναντώμεν την Καλλιόπην πρωτοστατούσαν έν τή έξεγέρσει, ήγέτριαν αυτής, έμψυχοῦσαν, ένθαρρύνουσαν, ενεργοῦσαν μετά της λεπτότητος γυναικός πλην μετά της ευσταθείας, δυνάμεως και έπιβολής πολλών άνδρών συγχρόνως. Και ότε υπό των συνωμοτών έκρίθη έπιβαλλομένη ή έν τή ήγεσία του κινήματος αντικατάστασις του Ναυάρχου Κ. Κανάρη διά του Δημ. Γ. Βούλγαρη έκτακτος άπεσταλμένος έπέμφθη εις Ναύπλιον, όπως έπιτύχη την συναίνεσιν της Καλλιόπης και την προς τοῦτο ενεργόν αυτής παρέμβασιν παρά τοις διαφωνούσι συνωμόταις τοσοῦτον τότε το κύρος αυτής.

Ό έν Ναυπλίω οίκος της Καλλιόπης, ίδια από του έτους 1860, ήν το συνεντευκτήριον των συνωμοτών και το καταφύγιον των προς έπιτήρησιν άποστελλομένων εις Ναύπλιον αξιωματικών του στρατού, ών ή προς τον Θρόνον πίστις έκλονίζετο. Εκεί ό Π. Κορωνάιος και ό Δ. Γρίβας, εκεί ό Δ. Ν. Μπότσαρης και ό Χ. Ζυμβρακάκης, εκεί ό Θρ. Μάνος, ό Άλεξ. Πραΐδης και ό Π. Δνοβουνιώτης, εκεί ό Γ. Πετιμεζάς και Κ. Μαυρομιχάλης και ή λοιπή χορεία των συνωμοτών κατήρτισαν το σχέδιον της Ναυπλιακής Έπαναστάσεως. εκείθεν έδόθη το σύνθημα της έξεγέρσεως της φρουράς του Ναυπλίου κατά την 1ην Φεβρουαρίου 1862. Έκ του έξώστου της οικίας αυτής, έν τή κρισίμω εκείνη νυκτί, ή Καλλιόπη, άψηφοῦσα τας περιίπταμένας σφαιρας έξήγειρε το φρόνημα των εις την κάτωθι πλατεΐαν του Συντάγματος συγκεντρουμένων αλληλοδιαδόχως τμημάτων του στρατού της φρουράς, άτινα καθήρεσαν τας άρχάς του Βασιλέως και άνεκήρυξαν προσωρινήν στρατιωτικήν Διοίκησιν υπό την άρχηγίαν του Άντισυνταγματάρχου του Πεζικού Άρτεμίου Μίχου. Την νύκτα εκείνην έπεκλήθη υπό των ένθουσιώντων επαναστατών ή Madame Roland της Ναυπλιακής Έπαναστάσεως. Οί επαναστάται του Ναυ-

πλίου δέν ειχον ως πρόγραμμα αυτών την κατήρτισιν της βασιλείας του Όθωνος. ήξιουν απλώς την έπιβολήν του καθεστώτος πολιτικού, Συστήματος ενεργειαν έλευθέρων έκλογών, την σύγκλησιν Έθνικής Συνελεύσεως προς τροποποίησιν του Συντάγματος και την άνακήρυξιν Διαδόχου πρεσβεύοντος Όρθόδοξον Δόγμα.

Η στάσις της 1ης Φεβρουαρίου 1862, περιεσθεΐσα έντός των τειχών του Ναυπλίου, έφερε τα πρώτα Βασιλικά στρατεύματα υπό την άρχηγίαν του Έπισημοστρατήγου Έμμανουήλ Χάν πρό των πυλών του οχυρίου. Καταληφθεισών αλληλοδιαδόχως και άνευ περιλήπων άπολειών του Β. στρατού πασών των περιεσθεΐσθαι ενόχων Ναύπλιον έπικαίρων θέσεων, ήρξατο σφοδρός πυροβολισμός υπό των πολιορκητών τη 18—19 Μαρτίου κατά τε των φρουρίων και κατ' αυτών των οικιών της πόλεως. Κατά την διάρκειαν των πυροβολισμών τούτων, οίτινες έσχον και τινα θύματα έν ταις οικίαις του Ναυπλίου φιλησύνχων πολιτών εκ των σφαίων των πυροβόλων, ή Καλλιόπη άφρόβως Ισταμένη έν τού έξώστου της οικίας αυτής εφώνει άτάραχος προς τους έποτημένους πολίτας: «Μη φοβήσθε! Το Ναύπλιον, όπως έσωσε την άνεξαρτησίαν του Έθνος κατά την μεγάλην Έπαναστάσιν θά εξασφαλίση και ήδη τας έλευθερίας αυτού.» Και ότε εκ συντρίμματος σφαιρας σφηνωθέντος εις το υπέρθυρον του έξώστου, έπεσαν κονιάματα επί της κεφαλής αυτής, στραφέντα προς τους όπισθεν αυτής Ισταμένους οικείους και μειδιώσα: «Είμαι κουφέτα που μου στέλλει από τον Μύλον ό άγαπητός μου Δημητράκης» εννοῦσα τον έτερόν αδελφον αυτής Δημήτριον Ι. Παπαδιαμαντοπούλου Ταγματάρχην του Πυροβολικού, όστις διηύδα την άσφαλείαν υπό τους πρόποδας του Προφήτου Ήλιου, πρό του Μύλου Ταμπακοπούλου, πυροβολείον του Βασιλέως στρατού.

Ό άρχηγός του Β. στρατού Έπιστρατήγος Έμμανουήλ Χάν, φοβηθείς μη έν έπικειμένη επαναλήψει βομβητισμού της πόλεως, ή και επί τή μελετωμένη έξ έφώδου άλλώσει των φρουρίων πάθη τι ή Καλλιόπη Σπ. Παπαλεξοπούλου, μεθ' ής δι' άρχαίας συνδέετο φίλος, άπέστειλεν αυτή φιλικωτάτην έπιστολήν, δι' ής παρότρυνε αυτήν νά άπομακρυνθῆ του Ναυπλίου ή τοιαύτην νά μη εκτίθηται διαρκούντος του βομβητισμού επί του έξώστου, διότι δέν ήγγυάτο περι της άσφαλείας αυτής. πλην εις απάντησιν έδέχετο το έπισκεπτήριον αυτής μετά της έπομένης ύποσημειώσεως:

Η Κυρία
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΠ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ
Λαμβάνει την τιμήν νά ειδοποιήση τον φίλον Στρατηγόν Χάν, ότι δέν φοβείται τίποτε άλλο από τους ποντικούς.

Κατά τας ύπολοίπους ήμέρας, καθ' ός οι έπο-

κατέειχον έτι το Ναύπλιον, ή Καλλιόπη δέν έπαισε κατά του θάρρους και της έπιβολής αυτής νά ενθουσιάζη τους λιποψυχούντας. ότε δέ κατά μοιραϊαν έπιβλήσθη έπέστη ή όρα της εκ συνθήκης εισόδου των Βασιλικών στρατευμάτων, οί μη άμνησθευθέντες των επαναστατών, άποχαιρετήσαντες την περιλυπον άσπασαν μετά δακρύων και άσπασθέντες την χειρα, έπείσθησαν της οικίας αυτής και κατευθυνθέντες εις την άποβάθραν έπέβησαν του επί τούτω καταπλεύοντος Άγγλικού πολεμικού πλοίου «Κάστορος» ύπερ του Γαλλικού «Πελεκάνος» μετέφερον τους προσημαμένους εις την αλλοδαπήν.

Από της στιγμής εκείνης ή Καλλιόπη διέταξε νά ελεείσθαι έπιμελώς τας θύρας και τας παράθυρα της οικίας αυτής, μη επιθυμούσα νά γείνη μάρτυς της έπιβουλικής εισόδου των Βασιλικών στρατευμάτων έν τώ ήττηθέν Ναύπλιον. Και ότε μετ' όλίγας ήμέρας ή δημοτικός άστυνόμος του Ναυπλίου παραβιάσας την έξώθυραν της οικίας αυτής άνήρχετο την κλίμακα της ένεργήσῃ κατ' οίκον έρευναν έν αυτή, φοβερόν άκούετο υπό της Καλλιόπης, Ισταμένης επί της κεφαλής της κλίμακος, λάκτισμα κατά του στήθους, όπερ έκείνη έπείσθη αυτον κακώς έχοντα νά άποχωρήσῃ άπραγώς. Ό κατά την ήμέραν εκείνην αφιχθείς εις Ναύπλιον Έπουργός των Στρατιωτικών Δημ. Μ. Βότσαρης πληροφορηθείς τά γενόμενα, έσπευσε διά του Έπασπιστου αυτού νά ζητήσῃ την συγγνώμην της Καλλιόπης, έπιτιμήςας πικρως τον Άστυνόμον διά την αυθάδειαν.

Καθ' όλον το διαρρεῦσαν επτάμηνον διάστημα από της καταστολής της Ναυπλιακής Έπαναστάσεως μέχρι της καταλύσεως της Βασιλείας του Όθωνος ή Καλλιόπη έζη κατάκλειστος έν τή οικία, μη δεχομένη ή κατ' οικείους και τους στενοτάτους αυτής συγγενείς. κα τοῦτο όπως μη κατά τας πονηράς εκείνας ήμέρας εκθέσῃ τους φίλους αυτής εις τας φιλυπόπτους άγχιές του Ναυπλίου.

Όλίγας ήμέρας μετά την έξωσιν του ζειμνήστου Όθωνος ή τέως Βασιλική θαλαμηγός, ό Άτμοδρομικος Έλλάς (Άμαλία), έφ' ής έπέβαιναν ό αντισυνταγματάρχης του Πυροβολικού Π. Κορωνάιος έπέμπετο εις Ναύπλιον υπό της Προσωρινής Κυβερνήσεως, όπως οδηγήσῃ την Καλλιόπην Παπαλεξοπούλου εις τας Αθήνας. Η μεσήλιξ ήδη Δέσποινα μετά πολλής δυσκολίας κατεπέσθη νά διακόψῃ τον έν τή οικία κτιστον περιορισμόν, εις όν είχε καταδικάσει εαυτήν από δωδεκαετίας και τοῦτο, όπως ύποδεχθῆ τά άγαπητά αυτής παιδιά, τους εκ της έξορίας επανακάμψοντας επαναστάτας του Ναυπλίου. Έκτακτος και ένθουσιώδης υπήρξεν ή ύποδοχή, ήτις έγένετο αυτή και έν Πειραιεί και έν Αθήναις πανταχοῦ όθεν διήρχετο έν ανοικτή άμάξῃ έρραϊνον αυτήν δι' άνδρων εκ των έξωστών των διαφόρων οικιών άμφο-

τέρων των πόλεων. Έν τή οικία του εξαδέλφου αυτής Δημητρίου Ι. Παπαδιαμαντοπούλου, στρατιωτικού Άρχηγού της πρωτεύουσας, έν ή ξενίσθη, προσήλθον και χειριρέτισαν αυτήν εύλαβώς μετά των Μελών της Προσωρινής Κυβερνήσεως, των Έπουργών και των έν τέλει και πάντες οί άστοί, ό δέ ένθουσιώδης ποιητής Παναγιώτης Σούτσος άπήγγειλε λαμπράν έμμετρον προσφώνησιν «προς την ήρωίδα του Ναυπλίου, την υπέροχον Δέσποιναν» έν μέσφ ένθουσιωδών επευφημιών και χειροκροτημάτων. Είς γεῦμα δοθέν μετ' όλίγας ήμέρας εις τον Βοτανικόν κήπον προς τιμήν αυτής υπό των επανελθόντων έξορίστων του Ναυπλίου μετέσχον πάντες άνεξαιρέτως οί πρωτεργάται της γενομένης μεταπολιτεῦσεως, ής άναμφισβητήτως υπήρξεν εκ των μαλλον ένθουσιωδών άποστόλων και υπέρ της ευδοώσεως της όποίας κατέβαλλε νοημοσύνην έκτακτον και καρδίαν μεγάλην.

Η Προσωρινή Κυβέρνησις της Έλλάδος, άμείβουσα τας ύπηρεσίας και τά δικαιώματα αυτής τε και του συζύγου αυτής, έχορήγησεν εις την Καλλιόπην πεντακοσιόδραχμον μηνιαίαν σύνταξιν διά του έπομένου ψηφίσματος:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

«Κατά γνωμοδότησιν του Συμβουλίου των Έπουργών της Έπικρατείας και κατά πρότασιν του επί των Έσωτερικών Έπουργού».

Ψηφίζομεν

«Χορηγείται εις την κυρίαν Καλλιόπην Σπ. Παπαλεξοπούλου μηνιαία σύνταξις εκ δραχμών πεντακοσίων (500), έν ή συμπεριλαμβάνεται και ή δυνάμει του Νόμου περι συντάξεων των χρησών και ορφανών του Γερουσιαστού χορηγουμένη».

Αθήνησι τη 19η Νοεμβρίου 1862.

Η Προσωρινή Κυβέρνησις
Δ. Γ. Βούλγαρης Πρόεδρος
Κ. Κανάρης
Μ. Ρούφος

Οί Έπουργοί της Έπικρατείας

Θ. Α. Ζαΐμης, Α. Διαμαντόπουλος, Δ. Καλλιφρονάς, Ε. Δελιγώργης, Δ. Μαυρομιχάλης, Α. Κουμουνδοῦρος, Τ. Μαγγίνας, Β. Νικολόπουλος.

Ό Γενικός Γραμματεὺς
Ν. Α. Χατζόπουλος

Έθνωρρήθη και έτέθη ή Μεγάλη της Έπικρατείας Σφραγίς.

Ό επί της Δικαιοσύνης Έπουργός
(Γ. Σ.) Α. Κουμουνδοῦρος

Η Καλλιόπη Σπ. Παπαλεξοπούλου, ήτις επί της βασιλείας του Όθωνος, καίτοι υπό πολλών πιεζομένη άναγκών, έπ' ουδενί λόγω συγκατένευσε νά ζητήσῃ την σύνταξιν, ήν έδικαιούτο λαμβάνειν ως χήρα Γερουσιαστού, και ήδη ήρνεΐτο έπιμόνως νά δεχθῆ την άρχικώς προσφερομένην αυτή χιλιοδραχμον χορηγίαν,

ζωηρῶς ἐκείνης χάριτος καὶ στοργῆς, ἣτις διέκρινεν αὐτήν, ἔξαιρέτως ὅταν ὑπεδέχτο τὰ τέκνα τῶν ἀρχαίων αὐτῆς φίλων καὶ τῶν Ἀνδρῶν τοῦ Ἀγῶνος.

* *

Πρὸς ἀποχαιρετισμὸν τῶν παιδικῶν αὐτοῦ φίλων καὶ συνηλικιωτῶν τὴν προΐαν τῆς μετεπιούσης ὁ Θεόδωρος Γ. Ὁρφανίδης λάμπρον παρέθετο συμπόσιον εἰς τὴν ἐγγὺς παρὰ τὸ χωρίον τῆς Ἀρείας πατρικῆν αὐτοῦ ἔπαυλιν. Ὡς ἦτον ἐπόμενον ἡ πλουσία ὑποθήκη καὶ ὁ οἶνὸν τῆς εὐγενοῦς τοῦ Ναυπλίου Δεσποίνης οὐκ ὀλίγον συνεβάλλοντο εἰς τὴν ἀφθονίαν τοῦ συμποσίου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου τὰ μὲν ἐδέσματα ἀπέβησαν ἐπαρκῆ, οὐχὶ ὅμως καὶ ὁ οἶνος, ταχέως στεριεύσας ἐκ τῆς ἀπληστίας τῶν συμποτιῶν. Ἐν τῇ κατὰ τὸ μέσον τοῦ γεύματος προκινήθη ἀμηχανία ἢ ἐτοιμότης δὲν ἀπέλιπε τὸν μουςόληπτον ἀμφιτρώνα· οὗτος, οὐδ' ἐπὶ μικρὸν διστάσας, λαμβάνει ἐκ τῶν παρερριμμένων κενῶν φιαλῶν δύο, τὰς ὁποίας ἀποστέλλει εἰς Ναύπλιον μετὰ τοῦ ἐπομένου ἐπιτολίου, ὑπερ' ἐχάραξε προχείρως ἐπὶ τεμαχίου κοινῷ χάρτου περιτυλίγματος (στράτσου):

Τῇ Κυρίᾳ Καλλιόπῃ Σπ. Παπαλεξοπούλου

Δύω λάβετε φιάλας κ' ἀντ' αὐτῶν, παρακαλῶ Σας, στείλατέ μου δύο ἄλλας, πλήρεις ὅμως καὶ μεστὰς ἀπὸ τοῦ γλυκοῦ Σας μαῦρο καὶ ἀπὸ τὸ κόκκινὸ Σας, τὸ ὁποῖον ἐμψυχώνει τοὺς ἀνύχους ποιητὰς.

Ὁ Θεῖνθρωπος Χριστὸς μας μετεποίησεν εἰς οἶνον πλῆρεις ὕδατος ὑδρίας εἰς τὸν γάμον τοῦ Κανᾶ. Σὺ, Κυρία μου, χωρὶς ἄλλο ὑπερβαίνεις καὶ Ἐκείνον, ἐπειδὴ πληροῖς δι' οἶνον τὰς φιάλας τὰς κενὰς.

Ἡ Καλλιόπη, γελάσασα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τοῦ εὐφροῦς τούτου ἐπιστολίου ἔσπευσε νὰ ἀποστείλῃ εἰς τοὺς εὐθυμοῦντας νεανίας δύο ὄλας δωδεκάδας φιαλῶν ἐκλεκτοῦ οἴνου, δι' ὧν συνεπληρώθη τὸ συμπόσιον.

* *

Διαρκούσης τῆς ἐξοχικῆς ταύτης πανδαισίας ὁ Θεόδωρος Γ. Ὁρφανίδης ἀπήγγειλεν ἐπὶ τραπέζης καὶ ἔξ αὐτοσχεδίου τὸ ἐπόμενον χάριεν αὐτοῦ Βακχικὸν εἰδύλλιον, οὗ ἦρος ὑπετίθητο εἰς τῶν ὁμοτραπέζων αὐτοῦ καὶ φίλων:

Ὁ Καρα-Σεβταλῆς

Ποῖός εἶδε νέον Σεβταλῆ; καρδιᾶς ποῖός εἶδε κλέφτη; νὰ ἐξυπνᾷ με τὸ ἄχ καὶ με τὸ βᾶχ νὰ πέφτῃ; Ὡσὼν τὸ χιόνι ν' ἀναλῆ, ὡσὼν τὸ κερί νὰ σβύνη; καὶ μοναχὸς τὸ ντέρτι του νὰ ξεροκατατίνη;

Ἐγὼ τὸν εἶδα· κ' εἰς ἐμὲ ἐφάνη ὁ καίμενος ὡσὼν Ντερβίσης σκυθρωπός, ὡσὼν Μπεχτατζῆς θλιμμένος. Γιὰ μὰ σκληρῆ Γενι-ντουμά ποῦδαν τὰ δύο του μάτια, Καρα-σεβτᾶς τὸν ἔπια· ε καὶ θὰ γενῆ κομμάτια.

Ὅποταν τὰ μεσάνυχτα ἀργολαοῦν οἱ κοῦκκοι, πηγαίνει καὶ τῆς τραγουδεῖ με νεὶ καὶ μοιζοῦμαι: — Ἀμὰν Κουζούμ! ἀμὰν Γιαβρούμ! κάνε Χανούμ ἰσαάφι μὴδὲ καλέμι Οὐλεμᾶ τὸ ντέρτι μου δὲ γράφει.

Γιὰ σένα ἐμπαίλητσα εἰς τὸν ντουρνιά ἐπάνω; κ' ἂν ἐγεννήθην Σεβταλῆς, Ἀσίκης θὰ πεθάνω. Εἶναι τὸ ἄσπρο στηθός σου ταζέτικο καϊμάκι, τοῦ Ἀϊντιν-Ἰσάρ χαλβᾶς τὸ κάθε σου χερᾶκι.

Μουχαλεμί καὶ γκιοῦλ σερμπέτ ὁ ἀναστεναγμός σου καὶ τῆς Σταμποῦλ σεκέρ-λουκούμ ὁ τρυφερός λαμιός σου. Ὁ κάθε λόγος σου γλυκὺς ὡσὼν ρεβανὶ ἀφράτο, καὶ ὡσὼν ζεστός σεράι-λουκμάς με μέλι μουρουδάτο.

Κ' εἶν' ὁ σεβτᾶς μου δυνατὸς ποῦ νὰ γραφτῆ δὲν φθάνει, κ' ἂν γίνῃ ὁ οὐρανὸς χαρτὶ κ' ἡ θάλασσα μελάνι. Ἀμὰν Κουζούμ! ἀμὰν Γιαβρούμ! κάνε Χανούμ ἰσαάφι μὴδὲ καλέμι Οὐλεμᾶ τὸ ντέρτι μου δὲ γράφει.

Εἶμαι τ' ἀσολάγι τοῦ σεβτᾶ καὶ τοῦ ζευκιοῦ κατλάνι κ' ἂν γίνῃ ὁ οὐρανὸς χαρτὶ κ' ἡ θάλασσα μελάνι, κονδύλια ὄλα κ' ἂν γενοῦν τὰ δένδρα καὶ οἱ τάφοι, μὴδ' ὁ Προφήτης μας αὐτὸς τὰ ντέρτια μου δὲ γράφει.

Τί ἀγοράζεις κάρβουνα καὶ ψήνεις τὸ φαγὶ σου; γιαγκίνι ἔχω ὅστιν καρδιά, ποῦ ἀναψες ἀτῆ σου. Ἀντίκρου μου με τὸ φαγὶ τὸν τετσερέ σου στήσε, καὶ λάδι ὅστὸ γιαγκίνι μου με μιά ματιά σου χύσε.

Κι' εὐθὺς ποῦ ἔνα ἄχ-ἐντέρ τὸ στόμα μ' ἀναδώσει, με τὸ φαγὶ ποῦ θὰ ψηθῆ κ' ὁ τετσερέθ θὰ λυώσῃ. Ἀμὰν Κουζούμ! Ἀμὰν Γιαβρούμ! κάνε Χανούμ ἰσαάφι μὴδὲ καλέμι Οὐλεμᾶ τὸ ντέρτι μου δὲ γράφει.

Σὺ εἶσαι ἢ χρυσὴ Ὀδρὶ καὶ διὰ σέ, Ντουνοῦ μου, ἢ ντίπ θὰ χάσω ἢ θὰ βρῶ τὸν ἀσκίνο νου μου. Καὶ ὅστου Ντζεϊνέτ τοὺς πρόποδας, τοῦ πιλαφένου ὄρου, με σένα θὲ νὰ ἀπερῶ σιγμάς ἀγγελοφόρους.

Ὁ ποταμὸς Ἀμποῦ-Ζεμζέμ καὶ τοῦ μελιῦ τὸ ρεῦμα τόσον δὲν θὰ εὐχαριστοῦν τοῦ σκλάβου σου τὸ πνεῦμα, ὅσον τὸ νοῦρι σου, Κουζούμ, καὶ τὸ γλυκὸ φίλι σου! καὶ ὅσον τὸ ν. σλίδικο καὶ τρυφερὸ κορμί σου!

Γιὰ σένα ἐμπαίλητσα εἰς τὸ Ντουρνιά ἐπάνω, κ' ἂν ἐγεννήθην Σεβταλῆς, Ἀσίκης θὰ πεθάνω. Ἀμὰν Κουζούμ! ἀμὰν Γιαβρούμ, κάνε Χανούμ ἰσαάφι καὶ εἰς τὸ μερχαμέτι Σου τὸ σκλάβο Σου κἀμ' ἀφι!

Αὐτὰ τῆς λέει ὁ Ντερτιλῆς! κ' ἀκόμη πρὶν νὰ φύγῃ ὡσὼν τοῦ Τζεχνέμ τὸ βάραθρο τὸ στόμα του ἀνοίγει. Κι' ἐλπίζων ἰακρότερος ὁ νόνος του νὰ γίνῃ μιά χούφτα εἰκοσι δραμῶν ἀφιόνι καταπίνει.»

Τὸ ποίημα τοῦτο γράψας τὴν ἐπιούσαν ἐπὶ φιλίου πατύρου ὁ εὐφυῆς ποιητῆς ἐνεχείρισε πρὸς τὴν Καλλιόπην Σπ. Παπαλεξοπούλου, ἣς ἦτο προσφιλέστατος ἀνεψιὸς ὁ ὑποτιθέμενος ἦρος.

ΜΙΧ. Γ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΗΣ

ΑΚΟΜΗ ΤΡΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΙ

[Ὑπὸ τοῦ Δέοντος Ν. Τολστόη — Μεταφραστῆς Ἀγαθοκλῆς Κωνσταντινίδης]

Ταῦτο συνέβη εἰς τὰ ἑβδομήντα, κατ' αὐτὴν τὴν ἔσθλην τοῦ ἀγῶνος τῆς κυβερνήσεως με τοὺς ἐπαναστάτας.

Ὁ Γενικὸς διοικητὴς ἐνὸς τῶν μεσημβρινῶν κυβερνητικῶν εὐσωμὸς Γερμανὸς με κρεμασμένα μουστάκια, με ἀσθηρὸν βλέμμα καὶ πρόσωπον, ποῦ τίποτε δὲν ἐπάραζε, με στρατιωτικὴν στολήν, με τὸ παράσημον τοῦ Ἀγίου Γεωργίου εἰς τὸν λαμόν, ἔνα θράδου ἐκάπευ παρὰ τὸ γραφεῖόν του, φωτιζόμενον ἀπὸ τέσσαρα κηρία με πρασίνοὺς ἀνταυγαυτήρας, ἀναγινώσκων καὶ υπογράφων ἔγγραφα, τὰ ἅποια εἶχεν ἀφήσει ἐ διευθύνων τὰς υποθέσεις. «Γενικὸς διοικητῆς τάδε», ἔγραφε με μακρὰ γράμματα, παραμερίζων τὸ ἔνθετόν του ἀπὸ τὰ ἄλλα τὰ ἔγγραφα.

Μεταξὺ τῶν ἔγγράφων ὑπῆρχε καταδικαστικὴ ἀπόφασις περὶ ἀπαγχονισμοῦ τοῦ ἀποφοίτου τοῦ ἐν Ὀδησσῷ πανεπιστημίου τῆς Νέας Ρωσίας Ἀνατολίου Σβετλογοῦμπ διὰ τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὴν κατὰ τὴν κυβερνήσεως συνωμοσίαν, — καὶ ὁ στρατηγὸς πολεμήσαντα σκυθρωπάσας, ὑπέγραψε καὶ τὸ ἔγγραφον τοῦτο. Μετὰ τὰ λευκὰ, τρυφερὰ χέρια του, ζαρωμένα ἀπὸ τὸ γῆρας καὶ τὸ σαπουνόνερον, ἐξεδίπλωνε ἐπιτόμως τὰς γωνίας καὶ ἐτοποθέτει τὰ ἔγγραφα τὸ ἕνα ἐπὶ τοῦ ἄλλου.

Τὸ ἐπόμενον ἔγγραφον ἀπέβλεπε λογαριασμὸν διὰ τὴν προμήθειαν τροφοδοσίας τοῦ στρατοῦ. Τὸ ἀνέγραψε μετὰ προσοχῆς, διερωτώμενος ἂν ἦσαν σωσταὶ οἱ ἀποδείξεις, ὅταν ἔξαφνα ἐνθυμήθη φῆϊαν συνομιλίαν, γενομένην μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ βοηθοῦ του καὶ ἀφορῶσαν τὸν Σβετλογοῦμπ. Ὁ Γενικὸς διοικητῆς ἦτο τῆς γνώμης, ὅτι ἡ εὐρεθεῖσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σβετλογοῦμπ δυναμίτις, δὲν εἰμπορεῖ καλὰ καλὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἐνδείξις τῶν κακούργων προθέσεων του. Ἐπιτόμως ὁ βογιθὸς ἐπέμενε εἰς τὸ ὅτι, ἐκτὸς τῆς δυναμίτιδος ὑπῆρχον καὶ πολλὰ ἄλλα ἀποδείξεις, ἐξ ὧν ἀπεδείκνυετο, ὅτι ὁ Σβετλογοῦμπ εἶνε ἀρχηγὸς ἐπαναστατικῆς συμμορίας. Ἐνθυμηθεὶς τοῦτο ὁ στρατηγὸς ἤρχισε νὰ σταθμίζῃ τὰ ἐπιχειρήματα τὰ ὑπερὸν τὰ κατὰ, ἢ καρδιά του ἤρχισε νὰ πάλῃ ἀκανόνισται, ἢ δὲ ἀναπνοή του ἔγινε τόσον βραεῖα, ὥστε ὁ στρατηγὸς λευκὸς σταυρὸς, τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑπερηφάνου καὶ εὐφροσύνης του ἤρχισε νὰ κινῆται ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

Ἐπὶ τῆς ἀκόμῃ καιρὸς νὰ καλέσω τὸν διευθυντὴν τοῦ Γραφείου καὶ ἂν δὲν ἀκυρώσωμεν, τούλάχιλλον νὰ ἀναβάλωμεν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως... Νὰ καλέσω ἢ νὰ μὴ τὸν καλέσω;»

Ἡ καρδιά του ἔπαλλε με ὀλιγωτέραν ἀκόμῃ κανονικότητα.

Ἐπέστληεν ὁ θαλαμηπόλος με γοργά, ἀθόρυβα βήματα.

— Ἐφυγε πλέον ὁ Ἰβάν Ματβέιτς; — Ὁχι, ἐξοχώτατε, εἶνε εἰς τὸ γραφεῖον.

Ἡ καρδιά τοῦ στρατηγοῦ ὅτε μὲν ἐπραῦνετο, ὅτε δὲ ἤρχιζε νὰ κτυπᾷ διακεκομμένως. Ἐνθυμήθη τὴν σύστασιν τοῦ ἰατροῦ, ὅστις πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἤκροάσθη τὴν καρδίαν του. «Τὸ κυριώτερον, — εἶπεν ὁ ἰατρός, — ἄμα ὡς αἰσθανθῆτε πῶς ἔχετε καρδιά, νὰ παραιτῆτε τὴν ἐργασίαν καὶ νὰ διασκεδάζετε. Οἰαδήποτε ταραχὴ σᾶς βλάπτει. Δὲν σᾶς ἐπιτρέπεται ἐπ' αὐδεμῆ περιπτώσει.»

— Προστάζετε νὰ τὸν καλέσω; — Δὲν εἶνε ἀνάγκη, ἀπεκρίθη ὁ στρατηγός.

»Μάλιστα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, τίποτε δὲν προξενεῖ τόσην ταραχὴν, ὅσον ἡ δισυκτικότης. Ὑπεγράφη κ' ἐτελείωσε. Ein jeder macht sich sein Bett und muss darauf schlafen, — ἐπανέλαβε καθ' ἑαυτὸν τὸ προσφιλέ του ἀπόφθεγμα. Ἐκτὸς τούτου δὲ αὐτὸ δὲν ἀφορᾷ ἐμὲ. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐκτελεστής τῆς Ἀνωτάτης θελήσεως καὶ πρέπει νὰ ἴσταμαι ὑψηλότερα ἀπὸ κάθε εἶδους κρίσεις, συνεπέρανε καθ' ἑαυτὸν, σκυθρωπάσων, διὰ νὰ προκαλέσῃ εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτὸν τὴν αὐστηρότητα ἐκείνην, ἢ ἅποια δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν καρδίαν του.

Ἐδῶ ἐνθυμήθη τὴν τελευταίαν παρὰ τῆ αυτοκράτορι ἀκρόασιν του, — πῶς ὁ Ἀυτοκράτωρ, λαθῶν αὐστηρὸν ὕψος καὶ στρέψας πρὸς αὐτὸν τοὺς φωτεινοὺς ἀφθαλμούς του, τοῦ εἶπε:

— Εἰς σέ βασίζομαι: ὅπως δὲν ἐφείσθης τὸν ἑαυτέν σου εἰς τὸν πόλεμον, οὕτω καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα με τοὺς ἐπαναστάτας θὰ δείξῃς τὸ αὐτὸ θάρρος. Οὔτε θὰ σὲ ἔξαπατήσουν, οὔτε θὰ σὲ τρομάξουν. Χαῖρε!

Καὶ ὁ αὐτοκράτωρ τὸν ἐνηγκαλίσθη, προβάλλων τὸν ὤμον πρὸς ἀσπασμόν. Ὁ στρατηγὸς ἀνεμνήσθη ὅλα αὐτὰ καὶ τὴν ἀπάντησιν του πρὸς τὸν αὐτοκράτορα:

— Ἡ μόνη μου ἐπιθυμία εἶνε ν' ἀποθάνω διὰ τὸν Θρόνον καὶ τὴν πατρίδα.

Καὶ ἐνθυμούμενος τὸ αἶσθημα τῆς δουλικῆς συγκινήσεως τῆς καταλαβούσης αὐτὸν μετὰ τῆς συνειδήσεως τῆς αὐταπαρνήτου ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν κυρίαρχόν του, ἐξεδίωξεν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τὴν καταλαβούσαν πρὸς στιγμὴν αὐτὸν σκέψιν, ὑπέγραψε τὰ ὑπόλοιπα ἔγγραφα καὶ ἔκρουσε τὸν κώδωνα ἐκ νέου.

- "Εδωσαν τὸ τσάι; ἤρώτησε.
- Ἀμέσως, ἐξοχώτατε, θὰ τὸ δώσουν.
- Καλὰ, πῆγαινε.

Ὁ στρατηγὸς ἀφῆκε καθὼν στεναγμὸν καὶ τρίβων τὸ μέρος, ἔπου ἦτον ἡ καρδία, μὲ θέρεια θήματα ἐξήλθεν εἰς μίαν μικρὰν κενὴν αἰθουσαν καὶ καθίζων ἐπὶ τοῦ πρὸ μικροῦ τριφθέντος παρκέτου, διηυθύνθη εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς υποδοχῆς, ἐπόθεν ἠκούοντο φωναί.

Ἡ σύζυγος τοῦ Γενικοῦ διοικητοῦ εἶχε ξένους: ἦσαν ὁ διοικητὴς μετὰ τῆς συζύγου του καὶ ἡ δούκισσα κόρη—φλογερὰ πατριωτὶς— ἦτο ἀκόμη ἓνας ἀξίωματικός τῆς φρουρᾶς, μνηστὴρ τῆς μονογενοῦς ἀγάμου κόρης τοῦ στρατηγοῦ.

Ἡ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ, ἰσχνή, μὲ λεπτὰ χεῖλη καὶ μὲ ψυχρὰν τοῦ προσώπου ἔκφρασιν, ἐκάθητο παρὰ χαμηλῇ τραπέζῃ, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο τοποθετημένη συσκευὴ τεύου μὲ ἀργυρὰν τεϊδόχην ἐπάνω εἰς λάμπαν μὲ οἰνόπνευμα.

Μὲ ἐπιτήδευσιν θλίψεως εἰς τὴν φωνὴν ὠμίλει ἡ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ διοικητοῦ, εὐσωμον γυναῖκα, ἐνδεδυμένην μὲ προφανῆ ἐπιθυμίαν νὰ φανῇ νεωτέρα, περὶ τῶν φόβων τῆς διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ συζύγου τῆς.

— Καθε μέρα ἀναφέρουν, ὅτι ἀνεκαλύφθησαν νέαι συνωμοσίαι καὶ παρόμοια φρικώδη πράγματα. Καὶ ἔλα αὐτὰ πέφτουν στὸν Basile, ἔλα αὐτὸς πρέπει νὰ τὰ ἐξετάσῃ.

— Μὴ μοῦ τὰ λέτε, — ἀπήντησεν ἡ δούκισσα, — je deviens féroce quand je pense à cette maudite vengeance.

— Ναί, ναί, εἶνε καὶ τι φρίκη. Θὰ μὲ πιστεύσετε, ἐργάζεται 13 ὥρας τὸ ἡμερονύκτιον, καὶ μὲ τὴν ἀδύνατην καρδίᾳ ποῦ ἔχει. Ἐντελῶς μὲ καταλαμβάνει φρίκη ὅταν σκεφθῶ πῶς...

Ἰδεῖσθε τὸν εἰσερχόμενον σύζυγόν τῆς δὲν ἀπετελείωσε τὴν φράσιν.

— Ναί, χωρὶς ἄλλο πρέπει νὰ τοὺς ἀκούσετε. Ὁ Μπαρμπίνης εἶνε θαυμάσιος τενόρος, — εἶπε, ἐρασιμῶς μειδιάσασα πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ διοικητοῦ, τὸσον ἀδιάστα ἀλλάζουσιν ὠμίλιαν, ὡς νὰ ὠμιλοῦσαν πράγματι τώρα μόνον περὶ τοῦ ἀφιχθέντος τενόρου.

Ἡ κόρη τοῦ στρατηγοῦ εὐμορφη, ὑψηλόσωμος καὶ εὐρύωμος κόρη, ἐκάθητο μὲ τὸν μνηστῆρα τῆς εἰς ἰδιαιτέραν γωνίαν τῆς αἰθούσης, ἐπισθεν κινεζικοῦ παραβάν. Ἐσηκώθη καὶ ἐπλησίασε μετὰ τοῦ μνηστῆρος πρὸς τὸν πατέρα τῆς.

— Ψυχίτσα μου, σήμερα δὲν ἰδωθήκαμε ἀκόμη, — παρετήρησεν ὁ στρατηγὸς, φιλῶν τὴν κόρην του καὶ σφίγγων τὴν χεῖρα τοῦ γαμβροῦ.

Χαιρετηθεὶς μὲ τοὺς ξένους, ὁ στρατηγὸς ἐκάθισε παρὰ τινὰ μικρὰν τράπεζαν καὶ ἤρχισε τὴν ὠμίλιαν μὲ τὸν διοικητὴν περὶ τῶν τελευταίων νέων.

— Ὅχι, ἔχι, μὴν ὠμιλήτε δι' ὑποθέσεις, αὐτὸ ἀπαγορεύεται, — εἶπεν ἡ στρατηγίνα, διακόπτουσα τὸν διοικητὴν. — Ἄ, νὰ καὶ ὁ Κοπιέφ. Θὰ μᾶς διηγηθῇ τίποτε ἀστείον...

— Καλιμέρα, Κοπιέφ!

Καὶ ὁ Κοπιέφ, γνωστὸς διὰ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν εὐτραπελίαν του, πράγματι, δὲν ἐβράδυνε νὰ διηγηθῇ νέον ἀνέκδοτον, τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὄλους νὰ γελάσουν.

Β'

— Μὰ ἔχι, αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον! Ἀφήσατέ με ἐφώναζεν ἡ μητέρα τοῦ Σβιετλογοῦμπ, προσπαθούσα ν' ἀποσπασθῇ τῶν χειρῶν τοῦ διδασκάλου, συναδελφίου τοῦ υἱοῦ τῆς, καὶ τοῦ ἱατροῦ, προσπαθούσῃ τὴν κρατήσασιν.

Ἡ μητέρα τοῦ Σβιετλογοῦμπ ἦτο καλοκατασκευασμένη ἀκόμη γυναῖκα, μὲ υποπόλιον σγουρὰν κόμην καὶ ρυτίδας περὶ τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ διδάσκαλος, τοῦ Σβιετλογοῦμπ, μαθὼν ὅτι ὑπεγράφη τὸ διάταγμα τῆς εἰς θάνατον καταδίκης, ἤθελε νὰ τὴν παραπεισθεύσῃ εἰς τὴν φρικώδη εἰδησιν. Μόλις ἔμως ἤρχισεν ἀπὸ τῆς ὠμίλης περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς, ἐκείνη ἀπὸ τὸν τόνον τῆς φωνῆς καὶ τὸ συνεσταλμένον βλέμμα τοῦ προσώπου, ὅτι ἐκείνο τὸ ὄψοισιν μετὰ τὸσου τρόμου ἐπὶ μὲνε, συνετελέσθη.

Τοῦτο συνέβαινε εἰς μικρὸν δωμάτιον τοῦ καλλιτέρου ξενοδοχείου τῆς πόλεως.

— Γιατί μὲ κρατεῖτε; Ἀφήσατέ με! — ἐφώναζεν ὀρμητικῶς ἀπαλλαγῇ τῶν χειρῶν τοῦ ἱατροῦ, ἀρχικοῦ φίλου τῆς οικογενείας, ὅστις μὲ τὴν μίαν χεῖρα ἐκράτει ἐκείνην ἀπὸ τὴν λεπτήν ὠλένην, καὶ μὲ τὴν ἄλληλ' ἔθετεν ἐπὶ αὐγοειδοῦς τραπέζης, ἐμπρὸς ἑνὸς ἀσκητῆτρον φιαλίδιον μὲ σταγόνας. Ἦτον εὐχαριστήριος διότι τὴν ἐκράτουν, διότι ἠσθάνετο, ὅτι κατὰ ἐπὶ τὴν νὰ κάμῃ, ἀλλ' ἀκριβῶς τί—δὲν ἤξευρε καὶ καταλαμβάνετο ὑπὸ φρίκης ἀπὸ τὸν ἴδιον ἑαυτὸν τῆς.

— Ἦσυχάσατε. Πάρτετε μερικὲς στάλας βαλνιάνης, — εἶπεν ὁ ἱατρός, προτείνων εἰς αὐτὴν τὸ ποτήριον.

Ἐξαφνα ἐσιώπησε, ἐκάμφθη σύσσωμος καὶ κέλυσε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ ὄμμαλιν στήθος τῆς, ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὸ διάνυ.

Καὶ τῆς ἦλθεν εἰς τὴν μνήμην, πῶς πρὸ τριῶν μηνῶν ὁ υἱὸς τῆς τὴν εἶχεν ἀποχαιρετήσῃ μὲ ζοφερὰ μυστηριώδες πρόσωπον. Ἐπειτα τὸν ἐφαντάσθη αἰσθητικῶς ἀγοράκι μὲ βελουδίνην μπλοῦζαν, μὲ γυμνὰ κνήμας καὶ μὲ μακρὰ, κυματοειδῆ, ξανθὰ μαλλίαινα.

— Καὶ ἔλα αὐτὰ, ἐκείνου, ἐκείνου τοῦ ἴδιου παιδιοῦ θὰ τὰ κάμουν.

Ἀνεπήδησε, ἀπώθησεν τὸ τραπέζι καὶ ἀπεσπάρθη ἀπὸ τὸν ἱατρὸν, ἀλλὰ παρὰ τὴν θύραν ἔπεσεν ἐκείνη εἰς τὴν πολυθρόναν.

— Καὶ λέγουν αὐτοί, πῶς ὑπάρχει Θεός! Τι εἶνε εἶνε, ἀφοῦ ἀφίνει νὰ γίνωνται αὐτὰ! Νὰ τὸν βλαστήμησῶ ἐγὼ αὐτὸν τὸν Θεόν! ἔκραύγασε μὲ διαπεραστικὴν φωνήν, ὀστερικῶς οἰμώζουσα καὶ γελοῦσα. Ἦθ' ἀκρεμάσουν, θὰ κρεμάσουν ἐκείνον, ποῦ ὄλον τὸ μέλλον του ἐθυσίασε δι' ὄλους, ὄλην τὴν περιουσίαν του δι' ἄλλους, διὰ τὸν λαὸν καὶ ἠγνήθη ἔλα διὰ τὸν ἑαυτὸν του! — ἔλεγε, καίτοι πρότερον κατέκρινεν τὸν υἱὸν τῆς δι' ὅσα τώρα τὸν ἐπήγει καὶ ἐθεώρει ὑπερσίαν καὶ αὐτοθυσίαν. — Καὶ θὰ τοῦ τὸ κάμουν! Καί γετε, πῶς ὑπάρχει Θεός! — ἀνεκραύγασε.

— Μὰ ἐγὼ τίποτε δὲν λέγω. Σᾶς παρακαλῶ, νάχα νὰ πάρετε αὐτὲς τίς στάλας.

— Τίποτε δὲν μοῦ χρειάζεται. Ἄ-α-α!... ἔκραυγασε καὶ ἤρχισε νὰ θρηγῇ, παραδιδομένη εἰς τὴν ἀπὸ γνωσιν.

Πρὸς τὸ ἑσπέρας τὸσον ἐξησθένησε, ὥστε δὲν ἠμποροῦσε εἰς τὸ διάστημα μὲ ἀκίνητον ἄγριον βλέμμα. Ἐπὶ τῆς ἔκαμε ἔνεσιν μορφίνης καὶ ἀπεκοιμήθη. Ὁ υἱὸς ἦτο ἄνευ ὄνειρων ἀλλ' ἡ ἐπάνοδος τῶν ὄντων ὑπῆρξε βαρύτερα ἢ κατὰ τὴν προτεραιάν. Ἡ βαρύτερον ἦτο, ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἰμποροῦν νὰ ἀποφασίσουν μὲ τὰ λείως ἔυρισμένα πρόσωπά των καὶ οἱ χωροφύλακες, ἀλλὰ καθέννας, καθέννας. Ἡ ἔννοια μὲ ἤρεμον πρόσωπον, ἐμφανισθεῖσα νὰ εὐνοῦν τὸ δωμάτιον οἱ γείτονες παραπλευρῶς, εὐνοῦν χαριτωμένον καὶ γελῶντες, ὡς νὰ μὴν εἶχε τίποτε ἀκριβῶς συμβῆ.

Γ'

Ὁ Σβιετλογοῦμπ πλέον τοῦ μηνὸς ἦτον ἀπομονωμένος εἰς τὴν φυλακὴν καὶ καθ' ὄλον τοῦτον τὸν χρόνον ἐπέρασε μὲσθ ὀλοκλήρου σειρᾶς δοκιμασιῶν.

Ἐπὶ τὸν ὁ Σβιετλογοῦμπ ἐξ ἐνστικτοῦ ἠσθάνετο πᾶσι ἡτῶν ἀδικῶν ἐν τῇ προνομίᾳ ἡθεσε τοῦ πλουτοῦ καίτοι δὲ ἐπειράτο νὰ καταπνίξῃ τὸ αἰσθητικὸν ἐκάστοτε, ὅποταν προσέβαλε τοὺς ὀφθαλμούς του ἢ ἀποκλήρωσις τοῦ λαοῦ, καὶ ἄλλοτε ὅταν ἠσθάνετο δὲν ἑαυτὸν τοῦ ἐξαιρετικῶς εὐτυχῆ καὶ χαρισμένου ἀποθετιμένου καὶ ἤρχιζε νὰ συγκρίνῃ τὴν κατάστασιν τοῦ μὲ τὴν κατάστασιν τῶν χωρικῶν, τῶν γελοίων, τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν, — τότε ἐδοκίμαζεν αἰσθητικῶς ἐντροπῆς. Ἐκείνοι ἐγεννῶντο, ἀνεπαίσθητοι καὶ κατήρχοντο εἰς τὸν τάφον, ὅχι μόνον ἀποσπασμένοι πασῶν τῶν ἀπολαύσεων, τὰς ὁποίας αὐτοὶ ἐπὶ τῆς οὐδεμίαν εἰς αὐτὰς δίδων ἀξίαν, ἀλλὰ οὐδέποτε μάλιστα ἦσαν ἐλεύθεροι ἐκ τῶν ἀδιαλείπτων μολυβίων καὶ ἀναγκῶν.

Μετὰ τὴν ἐκ. τοῦ Πανεπιστημίου ἀποφοίτησίν του, κατὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ αἰσθητικῶς τούτου τῆς ἐνοχλίας, ἔπρεπε εἰς τὸ ἐξοχικὸν κτήμα του πρότυπον σχολεῖον, ἀποθήκας καὶ ἄσυλα διὰ τοὺς ἐνδεεῖς καὶ τοὺς γέροντας. Ἀλλὰ, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται τοῦτο παράδοξον, ἀποθνήσκον μὲ ἔλα αὐτὰ, ἠσθάνετο εἰς μεγαλειτέραν ἀσθένειαν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, παρ' ὅταν διεσκέδαζε εἰς τὴν πόλιν μὲ τοὺς φίλους του, ἢ ἐξώδευε χρήματα διὰ τὸν ἀπὸ τῆς κέλητας. Ἦσθάνετο, ὅτι φέρεται ὅχι ὅπως ἔπρεπε χειρότερον τούτου: εἰς ἔλα αὐτὰ ὑπῆρχε τι τὸ σκληρὸν, καὶ τὸ προκαλοῦν τὴν ἠθικὴν βδελυγμὴν. Ἦν τῇ περιόδῳ ταύτῃ τῶν ἀπογοητεύσεων ἦλθεν εἰς Κίεβον καὶ ἐδῶ συνήντησε ἓνα ἐκ τῶν στενωπῶν πανεπιστημιακῶν φίλων του. Τρία ἔτη μετὰ τὴν ἐκείνην, ὁ φίλος οὗτος τοῦ Σβιετλογοῦμπ ὑπέστη θανάτον ἐν τῇ πόλει ἐπισθεν τῆς φρουριακῆς τάφρου.

Ἦτο εὐλαστὴρ, ἐνθουσιώδης νέος, εὐφυέστατος καὶ ἀποκαρτερῶς παρακίνησε τὸν Σβιετλογοῦμπ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀκαδημία, τὴν σκοπὸν ἔχουσαν τὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ ἀναπτύσσουσαν ἐν αὐτῇ τὴν συνείδησιν τῶν δικαιοσύνην, διὰ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τῆς ἐξουσίας ἀκαταμάχητων καὶ τῆς κυβερνήσεως. Αἱ σχέσεις αὐτοῦ τοῦ συναδέλφου τούτου καὶ τῶν φίλων του συνεπαύθησαν ὥστε ὁ Σβιετλογοῦμπ νὰ διακρίνῃ ὀρισμένως, ὅτι ἐφάνταζτο μόνον συγκεχυμένως. Τώρα μόνον ἔπρεπε νὰ λογοδοτήσῃ εἰς ἑαυτὸν περὶ τοῦ προϋπέ-

ματός του. Ἐπέστρεψε εἰς τὸ χωρίον καὶ ἐκεῖ, ἐξακολουθῶν νὰ διατηρῇ σχέσεις μετὰ τῶν νέων φίλων, ἤρχισε ἐντελῶς νέον βίον. Ἐγένετο διδάσκαλος, κατήρτισε τάξεις διὰ ἐνῆλικας, ἤρχισε νὰ διαβάσῃ εἰς αὐτοὺς βιβλία καὶ διατριβὰς καὶ νὰ ἐξηγῇ εἰς τοὺς χωρικούς τὴν κατάστασιν τῶν. Ἐκτὸς τούτου ἐξεδίδεν ἀπυγορευμένα δημοσεύματα καὶ ἐχορήγει ἐκ τῶν ἐπισοδημάτων του ὅτι ἠδύνατο νὰ χορηγήσῃ, οὐδενὸς στερωθῶν τὴν μητέρα του, πρὸς ἴδρυσιν παρομοίων κέντρων προπαγάνδας εἰς ἄλλα χωρία.

Ἐν ἀρχῇ τῆς νέας ταύτης δράσεως ὁ Σβιετλογοῦμπ, ἀπήντησε δύο ἀπροσδόκητα προσκόμματα. Τὸ ἕτερον τούτων συνίστατο εἰς τὸ ὅτι τὸ πλεῖστον τοῦ λαοῦ ὅχι μόνον δὲν ἦτο συμπαθὲς πρὸς τὴν προπαγάνδαν του, ἀλλὰ ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν σχεδὸν μετὰ περιφρονήσεως, — μόνον εἰς σπανίας περιστάσεις μειονωμένα πρόσωπα ἠδύνατο νὰ τὸν ἐννοοῦν καὶ νὰ συμμερίζονται τὰς ἰδέας του, καὶ συχναίως ἦσαν οὔτοι ἄνθρωποι ἀμφιβόλου ἠθικότητος. Τὸ σχολεῖον τοῦ Σβιετλογοῦμπ τὸ ἐκλείσαν, ἡ ἀστυνομία ἐνέσκηψε, ἔλαμεν ἔρευναν εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς φίλους του καὶ κατέσχε τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ βιβλία των.

Εἰς τὸ πρῶτον προσκόμμα — τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ λαοῦ — ὁ Σβιετλογοῦμπ δὲν ἀπέδωκε ἰδιόζουσαν σημασίαν, λίαν τεταραγμένος ἦδη ἐκ τῆς καταδιώξεως ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν, καταδιώξεως παραλόγου καὶ ὑβριστικῆς. Τὸ αὐτὸ αἰσθητικὸν ἐδοκίμαζον καὶ οἱ σύντροφοί του, ἐργαζόμενοι εἰς διάφορα μέρη, καὶ ὁ ἐρεθισμὸς ἐναντίον τῆς κυβερνήσεως, ὑποθερμαινόμενος μεταξὺ τῶν, ἐξίκατο μέχρι τοσοῦτου βαθμοῦ, ὥστε τὸ πλεῖστον μέρους ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἀπεψάσασαν ἐμπράκτως τὸν κατὰ τῶν ἀρχῶν ἀγῶνα.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀρχιγῆς ἐγένετο ὁ Μεξενίτσκις, θεωρούμενος παρ' ὄλων ἀνὴρ ἀκάμπτου θελήσεως καὶ ἀναποκρούστου λογικῆς, ἐξ ὀλοκλήρου παραδεδωμένος εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐπαναστάσεως. Ὁ Σβιετλογοῦμπ ὑπέκυθεν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὀδηγοῦ τούτου καὶ παρεδόθη εἰς τὴν τρομοκρατικὴν προπαγάνδαν μετ' ἴσης δραστηριότητος, μετ' ὄσης πρότερον εἰργάζετο ἐν μέσῳ τῶν χωρικῶν. Ἦτο αὐτῇ δρᾶσις ἐπικίνδυνος, ἀλλ' ὁ κίνδυνος ἀκριβῶς καὶ εἴλκυε τὸν Σβιετλογοῦμπ.

Εἶπε εἰς τὸν ἑαυτὸν του: Ἦ νίκη, ἡ μαρτύριον, ἀλλὰ καὶ μαρτύριον ἂν εἶνε τοῦτο ἐν τῇ μέλλοντι εἰμπρᾶ νὰ καταστῇ νίκη διὰ τὸ ἔργον μας». Καὶ τὸ πῦρ ἐκείνο τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ἐντὸς του νὰ καίῃ, ἀντὶ κατὰ τὴν ὀκταετηρίαν τῆς ἐπαναστατικῆς του δράσεως νὰ σβεσθῇ, τὸναντίον μετὰ πλειοτέρας ἐτι δυνάμεως, ἀνέλαμψεν, ὑποδαυλιζόμενον ὑπὸ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐκτιμῆσεως τοῦ κύκλου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιεστρέφετο.

Ὁ ὕδμεϊαν ἐδίδε σημασίαν εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἔβαλε εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ ὄλην σχεδὸν τὴν περιουσίαν του, ἦν ἐκληρονόμησε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του — οὐδ' ὄλως ἐβάρυνον αὐτὸν ἐπίσης οἱ κόποι καὶ αἱ στερήσεις, ἅτινα ἀπετέλουν ἠδὴ τὸν κληρὸν του. Ἐν πρᾶγμα μόνον τὸν ἔκαμνε νὰ πονῇ, τὸ ὅτι, διὰ τῆς δράσεώς του ἐπὶ κραινε τὴν μητέρα του καὶ τὴν ψυχοκόρην τῆς, ἢ ὁποία ἔζη μαζὺ τῆς καὶ ἡ ὁποία τὸν ἠγάπα. Πρὸ τινος καιροῦ ὁ συναδέλφος ὀπαδὸς τῆς τρομοκρατίας, βλή- τοῦ ὁποῖου ὁ Σβιετλογοῦμπ δὲν ἦτο καὶ τὸσον εὐ-

μενῶς διατεθειμένος, καταδικώμενος ὑπὸ τῆς αστυνομίας, παρεκάλεσε τὸν Σβιετλογοῦπ νὰ κρύψῃ εἰς τὴν οἰκίαν του εὐλίγην δυναμίτιδα. Ἐκεῖνος ἐδέχθη μετὰ τινος ἐνδοασμοῦ στριζομένου κυρίως εἰς τὸ ὅτι ὁ σύντροφος αὐτὸς δὲν τοῦ ἦτο εὐχάριστος, τὴν ἐπομένην δὲ ἡμέραν ἡ αστυνομία ἐνεφανίσθη εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ κατόπιν ἐρεύνης ἀνεκάλυψε τὴν δυναμίτιδα. Εἰς ἄλλας τὰς ἐρωτήσεις, πῶς καὶ πότεν ἐπρομηθεύθη αὐτήν, ὁ Σβιετλογοῦπ ἀπεκρίνετο διὰ σιωπῆς.

Καὶ ἰδοὺ ἤρχισε τὸ μαρτύριον, τὸ ὁποῖον ἐπερίμενε. Μεταξὺ τῶν φίλων του τοσοῦτοι ἤδη εἶχον ὑποστῆ τὴν θανατικὴν ποινὴν, τοσοῦτοι ἐνεκλείσθησαν εἰς τὰς φυλακάς, ἐξωρίσθησαν, πόσαι γυναῖκες ἐπρόφθασαν ἤδη νὰ πάθουν καθ' ἕνα τὰ παρελθόντα ἔτη, ὥστε ὁ Σβιετλογοῦπ σχεδὸν ἐπόθει δι' ἑαυτὸν τὸ μαρτύριον καὶ κατὰ πρῶτον μετὰ τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἀνάκρισιν τοῦ ἠσθάνετο μεγάλην ἀνακούφισιν, σχεδὸν χαράν.

Τὸ αἶσθημα παρέμενεν ἐν αὐτῇ καὶ τότε, ὅταν εἶχε συλληφθῆ, ὅταν εἶχεν ὑποστῆ ἔρευναν, καὶ μεταφερθῆ εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ὅταν ἡ σιδηρᾶ θύρα ἐκλείσθη ὀπισθὲν του μετὰ κρότου. Ὅταν ὅμως κατόπιν τούτου παρήλθε μία ἡμέρα, καὶ δευτέρα, καὶ τρίτη, ὀλόκληρος ἐβδομάς καὶ μετ' αὐτὴν ἄλλη καὶ ἄλλη μέσσα εἰς ρυπαρὸν, ὑγρὸν δωμάτιον, βρίθον ἀκαθαρσιῶν, εἰς καταναγκαστικὴν ἀδράνειαν καὶ μοναξίαν, διακοπτομένην μόνον ὑπὸ τῶν κτύπων ἐπὶ τοῦ τοίχου πρὸς τοὺς γείτονας ἐγκαθημερινούς, μεταδίδοντας μόνον δυσαρέστους καὶ θλιβεράς εἰδήσεις, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν ὑπὸ τῶν διασταυρουμένων ἀνακρίσεων αὐστηρῶν καὶ ἐχθρικῶν ἀνθρώπων, πειρωμένων νὰ ἐξαναγκάσωσιν αὐτὸν νὰ πρυδώσῃ τοὺς συντρόφους του, αἱ ἠθικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις ἐξ ἴσου μετὰ τῶν φυσικῶν, ἤρχισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ ἐξασθενῶσι, ἔχασεν ἐντελῶς τὸ θάρρος του καὶ ὡς ἐνδομύχως ἔλεγε, ἐν ἐπεθύμει:—νὰ δοθῆ ἕνα πέρας ἢ οὕτως ἢ ἄλλως εἰς τὴν ἀφόρητον κατάστασίν του. Κατὰ τὸν δευτερον μῆνα τῆς φυλακισεῶς του συνέλαβε τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὴν σκέψιν νὰ ὁμολογήσῃ τὰ πάντα διὰ νὰ ἀφεθῆ ἐλεύθερος. Κατελήφθη ὑπὸ φρίκης διὰ τὴν ἀδυναμίαν του, δὲν ἀνεύρισκε πλέον εἰς τὸν ἑαυτὸν του τὴν συνήθη τύλην ἀλλ' ἐμίσει καὶ ἀπεστρέφετο τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὸ αἶσθημα τοῦτο ἐντός του σημαντικῶς ὠξύνθη. Ἀλλὰ τὸ φοβερώτερον πάντων ἦτο, ὅτι ἤρχισε νὰ θλιβεται περὶ τῶν νεαρῶν του δυνάμεων, περὶ τῆς χαρᾶς τόσοσιν ἐλαφρῶς προσφερομένης εἰς θυσίαν ἐνόσφ ἦτο ἐλεύθερος, χαρὰ ἡ ὁποία τοῦ ἐφαίνετο τώρα τόσοσιν μεθυστικῆ, ὥστε δὲν ἤμποροῦσε νὰ μὴ λυπηταὶ διὰ τὴν ἀπώλειάν της καὶ μάλιστα ἤρχιζε νὰ ἀπαρνηταὶ τὸ πρόσφατον παρελθόν. Ἐτύχαινε νὰ σκέπτεται πόσον εὐδαιμόνως θὰ ἤμποροῦσε νὰ ζῆσῃ, ἂν ἦτο ἐλεύθερος, εἰς τὸ χωρίον ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐν μέσῳ ἀγαπωμένων καὶ ἀγαπώντων ὑπάρξεων. Πῶς ἤμποροῦσε νὰ νυμφευθῆ ἐκεῖνην ἢ ἄλλην τινὰ καὶ νὰ ζήσουν ἀμφοτέροι: ἀτάραχοι, ἀπλοῦν, χαρμόσυνοι βίον.

Μετὰ τῶν ὀχληρῶς μονοτόνων ἡμερῶν, κατὰ τὸν δευτερον τῆς φυλακισεῶς του μῆνα, ὁ ἐπιστάτης τῶν φυλακῶν, κατὰ τὴν συνήθη ὥραν τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν δωματίων, ἐπέδωκε πρὸς τὸν Σβιετλογοῦπ βιβλιάριον

μὲ ἐπίχρσον σταυρὸν ἐπὶ σκοτεινοῦ κανελλοῦ καλύμματος, εἰπὼν, ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κουβερνείου, ἀφῆκεν ἀντίτυπὰ τινὰ Εὐαγγέλιον, τὰ ἐπὶ τοῦ ἐπετρόπῃ νὰ διανεῖμῃ εἰς τοὺς καταδικούς. Σβιετλογοῦπ τὸν εὐχαρίστησε μὲ ἐλαφρὸν χαμόγελον καὶ ἔθεσε τὸ βιβλίον ἐπὶ τῆς βιδωμένης εἰς τὸν τοίχον μικρᾶς τραπέζης.

Ἀπομείνας μόνος ὁ Σβιετλογοῦπ, διὰ κτυπήματα ἐπὶ τοῦ τοίχου μετέδωκεν εἰς τὸν γείτονα περὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ ἐπιστάτου, ὅστις οὐδὲν νέον τῷ ἀντιγείλει, ἀλλὰ μόνον τοῦ ἔφερε τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ὁ γείτονας ἀπήντησεν, ὅτι τὸ ἴδιον συνέβη καὶ εἰς τὸν μάτιόν του.

Κατόπιν ὁ Σβιετλογοῦπ ἤνοιξε τὸ βιβλίον, τοῦ ποίου αἱ σελίδες ἦσαν κολλημέναι ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν καὶ ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ. Οὐδέποτε πρότερον εἶχεν ἀναγνώσει τὸ Εὐαγγέλιον, ὡς σύνηθες βιβλίον. Ἐγίγριζε ἀπὸ αὐτὸ ὅτι εἶχε μάθει ἀπὸ τὸν καθηγητὴν τῶν Ἱερῶν μαθημάτων εἰς τὸ γυμνάσιον, καὶ ὅτι ψαλλοδῶς ἀνεγίνωσκον εἰς τὴν ἐκκλησίαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἱεροκονοί.

«Κεφάλαιον Α'. Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ Υἱοῦ Δαβὶδ, Υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν»,—ἀνέγνωσε ὁ Σβιετλογοῦπ. «Ζαροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιουδ»...—ἀνέγνωσε αἰσθητικῶς. «Ὅλα αὐτὰ ἦσαν οἷα τὰ ἐπερίμενε: παρδοξα, συγκεχυμένα, ἐστερημένα πάσης ἐννοίας. Ἀνδρῆς ἦτον εἰς τὴν φυλακὴν οὐτε μίαν σελίδα δὲν θὰ ἦτο κατάστασιν νὰ ὑπερικήσῃ, ἐδῶ ὅμως ἐξηκολούθησεν ν' ἀναγινώσκῃ χάριν τῆς σειρᾶς τῆς ἀναγνώσεως. Ὁ Σβιετλογοῦπ ἀνέγνωσε τὸ πρῶτον κεφάλαιον περὶ γενέσεως ἐκ τῆς Παρθένου καὶ περὶ τῆς προφητείας, καθ' ἣν τὸ τεθησόμενον Βρέφος κληθήσεται: Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον «μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός».

— Πότε θὰ ἐκπληρωθῆ ἡ προφητεία;—διελογίσθη. Ἀνέγνωσεν ὡσαύτως τὸ δεύτερον κεφάλαιον—περὶ τοῦ ἀστέρος, ὅστις ὠδήγησε τοὺς μάγους, περὶ Ἰακώβου τοῦ Βαπτιστοῦ, τοῦ τρεφομένου μὲ ἀκριδὰς, τὸ τέταρτον—περὶ τοῦ διαβόλου, προτείναντος εἰς τὸν Χριστὸν νὰ ριφθῆ κάτω. Καὶ τότεσιν ἔλλειψιν ἐνδοφροντος εὐρήκε, ὥστε μ' ὄλην τὴν πλῆξιν τῆς εἰρηκῆ ἠτοιμάζετο νὰ κλείσῃ τὸ βιβλίον, ὅταν αἴφνης ἐκλήθη, πῶς ὅταν κατὰ τὰς ἐξετάσεις, προκειμένου περᾶσῃ ἀπὸ τὸν πρῶτον εἰς τὴν δευτέραν γυμνασικὴν τάξιν, εἶχε λησμονήσῃ ἕνα ἐκ τῶν μακαρισμῶν καὶ πῶς ὁ ἱερεὺς μὲ κόκκινον πρόσωπον καὶ μεσσημαλλιά, ἐθύμωσε καὶ τοῦ ἔθαλε κακὸν βαιθμόν. Πῶς δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἐνθυμηθῆ ποῖος ἦτον ὁ μακαρισμὸς ἐκεῖνος, καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς ἀναγινώσκῃ ἀπ' ἀρχῆς μεχρι τέλους.

«Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι: ἐνεκεν δικαιοσύνης τῶν αὐτῶν ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

— Νᾶ, αὐτὸ εἴμπορεῖ ν' ἀναφέρεται εἰς ἡμᾶς;—ἐσκέφθη.

«Μακάριοι ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν, Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε...οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς ἁγίους τούτους πρὸ ὑμῶν.

«Ἦμεῖς ἐστε τὸ ἄλλας τῆς γῆς. Ἐὰν δὲ τὸ ἄλλας ἔσται ἡμεῖς, ἐν τίνι ἀλισθηθήσεται; Εἰς οὐδὲν ἰσχύει εἶναι ἐξωβληθῆναι, ἔξω, καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων».

—Αὐτὸ ἐφαρμόζεται ἐντελῶς εἰς ἡμᾶς,—ἐσκέφθη ὁ Σβιετλογοῦπ.

Ἐξοκλήθη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν. Ἀνέγνωσκον τὸ πέμπτον κεφάλαιον ἐσταμάτησε. Ἄν ἤρχιζεσαι, μὴ μοιχεύσης, μὴ ἀντιστήναι: τῷ ἄνθρωπῳ, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν».

Ναί,—διελογίσθη ὁ Σβιετλογοῦπ,—ἐὰν ἕκαστος κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δὲν θὰ ὑπῆρχε ἀνάγκη ἐπαναστάσεως.

**

Ἐξοκλήθη ν' ἀναγινώσκῃ περαιτέρω, ὀλονὲν βαθεύτερον εἰσέδουε εἰς τὴν ἐννοιαν τῶν χωρίων ἐκεῖνων, ὅποια εὐκόλως ἠδύναντο νὰ ἐνοηθῶσι. Ὅσον περὶ τοσοῦτον ἀνεγίνωσκε τοσοῦτῃ μᾶλλον ἐπέθετο, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο θὰ εὖρη καὶ τὸ ἰδιαίτερος σοβαρὸν τὸ βαθύ, τὸ ἀτεχνον καὶ συγκινητικόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ἄλλοτε ἀκούσει, ἀλλὰ τὸ ὅποιο—αὐτὸ τὸ ἠσθάνετο, πρὸ πολλοῦ τῷ ἦτο γνωστόν.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ: ὁ θέλον ἐπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήσῃ Μοι. Ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεκεν Ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν. Τίς κερδαίνει ὁ ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ἔλον ἀποκτήσῃ καὶ ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

—Αὐτὸ εἶνε!—Μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνεφώνησεν ὁ Σβιετλογοῦπ.—Αὐτὸ ἀκριδῶς εἶνε ἐκείνο εἰς τὸ ὁποῖον ἐφερόμην. Ναί, ἰδοὺ τί μοῦ ἐχρειάζετο—νὰ καταθέσω τὴν ψυχὴν μου. Ἐν τούτῳ ἡ χαρὰ καὶ ἡ ζωὴ. Πολλὰ ἐπραξα χάριν τῆς περὶ ἔμοῦ γνώμης τῶν ἀνθρώπων, χάριν τῆς ἀνθρωπίνης δόξης,—ἐσκέπτετο,—ἀνεζήτουν ὅμως ὅχι τὴν δόξαν ἐκεῖνην, ἣς δίδεται διὰ τῆς ἐπιδοξείας τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ,—ἐπὶ ἐθεώρουν τὴν δόξαν μου εἰς τὴν καλὴν περὶ ἑμοῦ γνώμην ἐκεῖνων, τοὺς ὁποίους ἠγάπων καὶ ἐτίμων τῆς Ναταλίας τοῦ Δημητρίου Σελόμοφ. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ εἰσεχώρησεν ἐν ἐμοὶ ἡ ἀμφιβολία καὶ ἠσθάνην ἐνδόμυχον παραφωνίαν. Τότε μόνον συνδιηλλάγη με τὸν ἑαυτὸν μου, ὅταν ἤρχισα νὰ ἐνεργῶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρειαν τῶν ἐπιμόνων ἀπαιτήσεων τῆς ψυχῆς μου, ὅταν ἐπόθησα νὰ ἐπιδοθῶ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ἐξ ὀλοκλήρου...

Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ταύτης, τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας Σβιετλογοῦπ διήρχετο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ εἰς σκέψεις τὰς ὁποίας τοῦτο προὐκάλει. Τοῦτο ἐγένετο εἰς αὐτὸν συγκινησεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐκλεπε τὴν θέσιν του ἐκ τῆς γνωστῆς ἀπόψεως, καὶ ἐπαρκαλε τὴν δυνάμειν του νὰ ἐργάζεται τοσοῦτῃ συνεισφορά, ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν ἐργασθῆ. Ἠπόρει, ἐπὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἄνευ ἐξαιρέσεως δὲν ζῶσι, καθ' ἕνα τρόπον ὑποδεικνύεται εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο.

—Τοῦτο εἶνε καλόν, ὅχι μόνον διὰ τὰ μεμονωμένα ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντα. Ἄν ἤρχιζον νὰ ζῶσιν ὡς οὕτω πῶς, δὲν θὰ ὑπῆρχον οὐτε ἀνάγκαι, οὐτε ἰσχυεῖς, ἀλλὰ μίαν μακαριότητα. Ἀρκεῖ νὰ τελειώσουν τὰ αὐτὰ, ἀρκεῖ νὰ ζήσω πάλιν ἐλεύθερος,—ἐσκέπτετο ὁ Σβιετλογοῦπ,—νομίζω, ἐπὶ τέλους, ὅτι εἶνε ὑποχρεωμένοι ἢ νὰ με ἐλευθερώσων ἢ νὰ με στείλουν εἰς τὸ κἀτερπύον. Τὸ ἴδιον εἶνε, παντοῦ εἴμπορεῖ κανεὶς νὰ ζῆσῃ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον. Οὕτω καὶ θὰ ζήσω. Τοῦτο εἶνε ἡ ἀνάγκη καὶ ἀναγκαῖον ἡ ζωὴ, ἄλλως, εἶνε τρέλλα.

Μίαν ἀπὸ τὰς τοιαύτας ἡμέρας, καθ' ἃς τὸ πνεῦμα του διέκειτο χαρμόσυνως καὶ ἐν ἐξάρσει, εἰς τὸ δωμάτιόν του εἰς ἀσυνήθη ὥραν εἰσῆλθεν ὁ ἐπιστάτης καὶ τὸν ἠρώτησε ἂν αἰσθάνεται καλὰ τὸν ἐαυτὸν του καὶ ἂν ἐπιθυμῆ τι. Ὁ Σβιετλογοῦπ ἐξεπλάγη, μὴ ἐννοῶν τί ἐσήμαινε παρομοία μεταβολή, καὶ ἐζήτησε σιγαρέττα, ἀναμμένων ἄρνησιν. Ἀλλ' ὁ ἐπιστάτης ὑπεσχέθη νὰ τοῦ στείλῃ ἀμέσως καὶ, πράγματι, ὁ φύλαξ τοῦ ἔφερε ἐν πακέτον σιγαρέττα καὶ πυρεῖα.

—Κάποιος θὰ τὰ ἐζήτησε δι' ἐμέ,—ἐσκέφθη ὁ Σβιετλογοῦπ καὶ ἀνάψας σιγαρέττον, ἤρχισε νὰ περιπατῆ εἰς τὸ δωμάτιον, σκεπτόμενος τί νὰ σημαίῃ ἡ μεταβολὴ αὕτη,

Τὴν ἐπαύριον τὸν μετέφερον εἰς τὸ δικαστήριον. Εἰς ἐκ τῶν δικαστῶν, χωρὶς νὰ τὸν κυττάξῃ, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν ἔδραν του καὶ μετ' αὐτὸν καὶ οἱ ἄλλοι δικασταὶ καὶ, κρατῶν εἰς χεῖρας ἔγγραφον, ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ δι' ἰσχυρᾶς, ὅχι φυσικῆς καὶ μὴδὲν ἐκφραζούσης φωνῆς.

Ὁ Σβιετλογοῦπ ἤκουε καὶ θεώρει εἰς τὸ πρόσωπον τοὺς δικαστὰς. Ὅλοι αὐτοὶ ἀπέφευγον νὰ τὸν κυττάξουν καὶ μόνον ἤκουον μὲ ὄψιν ἐπίσημον καὶ ζοφερὰν.

Τὸ ἐγγραφον ἔλεγεν, ὅτι ὁ Ἀνατόλιος Σβιετλογοῦπ ἀποδειχθεὶς ἐνοχὸς δι' ἐπαναστατικὴν ἐξέγερσιν με σκοπὸν ἀνατροπῆς, ἐν ἐγγυτέρῳ ἢ ἀπωτέρῳ μέλλοντι τῆς ἰσχυροῦσης κυβερνήσεως, καταδικάζεται εἰς στέρησιν ἀπάντων τῶν δικαιωμάτων του καὶ εἰς τὸν δι' ἀγχοῦνης θάνατον.

Ὁ Σβιετλογοῦπ ἤκουε καὶ συνελάμβανε τὴν ἐξωτερικὴν ἐννοιαν τῶν λόγων, οὗς ἐπρόφερον ὁ ἀξιωματικός. Παρητήρησεν πόσον ἄτοπος ἦτο ἡ ἐκφρασίς «ἐν ἐγγυτέρῳ ἢ ἀπωτέρῳ μέλλοντι» καὶ ἡ στέρησις τῶν δικαιωμάτων ἀνθρώπου καταδικασθέντος εἰς θάνατον, δὲν ἠδύνατο ὅμως τελείως νὰ συλλάβῃ τὴν ἀκριβῆ σημασίαν ἐκεῖνου τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη.

Τότε μόνον, ὅταν τὸν ἀφῆκαν καὶ ἐξῆλθε μετὰ τοῦ χωροφύλακος εἰς τὴν ὁδόν, τότε ἤρχισε νὰ ἐξηγήσῃ ἐκεῖνος τὸ ὁποῖον τοῦ εἶχεν ἀπαγγελθῆ.

—Κᾶτι ἔχει παραλειφθῆ ἐδῶ, κᾶπως ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα... κᾶποιον παράλογον! Εἶνε ἀδύνατον,—ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ὅταν τὸν ἐπανεφέρουν εἰς τὴν φυλακὴν.

ἠσθάνετο εἰς τὸν ἑαυτὸν του τόσην περίσσειαν ζωικῶν δυνάμεων, ὥστε δὲν ἤμποροῦσε νὰ φαντασθῆ τὸν θάνατον, δὲν ἠδύνατο νὰ συνδυάσῃ τὸ συναίσθημα τῆς προσωπικότητός του μὲ τὸν θάνατον, μὲ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἐγῶ του.

Ἐπιστρέψας εἰς τὴν φυλακὴν, ὁ Σβιετλογοῦπ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς στρωμνῆς καὶ κλείσας τοὺς ὀφθαλμοὺς, προσεπάθει νὰ φαντασθῆ καθαρὰ τί τὸν ἀναμένει, ἀλλὰ τοῦτο καθίστατο ἀδύνατον. Ἦτο ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ φαντασθῆ τὴν εἰκόνα τῆς ἰδίας του ἀνυπαρξείας, ἢ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τάχα θέλουν νὰ τὸν φονεύσωσι.

—Ἐμέ, ἕνα νέον, ἀγαθόν, εὐτυχῆ, ἔχοντα τόσοσιν ἀνθρώπους ποῦ τὸν ἀγαποῦν,—ἐσκέπτετο καὶ ἀνεμνήσθη τὴν πρὸς αὐτὸν στοργὴν τῆς μητρὸς του, τὴν ἀγάπην τῆς Νατάσας, τῶν φίλων,—ἔμένα νὰ φονεύ-

σου, να κρεμάσουν! Ποιος θ' αποφασίση ένα τοιοῦτον πράγμα καὶ διατί; Ἐπειτα πῶς θὰ κάμουν ἐδῶ χωρὶς ἐμέ, ὅταν ἐγὼ δὲν θὰ ὑπάρχω; Αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον...

Ἐισήλθεν ὁ ἐπιστάτης, ὁ Σβιετλογούπ κατ' ἀρχὰς δὲν τὸν πρερτήρησε.

— Ποῖος εἶνε· τί θέλετε; — εἶπε, μὴ ἀναγνωρίσας τὸν ἐπιστάτην. — Ἄ, ναί, εἰσθε σεῖς. Ὁραῖα, πότε λοιπὸν θὰ γίνῃ; — ἤρώτησε.

— Ἐγὼ δὲν ἤξεύρω, — ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, καὶ σταθεῖς πρὸς στιγμὴν σιωπῶν, ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ μὲ γλυκεῖαν καὶ χαϊδευτικὴν φωνήν:

— Ἦλθε ὁ ἱερεὺς τῶν φυλακῶν. Ἦθελε νὰ σὰς προετοιμάξω... ἤθελε νὰ σὰς ἐβλεπε.

— Εἶνε περιττὸν, περιττὸν! Δὲν θέλω τίποτε, φύγετε! ἐφώναξε ὁ Σβιετλογούπ.

— Πολὺ καλὰ, ἀλλὰ μήπως ἤθέλατε νὰ γράψετε εἰς κανένα; Τοῦτο σὰς ἐπιτρέπεται, — εἶπεν ὁ ἐπιστάτης.

— Ναί, ναί. Στείλατέ μου ὅ,τι χρειάζεται, θὰ γράψω. Ὁ ἐπιστάτης ἀπεσύρθη.

— Προφανῶς θὰ γείνη αὔριον, — ἐσκέφθη ὁ Σβιετλογούπ. — Ἔτσι γίνεται πάντοτε. Αὔριον τὸ πρῶν δὲν θὰ ὑπάρχω... Ὅχι, δὲν εἶνε δυνατόν αὐτὸ νὰ εἶνε ἀληθές, εἶνε ὄνειρον!

— Δὲν πρέπει νὰ τὸ σκέπτομαι, δὲν πρέπει. Ναί, ναί, θὰ γράψω τῆς μητέρας μου, — εἶπεν ὁ Σβιετλογούπ.

Ἐκάθησε παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ ἤρχισεν ἀμέσως νὰ γράφῃ.

«Ἀνεκτίμητή μου μαμά», — ἔγραψε καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ. — Συγχώρησέ μου, συγχώρησέ μου δι' ἄσας λύπας σοῦ ἐπροξένησα. Ἐπλανήθην ἢ ὄχι; — δὲν ἤξεύρω, ἀλλὰ διαφορετικὰ δὲν ἤμποροῦσα νὰ πράξω. Δι' ἕνα μόνον σὲ παρακαλῶ: νὰ μὲ συγχωρήσης...»

— Μὰ αὐτὸ πειὰ τὸ ἔγραψα, — ἐσκέφθη. — Δὲν πειράζει, ἄς μείνῃ ἔτσι, δὲν εὐκαιρῶ νὰ τὸ ἀντιγράψω. «Μὴ πικραίνεσαι γιὰ μένα, — ἔγραψε περαιτέρω. — Λίγο νωρίτερα, λίγο ἀργότερα... δὲν εἶνε ἕνα καὶ τὸ αὐτό; Δὲν αἰσθάνομαι φόβον καὶ δὲν μεταμελοῦμαι δι' ὅ,τι ἔπραξα. Διαφορετικὰ δὲν ἤμποροῦσα νὰ κάμω. Ἄρκει σὺ νὰ μὲ συγχωρήσης» καὶ μὴ τρέφῃς κακίαν πρὸς ἐκείνους μετὰ τῶν ὁποίων εἰργαζόμην καὶ πρὸς ἐκείνους ποῦ μὲ καταδικάζουν εἰς θάνατον. Οὔτε οἱ μὲν οὔτε οἱ δὲ εἰμποροῦσαν νὰ κάμουν διαφορετικά. Συγχώρησέ τους, οὐ γὰρ οἶδας τί ποιούσι, — δὲν ἔχω τὴν ἰταμότητα ν' ἀναφέρω εἰς τὸν ἑαυτὸν μου τοὺς λόγους τούτους, ἀλλὰ τοὺς ἔχω μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μου, αὐτοὶ οἱ λόγοι μὲ ἀναπτερόνουν μὲ παρηγοροῦν. Ὑγίαινε, φίλῳ τ' ἀγαπημένα, ρυτιδωμένα, γεροντικὰ χεράκια σου».

Δύο δάκρυα τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο κατέπεσαν ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ τὸν κατέβρεξαν.

«Κλαίω, ἀλλὰ ὄχι διότι λυπούμαι ἢ πάσχω, κλαίω ἀπὸ τὴν συγκίνησιν, ἀντιμέτωπος πρὸς τὴν ἐπισημοτέραν στιγμὴν τοῦ βίου μου καὶ ἀκόμη ἀπὸ τὴν πρὸς σὲ ἀγάπην μου. Μὴ καταδικάζῃς τοὺς φίλους μου, ἀλλὰ ἀγάπα τους, τὸν Πρόχωρον μάλιστα ὡς κυρίως ὑπαίτιον τοῦ θανάτου μου. Εἶνε τόσον παρηγόρον νὰ ἀγαπᾷ κανεὶς ἐκεῖνον, ὁ ὅποιος, ὅπως ὁ Πρόχωρος, — ποῦ ἐγὼ εἰς τίποτε δὲν τὸν αἰτιῶμαι, — ἤμποροῦσε

νὰ προκαλέσῃ ἐκ μέρους ἄλλου λόγον μομφῆς ἢ ἔχθρον του — τοῦτο πρέπει ἀπειρώς νὰ τὸν χαροῦμαι.

Εἰπέ τῆς Νατάσσας, πῶς ἡ ἀγάπη τῆς ἦσον ἀναγκαστικὴ καὶ παρηγορία μου. Ἦτο τοῦτο ἀκατανόητον ἐμὲ, ἀλλὰ εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου τὸ ἀνεγνώρισον ἔξουσα μὲ κάποιαν ἀνεσιν μὲ τὴν ιδέαν ὅτι αὐτὴ ὑπάρχει καὶ μὲ ἀγαπᾷ. Νὰ λοιπὸν ποῦ τὰ εἶπα ὅλα γίαινε».

Ἐδίπλωσε τὸ γράμμα, τὸ ἔβαλε εἰς τὸν φάκελλον καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν κλίνην, θέσας τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰ γυναικῶν καὶ καταπίνων τὰ δάκρυά του.

Δὲν ἤθελε ἀκόμη, νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ καὶ χωρὶς νὰ παύῃ νὰ διερωτᾷται: ἂν δὲν βλέπῃ ὄνειρον, κατέβαλε ματαίας προσπάθειας νὰ ἐξυπνήσῃ.

Ἡ ιδέα αὐτὴ τοῦ ἐνέπνευσε μίαν ἄλλην: ὅτι ὅ,τι ἡ ζωὴ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν εἶνε ἄλλο τι παρὰ ὄνειρον ἢ δὲ ἀφύπνισις — θάνατος. Καὶ ἀφοῦ οὕτως εἶχε, δὲν εἶνε τάχα ἡ συναίσθησις τῆς ἐδῶ ζωῆς ἀφύπνισις προγενεστέρως ζωῆς, λεπτομερείας τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐνθυμεῖται; οὕτως ὥστε ἡ ζωὴ ἐδῶ δὲν εἶνε ἀφετηρία ἀλλὰ μόνον νέον στάδιον, — ἂν ἀποθάνῃ καὶ θὰ μεταβῶ εἰς νέαν κατάστασιν».

Ἡ ιδέα αὐτὴ τοῦ ἤρρεσεν, ἀλλ' ὅταν ἠθέλησε νὰ ἡσυχάσῃ ἐπ' αὐτῆς, ἠσθάνθη, ὅτι οὔτε αὐτὴ ἢ οὔτε καμμία ἄλλη ἦσαν ἱκαναὶ νὰ καταστήσωσιν αὐτὸν ἀφοβὸν ἐμπρὸς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ θανάτου. Ἐπὶ τέλος ἐκουράσθη. Ὁ ἐγκέφαλός του περισσότερο δὲν ἐλειτούργει, ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐκάθητο ὀρθὰ τὴν ὄραν, χωρὶς νὰ σκέπτεται τίποτε.

Ὁ Σβιετλογούπ ἀνέγνωσεν ἐκ νέου τὸ γράμμα καὶ παρατηρήσας εἰς τὸ τέλος τὸ ὄνομα τοῦ Πρόχωρου, ἐνθυμήθη, ὅτι τὸ γράμμα ἤμποροῦν νὰ τὸ διαβάσῃ, ὅτι ὀρισμένως θὰ τὸ διαδάσῃ καὶ ὅτι τοῦτο θὰ κατέστρεφε τὸν Πρόχωρον.

— Θεέ μου τί ἔκαμα! ἀνεφώνησε καὶ σήκωσε τὸ γράμμα, τὸ ἔκασε μετὰ προφυλάξεως ἐπὶ τῆς λυχνίας.

ἤρχισε νὰ γράφῃ μὲ ἀπελπισίαν εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλὰ τῶρα ἠσθάνετο τὸν ἑαυτὸν του καταπραυνθένον, σχεδὸν χαρούμενον. Ἐλαβε νέον φύλλον χάρτου καὶ ἤρχισε δεύτερον γράμμα. Αἱ ιδέαι ἢ μία κατέπνιξε ἄλλης συνωλοῦντο εἰς τὴν κεφαλὴν του.

«Λατρευτή μου, ἀκριβή μου μαμά, — ἔγραψε, καὶ ἐπειδὴ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐθαμβώθησαν ἐκ νέου ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἐδέησε νὰ τοὺς σπογγίσῃ μὲ τὸ ἄκρον τῆς χειρὶδος τοῦ σουρτούκου του διὰ νὰ διακρίνῃ τί γράφει».

«Πόσον ὀλίγον ἐγνώρισα τὸν ἑαυτὸν μου καὶ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μου πρὸς ἐσένα, τὴν ὁποίαν πάντοτε εἶχα μέσα στήν καρδίάν μου. Τώρα τὸ γνωρίζω αὐτὸ καὶ τὸ αἰσθάνομαι καὶ ὅταν μοῦ ἔρχονται εἰς τὴν μνήμην μου αἱ μικραὶ μας λογομαχίαι, καὶ τὸ ἀπότομον μὲ τὸ ὅποιον σοῦ ὀμιλοῦσα, αἰσθάνομαι πόνον καὶ ἐντροπήν καὶ δειλὴν εἰμπορῶ νὰ ἐννοήσω, πῶς τὸ ἔκαμα αὐτὸ. Συγχώρησέ καὶ νὰ ἐνθυμεῖσαι μόνον, ὅτι εἶχα μέσα μου καλὸν, αὐτὸ εἶχα».

«Ὁ θάνατος δὲν μὲ τρομάζει. Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθειαν, ἐγὼ δὲν τὸν ἀντιλαμβάνομαι καὶ δὲν πιστεύω εἰς αὐτόν. Ἄν ὁ θάνατος, ἢ ἐκμηδένισις ὑπάρχει, δὲ εἶνε ἀδιάφορον τότε ἂν ἀποθάνῃ κανεὶς τριάντα χρόνια ἢ τριάντα λεπτὰ τῆς ὥρας ἐνωρίτερα ἢ ἀργότερα».

ὅπως ὑπάρχει, εἶνε ἐπίσης ἐντελῶς τὸ ἴδιον, ἀν τοῦτο ἐνωρίτερα ἢ ἀργότερα.»

Ἀλλὰ πρὸς τί κάθομαι καὶ φιλοσοφῶ; — ἐσκέφθη. — Ἄλλὰ πρέπει νὰ εἰπῶ, ὅτι ἦτον εἰς ἐκεῖνο τὸ ἔτος καὶ τὴν καλὸν ἐπὶ τέλους. Ἄ, ναί: «Μὴ καταδικάζῃς φίλους μου, ἀλλὰ ἀγάπα τους ξεχωριστὰ ὅπως ἠθέλησεν ἀκούσιος ὑπαίτιος τοῦ θανάτου μου. Φίλῳσε ἐκ μέρους μου τὴν Νατάσσαν καὶ τὸν Πρόχωρον πάντοτε τὴν ἀγαποῦσα.»

Καὶ ἐπειτα τί ἄλλο; Τί θὰ γείνη ἔπειτα; — ἐσκέφθη. — Ἐπανερχόμενος εἰς τὴν κατάστασίν του. — Τί πρέπει νὰ εἰπῶ, ὅχι, τίποτε. Τότε τί λοιπὸν;

Καὶ αἴφνης διὰ μιᾶς ἐνόησε καθαρά, ὅτι διὰ τὸν ἄνθρωπον δὲν ὑπάρχει καὶ δὲν δύναται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα.

Τότε πρὸς τί καὶ νὰ ἐρωτῶ τὸν ἑαυτὸν μου περὶ τῆς ζωῆς; — Ναί, πρὸς τί; Πρέπει νὰ ζῆ κανεὶς, καὶ νὰ πολυσυλλογίζεται, νὰ, ὅπως ἐξοῦσα ἐγὼ, ἔγραψα τὸ γράμμα. Καὶ τέλος πάντων, ὁ καθένας εἶνε καταδικασμένος εἰς θάνατον, πρὸ πολλοῦ ἔτι εἶνε καταδικασμένος, πάντοτε, καὶ μολαταῦτα ἔτι εἶνε ἐκινῆθη εἰς φαιδρὸν γέλωτα καθ' ὕπνον χωρὶς νὰ γνωρίζῃ καὶ ὁ ἴδιος διὰ τί γελᾷ. Αἴφνης ὅμως ἡ χαλκίνη λεκάνη ἐκφεύγει τῶν χειρῶν τῆς κορασίδος ὁ Σβιετλογούπ δοκιμάζει νὰ τὴν ἀρπάσῃ ἀλλὰ δὲν προλαμβάνει, ἡ λεκάνη, κτυπήσασα εἰς κλάδον, πίπτει μετὰ κρότου καταγῆς. Ἐξυπνᾷ μὲ μειδίωμα εἰς τὰ χεῖλη, ἀκροᾶται εἰς τὸν παρατεινόμενον εἰσέτι δονοῦντα ἦχον. Εἶνε τοῦτο ὁ κρότος τῶν συρομένων εἰς τὸν διάδρομον σιδηρῶν μοχλῶν. Κατὰ μήκος τοῦ διαδρόμου ἠκούετο ποδοβολητὸς καὶ κρότος ὄπλων. Τοῦ ἔρχονται εἰς τὴν μνήμην ἀμέσως ὅλα. «Ἄχ, ἂν ἤμποροῦσα νὰ ξανακοιμώμουν», σκέπτεται ὁ Σβιετλογούπ, ἀλλ' αὐτὸ εἶν' ἀδύνατον. Τὰ βήματα ἐσταμάτησαν παρὰ τὴν θύραν. Ἀκούει ποῦ ἀναζητοῦν διὰ τῆς κλειδῶς τὴν ὀπὴν τοῦ κλειθροῦ καὶ τὸν τριγμὸν τῆς ἀνοιγομένης θύρας.

Ὁ Σβιετλογούπ ἤθελε κανένα νὰ συνομιλήσῃ μαζὺ μετὰ ἀπὸ καρδιάς. Ἐκτύπησε τὴν θύραν καὶ ὅταν ὁ σκοπὸς ἐνεφανίσθη, ὁ Σβιετλογούπ τὴν ἠρώτησε ὅτι ἦτορα εἶνε καὶ ἂν γρήγορα θὰ τὸν ἀντικαταστήσουν, ὁ σκοπὸς δὲν ἀπεκρίθη.

Ἦτο τὸν παρεκάλεσε νὰ καλέσῃ τὸν ἐπιστάτην. Ἐπειδὴ ἐνεφανίσθη καὶ τὸν ἠρώτησε τί θέλει.

— Νά, ἔγραψα ἐπιστολὴν εἰς τὴν μητέρα μου, στείλτε τῆς τὴν, παρακαλῶ, — εἶπε καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔκασαν δάκρυα, μὲ τὴν σκέψιν περὶ τῆς μητέρας του.

Ὁ ἐπιστάτης ἔλαβε τὸ γράμμα καὶ ὑποσχεθεὶς νὰ τὸ στείλῃ, ἤτοι μᾶσθῃ νὰ ἀποσυρθῇ, ὅταν αἴφνης ὁ Σβιετλογούπ τὸν ἐσταμάτησεν:

— Ἀκούσατε, εἰσθε καλὸς ἄνθρωπος. Διατί ἀνελάβατε τόσον σκληρὰ καθήκοντα; — εἶπεν ἀπαλὰ ψαύσας τὴν χεῖρῖδα τοῦ ἐπιστάτου.

Ἐκεῖνος ἔχαμογάλασε βεβιασμένα καὶ λυπητερὰ καὶ χαμηλῶσας τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀπεκρίθη:

— Βέβηκα, ἀλλὰ πρέπει ὅπως ὅ,τιποτε νὰ ζήσῃ κανεὶς.

— Θὰ ἐκάμνατε καλλίτερα ν' ἀφήσετε αὐτὴν τὴν ἔσση. Πάντοτε εἰμπορεῖτε νὰ ἀποκατασταθῆτε πούνησιν, ἕνας τόσον καλὸς ἄνθρωπος ὡς ἐσὰς. Ἐγὼ εἶμινα ὅτι εἰμποροῦσα νὰ...

Ὁ ἐπιστάτης ἔξαφνα ὠλόλυξεν, ἐστράφη ἀποτόμως, καὶ ἔβλεπε, κλείσας μὲ κρότον τὴν θύραν. Ἡ παραχρῆμα μᾶλλον συνεκίνησε τὸν Σβιετλογούπ καὶ κραυγαλέως νὰ μὴ κλαύσῃ ἀπὸ χαρᾶν, ἤρχισε νὰ βηματίζῃ ἐμπρὸς-ὀπίσω εἰς τὸ δωμάτιον, μὴ αἰσθανόμενος ὅτι εἶχε κανένα φόβον, ἀλλὰ μόνον μίαν ἐνθουσιώδη κατάστασιν, ἣτις τὸν ἔφερε εἰς ὕψη ἀπροσπέλαστα.

Πάντοτε τὸ ἴδιον ἐρώτημα! τί θὰ τοῦ συμβῇ μετὰ τὸν θάνατον; Τὸ ζήτημα εἰς τὸ ὅποιον τόσον ἀνεπιτυχῶς ἀπαντᾷ ν' ἀπαντήσῃ, τῶρα τοῦ ἐπαρουσιάζετο λελυ-

μένον, καὶ ὄχι διὰ τῆς ἀπαντήσεως, τῆς θεμελιουμένης ἐπὶ θετικῶν δεδομένων, ἀλλὰ χάρις εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς υποστάσεως τῆς ζωῆς, τὴν ὁποίαν τῶρα ἔφερον ἐν ἑαυτῷ.

— Ἄν κατῶρθονα νὰ κοιμηθῶ, — εἶπε καθ' ἑαυτόν, — διὰ νὰ μὴ ἀδυνατήσω αὔριον.

Ἐπλάγιασε ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπεκοιμήθη ἀμέσως.

Ἐξόπνησε εἰς τὰς ἐξ τὸ πρῶν, ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ἀσυνήθους τινός, εὐχαρίστου καὶ εὐφροσύνου, τὸ ὅποιον εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του. Ὁνειρεύθη ὅτι εἶχεν ἀνέλθει μετὰ μιᾶς ξανθῆς κορασίδος ἐπὶ ἐνός πυκνοφύλλου δένδρου, πλήρους ὀρίμων μαύρων βυσσίνων, τὰ ὅποια κόπτει καὶ ρίπτει ἐντὸς μεγάλης χαλκίνης λεκάνης διὰ γλυκόν. Τὰ βύσσινα δὲν ἐπιτυγχάνουν τὴν λεκάνην καὶ πίπτουν κατὰ γῆς, καὶ παράδοξά τινα ζῶα κατὰ τι ὅμοια μὲ γάτας, ἀρπάζουν τὰ βύσσινα, τὰ καταβροχθίζουν καὶ πάλιν ἀρπάζουν. Βλέπουσα αὐτὰς ἡ μικρὰ κορασίς ἤρχισε νὰ γελᾷ τόσο, ὥστε ὁ Σβιετλογούπ ἐκινήθη εἰς φαιδρὸν γέλωτα καθ' ὕπνον χωρὶς νὰ γνωρίζῃ καὶ ὁ ἴδιος διὰ τί γελᾷ. Αἴφνης ὅμως ἡ χαλκίνη λεκάνη ἐκφεύγει τῶν χειρῶν τῆς κορασίδος ὁ Σβιετλογούπ δοκιμάζει νὰ τὴν ἀρπάσῃ ἀλλὰ δὲν προλαμβάνει, ἡ λεκάνη, κτυπήσασα εἰς κλάδον, πίπτει μετὰ κρότου καταγῆς. Ἐξυπνᾷ μὲ μειδίωμα εἰς τὰ χεῖλη, ἀκροᾶται εἰς τὸν παρατεινόμενον εἰσέτι δονοῦντα ἦχον. Εἶνε τοῦτο ὁ κρότος τῶν συρομένων εἰς τὸν διάδρομον σιδηρῶν μοχλῶν. Κατὰ μήκος τοῦ διαδρόμου ἠκούετο ποδοβολητὸς καὶ κρότος ὄπλων. Τοῦ ἔρχονται εἰς τὴν μνήμην ἀμέσως ὅλα. «Ἄχ, ἂν ἤμποροῦσα νὰ ξανακοιμώμουν», σκέπτεται ὁ Σβιετλογούπ, ἀλλ' αὐτὸ εἶν' ἀδύνατον. Τὰ βήματα ἐσταμάτησαν παρὰ τὴν θύραν. Ἀκούει ποῦ ἀναζητοῦν διὰ τῆς κλειδῶς τὴν ὀπὴν τοῦ κλειθροῦ καὶ τὸν τριγμὸν τῆς ἀνοιγομένης θύρας.

Εἰσέρχονται εἰς τὸ δωμάτιον ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, ὁ ἐπιστάτης καὶ ἡ συνοδία.

— Θάνατος; Τί τάχα; Ἔστω καὶ αὐτός. Ἀμέσως ἐτοιμάζομαι. Αὐτὰ ὅλα εἶνε καλὰ, ἐν γένει εἶνε καλὰ, — διέρχεται ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ Σβιετλογούπ, αἰσθανομένου νέαν πλήμμυραν συγχινητικῶν, ἐνθουσιωδῶν, αἰσθημάτων, τὰ ὅποια χθὲς εἶχε δοκιμάσει.

ΣΤ'.

Εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τὸν Σβιετλογούπ φυλακὴν ἔμεινε γέρον χωρικὸς ἐκ τῶν «παλαιοθρήσκων» ἀπολέσας τὴν πρὸς τοὺς διδασκάλους τοῦ ἐμπιστοσύνην καὶ ἀναζητῶν τὴν ἀληθῆ θρησκείαν Δὲν παρεδέχετο, ὄχι μόνον τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Νίκωνος ἀλλ' ἀπέκρουεν ἐπίσης καὶ τὴν κυβερνήσιν ἀπὸ τοῦ Πέτρου Α', τὸν ὅποιον ἐθεώρει ὡς ἀντίχριστον· ἐξέφραζε σκαίως τὰς γνώμας του, ἐλέγχων τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς κυβερνητικοὺς, καὶ δι' αὐτὸ τὸν ἐδίκασαν, τὸν ἐνέκλεισαν εἰς ἀπομονωτήριον καὶ τὸν μετέφερον ἀπὸ φυλακῆς εἰς φυλακὴν. Διὰ νὰ μὴ ἐπωφεληθῇ ποτὲ τῆς ἐλευθερίας, καὶ διὰ νὰ μὲνῃ καθειργμένος, παρεδόθη εἰς τὴν αὐθαρεσίαν τῶν φυλάκων, ἐδεσμεύθη μὲ πέδας ὅτι οἱ συγκατάδικοί του τὸν ἐπερίπαζαν, ὅτι ὅλοι αὐτοί, μαζὺ μὲ αὐτοὺς δὲ καὶ ἡ διοίκησις ἦσαν ἄθεοι καὶ ἐγελοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, βεβηλοῦντες ἐν τῷ προ-

σώπιον των τήν εικόνα του Θεού, — πρὸς ὅλα αὐτὰ ἦτον ἀδιάφορος· εἶχεν ἰδῆ πολλά ὅταν ἦτον ἐλεύθερος. Ὅλα αὐτὰ, τὸ ἤξευρε, συνέβαινον διότι οἱ ἄνθρωποι ἔχασαν τὴν ἀληθῆ πίστιν, διότι ἐπλυνῶντο ἐν τῇ σκοτίᾳ, ὡς ἂν τυφλά κουταβάκια, ἀποσπασθέντα ἀπὸ τὴν μητέρα των.

Ἐγνώριζεν ὅτι ἡ πραγματικὴ πίστις ὑπάρχει. Τὸ ἐγνώριζε τοῦτο διότι ἤσθάνετο τὴν πίστιν αὐτὴν μέσα εἰς τὴν καρδίαν του καὶ πανταχοῦ, ὅπου ἦτο, τὴν ἀνεζήτηει. Πρὸ παντός ἤλπιζε νὰ εὕρῃ αὐτὴν εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀνεγίνωσκε πάντοτε τὸ μυστηριώδες τοῦτο βιβλίον καὶ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν διετέλει μετὰ τὴν προσδοκίαν τοῦ «ἐρχομένου εἰς τὸν κόσμον», ὅστις ὄχι μόνον θὰ ἀποδώσῃ «ἐκάστην κατὰ τὰ ἔργα του», ἀλλὰ θὰ ἀποκαλύψῃ ἐπίσης εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅλην τὴν θείαν ἀλήθειαν.

Τὴν πρωτὴν τῆς ἡμέρας τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως τοῦ Σβιετλογούπ, ἤκουσεν οὗτος τυμπανοκρουσίαν καὶ ἀνελθὼν εἰς τὸ παράθυρον εἶδε διὰ μέσου τῶν κιγκλιδῶν τὸ πλησίασαν ὄχημα καὶ πῶς ὁ νέος μετὰ κυματίζουσαν κόμην καὶ λάμποντας ὀφθαλμούς ἐξῆλθε χαμογελῶν ἐκ τῆς εἰρκτῆς καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ ὄχημα. Εἰς τὴν μικρὰν, λευκὴν του χεῖρα ἐκράτει βιβλίον τὸ ὁποῖον ἔθλιβεν ἐπὶ τῆς καρδίας του. Ὁ ρασκόλνικ ἀνεγνώρισε τὸ Εὐαγγέλιον, ὃ δὲ νέος ἐχαίρεισε τοὺς φυλακισμένους, οἱ ὅποιοι ἐκύτταζαν ἀπὸ τὰ παράθυρα, μειδιῶν ἀντήλλαξε βλέμματα μετὰ τὸν ρασκόλνικ. Οἱ ἵπποι ἐξεκίνησαν καὶ τὸ ὄχημα μετὰ τὸν ἀκτινοβολοῦντα νεανίαν, περιστοιχιζόμενον ἀπὸ συνοδίαν, ἐξῆλθε τοῦ πυλῶνος τῆς εἰρκτῆς καὶ ἐκρότησαν οἱ τροχοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου.

Ὁ ρασκόλνικ κατῆλθε τοῦ παραθύρου, ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς στρωμνῆς καὶ ἐβυθίσθη εἰς διαλογισμούς.

— Νά, αὐτὸς εὕρηκε τὴν ἀλήθειαν, — εἶπε, — οἱ δούλοι τοῦ ἀντιχρίστου ἐτοιμάζονται νὰ τὴν πνίξουν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ τὴν ἀποκαλύψῃ εἰς κανένα ἄλλον.

Ζ΄.

Ἦτο συννεφώδης φθινοπωρινὴ πρωτῆ. Ἡλιος δὲν ἐφαίνετο καὶ ἐκ τοῦ πελάγους ἔπνεε χλιαρὸς, ὑγρὸς ἀνεμος.

Ἡ ὁροσερὰ ἀτμόσφαιρα, ἡ θεὰ τῶν οἰκιῶν, ἡ πόλις, οἱ ἵπποι, οἱ ἄνθρωποι ποῦ τὸν συνῶδον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ὅλα αὐτὰ διεσκέδαζον τὸν Σβιετλογούπ. Καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρανίου τοῦ ὀχήματος, μετὰ τὰ νῦτα πρὸς τὸν ἀμαξηλάτην, ἔδλεπε κατὰ πρόσωπον τοὺς ἄνδρας τῆς συνοδεύσεως αὐτὸν φρουρᾶς καὶ τοὺς συναντωμένους πολίτας.

Ἦτο πολὺ πρωτῆ. Οἱ δρόμοι ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐπερνοῦσαν, ἦσαν σχεδὸν ἔρημοι, — ἐφαίνοντο μόνον ἐργάται. Ἀμαξηλάται μεταφέροντες κροτούσας σιδηρᾶς ράβδους, παραμερίζοντες τὰς βαρυφόρους ἀμάξας των διὰ νὰ δώσουν δρόμον εἰς τὸ ὄχημα, ἐσταματοῦσαν καὶ ἐκύτταζαν μετὰ περιέργειαν καὶ ἐκπλήξιν τὸν Σβιετλογούπ. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ἀπεκαλύφθη καὶ ἐσταυροκοπήθη. Εἰς τὸν πυλῶνα μιᾶς οἰκίας ἀνεφάνη μάγειρος μετὰ λευκὸν κεφαλοκάλυμμα, μετὰ ποδιάν, κρατῶν πανέρι. Ἰδὼν τὸ ὄχημα, ἐστράφη ἀμέσως ὀπίσω, εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἐπανήλθεν αὐθωρεὶ συνοδευόμενος ὑπὸ γυναικός, καὶ οἱ δύο δὲ, κρατῶντες τὴν ἀναπνοὴν των

καὶ ἀνογοκλείοντες τοὺς ὀφθαλμούς, ἤκολούθησαν τοὺς ὀφθαλμούς τὸ ὄχημα μεχρισώτου τοῦτο ἐξῆλθε στή. Κάποιος κακοενδεδυμένος ἄνθρωπος, ἀξέσπαστος καὶ μετὰ λευκὰς τρίχας εἰς τὰ μαλλιά του, ἐχειρονομοῦσεν ἰσχυρῶς καὶ ἔλεγε κατὰ ἀποδοκιμαστικῶς εἰς τὸν θρανίον, δεικνύων τὸν Σβιετλογούπ. Δύο παιδιὰ τοῦ ὀχήματος ἐπλησίασαν τρέχοντα πρὸς τὸ ὄχημα καὶ προσήκον αὐτόν, ἀλλὰ μὴ προσέχοντα εἰς τὸ ἐμπροσθεν θρανίον, ἔτρεχον πλαγίως ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου. Τὸ γαλεῖτερον ἀπὸ αὐτὰ ἔτρεχε μετὰ βραχέα καὶ γοβήματα, τὸ ἄλλο, τὸ μικρότερον, ἀσκεπὲς τὸ ἐκπρόσωπον, ἐξ ὀπισθεν καὶ ῥίπτον ἔντρομα βλέμματα ἐπὶ τοῦ ὀχήματος, μόλις κατέφθανε τὸ ἄλλο παιδίον, προσκόμενον ἐπὶ τῶν βραχέων ποδῶν του. Συναντήσας τὸ βιβλίον τοῦ Σβιετλογούπ, τὸ ἐχαίρεισε διὰ τῆς κεραιῆς. Ἡ κίνησις αὕτη ἐκ μέρους τοῦ φοβεροῦ ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον μετέφερον ἐπὶ τοῦ ὀχήματος, τόσον ἐκπλήξεν αὐτόν, ὥστε ἐφούσκωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἦτο ἤδη ἔτοιμος νὰ κλαύσῃ, ἀλλ' ὁ Σβιετλογούπ τοῦ ἐξαπέστειλε φίλημα διὰ τῆς χειρὸς καὶ τοῦ ἐπιμογέλασε χαδευτικᾶ. Καὶ τὸ παιδίον, ἀπροσδοκῶν τὸ ἀπῆντησε μετὰ ἕνα γλυκὺ καὶ ἀγαθὸν χαμόγελο.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον διήρχετο ἡ μεταφορά, ἡ συναίσθησις τοῦ τί ἀναμένει αὐτόν περὶ τέρω, οὐδόλως διέκοψε τὴν γαληνιαίαν καὶ ἐπίσημον ψυχικὴν κατάστασιν ἣτις εἶχε καταλάβει τὸν Σβιετλογούπ.

Μόνον ὅταν ἐπλησίασαν πρὸς τὴν ἀγγόνην καὶ ἔβλεπον αὐτὸν ἐκ τοῦ ὀχήματος, ὅταν εἶδε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐγκαρσίαν δοκόν, καὶ τὸ σκηνίον, τὸ ὁποῖον ἐσειετο ἐλαφρῶς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου τῆς ἡσθάνθη κατὰ τι, ποῦ ὡς νὰ τοῦ ἐπληξέ τὴν καρδίαν. Ἐσκοτίσθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔβλεπε παρά μίαν στιγμὴν. Πέριξ τοῦ ἰκριώματος ὁ σκοτεινὸς στοίχος στρατιωτῶν ἐνόησαν καὶ ἀξίωματοὺς βηματίζοντας κατὰ μέτωπον τῶν στοίχων. Μετὰ κατεδιβάσθη τοῦ ὀχήματος ὁ Σβιετλογούπ, ἠκούσθη γοργὴ τυμπανοκρουσία, ἡ ὁποία τὸν ἔκαμε ν' ἀνακηρύχσῃ. Ὅπισθεν τῶν στρατιωτῶν εἶδε ἄνδρας καὶ γυναῖκας μέσα εἰς ἀμάξας, οἱ ὅποιοι ἤλθον νὰ παρασπῶν εἰς τὸ θέαμα. Ὅλη αὕτη ἡ εἰκὼν ἐκ πρώτης στιγμῆς κατέπληξε τὸν Σβιετλογούπ, ἀλλ' ἀμέσως ἐνθυμήθη τὸ ποῖός τις ἦτο πρὸς τῆς φυλακισέως του, καὶ μόνον ἡ σθάνθη οἶκτον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τούτους τοὺς σκοτελοῦντας ἐν ἀγνοίᾳ ἐκείνου τὸ ὁποῖον οὗτος ἦδη ἐγνώριζε. «Καὶ αὐτοὶ ὅμως θὰ τὸ μάθουν! ἐγὼ ὅμως θάμνω ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια θὰ ζήσῃ. Θὰ μάθουν, πῶς ἡ εὐτυχία θὰ γείνη εἰς ὅλους προσετῆ καὶ ὄχι εἰς ἐμὲ μόνον!»

Ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς ἀξίωματικῆς. Ἡ τυμπανοκρουσία ἔπαυσε καὶ ὁ ἀξίωματικὸς ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ μετὰ ἀφύσικην φωνὴν ἀσθενέστατα ἀντιχοῦσαν εἰς τὸ εὐρύ, ἀνοικτὸν ποῖον μετὰ τὴν κροῦσιν τῶν τυμπάνων, — τὴν μωρὰν ἐκκελευστικὴν ἀπόφασιν, ποῦ εἶχεν ἀναγνώσει ὁ ἰκριαστῆς, περὶ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων ἀνθρώπων τὸν ὁποῖον θὰ φονεύσουν ἀμέσως, καὶ τὴν ὑπόμνησιν περὶ ἀπωτέρου καὶ ἐγγυτέρου μέλλοντος.

— «Τί τὰ θέλουν τώρα, τί τὰ θέλουν αὐτὰ;» ἐσυλλογίζετο ὁ Σβιετλογούπ. — Τί κρίμα ποῦ ἔως σφῶρα δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τὸ ἐννοήσουν, εἰς ἐμὲ δὲ εἶνε πλέον

ἐννοεῖν νὰ τοὺς τὸ ἐξηγήσω. Θὰ τὸ μάθουν ὅμως. Καὶ ἐμεῖς θὰ τὸ μάθω.»

Ὁ νέος μετὰ στίλβον πρόσωπον, μετὰ μακρὰν ἀραιὰν πρὸς τὸν Σβιετλογούπ, μετὰ ἀργυροῦν σταυρὸν εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρά του ἐπλησίασε πρὸς τὸν Σβιετλογούπ.

«Πολυεὐπλαγχε Θεέ...», — ἤρχισεν οὗτος ἀναγινώσκων τὸν σταυρὸν ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα καὶ κρατῶν αὐτὸν πρὸς τὸν Σβιετλογούπ.

Ὁ Σβιετλογούπ ἀνεσκήρτησε καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον εἰς τὸν ἱερέα, ἐξ αἰτίας τοῦ ὅτι ἐλάμβανε μέρος ἀπὸ τῆς παραμοίαν σκηνῆν καὶ ταυτοχρόνως ὁμοίει περὶ τῆς ἀπληροφάνειας, ἀλλ' ἐνθυμηθεὶς τοὺς λόγους τοῦ Εὐαγγελίου «οὐκ οἶδασι τί ποιούσι», κατέβαλε προσπάθειαν καὶ ἐντροπαλὰ εἶπα χαμηλοφώνως:

— Μετὰ συγχωρεῖτε, αὐτὸ δὲν μοῦ χρειάζεται. Συγχωρεῖτε, παρακαλῶ, ἀλλὰ, ἀληθινὰ, αὐτὸ δὲν μοῦ χρειάζεται, σὰς εὐχαριστῶ.

Ἐπειτα τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἱερέα, ὅστις μεταδιβάλλων τὸν σταυρὸν εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα καὶ ἀνταλλάσσων χεῖρας μετὰ τοῦ Σβιετλογούπ, προσπαθῶν νὰ τὸν κυττάξῃ εἰς τὸ πρόσωπον, κατῆλθε τοῦ ἰκριώματος. Τὰ τύμπανα ἐκρούσθησαν ἐκ νέου, καταπνίγοντα πάντα ἄλλον ἦχον.

Μετὰ τὸν ἱερέα ἐπρόβαλεν ἐμπρὸς ἀνὴρ μεσαίου ἀσκήματος, μετὰ στρογγυλοὺς ὄμους καὶ μυώδεις χεῖρας, μετὰ σουρτουκὸν χωρὶς γέλεκον μετὰ λοξὸν περιλαίμιον, καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὸν Σβιετλογούπ, ἐνῶ τὰ ἄκρα τοῦ ἰκριώματος ἐσειετο ἐκ τῶν ταχέων βηματῶν του. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔρριψεν δεξὴν βλέμμα ἐπὶ τοῦ Σβιετλογούπ, ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν ἐγγύτατα, ἀνῆλθεν ἀπὸ τὴν ἀποφορὰν θότκας καὶ ἰδρώτους, τὸν ἔπνεε διὰ τῶν ἰσχυρῶν δακτύλων του ἐκ τῶν χειρῶν ἐπὶ τὸν καρπὸν καὶ σφίγγας αὐτὰς τόσον, ὥστε ὁ Σβιετλογούπ ἐπόνεσε, τὰς ἦνωσεν ὀπίσω εἰς τὴν ῥάχιον του καὶ τὰς ἔδεσε σφιγκτᾶ. Συσφίγγας τοιοῦτοτρόπου αὐτὸν ὁ δῆμος πρὸς στιγμὴν ἐπεβράδυνε, κατὰ συλλογιστόμενος, καὶ ἀπὸ τὸν Σβιετλογούπ μετέφερε τὸ βλέμμα πρὸς ἀντικείμενά τινα τοποθετημένα παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος, ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ αἰωρουμένου ἐπὶ τῆς ὀριζοντίας δοκοῦ σχοινίου. Ἀφοῦ ἐσκέφθη τί τοῦ ἐχρειάζετο, ἐπλησίασε πρὸς τὸ σχοινίον τὸ ἐτακτοποίησε καὶ ἀπώθησε τὸν Σβιετλογούπ πλησιέστερα πρὸς τὸ σχοινίον καὶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἰκριώματος.

Ὅπως κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς εἰς θάνατον καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ὁ Σβιετλογούπ καλὰ καλὰ δὲν εἶδε ποίαν σημασίαν εἶχε δι' αὐτόν, ἐν συνόλῳ λαμβανόμενῃ αὕτη, οὕτω καὶ τώρα δὲν ἠδύνατο νὰ συλλογισθῇ τὴν πλήρη ἔννοιαν τῆς ἐπικειμένης στιγμῆς καὶ ἐσκέπτετο μετὰ ἀπορίαν τὸν δῆμον, καθ' ὃν χρόνον οὗτος, ἀσκήτως, ἐπιτηδεῖς καὶ μετ' ἐπιμελείας προσεπάθει νὰ ἀπελευθέρωσεν τὸ φοβερὸν ἔργον του. Τὸ πρόσωπον τοῦ ἱερέου ἦτο ἐκ τῶν συνηθεστέρων τοῦ ρώσσου ἐργάτου, ἐν ἦτο ἀγριον, ἀλλὰ σκυθρωπὸν, ὅπως συμβαίνει, εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποῦ προσπαθοῦν νὰ ἐκτελέσουν, ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριθέστερον ἀπαραίτητον καὶ περίπλοκον ἔργασίαν.

— Διότι, τώρα ἀπ' αὐτὴ τὴν μεριά... — εἶπεν ὁ δῆ-

μιος μετὰ βραχνὴν φωνὴν, σπρώχων αὐτὸν πλησιέστερον πρὸς τὸ χεῖλος.

Ὁ Σβιετλογούπ μετεκινήθη. «Κύριε, βοήθησόν με, ἐλέησόν με.» — εἶπε χαμηλοφώνως.

Ὁ Σβιετλογούπ δὲν ἐπίστευε εἰς τὸν Θεὸν καὶ συχναῖς μάλιστα ἐπερίπαιζεν ἐκείνους ποῦ ἐπίστευον εἰς Αὐτόν. Καὶ τώρα μάλιστα δὲν ἐπίστευεν εἰς τὸν Θεόν· δὲν ἐπίστευε, διότι δὲν ἠμποροῦσε νὰ μὴ ἐκφράξῃ διὰ τῶν λόγων του, νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται νοερῶς. Ἐκείνος ὅμως τὸν ὁποῖον τὴν στιγμὴν ταύτην ἀνέφερε παρουσιάζετο εἰς αὐτόν. Ὅν πραγματικώτερον ἐκείνου τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἐγνώριζε.

Ἐπλησίασε πρὸς τὸ χεῖλος καὶ ἀκουσίως προσεβλέψας ἐπὶ τοὺς στοίχους τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἐορτασίμως ἐνδεδυμένων θεατῶν, ἐσκέφθη ἐκ νέου: «Πρὸς τί, πρὸς τί τὰ κάμνουν ὅλα αὐτὰ;» Τὸν ἐκυρίευσεν οἶκτος πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν ἑαυτὸν του καὶ ἐδάκρυσεν.

— Ἀμ' ἐσὺ ἐμένα δὲν με λυπᾶσαι; — ἠρώτησε, συλλαβὸν ἐπάνω του τὸ βλέμμα τῶν γοργοκινήτων, φαίων ὀφθαλμῶν τοῦ δημίου.

Ἐκείνος πρὸς στιγμὴν ἐβράδυνε, ἀψφηνῆς ὅμως τὸ πρόσωπόν του ἐγεῖνε τραχύ.

— Λόγια δὲν χρειάζονται! — ἐμουρμούρισε μεταξὺ τῶν ὀδόντων του, ἔκυψε ζωηρῶς πρὸς τὸ ἰκριώμα, ὅπου ἔκειτο τὸ ἐπανωφόρι του καὶ κατὰ τι ἄλλο ὕψασμα καὶ μετὰ ἐπιτηδεῖαν κίνησιν ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ἐναγκαλισθεὶς ἐκ τῶν ὀπισθεν τοῦ Σβιετλογούπ, ἐκάλυψε τὴν κεφαλὴν του διὰ πανίνου σάκκου καὶ τὸν ἔσυρε βιαστικᾶ μέχρι τῆς ἀσφύος του.

«Εἰς χεῖράς Σου παραδίδωμι τὸ πνευμά μου», — ἐσκέφθη ὁ Σβιετλογούπ, ἀναμνησθεὶς τοὺς λόγους τοῦ Εὐαγγελίου.

Τὸ πνευμά του δὲν ἐναντιοῦτο πρὸς τὸν θάνατον, ἀλλὰ τὸ ἰσχυρὸν, τὸ νεαρὸν σῶμά του δὲν ἠδύνατο νὰ συγκατανεύσῃ, νὰ ὑποταχθῇ εἰς αὐτόν, ἤθελε νὰ ἀγωνισθῇ.

Ἡθέλησε νὰ κραυγᾶσῃ, νὰ ἀπαλλαγῇ, ἀλλ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἠσθάνθη, ὅτι τὸν ἀνατινάξουν, ἠσθάνθη τὸ ἔδαφος ἐκφευγὸν ὑπὸ τοὺς πόδας του, ἠσθάνθη φυσικὴν φρικτὴν ἀποπνιγμοῦ, βόην εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξαφάνισιν παντός τοῦ περιβάλλοντος.

Τὸ σῶμα τοῦ Σβιετλογούπ, ἐκρεμάσθη, αἰωρηθὲν ἀπὸ τοῦ σχοινίου οἱ ὅμοι ἀνεσπᾶσθησαν εἰς καὶ κατέπεσαν.

Ἀναμεινάς δύο λεπτὰ ὁ δῆμος σκοτεινῶς συνοφρωθεὶς, ἔθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ἀπαγχονισθέντος καὶ τοὺς ἐτίναξε δυνατὰ πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἡ κίνησις τῶν ὤμων ἔπαυσε, ἀλλὰ ἐκείνο τὸ ἄφωνον ποῦ ὑπῆρχε μέσα εἰς τὸν σάκκον, ἐσφάδασεν ἀσθενῶς, προσβάλλον ἀφύσικα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἐτέντωνε τοὺς πόδας περιβαλλομένους μετὰ τὰ περιπόδια τῆς φυλακῆς.

Κατερχόμενος τοῦ ἰκριώματος ὁ δῆμος, ἀνέφερεν εἰς τὸν ἀρχαιότερον ἀξίωματικὸν ὅτι τὸ σῶμα ἠμποροῦσε νὰ ἐκβληθῇ ἐκ τοῦ βρόχου καὶ νὰ ἐνταφιασθῇ. Μετὰ μίαν ὥραν ἐξήχθη ἐκ τῆς ἀγχόνης καὶ μετεφέρθη εἰς ἀνεγκαινίαστον νεκροταφεῖον.

Ὁ δῆμος ἔφερεν εἰς πέρας τὸ σχεδιασθέν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν τὸ κατώρθωσε τόσον εὐκολα. Οἱ λόγοι τοῦ

Σβιετλογούπ: «ἀμ' ἐσὺ ἐμένα δὲν μὲ λυπᾷσαι;» δὲν ἔβγαζαν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του. Εἶχε καταδικασθῆ ἐπὶ δολοφονίᾳ καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ δημίου τὸν ἀπῆλ-
 λασσε τῆς ποινῆς καὶ ἦτον ἀρκετὰ ἐπωφελής, ἀπὸ τῆς
 ἡμέρας ὅμως ταύτης, ἠρνήθη νὰ ἐκτελῆ τὴν ὑπ' αὐτοῦ
 ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν, ἐκείνην δὲ τὴν ἐβδομάδα
 ἐξώδευσε πῖνων ὄχι μόνον ὅσα χρήματα ἔλαβε διὰ τὴν
 τελευταίαν θανατικὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλὰ ἐπώλησε καὶ
 τὰ σχετικῶς πολυτελῆ ἐνδύματά του, καταντήσας εἰς
 τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἐδέγησε νὰ τὸν ἐγκλείσουν
 εἰς ἀπομονωτήριον, ἐκείθεν δὲ τὸν μετέφερον εἰς τὸ
 νοσοκομεῖον.

Η'

Εἰς ἐκ τῶν ἀρχηγῶν ἐπαναστατικοῦ τρομοκρατικοῦ
 κόμματος ὁ Ἰγνάτιος Μεζενέτσκις, ἐκεῖνος, ὅστις προσ-
 εἴλκυσε τὸν Σβιετλογούπ εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐνεργειῶν
 του, μετεφέρθη ἐκ τοῦ κυβερνείου, ὅπου εἶχε
 συλληφθῆ, εἰς Πετρούπολιν. Εἰς ἐκείνην δὲ τὴν ἐπαρ-
 χιακὴν φυλακὴν, ἐνθα προσωρινῶς ἐκρατεῖτο, εὐρί-
 σκετο ἐγκαθειργμένος ὁ γέρον παλαιόθρησκος, μάρ-
 τυς κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν μετεφέρετο ὁ Σβιετλο-
 γούπ πρὸς ἀπαγχονισμόν. Ἐπρόκειτο ταχέως νὰ ἐξο-
 ρίσωσιν αὐτὸν εἰς Σιβηρίαν. Δὲν ἔπαυε νὰ σκέπτεται
 περὶ τῆς ἀληθοῦς πίστεως, καθὼς καὶ περὶ τοῦ πῶς θὰ
 ἤμπορούσε νὰ μάθῃ περὶ αὐτῆς ἀκριβῶς, ἐνίστε δὲ
 τοῦ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν ὁ νεανίας μὲ τὸ εὐχαρι πρόσω-
 πον, ποῦ ἐπήγγαινε ν' ἀποθάνῃ μὲ χαρωπὸν χαμόγελον.

Ἀκούσας, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν φυλακὴν κρατεῖται ὁ
 σύντροφος τοῦ νέου ἐκεῖνου, ὁ παλαιόθρησκος ἐχάρη
 καὶ κατέπεισε τὸν ἀρχιεπιστάτην νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ
 ἴδῃ τὸν κατάδικον τοῦτον.

Μ' ὄλην τὴν αὐστηρὰν πειθαρχίαν τῆς φυλακῆς ὁ
 Μεζενέτσκις δὲν εἶχε διακόψει τὰς μετὰ τοῦ κόμματός
 του σχέσεις, καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀνέμενε τὴν
 εἶδησιν περὶ ἐφευρέσεως μηχανήματος διὰ τοῦ ὁποίου
 θὰ ἀνετινάσσετο ἡ ἀμαξοστοιχία. Ἐνθυμούμενος τῶρα
 παραλειφθεὶς τινὰς λεπτομερείας, προσεπάθει νὰ
 εὕρῃ μέσον ὅπως μεταδώσῃ ταύτας εἰς τοὺς συντρό-
 φους του. Ὄταν ὁ ἀρχιεπιστάτης εἰσῆλθεν εἰς τὸ δω-
 μάτιόν του καὶ μετὰ προφυλάξεως, μετέδωκεν αὐτῷ
 χαμηλοφῶνως, ὅτι ἕνας κατάδικος ἐπεθύμει νὰ τὸν
 ἴδῃ, ἐχάρη, ἐλπίζων, ὅτι ἡ πληροφορία αὕτη ἤθελε
 διευκολύνει τὰς μετὰ τῶν φίλων σχέσεις του.

- Τί ἄνθρωπος εἶνε;
- Χωρικός.
- Τί θέλει;
- Θέλει νὰ ὁμιλήσῃ περὶ πίστεως.

Ὁ Μεζενέτσκις ἐγέλασε.

Τέλος πάντων, στείλετέ τον ἐδῶ,—εἶπε. «Οἱ αἰ-
 ρετικοὶ αὐτοὶ ἐπίσης δὲν ἀγαποῦν τὴν κυβέρνησιν. Τί
 παράξενον, ἴσως μᾶς χρησιμεύσῃ»,—ἐσκέφθη.

Ὁ ἐπιστάτης ἀπεσύρθη, μετὰ τινα δὲ λεπτὰ εἰς τὸ
 δωμάτιον εἰσῆλθε καμπουριασμένον γερόντιον μὲ πυ-
 κνὰ μαλλιά, μὲ ὑπόλευκον γένειον τράγου καὶ μὲ
 δειλὰ κουρασμένα βλέποντα ἐμπρός των, γαλανὰ μάτια.

— Τί θέλετε; ἠρώτησεν ὁ Μεζενέτσκις.

Ὁ γέρον τὸν ἐκύταξε καὶ χαμηλώσας ἀμέσως τοὺς
 ὀφθαλμούς, τοῦ ἔτεινε μικρὰν λιπόσαρκον χεῖρα.

— Τί θέλετε;—ἐπανέλαθεν ὁ Μεζενέτσκις.

- Ἦθελα, ἀφέντη, νὰ μιλήσωμε ἕνα λογάκι.
- Λογάκι, περὶ τίνος;
- Γιὰ τὴν πίστι.
- Γιὰ ποῖαν πίστι;
- Ἀκούω, πῶς ἐσὺ ἔχεις τὴν ἴδια πίστι μ' ἐκ
 τῶν νέον ἀφέντη, ποῦ οἱ δούλοι τοῦ ἀντιχρίστου
 ξαν μὲ τὸ σχοινί στήν Ὀδησσό.

— Θὰ λέγετε, βέβαια, διὰ τὸν Σβιετλογούπ;

— Γι' αὐτὸν τὸν ἴδιον. Τὸν εἶχες φίλο;

Ὁ γέρον εἰς κάθε ἐρώτησιν παρετίθει ἐρευνητικὰ
 εἰς τὸ πρόσωπον τὸν Μεζενέτσκιον μὲ τὰ δειλά του
 τὰ καὶ ἀμέσως τὰ ἐχαμήλωνε.

— Μάλιστα, ἦτον πολὺ στενός μου φίλος.

— Καὶ εἶχατε τὴν ἴδια πίστι;

— Ἐτσι φαίνεται,—χαμογελῶν ἀπεκρίθη ὁ Μεζενέτσκις.

— Ἀκριβῶς γι' αὐτὸ ἤθελα, ἀφέντη νὰ μιλή-
 μαζύ σου.

— Μὰ ἐσεῖς τί, ἀκριβῶς θέλετε;

— Νὰ βεβαιωθῶ γιὰ τὴν πίστι σας.

— Γιὰ τὴν πίστιν μας... Καλὰ, καθίστα, — εἶπε
 Μεζενέτσκις ἀνασηκῶν τὸν ὄμω. — Ἴδου ἐπι-
 συνίσταται ἡ πίστις μας. Ἡμεῖς πιστεύομεν, ὅτι τὴν
 οὐσίαν παρανόμως ἐσφετερίσθησαν ἀπὸ ἐκεῖνους, οἱ
 ποῖοι βασανίζουσι καὶ ἀπατοῦν τὸν λαόν, καὶ ὅτι ἡμῶν
 πρέπει μὴ φειδόμενοι τὸν ἑαυτὸν μας, ν' ἀγωνιζώμεθα
 κατὰ τῶν ἀνθρώπων τούτων, διὰ νὰ ἐλευθερώσωμε
 τὸν λαόν τὸν ὅποιον αὐτοὶ ἐξπλοατάρουν... Ὁ Μεζενέτσκις
 εἶχε συνηθίσει νὰ μεταχειρίζεται ξένας
 ξεις, — τὸν ὅποιον βασανίζουσι, — ἀνεσκεύασα. —
 Ἐλοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἐξοντωθῶν. Δολοφονοῦν αὐτοὶ, πα-
 ρεὶ καὶ αὐτοὺς νὰ τοὺς δολοφονοῦμεν, ἐνόςῳ δὲν συ-
 φρονίζονται.

Ὁ γέρον ρασκόλνικ μὲ προσηλωμένους εἰς τὴν
 γῆν τοὺς ὀφθαλμούς, ἤκουε, συγκρατῶν τὴν ἀναπνοήν.

— Ἡ πίστις μας συνίσταται εἰς τὸ νὰ καταρρίψω-
 μεν τὴν δεσποτικὴν κυβέρνησιν, ἐνῶ δὲν πρέπει
 φειδόμεθα τὸν ἑαυτὸν μας, καὶ νὰ ἰδρύσωμεν ἐλευθε-
 ραν κοινοβουλευτικὴν διοίκησιν.

Ὁ γέρον ἀνεστῆναξε βαρέως, ἐσηκώθη ἀπὸ τῆς
 θέσιν του καὶ ὑπεγείρων τὰ κράσπεδα τοῦ καφτανίου
 του, ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα καὶ ἐξηπλώθη πρὸ τοῦ
 ποδῶν τοῦ Μεζενέτσκις, κτυπῶν μὲ τὸ μέτωπον τὸν
 ρυπαρὸν δάσπεδον.

- Γιατί γονατίζετε;
- Νὰ μὴ μὲ ἀπατήσῃς, ἀφέντη, ἴπμου τί εἶνε
 πίστι σου;—εἶπε ὁ γέρον ἐξακολουθῶν νὰ μένη γο-
 νυκλινῆς καὶ μὴ σηκῶν τὴν κεφαλὴν.
- Σᾶς εἶπα ποῖα εἶνε. Σηκωθῆτε ὅμως, διότι δια-
 φορετικὰ δὲν θὰ ὁμιλήσω μαζύ σας.

Ὁ γέρον ἐσηκώθη.

— Κ' ἐκεῖνος ὁ νέος ἀφέντης εἶχε τὴν ἴδια πίστι
 — ἠρώτησε, ἰστάμενος πρὸ τοῦ Μεζενέτσκι, παρατη-
 ρῶν αὐτὸν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὸ πρόσωπον, μὲ
 τοὺς ὀφθαλμούς του, τοὺς ὁποίους εὐθὺς ἀμέσως
 κατόπιν ἐχαμήλωνε.

— Εἶχε τὴν ἴδιαν πίστιν, δι' αὐτὸ καὶ τὸν ἐκρη-
 μασαν, νὰ κ' ἐγὼ τῶρα πρὸ εἴμαι κλεισμένος εἰς τὸ
 ἀπομονωτήριον διὰ τὴν ἴδιαν αἰτίαν.

Ὁ γέρον ὑπεκλίθη ἐμπρός του βαθύτατα καὶ σιω-
 πῶν, ἐξῆλθε.

Ὁ γέρον — ἐσυλλογίζετο ὁ γέρον, — ἐκεῖνος δὲν εἶχε
 τὴν πίστιν. Ἐκεῖνος ἤξευρε τὴν ἀληθινὴν πί-
 στίν, ὅμως ἡ παινεύεται πῶς ἔχει τὴν ἴδια πίστι
 ἐν ἧθει: νὰ τὸ φανερώσῃ. Καλὰ λοιπὸν, ἀφοῦ εἶν'
 ἐν ἧθει θὰ κατορθώσω τὸ δικό μου, — τί ἐδῶ, τί στή
 Σιβηρία — παντοῦ ὑπάρχει Θεός, παντοῦ ζοῦν ἄνθρω-
 γοί.

Καὶ ἀνέλαθεν ἐκ νέου τὴν Νέαν Διαθήκην, ἡ ὁποία
 τῆς ἠνοιχθῆ εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ ἀγ. Ἰωάν-
 νου ἐκείνου παρὰ τὸ παράθυρον καὶ ἤρχισε τὴν ἀνά-
 γνωσην.

Θ'

Παρήλθον ἑπτὰ ἀκόμη χρόνοι. Ὁ Μεζενέτσκις
 ἀπετελείωνε τὴν μονήρη φυλάκισίν του εἰς τὸ φρού-
 ριον τοῦ Πετροπούλοσκι, καὶ γρήγορα ἐπρόκειτο νὰ
 μεταφέρῃ αὐτὸν εἰς τὸ κάτεργον.

Πολλὰ εἶχεν ὑποφέρει κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἑπτὰ
 εἰς τὸν χρόνον, αἱ πεποιθήσεις του ὅμως δὲν ἠλλοιώ-
 θησαν καὶ ἡ ἐνέργειά του δὲν εἶχεν ἀμβλυθῆ. Κατὰ
 τὴν ἐκτέλεσιν τῆς φυλακισέως του εἰς τὸ φρούριον ἀνακρί-
 τας κατέπληξε τοὺς ἀνακριτὰς καὶ τοὺς δικαστὰς
 ἐκ τῆς ἀκατακτάτου καὶ περιφρονητικοῦ τρόπου μὲ τὸν
 ὅποιον ἐφέρετο πρὸς ἐκεῖνους εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν
 ἀνωτέρων διέτελλε ἐν τῇ κρυπτῇ ὑπέφερε φοβερὰ ἐκ
 τῆς φυλακισέως του καὶ ἐκ τῆς ἀδυναμίας νὰ φέρῃ
 πέρας τὸ ἀρξάμενον ἔργον, ἀλλὰ ἐκρυπτε τοῦτο
 ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους. Μόλις ἤρχετο εἰς συνάφειαν πρὸς
 τοὺς ἐκτελεστέους ἐντὸς τοῦ ἡ λυσοαλέα πρόκλησις
 εἰς τὰς γενομένας πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσεις, ἐσιώπα καὶ
 ἀπεκρίνετο τότε μόνον, ἔταν παρουσιάζετο περίστασις
 νὰ περᾶξῃ ἐκεῖνον τὸν ἀξιωματικὸν τῆς χωροφυλακῆς
 τὸν ἀνακριτὴν, ὅστις τοῦ ἀπῆλυθε ἐπανειλημμένας
 ἐρωτήσεις.

Ὄταν τοῦ ἔκαμαν τὴν συνήθη πρότασιν: «Εἰμπο-
 ρεῖτε νὰ βελτιώσῃτε τὴν θέσιν σας ὅταν ὁμολογήσετε
 τὴν ἀληθείαν», ἐμειδία μετὰ περιφρονησεως καὶ, μετὰ
 βραχέαν σιωπὴν ἀπεκρίνετο:

— Ἄν νομίζετε, ὅτι μὲ ἀπειλὰς ἢ μὲ ὑποσχέσεις
 θὰ μὲ ἀναγκάσῃτε νὰ προδώσω τοὺς συντρόφους μου,
 μὲ μεταφύγετε μὲ τὸν πῆχυν σας. Ἐφραντάσθητε ποτε,
 ὅτι σφεδιάζω ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὅποιον τῶρα μὲ δικάζετε
 ἐρῆ δὲν ἔχω προετοιμασθῆ διὰ τὰ πλέον χειρότερα;
 Οὐτε νὰ μὲ ἐκπλήξῃτε οὔτε νὰ μὲ τρομάξετε θὰ ἡμι-
 παρεστέ ποτε. Κάμετέ με, ὅτι εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν
 σας, ὅτι θέλετε, ἀπὸ μένα ὅμως τίποτε δὲν θὰ ἐπι-
 τύχῃτε.

Καὶ διεσκέδαξε νὰ τοὺς βλέπῃ νὰ ἀλληλοκυττά-
 ζονται μὲ ἀπορίαν.

Ὄταν ὅμως μετεφέρθη εἰς τὸ φρούριον τοῦ Πετρο-
 πούλοσκι καὶ ἐνεκλείσθη εἰς σκοτεινὴν καὶ ὑγρὰν
 φυλακὴν, μὲ ἕνα μικρὸν παραθυράκι ὑψηλὰ εἰς τὸν
 τοίχον, ἐνόησεν, ὅτι ἔχει ἐμπρός του ὄχι πλέον μη-
 γρῶν ἀλλὰ χρόνων ὀλοκλήρων φυλάκισιν καὶ κατε-
 κλιθῆν ὑπὸ φρίκης. Ἦτο φρικαλέα ἡ νεκρικὴ, ἡ κανο-
 νικὴ σιγὴ τοῦ μέρους τούτου καὶ ἡ συναίσθησις, ὅτι δὲν
 ἦτο μόνος αὐτὸς φυλακισμένος, διότι: ἐδῶ, ὀπίσω ἀπὸ
 τοῦ ἀδιαπεράστου αὐτοῦ τοίχους, ἦσαν καὶ ἄλλοι
 φυλακισμένοι, καταδικασμένοι διὰ 10, διὰ 20 ἔτη, καὶ
 ἐτελείωναν μὲ αὐτοκτονίαν, ἀπεστέλλοντο εἰς τὴν

θανατικὴν ἐκτέλεσιν, παρεφρόνουν, ἢ ἐτήκοντο βρα-
 δέως ἀπὸ ἐξάντλησιν. Ἰπῆρχον ἐδῶ ἄνδρες καὶ γυ-
 ναῖκες, ἦσαν ἴσως καὶ φίλοι... «Θὰ περάσουν χρόνια
 καὶ σεῖς ἐπίσης θὰ παραφρονήσετε ἢ θὰ κρεμασθῆτε,
 ἢ θ' ἀποθάνετε καὶ κανεὶς δὲν θὰ τὸ μάθῃ», — ἐσκέ-
 πτετο.

Καὶ τότε ἐκόχλασεν ἐν τῇ καρδίᾳ του ἡ ὀργὴ ἐναν-
 τιον ὄλων τῶν ἀνθρώπων καὶ ἰδίως ἐκεῖνων, οἵτινες
 ἦσαν ὑπαίτιοι τῆς φυλακισέως του. Ἡ ὀργὴ αὕτη
 ἀνεζήτει ἀντικείμενον κατὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύνατο νὰ
 ἐκχυθῆ, ἀπήτει: ἐνέργειαν, θόρυβον. Ἀντὶ τούτων ὅ-
 μως ὑπῆρχεν ἐδῶ νεκρικὴ σιγὴ καὶ ἀπαλὰ βήματα
 σιγηλῶν ἀνθρώπων, μὴ ἀποκρινομένων εἰς ἐρωτήσεις,
 ὁ κρότος τῶν ἀνοιγομένων καὶ κλειομένων θυρῶν ἢ
 ἐμφάνισις τῆς τροφῆς εἰς τακτικὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα, ἢ παρουσίας σιωπηλῶν προσώπων, τὸ χυνό-
 μενον διὰ τῶν ἀμαυρῶν δάλων φῶς τοῦ ἀνατέλλοντος
 ἡλίου, τὸ σκότος καὶ ἡ ἴδια γαλήνη, τὰ ἴδια μαλακὰ
 βήματα καὶ οἱ αὐτοὶ ἦχοι. Ἐτσι συνέβαινε σήμερον,
 αὔριον... Καὶ ἡ ὀργὴ μὴ εὐρίσκουσα διέξοδον, κατε-
 σπάραζε τὴν καρδίαν του.

Ἐδοκίμασε νὰ συνηνωθῆ διὰ τοῦ τοίχου μετὰ
 τῶν γειτόνων του, ἀλλὰ δὲν ἔλαβεν ἀπάντησιν, διὰ
 τοῦ κρότου δὲ προὐκάλεσε τὴν προσέγγισιν ἐκεῖνων
 τῶν ἰδίων μαλακῶν βημάτων καὶ κάποιος, χωρὶς νὰ
 ὑψώσῃ τὴν φωνὴν του, τὸν ἠπειλήσε ὅτι θὰ ἐγκλει-
 σθῆ εἰς σκοτεινὸν κελλῖον.

Εὕρισκε ἀνάπαυσιν καὶ ἀναψυχὴν μόνον κατὰ τὸν
 ὕπνον, τὸν ὅποιον ὅμως διεδέχετο φοβερὰ ἢ ἐξέγερ-
 σις. Εἰς τὰ ὄνειρά του ἔβλεπε πάντοτε τὸν ἑαυτὸν του
 ἐλεύθερον καὶ τὸ πλεῖστον ἀπερροφημένον ἀπὸ τοι-
 αῦτα συμφέροντα τὰ ὁποῖα ἐθεώρει ἀπάδοντα πρὸς
 τὴν ζωὴν του, ζωὴν ἐπαναστάτου. Ἐπαίξε κάποιον
 μαγευμένο βιολί, ἐρωτοτροποῦσε νέας γυναῖκας, ἔκα-
 μεν περιπάτους μὲ βάρκαν, ἐκυνηγοῦσε, ἢ διὰ κάποιαν
 ἐπιστημονικὴν ἀνακάλυψιν ἐλάμβανε διδακτορικὸν
 δίπλωμα, ἀπὸ εὐρωπαϊκὸν πανεπιστήμιον καὶ εἰς ἀ-
 πάντησιν ἀπήγγελλε κατὰ τὸ γεῦμα εὐχαριστηρίου
 στίχους.

Τὰ ὄνειρα ταῦτα ἦσαν τόσοσιν ζωηρὰ, ἐνῶ ἡ πραγ-
 ματικότης ἦτον τόσοσιν θαμβή καὶ μονότονος, ὥστε εἰς
 τὴν ἀνάμνησιν αὐτῶν τοῦ ἦτο δύσκολον νὰ τὰ δια-
 κρίνῃ ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ζωὴν. Ἡ σκληρὰ ἰδιότης
 τῶν ὄνειρων τούτων ἦτο, ὅτι συχνάκις ἀφυπνίζετο
 ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ
 συμβῆ τοιοῦτόν τι, τὸ ὅποιον ἐπεδίωκε, τὸ ὅποιον ἐ-
 πόθει. Καὶ αἰφνης-κτύπος εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ὄλη ἡ
 εὐχάριστος εἰκὼν ἐξηφανίζετο ἀπέμενε μόνον ἡ κα-
 ταθλιβούσα, ἡ ἀνικανοποίητος ὀρμὴ, καὶ πάλιν ὁ φαιδὸς
 οὗτος τοίχος μὲ τὰς κηλίδας τοῦ εὐρώτος, φωτι-
 ζόμενος ὑπὸ μικροῦ λαμπτήρος, ὑπ' αὐτὸν δὲ σκλη-
 ραὶ σανίδες μὲ κεκλιμένην πλαγίως ἀχυρίνην στρω-
 μινῆν. Ὁ ὕπνος ἦτο δι' αὐτὸν ἡ καλλιτέρα ὥρα. Ἐφ'
 ὅσον ὅμως παρετίνετο ἡ φυλάκισις του καὶ ὁ ὕπνος
 αὐτὸς σπανιώτερον τὸν ἐπεσκέπτετο.

Ἐπεκαλεῖτο τὸν ὕπνον ὡς τὴν ὑψίστην εὐτυχίαν,
 ἀλλ' ὅσῳ μάλλον ἐπόθει νὰ κοιμηθῆ, τόσοσιν ἐκκλινε
 πρὸς τὴν ἀϋπνίαν. Ἦρκει νὰ εἰπῆ «νυστάζω» διὰ νὰ
 ἐξαφανισθῆ ὁ ὕπνος.

Ὁ περίπατος καὶ ἡ κίνησις μέσα εἰς τὸ μικρὸν κελ-
 λῖον οὐδὲν ὄλεσε τὸν ἀνεκούφιζον.

Ἀπὸ τὰς προσπάθειάς ταύτας μόνον ἐξησθένει καὶ καθίστατο νευρικώτερος. Ἦρχισε νὰ τοῦ πονῆ ἡ κεφαλὴ, καὶ ἂν ἐκλείε τὸς ὀφθαλμούς, ἐνεφανίζοντο ἀπαίσιαι εἰκόνες, πότε μὲ ἀνασηκωμένας τρίχας, πότε μὲ γυμνὸν κρανίον, μὲ πελώρια στραβωμένα στόματα, ἢ μία φοβερωτέρα τῆς ἄλλης καὶ ὄλαι αὐταὶ ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ, τοῦ παρδαλοῦ ἐκ τῶν κηλίδων βάρους, ἔκαμνον τερατώδεις μορφασμούς. Ἐπειτα ἤρχισαν νὰ ἐμφανίζονται ἐμπρὸς του καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν δὲν ἐκλείε τὸς ὀφθαλμούς, καὶ ὄχι μόνον πρόσωπα πλέον, ἀλλὰ καὶ δλόκληροι μορφαί, αἱ ὅποια συνμιλοῦσαν καὶ ἐστριφογύριζαν εἰς χορόν. Κατελιγμένον ὑπὸ φρίκης, ἤρχιζε νὰ πηδᾷ, νὰ κτυπᾷ τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸν τοίχον, νὰ ἐκβάλλῃ διατόρους οἰμωγὰς, καὶ τότε ἠνοίγετο τὸ παραθυράκι τῆς θύρας καὶ ἤρμεος, σιγαλὴ φωνὴ ἐπρόφερε :

— Δὲν ἐπιτρέπονται φωνές!

— Φωνάζατε τὸν ἐπιστάτην! — ἐκραύγαζεν ὁ Μεζενέτσκις. Ἀπάντησις δὲν ἐδίδοτο, καὶ τὸ παραθυράκι ἐκλείετο μετὰ κρότου.

Καὶ ἡ ἀπελπισία αὐτῆ τῶν συνετάρασε, ὥστε δὲν ἐπεθύμει ἄλλο, παρὰ τὸν θάνατον. Ἐν παρομοίᾳ καταστάται: εὐρισκόμενός ποτε ἀπεφάσισε ν' αὐτοκτονήσῃ. Εἰς τὸ κελλίον ὑπῆρχεν ἀνεμιστήρ, πρὸς τὸν ὅποιον ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ προσδέσῃ σχοινίον μὲ βρόχον. Σχοινίον ὅμως δὲν ὑπῆρχε. Ἦρχισε νὰ σχίζῃ τὸ σεντόνι εἰς στενὰς λωρίδας ἀλλὰ δὲν ἤρχε. Τότε ἀπεφάσισε νὰ ἀποθάνῃ διὰ τῆς πείνης καὶ δύο ἡμέρας δὲν ἔφαγε τίποτε, τὴν τρίτην ὅμως ἡμέραν τόσοσιν εἶχεν ἐξασθενήσει ὥστε προσεβλήθη ὑπὸ ἰσχυροτάτου πυρετοῦ. Ὅταν τοῦ ἔφεραν τὸ γεῦμά του τὸν εὐρήκαν κατακείμενον εἰς τὸ δάπεδον, μὲ ὀρθάνοικτα μάτια καὶ ἀναίσθητον.

Προσῆλθεν ὁ ἰατρὸς, τὸν ἔθεσεν ἐπὶ τῆς στρωμνῆς, τοῦ ἔδωκε ρούμι καὶ μορφίνην καὶ τὸν ἀπεκοίμισε.

Ὅταν τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐξύπνησε, εἶδε τὸν ἰατρὸν ποῦ ἐστέκετο ἐπάνωθεν του καὶ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν, τὸ γνωστὸν εἰς τὸν Μεζενέτσκιον ὄργιλον αἰσθηματὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχε δοκιμάσει, ἐκ νέου κατέλαβεν αὐτόν.

— Πῶς δὲν ἐντρέπεσθε νὰ ὑπηρετῆτε ἐδῶ μέσα; — εἶπε εἰς τὸν ἰατρὸν, ὅταν ἐκεῖνος κύψας, ἠχροᾶτο τοὺς σφιγμούς του. — Γιατί μὲ θεραπεύετε, γὰρ ν' ἀρχίσετε νὰ μὲ βασανίσετε ἐκ νέου; Αὐτὸ εἶπε τὸ ἴδιον ὅταν παρευρίσκεσθε εἰς ποινὴν μὲ ραβδισμοῦ καὶ ἔπειτα νὰ ἐπιτρέψετε νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ πείραμα.

— Λάβετε τὸν κόπον νὰ ἔαπλώσετε μὲ τὴν ράχιν, — εἶπεν ἀτάραχος ὁ ἰατρὸς χωρὶς νὰ τὸν βλέπῃ καὶ λαμβάνων ἐκ τῆς τσέπης του τὸ στηθοσκόπιον.

Μερικοὶ ἰατροὶ θεραπεύουν τὰς πληγὰς διὰ νὰ καταστῇ δυνατόν νὰ δώσουν καὶ τὰς ὑπολοίπους πέντε χιλιάδας ραβδισμούς. Φύγε, πῆγαινε στὸ διάβολο! ἀνεφώνησεν ὁ Μεζενέτσκις, ἀναπηδῶν ἐκ τῆς στρωμνῆς: Γκρεμισθῆτε ἀπ' ἐδῶ, ξεσῶν ἐγὼ ν' ἀποθάνω καὶ χωρὶς ἑσᾶς.

— Δὲν κάμνετε καλά, νέε μου, δὲν κάμνετε καλά, εἰμπορεῖτε νὰ πάθετε διὰ τὴν ἀυθιδαίαν σας.

— Στοῦ διαβόλου τὴ μάνα, σᾶς λένε, στοῦ διαβόλου τὴ μάνα!

Καὶ ὁ Μεζενέτσκις ἔλαβε τοιαύτην ἀπειλητικὴν στάσιν, ὥστε ὁ ἰατρὸς ἔσπευσε νὰ φύγῃ.

I'

Ἦτο ἄρα ἀποτέλεσμα τῆς θεραπείας ἣ εἶχε παθεῖ ἡ κρίσις, κατηνύστη ἄρα ἡ ἔξαψις τῆς ὀργῆς καὶ κληθεῖσα ἐκ τῆς θέας τοῦ ἰατροῦ, ἐν πάσῃ περιπέσει ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔγεινε κάτοχος ἑαυτοῦ ἤρχισεν ἐντελῶς νέον βίον.

«Δὲν εἰμποροῦν καὶ δὲν θὰ μὲ κρατοῦν ἐδῶ νίως, — ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. — Γρήγορα ἢ ἀργὰ ἔξω ἀφήσουν ἐλεύθερον. Ἴσως, — καὶ εἶνε τοῦτο πολεμικὸν ἄνθος, — ν' ἀλλάξῃ τὸ πολιτεύμα (οἱ δικοὶ μας ἐξακρίβωσαν τὸ ἔργον των), ἐπομένως καλλίτερα νὰ προσθήσω νὰ ζήσω διὰ νὰ ἔδω ὕγινης καὶ ἱκανὸς νὰ λάβω ἐκ νέου τὸ ἔργον.»

Πολὺν καιρὸν ἐμελέτα ποῖος τρόπος τοῦ ζῆν σκοπιμώτερος καὶ κατέληξεν εἰς τὸ ἐξῆς συμπέρασμα: εἰς τὰς ἑννέα τῆς ἑσπέρας ἐπλάγιαζε καὶ ἠνάγκασεν τὸν ἑαυτόν του νὰ μὲνῃ πλαγιασμένος, κατῶρθον δὲν κατῶρθωνε ν' ἀποκοιμηθῇ μέχρι τῆς πέμπτῃ πρωΐνης ὥρας. Τότε ἐσηκῶνετο, ἐνίπτετο καὶ ἐνεκρίθη ἔκαμνε κάποιος σωματικὰς ἀσκήσεις καὶ ἔπειτα ἐξεφράζετο, ἀνεχώρει δι' ὑποθέσεις του. Μὲ τὴν κατάσιν του ὠδεύεν εἰς τοὺς δρόμους τῆς Πετροπόλεως, ἀπὸ τὴν λεωφόρον Νέδοσκη μέχρι τῆς Ναδὸσκης, προσεπάθει νῆ παραστήσῃ πᾶν ἔτι ἡδύκατον νὰ συναντήσῃ καθ' ὁδόν: τὰς ἐπιγραφὰς τῶν κατὰ τὴν ὁδοῦ, τὰς οἰκίας, τοὺς ἀστυνομικοὺς, τὰ ὄχημα καὶ τοὺς πεζοπόρους. Φθάνων μέχρι τῆς Ναδὸσκης, εἰσῆρχετο εἰς οἰκίαν, ποῦ κατοίκει ὁ φίλος καὶ συνάδελφός του ἐν τῷ κοινῷ ἔργῳ, καὶ ἐκεῖ μὲ μὲ ἄλλους συνελθόντας συντρόφους συνεζήτουν τὸ σχέδιον τῶν μελλουσῶν ἐνεργειῶν. Ἀπεφάνετο ὑπὲρ καὶ κατά, ἐφιλονείκουν. Ὁ Μεζενέτσκις ὡς ἐπὶ δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐνίοτε ὠμιλοῦσε τὸσον δυνατὰ, ὥστε ὁ ἐπιστάτης τοῦ ἔκαμνε παραστήσῃ σις διὰ τῆς θυρίδος, ἀλλ' ὁ Μεζενέτσκις δὲν ἐπέπροσοχὴν καὶ ἐξηκολούθει τὴν κατὰ φαντασίαν ἐν Πετροπόλει ἡμέραν. Παραμείνας δύο ὥρας μὲ τοὺς φίλους του, ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἐγευματιζέ, κατ' ἀρχὰς κατὰ φαντασίαν, ἔπειτα ἐμπράκτως τρώγων τὸ προσκομιζόμενον αὐτῷ γεῦμα, καὶ ἔπειτα πάντοτε μετρίως. Κατόπιν τούτου, ἔμενε κατ' οἶκον καὶ ἐμελέτα ἱστορίαν ἢ μαθηματικά, ἐνίοτε κατὰ τὴν κυριακάς, φιλολογικά. Ἡ μελέτη τῆς ἱστορίας συστάτο εἰς τὸ ὅτι ἐξέλεγε προηγουμένως ὀρισμένην ἡμερᾶν καὶ ἔθνος καὶ ἀνεμνήσκετο ἔλα τὰ ἀφορμήσιν αὐτῆν γεγονότα καὶ τὰς χρονολογίας. Κατὰ τὸν χρόνον τῶν μαθηματικῶν αὐτοῦ μελετῶν, ἔλυε νοερῶς ἀριθμοὺς καὶ γεωμετρικὰ προβλήματα: τοῦτο ἦτο ἡ προφιλής αὐτοῦ ἐνσχόλησις. Κατὰ τὰς Κυριακάς Πόσκιν, Γόγολ καὶ Σαίξσπηρ καὶ συνέγραφεν ὀλίγον καὶ ὁ ἴδιος.

Προτὸν νὰ πέσῃ νὰ κοιμηθῇ ἐπεχειρεῖ κατὰ φαντασίαν μίαν ἄλλην μικρὰν ἐκδρομὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν συνδιελέγετο μετὰ τῶν φίλων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν εὐτραπέλους, χιομουριστικὰς, ἐνίοτε καὶ σοβαρὰς συζητήσεις, ἄλλοτε, πρᾶγματι, γενομένης ἢ ἐπινοουμένης ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὴν παρούσαν περίστασιν. Πρὶν ἢ κατεκλιθῆ, ἔκαμνε 2,000 πραγματικὰ πλέον βήματα, μετὰ εἰς τὸν κλωθὸν του, κατόπιν τῶν ὁποίων κατεκλίθη καὶ ἀπεκοιμήτο.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν συνέβαινον τὰ αὐτὰ. Ἐνίοτε ἐπὶ τὸν εἰς τὴν νότιον Ρωσίαν διὰ νὰ ἐξεγείρῃ κατοίκους, ἢ ἔκαμνε ἐπανάστασιν καὶ μαζὺ μὲ λαὸν ἐξεδίωκε τοὺς γαιοκτημόνας, διανέμων τὰς γῆρας εἰς τὸς χωρικοὺς. Ὅλα ταῦτα, ἄλλως τε, κινῶντο εἰς τὴν φαντασίαν του ὄχι διαμίας, ἀλλὰ ὡς μὲ ὄλας τὰς λεπτομερείας. Ἐφαντάζετο τὸ ἐπαναστατικὸν κόμμα ἐθιράμβευε παντοῦ, ἢ ὀργητικὴ ἐξουσία ἐκλονίζετο καὶ ἠναγκάζετο νὰ ἐκκαλέσῃ νομοθετικὴν συνέλευσιν. Ὅλοι ἔσοι ἐκκαλέσῃ τὸν λαὸν ἐξηφανίζοντο, ἐκηρύσσετο δημοκρατία, αὐτὸς δὲ ὁ Μεζενέτσκις, ἐξελέγετο πρόεδρος. Ἐπειτα κατῶρθον νὰ φθάνῃ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ ὁ γρήγορα καὶ τότε ἤρχιζεν ἐκ νέου, φθάνων εἰς τὸ σκοπὸν του δι' ἄλλων μεθόδων.

Ὅτω πῶς διήλθεν ἐν ἔτος, καὶ δεύτερον καὶ τρίτον ἐνίοτε μὲ τινὰς ἐκτροπὰς ἀπὸ τὴν καταμερισμένην αὐτῆν ζωὴν, εἰς πλείστας ὅμως περιπτώσεις ἐκλήροτο. Ἐπαληθεύων τὴν πορείαν τῶν σκέψεων του, τὰς ἐξεχώριζεν ἀπὸ τὰς ἐκουσίας παρεχόμενας καὶ σπανιότατα μόνον καταλαμβάνετο ἐκ ἀπηνίας καὶ τοῦ παρουσιάζοντο διάφοροι ὅπτα. Τότε ἤρχιζε νὰ παρατηρῇ τὸν ἀνεμιστήρα καὶ ἀλλοτρίετο πῶς νὰ προσδέσῃ τὸ σχοινίον, πῶς νὰ ἐκκαλέσῃ τὸν βρόχον καὶ νὰ κρεμασθῇ. Κατῶρθον ἐν ἑσῆς νὰ κατακινᾷ τὰς προσβολὰς ταύτας, αἵτινες ἐκκαλέσῃ πολὺ. Ὅτω πῶς διήλθεν ἐπὶ τὰ ἔτη. Ὅταν ἐπέστη τὸ τέλος τῆς ἀπομονωτικῆς φυλακισέως καὶ ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὸ κάτεργον, ἦτο ὅπως ἐπὶ τὸν κατῶρθον καὶ πληρέστατα κάτοχος τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων.

IIA'

Μετέφερον αὐτὸν χωριστὰ, ὡς λίαν ἐπικίνδυνον ἐγχεματικὸν καὶ δὲν τοῦ ἐπέτρεπον νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ ἄλλους. Μόνον εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Κρασνογιάρσκ ἐπέστη δυνατόν νὰ συνάψῃ σχέσεις μὲ μερικοὺς πολιτικούς καταδικασμένους, ἀπόστολλομένους εἰς τὸ κάτεργον. Ἦσαν οὗτοι ἑξ: δύο γυναῖκες καὶ τέσσαρες ἄνδρες. Μοι νέοι τῆς νέας σχολῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Μεζενέτσκις ἠγάπα. Ἦσαν ἐπαναστάται τῆς ἐπομένης γενεᾶς μεταγενέστεροί του, καὶ ἐπομένως εἶχον δι' αὐτὸν ἰσχυρότερον ἐνδιαφέρον. Ὁ Μεζενέτσκις προσεδόκα τὸ αὐτὸ ἢ ἠκολούθουν τὰ βήματα του καὶ φυσικὰ, ὡς ἐπὶ νὰ ἀναγνωρίζουν πᾶν ὅτι συνετελέσθη ὑπὸ τῶν προκατῶν των καὶ ἰδίᾳ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Μεζενέτσκις. Ἦτοιμάζετο νὰ προσενηχθῇ πρὸς αὐτοὺς φιλικῶς καὶ προστατευτικῶς. Πρὸς μεγάλην του ὄψιν ἔπαρταν καὶ δυσφορίαν, οἱ νέοι αὐτοὶ ὄχι μόνον δὲν ἐνεμνήσαν ὡς πρόδρομον καὶ διδάσκαλόν των, ἀλλὰ προσήνεχθησαν πρὸς αὐτὸν μὲ κάποιαν συγκρασίαν, παρασιωπήσαντες περὶ τῶν ἰδεῶν του καὶ ἀκατολογοῦντες αὐτὰς ὅτι ἐπάλλησαν πλέον. Ὅπως ἐπὶ τὸν οἱ νέοι αὐτοὶ ἐπαναστάται, πᾶν ὅτι ἐπραξεν ὁ Μεζενέτσκις καὶ οἱ φίλοι του, ὄλαι αἱ ἀπόπειραὶ των ἐπὶ ἐξεγείρουν τοὺς χωρικοὺς, πρῶτον πάντων δὲ τὸν ἀνεμιστήρα τῶν οὐρανοῦ, αἱ δολοφονίαι τοῦ διοικητοῦ Κραπότκινη, τοῦ Μεζεντσόφ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀντιπροέδρου Ἀλεξάνδρου Β', ὄλα ταῦτα ἦσαν αὐτόκαρμα λάθη. Αὐτὰ ἔφερον τὴν ἀντίδρασιν ἐπὶ τῆς βα-

σιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' καὶ ἐγένοντο ἀφορητῆ, ὥστε ἡ χώρα σχεδὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρὸ τῶν μεταρρυθμίσεων κατάστασιν. Τὴν σωτηρίαν τοῦ λαοῦ, κατὰ τὴν νέαν διδασκαλίαν, ὡφειλον ν' ἀναζητήσωσιν εἰς διάφορον ἐντελῶς διεύθυνσιν.

Δύο ἡμέρας καὶ δύο ἑσπέρας ἐφιλονείκουν ὁ Μεζενέτσκις μετὰ τῶν νέων γνωρίμων του. Εἰς, ἀρχῆς πάντων τῶν λοιπῶν, ὁ Ρωμᾶν, ὅπως τὸν ὠνόμαζον, ἰδίᾳ, ἐξηρήθη: τὸν Μεζενέτσκινη διὰ τῆς θαρραλέας πεποιθήσεώς του εἰς τὸ ἀλάθητον τῶν θεωριῶν του καὶ διὰ τῆς ἐπεικειᾶς, τοῦ σαρκασμοῦ, μᾶλλον δι' οὐ ἐπέκρινε τὴν ἄλλοτε ὀρθοῦν τοῦ Μεζενέτσκινη καὶ τῶν συντρόφων του.

Ὁ λαὸς, κατὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ Ρωμᾶν, ἦτο ἀγροῖκος ὄχλος καὶ μὲ τὸν ὄχλον ἐν τῷ ἐνεστῶτι σταδίῳ τῆς ἀναπτύξεώς του δὲν ἦτο δυνατόν τίποτε νὰ γίνῃ. Ὅλοι αἱ ἀπόπειραὶ πρὸς ἐξέγερσιν τῶν κατοίκων τοῦ ρωσικοῦ χωρίου, ἦσαν ἰσοδύναμοι μὲ τὴν ἀπόπειραν νὰ πυρπολήσῃ κανεὶς τὴν πέτραν ἢ τὸν πάγον. Ὁ λαὸς πρέπει νὰ ἐκπαιδευθῇ, νὰ τὸν διδάξῃ τὴν ἀλληλεγγύην καὶ τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον διὰ τοῦ ἀναστήματος εὐρυτάτης βιομηχανίας καὶ διὰ τῆς φυσικῆς αὐτῆς ἐκβάσεως—τῆς σοσιαλιστικῆς διοργανώσεως τοῦ λαοῦ.

Ὅχι μόνον ἡ γῆ ἀπεδείχθη περιττὴ διὰ τὸν λαὸν ἀλλὰ κυρίως ἡ γῆ κατέστησεν αὐτὸν συνθηρητικὸν καὶ εὐκολον πρὸς ὑποδουλώσιν. Ὅτω συνέθη ὄχι μόνον πρὸς ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ ἐν Εὐρώπῃ. Καὶ παρέτετεν ἐκ μνήμης γνώμας ἀθηναικοτήτων καὶ στατιστικὰς. Δέον νὰ ἀπαλλάξωμεν τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ὅσῳ ἰσχυρότερον συσφίγγονται εἰς τὴν ἐργοστασιακὴν ζωὴν τὸσῳ εὐκολώτερον αἱ γαῖαι των θὰ καταληφθῶσιν ὑπὸ τῶν κεφαλαιούχων, ὅσῳ περισσότερον θὰ καταπιεζώνται, τὸσῳ τὸ καλλίτερον. Ὁ δεσποτισμὸς καὶ κυρίως, ἡ κεφαλαιοκρατία θέλει ἐκμηδενισθῇ μόνον διὰ τῆς ἀλληλεγγύης τῶν ἐργατικῶν τάξεων, ἢ ἀλληλεγγύῃ δὲ αὕτη δέον νὰ ἐξασφαλισθῇ διὰ συνδέσμων, ἐργατικῶν συναϊρετισμῶν, ὅπερ κατορθοῦται τότε μόνον, ὅταν αἱ λαῖκαὶ μάζαι παύσουν νὰ κατέχωσι γαῖας καὶ γίνωσι προλετάρια.

Ὁ Μεζενέτσκις συνεζήτη καὶ ὠργίζετο. Ἰδίᾳ ἔκαμνε αὐτὸν νὰ γίνετα: ἐκτὸς ἑαυτοῦ μία ἐκ τῶν γυναικῶν, εὐμορφοκαμωμένη μελαγχροινῆ, μὲ πλουσίαν κόμην καὶ λάμποντας ὀφθαλμοὺς ἠτις καθήνεη παρὰ τὸ παράθυρον καὶ μὴ λαμβάνουσα ἀπ' εὐθείας μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν κάπου-κάπου ἔρριπτε ἑναδὺδ λογάκια ὑποστηρίζουσα τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Ρωμᾶν ἢ ἀπλῶς εἰρωνευομένη τὰς παρατηρήσεις τοῦ Μεζενέτσκινη.

— Μὰ εἶνε δυνατόν νὰ μετατρέψετε δλους τοὺς γεωργικοὺς πληθυσμούς εἰς ἐργοστασιακοὺς; — ἠρώτα ὁ Μεζενέτσκις.

— Καὶ διατὶ ὄχι; ἀντέλεγεν ὁ Ρωμᾶν. — Τοῦτο εἶνε παγκόσμιος οἰκονομικὸς νόμος.

— Πόθεν τὸ γνωρίζομεν, ὅτι εἶνε παγκόσμιος;

— Διαβάσατε τὸν Καούτκινη, — ὑπέλαβεν ἡ μελαγχροινῆ, περιφρονητικῶς μειδιῶσα.

— Καὶ νὰ ἰδοῦμε ἂν αὐτὸ τὸ παραδεχθῇ κανεὶς, ἔλεγεν ὁ Μεζενέτσκις—ἐγὼ δὲν παραδέχομαι, ὥστε ὄλος ὁ λαὸς νὰ γίνῃ ἀκτήμων. Πῶς εἰμπορεῖτε νὰ ξεῦ-

ρετε σεις, διτι θα δεχθῆ ἐκεινο τὸ σοσιαλιστικὸν ἰσόπεδον τὸ ὅποιον σεις προαποφασίζετε.

— Τοῦτο εἶνε ἐπιστημονικῶς θεμελιωμένον, — παρετήρησεν ἡ μελαχροινὴ, μὴ ἀξιούσα αὐτὸν βλέμματος.

“Ὅταν ὁμως ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῆ τὸ ζήτημα, διὰ ποίων μέσων ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς ἐπίτευξιν τοιούτου σκοποῦ, ἔτι μᾶλλον εὐρέθησαν διαφορῶντες εἰς τὰς βλέψεις. Ὁ Ρωμᾶν καὶ οἱ φίλοι του ἐπέμενον, ὅτι ἔπρεπε νὰ στρατολογήσῃ στρατιὰν ἐξ ἐργατῶν τῶν ἐργοστασίων, τῆ συνεργασίᾳ δὲ αὐτῶν ν’ ἀσχοληθῶσιν εἰς τὴν μετατροπὴν τῶν χωρικῶν εἰς ἐργάτας, νὰ προσηλυτίσῃ τὸν λαὸν εἰς τὸν σοσιαλισμὸν καὶ ὄχι μόνον ν’ ἀποφεύγῃ τὸν ἀπροκάλυπτον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀγῶνα, ἀλλὰ μάλιστα νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἐπωφελῆ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔργου.

Ὁ Μεξενέσκης ἔλεγεν διτι ὁ ἄμεσος πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἀγῶν καὶ ὁ τρομοκρατισμὸς εἶνε ἀπαραίτητος καὶ ὅτι ἡ κυβέρνησις εἶνε πανουργοτέρα καὶ ἰσχυροτέρα ἀπ’ αὐτούς.

— Δὲν θὰ περάσετε σεις τὴν κυβέρνησιν, αὐτὴ θὰ σᾶς περάσῃ. Ἡμεῖς πρέπει διὰ μιᾶς νὰ προσηλυτίσωμεν τὸν λαὸν καὶ νὰ ἀγωνισθῶμεν πρὸς τὴν κυβέρνησιν.

— Καὶ ὁ κλῆρος ἔτυχε σὲ σᾶς! — εἰρωνικῶς παρετήρησεν ἡ μελαχροινὴ.

— Κατὰ τὴν γνώμην μου, ἄμεσος ἀγῶν κατὰ τῆς κυβερνήσεως εἶνε ἀνωφελὴς ἀπώλεια δράσεως, — εἶπεν ὁ Ρωμᾶν.

— Ἦτο ἀνωφελὴς ἀπώλεια δράσεως, ἡ πρώτη Μαρτίου — ἀνεφώνησεν ὁ Μεξενέσκης. — Ἡμεῖς ἐθυσιαζόμεθα, ἐνῶ σεις ἐμένετε ἡσυχᾶ στὸ σπιτάκι σας, ἀπελαμβάνετε τὴν ζωὴν καὶ μόνον ἐδιδάσκετε.

— Ἄς ποῦμε, ὄχι καὶ τόσο ἀπελαμβάνομεν τὴν ζωὴν — ἠσύχως ἀντέλεξεν ὁ Ρωμᾶν, περιβάλλον διὰ τοῦ βλέμματός τοῦ συντρόφους του καὶ νικηφόρος γελῶν μὲ τὸν αὐθαίρετον γέλωτά του.

Ἡ μελαχροινὴ, κινούσα τὴν κεφαλὴν τῆς ἔξαμογέλασε περιφρονητικῶς.

— Ὅχι καὶ τόσο εὐχάριστα ἀπελαμβάνομεν καὶ ἡμεῖς τὴν ζωὴν, — ἐπανελάθεν ὁ Ρωμᾶν, — ἂν καθήμεθα δὲ τὴν ἔδω, αὐτὸ τὸ χρεωστοῦμεν εἰς τὴν ἀντίδρασιν, ἢ δὲ ἀντίδρασις εἶνε ἀκριβῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης Μαρτίου.

Ὁ Μεξενέσκης ἐσιώπησε. Ἦσθάνετο διτι τρέμει ἀπὸ τὴν μανίαν του καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν διάδρομον.

IB’.

Προσπαθῶν νὰ πρᾶνθῆ, ἤρchiσε νὰ περιπατῆ ἐμπρὸς-ὀπίσθως τὸν διάδρομον. Αἱ θύραι πρὸς τοὺς κοιτῶνας εἶχον ἀφῆθῆ ἀνοικταὶ ἀκριβῶς μέχρι τοῦ ἔσπερινου προσκλητηρίου. Εὐσωμος ἐκνηομάλλης κατάδικος μὲ ἀγαθωτάτην φυσιογνωμίαν, τὴν ἔκφρασιν τοῦ ὁποίου δὲν παρεμόρφωνε τὸ κατὰ τὸ ἥμισυ ξύρισμα τῆς κεφαλῆς του, ἐπλησίασε πρὸς τὸν Μεξενέσκην.

— Ἐνας κατάδικος, ποῦ μένει εἰς τὸν κοιτῶνα μας, σᾶς εἶδε, κύριε, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ σᾶς προσκαλέσω νὰ πᾶτε ἐκεῖ.

— Τί κατάδικος εἶνε;

καὶ ἡσθάνετο διτι διὰ αὐτὰ συνετελέσθησαν ἐν τῇ ψυχῇ του, αὐγαζομένη ἐκ τῆς προσεγγίσεως τοῦ θανάτου.

— Κύριε κατάδηθι ἐφ’ ἡμᾶς! Ἄμην! Αἶ, ἔλα, Κύριε! — ἐμουρμούρισε χαμηλοφώνως, μὲ ἐλαφρὸν, ἀπορητικὸν καί, ὅπως ἐφάνη εἰς τὸν Μεξενέσκην, ἐπιεικῆ μειδίαμα.

III’.

Νὰ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ, — ἐσκέπτετο ὁ Μεξενέσκης, ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ γέροντος. — Καὶ εἶνε ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους καὶ ὁμως τί σκότος. Αὐτοὶ ἐνοούσε τὸν Ρωμᾶν καὶ τοὺς φίλους του) λέγουν: τὸν λαὸν, ὅπως εἶνε τώρα, τίποτε δὲν γίνεται.

Ὁ Μεξενέσκης ἔνα καιρὸν ἐνήργει ἐπαναστατικὴν ἐπιχείρησιν μετὰ τοῦ λαοῦ καὶ ἐγνώριζεν ὅλην τὴν ἀνάγκην τοῦ Ρώσσου χωρικοῦ. Ἐτύχε μάλιστα νὰ ἐπιτύχῃ νὰ κάμῃ καὶ μὲ στρατιώτας, καὶ μὲ ὑπηρετούντας καὶ μὲ ἀφυπηρητήσαντας καὶ ἐγνώρισε τὴν ἀδιάσειστον πρὸς τὸν ἔρκον τῶν πίστιν, πρὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ ὀπιστάτης, ἐγνώριζεν, ὅτι ἡ διὰ συμπερασμάτων ἐνέργεια ἐπ’ αὐτῶν ἦτο ἀδύνατος. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀνεγνώριζε καὶ τὰ ὁμολόγει, οὐδέποτε ὁμως ἐξήγαγεν ἐκ τούτου συμπέρασμα τὸ ὅποιον προσεφέρετο μόνον. Ἡ μετὰ τῶν νέων ἐπαναστατῶν συζήτησις τὸν ἐτάραττε ἐν τῇ ψυχῇ του.

Λέγουν, διτι, πᾶν ὅτι ἐγείνεν ἀπὸ ἡμᾶς, πᾶν ὅτι ἐπράξεν ὁ Χαλτούρηγ, ὁ Κιμπάλτσιτς, ὁ Περόφσκις, ἦτο ὅλος περιττὸν, ἐπιβλαβὲς μάλιστα, «ἐγείνεν ἀφρμὴν ὅστε νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἀντίδρασις καὶ ἔκαμε τὸν λαὸν νὰ ἐπληθύνῃ, ὅτι ἡ ἐπαναστατικὴ ἐξέγερσις προήλθε παρὰ τῶν χωρικῶν, δολοφονησάντων δὴθεν τὸν αὐτοκράτορα, ὅστις ἀφῆρεσε ἀπ’ αὐτούς τοὺς δολοπαροίτους. Τί μωρία! ὅποια ἄγνοια καὶ ἀναίδεια νὰ τὸ ἐπιπέδον αὐτὸ», — ἐσκέπτετο, ἐξακολουθῶν νὰ βηματοποιεῖ εἰς τὸν διάδρομον.

Ὅλοι οἱ κοιτῶνες ἦσαν κλειστοὶ ἐκτὸς ἐνός, κατεχόμενου ὑπὸ νεαροῦ κατάδικου. Πλησιάζας πρὸς αὐτό, ὁ Μεξενέσκης ἤκουσε τὸν γέλωτα τῆς μισητῆς εἰς αὐτὸν μελαχροινῆς καὶ τὴν ὀξείαν, μὴ ἐπιτρέπουσαν ἀφῆρησις φωνῆν τοῦ Ρωμᾶν. Ἡ ὀμίλια, ὅς φαίνετο ἀφεύρα αὐτόν. Ὁ Μεξενέσκης ἐσταμάτησε καὶ ἔβλεπε ν’ ἀκροᾷται. Ὁ Ρωμᾶν ἔλεγε:

— Μὴ ἐννοοῦντες τοὺς περὶ διχαιρίσεως κτημάτων τοὺς δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ λογοδοτήσῃ: περὶ τοῦ ἐσπράξαν. Ἐπειτα εἰς αὐτὸ ὑπῆρχε ἀκόμη καὶ ἀρνητικὴ δόσις...

Ὁ Μεξενέσκης δὲν ἠδύνατο καὶ δὲν ἤθελε ν’ ἀκούσῃ τὸ τέλος. Ἄλλὰ καί, πράγματι, τί τὸν ἐμελλεῖ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν; Εἰς ἡδὴ τόνος φωνῆς ἔλεγε τῆς πλήρους περιφρονησεως, τὴν ὅποιαν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἡσθάνοντο πρὸς αὐτόν, πρὸς τὸν Μεξενέσκην, τὸν ἦρωα τῆς ἐπαναστάσεως, ὅστις ἐθυσίασεν ὑπὸ αὐτῆς δώδεκα ἐτῆ τῆς ζωῆς του.

Καὶ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Μεξενέσκην ἐκόχλασε φρικὰ κακία παρομοίαν τῆς ὁποίας οὐδέποτε ἄλλοτε ἔλαβε δοκιμάσει. Κακία πρὸς τὸν ἑαυτόν του καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, κακία πρὸς τὸν ἀνόητον κόσμον, εἰς τὸν ὅποιον ἐπρόσβλεπεν νὰ ζήσῃ μόνον κτηνώδεις ἄνθρωποι, ὅσοι οὗτοι ὁ γέρον, ὁ ὅποιος ἐθαλε στὸν νοῦν του ἕνα

κάποιον Ἄμνόν, οἱ δῆμοι καὶ οἱ ἐπιστάται: τῶν φυλακῶν, οἱ εὐρισκόμενοι: εἰς τὴν αὐτὴν ἡμικτηνώδη κατάστασιν, καὶ οἱ ἀναίδεις, οἱ ἔχοντες πεποίθησιν εἰς τὸν ἑαυτόν των νεκρογεννημένο: θεωρητικοί.

Ἦλθεν ὁ ἐφημερευὼν ἐπιστάτης καὶ παρέλαβε τὰς καταδίκους εἰς τὸ γυναικεῖον διαμέρισμα. Ὁ Μεξενέσκης ἀπεσύρθη εἰς τὸ βᾶθος τοῦ διαδρόμου διὰ νὰ μὴ συναντηθῆ μετ’ αὐτῶν. Ἐπιστρέψας ὁ ἐπιστάτης ἐκλείσει τὴν θύραν τοῦ δωματίου μετὰ τῶν νεοαφίχθέντων πολιτικῶν ἐγκληματιῶν καὶ ἐπρότε:νευ εἰς τὸν Μεξενέσκην νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κελλίον του. Ὁ Μεξενέσκης ὑπήκουσε μηχανικῶς, ἀλλὰ παρεκάλεσε νὰ μὴ τοῦ κλείσῃ τὴν θύραν.

Εἰσῆλθεν εἰς τὸ κελλίον καὶ κατεκλίθη ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὸν τοίχον.

«Εἶνε δυνατόν νὰ ἐπέρασε ὀλη μου ἡ ζωὴ ἀκαρπος; ἡ δραστηριότης μου, ἡ δύναμις τῆς θελήσεως, ἡ μεγαλοφυΐα μου (ὑπὸ διανοητικὴν ἔποψιν οὐδένα ἐθεώρει ἀνώτερόν του) προσεφέρθησαν θυσία εἰς μάτην;» Ἐνθυμήθη, ποῦ πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἶχε λάβει καθ’ ὁδὸν εὐρισκόμενος ἡδὴ, ἐπιστολὴν ἀπὸ τὴν μητέρα τοῦ Σβιετλογοῦπ, διὰ τῆς ὁποίας τὸν ἐμέμφετο διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της, διότι τὸν παρέσυρε εἰς τὴν τρομοκρατικὴν ἐξέγερσιν. Ὅταν ἔλαβε τὸ γράμμα τοῦτο, ἔχαμογέλασε μόνον περιφρονητικῶς. Τί ἤμπορούσε νὰ καταλάβῃ αὐτὴ ἡ ἡλιθία γυναίκα ἀπ’ τὰς προσδοκίας τοῦ μέλλοντος αἱ ὁποιαὶ διηνοίγοντο πρὸ αὐτοῦ καὶ τοῦ Σβιετλογοῦπ;

Τώρα ἐνθυμούμενος αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν καὶ σχεπτόμενος περὶ τῆς πλήρους ἀγάπης, τῆς πλήρους ἐμπιστοσύνης, τῆς ἐπαγωγῆς προσωπικότητος τοῦ ἀπολεσθέντος συντρόφου, ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις κατ’ ἀρχὰς περὶ αὐτοῦ καὶ ἔπειτα διὰ τὸν ἑαυτόν του. «Εἶνε δυνατόν ὀλη ἡ ζωὴ μου νὰ ἦτον ἕνα συνεχὲς λάθος;»

Ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐδοκίμασε νὰ κοιμηθῆ, ὅτε αἴφνης, πρὸς φρίκην του, ἡσθάνθη τὴν ἐπανάληψιν τῶν προσδολῶν, τὰς ὁποίας ἔσχε κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Πετροπαύλοβσκ. Καὶ πάλιν κεφαλαλγία, καὶ πάλιν αἱ φρίκην ἐμποιοῦσαι τερατώδεις εἰκόνας μὲ ἀνωρθωμένους καὶ ἐν ἀταξία τρίχας, μὲ τὰ πελώρια στόματα ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ, παρδαλοῦ ἐκ τῶν κηλίδων βᾶθους, — καὶ πάλιν τὰ ἀπειλητικὰ φαντάσματα, τὰ ἀναφανιόμενα καθ’ ὅν χρόνον μάλιστα εἶχε ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς. Τώρα ἀνεφύη νέα συμπληρωματικὴ γραμμὴ: τὸ φάσμα τοῦ κατάδικου μὲ τὸ φαιδὸν βρακίον, μὲ τὴν ξυρισμένην κεφαλὴν ἐταλαντεύετο ἐμπρὸς του εἰς τὸν ἄερα. Καὶ ἐκ νέου, ἐπόμενος τῷ συνειρμῷ τῶν ἰδεῶν, ἤρchiσε ν’ ἀναζητῆ τὸν ἀνεμιστήρα πρὸς τὸν ὅποιον θὰ ἤμπορούσε νὰ προσδέσῃ σχοινίον.

Ἡ καρδιά του ἐφλέγετο ἀπὸ ἀνυπόμονον ὀργήν, ἀπαιτούσα διέξοδον. Δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἀκίνητος, δὲν ἠδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ, δὲν εἶχε δυνάμεις, ν’ ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὴν ἐπίμονον ἰδέαν. Λύσας τὸ περὶ αὐτοκτονίας ζήτημα, ἐσκέπτετο πῶς νὰ τὸ πραγματοποιήσῃ: «ν’ ἀνοίξω τὰς φλέδας μου δὲν ἔχω τὰ μέσα νὰ τὸ πράξω. Νὰ κρεμασθῶ; Ναι, βέβαια αὐτὸ εἶνε τὸ ἀπλοῦστερον».

Ἐνθυμήθη ἕνα σχοινὶ μὲ τὸ ὅποιον ἦτο δεμένη δέσμη καυσόξυλων, εὐρισκόμενων εἰς τὸν διάδρομον. «Νὰ πατήσω ἐπάνω εἰς τὰ ξύλα ἢ εἰς τὴν καρέκλαν; Εἰς τὸν

διάδρομον περιπατεί ὁ ἐπιστάτης. Ἄλλὰ αὐτὸς ἢ θὰ πῆσαι ἐν κοιμηθῆ ἢ θὰ ἐξέλθῃ. Πρέπει νὰ παραφυλάξῃ καὶ, ὅταν τύχῃ τὴν κατάλληλον στιγμὴν πέρνω τὸ σχοινὶ καὶ τὸ προσδένω εἰς τὸν ἀνεμιστήρα».

Σταθεὶς παρὰ τὴν θύραν, ὁ Μεζενέτσκις ἤρχισε νὰ ἀκροᾷται εἰς τὰ βήματα τοῦ ἐπιστάτου ἀνὰ τὸν διάδρομον, παρετήρει ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν θύραν, ἀλλ' ὁ ἐπιστάτης δὲν ἔφευγεν οὔτε ἐπλάγιαζε νὰ κοιμηθῆ. Ὁ Μεζενέτσκις ἐνέτεινε τὴν ἀκοήν, προσεῖχεν εἰς τὸν κρότον τῶν βημάτων του καὶ ἀνέμεινε.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὸν κοιτῶνα, ὅπου ἔκειτο ὁ ἀσθενὴς γέρων, φωτιζόμενον ἀμυδρῶς ὑπὸ μιᾶς καπνίζουσας λάμπας, καθ' ἕνα χρόνον πέρασε ὁ ψίθυρος καὶ ἡ ἀναπνοὴ τῶν κοιμωμένων, ὁ ρόγγος καὶ τὰ βηξήματα, συνέβαινε μέγιστον ἐν τῷ κόσμῳ φαινομένου. Ὁ γέρων ἀφαιρετικῶς ἀπέθνησκε, καὶ εἰς τὸ ἐμπευσμένον αὐτοῦ βλέμμα, ἀπεκαλύπτετο πᾶν ὅ,τι οὗτος τόσον ζωηρῶς ἀνεζήτει καὶ ἐπόθει καθ' ἕνα τὸν βίον του. Μέσα εἰς τὰς ἀκτίνας ἀποτυφλωτικοῦ φωτός εἶδεν οὗτος τὸν Ἄμυδρον ὑπὸ μορφὴν ἀπαστράπτοντος νεανίου, καὶ δλόκληρον πλῆθος ἀνθρώπων ἕστατο πρὸ αὐτοῦ μὲ λευκὰς στολὰς. Ἄπαντες ἦσαν παραδεδομένοι εἰς μεγάλην εὐφροσύνην καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον κακία εἰς τὸν κόσμον. Ὅλα ταῦτα εἶχον συντελεσθῆ, — ὁ γέρων τὸ ἐγνώριζε, — εἰς τὴν ψυχὴν του, ἐπίσης καὶ εἰς ὅλην τὴν ἀπέραντον ἔκτασιν τῆς γῆς καὶ ἔχαιρε καὶ ἦτο γαλήνιον τὸ πνεῦμα του.

Ἐν τῷ μεταξῦ, διὰ τοὺς εὐρισκομένους ἐν τῷ αὐτῷ κοιτῶνι, πᾶν ὅ,τι εἶχε συμβῆ παρουσιάζετο ὑπὸ τὴν ἐξῆς ὄψιν : ὁ γέρων ἤρχισε νὰ ἀσφυκτιᾷ μεγαλοφῶνως μὲ τὸν ρόχθον τοῦ θανάτου εἰς τὸν λάρυγγα. Ὁ γείτων του ἐξύπνησε καὶ ἀνεσήκωσε τοὺς λοιπούς. Ὅταν οἱ ἤχοι διεκόπησαν καὶ ὁ γέρων κατεπραυθῆ καὶ ἐψυχράνθη, οἱ σύντροφοὶ του ἤρχισαν νὰ κτυποῦν τὴν θύραν.

Ὁ ἐπιστάτης ἤνοιξεν αὐτὴν καὶ εἰσῆλθε. Μετὰ δέκα λεπτά οἱ κατάδικοι ἀπεκόμισαν τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ ἀποθανόντος, ὁ ἐπιστάτης τοὺς ἠκολούθησε κλείσας τὴν θύραν ὀπισθὲν του. Ὁ διάδρομος ἐκενώθη.

— Κλείσε, κλείσε, — ἐσκέφθη ὁ Μεζενέτσκις παρακολουθῶν ὀπισθεν τῆς θύρας πάντα ὅσα εἶχον συμβῆ : — Δὲν θὰ εἰμπορέσης νὰ μὲ ἐμποδίσῃς νὰ ἐπιλαγῶ ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν ἀνόητον φρίκην.

Δὲν ἤσθάνετο πλέον τὴν ἐσωτερικὴν ἐκείνην ἄσσαν, ἢ ὅποια προηγουμένως τὸν ἐδασάνιζε, ἦτο ἐξολοκλήρου ἀπερροφημένος ἀπὸ μόνης τῆς σκέψεως πῶς νὰ ὑπερνικήσῃ τὰ προσκόμματα πρὸς τὴν τοποίησιν τοῦ σχεδίου του.

Μὲ τρομωδῶς πάλλουςαν καρδίαν διηυθύνθη τὸ δέμα τῶν καυσοξύλων, ἔλυσε τὸ σχοινίον, καὶ κινησάμενος δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ παρέλαθεν αὐτὸ εἰς τὸν μᾶτιόν του. Ἐκεῖ ἀνέβη ἐπὶ μιᾶς καθέκλας καὶ ἐπέσεδεσε τὸ σχοινίον εἰς τὸν ἀνεμιστήρα. Δέσας τὰ ἄκρα, ἔκαμε κόμβον καὶ διπλώσας εἰς δύο τὸ σχοινίον κατεσκευάσε βρόγγχον.

Ὁ βρόγγχος ἦτο πολὺ χαμηλὰ. Προσέδεσε αὐτὸ τὸ σχοινίον καὶ, ἀκροασθεὶς καὶ κυττάξας μὲ ἀνησυχίαν εἰς τὴν θύραν ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς καθέκλας καὶ πέρασε τὸν λαιμόν του εἰς τὸν βρόγγχον, τὸν ἐπέσεδεσε καὶ, ἀπωθήσας τὴν καθέκλαν διὰ τοῦ ποδὸς ἐκκρεμασμένος εἰς τὸν ἀέρα...

Μόνον κατὰ τὴν πρωϊνὴν ἐπιθεώρησιν ὁ ἐπιστάτης παρετήρησε τὸν Μεζενέτσκιον ἰστάμενον μὲ κενὰ μὲνα τὰ γόνατα παρὰ τὴν ἀνεστραμμένην καθέκλαν. Ἐξήγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ βρόγγχου. Ἐσπευσε νὰ ἔλθῃ ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν φυλακῶν καὶ μαθὼν, ὅτι ὁ Ρωμῆν ἦτο ἰατρὸς, προσεκάλεσεν αὐτὸν πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀπαγχονισθέντος.

Ἐφηρμόσθησαν ὅλοι αἱ συνήθεις μέθοδοι τεχνικῆς ἀναπνοῆς, ἀλλ' ὁ Μεζενέτσκις δὲν ἐπανήλθεν εἰς τὴν ζωὴν. Τὸ σῶμα του μεταφέρθη εἰς τὸ διαμέρισμα τῶν νεκρῶν καὶ ἐτέθη ἐπὶ κραββάτου παρὰ τὸν νεκρὸν τοῦ γέρων — ρασκόλνικ.

[Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ]

ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ

Διήγημα τοῦ VICTOR JACCON — Μετάφρασις Θεοσ. Ζωιοπούλου

Ὁ κύριος Δουράνδος, γέρων καὶ προγύστρω ἄστος ἐπιπέσας εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ἀποικιακῶν εἰδῶν, ἀφ' οὗ ἐπεβόησε νὰ κερδίσῃ πλέον τῶν ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ καφέ, τοῦ πιπεριοῦ καὶ τῆς τριπλεῖρας, δὲν εἶχε παρὰ δύο πόθους, δύο ἰδανικά νὰ ἐκπληρωθῆ διὰ ν' ἀποθάνῃ εὐχαριστημένος. Νὰ ἀποθάνῃ τὴν κόρην του μὲ τίτλοφόρον, εὐγενῆ, καὶ ἀποκτήσῃ τὴν ταινίαν τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς!... καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο δὲν θὰ ἦτο δύσκολον νὰ πραγματοποιηθῶσι, διότι ἡ δεσποινὴς Νινέττα, ἕνα σωστὸ ἀγαθὸν τριανταφυλλάκι, δεκαοκτὼ μόλις ἐτῶν, πρὸ αὐτοῦ ἐξεληθῆσα ἀπὸ ἕνα Παρισινὸν ἐκπαιδευτήριον, περικραμένη μὲ μάθησιν ἀρετὴν καὶ μὲ ὠραιότητα περπατῆσαν, εἶχε ζετρελλάνει νέους, χήρους καὶ γεροντοκόλληγαρα, εἰς τὴν μικρὰν ἐκείνην πόλιν τῆς Προβηγκίας ἀπὸ τὴν ὅποιαν εἶχεν ἀναχωρήσει μικρὰ καὶ εἰς τὴν ἐπαίαν ἐνεφανίσθη μετὰ δώδεκα ἔτη, ἔτσι ἔξαφνα καὶ νὰ ἔπεσεν ἀπὸ τὸν Οὐρανόν...

Ἐκεῖνος ὅμως ποῦ ἐφαίνετο ὅτι ἐπληγώθη περισσότερον ἀπὸ τὰ κάλλη τῆς ἦτο ὁ βαρῶνος Γιραρδὲν, χήρος, ἀπερροφητικῆς καὶ μόνος ἀπόγονος τῆς εὐγενεστέρως ἀριστοκρατίας τῆς ἐπαρχίας, ὅστις ἐφαίνετο προθυμώτατος νὰ ἀποστήσῃ βαρῶνων τὴν κόρην τοῦ ἐμπόρου, διὰ ν' ἀπελευθερώσῃ τοὺς τίτλους του ἀπὸ τρομερὸν φόρτωμα ὑποθηκῶν καὶ συναλλαγμάτων.

Ἔκαμε λοιπὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρὸς τὸν κύριον Δουράνδον, ὅστις ἂν καὶ ἐκολλακεῖτο πολὺ διὰ τὴν κόρην, πρὶν δώσῃ ἀκόμη ὀριστικὴν ἀπάντησιν, ἐζήτησε ἀπὸ αὐτοῦ νὰ προδιαθέσῃ τὴν κόρην. Ἄλλὰ παρὰ πᾶν προσδοκίαν ἐκείνη ἀπεκρίθη :

— Ποσὸν λοιπὸν μ' ἐβαρέθης μπαμπᾶ, ποῦ ζητεῖς νὰ ἐπιλαγῶς ;...

— Θεὸς φυλάξῃ, κορίτσι μου ! Ἐπιθυμῶ μόνον νὰ ἐκπληρώσῃς μίαν ὥραν ἀρχήτερα τὸ μέλλον σου...

— Καλὰ ! ἔχομεν καιρόν. Ἀργότερα σκεπτόμεθα...

Ἐπέσεδεσε τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν μὲ τοιοῦτον ὕφος, ὥστε ὁ κύριος Δουράνδος ὑποπέυσας, ὅτι ἡ κόρη του τῷ ἔκρυπτε ἕνα μυστικὸν ἀπεφάσισε νὰ μεταχειρισθῇ πᾶν μέσον ἀναγκάσειν του. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔμαθεν ὅτι ἡ κόρη τα εἶχε πῆσαι μὲ τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας τὸν γείτονά των !...

Ὁ Διευθυντὴς αὐτὸς ἦτο νέος Παρισινός, ξανθός, λευκὸς εὐγενὴς τὴν συμπεριφορὰν, μὲ πολὺ-πολὺ μέλλον, ὁ πτωχὸς ὁ δυστυχὴς, υἱὸς ἰσθμοῦ μικροεμπόρου...

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῆς ὁ κ. Δου-

ράνδος ἔκαμε σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὸν θυμὸν του. Ἀφ' οὗ ἐπέπληξε σφοδρῶς τὴν κόρην του καὶ ἐπέταξε ἔξω μὲ κλωτσιαῖς τὴν θυρωρὸν, ἢ ὅποια ἐχρησίμωσεν ὡς ταχυδρόμος τῶν δύο ἐρωτευμένων, ἐκάθησε καὶ ἔγραψε ἕνα γραμματάκι πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας, ἀπαγορεύσας εἰς αὐτὸν νὰ σκέπτεται πλέον τὴν κόρην του.

Τὴν ἐπομένην περιεπάτει εἰς τὸν ἐξώστην του περιφρονεῖς σκαπτόμενος τὴν ταινίαν τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, ποῦ τοῦ εἶχεν ὑποσχεθῆ ὁ μέλλων γαμβρός του, ὁ ἀριστοκράτης, καὶ ὡς ἐν ὄνειρῳ ἔβλεπε τὸ βαρωνικὸν οἰκόσημον εἰς τὰς θύρας τῆς ἀμάξης τῆς Νινέττας, ἢ ὅποια ἐνῶ ἐκέκτητο ὅλα τὰ προσόντα διὰ νὰ γείνη βαρῶνη, παρασυρθεῖσα ἀπὸ ρωμαντικὰς ἀναγνώσεις, ἐπροτίμα νὰ γίνῃ σύζυγος ἐνὸς διακοσιοδράχμου ὑπαλληλίσκου.

* *

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ὑπηρετὴς τοῦ ἔφερον, ἐκτὸς τῶν συνήθων καθημερινῶν ἐφημερίδων, καὶ δύο ταχυδρομικὰ δελτάρια, τὰ ὅποια ἐπέσυρον ἀμέσως τὴν προσοχὴν του. Τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν προήρχετο ἐκ μέρους τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας, ὅστις ξηρῶς τοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι θέλει συμμορφωθῆ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν του καὶ ἤρκεσεν ὅπως καθυστάσῃ αὐτὸν, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἔρωτα τῆς θυγατρὸς του. Τὸ ἄλλο ὅμως τοῦ ἐπροξένησε λίαν δυσάρεστον ἐκπληξιν.

Δὲν ἦσαν γραμμῆται ἐπ' αὐτοῦ παρὰ μόνον αἱ ἀκόλουθοι ὀλίγαι λέξεις : « Ἐνθυμοῦ ὅτι ἐψήφισες τὴν καταδίκην τοῦ Κλεμάν ! »

Δὲν εἶχεν ἀκόμη τελειώσει τὴν ἀναγνώσιν του καὶ τὸ κυανοῦν δελτάριον — τοῦ ὁποίου τὰ ἐρυθρὰ γράμματα ἐσπινθηροβόλουν σὰν φωτιὰ καὶ ὁ μαυρὸς σταυρὸς ἐπροξένει ἀλλόκοτον τρόμον — τὸ δελτάριον λέγω ἔτρεμεν εἰς τὰ χέρια του ὡς δενδρόφυλλον δερόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Διότι πράγματι ἐνεθυμῆτο κάλλιστα ὅτι ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἔδραν τῶν ἐνόρκων κατὰ τὴν δίχην ἐνὸς κάποιον Κλεμάν, ὅστις εἶχε κατηγορηθῆ ὅτι ἔρριψε βόμβαν ὅπως ἀνατινάξῃ τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν...

Κατὰ τὴν δίχην αὐτὴν, ἢ ὅποια ἐγένετο πρὸ ὀλίγων μηνῶν, ὁ κύριος Δουράνδος ἦτο φανατικὸς κατὰ τοῦ Κλεμάν, ὅστις καὶ κατεδικάσθη χωρὶς νὰ ὑπάρχουν καθαρὰ ἀποδείξεις τῆς ἐνοχῆς του. Καὶ ὁ κύριος Δουράνδος ἐνήργησε διὰ τὴν καταδίκην του τόσον πολὺ, μόνον ὅπως εὐχαριστήσῃ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀποκτήσῃ τὴν εὐλογημένην ἐκείνην ταινίαν τῆς Τιμῆς...

Ἡ ἀνάμνησις αὐτὴ τὸν ἐτρόμαξεν. Ἡ μυστηριώδης

ἐπιστολή ἦτο βεβαίως προειδοποιήσις τῆς ἐκδικήσεως τὴν ὁποίαν ἐμελέταν κατ' αὐτοῦ οἱ ἀναρχικοί, πολυάριθμοι εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην!..

Κάθε σκέψις περὶ τῆς κόρης του καὶ τοῦ γάμου της ἐξηφανίσθησαν τότε ἀπὸ τὸν περίφοβον νοῦν τοῦ ἐμπόρου πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς ἰδίας του ζωῆς, καὶ γλωμῶς ὡς φθινοπωρινὸν φύλλον, λησμονῶν τὴν σοβαρότητα τοῦ ἠθελε νὰ κρατήσῃ ἀπέναντι τῆς Νινέττας, ἐπρεξε νὰ τῆς ἀναγγεῖλῃ τὰ τρομερὰ νέα.

Ἡ καυμένη ἐκείνη ἤρχισε νὰ κλαίῃ, διότι κατὰ βάθος ἦτο καλὴ κόρη καὶ ἐπειδὴ ἦτο ὄρφανὴ ἐκ μητρὸς ἀγαποῦσε πολὺ τὸν πατέρα της, ἂν καὶ οὗτος ἐζήτηε νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ παρὰ τὴν θέλησίν της...

Ἀμφότεροι ἔμειναν ἐπ' ἀρκετὸν σιωπηλοί, ἔκπληκτοι πρὸ τοῦ μεγέθους τῆς μυστηριώδους ἀπειλῆς, καὶ ἀνίκανοι νὰ ἐκφράσωσι τὰς ἐντυπώσεις των κατ' ἄλλον τρόπον παρὰ διὰ μονοσυλλάβων.

Τέλος ἡ Νινέττα εἶπε :

— Ἐὰν ἐπήγαινες εἰς τὸν Εἰσαγγελέα.

— Λαμπρά! Καὶ τί θέλεις νὰ τοῦ εἰπῶ διὰ μίαν ἀνώνυμον ἐπιστολήν; Καὶ ἔπειτα βρῆκες ἄνθρωπον νὰ φροντίσῃ γιὰ μένα...

— Τότε δὲν μένει παρά...

— Παρά; ὑπέλαβεν ὁ κ. Δουράνδος, ὡς διὰ νὰ τὴν ἐνθαρρύνῃ νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν.

— Παρὰ νὰ ἀποταθῆς πρὸς τὸν... Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας...

— Καὶ τί ἔχει νὰ κάμῃ ὁ Διευθυντής; διέκοψεν ὁ Δουράνδος συνοφρωθεὶς εἰς τὸ ὄνομα ἐκείνου, τὸν ὁποῖον οὔτε ν' ἀκούσῃ δὲν ἤθελε. Τί νὰ μοῦ κάμῃ ὁ διευθυντής;...

— Μὰ θὰ ἠμποροῦσε νὰ λάβῃ μερικὰς προφυλάξεις... ξεύρω κι' ἐγώ... Νὰ συστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν μυστικῶν ὑπαλλήλων του... Νὰ φρουρήσῃ δι' ἀστυφυλάκιν τὸ σπήτι. Μοῦ φαίνεται ὅτι κανεὶς ἄλλος δὲν εἶνε μᾶλλον ἀρμόδιος διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν. Καὶ ἔπειτα...

— ὦ, ναί! Αὐτὸς εἶνε κατάλληλος. Ἄν ὅμως χθὲς δέν...

— Χθὲς; Τί πράγμα;...

— Τίποτε, τίποτε. Ἄρκετ'. Ἔχεις δίκαιον. Καὶ παρὰ τὴν θέλησίν του εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ζωὴν τῶν ἐντέμων πολιτῶν, μηδενὸς ἐξαιρουμένου. Εἶνε καθήκον του. Τώρα θὰ τοῦ γράψω...

— Τί νὰ τοῦ γράψῃς; Πρέπει νὰ πᾶς ὁ ἴδιος!..

Βεβαίως νὰ ὑπάγῃ ὁ κύριος Δουράνδος εἰς τὸν Διευθυντὴν, τὸ ὁποῖον τὴν προτεραίαν ἀκόμη εἶχε σχεδὸν ὑβρίσῃ μετὰ τὸ γράμμα του ἐκεῖνο, δὲν τοῦ ἤρσεε καθόλου.

Ἄλλὰ μετὰ μακρὰς σκέψεις, μὴ εὐρίσκων ἄλλην διέξοδον, ἔκαμε τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν, ἐπῆρε ὅσον ἠμποροῦσε θάρρος καὶ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας...

Οὗτος — σκεπτόμενος ἴσως ὅτι ὁ κ. Δουράνδος μετανοήσας διὰ τὴν ἐπιστολήν ποῦ τοῦ ἔστειλε ἤλθε νὰ τοῦ

ζητήσῃ συγγνώμην καὶ νὰ τοῦ προσφέρῃ τὴν χεῖρα τοῦ γατρὸς του—τὸν ὑπέδεχθη μετ' ἄκρας εὐπροσηγορίας, τὴν ἔβαλε νὰ καθήσῃ εἰς πολυτελεῖ καναπέν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκείνος ἐρρίφθη ὡς κατάκοπος καὶ δὲν ἐγνώριζε πῶς νὰ ἀρχίσῃ τὸν λόγον. Μετὰ μακρὰν σιωπὴν, τὴν ὁποῖαν ὁ νέος ἐθεώρησεν ὡς καλὸν οἰωνόν, ὁ κ. Δουράνδος προσέθεσε νὰ εἰπῇ :

— Κύριε Διευθυντά!...

— Ἐμπρὸς λοιπὸν ἐξακολουθήσατε, καλέ μου Δουράνδε, ὑπέλαβεν ὅπως τὸν ἐνθαρρύνῃ, ποῖος καναπές νενμος σᾶς ἔφερε; Τί τρέχει...

— Νά, σήμερον τὸ πρωὶ ἔλαβα αὐτὸ τὸ δελτάριον...

Καὶ ἔδειξε τὸ τρομερὸν γαλάζιο χαρτόνι, τὸ ὁποῖον κράτει μετὰ προφυλάξεως εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων, ὡς νὰ ἦτο φυσίγγιον δυναμίτιδος.

— Τὴν ἐπιστολήν μου; Ἄλλὰ νομίζω...

— Δὲν σᾶς ὀμιλῶ γιὰ τὸ γράμμα σας τώρα, διέκοψεν ὁ κ. Δουράνδος μετ' ὄσης ἡδύνατο γλυκύτητος. Διὰ τὸ γράμμα εἴμεθα σύμφωνοι, ἐννοοῦμεθα πιστεύω... Πρέπει γιὰ ἓνα ἄλλο ποῦ ἔλαβα σήμερον τὸ πρωὶ... Ἄλλὰ διαβάσατέ το σᾶς παρακαλῶ...

Καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν νέον τὸ περιφημον δελτάριον.

— ὦ! Ἀπειλαὶ τῶν ἀναρχικῶν. Τὸ ἤξευρα, ἀνεπίτησεν ἐκείνος ἅμα τὸ ἀνέγνωσε. Ἐστάλησαν χθὲς καὶ σήμερον ὅμοια πρὸς αὐτὸ εἰς ὅλους τοὺς ἐνόρκους τῆς δικῆς Κλεμάν. Πρέπει νὰ προφυλάττεσθε, τί νὰ σᾶς κάμω...

— Μὰ δὲν ὀφείλετε σεῖς... ὑπέλαβεν ὁ κύριος Δουράνδος, μὴ γνωρίζων πῶς νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν καὶ ἔκπληκτος ἐπειδὴ ἤκουσε τὸν ἀστυνόμον νὰ ὀμιλῇ μετὰ τὴν ἀπάθειαν διὰ τὸ τομάρι του.

— Ἐγὼ θὰ κάμω τὸ κατὰ δύναμιν γιὰ νὰ μὴ βλαφθῇ οὔτε μία τρίχα ἀπὸ τὰ μαλλιά σας...

— Μοῦ τὸ ὑπόσχεσθε;

— Μάλιστα...

— Εἰς τὸν λόγον τῆς τιμῆς σας;...

— Βεβαίως, ἀπεκρίθη ὁ ἀστυνόμος ὡς ἀρχίσας νὰ διασαρעστήται.

— Θὰ σᾶς εἶμαι εὐγνώμων εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν εἶπεν ὁ κ. Δουράνδος βιαστικὰ ὅπως τὸν καταπραῖνε...

— Κύριε Δουράνδε! ἐτόνισεν ὁ ἀστυνόμος θὰ φροντίσω γιὰ σᾶς, ὅπως θὰ ἐφρόντιζα καὶ γιὰ κάθε ἄλλον...

— Κύριε Διευθυντά... λυποῦμαι πολὺ γιὰ τὸ γράμμα ἐκεῖνο ποῦ ἠναγκάσθη νὰ σᾶς στείλω χθὲς... Ἐπείπερ οὖν εἶχα δώσει τὸν λόγον μου ἄλλοῦ... καί...

— Καλὰ, καλὰ, δὲν πειράζει...

— Εἰμπορῶ λοιπὸν νὰ εἶμαι ἡσυχος.

— Μὰ βέβαια, βέβαια! Πηγαίνετε ἀμέριμνος, κύριε Δουράνδε. Χαίρετε!... Καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ μυστικὸν στουνὶ του καὶ τὸ καπέλλο, ὡς νὰ τοῦ ἔλεγε «ἐλα σὺρὰν ἄδειασέ μου τὴν γωνιά...»

— Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς ἡ δουλειὰ του εἶνε ἐπαγρυπνῆ ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν τιμίων πολιτῶν. Πιὰ αὐτὸ τὸν πληρώνει ἡ Κυβέρνησις, ἐψιθύριζεν ὁ κ. Δουράνδος ἐξερχόμενος τοῦ γραφείου τοῦ ἀστυνόμου καὶ σχεδὸν ἠσπύχως, ὡς νὰ τοῦ ἀφῆρσαν κάποιο μεγάλο βᾶρος ἀπὸ τὴν καρδιά.

καὶ ἔπειτα, ἐσκέπτετο ὁ ἔμπορος, μετὰ δύο μῆνας, ὅτε ἐπυροβόλητο ὁ κατὰ τῶν ἀναρχικῶν νόμος, ὁ σύλλογός του ἐφώλευεν εἰς τὴν μικρὰν ἐκείνην πόλιν θ' ἀπεπλάττετο εἰς ἐξορίαν καὶ ἐκεῖνος θὰ εἶχε ἡσυχον πλέον τὸν νοῦν, ὅπως φροντίσῃ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐπιπέτου καὶ νὰ ἐπιτηρῇ τὰς ἐπ' αὐτῆς βλέψεις τοῦ Διευθυντοῦ.

Τὴν ἀληθεία ὅμως δὲν ἐφαίνετο ὅτι ἔπαυσε πλέον νὰ ἀποσπασθῆται διὰ τὴν Νινέτταν καὶ ἐκείνη ἤρχισε νὰ ἐπιχειρῆται ὀλιγωτέραν ἀποστροφήν πρὸς τὰς προτάσεις τοῦ Διευθυντοῦ, ὅστις τῆς ἔκαμνε χιλιάς δύο ἐρωτικὰς ἐκζητήσεις, παρ' ὅλα τοῦ τὰ ἄσπρα μαλλιά καὶ τὰ σαράντα πέντε ἐπιπέτα χρόνια...

Ἐπέρασαν δύο ἀκόμη ἐβδομάδες καὶ ὁ κύριος Δουράνδος ἤρχισε νὰ ἀναλαμβάνῃ τὴν παλαιάν του εὐθυμίαν καὶ νὰ σκέπτεται διὰ τοὺς γάμους, ὅτε δευτέρα ἐπιστολὴ τῶν ἀναρχικῶν τὸν συνεκλόνησεν.

Ἡ δευτέρα αὕτη ἐπιστολή, ὅπως καὶ ἡ πρώτη, ἦτο κινῆσιμος, εἶχεν ὡς ἐπικεφαλίδαν ἓνα μαῦρον σταυρὸν καὶ ἓνα κranίον, καὶ ἦτο ἀπειλητικώτερα τῆς πρώτης.

Ἐλεγεν ἀπλῶς τὰ ἐξῆς :

«Ὅταν ἡ Ἀστυνομία θὰ κουρασθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ σὲ παραλάττῃ, πρὶν μᾶς ἐξορίσουν θὰ σὲ φονεύσωμεν...»

Ἀὐτὴν τὴν φορὰν ὁ κύριος Δουράνδος δὲν ἐπερίμενε τὴν συμβουλὴν τῆς Νινέττας, ἡ ὁποία δὲν ἤξευρε νὰ εἰπῇ ἕποτε ἄλλο παρὰ νὰ κλαίῃ, ἀλλ' ἔτρεξεν ἐντροπὴς πρὸς τὸν Διευθυντὴν, ὅστις τὸν ἐδέχθη πλέον εὐπρόσπῃτος ἀπὸ τὴν πρώτην φορὰν, τὸν ἤκουσε καὶ τοῦ ἐπελάττει ὅτι θέλει διπλασιάσει τὴν ἐπὶ τῆς οἰκίας του ἐπιτηρησίαν καὶ τὸν συνεβούλευσε νὰ μὴ ἐξέρχεται.

Ὁ κ. Δουράνδος ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὴν ἐπιτηρησίαν του ἐξείς, νὰ στερηθῇ τοῦ καθημερινοῦ του ἀπὸ τὴν δενδροστοιχίαν τῶν καστανεῶν περιπάτου, νὰ ἀφῆ τὸ ἔσπερινόν του σκάκι ποῦ ἐπαίξεν εἰς τὴν ἀνάσχη τῶν Ἐμπόρων καὶ νὰ βλέπῃ τὸν κόσμον ὁπίσω ἀπὸ τὰ τζάμια τοῦ σπητιοῦ του, διὰ μέσου τῶν ὁποῖων ἔδλεπε καὶ τὸν φρουροῦντα παρὰ τὴν θύραν τοῦ ἀστυνοῦ καὶ τὸν ἀστυνόμον, ὅστις ἐπενοῦσε συχνὰ καὶ τὸν ἐχαίρετα μετὰ τὰ προστατευτικώτερα τῶν μειδιῶντων...

Τέλος μὴ ὑποφέρων πλέον τὸν περιορισμὸν αὐτόν, ὅστις ἤρκει ἀπὸ τεσσάρων ἤδη ἐβδομάδων, καὶ θέλων ν' ἀνασπύσῃ ὀλίγον καθαρὸν ἀέρα, ἀπεράσισε νὰ ριφοκινδύνησῃ, καὶ ἐξεληθὼν μίαν ἡμέραν, ἔκαμεν ἓνα μικρὸν περὶπατοῦν εἰς τὴν δενδροστοιχίαν καὶ κατόπιν ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν ἀγορὰν, κοσμοβόρηθι κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην...

Ἀλλὰ τὸ βράδυ, ὅταν ἔκαμε νὰ βγάλλῃ τὸ μανδύλι του, εὐρήκε στὴν τσέπη του ἓνα μπιλλιέττο, ἐπὶ τοῦ ὁποῖο ἦσαν γραμμένα τὰ ἐξῆς τρομερὰ :

«Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Κλεμάν θ' ἀναχωρήσῃ διὰ τὰς ἀμερικὰς, ὁ ἀστυνόμος μὲ ἄδειαν διὰ τὸ Παρίσι, καὶ σὺ... καὶ τὸν ἄλλον κόσμον!...»

Σπασμοὶ τὸν ἐκυριεύσαν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐθολώθησαν. Ἀναίσθητος σχεδόν, κατέπεσεν ἐπὶ ἐνὸς καναπέ... Ὅταν συνήλθε κάπως ἐκάλεσε τὴν Νινέτταν καὶ τὴν ἠρώτησε μετὰ τρέμουσαν φωνὴν ποῖος τοῦ εἶχε βάλει

στὴν τσέπη τὸ μπιλλιέτο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχε πετάξει: στὸ πάτωμα, σὰν νὰ ἦτο κανένα ἀναμμένο κάρβουνο καὶ τὸν ἔκαιε...

Πλὴν ἐκείνη δὲν ἀπεκρίθη τίποτε καὶ ἔπεσε εἰς ἓνα κάθισμα κλαίουσα...

Τότε ὁ δυστυχῆς κ. Δουράνδος μὴ ἀμφιβάλλων πλέον ὅτι κάποιοι ἀναρχικοὶ τοῦ τὸ εἶχε ρίψει μέσα εἰς τὴν τσέπη, ὁ ὁποῖος ἡδύνατο καὶ νὰ τὸν φονεύσῃ, ἀλλὰ τὸ ἀνέβραλεν ἴσως δι' ἄλλην φορὰν ὅταν θὰ τὸν συνήντα εἰς μέρος ἐρημικόν, ἤρχισε νὰ τρέμῃ σύσσωμος...

Κατόπιν ἔπεσε στὸ κρεβάτι μετὰ πυρετὸν σφοδρὸν, ὁ ὅστις τοῦ ἔφερε παραληρήματα.

Ἐφώναζε ὅτι τὸν δολοφονοῦν μετὰ βόμβας, μετὰ ἐγγχειρίδια, μετὰ ρεβόλβερ, ἔδλεπε σταυροὺς καὶ κranία φρικιώδη, ἐζάρωνε μετὰ κραυγὰς τρόμου ὅσον ἠμποροῦσε βαθύτερα στὰ σινδόνια καὶ ἀπεμάκρυνε μετὰ νευρικὰς χειρονομίας, ὡς νὰ ἤρχοντο νὰ τὸν δολοφονήσουν, τὴν ὑπηρέτριαν ποῦ τοῦ ἔφερε νὰ πῆ, καὶ τὴν Νινέτταν ἡ ὁποία ἠγρύπνει φιλοστόργως παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του...

Τέλος ὅταν τὸ πρωὶ καθυσύχασεν ὀλίγον καὶ συνήλθεν, ἀντὶ τοῦ ἱατροῦ, ἔστειλε καὶ ἐκάλεσε τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας, ὁ ὁποῖος δὲν ἤλθε παρὰ κατόπιν πολλῶν καὶ ἐπιμόνων παρακλήσεων καὶ μόνον ὅταν ἔμαθεν ὅτι ἦτο ἀσθενής...

Αὐτὴν τὴν φορὰν ὅμως ἐφάνη ἀρκετὰ ψυχρὸς. Καὶ ξηρὰ-ξηρὰ εἶπεν.

— Δί! τί νὰ σᾶς κάμω, κ. Δουράνδε; Ἐν ὅσῳ ἤμουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἔκαμα ὅτι τὸ καθήκον μοῦ ὑπηγόρευεν. Ἄλλὰ πρέπει νὰ προφυλαχθῆτε καὶ μόνος σας, διότι ἐγώ...

— Πηγαίνετε στὸ Παρίσι μετὰ ἄδειαν!... ὦ Θεέ μου! Μὰ εἶνε λοιπὸν ἀλήθεια;...

— Μάλιστα, φεύγω δι' ἓνα μῆνα, αὔριον πρωὶ...

— ὦ, δυστυχία μου! Μ' ἐγκαταλείπετε λοιπὸν ἀπροστάτευτον στὰ μαχαίρια τῶν ἀναρχικῶν! ὦ μὴ! μὴ! Σᾶς παρακαλῶ; κύριε Διευθυντά, σᾶς καθικετεύω, σᾶς ἐξορκίζω, σᾶς...

— Μὰ ἔχω ἄδειαν, κύριέ μου, ἔγραψα εἰς τοὺς φίλους μου καί...

— Καλὰ σᾶς βλέπουν μετὰ μίαν ἐβδομάδα...

— Μὰ τί λέτε, κ. Δουράνδε...

— ὦ, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κύριε Διευθυντά, μείνετε ἕως ὅπου ἐξορίσουν τοὺς ἀναρχικοὺς, ἀνέκραξεν ὁ ἀτυχῆς κύριος Δουράνδος καὶ πηδῆσας ὅπως ἦτο μετὰ τὰ νυκτικὰ ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ γονατίσας πρὸ αὐτοῦ :

— Κύριε Διευθυντά! ἐκράυγασε, θὰ σᾶς δώσω χιλιάς, δύο χιλιάδες φράγκα, τρεῖς...

— Κύριε, ἀντεῖπεν ὁ ἀστυνόμος αὐστηρῶς, δὲν ἤλθα ἐδῶ διὰ ν' ἀκούσω, προτάσεις αἰ ὁποῖα δεινῶς με προσβάλλουν!...

Καὶ ἀρπάσας τὸ καπέλλον του ἐκινήθη πρὸς τὴν θύραν.

— Μίαν στιγμὴν, μίαν στιγμὴν, κύριε Διευθυντά,

ἀνέκραξεν ὁ κ. Δουράνδος, κρατήσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βρα-
χίονος.

Ἐκεῖνος ἐστάθη. Τότε ὁ δυστυχὴς Δουράνδος ἔτρεξεν
εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον καὶ λαβὼν ἀπὸ τὸ χέρι τὴν Νι-
νέτταν, τὴν ὠδήγησεν ἔμπροσθεν τοῦ Διευθυντοῦ, ἐκα-
τοντάκις ὠραιότεραν, ἔτσι καθὼς ἦτο κατακόκκινη ἀπὸ
ἐντροπὴν καὶ δειλίαν...

— Κύριε Διευθ.ντά, εἶπεν ἡ νέα ὁ μπαμπᾶς σὰς
παρακαλεῖ νὰ μείνετε...

— Μὰ δεσποινίς!... ἐπιθύρῃσεν ἐκεῖνος.

— Ναί, νὰ μείνετε ὡς ὀρθραβωνιαστικὸς μου, ἐπρόσ-
θεσε κατόπιν χαμηλώνουσα τὰ μάτια.

— ὦ, τότε... ἀνέκραξεν ἐκεῖνος διαφέρει... Καὶ κατα-
ληφθεὶς ἀπὸ τὴν ὑπερόβλικήν καὶ ἀνέλπιστον ἴσως χαρὰν

δὲν ἤξευρε πῶς νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν...

Οὕτω λοιπὸν ἀντὶ ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τοὺς Παρισι-
οὺς ὁ ἀτυχεὸς ἔμεινεν ὅπως ἐπισπεύσῃ τὰς ἐτοιμασίας
γὰμῶν του καὶ ἐπαγρυπνήσῃ ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ πενή-
του, ὅστις τότε μόνον καθύσχυασεν ἐντελῶς, ὅταν
τοὺς ἀναρχικοὺς ἐξορίζομένους μετ' ὀλίγας ἡμέρας...

Ὅταν δὲ μετὰ τινα ἔτη, χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας
γαμβροῦ του παρὰ τῷ Ἰπουργῷ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐλθὼν
καὶ τὴν ταινίαν τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, ἦτο τελεῖ
εὐτυχῆς καὶ ἀπέθανε χωρὶς ποτὲ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὅλη αὐ-
τὴ ἱστορία ποῦ ἐδιηγήθημεν δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο παρὰ
ἄρκετὰ εὐφρῆς ἐπιπόνημα τῶν δύο ἐρωτευμένων, ὅπως
ἀναγκάσῃ καὶ συγκατανεύσῃ εἰς τὸν γάμον των!

VICTOR JACCON

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο ΞΕΝΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ, Η ΣΥΖΥΓΟΣ, Ο ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΣ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ἦθελα νὰ ἤξευρα πότε θὰ
φύγῃ ἐπὶ τέλους αὐτὸς ὁ συμμαθητὴς σου.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Στὴν πίστιν μου, οὔτε κι'
ἐγὼ δὲν ξεύρω.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Τὸν ἀναιδέστατον ! Ἔχει
τρεῖς ἐβδομάδας τώρα ἐδῶ, ἐνῶ σὺ δὲν τὸν
ἐπροσκάλεσες παρὰ γιὰ τρεῖς ἡμέρες !...

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Νομίζω πῶς τοῦ καλάρεσε...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ἄμ' βέβαια δὲν θέλει ρώ-
τημα, ἀλλ' ἐμένα δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου καὶ
πρέπει νὰ τὸν διώξουμε. Τὸ βρῖσκω ὅμως κά-
πως δύσκολον.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ἀλήθεια...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Εἶνε μεγάλος μελεᾶς αὐτὸς
ὁ ἄνθρωπος. Ὅ,τι μᾶς ἀρέσει αὐτὸς τὸ βρῖ-
σκει ἄσχημον. Τίποτε δὲν τοῦ κάνει ὄρεξιν,
λέγει. Ἐν τούτοις τρώγει γιὰ τέσσαρες καὶ πί-
νει γιὰ δεκατέσσαρες. Τίποτε, πρέπει νὰ τοῦ
δώσωμε τὰ παπούτσια στὸ χέρι.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ναί, ἀλλὰ πῶς νὰ κάμωμεν
νὰ τὸ ἐννοήσῃ ;...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ἰδού : Νὰ τοῦ εἰπῆς ἐσὺ τὸ
βράδυ : « φίλιτατε, κόπιασε στὸ καλὸ, ἀρκετὰ
σὲ ἀπολαύσαμεν ! » Δὲν εἶνε δὰ καὶ τόσον βλά-
κας, ὥστε κι' αὐτὸ νὰ μὴ τὸ καταλάβῃ... Κι'
ἔτσι θὰ φύγῃ...

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ἄ, ὄχι ! Αὐτὸ εἶνε ἀγενὲς,
πρόστυχον ! Πρέπει νὰ ἐπινοήσωμεν κανένα
ἄλλον εὐσχημότερον τρόπον...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Μὰ ποῖον. Γιὰσκέψου καὶ σύ.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ὡς ἐξῆς : Ὅταν θὰ σερβί-
ρουν τὴν σούπα τὸ βράδυ, θὰ σπρώξω ἀπὸ

μπροστά μου τὸ πιάτο μου καὶ θὰ φωνάξω

« Τί κατάστασις εἶνε αὐτή ; Δὲν τρώγεται αὐ-
τὴ σούπα. Εἶνε γεμάτη πιπέρι ! » Ἐσὺ τότε θὰ

ἀπαντήσῃς : « Ἀπεναντίας ἔχει ὀλίγο πιπέρι ! »

Τότε θὰ συγχοιθῶμεν, θὰ ἔλθωμεν στὰ λό-
για.

Ἐγὼ θὰ σηκωθῶ ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ σὺ

θὰ ζητήσῃς τὴν γνώμη του. Ἐὰν συμφωνήσῃ

μ' ἐμένα τότε σὺ θὰ θυμώσῃς καὶ θατοῦσιπῆς :

« Κύριε, ἂν δὲν σᾶς ἀρέσει, πηγαίνετε ἄλλου

νὰ τρῶτε καλλίτερα !... »

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Μοῦ ἀρέσει τὸ σχέδιόν σου.
Εἴμεθα σύμφωνοι...

[Ὡρα ἐβδόμη ἐσπερινή]

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Μὰ διάβολε ! Εἶνε ἀνυπό-
φορον, νὰ χύνετε, καλὲ, ὅλο τὸ πιπέρι στὴ
σούπα !...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ἔχεις ἄδικο ! Ἡ σούπα
εἶνε πολὺ ὠραία. Πολὺ γλυκειά. Μπορεῖς νὰ
εἰπῆς μάλιστα ὅτι τῆς λείπει τὸ πιπέρι...

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Τί λές ! Δὲν εἶσαι στὰ σω-
στά σου !...

[Φωναί, διενέξεις, θόρυβος]

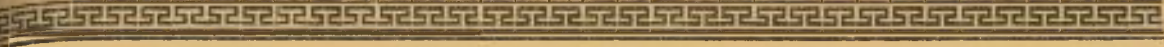
Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— (πρὸς τὸν ξένον).— Τί λέγεις, ἀ-
γαπητὲ φίλε. Λυσέ μας σὺ τὴν διαφορὰν μας.
Πές μας ἔχει πολὺ πιπέρι ἢ ὄχι ; Ποία εἶνε ἡ
γνώμη σου ;

Ο ΞΕΝΟΣ.— ὦ ! ἐμένα, γιὰ τῆς λίγες ἡμέ-
ρες ποῦ θὰ μείνω ἀκόμη ἐδῶ, δὲν με ἐνδια-
φέρει ἂν ἔχῃ πολὺ πιπέρι ἢ σούπα ἢ λίγο !
Μοῦ εἶνε ἀδιάφορον !...

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— ! ! ! ..

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— ! ! ! ..

PIERRE WOLFF

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΔΟΥΒΑΡΡΥ

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ — Ὑπὸ Τέλει Ν. Πετσάλη].

Ἡ 18ος Αἰὼν δικαίως δύναται νὰ ὑπερηφανευθῇ
τὸ πνεῦμα του, διὰ τὴν τόλμην του, διὰ τὰς προ-
όδους του. Αἰὼν τῶν φιλοσόφων, τῶν μεγάλων πεπαι-
γμένων γυναικῶν, τῶν μεγάλων εὐγενῶν, τῶν φιλο-
σοφῶν, τῶν Ῥουσσώ, τῶν Βολταίρων, τῶν Διδερότων
ἐπὶ τέλους τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας. Ἡ κοινωνία τῆς
ἐκείνης οὐδέποτε πρὸς τὴν μεγάλην καταστροφὴν, ἐξ
ἧς ἀλλοίωσις ν' ἀναζήσῃ, χωρὶς νὰ ποθῇ τὸ παρελθόν,
οὐδέ νὰ φοβῆται τὸ μέλλον.

Ἡ Γαλλικὴ Μοναρχία, καίτοι ἐν παρακμῇ πλέον,
οὐδέποτε διαφυλάττει εἰσέτι ὑπόλοιπόν τι τοῦ γοήτρου τῆς.

Ἐπὶ τὴν ἀκόμη ἀνδρείου καὶ μεγαλόφρονες εὐγενεῖς
καὶ ἀκμάζουσιν ἐξοχοὶ φιλόσοφοι καὶ ἄνθρωποι

ἡ γραμμάτων λάμπουν θαυμασταὶ καὶ διακεκριμέ-
νοι ἄριστοι, διάδοχοι τοῦ μεγάρου Ῥαμπουγιέ, ἡ κυ-
ρία Ζωφρὲν (Geoffrin) ἡ μαρκησία Δυδερὰν (Du

Rand), ἡ δεσποινὶς Λεσπινᾶς, ἡ δούκισσα τοῦ Δου-
βάρρου, παρ' αἷς οἱ μεγάλοι ἄρχοντες, ἄνθρωποι

καταπρόθετοι καὶ καλαίσθητοι, συναναστρέφονται με-
τὰ συγγραφεῖς καὶ τοὺς καλλιτέχνους, ἀναμιγνύοντες

τὴν ἀριστοκρατίαν μετὰ τὴν δημοκρατίαν καὶ τὴν φιλο-
σοφίαν, οἱ δὲ ξένοι διπλωμάται μαγεύονται ἀπὸ τὸν

ἐπιπόνητον καὶ Παρισινὸν πολιτισμὸν. Ἐκεῖ, κατὰ τὰ
ἠθῶς καὶ θελκτικὰ γεύματα, ἐλθισμόναι τις πρὸς

τὴν πᾶν θλιβερόν καὶ δυσάρεστον ἐν τῇ ὑπάρξει,
καὶ μὴ σκέπτεται εἰμὴ ὅ,τι εἶνε εὐχάριστον καὶ ἀξιό-
παιστον. Ἐποχὴ Ἐπικουρείων καὶ εὐγενῶν ἐγωιστῶν,

καταφιλοσοφία ὀλόκληρος εἰς τὴν ῥῆσιν τοῦ Βασιλέως
Λουδοβίκου XV « μετ' ἐμὲ ὁ κατακλυσμὸς », βρῆθεισαν

ἐπὶ τῶν κοιτῶν τῆς κομῆσσης Δουβαρρύ.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς βασιλείας Λουδοβίκου XV ἡ
Αὐτὴ πλέον εἶνε ξεπεσμένη ὁ Βασιλεὺς εἶνε γέρον,

καὶ ἐπὶ χειρόν, εἶνε γελοῖος. Τὸ πάθος του διὰ κόρην
ἠδωμένην, διὰ μίαν Δουβαρρύ, ἔχει κατὰ τὸ ὑπεράτο-
πον, τὸ θλιβερῶς χυδαῖον.

Ἐμφυῆς ἀστεῖος ἐδημοσίευσεν κατὰ τὸ 1771 τὸ ἐξῆς
Πάτερ ἡμῶν, ἀφιερωμένον εἰς τὴν Αὐτοῦ Χριστιανι-
κοπάτην Μεγαλειότητα : « Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν Βερσα-
λλίαι, δεξασθήτω τὸ ὄνομά σου ἡ Βασιλεία σου κλονί-
σθαι, τὸ θέλημά σου οὐ γίγνεται, οὔτε ἐν οὐρανοῖς
οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς : δὸς ἡμῖν τὸν ἡμερήσιον ἄρτον, ὃν

ἀφήρεσας ἡμῖν συγχώρησον τοῖς Παρλαμέντοις σου, τοῖς
ἀμυνθεῖσι τῶν συμφερόντων ἡμῶν, ὡς συγχωρεῖς τοῖς
Ἰπουργοῖς σου, οἵτινες ἐπώλησαν αὐτά : μὴ ὑποκύψῃς
πλέον εἰς τοὺς πειρασμοὺς τῆς Δουβαρρύ, ἀλλὰ ῥύσαι
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ Καγκελαρίου σου, τοῦ διαδόλου. »

Ἐν τούτοις ἡ ἐθιμοτυπία ἐν Βερσαλλίαις εἶνε ἡ αὐτὴ
ὄφιστανται αἱ οἰκεῖαι εἰσοδοὶ (entrées familiares),

ὅταν ὁ Βασιλεὺς εὐρίσκειται ἀκόμη ἐπὶ τῆς κλίνης του
μετὰ τὸν κοιτωνίτην του, μόλις ἐξυπνήσας αἱ Μεγάλαι

Εἰσοδοὶ (Grandes Entrées), ὅταν ὁ Βασιλεὺς ἡ-
γέρθη πλέον τῆς κλίνης καὶ εὐρίσκειται μετὰ τὸν κοιτω-
νίτην του ἔπειτα, ἡ Εἰσοδος, ἡ ὀνομαζομένη Εἰσοδος

τοῦ δωματίου (Entrée de la Chambre), ὅταν εὐ-
ρίσκειται εἰς τὴν πολυθρόναν του, ἀπέναντι τοῦ καθρέ-
πτου καὶ ἐπὶ τέλους ἡ Γενικὴ Εἰσοδος (Entrée Gé-
nérale), δι' ὅλον τὸ πλῆθος τῶν αὐλικῶν, οἵτινες, ἀπὸ

τῆς χαραυγῆς ἀναμένουσιν εἰς τὸν διάδρομον τῶν κα-
θρεπτῶν. Ὅλος ὁ κόσμος τῶν Βερσαλλίων, ἐξ 80 χιλ.

κατοίκων, ἀπασχολεῖται δι' ἓνα ἄνθρωπον. Ἡ ἀθάνα-
τος φυλὴ τῶν αὐλικῶν στρατολογεῖται πάντοτε μεταξὺ

τῶν ἀκολουθούντων τὴν ἐξῆς συμβουλήν. « Τρία πράγ-
ματα ἔχεις νὰ κάμῃς : λέγε καλὸν δι' ὅλον τὸν κόσμον
ζῆτει ὅ,τι κενωθῇ κάθησαι, ὅταν δυνηθῆς ».

Ἐν τούτοις, ἂν καὶ δὲν ὄφιστανται πλέον οὔτε ἀγάπη,
οὔτε σέβας πρὸς τὸν Μονάρχην, οὐκ ἦττον ὑπάρχει

δι' αὐτὸν ἐπιείκεια. Ἄν ἔκαμε κακόν, ἔκαμε καὶ κα-
λόν ἀπόλεσε μὲν τὰς ἀποικίας, ἀλλὰ προσήρτισεν τὴν

Λωραίνην καὶ τὴν Κορσικὴν εἰς τὴν Γαλλίαν. Εἶνε ὁ νι-
κητὴς τοῦ Φοντενουᾶ. Ἄν ἦνε παραλυμένος καὶ θρη-
σκομανθῆς, δυσηρεστημένος καθ' ἑαυτοῦ καὶ καθ' ὅλου

τοῦ κόσμου, μίγμα ἀπροβλεψίας καὶ λογικοῦ, χαυνό-
τητος καὶ ἐνεργείας, ὅμως ἔχει ἀκόμη ἀξιοπρέπειαν,
εὐγένειαν καὶ ἡρεμίαν καλῆς συμπεριφορᾶς, ἦθος εὐ-
γενὲς καὶ ἡγεμονικόν εἶνε ἄνθρωπος τῆς πείρας, ἄν-
θρωπος διοικήσεως ἀλλὰ τὸ κυριεῦθον ἐλάττωμά του

εἶνε ἡ φιληθονία. Τὸ ἄλλος τῶν Δορκαδῶν ὑπῆρξεν τὸ
φυτώριον πάσης ἀκολασίας, ἐνθα τὰ ὠραιότερα κορά-
σια τῆς Γαλλίας καὶ ἐκ τῶν εὐγενεστάτων, ἐθεώρουν

τιμὴν των νὰ εἰσέρχωνται Ἀρτέμιδες καὶ νὰ ἐξέρχων-
ται Ἀφροδίται μάλιστα βεβαίως σύγχρονοι συγγρα-
φεῖς ὅτι πολλοὶ εὐγενεῖς ἐγγράφως προσελιπέχρουν, ἀπὸ

οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς δὸς ἡμῖν τὸν ἡμερήσιον ἄρτον, ὃν

τούς επιτετραμμένους τὴν προαγωγὴν ταύτην τὴν τιμὴν τῆς εἰσόδου τῶν συζύγων, τῶν ἀδελφῶν ἢ τῶν θυγατέρων των εἰς τὸν παράδεισον τοῦτον τῆς ἀκολασίας.

Ἐκ τῶν πολλῶν ἐρωμένων τοῦ Λουδοβίκου XV δὴ κυρίως ἐξέχουν: ἡ μαρκηῖα Πομπαδούρ καὶ ἡ κόμισσα Δουβαρρὺ, διὰ τὴν ἐπιρροήν, ἣν ἔσχον ἐπὶ τῆς τύχης καὶ τῆς κοινωνίας τῆς Γαλλίας, ἡ μὲν πρώτη διὰ τὴν πρὸς τὴν Αὐστρίαν ἀφοσίωσίν της, ἕνεκα τῆς ὁποίας παρέσυρε τὴν Γαλλίαν εἰς τὴν μετὰ τῆς Δυνάμεως τούτης συμμαχίαν, ἐξ ἧς πολλὰς ζημίας υπέστη ἡ Γαλλία, ἡ δὲ Δουβαρρὺ διὰ τὴν ἀντιπάθειαν, ἣν ἐξήγειρε παρὰ τῆ Γαλλικῆ λαῶν κατὰ τῆς Βασιλείας, καὶ διὰ τὴν ἐξασθένειαν, εἰς ἣν συνετέλεσε, τοῦ μοναρχικοῦ ἀξιώματος, καὶ συνεπῶς διὰ τὰς ἐπελοῦσας καταστροφάς.

Περὶ τῆς τελευταίας ταύτης, ἧς ἡ μεγίστη ἐπιρροὴ ἐπὶ τοῦ Βασιλέως διετηρήθη ἀναλλοίωτος μέχρι τοῦ θανάτου του σχεδόν, ὁ δὲ βίος υπῆρξε πλήρης περιπετειῶν καὶ τὸ τέλος της τραγικώτατον, γράφω τινα περισπλέξας αὐτὰ ἐκ διαφόρων περὶ αὐτῆς γραφέντων.

I

ΑΙ ΑΡΧΑΙ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣΣΑΣ ΔΟΥΒΑΡΡΥ

Τὴν 9 Ἰανουαρίου 1829 περίεργος δίκη ἐξεδικάσθη ἐν Παρίσις ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου.

Ἡ ἔρις ὑφίστατο μεταξὺ δύο οἰκογενειῶν, ὧν ἑκάστη διισχυρίζετο, ὅτι ἦτο ἡ μόνη κληρονόμος τῆς κομησσίας Δουβαρρὺ, καὶ διεξεδίκε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κληροδοτήματος ὑπὲρ τῆς κομησσίας, καταλειφθέντος ὑπὸ τοῦ δουκὸς Κοσσέ-Μπρισσάν, σφαγέντος ὑπὸ τῶν ἐπαναστατῶν τοῦ 1792.

Ὁ δούξ ἐγκαθιστῶν γενικὴν κληρονόμον του τὴν θυγατέρα του κυρίαν δὲ Μορτεμάρ (de Mortemart), ἐβάρυνε αὐτὴν διὰ κληροδοτήματος, τὸ ὁποῖον κατ' ἀρχὰς δὲν υπῆρξε δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῆ. Ἄλλ' ἐπὶ τῆς Παλινορθώσεως ἡ οἰκογένεια δὲ Μορτεμάρ, λαδοῦσα σπουδαίαν μερίδα ἐκ τῆς χορηγηθείσης εἰς τοὺς μετανάστας ἀποζημιώσεως ἐνὸς δισεκατομυρίου, ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς τελευταίας θελήσεις τοῦ δουκὸς.

Οἱ Γκομάρ (Gomard), ἐκ πατρὸς κληρονόμοι τῆς κομησσίας, ὑπέβαλον ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τὴν ἐξῆς ληξιαρχικὴν πράξιν γεννήσεως τῆς κομησσίας, ἐξαχθείσαν ἐκ τοῦ ἀρχείου βαπτίσεων τῆς ἐνορίας Βωκουλέρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας Τοῦλ. «Ἰωάννα θυγάτηρ τοῦ Ἰωάννου Ἰακώδου Γκομάρ Βωμπερνιέ καὶ Ἄννης Μπεκιού (Bécu),» λεγομένης Καντινὺ, ἐγεννήθη τὴν 19ην Αὐγούστου 1746, ἐβαπτίσθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἔσχε δὲ ὡς ἀναδόχου τὸν Ἰωσήφ δὲ Μάνζ (de Mange) καὶ τὴν Ἰωάνναν Μπιραμπέν (Birahin), οἵτινες καὶ υπέγραψαν μετ' ἐμοῦ. Α. Γκα-

λὼν, Ἰερεὺς Βωκουλέρ, Ἰωσήφ Δε Μάνζ, Ἰωάννα Μπιραμπέν».

Οἱ ἐκ μητρὸς τῆς κομησσίας κληρονόμοι, Μπεκιού, διημφισβήτησαν πᾶν δικαίωμα διαδοχῆς τῶν Γκομάρ εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς κομησσίας Δουβαρρὺ, στηρίξαντες ὅτι ἡ υποβληθεῖσα ληξιαρχικὴ πράξις γεννήσεως ἦτο πλαστὴ, κατασκευασθεῖσα κατὰ τὸ 1764 πρὸς κολακίαν τῆς κομησσίας, καὶ ἀντέταξαν ἀλλοτρίων πράξιν, ληφθεῖσαν ἐκ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων τῆς πόλεως Βωκουλέρ τὴν 25 Ἰουλίου 1827, ἔχουσαν οὕτως: «ἡ Ἰωάννα, φυσικὴ θυγάτηρ τῆς Μπεκιού ἐπονομαζομένης Καντινὺ, ἐγεννήθη τὴν 19 Αὐγούστου 1743 καὶ ἐβαπτίσθη αὐθημερόν. Ἀνάδοχοι αὐτῆς ἔτινοντο ὁ Ἰωσήφ Δεμάνζ (Demange) καὶ ἡ Ἰωάννα Μπιραμπέν». Δι' ἀποφάσεως τῆς 9 Ἰανουαρίου 1829, ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τοῦ Ἐφετερίου τῶν Παρισίων τὴν 22 Φεβρουαρίου 1830, τὸ Πρωτοδικεῖον τοῦ Σηκουάνα ἐδικαίωσε τοὺς κληρονόμους Μπεκιού, τὴν δ' υποβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν Γκομάρ πράξιν γεννήσεως ἐκήρυξε πλαστὴν. Τὰ δικαστήρια παρεδέχοντο οὕτως, ὅτι κατὰ τὸ 1768 χάριν τῆς ἐρωμένης τοῦ Βασιλέως ἐπλάσθη περιποιητικὴ περὶ αὐτῆς γενεαλογία. Ἡθέλησαν οἱ κολακῆς νὰ μετατρέψουν μίαν φυσικὴν θυγατέρα εἰς κληρονόμον τοιαύτην.

Μετεμόρφωσαν τὴν κόρην Μπεκιού εἰς δεσποινίδα Γκομάρ δε Βωμπερνιέ προσέθησαν τὸ μόριον δε εἰς τὸν ἀνάδοχον, κύρ Δεμάνζ καὶ εἰς τὴν ἀνάδοχον Ἰωάνναν Μπιραμπέν, τὴν Μπιραμπένεναν, ὡς τὴν ὀνόμαζον εἰς τὴν ἐξοχήν, ἧτις οὕτως μετεμορφότο εἰς κυρίαν δε Μπιραμπέν.

Τὸ πνεῦμα τῆς αὐλολατρίας ἔβαινε ἐτι μακρότερον. Ἐνεοποίησαν τὴν εὐνοουμένην καὶ τὴν παρουσίαζον ἐληθοῦσαν εἰς τὸν κόσμον οὐχὶ τὴν 19 Αὐγούστου 1743, ἀληθινὴν χρονολογίαν τῆς γεννήσεώς της, ἀλλὰ τρία ἔτη βραδύτερον, τὴν 19 Αὐγούστου 1746.

Ἡ κόρη, ἧτις μίαν ἡμέραν ἔμελλε νὰ κληθῆ ἡ κυρία κομησσία Δουβαρρὺ, ἔσχε μητέρα, μίαν κοινὴν χωρικήν, ἀπὸ τοῦ λίκνου της δὲ ἐδέησε νὰ παλαίσῃ μετὰ τὴν πτωχείαν.

Κάποιος χορηγητῆς, κύριος Δουμανσώ, ἔδωκεν αὐτῇ τὰ πρῶτα στοιχεῖα ἐκπαίδευσως, τὴν ἐτοποθέτησεν εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς ἁγίας Ἄννης μετὰ τέσσαρα συνδόνια καὶ ἐξ χειρόμακτρα ἀντὶ ἄλλων ἀσπυροῦχων.

Λέγουσιν ὅτι βραδύτερον ἐπώλει φιλικὰ εἰς τοὺς δρόμους, ὅτι δὲ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κάποιου κυρίου Λαμπίγυ, ἐμποροῦ συρμῶν, ἐν ὁδῷ ἀγίου Ὀνωρίου, ὑπὸ τὸ ὄνομα δεσποινίδος Ῥανσῶν, ἐν πρὸ ὀλίγου εἶχεν ὑπανδρευθῆ ἡ μήτηρ της.

Φαίνεται ὅτι ἡ μικρὰ δεσποινὶς τοῦ καταστήματος δὲν υπῆρξε πρότυπον ἀρετῆς. Φεῦ! μετὰ τὰ δελεάσματα καὶ τὰς παγίδας παντὸς εἶδους, δι' ὧν πολιορκουσι τὰς

ἐρωμένες νέας, νεότης καὶ φρόνησις εἰσὶν ἀσυμβίβαστοι καὶ τὰς πτωχὰς τάξεις.

Ἡ κομῆσσα συνήτησεν εἰς τὸν δρόμον της, ἕνα ἐρωτικόν, ὅπως εὐρίσκει τις τοιούτους εἰς ὅλας τὰς ἡμετέρας, τὸν κόμητα Ἰωάννην Δουβαρρὺ. Οὗτος ἐπέστη ὅτι πρόσωπον τόσον θελκτικὸν θὰ ἔκμινε ὡς Χερουβεὶμ, ὀνομάσας αὐτὴν δεσποινίδα Ἄνζ (Ange). Ὁ ἀγγελοσ οὗτος, ὑποδεοὺς κατηγορίας, ἐπρόβλεπε τῶν χαρτοπαικτικῶν ἐσπερίδων, ἃς ἔδιδεν ἐκείνης. Ἐκεῖ ὁ Δουμουριεὶ τὴν εἶδεν κατὰ τὸ 1764. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ δούξ τοῦ Λωζέν (Lauzun) τὴν περιηκολούθησε κατὰ τὴν ἐξοδὸν ἐκ τοῦ χοροῦ τοῦ Μελοδράματος καὶ τὴν συνώδευσε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς εὐρῶν αὐτῆν θελκτικωτάτην. Ὁ Λωζέν τότε ἦτο ἑνὸς ἐτῶν καὶ ἐρωμένος τῆς περιφήμου Τζαρφίσκας, ἧτις, ἐνδεδυμένη ἀνδρικὰ φορέματα, ἠκοιμήθη αὐτὸν εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν τῆς Κορσικῆς. Ἡπερσέλκυσις ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Ἄνζ τοιούτων ἔσχε καὶ ὠραίων εὐγενῶν, ἦτο μία ἐκ τῶν κερδοσκοποῦσιν τοῦ κόμητος Ἰωάννου Δουβαρρὺ. Ὁ κόμης συγχεύει νέους τρελλοὺς καὶ νέας, καὶ τοὺς παρέθετε χαρτοπαικτικόν, οὐδόλως μεριμνῶν περὶ τοῦ τί ἔκαμνον ἡ ἄλλαι γυναῖκες, οὐδόλως ζηλοτυπῶν τὴν ἐρωμένην του. Προσῆλον ἔλην τὴν προσοχήν του εἰς τὸ παιγνίδι καὶ αὐτὸς, ἀναμφιδόλως, υπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τῆς κενέσεως τῆς ἀντιπαρομιᾶς «ἀτυχῆς εἰς τὸν ἐρωτικὸν ἀγῶνα εἰς τὸ παιγνίδι». Μόλις εὐρεθείς ὁ Λωζέν, παρὰ τῆ κόμητι Ἰωάννη, ἐνόησε ὅτι εὐρίσκετο εἰς ἐπαίσιον καταφύγιον ἄλλ' ἢ κακὴ συντροφιά δὲν ἐτρόμαξε τοὺς νέους εὐγενεῖς τῆς Αὐλῆς τοῦ Λουδοβίκου XV, καὶ ἐνῶ ὁ φίλος του Fitz-James ἀνταπεκρινετο εἰς τὰ αἰκίσματα τῆς δεσποσύνης Ἄνζ, αὐτὸς ἐπαίξε μετὰ τοῦ κόμητος Δουβαρρὺ, ὁ ὁποῖος ἐπαίξε, ὡς διηγῆται ὁ Λωζέν, μετὰ τὸν κοιτωνίτην καὶ τὸν πῖλον εἰς τὸ κεφάλι, καθόσον ὁ πῖλος, ὅσον ἀπρεπῆς καὶ ἂν ἦτο ἀπέναντι νέων τῆς γεννήσεως τοῦ Λωζέν καὶ τοῦ Fitz-James, σκοπὸν εἶχε νὰ υποστηρίξῃ δύο γεωμῆλα ψητὰ, ἐπιτεθειμένα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κόμητος, ὡς θεραπευτικὸν μέσον.

Ἡ θέα τῶν γεωμῆλων τούτων, ἡ ἡ ἀνάμνησις τῆς Πελωνίδος Πριγκιπίσσης του συνετέλεσεν ὥστε νὰ μὴ ἀμφισβητήσῃ ὁ Λωζέν τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὠραίας Ἄνζ εἰς τὸν φίλον του περὶ τούτου οὐδὲν μᾶς λέγει ὁ Λωζέν ἀλλ' ὅτι μᾶς διηγείται, εἶνε ὅτι ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, ἔμαθεν ὅτι ἐκείνη, ἣν περιεφρόνησε εἶχε παρουσιασθῆ εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ἐπροξένησε ἐπὶ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος βαθεῖαν ἐν-
τιμότητα.

Ὁ Λωζέν, προαισθανόμενος τὸ μέλλον, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐγκαταλείπῃ τοὺς Παρισίους, χωρὶς νὰ ἀποχαιρέτησῃ τὴν ἐρωμένην τοῦ κόμητος, ἧτις τόσον ἐπι-

χαρίτως τὸν ἐδέχθη, ὥστε ἦτο φανερόν ὅτι αὐτὴ δὲν παρεδόθη εἰς τὸν Fitz-James, ἡ ἀπελιπισθεῖσα ἀπ' αὐτόν. Τὴν εὖρε χαριεστέραν καὶ φιλομειδεστέραν παρὰ ποτε. καὶ ἐνῶ αὐτὴ τῆ ἔλεγεν ὅτι καίτοι ἀπόντα δὲν θὰ τὸν λησμονήσῃ. «Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Λωζέν, ἐνθυμήσου λοιπὸν, ὅτι ἂν γίνῃς ἐρωμένη τοῦ Βασιλέως, θέλω νὰ διοικήσωμίαν στρατιάν». «Καὶ ἐγὼ, εἶπεν αὐτὴ δὲν σὲ εὐρίσκω καθόλου φιλόδοξον. Ἄν γίνω ἐρωμένη τοῦ Βασιλέως, θὰ σὲ κάμω ὑπουργόν». «Ἄλλ' ὁ κύριος Σουαζέλ;» «Τὸν συγγαίνομαι, ἀπεκρίθη ἡ Ἄνζ». «Ἐλα, πέσ μου, διὰ τοῖσιν λόγον» ἠρώτησεν ὁ Λωζέν. Ἡ Ἄνζ ἦτο καλὸ παιδί καὶ δὲν ἠθέλε πολλὰ παρακάλλια: αὐτὰ πάλιν τὰ ἀτυχῆ ψητὰ γεωμῆλα τοῦ Ἰωάννου Δουβαρρὺ υπῆρξαν ἡ αἰτία. Διὰ τὰ φθάση μέχρι τοῦ Βασιλέως ὑπέδειξαν εἰς τὴν Ἄνζ τὴν ὁδὸν τοῦ Δουκὸς Σουαζέλ. Ὁ κύριος Σουαζέλ εὖρε τὴν νεαράν γυναῖκα θελκτικὴν, ἀλλ' εἶδε τὰ ἀπαίσινα γεωμῆλα, αἱ ἀνησυχία δὲ τὰς ὁποίας ἐδοκίμασεν ἐξ αὐτῶν υπῆρξαν αἰτία, διὰ τὴν Ἄνζ ἐξευτελισμοῦ, τὸν ὁποῖον συνεχώρει μὲν εἰς τὸν Λωζέν, ἀλλ' οὐδόλως συνεχώρει εἰς τὸν κύριον Σουαζέλ. Ὁ Λωζέν λοιπὸν ἀνεχώρησε, συναποφέρων τὴν διπλὴν ὑποχρέωσιν τῆς δεσποσύνης Ἄνζ, ὅτι ἂν αὐτὴ καθίστατο ἐρωμένη τοῦ Βασιλέως, θὰ ἦτο φίλη μὲν αὐτοῦ, ἐχθρὰ δὲ τοῦ Σουαζέλ.

Πῶς ἤδη κατώρθωσεν ἡ δεσποσύνη Ἄνζ νὰ ἴδῃ τὸν βασιλέα, παρὰ τὰς ἐγωϊστικὰς ἐπιφυλάξεις τοῦ κυρίου Σουαζέλ; Τοῦτο κατορθώθη διότι ἐξελέγη ἡ ἀληθὴς ὁδὸς, ἀφ' ἧς κατ' ἀρχὰς εἶχον παραστρατήσει. Ἀπηυθύνθησαν εἰς τὸν κύριον Λεμπέλ (Lebel). Ὁ Λεμπέλ ἦτον ὁ θαλαμηπόλος τοῦ βασιλέως καὶ ὁ ἐφευρέτης τοῦ περιφήμου θεσμοῦ τοῦ ἄλλους τῶν Δορκάδων, τόσον φιλοσοφικῶς ἀνεκτοῦ γενομένου ὑπὸ τῆς κυρίας Πομπαδούρ.

Ἡ ἐθιμοταξία ἀπῆται ὅπως οὐδεὶς βασιλεὺς τρώγῃ τι, ἂν μὴ τοῦτο δοκιμασθῆ πρότερον ἐπὶ μακρὸν ὁ κύριος Ρισελιέ * ἐξεπλήρωσεν, ὡς πρὸς τοὺς ἐρωτας τοῦ βασιλέως, τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, τοῦ δοκιμαστοῦ τῶν ἐδεσμάτων ἄλλ' ἐπὶ τέλους ἀφίχθεις εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ἡ ἀμεριμνησία τῶν ἐφαίνετο πρότιμότερα ὑπηρεσίας τόσον κοπιώδους, ἐπεφόρτισε τὸν Λεμπέλ μετὰ τὴν ἐξασκησιν τῶν λειτουργιῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας εὐρέθη ἡναγκασμένος νὰ παραιτηθῆ.

Ὁ Λεμπέλ, ὅστις ἕνεκα τῶν ἰδιαιτέρων του καθηκόντων, ἦτο ὁ ἰχνηλάτης τῶν ὀρεκτικῶν τοῦ Βασιλέως, εἶδε τὴν δεσποσύνην Ἄνζ, κατεθέληκε ἐκ τῆς καλλονῆς της δὲν τὸν ἐτρόμαξε καθόλου μετὰ τὰ δύο γεωμῆλα τοῦ κόμητος Ἰωάννου, καὶ ἔδωκε τόσον λε-

* Ὅχι, ὁ περίφημος Καρδινάλιος, ἀλλ' ὁ ἀνεψὸς του μετέπειτα Στρατάρχης καὶ ἐπίσης περίφημος διὰ τὰς ἐρωτικὰς του κατακτήσεις. Νικητῆς τοῦ Φοντενουά.

πτομερή λογαριασμόν εἰς τὸν δοῦκα Ρισχελιέ περί τοῦ θησαυροῦ, ὃν συνήντησε, ὥστε ὁ δοῦξ ἠθέλησε νὰ κρίνῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, τοῦλάχιστον, ὅτι οὐδὲν τὸ υπερβολικὸν ὑπάρχει εἰς τὴν διήγησιν τοῦ Λεμπέλ. Ὁ δοῦξ ἔκρινε καὶ εὐρέθη εὐχαριστημένος. Ὁ θαλαμηπόλος ἐσκέφθη ὅτι καλῶς θὰ ἔπραττε θέτων εἰς τὸν κατάλογον τῆς πελατείας του τὴν δεσποσύνην Λάντζ. Ἐφάνταζετο ὅτι δὲν θὰ ἦτο παρὰ ἡ εὐνοουμένη μιᾶς ἡμέρας καὶ μιᾶς νυκτός, καὶ ὅτι αὕτη θὰ ἐξηφανίζετο, ἀφοῦ ἐλάμβανε ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν θέσιν τῆς εἰς τὸ Ἄλσος τῶν Δορκάδων. Ἄλλ' ὅμως ἠπατάτο. Ἡ παλαιὰ μοδιστρίτζα ἦτο προωρισμένη εἰς τὴν πρὸ τετραετίας σχολάζουσαν διαδοχὴν τῆς μαρκησίας Πομπαδούρ.

Εἰς τὸν Ρισχελιέ καὶ τὸν Λεμπέλ προσετέθη καὶ ὁ δοῦξ δ' Αἰγκιγιόν (Aiguillon), κατέστρωσαν δὲ, ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας, τοὺς ὅρους συμβάσεως μετὰ τῆς νέας εὐνοουμένης. Τῇ ἐξήτησαν μόνον ἐξομολόγησιν πλήρη τοῦ παρελθόντος διὰ νὰ δύνανται νὰ ἀντεπεξέρχωνται κατὰ τῶν κακολογιῶν καὶ τῶν συκοφαντιῶν.

Ἡ ὠραία Μαγδαληνὴ δὲν ἀπέκρυψε κἀνὲν ἀμάρτημά της καὶ ἰδοὺ τί διηγῆθη.

Ἐγεννήθη ἐν Βωκουλέρ (Baucouleurs), πατρίδ τῆς Ἰωάννης Ἀρκίας, κατὰ τὸ 1744, ἐπομένως ἤγε τὸ 24ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς ἦτο κόρη μιᾶς μαγειρίσσης καὶ ἐνὸς καλογήρου.

Κατ' ἀρχὰς ὠνομάσθη Ἰωάννα Βωμπερνιέ, καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἤρχισε τὴν ἀνατροφὴν τῆς παρά τινι μοδίστῃ ἀπὸ τῆς μοδίστας μετέθη εἰς ἄλλο—οἶκον, ἔτι ὀλιγώτερον ἐντιμον, ἀλλὰ πολὺ γνωστότερον, τὸν τῆς κυρίας Γουρδάν. Ἐσπέραν τινὰ ὁ κόμης Ἰωάννης Δουβαρρὺ, μισομεθυμένος, τὴν συνήντησεν εἰς τινὰ γωνίαν ὁδοῦ, ἀνέβη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, καὶ τὴν ἐπαύριον τὴν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ· μετὰ ταῦτα εἰς στιγμὴν στενοχωρίας τὴν ἐπώλησε πρὸς τὸν Ραδῆ δὲ Σαίν—Φουᾶ, γραμματέα ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅστις βραδύτερον τὴν ἀπέδωκεν εἰς τὸν Δουβαρρὺ, ὅστις τὴν φορὰν ταύτην τὴν ἔθηκεν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ καταγωγίου, ἐνθα τὴν εἶδεν ὁ Λωζὲν καὶ τὴν ἐγνώρισεν ὁ Λεμπέλ, ὑπὸ τὸ ὄνομα Λάντζ. Τοιαῦτα προηγούμενα ἐφόδισαν τὸν Λεμπέλ καὶ τὸν δοῦκα δ' Αἰγκιγιόν, ἀλλ' ὁ Ρισχελιέ ἐπέμεινε, ὑποστηρίζων ὅτι τοιοῦτο τάλαντον καὶ ἀποκτηθὲν ἐν βίῳ τυχοδιοκτικῷ καὶ περιπετειώδει, θὰ εὐηρέσται τῷ βασιλεῖ, οὐτινος ἡ ἐξασθένεισις ἔβαινε ἀξουσα. Ὁ Ρισχελιέ λοιπὸν συνεβούλευσε τὴν Ἰωάνναν νὰ ἀκολυθηθῆ ὅλος ἀντίθετον ὁδὸν τῶν προκατόχων τῆς, αἰτινὲς ὑπεκρίνοντο τὰς ἀθώας καὶ τὰς πρωτοπείρους, καὶ νὰ μὴ τῷ ἀποκρύψῃ τίποτε ἐκ τοῦ ταλάντων τῶν ὁποίων, ἦτο κάτοχος αὕτη.

Ἀληθῶς ὁ Ρισχελιέ ὀρθῶς ἐσκέφθη. Εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς δεσποινίδος Λάντζ ὁ Λουδοβίκος XV

ἐπανεῦρε τὰς ὠραιότερας ἡμέρας τῆς νεότητός του, καὶ μετ' ὀλίγον ἔγεινε καταφανὴς ὄλη ἡ κυρίαρχία, ἣν ἐμελλε νὰ ἀσκήσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ νέα του ἐπιμένη.

Τῇ ἐχρειάζετο ὅμως ἐν ὄνομα. Πολλοὶ τὴν ἐγνώσαν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἰωάννας Βωμπερνιέ, ἣ τῆς δεσποινίδος Ρανσόν ἢ τῆς δεσποινίδος Λάντζ, καὶ δεῖν ἔπρεπε νὰ τὸ διατηρήσῃ. Ὁ Ἰωάννης εἶχεν ἀδελφόνονομαζόμενον Γουλιέλμον Δουβαρρὺ· τὸν ἔφεραν, τὸ ἐνύμφευσαν μετὰ τὴν Ἰωάνναν Βωμπερνιέ, τοῦ ἔδωκεν κἀμμὴν ἑκατοστῶν χιλιάδων λιρῶν (livres) (*) ἀντάλλαγμα τοῦ ὀνόματός του, καὶ τὸν ἐξαπέστειλε εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ἣ δὲ κόμησσα Δουβαρρὺ παρουσιάσθη εἰς τὴν Αὐλὴν, ὅπως συνέθη καὶ διὰ τὴν κυρία δ' Ἐτιόλ, μαρκησίαν Πομπαδούρ. Ἡ νέα εὐνοουμένη ἐγκαθιδρύθη εἰς Βερσαλλίαν, τρεῖς μῆνας μολὺς ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Βασιλίσσης Μαρίας Λετσίνας. Συγχρόνως δὲ ὅλοι οἱ Παρίσιοι ὑπετονθόριζον τὸ τραγικὸν τῆς Βουρβωνίδος, πρόστυχον ποίημα, τὸ ὅποιον δὲν ἔζηξε βεβαίως τόσην δημοτικότητα.

Καὶ ἄλλο ποίημα ἐκυκλοφόρει ἐν Βερσαλλίαις. Ἦτο ἡ ἐπινίκιος ὠδὴ τῆς νέας ἐρωμένης, ἣτις εἶχεν ἦδη τοὺς αὐλικούς της καὶ τοὺς ποιητάς της.

Ἡ κόμησσα δὲν ἠγάπα τὴν πολιτικὴν, δὲν εἶχε ἐξοσυγγενεὶς σχετικὸς μετὰ τὴν Αὐλὴν. Ταῦτα διὰ τὸν Βασιλέα ἦσαν μεγάλα πλεονεκτήματα. Δὲν ἠθελε μεγάλα ἄρχοντισσαν, ὡς τὴν δοῦκισσαν τοῦ Σατωρῶ, μετὰ ἐπιτελεῖον συγγενῶν καὶ εὐνοουμένων, οὔτε γυναῖκα πολιτικὴν ὡς τὴν κυρίαν Πομπαδούρ. Ὅ,τι ἐπόθει δὲν ἦτο μία σύμβουλος, ἀλλὰ ἐν μέσον τέρψευς.

II

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣΣΗΣ ΔΟΥΒΑΡΡΥ

Μέγα ζήτημα ἠγέρθη ἐν Βερσαλλίαις, πολλὰ δὲ συζητήματα ἐτέθησαν περὶ τῆς θέσεως, ἣν θὰ κατέχεν ἡ νέα εὐνοουμένη παρὰ τῇ Αὐλῇ. Θὰ παρουσιασθῆ εἰς τὴν Αὐλὴν ἢ ὄχι; Ἰδοὺ τὸ σπουδαῖον ζήτημα. Ὁ δοῦξ Σουαζζὲλ ἐχθρικῶς πρὸς τὴν νέαν κόμησσαν διακειμενός, δὲν ἠθελε τὴν παρουσιάσῃ, ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς τὴν ἠθελε καὶ ὑπερίσχυσε. Τὴν 22 Ἀπριλίου 1769 ἐγένετο ἡ παρουσίασις, ἦτοι μετὰ ἐννέα περίπου μῆνας ἀπὸ τῆς γνωριμίας του μετ' αὐτῆς.

Ἐκδοθείσης τῆς διαταγῆς τοῦ Βασιλέως, ἀνεκοινώθησαν εἰς αὐτὸν τὰ ὀνόματα τῆς ἀναδόχου καὶ τῶν δύο παρέδρων τῆς, αἰτινὲς ἔδει πάντοτε νὰ ὦσι κυρία τῆς Αὐλῆς, καὶ ἡ συνοδεία ἔφθασεν εἰς τὴν θύραν τῆς μεγάλης αἰθούσης ἐν μεγάλῃ στολῇ ἦτοι μετὰ οὐρανὸν ῥέματος τεσσάρων καὶ ἡμισείας ὄργυιῶν, ἐκτυλισσόμενην ἐπὶ κανίστρου, μετὰ ἐπανωφόριον μακρὸν καρφωτόν ἐκτεταμένον εἰς τὴν ζώνην, στηθόδεσμον ὅμοιον τῷ φορέσθαι τῆς.

(*) Μία livre ἀξίζει περίπου ἓν γράκον.

καὶ μετ' ὅσον οἶον τε περισσοτέρους ἀδάμαντας. Ἡ κόμησσα Δουβαρρὺ ἔσχεν ὡς ἀνάδοχον τὴν κόμησσαν Λουδοβίκου XV ἔλαμπε τοῦ θριάμβου τῆς ἐκλεκτῆς του.

Ἡ κόμησσα τῷ ἦρκε ἡ κόμησσα. Κατήργησε τὸν ἄλσος τῶν Δορκάδων καὶ ἐγκαθίδρυσεν τὴν ἐπιπέδον τὴν εἰς τὰ ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν ἄνω τοῦ κοιτῶνος του, εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα, καὶ νὰ μεταβαίη παρ' αὐτῆ, χωρὶς νὰ γίνεταί τι κατὰ πᾶσαν ὥραν. Μία θύρα ἠνοίγετο εἰς μίαν ἐπιπέδον, δι' οὗ εἰσῆρχετο τις εἰς ἐν τῶν δύο ἐπιπέδων, τοποθετημένων παρὰ τῷ κοιτῶνι τῆς κομήσσης. Τὸ ὄρολογιον τοῦ κοιτῶνος τῆς παρίστα τὰς ἡμέρας ὑποστηρίζουσα τὸν κύκλον τοῦ ὄρου καὶ ἀπ' ἐπάνω τὸν ἔρωτα δεικνύοντα τὴν ὥρην καὶ τὸ βέλος του. Τὰ λεπτότερα τεχνουργήματα, ὡς ἡ ἀρμόστῃς ἐπιπλώσεως, τὰ χαλκᾶ, τὰ μαρμάρια, τὰ λευκὰ, ἢ πορσελάνη τὰ ἀγαλμάτια ἠφθόνουσαν τὸν ἀσυλον τῆς ἡδουπαθείας.

Τὸ διαμέρισμα τοῦ ἀνακτόρου τῶν Βερσαλλιῶν δὲν ἔσχε πλέον εἰς τὴν κόμησσαν. Ὁ Λουδοβίκος XV τὴν ἔμεγαρον ἐν τῇ πόλει, ἐν ὁδοῦ τοῦ Πορτοκαλεῶνος ὅπου αὕτη ἐγκαθίστατο τοὺς ἀνθρώπους της καὶ τὰς ἡμέρας της. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1769 λαμβάνει 100 χιλιάδων, ὡς σύνταξιν —ισόδιον—, ἐκ τῆς πόλεως Παρισίων καὶ 100 χιλ. λίρας ἐπίσης ἐκ τῶν Τάβλων (Etats) τῆς Βουργουνδίας. Τὸν Ἰούλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὁ γενναῖος ἔραστής της, ὄλονεν ἐνθουσιῶν ἐπὶ αὐτῇ, τῇ δωρεῖται τὸ μέγαρον τῶν Λουκιανῶν (Luciennes) ὅπερ ἠγόρασε ἀπὸ τὸν δοῦκα τῆς Πανθερρῆς Νέα, εὐμορφος, ἐπαγωγός, μετὰ μάτια γαλανὰ, ἄσπρα μελαίνια, μαλλιά ξανθὰ, μωτίτσα ἐλληνικὴ, χεῖρας ῥοδῶνα, δέρμα ἀτλαζένιον, μετὰ φυσιογνωμίαν γλυκῆν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὀλίγον μπιρομπάντικην, ἣτις ἀκτινοβολεῖ δι' ὅλης τῆς λάμπσεως τῶν 25 ἐτῶν αὐτῆς. Ὁ Λουδοβίκος XV εἶνε μαγευμένος. Ὁ στρατηγὸς Ρισχελιέ, τόσον αὐστηρὸς διὰ τὴν μαρκησίαν Πομπαδούρ, ἐγκρίνει ὅλα τῆς κυρίας κομήσσης Δουβαρρῦ. Ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται περὶ αὐτῆς ἐν τινι ἐπιπέδῳ τῆς πρὸς τὸν Γεώργιον Μονταγγιου ὁ Οὐάλπωλ, ἡγετὴς τῆς Ἀγγλίας ἐν Παρισίοις. «Μᾶς ἐπεφύλαξεν ἐν τῷ Ναφ κάθισμα εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τοῦ θωρείου. Ἡ κυρία Δουβαρρὺ ἐπήγε καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ, ἀπέναντί μας. Δὲν εἶχε κοκκινάδι, οὔτε πούδραν καὶ μάλιστα ἦτο καὶ χωρὶς τουαλέταν. Παράδοξος ἦτο τοῦ παρουσιάσθαι, διότι ἦτο πλησίον τοῦ ἔρωτος ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ ἐκτεθειμένη εἰς τὰ ἔρωτα ὄλων. Εἶνε νόστιμος· ὅταν τὴν παρατηρεῖ τις ἐκτετατικῶς, οὐδὲν τὸ ἐξέχον ἔχει. Ἄλλ' ὅμως οὐδὲν ἔχει τὸ ἀναίδες, τὸ προπετὲς ἢ τὸ προσποιητὸν εἰς τὴν ἐπιμένην τῆς».

Ἡ κυρία Δουβαρρὺ οὐδέποτε ἠρέσκετο εἰς τὴν πολιτικὴν, μεγάλως δ' ἐξεπλάγη ὅταν ἠθέλησαν νὰ τὴν ἀναμίξουν εἰς αὐτὴν. Ἐπεθύμει νὰ τὰ ἔχη καλὰ μετὰ τοὺς ὑπουργούς. Παρήγγειλε τῷ δοῦκι Σουαζζὲλ ὅτι ἀν ἐπεθύμει νὰ προσέλθῃ αὐτῇ, ἡ κόμησσα θὰ ἔκαμνε τὸν ἡμίση δρόμον πρὸς αὐτόν. Ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν μεσιτείαν ταύτην ὑπέμνησε τῷ δοῦκι, ὅτι αἱ ἐρωμέναι ἐκδιώκουν τοὺς ὑπουργούς, οὐχὶ δὲ οἱ ὑπουργοὶ τὰς ἐρωμένας. Ὁ δοῦξ ἠρκέσθη νὰ ὑποσχεθῆ ψυχρῶς καὶ ἀορίστως ὅτι θὰ ἐκτελέσῃ τὰς αἰτήσεις τῆς κυρίας Δουβαρρῦ, ὅσας εὖρη δεικναιολογημένας. Ἡ μαρκησία Δουδεφφάνδ ἐγράφε πρὸς τὸν Οὐάλπωλ τὴν 3 Μαρτίου 1770: «Ὁ βασιλεὺς εἶνε πάντοτε σφόδρα ἐρωτευμένος μετὰ τὴν κυρίαν του ἀλλὰ χωρὶς νὰ τῇ δεικνύῃ πολλὴν ἐκτίμησιν τὴν μεταχειρίζεται ὡς κορίτσι».

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐκυκλοφόρει ποιημάτιόν τι κακεντρεχές, τὸ ὅποιον ἀναφέρεται εἰς ἐπιστολὴν τῆς μαρκησίας (2 Νοεμβρίου 1779). Ἐφαίνετο περιλαμβάνον τὰ παράπονα τοῦ δοῦκος δὲ Σουαζζὲλ, φίλου τῆς κυρίας Πομπαδούρ, ἐχθροῦ τῆς κυρίας Δουβαρρῦ. Ἐφάλλετο ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ τότε ἤχου:

Ζήτω τὸ κρασί, ζήτω ὁ ἔρωτας
(Vive le vin, vive l' amour)

Ἡ ἐχθρότης τῆς κομήσσης καὶ τοῦ δοῦκος Σουαζζὲλ ἐστενοχώρει πολὺ τὸν βασιλέα, ὅστις τὰ ἀδύνατα δυνατὰ θὰ ἔκαμνε διὰ νὰ εὐκολύνῃ καὶ θεμελιώσῃ τὴν σύμπνοιαν τῆς εὐνοουμένης του μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ του, τοῦ ὁποίου μετὰ μεγάλην του δυσαρέσκειαν θὰ ἀπεχωρίζετο. Τίποτε δὲν ἀποδεικνύει τοῦτο περισσότερο ἢ ἐπιστολὴ τις ἣν ἐγράφε πρὸς αὐτόν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους: «Ὅ,τι φαντάζεσθε εἶνε ψευδές, (ὁ ὑπουργὸς παρεπονεῖτο διὰ τρομερὰν ραδιουργίαν, ἣτις τὸν ἠπέλει) σᾶς ἀπατοῦν. Πρέπει νὰ δυσπιστήτε περὶ τοὺς περὶ ἡμᾶς, τοὺς ὁποίους δὲν ἀγαπῶ. Δὲν γνωρίζετε τὴν κ. Δουβαρρὺ; ὄλη ἡ Γαλλία θὰ ἐπιπτεν εἰς τοὺς πόδας της, ἐάν..... Λουδοβίκος». Ὁ δοῦξ Σουαζζὲλ ὑπῆρξε εὐνοούμενος τῆς Μαρκησίας Πομπαδούρ· Ἐπομένως δὲν τὸν ἐμποδίζει ἡ ἠθικὴ ἀπὸ τοῦ νὰ τὰ ἔχη καλὰ μετὰ τὴν κόμησσαν Δουβαρρὺ, διότι, ὅσον ἀφορᾷ τὸ σκάνδαλον, αἱ δύο εὐνοούμεναι ἤξιζον ἢ μία τὴν ἄλλην ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀγαθότητα καὶ τὸν χαρακτῆρα, ἡ κόμησσα ἤξιζε πολὺ περισσότερο τῆς μαρκησίας.

Ἐν τούτοις ὁ δοῦξ ἐκτὸς τῆς Δουβαρρῦ εἶχε καὶ ἄλλους ἐχθρούς· ἀν καὶ ὑπεστηρίζετο ὑπὸ τῆς Δελφίνης (Μαρίας Ἀντωνιέττας) εἶχε ὅμως ἀντίπαλλον τὸν Δελφίνα, πρὸς ὃν εἶπε πρὸ τινῶν ἐτῶν «Ἵψηλότατε, θὰ ἔχω ἴσως μίαν ἡμέραν τὴν ἀτυχίαν νὰ εἶμαι ὑπήκοός σας, ἀλλὰ νὰ σᾶς ὑπηρετήσω, ποτέ». Οἱ ἀνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας τῷ ἀπέδιδον τὴν ἔξωσιν τῶν Ἰησουϊτῶν καὶ τὴν φιλίαν του μετὰ τὸν Βολταίρον οἱ συν-

Τηρητικοί τὸν ἐμέμφοντο ἐπὶ ἀδυναμία πρὸς τὰ Παρλαμέντα, οἱ δὲ φιλειργητικοὶ τὸν κατηγοροῦν ὅτι εἶνε ἱκανὸς νὰ βάλῃ φωτῖαν εἰς ὄλην τὴν Εὐρώπην. Ἐπεισαν οἱ ἐχθροὶ τοῦ ἐπὶ τέλους τὸν βασιλέα ὅτι ἐπέκειτο σύρραξις καὶ νέος ἐπταετής πόλεμος, ὀφειλόμενος εἰς τὴν ἀφροσύνην καὶ τὴν κουφότητα τοῦ Σουαζέλ. Οἱ ἐχθροὶ τοῦ ὑπουργοῦ εἰδοποίησαν τότε τὴν κόμησσαν Δουβαρρὺ ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ τελειώσουν με αὐτόν. Διηγούντα: ὅτι ἡ κόμησσα ἀναπετώσα πορτοκάλια, ἀνέκραξε: «Πήδα, Σουαζέλ, πήδα Πρασλέν». Προσθέτουσιν δὲ ὅτι, ἀφοῦ ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Λουδοβίκον XV ὅτι ἀπεδίωξε τὸν μάγειρόν της, ἠρώτησε τὸν βασιλικὸν της ἑραστήν: «Ἐδίωξα τὸν Σουαζέλ μου, πότε θὰ διώξῃς τὸν ἰδικόν σου;»

Τὴν 24 Δεκεμβρίου 1770 ὁ ὑπουργὸς ἐλάμβανε ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν:

«Ἐξάδελφέ μου,

«Ἡ δυσαρέσκεια, τὴν ὁποῖαν μοὶ προξενοῦν αἱ ὑπερησείας σας με ἀναγκάζει νὰ σᾶς ἐξορίσω εἰς τὸ Σαντλοῦ (Chanteloup), ὅπου θὰ μεταβῆτε ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν. Θὰ σᾶς ἀπέστελλον ἀκόμη ἀπώτερον, ἐὰν δὲν ἐξετίμων ἰδιαζόντως τὴν κυρίαν δούκισσαν Σουαζέλ, ἧς ἡ υγεία τὰ μέγιστα με ἐνδιαφέρει. Προσέξατε μὴ ἡ διαγωγὴ σας με ἀναγκάσῃ νὰ λάβω ἄλλα μέτρα. Ἐπὶ τούτοις εὐχομαι τῷ Θεῷ, ἐξάδελφέ μου, νὰ σᾶς ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἀγίαν Αὐτοῦ σκέπην».

Λουδοβίκος

Παρατηρήθη ὅτι, μέχρι ἴσως τότε δὲν εἶχε συμβῆ ποτέ.

Κατὰ τὰς ὀλίγας ὥρας, ἃς διήλθον εἰς Παρισίους ὁ δούξ καὶ ἡ δούκισσα Σουαζέλ, ἀναρίθμητον πλῆθος μεγάλων εὐγενῶν, μεγάλων δεσποινῶν, δικαστικῶν, στρατιωτικῶν, ἀστῶν καὶ ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων. Προσῆλθον, ἐγγραφόμενοι εἰς τὸ βιβλίον τοῦ μεγάρου του. Ὡς καὶ αὐτὸς ὁ δούξ τῆς Σάρτρης, ὁ βραδύτερον ἐπονομασθεὶς Φίλιππος—Ἰσότης παρέβη τὴν διαταγὴν, διὰ νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἐξορίστου ὑπουργοῦ. Ὁ κόμης Σεγκιὸρ (Séguier) λέγει εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ βασιλείου μέχρι τοῦ ἐτέρου ἐθεωρήθη ζήτημα τιμῆς ἢ ἀντιπολίτευσις ἧτις ἐκρίθη ὡς καθήκον διὰ τὰ ὑψηλὰ πνεύματα, ἀρετὴ διὰ τοὺς γενναίους ἄνδρας, χρήσιμον ὄπλον διὰ τοὺς φιλοσόφους ἐπὶ τέλους συρμὸς, οὐτινος μετὰ ζέσεως ἐδράξατο ἡ νεολαία. Τὰ Παρλαμέντα ἔκαμον παραστάσεις, οἱ ἱερεῖς λόγους, οἱ φιλόσοφοι βιβλία καὶ οἱ νέοι αὐλικοὶ ἐπιγράμματα.

Ἡ κυρία Δουβαρρὺ ἦκιστα πλασμένη διὰ πολιτικὰς διαμάχας, ἐξεπλάγη ἐπὶ τῷ θριάμβῳ της. Ἡ Μαρία Θηρεσία, μήτηρ τῆς Δελφίνης, τρομαγμένη, ἐκ τοῦ συμβάντος τούτου ἐπεθύμει, ὅπως ἡ θυγάτηρ της εὐλαδῆται τῆς παντοδυνάμου εὐνοουμένης, ἀλλ' ἡ

ἀπέχθεια, ἣν ἐνέπνεεν ἡ γυνὴ αὐτὴ εἰς τὴν Δελφίνα ἤδανε καθ' ἐκάστην. Ὁ κόμης Μερσὺ Ἀρξὸν πρέσβυς τῆς Μαρίας Θηρεσίας ἐν Γαλλίᾳ, τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1771 σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὰς

«Ἐὰν ἡ Κυρία Δελφίνα ἤθελε νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἀπευθύνη (τῆ Δουβαρρὺ) μίαν μόνην φοράν λόγον, θὰ μοὶ ἦτο λίαν εὐκολόν νὰ ἐπιτύχω κτλ) Μαρία Θηρεσία ἔγραφε πρὸς τὴν Μαρίαν Ἀντωνίαν τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1771 ἐπιστολήν, ἐν ᾗ συνίστα νὰ μεταχειρίζεται τὴν κυρίαν Δουβάρρυν ὡς κυρίαν τῆς αὐλῆς καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ βασιλέως. Προσέθετε δ' ὅτι ἡ Δελφίνα, ὡς πρώτη τῶν ὑπερησείων τοῦ βασιλέως, ὀφείλε εἰς τὸν Λουδοβίκον XV κοίτην, καὶ ταπεινοσύνην προσέθετε δὲ, «ὀφείλετε παράδειγμα εἰς τὴν αὐλήν, καὶ τοὺς αὐλικούς, ὅτι ἐπιθυμίαι τοῦ κυρίου σου ἐκτελοῦνται».

Διὰ τὴν δικαίαν ὑπερηφανίαν τῆς Μαρίας Ἀντωνίνας τοῦτο ἦτο ἀληθὴς θλίψις. «Ἡ ἐπήρεια τῆς κόμησσης Δουβαρρὺ ἀσκεῖ ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ βασιλέως, δὲν ἔχει σχεδὸν πλέον ὄρια» ἔγραφε ὁ κόμης Μερσὺ τὴν 19 Ἰουλίου 1771. Εἰς ἄλλην ἐπιστολήν του τῆς 14 Αὐγούστου 1772 ὁ κόμης, εὐχαριστήσας ὅτι κατώρθωσε νὰ πείσῃ τὴν Δελφίνα νὰ ἦνε ἡ εὐγενὴς πρὸς τὴν εὐνοουμένην, διηγείται πρὸς τὴν Μαρίαν-Θηρεσίαν ὅτι ὅταν ἡ κυρία Δουβαρρὺ ἐφθίμετα τὴν βασιλικὴν λειτουργίαν, μετὰ τῆς δούκισσας Αἰγκιγιόν, «ἡ κυρία Δελφίνα ἀπηύθυνε τὸν λόγον εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην, στρεφόμενη δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν εὐνοουμένην εἶπε ὀλίγας λέξεις περὶ τοῦ κυρίου, τοῦ κυνηγίου, εἰς τρόπον ὥστε χωρὶς νὰ ἀποθνήσκῃ κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν κόμησσαν Δουβαρρὺ, αὐτὴν ἠδύνατο ἐν τούτοις νὰ νομίσῃ, ὅτι αὐτὰ αἱ λέξεις ἀπηυθύνοντο τὸσον πρὸς αὐτήν, ὅσον καὶ πρὸς τὴν δούκισσαν δ' Αἰγκιγιόν. Τοῦτο ἤρκεσεν, ὅπως μὴ λίσσῃ εὐχαριστημένη ἢ εὐνοουμένη. Ὁ Βασιλεὺς μάλιστα τὸ γεγονός, ἐφάνη λίαν εὐχαριστημένος, καὶ τὸ ἀπέδειξε πρὸς τὴν κυρίαν Δελφίνα διὰ πολλῶν περιπέσειων τὴν αὐτὴν ἐσπέραν εἰς τὸ ἐπίσημον γεῦμα.

Ἐν τούτοις ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποκρύψῃ τὴν ἀντιπάθειαν, τὴν ὁποῖαν τῆ ἐνέπνεεν ἡ γυνὴ, ἧς ἡ εὐνοία προὔξενε τὸσον ἐπαίσχυντον σκάνδαλον. Ἐν ἐπιστολῇ πρὸς τὴν μητέρα της τῆς 21 Ἰανουαρίου 1772, ἔγραφε πρὸς αὐτήν: «Κυρία πολυγαπημένη μου μητέρα. Δύνασθε κάλλιστα νὰ πιστεύσετε ὅτι θυσιάζω πάντοτε ὄλας μου τὰς προλήψεις καὶ ἀντιπαθείας, ἐφ' ὅσον δὲν μοῦ προτείνουν τι ἐπιδεικνύμεν καὶ ἐναντίον τῆς τιμῆς. Ἡ δυστυχία τῆς ζωῆς μου θὰ ἦτο, ἂν ἐπῆρχετο δυσαρέσκεια μεταξὺ τῶν δύο ἀκογενειῶν μου ἢ καρδία μου θὰ ἦτο πάντοτε ὑπὲρ τῆς ἰδικῆς μου, τὰ δὲ καθήκοντά του λίαν δυσχερῆ θὰ ἐξετέλουν. Τρέμω εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην». Ἡ Μαρία-Θηρεσία ἐπέμενε τὸσον πολὺ εἰς τὸ νὰ κερ

τὴν Δουβαρρὺ, τοῦτο ὀφείλετο εἰς τὸ ὅτι ἐγνώσθησαν αἱ ἐχθρικαὶ πρὸς τὴν Αὐστρίαν Δυνάμεις ἐπὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν προσπαθείας τῶν εἰς τὸ νὰ κερδίσουν τὴν εὐνοουμένην καὶ νὰ διασπάσουν τὴν φιλίαν τῶν βασιλέων τῆς Βιέννης καὶ τῶν Βερσαλλίων. «Γνωρίζομεν ὅτι ἔγραψε πρὸς τὸν πρέσβυν της, ὅτι ἡ Ἀγγλία καὶ ὁ βασιλεὺς της ἐπιθυμοῦν νὰ κερδίσουν τὴν Δουβαρρὺ».

Ι Ι

ΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

Ἡ κυρία Δουβαρρὺ ἐφέρετο ὡς βασιλίσσα. Κατῶρα, νὰ ἔχῃ τοὺς τρόπους καὶ τὴν ὀμιλίαν τῶν μεγάλων δεσποινῶν, ὁσάκις ἡ φαντασία της τὸ ἤθελε. Καταρτίζουσα τὴν συναναστροφὴν της ἀπὸ κυρίας τῆς ἐπισημοῦς τάξεως, ὡς τὴν στραταρχίαν Λουξεμβούργου, τὴν δούκισσαν δ' Αἰγκιγιόν, τὴν στραταρχίαν Μιρεμποῦα, ἐδέχετο εἰς τὸν οἶκόν της δούκας, πατρικίους, ὑπουργούς, πρεσβευτάς. Ὅταν ὁ Γουσταῦος III, βασιλεὺς τῆς Σουηδίας ἐπεσκέφθη τὴν αὐλήν τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ 1771, προσέφερε πλουσιώτατον περιδέραιον εἰς τὸ κυνᾶριον τῆς εὐνοουμένης. Ἡ πολιτικὴ τῆς κυρίας Δουβαρρὺ, ὑποτιθεμένου, ὅτι τοιοῦτου εἶδους γυνὴ δύναται νὰ ἔχῃ πολιτικὴν, ἦτο μᾶλλον αὐταρχικὴ, μᾶλλον συντηρητικὴ ἀπὸ τὴν τῆς κυρίας Πομπαδούρ. Ἡ κυρία Δουβαρρὺ δὲν ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς μερίδος τῶν φιλοσόφων, μὴ παύουσα δὲ νὰ ἐκφοβίζῃ τὸν Λουδοβίκον XV μετὰ τὸν κίνδυνον τῶν Παρλαμέντων, τῷ ὑπεμνήσκον ἀδιακόπως τὸ παράδειγμα τῶν ἡγεμόνων, ὅταν, ὡς ὁ Κάρολος Α', ἀφίνοιν νὰ προσβάλλωνται ἀπὸ βασιλικὰς προνομίαι. Ἡγόρασεν ἀντὶ 24,000 λιρῶν (φράγκων περίπου) εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν πραγμάτων τοῦ βαρῶνου Θιέρσου μίαν εἰκόνα τοῦ ἀτυχοῦς μονάρχου ὑπὸ τοῦ Βᾶν Δὺκ γραφείσαν, (*) διασχυρίζοντα δὲ ὅτι δεικνύουσα τὴν εἰκόνα ταύτην εἰς τὸν Λουδοβίκον XV, τῷ ἔλεγεν: «Ἡ Γαλλία! Βλέπεις αὐτὴν τὴν εἰκόνα; ἂν ἀφίνης ἐλεύθερον τὸ Παρλαμέντον σου, θὰ σοὺ κόψῃ τὸ κεφάλι, ὅπως τὸ ἀγγλικὸν Παρλαμέντον τὸ ἔκοψε τοῦ Καρόλου.»

Τὸ συναίσθημα τοῦ κινδύνου ἐπανεφέρεν εἰς τὸν γέροντα ἡγεμόνα τὸ σθένος, τὸ ὅποιον τῷ ἐξησφάλισε τὴν ἡσυχίαν περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του. Ἄν δὲ ἡ κυρία Πομπαδούρ ἀνέτρεφε τοὺς Ἰησοῦτας, ἡ κυρία Δουβαρρὺ συνέτριψε τοὺς Ἰανσενίτας. Ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ ἐρημητηρίου τοῦ Φερνὲ ὁ Βολταίρος ἐκολάκευε τὴν εὐνοουμένην μετὰ τὴν τελείαν τέχνην ἐκείνην, ἧς κατείχε τὸ μυστικόν. Τῇ ἔγραφε τὴν 20 Ἰουνίου 1773 τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

«Κυρία,

«Ὁ κύριος Λαμπὸρ (Labord) μοῦ εἶπεν ὅτι τὸν

(*) Ἡ περιφροσύνη ἐν τῷ Λουδβῳ εὐρισκομένη νῦν εἰκὼν τοῦ Καρόλου τοῦ Α' ὑπὸ Βᾶν Δὺκ.

διατάξατε νὰ με ἀσπασθῇ καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἐκ μέρους σας:

«Ὁ δυνάμενος νὰ βλέπῃ φόρον ἐλαφρὸν τελεῖ τὴν εἰκόνα σου λατρεύει τὴν καθ' ὄλα ἐντελῆ τὸ πρωτότυπον δὲν εἶνε διὰ τοὺς θνητοὺς πλασμένον διὰ τοὺς θνητοὺς καὶ μόνον εἶν' αὐτὸ προωρισμένον.»

«Μοῦ ἔδειξε τὴν εἰκόνα σας μὴ θυμώσετε, κυρία, ἂν ἔλαβον τὸ θάρρος νὰ τῇ ἀποδώσω τὰ δύο φιλιὰ:

«Ἦκουσα πολλὰ τεμάχια ἀπὸ τὴν Πανδώραν τοῦ κυρίου Λαμπὸρ μοὶ ἐφάνησαν πολὺ ἀξία τῆς ὑμετέρας προστασίας.

«Ἡ παρεχομένη εὐνοία εἰς τὰς ἀληθεῖς ὠραίας τέχνας εἶνε τὸ μόνον πρᾶγμα, τὸ ὅποιον δύναται νὰ αὐξήσῃ τὴν λάμπην, δι' ἧς λάμπετε. Εὐδαιμονήθητε νὰ ἀποδεχθῆτε, κυρία, τὸ βαθὺ σέβας, γηραιοῦ ἀσκητοῦ, τοῦ ὁποίου σχεδὸν ἡ καρδία δὲν ἔχει σχεδὸν πλέον ἄλλο αἶσθημα, ἢ τὴν εὐγνωμοσύνην».

Ἡ κοινὴ γνώμη δὲν ἦτο τὸσον αὐστηρὰ περὶ τῆς εὐνοουμένης, ὅσον ἠδύνατό τις νὰ πιστεύῃ. Τῇ ἐσυγχώρουσιν τὴν τύχην της, διότι ἦτον, ὡς λέγεται κοινῶς, καλὸ κορίτσι, «διότι εἶχεν ἐν τῇ καρδίᾳ της τὰς ἀφοσιώσεις τοῦ λαοῦ, τὰς φυσικὰς συμπαθείας του, τὸ οἰκογενειακὸν αἶσθημα».

Κατὰ δεκαπέντε ἡμέρας μετέβαινε νὰ διέλθῃ μίαν ἡμέραν μετὰ τῆς μητρὸς της, ἣν μετεμόρφου εἰς μαρκησίαν Μοντράμπιλ, καὶ τῆς παρεχόμεναι κατοικίαν εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἀγίας Ἐλισάβετ, ἄμαξαν, καὶ ἐν μικρὸν ἀγροκῆπιον, ὀνομαζόμενον Ἐρυθρὸν Οἶκον, παρὰ τὸ Λονζουμῷ.

Ἡ Κα Πομπαδούρ, ἡ προσωποποίησις τῆς νεοπλοῦτου ἀστῆς, ἐξῆγγειρε κύματα ὀργῆς παρ' ὄλας ταῖς τάξεις τῆς κοινωνίας. Ἡ Δουβαρρὺ δυσηρέσκει ὀλιγώτερον, διότι ἦτο ὀλιγώτερον ὑπερήφανος. Ἄλλως τε ὁ θρίαμβος ἦτον ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν ἐποχὴν, ἐν ᾗ, ὡς λέγει ὁ Σατωδριάν, «ἡ αὐλὴ καὶ ἡ πόλις, οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, οἱ οἰκονομολόγοι καὶ οἱ Ἐγκυκλοπαιδισταί, οἱ μεγάλοι ἄρχοντες καὶ οἱ εὐπατρίδαι, οἱ πλουτοκράται καὶ οἱ ἄστοι, ὁμοιάζον ἀλλήλοις μαρτυροῦσι δὲ τοῦτο τὰ παρ' αὐτῶν ἀφεθέντα ἀπομνημονεύματα.»

Ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον θαυνομένης τοῦς κανόνας τῆς ἐθιμοτυπίας, ὁ Λουδοβίκος ΧΥ' γηράσας, δὲν ἐσκέπτετο παρὰ νὰ διάγῃ βίον εὐπατρίδου, ἀγαπῶν ὅσον ἠδύνατο περισσώτερον τὰς γυναῖκας, τὸ κυνήγιον καὶ τὸ καλὸν φαγί.

Ὅτι ἦτο μέγα, τὸν ἐκούραζεν. Αἱ Βερσαλλίαι πολὺ εὐρεῖαι, πολὺ μεγαλοπρεπεῖς, τὸν ἐστενοχώρουσιν ὡς φυλακαί. Ἐπρωτίμα πολὺ περισσώτερον ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπεῖα διαμονὴν τοῦ Λουδοβίκου ΧΙΥ' τὸ μικρὸν περίπτερον, τὸ ὅποιον ὠκοδόμησε κατὰ τὸ 1771 πολὺ πλησίον τῶν Λουκιανῶν, καὶ τὸ ὅποιον ἀνήκεν εἰς τὴν Κυρίαν Δουβαρρὺ!

Υπάρχουν μνημεία τὰ ὁποῖα εἶνε σύμβολα. Τὸ ἀνάκτορον — καλλοντήριον τοῦτο, τέμενος ἐκδιητημένης θεᾶς, ἀναπαριστᾷ θαυμασιῶς τὸ τέλος τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου XV. Τὸ μικρὸν τοῦτο ἀριστοῦργημα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς κατεσκεύασεν ὁ ἀρχιτέκτων Λεδου (Ledoux), ὁ δὲ χρωστήρ τοῦ Ἰωσήφ Βεριέ, τοῦ Γκρέζ (Greuzo), τοῦ Φραγκονάρ, ἐστόλισε τὴν αἶθουσαν. Τὸ τετράγωνον τοῦτο, μὲ τὰ πέντε ἀπὸ παντοῦ παράθυρά του, περίπτερον, ἐξ οὗ ἀπολαύει τις θαυμασίας θέας, ὁμοιάζει μὲ ἀνάκτορον τῆς Ἀλκίνας (*) μὲ κατοικίαν μαγίσσης. Προβάλλει μὲ περιστύλιον τεσσάρων κίωνων, ἑλληνικοῦ ρυθμοῦ, καὶ μὲ χορὸν παιδῶν ἐν ἀναγλύφῳ. Εἰσέρχεται τις εἰς προθάλαμον, ὅστις χρησιμεύει ὡς τραπεζαρία κατὰ τὰς ἐπισημοὺς ἡμέρας. Αὕτη εἶνε ἡ αἶθουσα, ἣν ἀναπαρέστησεν ἡ ὠραία ὑδρογραφία τοῦ Μορὸ τοῦ Νεωτέρου καὶ ἦν κατέχει τὸ Μουσεῖον τοῦ Λουδρου. Οἱ τοῖχοι εἰσὶν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου. Τὰ περιθέομενα ὑπὸ χρυσοῦ κιονόκρανα παριστῶσι τὰ σήματα τοῦ Λουδοβίκου XV καὶ τῆς κομῆσης ἠνωμένα. Ἐμπρὸς τοῦ προθαλάμου, ἐγείρονται τὰ θεωρεῖα διὰ τοὺς μουσικοὺς τῆς κομῆσης. Ὁ μέγας οὗτος θάλαμος συγκοινωνεῖ μὲ τὴν τετράγωνον αἶθουσαν, τῆς ὁποίας ὁ Φραγκονάρ ἐζωγράφισε τὰ ἄνω τῶν θυρῶν ἑκατέρωθεν τῆς μεγάλης αἰθούσης ὑπάρχουν δύο ἕτεραι, ὀλιγώτερον εὐρεῖαι. Εἰς τὴν δεξιόθεν, βλέπει τις σειρὰν τεσσάρων εἰκόνων τοῦ Βιέν, παριστώσας μίαν συμβολικὴν ἱστορίαν τοῦ Ἐρωτος ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν νέων κορασιῶν εἰς τὴν ἀριστερόθεν, καταστόλιστον ἀπὸ καθρέπτας οἱ ὅποιοι ἀντανακλῶσι μίαν θαυμασίαν ἐστίαν ἐκ πολυτίμου λίθου, ἐν σχήματι τρίποδος, ὁ Βριάρ ἐζωγράφισεν εἰς τὴν ὄροφὴν τὴν ἀλληγορίαν τοῦ Ἐρωτος ἐν τοῖς ἀγροῖς.

Ὅταν ὁ Λουδοβίκος XV μετέβαινεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, δὲν εἶχεν ἄλλο διαμέρισμα εἰμὴ τῆς καμῆσης, ἐκτὸς ἐν τούτοις τοῦ προωρισμένου διὰ τὸν στολισμὸν του. Εἰς ἄκρον ἐπιμελούμενος τὸ πρόσωπόν του, ἔχει ἀνάγκην ἰδιαιτέρου δωματίου διὰ νὰ ἐπιδιορθώσῃ, ἂν ἦτον ἀνάγκη, τὰς μικρὰς ἀκαταστασίας τῆς περιβολῆς του καὶ διὰ νὰ βάλῃ πούδραν, ὅταν τὰ μαλλιά του δὲν εἶχον ἀρκετήν.

Τί ὠραία μικρογραφία, τί θελκτικὸν ἄθυρμα, τὸ θαυμάσιον αὐτὸ περίπτερον! Κορνίζες, ἀνάγλυφα, παραστάδες, ἀντικείμενα χρυσοχοῦας, κλειθρα, μοχλοί, καὶ τὸ ἐλάχιστον εἶνε ἔργον τέχνης, κομφοτέχνημα. Κινεζικὰ ἀριστοῦργήματα, ἀγαλματίδια ἐκ πορσελάνης τῆς Σαξωνίας, κιβωτίδια ἐξ ἐλεφαντόδοντος καὶ ἐξ ἐβένου, ἐπιπλα ἐκ λάκας, παρανέμια (paravents) κεκαλυμμένα ὑπὸ παραδεισίων πτηνῶν, πλουσίου πτερώματος, ἐπλήρουν τὰς αἰθούσας.

Μεταξὺ ἑλῶν αὐτῶν τῶν ἀξιοπεριέργων πραγμάτων

(*) Ἡρώτις μάγισσα τοῦ Ἀριστοῦ.

ἔδλεπέ τις μικρὸν σκύλακα μαλλιάρῳ, λευκὸν ὡς τὴν χιόνα, ἕνα πύθηκον τῆς Βραζιλίας, ἕνα φιττανὸν καὶ τακόκκινον καὶ ἐν τέκνον τῆς Βεγγάλης, χρυσαφὲς μέλανος χαλκίνοῦ, μὲ τοὺς λάμποντας ὀφθαλμοὺς καὶ μὲ τὴν παράδοξον περιβολὴν του.

Τὸ παράδοξον τοῦτο ἀραπάκι, τὸ ζῶν τοῦτο ἀνιμα ἦτο ὁ Ζαμόρ, ὁ Ζαμόρ, ὃν ἐδάπτισεν ἡ κόμησα μετὰ τοῦ πρίγκηπος Κοντῆ, καὶ ὃν ὁ Λουδοβίκος XV, χάριν διασκεδάσεως, ὠνόμασε διοικητὴν τοῦ περὶ τοῦ τῶν Λουκιανῶν, διὰ διατάγματος, προσυπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Καγκελαρίου τῆς Γαλλίας.

Ἀλλάσσουν τὰ ἐνδύματα τοῦ μαύρου, ἔπος τῆς κούκλας. Πότε τὸν ἐνδύουν ὡς ἄγριον μὲ πτερὰ ἐρυθρά, μὲ ἐνδύματα σημασιοτόλιστα, μὲ περιδέραια ὀλινα καὶ κοράλλινα. Πότε περιβάλλεται μὲ φράκα πράσινον χρυσοκέντητον καὶ συνοδεύει τὸν ὀφθαλμὸν ὅστις περισφυγμένος εἰς τὴν Πολωνέζιαν του ἀπὸ ὑφάσμα οὐρ νί, πάλλει, τρέχων, θαυμασίαν ράβδον μελαβὴν ἔσκαλισμένην. Πότε φορεῖ ἐπανωφόριον καὶ περισκελίδα ἀτλαζωτῆν, ροδίνου χρώματος, κατὰ τὰς λαμπρὰς ἐκείνας ἐσπερίδας, ὅπου ἀντηχοῦν εἰς τὰ θεωρεῖα τοῦ προθαλάμου οἱ ἦχοι τοῦ βιολίου, τοῦ πλαγιαύλου καὶ τοῦ κυνηγετικοῦ κέρατος, ὅπου ἐν μέσῳ τῶν μεγάλων δεσποινῶν, τῶν εὐγενῶν ἐν ἐνδυμασίαις βελουδίνας, τῶν πολυτίμων λίθων, τῶν κυανῶν ταινιῶν (*) τῶν κρυστάλλων, τῶν ἀνθοδοχείων, τῶν ἀναριθμητῶν φώτων, ἡ κόμησα Δουβαρρὺ ἀκτινοβολεῖ ὡς ἐν θεατρικῇ σκηνογραφίᾳ, ἐν ἀποθεώσει κομψότητος καὶ ἠδυπαθείας.

Οὐχὶ αἱ ἐπίσημοι ἐνδυμασίαι ἀρμόζουσι μᾶλλον εἰς τὸ κομψὸν πεταχτὸν σώμα τῆς εἶνε πολὺ νοστιμωτέρα, κομφοτέρα ἀκόμη, ὅταν ἐνδύεται ἐν στολῇ κατὰ τὸ ἥμισυ γυναικεῖα κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνδρική, τῶν ἐλαφρῶν ἱππέων τῆς Βασιλείσης. Ὁ Δορᾶ ἐνθουσιασμένως ἐκ τούτου τῆ ἀπευθύνει τότε τοὺς ἐξῆς στίχους:

Διαβατήριον μοῦ στέλλεις εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς
 δύο φυλάκια σου, ἀλήθεια! λατρευτῆ μου Ἐγερεία
 ἀλλὰ ἔφθανε τὸ ἔνα, ἡ μεγάλη εὐτυχία
 ὃ ἀφαιρέσῃ τὴν ψυχὴν μου εἰς τὸ πρῶτον παρευθῆς.

Εἰς τὰς Λουκιανῶν ὁ Λουδοβίκος XV ζῆ ὡς ἀστός εὐπορος ἐν μικρᾷ οἰκίᾳ. Ὁ χριστιανικώτατος βασιλεὺς οὐδὲν ἔχει τὸ μεγαλοπρεπές. Φορεῖ μικρὰν βέσταν λευκὴν, τέρπεται ὡς ἀγαθὸς ἀστός, κατακλιόμενος εἰς τὴν κηπουρικὴν. Ἀρέσκεται νὰ περιδιαβάσῃ ὑπὸ τὰς φυλῶρας, ἔπειτα νὰ κάθηται εἰς τὴν ταράντῃ ἐνθεν θεᾶται ὑπὸ τοὺς πόδας του τὸν ποταμόν, ὅστις ἐν διπλῇ περιστροφῇ ὀφιοειδῶς κυλίεται ἐν σχήματι πετάλου περὶ τὸν λόφον ἐν τῇ ὀρίζοντι ὁ Ἅγιος Γερμανός, κοίτη τοῦ Λουδοβίκου XVI· ὁ ἅγιος Διονύσιος ὅπου καὶ αὐτὸς μετ' ὀλίγον θὰ μεταβῆ νὰ συναντήσῃ

(*) Ἐμβλημα τοῦ παρασήμου τοῦ Ἀγ. Πνεύματος

προγόνους του, καὶ μακρὰν, ἐν τῇ ὀμίχλῃ, οἱ ἡμέρας ἢ ἀνυπότακτος καὶ ἐπαναστατικὴ πόλις, ἣτις ἀναγίνεται, ὡς ἀπειλή. Ἐπὶ τῆς ταράντας ταῦτο ὁ Λουδοβίκος XV, βαρυνόμενος τὰς Βερσαλλίας ἀναπνεύει τὸν ἐλεύθερον ἀέρα καὶ ἐπιζητεῖ τὴν λήθην τοῦ ἢ κόμησσο Δουβαρρὺ, ἣτις πλησιάζει, μὲ τὴν ἀπαικὴν φυσιογνωμίαν τῆς, μὲ τὸ προκλητικὸν ἔμφρομά τῆς, μὲ τὸ ρόδινον στόμα τῆς, τὸ προκαλοῦν τὸ φιλῆμα, Λουδοβίκος ὁ XV ἐπὶ στιγμῆν φαιδρύνεται.

Ἡ κυρία Δουβαρρὺ ὑπῆρξε πλέον ἀνήθικος τῆς κυρίας Πομπαδοῦρ;
 Δὲν τὸ πιστεύομεν.

Ἐπῆρξε πλέον ἐπιβλαβῆς εἰς τὴν Γαλλίαν;
 Ἐπίσης δὲν τὸ πιστεύομεν. Αἱ γενεσιουργοὶ αἰτίαι τῆς ἐνοχίας τῆς μαρκησίας ἦσαν εὐγενέστεραι ἀπὸ τὰς τῆς κομῆσης, ἐνυπῆρχεν ἐν τῇ πρώτῃ περισσότερος ἀληθινὸς ἔρωσ, περισσοτέρα ἀφιλοκέρδεια παρὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ; Ἡδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ μᾶλλον ἐνοχὴν τὴν κυρίαν Πομπαδοῦρ ἢ τὴν κυρίαν Δουβαρρὺ.

Ἄλλ' ὁ σύζυγος τῆς μᾶς ἤξιζε περισσότερον τῆς ἑαυτῆς. Ὁ Κος Λενορμάνδος δ' Ἐτιδὸν δὲν συνῆψεν, ὡς ὁ κ. Δουβαρρὺ, αἰσχρὸν συμβόλαιον ὑπὸ τὸ πρόσχημα γάμου· ἠγάπα τὴν γυναῖκα του καὶ τὴν περιέβαλλε περιποιήσεων καὶ τιμῶν· οὐδὲν διέπραξεν ὅπως καταστῆ ἄξιος τῆς ἀδικαιολογήτου ἐγκαταλείψεως καὶ ἀπροσδοκίτου προδοσίας, ὃν ἐγένετο θύμα.

Ὁ Κος Δουβαρρὺ τὸναντίον, ἠθέλησε τὴν τύχην του. Ὅτι καὶ ἂν ἔχουν εἰπεῖ, ἡ μαρκησία δὲν ἦτο πραγματικῶς μεγαλειτέρα κυρία ἢ ἡ Κόμησσα. Ἐνθυμῶντο πόσον ἡ ἀριστοκρατία τὴν εὕρισκε χωριάσασαν. Ὁ δ' Ἀρζανσὸν τὴν ἔλεγε σχολαστικὴν, ὁ Πασκελιὲ τὴν ἐχαρκτηρίζεν ὡς καθόητον ἄθυρμα ἀπὸ ὁποῖον δὲν εἶνε καμωμένον διὰ νὰ παραμείνῃ ἀπροσπεπῶς εἰς τὴν Αὐλὴν», ὁ Βολταίρος, ὁ τιτλοῦχος ἀπὸ αὐτῆς τὴν ὠνόμαζε τοῖσχλαν, γριζέταν πλασμένην διὰ τὸ Μελόδραμα ἢ διὰ τὸ σεράγι. Ἡ Πομπαδοῦρ ἦτο κομψή· ἡ Δουβαρρὺ δὲν ἦτον ὀλιγώτερον. Καὶ αἱ δύο κατῴρθον νὰ ὀμιλοῦν τὴν γλῶσσαν τῶν Βερσαλλίων καὶ νὰ ἐνδύωνται ὡς αἱ κυρίαι τῆς ἀνωτάτης εὐγενείας.

Ὁ δ' Αἰγκιγιῶν, ὁ εὐνοούμενος τῆς κομῆσης δὲν ἐπῆρξεν εἰς ὀλιγώτερον ἀρχαίαν τῆς τοῦ Σουαζέλ οἰκογενείας, τοῦ εὐνοούμενου τῆς μαρκησίας. Καὶ αἱ δύο κατῴρθωσαν νὰ γίνονιν δεκταὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑπὸ τῆς ἀριστοκρατίας. Ἐὰν ἡ μία μετεμῶρψωσε τὸν ἀδελφὸν τῆς Ἄβελ Πουασσὸν εἰς μαρκησίον Μαρινὺ, ἡ ἄλλη ἐνύμφευσε τὸν ὑποκόμητα Ἄδὸλφον Δουβαρρὺ ἀνεψιὸν τῆς, μὲ τὴν θυγατέρα τοῦ μαρκησίου Τουρνον, συγγενῆ τῶν Σουμπίζ καὶ τῶν Κονδέ. Ἡ κόμησσα εἶχεν αὐτὸ τὸ πλεονέκτημα ἐπὶ τῆς μαρκησίας, ὅτι δὲν ἠδυνήθη τις νὰ τῇ προσάψῃ οὐδένα πόλεμον, καμμίαν ἐκλογὴν στρατηγοῦ.

Τὰ κακὰ πάθη, μῖσος καὶ μνησικακία, φιλοδοξία, καὶ φιλοκέρδεια, πνεῦμα κυριαρχίας καὶ ὑπερηφανία ἐνυπῆρχον πολὺ ἐντονώτερα ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Κας Πομπαδοῦρ ἢ ἐν τῇ τῆς Κας Δουβαρρὺ. Ἡ μία ἦτο γυνὴ τοῦ χρηματιστηρίου, ραδιοῦργος, γυνὴ ὑπολογισμοῦ, κυρία ἑαυτῆς, ἐγωῖστρια, ἐπηρμένη, ἐπιδεικτική. Ἡ ἄλλη ἦτο κόρη τοῦ λαοῦ, ἄνευ ἀρετῆς, ἀλλ' ἄνευ κακίας· ἄνευ ὑψηλῶν αἰσθημάτων, ἀλλ' ἄνευ κακεντρεχείας, ἔχουσα ἔλα τὰ ἐλαττώματα τῶν ἑταιρῶν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὴν ἀφροντισίαν, τὴν γενναιοδωρίαν καὶ τὴν φαιδρότητα.

Δύναται τις λοιπὸν νὰ θέσῃ ἄνευ δισταγμοῦ τὴν Καν Δουβαρρὺ ὑπεράνω τῆς Κας Πομπαδοῦρ, διότι ἡ κόμησσα εἶχεν, κατὰ τὴν ὁμολογίαν ἑλῶν τῶν συγχρόνων, ἐν προτέρημα, τὸ ὁποῖον ἐξίλειοι πολλὰ παραπατήματα, πολλὰ αἴσχη, πολλὰ ἐλαττώματα, καὶ ἄνευ τοῦ ὁποῖου μία γυνὴ, οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦ, δὲν δύναται νὰ ἐγείρῃ τὴν συμπάθειαν, τὴν ἀγαθότητα.

Ὁ Λουδοβίκος XV ἤγε τὸ 64ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὅτε τὴν 18 Ἀπριλίου 1774 προσεβλήθη ὑπὸ ἀσθενείας, ἣτις εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς παρέσχε πολλὰς ἀνησυχίας. Εἶχε προσβληθῆ ὑπὸ εὐλογίας λίαν κακοήθους. Ἄν ἀπέθνησκε ἢ ἐθεραπεύετο, ἡ Δουβαρρὺ δὲν θὰ ἦτο πλέον τίποτε, διότι ὁ μὲν θάνατος θὰ ἔδιδε τέλος εἰς τὴν εὐνοίαν, ἂν δ' ὁ Βασιλεὺς ἐπέζη θὰ καθίστατο θρησκός, ἔπερ καὶ τοῦτο θὰ κατέλυε τὴν εὐνοίαν τῆς κομῆσης. Πράγματι δὲ, τὴν 4ην τὸ ἀπόγευμα ἡ Κυρία Δουβαρρὺ εἰσήχθη εἰς τὴν αἶθουσαν τοῦ ἀσθενοῦς «Κυρία, τῇ εἶπε, εἶμαι ἄσχημα. Γνωρίζω τί πρέπει νὰ κάμω. Δὲν θέλω νὰ ἐπαναρχίσω τὰς σκηνας τοῦ Μέτζ. * Πρέπει ν' ἀποχωρισθῶμεν, μεταβῆτε εἰς Ρουέγι (Rueil) παρὰ τῷ κυρίῳ δ' Αἰγκιγιῶν. Ἐστε βεβαία ὅτι θὰ τρέφω πάντοτε πρὸς ὑμᾶς τὴν τρυφερωτέραν φιλίαν». Τὴν ἐπαύριον εἰς τὰς 3 μ.μ. ἡ εὐνοούμενη ἐγκατέλειπε τὰς Βερσαλλίας, ὅπου δὲν ἐπέπρωτο πλέον νὰ ἐπανέλθῃ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η ΚΥΡΙΑ ΔΟΥΒΑΡΡΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΥ

Τὸ τρομερὸν ἔτος 1793 ἤρχισεν. Δεκαεννέα ἔτη παρήλθον ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Λουδοβίκου XV. Ὅποια μεταβολαὶ! ὅποια ἀναστάσεις! οὔτε θρόνος, οὔτε θωμοί, οὔτε ἀριστοκρατία! Αἱ Βερσαλλίαι εἶνε ἔρημοι. Εἰς τὰς χρυσομένας αἰθούσας εἶνε κλίνας ἀσθενῶν. Ποίμνια βόσκουν εἰς τοὺς κήπους. Ὁ χόρτος φύεται εἰς τὰ λιθόστρωτα τῶν αὐλῶν. Αἱ δρύσεις εἶνε ξηραὶ. Τὰ μάρμαρινα ἀγάλματα, τὰ χαλκᾶ συμπλέγ-

(*) Ὅτε ἠναγκάσθη ὑπὸ τῶν εὐγενῶν καὶ τοῦ κλήρου νὰ ἀποδιώξῃ τὴν ἐρωμένην του, Καν Μάγι κόρην τῆς εὐγενοῦς οἰκογενείας De Nesle. Σ.Μ.

ματα είνε κατερριμμένα ή ήρωτηριασμένα. 'Ο χρι-
 χριανικώτατος βασιλεύς, προσήγαγε την κεφαλήν του
 εις τὸ ἰκρίωμα. Τί ἀπέγεινε εις τὴν ἀνεμοζάλην ή κυ-
 ρία Δουβαρρῦ; Ποῦ είνε ή γυνή ἐκείνη, ή τόσον συν-
 τελέσασα εις τὴν ἀνεμοζάλην, ή κα Δουβαρρῦ; Ποῦ είνε
 ή γυνή ἐκείνη, ή τόσον συντελέσασα εις τὴν ἐξαδυνά-
 τισιν τοῦ μοναρχικοῦ θεσμοῦ καί συνεπῶς εις τὰς
 παρούσας καταστροφάς; 'Από τοῦ μηνὸς 'Οκτωβρίου
 1792 εὑρίσκειται εις Λονδίνον. Δὲν μετηνάστευσεν, καί
 μόνον ἀχοῦ εὑρέθη ἐν τάξει μετὴν ἐξουσίαν τῆς ἐπο-
 χῆς, μετέβη εις Ἀγγλίαν, διὰ νὰ καταδιώξη δικαστι-
 κῶς τοὺς αὐτουργοὺς τῆς κλοπῆς, τῆς διαπραχθείσης
 εις Λουκιαννάς. Οἱ ἐνοχοὶ διέβησαν τὸ στενὸν, ή δὲ κυ-
 ρία Δουβαρρῦ τοὺς ἀναζητεῖ.

'Αλλὰ πρὶν ὀμιλήσωμεν περὶ τῶν καταδιώξεων τού-
 των, ἄς ἀνατρέξωμεν ὀλίγον εις τὸ παρελθόν, ἄς ἀνα-
 μνησθῶμεν ὅποια ὑπῆρξεν ή τύχη τῆς εὐνοουμένης
 ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως εις τὸν θρόνον Λουδοβίκου τοῦ
 XVI. 'Εξορισθεῖσα κατ' ἀρχὰς εις τι μοναστήριον
 τῶν πέριξ τοῦ Μὸ (Meaux), εις τὸ Μοναστήριον τῶν
 Βερναρδινῶν τῆς Γεφύρας τῶν κυριῶν (Bernardines
 de Pont-aux-Dames), ἐπέτυχε μετὰ τινος μηνῶς
 τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιστρέψῃ εις τὸ ἀγαπητόν της περι-
 πτερον τῶν Λουκιανῶν. Αἱ ὑποθέσεις της, κατ' ἀρ-
 χὰς πολλὸ ἐμπερδευμένοι, ἔνεκα ὑπερόγκων χρεῶν, εἴ-
 χον τακτοποιηθῆ. Πάντοτε ἔζη ἐν πολυτελείᾳ καὶ εὐ-
 μαρείᾳ. Πολλὰ σχέσεις της τῆς αὐτῆς τῆ ἔμειναν πι-
 σταί, καί, ἂν καὶ πολλοὺς ἀντικαταστάτας τοῦ βασι-
 λικοῦ της ἔρωμένου ἔσχε, ὅμως διετῆρει διὰ τὴν μνή-
 μην του εἶδος τι κοσμικῆς λατρείας. Οἱ διακεκριμένοι
 ξένοι ἐπεζήτησαν νὰ παρουσιασθοῦν εις τὴν ἔρωμέλην
 τοῦ μακαρίτου βασιλέως.

'Όταν δ' αὐτοκράτωρ 'Ιωσήφ II ἦλθεν νὰ ἐπισκεφθῇ
 τὴν ἀδελφὴν του Μαρίαν Ἀντωνιέτταν, μετέβη εις
 τὸ περίπτερον τῶν Λουκιανῶν καί, περιδιαβάζων ἐν τῷ
 κήπῳ μετὰ τῆς κομήσεως Δουβαρρῦ, ή Α. Βασιλικὴ
 καὶ Αὐτοκρατορικὴ Ἀποστολικὴ Μεγαλειότης τῆ
 προσήνεγκε τὸν βραχίονά του.

'Η κόμησα, κατὰ τὰ τελευταῖα της ἔτη κατέκτησεν
 ἓνα τέλειον εὐπατρίδου τὸ δοῦκα Κοσσέ - Βρισσάκ,
 ἔληθη τύπον εὐπατρίδην μεγάλου εὐγενοῦς, ἠρωτικῆς
 γενναϊότητος, καὶ λεπτεπιλέπτου εὐγενείας ὅχι μόνον
 ὁ δοῦξ ἐλάμβανε τὴν κυρίαν Δουβαρρῦ ὑπὸ σπουδαίαν
 ἐποψιν, ἀλλὰ καὶ τῆ ἐπεδείκνυεν τόσον σέβας, τόσην
 προσοχήν, ὅσην καὶ πρὸς γυναῖκα τῶν ἀνωτάτων
 στρωμάτων τῆς κοινωνίας.

Εἰς τὸν ἐνθουσιώδη αὐτῆς θαυμασμόν συνέδεε τὴν
 θερμότεραν καὶ ἑδραιότεραν ἀφοσίωσιν. Ἡ κυρία Δου-
 βαρρῦ, νέα ἀκόμη, ἐνόμιζεν ἑαυτὴν προωρισμένην εις
 εὐτυχῆς καὶ ἡρεμον τέλος, καθόσον εἶχεν ἀφοπλισθῆ
 καὶ αὐτοὺς τοὺς ἔχθρους της διὰ τῆς γλυκότητός της,
 διὰ τῆς φαιδρότητός της καὶ διὰ τῆς ἀγαθότητός. Αἱ

Λουκιανναὶ ἦσαν ἀκόμη τόπος γοητείας. Ἄλλο
 θέλλα ἐθρόντα μακράν, ή δὲ κόμησα, πάντοτε ἐμ-
 ριμνος, ἐλογάριαζε ἄνευ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινή-
 τος, τὸ ὅποιον ὑφοῦτο, ὑφοῦτο ἀδιακόπως, καὶ τὸ
 ὅποιον ἔμελλε τὰ πάντα νὰ κατακλύσῃ.

'Η κυρία Δουβαρρῦ δὲν ἀπηνήθη, οὔτε τὴν αὐτὴν
 οὔτε τὴν μοναρχίαν. Ἡ κόρη τοῦ λαοῦ διέμεινε φιλο-
 βασιλική, μὴ λησιμονοῦσα καθόλου ὅτι είνε κόμησα
 καὶ ὅτι ὑπῆρξεν ἔρωμένη τοῦ βασιλέως.

Τὸ 1789, τὴν ἐπαύριον τῶν 'Οκτωβριανῶν ἡμερῶν
 παρέσχεν ἄσυλον εις τοὺς σωματοφύλακας ἐν τῷ πε-
 ριπτερῷ τῶν Λουκιανῶν, καὶ ἐπεριποιήθη μετ' ἐνδια-
 φέροντος τὰς πληγὰς των. Ἡ βασίλισσα τὴν εὐχαρί-
 στησε διὰ τὸ δεῖγμα τοῦτο τοῦ θάρρους, καὶ ή πα-
 λαῖᾶ ἔρωμένη τοῦ Λουδοβίκου XV ἔγραψε εις τὴν
 σύζυγον τοῦ Λουδοβίκου XVI ἐπιστολὴν εὐρισκομέ-
 νην ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι τοῦ κόμητος Ἀλλομ-
 βίλλ, ἐν ἣ ἐκφράζεται ὡς ἑξῆς: «Οἱ νεαροὶ οὗτοι
 πληγωμένοι μόνην θλίψιν αἰσθάνονται, ὅτι δὲν ἀπέθα-
 νον ὑπὲρ ἡγεμονίδος ἀξίας πάσης τιμῆς, ὡς είνε ή
 Ὑμ. Μεγαλειότης. "Ο,τι πράττω ὑπὲρ τῶν γενναίων
 τούτων είνε ὅλως κατώτερον τοῦ ὅσον ἀξίζουσιν. Τοῦς
 παρηγορῶ καὶ σέβομαι τὰς πληγὰς των, ὅταν διαλο-
 γίζομαι, κυρία*, ὅτι ἄνευ τῆς ἀφοσιώσεώς των ή Ὑμ.
 Μεγαλειότης δὲν θὰ ὑπῆρχε πλέον.

«Αἱ Λουκιανναὶ είνε ἰδικαί σας, κυρία: ή ὑμετέρα
 καλωσύνη δὲν μοῦ τὰς ἀπέδωκε τάχα; "Ο,τι ἔχω μοι
 ἐδόθη ὑπὸ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας. Ἡ εὐγνωμοσύνη
 μου είνε τόση, ὥστε δὲν θὰ τὸ λησιμονώσω ποτέ. "Ο
 μακαρίτης βασιλεύς, ὡς ἐκ προαισθημάτων με ἠνάγκ-
 ασε νὰ δεχθῶ μυρία πράγματα πολῦτιμα, πρὶν ἀπο-
 μακρυνθῶ τοῦ προσώπου του. Εἶχον τὴν τιμὴν νὰ σὰς
 ἀποστείλω τὸν θησαυρὸν τοῦτον τῆς ἐποχῆς τῶν προε-
 στῶτων σὰς τὸν προσφέρω καὶ πάλιν, κυρία, μετὰ
 προθυμίας. Ἔχετε τὸσας δαπάνας νὰ υποστῆτε καὶ
 ἀναριθμήτους εὐεργεσίας νὰ διανεμίετε!»

Τὸ 1791 ή κυρία Δουβαρρῦ μετέβη εις τὸ ἐν Παρι-
 σίσις μέγαρον τοῦ δουκὸς δὲ Μπρισσάκ νὰ διέλθῃ
 ὀλίγας ἡμέρας. Οἱ κλέπται ἐπωφελήθησαν τῆς στιγ-
 μῆς, ὅτε ἄφησε τὰς Λουκιαννάς, καὶ εἰσῆλθον εις τὸ
 περίπτερον, ἔνθα ἀφήρσαν θαυμάσια τιμαλφῆ ἀντικεί-
 μενα χρυσοχοῖας, ἐμπεριεχόμενα εις κουτιὰ τῆς κο-
 μῆσεως. Εἶτα μετέφεραν τὴν λείαν των εις τὸ ἄλλο
 μέρος τοῦ στενοῦ. Τὸ ἐρχόμενον ἔτος ὁ δοῦξ τοῦ
 Μπρισσάκ ἐκρεουργεῖτο ἐν Βερσαλλίαις. Ἐγκατέλειπε
 διαθήκη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔλεγε, ὀμιλῶν περὶ τῆς θυγα-
 τρός του, κυρίας δὲ Μορτεμάρ, γενικῆς του κληρονό-
 μου: «Τῆ συνιστῶ θερμῶς ἐν πρόσωπον, φίλτατόν μοι,
 τὸ ὅποιον αἱ δυστυχίαι τῶν καιρῶν δύνανται νὰ περι-
 *

* Οἱ Γάλλοι, ἀποτεινόμενοι κατ' εὐθεσίαν, πρὸς τὴν βα-
 σίλισσαν, ἀποκαλοῦσιν αὐτὴν, Κυρίαν, (Madame) καὶ δοῦξ
 Μεγαλειοτάτην. Σ. Μ.

εἰς μεγάλην στενοχωρίαν. Ἡ κόρη μου θὰ
 εἶναι κωδεῖκελλόν μου, ὅστις θὰ τῆ ὑποδεικνύῃ τί
 ἔστω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.»

Ἡ κωδεῖκελλος περιεῖχε σπουδαῖον κληροδότημα
 τῆς κυρίας Δουβαρρῦ. «Τὴν παρακαλῶ, ἔλεγεν
 ἡ κόρη, νὰ ἀποδεχθῇ τὸ ἐλάχιστον τοῦτο δεῖγμα τῶν
 αὐτῆν αἰσθημάτων καὶ εὐγνωμοσύνης μου, ἢν
 ἔστω μᾶλλον τῆ ὀφείλω, καθόσον ὑπῆρξα ή ἀκου-
 σία αἰτία τῆς ἀπωλείας τῶν ἀδαμάντων της ἂν δὲ
 κατὰ κατορθώσῃ νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ ἐξ Ἀγγλίας, ὅσοι
 τούτων ἦθελον ἀπολεσθῆ, καὶ τὰ ἔξοδα τῶν διαφό-
 ρων ταξιδίων, ὅσα ή ἀναζήτησίς των ἤθελε προκαλέ-
 σαι, ὡς καὶ αἱ ἀμοιβαί, ἄς ἤθελε πληρώσει, ὅλα ταῦτα
 ἔστω ἐξισωθῇ πρὸς τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ
 κληροδοτήματος τούτου. Παρακαλῶ τὴν κόρην μου νὰ
 ἀποδεχθῇ, ὅπως ἀποδεχθῇ ή κόμησα τὸ κληροδό-
 τημα τοῦτο. Γνωρίζω τὴν καρδίαν της, πέπεισμα: ὅτι
 ἀκαριδῶς θέλει τὸ ἐκτελέσει, οἰαδήποτε καὶ ἂν ὦσι
 τὰ βάρος, δι' ὧν ή κληρονομία μου ἤθελε εὐρεθῆ βε-
 βαιωμένη ὑπὸ τῆς διαθήκης καὶ τοῦ κωδεϊκέλλου μου,
 ὅτι θελήσεώς μου οὕσης ὅπως οὐδὲν ἐκ τῶν ἄλλων
 κληροδοτημάτων μου ἐκτελεσθῆ, πρὶν ή τοῦτο πραγ-
 ματοποιηθῇ.»

Ἡ κλοπὴ τῶν τιμαλφῶν πραγμάτων ἔμελλε νὰ
 ἐλευθρία διὰ τὴν κόμησαν. Εἶχε τὴν ἀφροσύνην
 νὰ προκαλέσῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῶν ζηλοτυ-
 πῶν καὶ τοῦ μίσους, τὴν κοινὴν προσοχήν ἐπὶ τοῦ
 εἰκότου της, τοιχοκολλῶσα ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν Λου-
 κινῶν καὶ τῶν πέριξ, εἰδοποίησιν ὅπου ἀνεγίνωσκε
 τὰς δύο χιλιάδας λουδοβίκια πρὸς κέρδος ἀδάμαν-
 τῶν καὶ τιμαλφῆ πράγματα χαμένα». Ἡκολούθει κα-
 τὰ τὴν ἀπαριθμήσιν τῶν ἀδαμάντων, τῶν μαργαρι-
 τῶν, τῶν σμαράγδων, τῶν ρουβινίων καὶ τῶν σαπφεί-
 ρων. Αἱ ζηλοφθονίαι ἐξηγέρθησαν. Τὸ χωρίον Λου-
 κινῶν εἶχε τὸ κλοῦβ του, ἐκεῖ δι' ἄσχυρίζοντο, ὅτι ή
 κόμησα ἦτο κάτοχος ἀναριθμήτων θησαυρῶν, ὅτι
 ἀπολόγηστα πλοῦτη ἦσαν παραχωμένα εις τὸ περι-
 πτερον, ὅτι δὲ ἐκεῖ ἦτο τὸ μεταλλεῖον, ὅπου οἱ βασι-
 λικαὶ ἤρχοντο νὰ ἀντλήσουν μετὰ τὰ δύο χέρια, ὅτι δὲ
 ή κόμησα ἔμελλε νὰ διευθύνῃ καὶ πληρῶνῃ τοὺς
 ἀπορροατικούς.

Ἡ Σαρδὸῦ εἶπεν «ὅταν ή ἱστορία κατεργάζεται
 πράγματα, τὰ κατεργάζεται καλῶς». Τὸ ἀληθινὸν ἱ-
 στορικὸν δρᾶμα ἐκεῖνο ὅπερ δὲν είνε πλάσμα τῆς
 φαντασίας, ἀλλὰ πραγματικόν, ἔχει τὰς περιπετείας
 του, τὰς διαβαθμίσεις του. Πρὸ πάντων ἔχει τοὺς
 ἀπορροατικούς.

Ἐνθυμείσθε τὸν Ζαμῶρ, τὸ τέκνον τοῦτο τῆς Βεγ-
 γάλης, τὸ ὅποιον ή ἡγεμονίς τῶν Λουκιανῶν ἐβά-
 πτισε, καὶ τὸν ὅποιον ἐπλήρωσεν ἐκ τῶν ἀγαθοεργιῶν
 τῆς τὸν μικρὸν ἐκεῖνον μαῦρον, ὅστις ἔφερε τὸ ἀλε-
 σκῆρον ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς τῆς εὐνοουμένης, καὶ τοῦ

ὀποῖου τὸ μαῦρον ὡς μελάνη πρόσωπον, ἀνύφου ἐτι-
 μᾶλλον τὸ λευκὸν ὡς χιόνα πρόσωπον τῆς ἀγληέσεως
 κομῆσεως; Λοιπὸν, ὁ ἄθλιος Ζαμῶρ είνε προδότης.
 Συμμαχῆσας μετὸν παλαιὸν φροντιστὴν τῆς κυρίας
 Δουβαρρῦ, είνε ὁ συνέννοχος τοῦ κῦρ Γκρέβ, ὅστις τιλο-
 φορεῖται καὶ ὑπογράφεται: «ὑπερασπιστῆς ἡμειπίση-
 μος τῶν γενναίων ξεβρακῶτων τῶν Λουκιανῶν, φίλος
 τοῦ Φραγκλίνου καὶ τοῦ Μκράτου, κομματιστῆς καὶ
 ἀναρχικὸς πρώτης τάξεως, διαλυτῆς τῆς μοναρχίας
 τῶν δύο ἡμισφαιρίων πρὸ εἰκοσιν ἔτων». Ὁ ἀπεχθῆς
 οὗτος σύνδεσμος καταδιώκει διὰ τοῦ μίσους του τὴν
 κόμησαν. Εἶνε λεία ἢν αἱ ὀσφραίνόμεναι τὸ αἷμα τί-
 γρεις θὰ εἴρουν θεαίως τὸ μέσον νὰ καταδροχθίσουν.
 Ὁ Ζαμῶρ ὠρκίσθη ὅτι θὰ κατάρθου νὰ ἀναβιάσῃ ἐπὶ
 τῆς λαμητητόμου τὴν εὐεργετιδὰ του, καὶ ὁ Ζαμῶρ ἐ-
 τήρησε τὸν λόγον του.

Ἡ κυρία Δουβαρρῦ ἐξετέλεσε τέσσαρα ταξείδια εις
 Ἀγγλίαν διὰ νὰ καταδιώξῃ τοὺς κλέπτας τῶν πραγ-
 μάτων της. Ἡ τελευταία της διαμονὴ πέραν τοῦ στε-
 νοῦ διήρκεσε τέσσαρας καὶ ἡμισυ μηνῶς, ἀπὸ τῶν
 μέσων τοῦ ὁβρίου 1792 μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ Μαρ-
 τίου 1793. Διατὶ αὐτὴ ή γυνή, ἥτις ἐν τούτοις δὲν
 διεκρίνετο ἐπὶ θάρρει, ἔσχε τὴν θλιβεράν ἰδέαν νὰ
 ἐπανέλθῃ εις Γαλλίαν; Ὁ φόβος μήπως δὲν ἐπαινίδη
 πλέον τοὺς κεκρυμμένους ἐν τῷ περιπτερῷ τῶν Λου-
 κινῶν θησαυροὺς, ὑπῆρξεν ἰσχυρότερος τοῦ αἰσθημα-
 τος τῆς φρονήσεως; Ἡ μᾶλλον, τὸ θῆμα πεκρυσύρθη
 ὑπὸ εἰμαρμένης ἀνεξηγήτου, ἀπὸ τὸν Ἰλιγγον, ἀπὸ τὴν
 γοητεῖαν τῆς ἀβύσσου;

'Αναχωρεῖ ἐκ Λονδίνου τὴν 3 Μαρτίου 1793, ἀπο-
 βιβιάζεται εις τὸν λιμένα τοῦ Καλαί τὴν 5, παραμένει
 μέχρι τῆς 18, ἀναμένουσα νέα διαβατήρια καὶ φθά-
 νει εις Λουκιαννοὺς τὴν 19. Εὑρίσκει τὸ περίπτερον ἐ-
 σφραγισμένον. Ὁ Ζαμῶρ καὶ οἱ συνέννοχοί του, οἱ ἀτι-
 μοι οὗτοι ὑπηρέται, δι' οὓς ή κυρία Δουβαρρῦ ὑπῆρξε
 τόσον καλὴ, τόσον γλυκεία, τόσον γενναία, ἐξηκολού-
 θου μετὰ λύσεως τὰς μυσσάρας των καταγγελίας. Ἡ
 Συμβατικὴ ἐξέδιδε τὴν 2 'Ιουνίου ἀπόφασιν ἔχουσαν
 οὕτω:

«Αἱ ἐγκατεστημένοι εις ὄλην τὴν ἔκτασιν τῆς Δη-
 μοκρατίας ἀρχαί, ἐντέλλονται νὰ συλλάβουν καὶ φυ-
 λακίσουν πᾶν πρόσωπον καταφανῶς ὑποπτον ἀφιλοπα-
 τρίας». Οἱ διώκται τῆς κυρίας Δουβαρρῦ ἐστηρίχθη-
 σαν ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης διὰ νὰ τὴν συλλάβουν.
 Τὴν πρώτην φορὰν ἀφέθη ἐλευθέρᾳ καὶ ἐγκατέστη ἐκ
 νέου εις τὸ περίπτερόν της, ἀλλὰ τὸ μῖσος δὲν ἀπο-
 θαρρύνεται: οἱ ἄθλιοι ὑποβάλλουν εις τὴν Συμβατικὴν
 αἰτήσιν, ἐν ἣ ὀμιλοῦντες «περὶ τῶν γενναίων ξεβρα-
 κῶτων τῶν Λουκιανῶν» αἰτοῦνται τὴν ὀριστικὴν σύλ-
 ληψιν μιᾶς γυναικός, ἥτις, λέγουσιν, «κατάρθωσε διὰ
 τοῦ πλοῦτου της καὶ τῶν θωπειῶν της, ἄς ἐξεμάθην
 εις τὴν αὐτὴν ἐνὸς ἐξηντηλέμου καὶ κραιπαλώδους

τυράννου, να διαφύγη, παρά τὰς καταφύρους αντιπατριωτικὰς σχέσεις της, τῆς ἀνακήρυξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, καὶ κατέστησε τὸ μέγαρόν της κέντρον ἐλευθεροκτόνων σχεδίων κατὰ τῶν Παρισίων.»

Ἡ Συμβατικὴ ἐπεκρότησε τὴν βλακώδη ταύτην φρασεολογίαν καὶ συνεχάρη τὴν κοινότητα τῶν Λουκιανῶν διὰ τὸν πατριωτισμὸν της. Τετέλεστα. Ἡ κυρία Δουβαρρὺ ἀπολέσθη. Τὴν 22 Σεπτεμβρίου ἐγκαταλείπει ἐν μέσῳ τῶν χωροφυλάκων τὰς Λουκιαννάς, τὰς ὁποίας δὲν πέπτωται πλέον νὰ ἐπανίδῃ. Μετηνέχθη εἰς τὰς φυλακὰς τῆς ἁγίας Πελαγίας, ἔπου τὴν τοποθετοῦν ἐν τῷ δωμάτιῳ, τὸ ὁποῖον εἶχε καταλάβει ἡ βασίλισσα Μαρία-Ἀντωνέττα. Ὅποια πένθημα προαισθημάτων! Ποῖοι τρόμοι! Ὅποια ἀπαίσιαι σκέψεις! Ἐν τῇ φυλακῇ της, ἐκείνη, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ ἐρωμένη τοῦ Λουδοβίκου XV, δύναται νὰ συλλογίζεται τὸ πτώμα τοῦ βασιλικοῦ ἔραστοῦ της. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἡ Συμβατικὴ, προέβη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς της περὶ παραβιάσεως τῶν τάφων τοῦ ἁγίου Διονυσίου, τοῦ ἁγίου Διονυσίου ἐκείνου, ὃν διέκρινεν ἡ εὐνοουμένη πρὸ τινος ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἀνδρῶν τῶν Λουκιανῶν. Ἐξέθαψαν «τοὺς πρῶτον βασιλεῖς καὶ βασίλισσας, πρίγκηπας καὶ πριγκηπίσσας» ἔθραυσαν τὰ φέρετρα, ἔλυσαν τὰ μολύβια λυτῶν. Τὸ σῶμα τοῦ Λουδοβίκου XV ὡς καὶ τοῦ XIV καὶ τῶν προκατόχων των, ἐρρίφθησαν εἰς τὸν κοινὸν λάκκον.

Ἡ κόμησσα Δουβαρρὺ φρικεῖ. Ἦλθεν ἤδη ἡ σειρά της νὰ ἀποθάνῃ. Τὴν 7 Δεκεμβρίου 1793 εἰς τὰς ἐννέα ὥρας τῆς πρωίας, ἐμφανίζεται ὀλη τρέμουσα ἐνώπιον τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου. Ὁ Φουκιέ-Τενδὶλλ λαμβάνει τὸν λόγον ὡς Εἰσαγγελεὺς καὶ κυριεύεται, κατὰ τὸ λέγειν του, ἐκ «τῆς ἀγανακτήσεως τιμίου ἀνδρὸς καὶ πατριώτου», Δημηγορεῖ μὲ μωρολογίαν σκληρὰν καὶ στομφώδη, βδελυρὰν καὶ χυδαίαν, ἥς ἡ ἐποχὴ ἐκείνη κατέχει τὸ μυστικόν. Διακηρύττει ὅτι «οὐδὲως θέλει, ἀπὸ αἰδῶ, νὰ ὑπεγείρῃ τὸν πέπλον, ὅστις πρέπει διὰ παντὸς νὰ καλύπτῃ τὰς τρομερὰς κακίας τῆς αὐτῆς». Πολλοὶ ἀρχαῖοι ὑπῆρξαν τῆς κυρίας Δουβαρρὺ, ὁ Ζαμὼρ ἐπὶ κεφαλῆς, ἔχουν τὴν ἀθλιότητα νὰ καταθέσουν ἐναντίον της. Ἡ θανατικὴ ποινὴ κατεγνώσθη. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ὠχρῖξ, κλονίζεται. Οἱ χωροφύλακες εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ τὴν ὑποστηρίξουν διὰ νὰ μὴ πέσῃ.

Τὴν ἐπαύριον ἔμελλε νὰ ἀναβῆ ἐπὶ τῆς ἀπαισίας ἀμάξης, τὸ φέρετρον τῶν ζώντων, ὡς τὴν ἀποκαλεῖ ὁ Μπαρρέρ.

Τρελλὴ ἐκ τοῦ τρόμου, ἀσθμαίνουσα, ἐκφρων ἡ κατάδικος, διέρχεται τὴν νύκτα ἐν ἀγωνίᾳ. Ἀναζητεῖ εἰς τὴν κεφαλὴν της ὄλα τὰ μέσα, ὅπως παρταεῖν τὴν ζωὴν της ἐπὶ τινὰς ὥρας, ἐπὶ τινὰ λεπτά.

Ἄγει, ὅτι θέλει νὰ κάμῃ ἀποκαλύψεις, νὰ φανερώσῃ ποῦ εὕρισκονται ἐν Λουκιανναῖς τὰ κιβώτια ὄλων

τῶν τιμαλφῶν πραγμάτων, ὄλων τῶν θησαυρῶν. Ὁ ἀντεισαγγελεὺς φθάνει ἐκθέτε: αὐτὴν ὄλην τὴν πτομερὴν ὄλα τὰ πράγματα τῆς ἀπογραφῆς γυνὴ φοβουμένη μὴ λησμονήσῃ τι, διότι φαντασθεὶς ὅτι ἐκάστη λέξις προστίθισιν εἰς τὴν ζωὴν της ἑπιτερόλεπτον. Ἄλλ' ὁ δῆμιος περιμένει. Πρὸς ἀπέλθη.

Εἶνε ἡ 8 Δεκεμβρίου 1793. Ἡ κόμησσα δὲν τὸ θάρρος νὰ ἀντικρίσῃ τὸν θάνατον. Φοβεῖται, ρηγγύει τόσον διαπεραστικὰς φωνάς, ὥστε καὶ Τρόμος, ὁ ἀμείλικτος Τρόμος, ἠδύνατο νὰ συγκινηθῇ.

Ὅταν ἡ ἀμαξία διέρχεται ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλικῆ Παλατίου, τὸ θῦμα διακρίνει τὸν ἐξώστην οἰκίαν τῶν συρμῶν, ἔπου πολλὰ ἐργάτιδες θεῶνται τὴν πέθμον συνοδείαν. Τὴν οἰκίαν ταύτην, τὴν ἀναγνωρίζει. Ἐκεῖ, κορασίς ἀκόμη εἰργάζετο ὡς μαθητευομένη. Φαίνεται νὰ γίνῃ κυρία κόμησσα Δουβαρρὺ; Τὰ κτηριστικά της, ὅτε μὲν εἶνε πελιδνὰ, ὅτε δὲ ἐπιβαθέα. Παλαίει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δημίου καὶ τῶν δειβοηθῶν του, ὅστινες μετὰ κόπου τὴν συγκρατοῦσαν ἐπὶ τοῦ ξυλίνου καθίσματος. Αἱ φωναὶ της πολλαπλασιάζονται. «Τὴν ζωὴν! τὴν ζωὴν! ἄς μοῦ ἀφίσου ζωὴν καὶ δίδω δλην μοῦ τὴν περιουσίαν εἰς τὸ ἔθνος! Τότε ἐν τῷ πλήθει ἀνθρωπὸς τις ἀποκρίνεται: «Δὲν δεῖς εἰς τὸ ἔθνος, παρ' ὅσα τοῦ ἀνήκου, ἀφοῦ τὸ δικαστήριον τὴν ἐδήμυσε, τὴν περιουσίαν σου». Κἀποιοὶ ἀνθρακεὺς, ἐμπρὸς του εὐρισκόμενος, γυρίζει καὶ τῷ δίδει ἐν βράπισμα. Τὸ θῦμα ἐπαναρχίζει τὰς παρακλήσεις του.

«Φίλοι μου, φωνάζει, φίλοι μου, ποτέ μου δὲν ἔδωκα κανένα. Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, σὰς παρακαλῶ, σώσατέ τε!»

Τίς οἶδε! Καὶ αὐταὶ αἱ κεντήστρια, αἱ Ἐρινυίδες αἱ λείχουσαι τὴν λαιμητόμον, πιθανὸν νὰ συγκινηθῶν ἀπὸ τὰς φωνὰς ταύτας τῆς γυναικὸς τοῦ λαοῦ! Τὴν φέραν ταύτην δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἀποθάνῃ μία βασίλισσα, ἀλλὰ μία κόμησσα, ἥτις ὅμως ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς ἐργάτις. Οἱ ἵπποι μαστιγοῦνται, τὸ δὲ τέλος ἐπισπεύδεται διὰ τὴν σταματήσῃ ἢ συμπάθεια τοῦ πλήθους. Τέλος ἡ ἀμαξία φθάνει ἐπὶ τῆς Πλατείας, ἥτις ἄλλοτε ὠνομάζετο Πλατεία τοῦ Λουδοβίκου XV. Ἐκεῖ, ἔνθα ἄλλοτε ἠγγείρετο ὁ ἀνδριάς τοῦ μονάρχου, ὑψοῦται τὸ ἱκρίωμα, ἔπου θανατοῦται ἡ ἐρωμένη του.

Εἶνε τέσσαρες καὶ ἡμίσεια ὥραι. «Βοήθειαν! βοήθειαν! ἔλεος! ἔλεος! Κύριε δήμιε, ἀκόμη...» ἡ μάχαιρα πίπτει, καὶ ἡ κυρία Δουβαρρὺ ἔπαυσε νὰ εἶναι. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ βίος τῆς κομήσσης Δουβαρρὺ, πλήρης ἀπολαύσεων καὶ λάμπσεως, σεβασθείσης πρὸς τὴν τραγικῶς καὶ τόσον οἰκτρῶς ὑπὸ τῆς Μεγάλῆς Ἐπαναστάσεως.

Σημ. Εἰς σελ. 93 ἀνάγνωθι: Τὸ περίπτερον τῶν Λουκιανῶν.

Α. Ν. ΠΕΤΣΑΛΗΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΔΟΥΖΕ

Εἰς τὸν «Νέον Ἐλεύθερον Τύπον» τῆς Βιέννης διηγεῖται μία νεαρὰ κυρία ἡ Μάργκοτ Φύρτσενβαίρτερ τὰς ἐντυπώσεις της ἀπὸ ἕνα τρίμηνον ταξίδι, τὸ ὁποῖον ἔκαμε μαζὺ μετὰ τὴν Δουζε εἰς τὴν Γερμανίαν, συνοδεύσασα τὴν Ἰταλίδα καλλιτέχνίδα ἐκουστικῶς ὡς συνοδὸς καὶ διερμηνεῦς.

Πόσον συχνὰ, λέγει, μ' ἐρώτησαν ἔκτοτε: «Πῶς εἶνε ἡ Δουζε εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν;» καὶ πάντοτε ἡ ἀπάντησίς μου ἦτο: «Τὴν εἶδατε εἰς τὴν σκηνην; Λοιπὸν, ἔτσι εἶνε καὶ εἰς τὴν ζωὴν, ἀκριβῶς ὡς αἱ αὐταὶ κινήσεις, ὁ αὐτὸς τόνος τῆς φωνῆς, τὸ ἴδιο γέλιο, τὸ κουραστικὸν ἀνοιγοκλείσιμον τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ βλέμμα τὸ φαινόμενον ὡς νὰ ἔρχεται

ἀπὸ πολὺ μακρῶν, ὁ θυμὸς της, ἡ ἀσπιδία της—ὄλα εἰς τὴν σκηνην καὶ τὴν ζωὴν,—καὶ ἀντιστρόφως. Ἀλλὰ ποῦ εἶνε τὰ ὄρια μεταξὺ τῆς καὶ παιξίματος; Καὶ ὑπάρχει ὄρια; Ὅταν εἰς τὴν β' πρῶτον τῆς «Πατριδος» ἔρχεται εἰς τὴν σκηνην ἡ Μάγδα καὶ ζητεῖ τὸ πρόγευμα, αὐτὸ τὸ εἶηχον τὸ κινῶν, αὐτὸ τὸ κἀπως ἀνυπόμονον «Presto, presto, ho fame!» τὴν γλῶσσα, γλῆγορα, πεινῶ!) τὸ φρουσα τὸ ἴδιο εἰς τὸ σπῆτι ἀκριβῶς ἔτσι, μετὰ τὸν ἴδιον τόνον, διωπῆ καὶ ἔντονον, ὅταν ἡ Δουζε φωνάζει πρὸς τὴν θαλαμηπόλον «Presto, presto, ho fame». Σπατῆρας ἦτο πολὺ ἀπαιτητικὴ, ἀλλὰ ὅταν ἐγγελοῦσε ἀργυροῦν μουρμουριστικὸν γέλωτα, τὸν ὁποῖον δὲν δύναται νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὡς δυνατὸν ὅταν γνῶρίζῃ τὸ κουρασμένον πρόσωπον καὶ τὸ βαθεὺς ὄνειρῶδες βλέμμα.

Μίαν ἡμέραν εἰσηλθα εἰς τὸ δωμάτιόν της διὰ νὰ τῆς φέρω τὴν εὐώδη ἀνθοδέσμη τῶν μενεξέδων | της, τὴν ὁποῖαν ἤθελε καθ' ἐκάστην. Ὅταν φουξὴ καὶ ποῦξαι ἔξω—ἐκάμαμε τὸ ταξίδι μας ἀπὸ τὸν Ὁπὸβριον ἕως τὸν Δεκέμβριον,—τότε τὴν καταλαμβάνει σφοδρὰ ἐπιθυμία πρὸς τὰ ἄνθη τῆς ἀνοιξέως καὶ ἀπὸ ὄλα ἀγαπᾷ ἰδιαιτέρως τοὺς μενεξέδες. Ἡ Δουζε ἐκείνη παρὰ τὸ τραπέζι, μόνη ὕπως πάντοτε ἐπὶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐξυπνοῦσα ἀπὸ τὰ ὄνειρά της ἔβλεπα τὴν ἀνθοδέσμη μέσα σ' ἕνα βάζο, τὸ ὁποῖον τοποθέτησα εἰς τὸ τραπέζι. Ἡ Δουζε ἐν τούτοις ἐπεσκέφθη τὴν παρουσίαν μου, ἀνέβλεψεν ἐρωτηματικῶς—τότε εἶδε τοὺς μενεξέδες, ποῦ εὐωδίαζαν τὸ δωμάτιόν της. Ὡς ἀκτὶς ἡλίου ὠλίσθησεν εἰς τὸ πρόσωπόν της ἐν μειδιάματι, ἐκδιῶξαν ἀστραπηδὸν τὴν

βαρυνθυμίαν, ἐπῆρε τὰ ἄνθη καὶ ἐβύθισε τὸ πρόσωπόν της εἰς τὴν βαθυιώδη θάλασσαν, ἀφήκε νὰ τῆς θωπεύσουν ἑλαφρῶς τὰ μικρὰ φύλλα τὰ μάγουλα, τὰ μάτια, τὸ μέτωπον καὶ εἶπε μετὰ τὸν βαθείας εὐγνωμοσύνης: «Ah les belles fleurs, les belles violettes, que vous êtes bonne et gentille de me les avoir apportées, que vous êtes bonne!» Πόσον μὲ συνεκίνησε αὐτὴ ἡ εὐχαρίστησις, ἐκείνη τὴν στιγμὴν ἔδοκίμασα τὸ αἶσθημα, ὅτι θὰ ἠμποροῦσα νὰ δώσω τὴν ζωὴν μου δι' αὐτὴν, τόσον μεθυστικὰ ἐπιδρᾷ αὐτὴ ἡ γυναῖκα.

Καὶ ὅμως ὑπέφερα πολὺ εἰς ἐκεῖνο τὸ ταξίδι. Θὰ ἤθελα νὰ ἔκαμνα περισσότερον δι' αὐτὴν τὴν βασίλισσαν.—διότι εἶνε βασίλισσα, διότι κάθε κινήσις της ἀληθῶς εἶνε βασιλική,—θὰ ἤθελα νὰ ἔκαμνα δι' αὐτὴν περισσότερον ἀπὸ τὸν διερμηνέα μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν περὶ αὐτὴν, ἀπὸ τοῦ νὰ τῆς φέρω τὰ ἄνθη της καὶ νὰ προστατεύω ὡς ἄγγελος τοῦ παραδείσου τὸ κατώφλιον τοῦ δωματίου της ἀπὸ πολλοῦς ἀπαιτητικῶς. Ἄλλ' ἡ Δουζε εἶνε ἀπροσέγγιστος εἰς τὴν ἐσωτερικὴν

ζωὴν της. Κἀποτε παρετήρησε τὴν δυσφορίαν μου καὶ ὠμιλήσαμεν περὶ αὐτοῦ. Ἐμειδίασε. «Εἰσθε παιδί! Ἄλλὰ βλέπετε ὅτι εἶμαι πάντα μόνη. Οἱ ἄνθρωποι δὲν μοῦ χρειάζονται, οὔτε ἡ διασκέδασις. Εἰσθε νεαρὰ, νεαρὰ ὑπαρξίς, τί δύνασθε νὰ μοῦ προσφέρετε;—Ὁ κόσμος μου εἶνε τὰ βιβλία, συντροφιά μου, οἱ μεγάλοι σκεπτόμενοι, ἡ ζωὴ μου ἕνας αὐτοβυθισμὸς εἰς τὸ ἐσώτατον ἐσωτερικόν, μία λύσις συγκεχυμένων προβλημάτων, εἰς ἀγῶν διὰ τὴν τελειότητα—τί θέλομεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι!»

Καὶ αὐτὸ εἶνε ἀληθές. Ὡς ἀποκλεισμένη ἔζησεν αὐτοὺς τοὺς τρεῖς μῆνας! Ἡ κυρία Κόζιμα Βάγνερ καὶ ὁ μαῖστερ Ἰλδεμπρανδ εἰς τὸ Μόναχον, τοῦ ὁποῖου ἐπεσκέφθη τὸ ἀτελιέ, αὐταὶ ἦσαν αἱ μόναι τῆς ἐπισκέψεως. Καὶ εἰς τὸ Βεισβάδεν ἦλθεν ὁ Οὐγκὸφον Ὁφμαννσταλ διὰ νὰ συνομιλήσῃ διὰ τὴν «Ἡλέκτραν» του.

Ἡ Δουζε

Δι' ὅλους τοὺς ἄλλους αἱ θύραι ἔμειναν κλεισταί. Καὶ τί πλῆθος ἐνθουσιωδῶν, πολυπληθῶν περιέρ- γων ἐπέπιπτεν ἐναντίον μου καθ' ἐκάστην, ὅπως τοὺς ἐπιτρέψω τὴν εἴσοδον. Πόσα λευκώματα, ρι- πίδα, πλεκτά σκεπάματα ἤρχοντο ὡς βροχή, εἰς τὰ ὁποῖα ἤθελαν νὰ εἶχαν ἕν αὐτόγραφον, πῶς ἐζητιά- νευον, ὡς νὰ ἐκρέματο ἐξ αὐτοῦ ἡ εὐτυχία των. Ἐ- καμνα ὅ,τι ἠδυνάμην νὰ τοὺς προμηθεύσω τὸ περι- πόθητον ὄνομα. Καὶ τοῦτο δὲν ἦτο πάντα εὐκολον. Εἰς τὴν Κολωνίαν τὰ βιβλία ἀπετέλεσαν ἕνα σωρὸν, 40 ἕν ὄλω καὶ ἀκόμη δὲν παρουσιάζετο ἡ εὐκαιρία νὰ τολμήσω νὰ τὰ παρουσιάσω εἰς τὴν κ. Δουῖζε. Διότι εἶνε ἐπίσης δύσθυμος καὶ ἀνυπόμονος ἡ μεγάλη καλ- λιτέχνις, ἀλλὰ ποῖος δὲν θὰ τὴν ἐσυγχωροῦσε δι' αὐτό! Τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς μας, ὅταν εἰ- σήλθα ἤκουσα τὸν διανυγῆ τῆς γέλωτα. Ἡ στιγμή ἦτο κατάλληλος. Ἐφερα ὅλα τὰ βιβλία εἰς τὸ σα- λόνι, τὸ ὁποῖον ἦτο μεταξὺ τοῦ ἰδιοῦ μου καὶ τοῦ ἰδιοῦ τῆς κοιτῶνος, τὰ ἔβαλα ἀνοικτὰ ἐπάνω εἰς τὸν μέγαν τραπέζι, ἐτοποθέτησα πένναν καὶ μελάνην παρ' αὐτὰ καὶ ἀπεμακρύνθη. Μετὰ τινα στιγμήν εἰσῆλθεν ἡ Δουῖζε εἰς τὸ σαλόνι μουρμουρίζουσα μίαν μελωδίαν καὶ ὀλίγον κατόπιν ἤκουσα τὸ ἔλαφρον τρέξιμον τῆς πέννας τῆς χηνός, μετὰ τὴν ὁποίαν μόνον συνειθίζει νὰ γράφῃ. Μετὰ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμά- τιον μου καὶ μοῦ ἔνευσε μετὰ μειδίαμα, ὅτι ἤμποροῦσα νὰ πάρω τὰ βιβλία, ἀλλὰ προσέθεσεν, ὅτι τώρα εἶχα ἀρκετὰ καὶ περισσότερα δὲν ἠδυνάμην νὰ ζητήσω. Ἄλλ' ἐγὼ εἶχα τόσην χαρὰν ποῦ τὸ κατώρθωσα.

Κατόπιν ἐκάστης παραστάσεως ἐπήγαινα καὶ συ- νώδευα ἐκ τοῦ θεάτρου τὴν Δουῖζε εἰς τὴν οἰκίαν. Τότε ἐκάθητο ἐξηντημένη εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἀ- μάξης συμμαζευμένη, καλυμμένη—καὶ ἄφωνοι διηρ- χόμεθα τοὺς νυκτερινούς δρόμους. Δὲν ἐκινούμην διόλου, συχνὰ δὲν ἤθελα οὔτε τὴν ἀναπνοήν μου νὰ πάρω διὰ νὰ μὴ τὴν ἐνοχλήσω καὶ πολλάκις εὗρισκα ἀκατάληπτον, ὅτι αὐτὸ τὸ ἀφελές, καλυμμένον, κατα- βεβλημένον πρόσωπον ἦτο τὸ ἴδιον, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἑκατοντάδες ἀνθρώπων εἶχον ἀνευφημήσῃ ἐν παραφορᾷ ἐνθουσιασμοῦ, ὅχι, τοῦτο τοὺς εἶχεν ἀπο- σπᾶση τὰς ἐπευφημίας.

Κάποτε, ὅταν εἰσηρχόμεθα εἰς τὸ θέατρον μετὰ πα- ρεκάλεσεν ἡ κ. Δουῖζε νὰ τῆς ἀγοράσω διὰ 30—40 μάρκας χιονόλευκα τριαντάφυλλα μετὰ μακρὸν στέλε- χος. Χιονόλευκα! Ἐπήγα μετὰ τὸ ἀμάξι ἀπὸ ἀνθοπω- λεῖον εἰς ἀνθοπωλεῖον χωρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ εὔρω τὰ ζητούμενα. Κίτρινα, ρόζ, κόκκινα, ὅλα τὰ χρώματα, μετὰ ὅλας τὰς λάμπεις ὑπῆρχον. Ἄλλ' ἔπρεπε νὰ ἦσαν χιονόλευκα! Ποιὸς τὰ ἤθελε; Ποῖος ἦτο ὁ εὐτυχής;

Θὰ ἐξήρχετο ἡ μεγάλη καλλιτέχνις μίαν φορὰν ἀπὸ τὴν ἐρημίαν τῆς: Καὶ ποιὸν ἐπερίμενε; Ὅλοι αὐτοὶ αἱ ἐρωτήσεις μοῦ ἤρχοντο εἰς τὸν νοῦν, ἐνῶ τὸ ἀμάξι ἔτρεχεν εἰς τοὺς δρόμους. Καὶ τέλος ἔφθασα εἰς τὸ ἀνθοπωλεῖον, ὅπου εὗρηκα ὅ,τι ἐζητοῦσα. Μόλις εἶχαν φέρη, δλόδροσα, λευκά, εὐωδιάζοντα, ἡμίαντα, σπανίας τρυφερότητος. Εἶπα, ὅτι τὰ ρόδα ἦσαν προωρισμένα διὰ τὴν κ. Δουῖζε—πόσον ἐχάρησα! Ἐν- νάμενοι νὰ ὑπηρετήσουν τὴν μεγάλην καλλιτέχνισσαν. Ἄνεξήτησαν τὰ ὄραιότερα τῶν ὄραιότερων καὶ ἔ- πηρα τὸ πολῦτιμον φορτίον, ὅσα ἤμποροῦσα νὰ ση- κώσω καὶ διητηθύνθην εἰς τὸ θέατρον, εὐχαριστήμενη ὅτι εὗρηκα ὅ,τι ἐζητοῦσεν ἡ Δουῖζε.

Μετὰ μίαν ὥραν ἤρχισεν ἡ παράστασις. «Ἡ Κυ- ρία μετὰ τὰς Καμελίας». Μετὰ καίοντα μάτια παρακο- λούθουν τὴν παράστασιν. Εἰς τὴν γ' πρᾶξιν ἔρχεται ἡ Δουῖζε εἰς τὴν σκηνὴν μετὰ φωτεινούς ὀφθαλμούς, φέρουσα εἰς τὴν ἀγκάλην τὰ χιονόλευκα, εὐώδη θαυ- μάσια ρόδα! Δι' αὐτὸ λοιπὸν ἦσαν προωρισμένα διὰ τὴν τέχνην τῆς, τὸ πᾶν διὰ τὴν τέχνην τῆς. Καὶ ἐντε- λῶς δλόλευκα ἔπρεπε νὰ ἦσαν, οὕτω τῆς εἶχεν ἀρέσῃ εἰς τὸ ὄνειρόν της περὶ καλλονῆς. Μετὰ εὐτυχῆς μειδία- μα ρίπτει τὰ ρόδα εἰς τὸν τραπέζι, τὰ βάζει εἰς βάζα, ἀρχίζει τὸ ἀμιμήτως ἐκείνο ὄρατον χαριτωμένον παί- ξιμον μετὰ τριαντάφυλλά της. Κατόπιν ἔρχεται ὁ πατήρ τοῦ Ἀρμάνδου, τὰ ρόδα ἐκφεύγουν τῶν χει- ρῶν τῆς, πίπτουν χάμω, τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου— θὰ πατηθοῦν.

Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ παράστασις, ἐπήγα νὰ ζη- τήσω τὴν Δουῖζε καὶ περιεφερόμην εἰς τὴν σκηνήν. Τὴν ἐζητοῦσα. Ἐκεῖ εἰς μίαν γωνίαν ἔκειντο τὰ ρόδα, συνθλιμμένα, μαραμμένα, τὰ χιονόλευκα ἐκείνα ρόδα! Ἐπόνεσεν ἡ καρδιά μου δι' αὐτὴν τὴν χαθεῖ- σαν, δλόδροσον λάμπην. Ἐπήρα μερικὰ, ἠθέλησα νὰ δοκιμάσω νὰ τὰ ἀναζωογονήσω μετὰ δροσερὸν νερὸν εἰς τὸ σπῆτι. Εἰς τὸ ἀμάξι τὸ βλέμμα τῆς Δουῖζε συνήν- τησε τὰ ρόδα μου.

«Τὰ ἐπήρατε; Εἶνε μαραμμένα! Φτωχὰ ρόδα!»
 «Θὰ προσπαθῆσω νὰ τὰ ζωηρεύσω μετὰ νερὸν».
 «Τοῦ κάκου· ἡ θέρη τῆς σκηνῆς τὰ ἐφόνευσεν».
 Ἐπειτα μετὰ θλιβερὸν μειδίαμα προσέθεσε:
 «Ναί, αὐτὴ εἶνε ἡ τέχνη. Εἶνε ἀμείλικτος! Ἄπαρ- τεῖ τὸ πᾶν ἀπὸ ἐκείνον, ὁ ὁποῖος ἀφοσιούται εἰς αὐ- τὴν, ὅλην τὴν τὴν δύναμιν καὶ ὅλην τὴν τὴν ψυχὴν».
 Ὅποιος ζῆ τὴν ζωὴν του εἰς τὴν σκηνὴν δὲν τοῦ ταιριάζει πλέον ἡ καθημερινὴ ζωή».

ΜΑΡΓΚΟ ΦΥΡΣΤΕΝΒΑΙΡΤΕΡ

ΤΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

ΤΟ ΟΥΪΣΤ ΚΑΙ ΤΟ ΜΠΡΙΤΖ

Τὸ Μπριτζ εἶναι διασκεδαστικώτατον, ἀλλ' ἵνα παί- ξῃται ἀμέσως, πρέπει ὁ παίξων νὰ γνωρίζῃ τὸ ΟὐΪστ. Ἐπίσης ἀμέσως, ἀπὸ τὴν πρώτην παρτίδαν, ἡ ποικιλία τῶν παίξεων τοῦ πλουσίου μέχρι τῶν διαφόρων κέν- τρον τοῦ ΟὐΪστ, τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει τὴν μονοτονίαν, ὡς τὸ Μπριτζ. Καλλιτέρον τοῦ προκτό- νου τοῦ ΟὐΪστ, τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει τὴν μονοτονίαν, ὡς τὸ Μπριτζ. Ἐπειδὴ δ' οἱ κανόνες τοῦ Μπριτζ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατανοηθῶσι, ἄνευ τῆς γνώσεως τῶν κα- νόνων τοῦ ΟὐΪστ, θεωροῦμεν ἀπαραίτητον, πρὶν γρά- ψωμεν τινα περὶ τοῦ Μπριτζ, νὰ εἴπωμεν τινα περὶ τοῦ ΟὐΪστ.

ΤΟ ΟΥΪΣΤ

— *Θέσεις τῶν παικτῶν.* Εἰς τὸ ΟὐΪστ λαμβάνουσι μέρος τέσσαρες παῖκται. Τὸ πρῶτον ζήτημα εἶναι πῶς θέσεις θὰ καταλάβωσι καὶ πῶς θὰ τοποθετη- θῶσιν. Πρὸς τοῦτο λαμβάνεται δέσμη 52 παιγνιο- χαρτῶν, ἧτις διανοίγεται ἐν εἶδει ριπιδίου (éventail) ἐπὶ πινος τραπέζης, καὶ ἔπειτα ἕκαστος τῶν τεσσάρων παικτῶν λαμβάνει εἰς τὴν τύχην ἕν παιγνιόχαρτον. Ἐὰν λαβόντες τὰ μεγαλύτερα παιγνιόχαρτα εἶναι σύν- ηροποι καὶ κάθηται ἀπέναντι ἀλλήλων, ὡς καὶ οἱ λαβόντες τὰ δύο μικρότερα, οἱ ὁποῖοι, καὶ αὐτοὶ ἄλληλοι, κάθηται ἀπέναντι ἀλλήλων. Εἰς τὴν κλήρωσιν αὐτὴν τῆς τύχης, ὁ ἄσσοσ εἶναι τὸ μικρότε- ρον χαρτὶ καὶ ἀντιπροσωπεύει τὸν ἀριθμὸν 1.

Προκαταρκτικαὶ συμφωνίαι. — Ἐπειδὴ τὸ ΟὐΪστ παίζεται μετὰ χρήματα, γίνεται προηγουμένως συμφω- νία περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ κέρδους καὶ τῆς ζημίας, εἰς ὃ θὰ ὑποβληθῶσιν οἱ παίξοντες. Διακανονισθέντος τοῦ ζητήματος τούτου, ὀρίζεται, ὅτι ἡ ζημία θὰ ση- μαιώηται δι' ἑνός, δύο ἢ καὶ περισσότερων μαρκῶν (fiches) ἐπιμήκους σχήματος, ὧν ἕκαστη ἀντιπροσω- πεύει ὀρισμένον ποσόν, διδόμενον παρὰ τῆς χανού- ρου συντροφίας εἰς τὴν κερδίζουσαν. Ἄμα τελειώσῃ ἡ σειρά τῶν παρτίδων ἢ τῶν robes (κέρδισμα δύο παρτίδων ἐπὶ τριῶν ἢ δύο παρτίδων ἀλλεπαλλήλως, ὅταν ἡ αὐτὴ συντροφία κερδίζῃ), γίνεται ἀφαίρεσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαρκῶν τῆς συντροφίας, ἧτις ἔχει τὰς ὀλιγωτέρας μάρκας, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαρ-

κῶν τῆς συντροφίας, ἧτις ἔχει τὰς περισσότερας, καὶ ἡ προκίπτουσα διαφορὰ, ἀποτελοῦσα τὸ κέρδος τῆς συντροφίας τῆς ἐχούσης τὰς περισσότερας μάρκας, ἔξαργυροῦται ἐπὶ τῆ ἐκ τῶν προτέρων, ὡς ἐλέχθη, διατιμήσει τῶν μαρκῶν (fiches).

Ἡ παρτίδα ἀπαρτίζεται ἐκ 10 πούντων (points). Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ σημειοῦνται ἢ μετὰ τὰς μάρκας τοῦ πι- κέτου, ἔξ ὧν χρησιμοποιοῦνται μόνον αἱ μονάδες καὶ τὸ πέντε, δι' ὧν ἀποτελοῦνται οἱ 9 ἀριθμοὶ (points), ὧν ἔχει ἀνάγκην ἕκαστη συντροφία, ἢ μετὰ τέσσαρα σή- ματα (jentes) στρογγύλα, τὰ ὁποῖα τοποθετοῦνται ὡς ἑξῆς:

1 ἀριθμὸς—2—3—4—5—6—7—8—9
 0 00 0 000 00 00
 00 000 00 0 000 0 00 0
 0

ΠΩΣ ΔΙΔΟΝΤΑΙ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ

Τὸ μοῖρασμα. — Τὰ δύο στρατόπεδα ἔχουσι κατα- λάβῃ τὰς περὶ τὴν τράπεζαν θέσεις των, ὅλα δὲ τὰ χρηματικὰ ζητήματα ἔχουσι καθορισθῆ. Πρόκειται τώρα περὶ τοῦ μοιράσματος τῶν χαρτῶν. Μοιράζει, δίδει πρῶτος ἐκεῖνος, ὅστις κατὰ τὴν κλήρωσιν πρὸς σχηματισμὸν τῶν συντροφῶν, ἀνέσυρε τὸ μικρότε- ρον χαρτὶ. Ἀνακατόνει τὴν δέσμη τῶν παιγνιοχάρ- των καὶ τὴν παρουσιάζει εἰς τὸν δεξιᾷ καθήμενον, ἵνα κόψῃ. Ὁ ἔχων σειρὰν, ἵνα πάρῃ χαρτὰ πρῶτος, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀνακατόνη πάλιν τὴν δέσμη, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ μοιράζων ἀνακατόνει τὰ χαρτὰ, τὰ ὁποῖα παρουσιάζει, ἵνα κοπῶσι διὰ τελευταίαν φο- ράν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κοπῶσι ὀλιγώτερα τῶν τριῶν χαρτῶν.

Συνήθως, ἀντὶ μιᾶς δέσμης, χρησιμοποιοῦνται δύο δέσμαι παιγνιοχάρτων τῶν 52. Καθ' ἣν ὥραν ὁ μοι- ράζων χρησιμοποιοεῖ τὴν μίαν δέσμη, ὁ σύντροφος αὐτοῦ, καθήμενος ἐναντι, συνάξει τὰ χαρτὰ τῆς ἄλ- λης, τὰ ὁποῖα ἀκολούθως τοποθετεῖ πλησίον τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ γείτονός του, τοῦ ὁποίου ἢ σειρά εἶναι νὰ μοιράσῃ χαρτὰ κατὰ τὴν ἐπομένην παρτίδα. Πρέ- πει νὰ ἔχη τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ἐργασία, πρὶν ὁ μοιράζων γυρίσῃ τὸ ἀτοῦ, διότι ἄλλως τὸ δικαίωμα τοῦ μοιρά- σματος (la main) μεταβιβάζεται εἰς τοὺς δύο ἄλλους συντρόφους.

Καθ' ἣν λοιπὸν ὥραν ὁ σύντροφος συνάξει τὰ χαρ- τὰ τῆς δευτέρας δέσμης, ὁμοιράζων δίδει ἐκ τῆς πρώ- τῆς. Δίδει τὰ χαρτὰ ἐν πρὸς ἕν, ἀρχίζων ἐκ τῶν ἀρι-

στερών και δίδων εν όλω 13 χαρτιά εις έκαστον παίκτην. Πρὶν πάρη τὸ δέκατον τρίτον και τελευταῖον χαρτί τὸ γυρίζει, ἵνα δεῖξη τὸ ἀτοῦ, και τὸ ἀφίνει, ἕως οὐ τελειώση ὁ γύρος και ἔλθῃ ἡ σειρά του νὰ παίξῃ. Τότε τὸ τοποθετεῖ μεταξὺ τῶν ἄλλων χαρτιῶν του, χωρίς κανεὶς νὰ ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ ἐρωτήσῃ τί χαρτί ἦτο, δυνάμενος νὰ πατήσῃ μόνον νὰ μάθῃ τὸ χρῶμα και τὸ εἶδος τοῦ ἀτοῦ. Μεγάλη προσοχὴ δίδεται οὐχὶ τόσο εἰς τὸ μοίρασμα, ὅπερ μετὰ τὸ γύρισμα τοῦ χαρτιοῦ θεωρεῖται καλόν, ὅσο εἰς τὴν τήρησιν σιγῆς. Ἐὰν ἔγεινε κακὸν μοίρασμα (mal donne) τὸ δικαίωμα τοῦ μοίρασματος μεταβιβάζεται (la main passe).

ΤΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Τὸ παίγνιδι (Le jeu).—Ἐκαστος παίκτης ταξιδεῖται τὰ χαρτιά του κατὰ χρώματα, φροντίζων νὰ τὰναστρέφῃ και κατ' ἀξίαν. Ἐπειτα ἀρχίζει τὸ παίγνιδι. Ἡ ἀξία τῶν χαρτιῶν ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἄσσοσ, Ῥήγας, Ντάμα κτλ. . . μέχρι τοῦ δύο, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ μικρότερον χαρτί.

Ὁ πρῶτος παίξων, ἦτοι ὁ ἐξ ἀριστερῶν γείτων τοῦ μοιράζοντος, ρίπτει ἓν χαρτί ἐπὶ τοῦ πρασίνου τάπητος, οἱ ἄλλοι κατὰ σειράν ρίπτουσιν ἀνὰ ἓν χαρτί και τὸ μεγαλιέτερον πέρνει ὅλην τὴν χαρτοσιάν. Ὁ κερδίζων παίξει τότε πρῶτος και οὕτως ἐξακολουθεῖ τὸ παίγνιδι μέχρι τῆς δεκάτης τρίτης χαρτοσιᾶς.

Ἐὰν τὰ παιζόμενα χαρτιά ἀναμιγνύωνται, οἱ παῖκται δύνανται νὰ ζητήσῃ τὸ ταμπλώ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἕκαστος τοποθετεῖ τὸ χαρτί του ἐνώπιόν του.

Δὲν δύναται τις νὰ ρηθῇ, νὰ μὴ δώσῃ δηλαδὴ τὸ αἰτούμενον χρῶμα, ἐὰν δύναται νὰ δώσῃ ὅπωσδήποτε δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ παίξῃ χαρτί μεγαλιέτερον τοῦ ριπτομένου. Ἰσως, ἐὰν δὲν δύναται τις νὰ δώσῃ τὸ αἰτούμενον χρῶμα χαρτίου, δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ρίψῃ ἀτοῦ, ἀλλ' οἰονδήποτε ἄλλο χαρτί. Ἐν περιπτώσει ψευδοῦς ἀρνήσεως (ἐὰν δηλαδὴ ἐνόμιζέ τις, ὅτι δὲν ἔχει ἓν χρῶμα, τὸ ὁποῖον εἶχεν) οἱ ἀντίπαλοι κερδίζουσι τρεῖς πούντους (Points), τοὺς ὁποῖους ἀφαιροῦσιν ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν οἱ πταίσαντες σύντροφοι. Ἐὰν τὸ λάθος τῆς ἀρνήσεως ἀναγνωρισθῇ πρὸ τοῦ τέλους τῆς χαρτοσιᾶς παρὰ τοῦ διαπράξαντος αὐτό, τότε ἕκαστος ἀναλαμβάνει τὸ χαρτί του, και τὸ χαρτί, ὅπερ ἀπετέλεσε τὸ σῶμα τοῦ πταίσματος τῆς ψευδοῦς ἀρνήσεως (Fausse renonce), μένει ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἵνα εἶναι ὑπὸ τὴν διάθεσιν (pour être arpelée au commandement) τῶν ἀντιπάλων, ὡς και τὸ χαρτί τοῦ ἐνόχου συντρόφου, ἐὰν ἔπαιξεν οὗτος. Ἡ ψευδὴς ἀρνήσις δὲν καταγγέλλεται κατὰ τὴν ἐπομένην παρτίδα.

Οἱ πούντοι (Les points).—Ὅταν τελειώσῃ ἡ παρτίδα, ὑπολογίζονται οἱ πούντοι (les points) τῶν δύο συντροφιῶν. Οἱ πούντοι οὗτοι ἔχουσι δύο βάσεις ὑπολογισμῶν: 1ον) τὰς χαρτοσιᾶς, 2ον) τὰ ὄνόρια (les honneurs).

Ἐκάστη συντροφιὰ πρέπει νὰ κάμῃ 6 χαρτοσιᾶς. Κάθε χαρτοσιὰ, ἐπὶ ἕλαττον τῶν ἑξ χαρτοσιῶν, δίδει

ἓνα πούντον (point) εἰς τὴν συντροφιάν, ἡ ὁποία ἔκαμεν. Διὰ 9, λόγου χάριν, χαρτοσιᾶς ὑπολογίζονται 3 πούντοι, διὰ τὰς 10 ὑπολογίζονται 4. Τὰς πληρωματικὰς αὐτὰς χαρτοσιᾶς τὰς ὀνομάζουσι τρεῖς (tri-ks). Ἐὰν ἡ μία συντροφιὰ πάρη τὰς 13 χαρτοσιᾶς, ὅπερ ὀνομάζεται σλάμ (ehlem), ἡ κερδίζουσα συντροφιὰ πληροῖν ἀριθμὸν τινα μαρκῶν (fracs) 6 συνήθως, και ἐξακολουθεῖ ἡ παρτίδα. 12 χαρτοσιᾶς ἀποτελοῦσι τὸ λεγόμενον μικρὸν σλάμ (ehlem).

Τὰ ὄνόρια (les honneurs), ἅτινα ὑπολογίζονται κατόπιν τῶν τριξ, εἶναι ὁ ἄσσοσ, ὁ ρήγας, ἡ ντάμα και βάλές τοῦ ἀτοῦ. Ὅταν μία συντροφιὰ ἔχη δύο ὄνόρια, οὐδεὶς κερδίζει. Ὅταν ἔχη 3 ὄνόρια, κερδίζει 2 πούντους (points). Ὅταν ἔχη 4 ὄνόρια, κερδίζει 4 πούντους.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ γείνωσιν οἱ 10 πούντοι (points) τῆς παρτίδας ἀμέσως, κερδίζομένων 6 ἢ 7 χαρτοσιῶν και 4 ὄνοριων.

Ἐὰν ὅμως ἡ μία μὲν συντροφιὰ, κερδίσασα εἰς πρῶτουμένης παρτίδας 5 πούντους (points), κάμῃ κατὰ τὴν τελευταίαν παρτίδα 4 χαρτοσιᾶς και 4 ὄνόρια, ἦτοι ἐν ὅλῳ 13 πούντους, ἡ ἄλλη δέ, ἔχουσα ἐκ προηγουμένων παρτίδων 7 πούντους, κάμῃ κατὰ τὴν τελευταίαν παρτίδα 3 χαρτοσιᾶς, ἦτοι ἐν ὅλῳ 10 πούντους, ἐκ τῶν δύο συντροφιῶν κερδίζει ἡ τελευταία. Ὁ λόγος, εἶναι, ὅτι αἱ χαρτοσιᾶς προηγούνται ἐν τῷ υπολογισμῷ τῶν πούντων, τῶν ὄνοριων και ὅτι, ἐὰν ἔχη ὁ εἰς 10 χαρτοσιᾶς, τὰ ὄνόρια, ἅτινα ἔχει ὁ ἄλλος ἐπὶ πλέον, δὲν λογαριάζονται μᾶλλον ἢ δὲν χρησιμεύουσι.

Ἐὰν, ἐνῶ ἡ μία συντροφιὰ ἔχει 6 πούντους, ἡ ἄλλη ἔχει 5, ἡ πρώτη κερδίζει διπλὴν παρτίδα. Ἐὰν ἡ μία συντροφιὰ κάμῃ 10 ἀριθμούς, χωρίς ἡ ἄλλη νὰ προφθάσῃ νὰ σημειώσῃ οὐδὲ ἓνα, ἡ ἔχουσα 10 πούντους κερδίζει τριπλὴν παρτίδα.

ΟΥΪΣΤ ΜΕ ΤΡΕΙΣ Η ΜΕΤΑ ΤΥΦΛΟΥ (MORT)

Τὸ με τυφλὸν (mort) ΟὐΪστ παίζεται περισσότερον ἴσως τοῦ συνήθους ΟὐΪστ.

Αἱ μόναι διαφοραὶ αὐτοῦ πρὸς τὸ ΟὐΪστ με τέσσαρας εἰσὶν αἱ ἑξῆς:

- 1) Τὰ χαρτιά τοῦ τετάρτου παίκτη ἢ τοῦ τυφλοῦ (mort) εἶναι ἐκτεθειμένα και ἀνοικτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης.
- 2) Οἱ παῖκται διὰ κληρώσεως κάμνουσιν μίαν παρτίδα μετὰ τοῦ τυφλοῦ, παίζοντες συντροφικῶς μετ' αὐτοῦ.
- 3) Τὰ ὄνόρια (honneurs) δὲν ὑπολογίζονται.
- 4) Τὸ μοίρασμα δὲν μεταβιβάζεται, ἐὰν γείνη κακὸν μοίρασμα (mal donne).
- 5) Δὲν ὑπάρχει ἐνβίτ (invite).

Εἰς τὸ μετὰ τυφλοῦ ΟὐΪστ, ὁ ἀριστερῶς τοῦ τυφλοῦ ὀφείλει νὰ κτυπήσῃ τὰ μεγάλα χαρτιά τοῦ τυφλοῦ, δὲ δεξιᾶ αὐτοῦ τὰ μικρά.

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Εἰς τὸ ΟὐΪστ λέγεται invite τὸ χαρτί, τὸ ὁποῖον ὀφείλει τις ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ παίγνιδιου, ἵνα δεῖξη τὰ χαρ

του εἰς τὸν σύντροφόν του. Ἡ κοντρενβίτ (con-tenante) λαμβάνει χώραν, ὅταν ἐν τῷ ἀντιθέτῳ στρατοπέδῳ ἐπικρατῇ τὸ αὐτὸ χρῶμα, τὸ ὁποῖον ἐπικρατῇ εἰς τὸ πρῶτον.

Ἐμπάσ (paire l'impasse) λέγεται, ὅταν ρίπτῃ τις ἐν τῷ γύρῳ, ἵνα ἐλευθερωθῶσι, ριφθῶσι τὰ μεγαλιέτερα χαρτιά, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν οἱ ἀντίπαλοι.

Σινγκλετόν (singleton) λέγεται, ὅταν ἔχη τις ἐν μόνῳ χαρτί ἐνὸς χρώματος.

Ἐὰν ἔχη τις καλὰ χαρτιά, πρέπει νὰ προσπαθῇ νὰ πέρσῃ τὰ ἀτοῦ, ἵνα περάσῃ ἀκολουθῶς τὰ καλὰ χαρτιά του. Ἐὰν ἔχη τις κακὰ χαρτιά, πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ κοποῦν τὰ χαρτιά. Ὅταν ἔχη τις σειράν ὁμοίων χαρτιῶν, πρέπει νὰ ρίψῃ πρῶτον τὸ μεγαλιέτερον χαρτί, δεύτερον τὸ μικρότερον, τρίτον τὸ ἐν τῇ μεσοκλίσει σειράν μεγαλιέτερον. Ὁ δεύτερος δὲν πρέπει νὰ κόπῃ τὴν δεκάτην τρίτην χαρτοσιάν. Πρέπει νὰ προσέχη τις, ἵνα θέτῃ τὸν σύντροφόν του ἐν sur-

ΤΟ ΜΠΡΙΤΖ

Γνωρίζοντες τὸ ΟὐΪστ, δυνάμεθα νὰ ἐπιληφθῶμεν τοῦ Μπριτζ. Ἐνεκα ἐλλείψεως χώρου θὰ παράσχωμεν ἐνταῦθα τὰς ἀπαραιτήτους ἐξηγήσεις, συντόμους τεχνικὰς πληροφορίας. Ἴνα καλῶς παιχθῇ τὸ Μπριτζ πρέπει νὰ ἐνθυμηθῇ τις καλῶς τὰ χαρτιά, τὰ φύλλα.

Οἱ παῖκται.—Τὸ Μπριτζ παίζεται με τρεῖς ἢ τέσσαρας παῖκταις, ἀλλὰ συνηθέστερον παίζεται με τέσσαρας. Ἐὰν οἱ παῖκται εἶναι πλέον τῶν τεσσάρων, τότε διὰ τῶν γνωστῶν μεθόδων τῆς κληρώσεως με φύλλα ὀρίζεται ἡ σειρά τῆς συμμετοχῆς τῶν παικτῶν εἰς τὴν παρτίδαν.

Φύλλα.—Παίζεται με δέσμη 52 φύλλων. Ἡ ἀξία τῶν φύλλων διαβαθμίζεται κατὰ τὴν ἑξῆς σειράν: Ἄσσοσ, Ῥήγας, Ντάμα, Βάλές, κτλ. μέχρι τοῦ δύο. Δὲν μεταχειρίζονται διὰ παρτίδαν με δύο δέσμας παιγνιόχαρτα διαφόρων χρωμάτων.

Τὸ τράβηγμα τῶν φύλλων.—Ἴνα σχηματισθῶσιν οἱ ὄμιλοι, οἱ ὁποῖοι θὰ παίξωσιν ὁμοῦ, ἀπλόνονται τὰ παιγνιόχαρτα τῆς μιᾶς δέσμης με ἔστραμμένην τὴν ὄψιν πρὸς τὸν πρῶτον τάπητα και ἔπειτα ἕκαστος ὀφείλει λαμβάνει ἓν παιγνιόχαρτον ὁ λαβὼν τὸ μικρότερον, παίξει, ἔχων ὡς σύντροφον τὸν λαβόντα τὸ μετ' αὐτὸν μικρότερον φύλλον. Οἱ δύο λαβόντες τὰ ἀμέσως μεγαλιέτερα παιγνιόχαρτα ἀποτελοῦσι τὴν ἀντίπαλον συντροφιάν. Οὕτως ἀρχεται ἡ παρτίδα μετὰ τῶν τεσσάρων αὐτῶν παικτῶν.

Θέσις τῶν παικτῶν.—Τοῦ ὀμίλου τῶν παικτῶν ἕκαστος καταρτισθέντος, ὁ λαβὼν τὸ μικρότερον παιγνιόχαρτον κατὰ τὸ τράβηγμα ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῆς θέσεως περὶ τὴν τραπέζαν και τῆς δέσμης τῶν παιγνιόχαρτων. Αὐτὸς μοιράζει, δίδει πρῶτος. Ὁ σύντροφός του ἢ ὁ Τυφλὸς (Mort) τοποθετεῖται ἀπέναντι αὐτοῦ, ὁ εἰς τῶν ἀντιπάλων ἀριστερῶς και ὁ ἄλλος δεξιᾶ.

Ὁ δίδων φύλλα λέγεται Μοιράζων, ὁ σύντρο-

φος αὐτοῦ Τυφλός, ὁ ἀριστερῶς ἀντίπαλος Ἀριστερῶ Πλευρᾶ (Flanc Gauche) και ὁ δεξιᾶς ἀντίπαλος Δεξιᾶ Πλευρᾶ (Flanc Droit).

Διανομή.—Καταληφθεισῶν τῶν θέσεων περὶ τὴν τραπέζαν, ὁ Μοιράζων λαμβάνει δέσμη παιγνιόχαρτων, ἀνακατόνει αὐτὴν και τὴν παρουσιάζει εἰς τὸν δεξιᾶ αὐτοῦ, ἵνα τὰ κόψῃ οὗτος. Κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα, ὁ Τυφλός ἀνακατόνει δευτέραν δέσμη παιγνιόχαρτων, ἣν τοποθετεῖ δεξιᾶ αὐτοῦ διὰ τὸ δεύτερον παιγνίδιον.

Ὁ Μοιράζων διανέμει ἀκολουθῶς τὰ παιγνιόχαρτα ἐν πρὸς ἓν, ἀρχόμενος ἐξ ἀριστερῶν μέχρις ἐξ-αντλήσεως τῆς δέσμης. Ἐκαστος παίκτης πρέπει τότε νὰ ἔχη 13 φύλλα. Ἐὰν ἐγένετο κακὴ διανομή, ἐπαναρχίζει αὐτὴ, οὐδεμίαν συνεπαγομένη ποιήν.

Καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις τῆς κακῆς διανομῆς (mal donne) ἀναστροφή παιγνιόχαρτου παρὰ τοῦ Μοιράζοντος ἢ τοῦ συναδέλφου του—δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ νέα διανομή, ἐκτὸς ἂν οὐδεὶς τῶν παίκτῶν εἶδε τὰ χαρτιά του.

Τὸ τελευταῖον χαρτί δὲν ἀναστρέφεται, γυρίζεται.

ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΠΑΙΓΝΙΔΙΟΥ

Εἰς τὸ Μπριτζ ὑπάρχουσι δύο χωριστοὶ ὑπολογισμοί, ὁ τῶν χαρτοσιῶν και ὁ τῶν ὄνοριων. Ἄλλ' αἱ χαρτοσιᾶς μόναι κερδίζουσι εἰς τὴν παρτίδαν (point gagner la manche). Αἱ ἑξ πρῶται χαρτοσιᾶς δὲν ὑπολογίζονται. Ἄμα ὡς τελειώσῃ τὸ παίγνιδι, τὸ στρατόπεδον, ὅπερ ἔχει πλέον τῶν ἑξ χαρτοσιᾶς, πολλαπλασιάζει τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν διὰ τῆς ἀξίας τῆς ἀποδομένης εἰς ἐκάστην χαρτοσιάν ἀτοῦ, τὸ δὲ γινόμενον σημειοῦται ἐν τῇ στήλῃ τῶν χαρτοσιῶν.

Διὰ τοὺς λογαριασμοὺς αὐτοὺς χρησιμοποιεῖται χάρτης ἐκ τῶν προτέρων καταλλήλως διαρρυθμιζόμενος.

Τὸ μοίρασμα γίνεται πρὸς ἀριστερὰ μετ' ἕκαστον παίγνιδι.

Ὅταν ἐν στρατόπεδον φθάσῃ ἡ ὑπερβῇ τὸν ἀριθμὸν 30 ἐν τῇ στήλῃ τῶν χαρτοσιῶν, ἐκέρδισε τὴν manche. Σύρεται τότε γραμμὴ ὀριζοντία ὑπὸ τοὺς γενομένους λογαριασμοὺς, και ἀρχεται ἄλλη manche. Τὰ ὄνόρια (honneurs) δὲν λογαριάζονται ἐν τῇ μερίδι μιᾶς manche.

Ἡ παρτίδα ἀπαρτίζεται ἐκ δύο manches. Ἡ κόντρα (la belle) δὲν παίζεται, ἐὰν ἀμφότερα τὰ στρατόπεδα ἐκέρδισαν ἀπὸ μίαν παρτίδαν.

Τὸ κερδίσαν στρατόπεδον προσθέτει τοὺς πούντους τῶν χαρτοσιῶν και τῶν ὄνοριων, ἀκολουθῶς δὲ προσθέτει 100 εἰς τὸ ὅλικόν ἄθροισμα. Ἐπειτα ἐκ τοῦ συνόλου ἀφαιρεῖται τὸ ἄθροισμα τῶν πούντων, τῶν χαρτοσιῶν και τῶν ὄνοριων τῶν ἀντιπάλων και ἡ προκύπτουσα διαφορὰ εἶναι τὸ εἰς πούντους κέρδος. Ἐὰν οἱ πούντοι εἶναι 185 ἐν παραδείγματι, ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐγγράφεται εἰς φύλλον χάρτου κατὰ τὴν ἑξῆς διάταξιν:

A + 185 + 315 Γ—185—55
B + 185 + 55 Δ—185—315

Ἡ δευτέρα παρτίδα ἐκερδίσθη ἀπὸ τοὺς παίκτης Α καὶ Γ δι' 130 πούντων, οἱ ὅποιοι ἐγγράφονται εἰς τὸν πίνακα.

Καὶ ρύτω καθεξῆς μέχρι τέλους τῆς παρτίδας.

Ὅτε ἡ ἀξία τῶν χαρτοσιῶν εἶναι ὀρισμένη εἰς πέντε λεπτά ἢ πλεόν, τότε δὲν ὑπολογίζονται ἢ αἱ δεκάδες τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χαρτοσιῶν. Οὕτως αἱ σημειωθεῖσαι παρτίδες θὰ ὑπολογισθῶσι 18 καὶ 13, τὸ δ' ἄθροισμα θὰ εἶναι 31.

Ἐν τοῖς κατὰ δεκάδας ὑπολογισμοῖς οἱ ποῦντοι οἱ ὑπερβαίνοντες τὰς 5 μονάδας λαμβάνονται ὑπ' ὄψει καὶ προσλογίζονται. Παράδειγμα: Ἐν παιγνίδι (manche) ἐκερδίσθη μὲ 186 πούντους, θὰ σημειωθῶσιν ἐν τῷ πίνακι 9. Ἐὰν οἱ ποῦντοι εἶναι 185, θὰ σημειωθῆ 18.

Τὸ Ἄτοῦ. Ἐπειδὴ δὲν ἀνεστράφη χαρτὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ μοιράζματος, παρίσταται ἡ ἀνάγκη νὰ ὀρισθῆ τὸ Ἄτοῦ. Τὸ Ἄτοῦ ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Μοιράζοντος ἢ ὑπὸ τοῦ Τυφλοῦ. Ὁ Μοιράζων δὲν πρέπει νὰ βραδύνη πρὸς καθορισμὸν τοῦ Ἄτοῦ, διότι ἄλλως δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταβιβάσῃ τὸν λόγον (passer parole) εἰς τὸν Τυφλόν. Περαιτέρω θὰ σημειώσωμεν τοὺς διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἄτοῦ κανόνας.

Ὁ καθορισμὸς τοῦ Ἄτοῦ ἔχει σημασίαν, διότι προσδίδει ἀξίαν τινα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μεγάλην εἰς ἐκάστην χαρτοσιάν. Εἶνε δυνατόν ὅμως νὰ μὴ δηλωθῆ ἄτοῦ (sans atout).

Μὲ sans atout ἢ χαρτοσιὰ ὑπολογίζεται εἰς 12

Μὲ κούπαν » » » » 8

Μὲ καρρὸ » » » » 6

Μὲ σπαθὶ » » » » 4

Μὲ πίκαν » » » » 2

Μὲ sans atout 3 χαρτοσιαῖς κερδίζουν τὴν παρτίδαν.

Μὲ κούπαν 4 » » » »

Μὲ καρρὸ 5 » » » »

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κερδίσῃ τις τὴν παρτίδα εἰς ἓν παιγνίδι μὲ σπαθὶ ἢ μὲ πίκαν ἐκτός ἂν μὲ κόντρα καὶ μὲ σιὸρ κόντρα φθάσῃ τις εἰς τὸν ἀριθμὸν 30.

ΑΙ ΤΙΜΑΙ

Ἐπάρχει καὶ τις ἄλλος ὑπολογισμὸς π ο ῦ ν τ ω ν, ὁ ὁποῖος ἔχει σημασίαν κατὰ τὸν τελικὸν ὑπολογισμὸν τῆς παρτίδας. Ὁ ἐν λόγῳ ὑπολογισμὸς εἶνε τὰ ὀνόρια (honneurs).

Ἐπάρχουσι τέσσαρα ὀνόρια, ἅτινα εἶνε: ὁ Ἄσσοσ, ὁ Ρήγας, ἡ Ντάμα, ὁ Βαλὲς καὶ τὸ 10 τοῦ Ἄτοῦ. Τὰ χαρτὰ αὐτὰ θὰ εὐρίσκωνται εἰς τὸ ἓνα ἢ εἰς τὸ ἄλλο στρατόπεδον, φυσικώτατα δὲ τὸ ἐν τῶν δύο στρατοπέδων θὰ ἔχη τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν.

Εἰς χαρτοσιάν ἄνευ ἀτοῦ (sans atout) 3 ἄσσοι εὐρισκόμενοι εἰς τὰς χεῖρας δύο συντρόφων ἀποτελοῦσι 30 ὀνόρια, 4 δ' ἄσσοι εὐρισκόμενοι εἰς τὰς χεῖρας τῶν δύο συντρόφων ἀποτελοῦσι 40 ὀνόρια.

4 ἄσσοι, εὐρισκόμενοι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χεῖρα ἀποτελοῦσι 100 ὀνόρια.

Ἐὰν ἕκαστον στρατόπεδον ἔχη ἀπὸ 2 ἄσσοι, ἐν ὑπάρχουσι ὀνόρια.

Οἱ ποῦντοι τῶν ὀνορίων σημειοῦνται ἐν τῷ πίνακι τῶν λογαριασμῶν καὶ ἐν τῇ στήλῃ τῶν ὀνορίων.

Τὰ ὀνόρια δὲν ὑπολογίζονται ἐν τῷ κέρδει τῆς παρτίδας, ἀλλ' ἔχουσι μεγάλην ἐπιρροὴν ἐν τῷ γενικῷ ὑπολογισμῷ τῶν ὀφελειῶν τοῦ κερδίζοντος. Εἴνε δυνατόν νὰ καθῆ ἡ παρτίδα διὰ τῆς διαφορᾶς π ο ῦ ν τ ω ν τῆς χαρτοσιᾶς, ἀδιάφορον ἂν ἔχη τις πλεονότητα ποῦντων ἐξ ὀνορίων, ἀλλ' ἐν τῷ γενικῷ ὑπολογισμῷ παρὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς παρτίδας, δύναται τις νὰ κερδίῃ ἀριθμὸν τινα ποῦντων.

Ἴνα ἀκριβῶς παρακολυθῆ τοῦτο, ἐφ' ὅσον δυνατόν, προστίθενται εἰς τὸ κέρδιον στρατοπέδου 100 ποῦντοι.

Εἶδος τοῦ Ἄτοῦ	Πίκα	Σπαθὶ	Κούπα	Καρρὸ
Ἀξία τῶν χαρτοσιῶν	2	4	6	8
Τὰ ἀπλᾶ ὀνόρια ἀξιοῦσι τὸ διπλοῦν τῆς χαρτοσιᾶς μὲ ἀτοῦ, ἦτοι	4	8	12	16
Τέσσαρα ὀνόρια διαμοιραζόμενα μεταξὺ δύο συντρόφων ἀξιοῦσι τετράκις πλεότερον τῆς με ἀτοῦ χαρτοσιᾶς, ἦτοι	8	16	24	32
Πέντε τιμαδιαμοιραζόμενα μεταξὺ δύο συντρόφων ἀξιοῦσι πεντάκις πλεότερον τῆς με ἀτοῦ χαρτοσιᾶς, ἦτοι	10	20	30	40
Τέσσαρα ὀνόρια εἰς ἓνα χερί ἀξιοῦσι ὀκτάκις πλεότερον τῆς χαρτοσιᾶς μὲ ἀτοῦ, ἦτοι	16	32	48	64
Τέσσαρα ὀνόρια εἰς ἓνα χερί καὶ ἡ πέμπτη εἰς τὸν σύντροφον ἀξιοῦσι τετράκις περισσότερον τῆς με ἀτοῦ χαρτοσιᾶς, ἦτοι	18	36	54	72
Πέντε ὀνόρια εἰς ἓνα χερί ἀξιοῦσι δεκάκις περισσότερον τῆς με ἀτοῦ χαρτοσιᾶς, ἦτοι	10	40	60	80

ΣΛΑΜ ΚΑΙ ΣΙΚΑΝ

Τὸ Σλάμ. — Ἐὰν ἐν στρατόπεδον κάμῃ εἰς ἓν παιγνίδι 13 χαρτοσιᾶς, κάμνει τὸ λεγόμενον «Μέγα Σλάμ» (Grand Schlem) καὶ προσθέτει 40 πούντους ἐν τῷ πίνακι τῶν ὀνορίων.

Ἐὰν ἐν στρατόπεδον κάμῃ 12 χαρτοσιᾶς, κάμνει τὸ λεγόμενον «Μικρὸν Σλάμ» καὶ προσθέτει 20 πούντους εἰς τὸν πίνακα τῶν ὀνορίων.

Σικάν (Chicane). Ἐνδέχεται εἰς τῶν συντρόφων νὰ μὴν ἔχη οὔτε ἓνα χαρτὶ τοῦ Ἄτοῦ. Ἐχει τότε τὴν

ἐπιμένῃ Σικάν. Πρέπει νὰ τὸ δηλώσῃ, ὅταν παίξῃ ἀτοῦ καὶ ὅταν αὐτὸς θὰ ρίψῃ χαρτὶ.

Τὸ στρατόπεδον, ὅπερ ἔχει Σικάν σημειοῖ τὰ ἀπλᾶ ὀνόρια, τὸ δ' ἄλλο τὰ ὀνόρια, τὰ ὅποια ἔχει ὁ ἀπλούστερος τρόπος τοῦ ὑπολογίζειν τὴν Chicane.

Ἐὰν δύο σύντροφοι δὲν ἔχωσιν ἀτοῦ, τότε ὑπάρχει «Διπλῆ Σικάν» (Double Chicane). Ἐκάτερος αὐτῶν ὀφείλει νὰ τὸ δηλώσῃ, καθ' ὃν τρόπον ἀνωτέρω εἵπομεν, καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτὸ σημειοῖ τὰ ὀνόρια τὰ ὅποια ἔχει, ἔὰν εἴη 4, ἦτοι τετράκις τὴν ἀξίαν τῶν χαρτοσιῶν. Τὸ ἄλλο στρατόπεδον σημειοῖ τὰ ὀνόρια, τὰ ὅποια ἔχει.

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΣ ΚΑΙ ΚΟΝΤΡΑ

Μεταβίβασις. — Ὁ Μοιράζων, ἔὰν δὲν βγάλῃ ἀτοῦ, μεταβιβάζει τὸ δικαίωμά του εἰς τὸν σύντροφον του, λέγων: Μεταβιβάζω λόγον (Je passe parole) ἢ ἄλλην παρομοίαν ἑκφρασίαν.

Δὲν ἐρωτᾶται ὁ τυφλὸς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Κρατεῖ ὁ κανὼν, ὅπως ὁ τυφλὸς βλέπῃ τὰ χαρτὰ του, ἀφ' οὗ ὁ Μοιράζων δηλώσῃ τὸ ἀτοῦ ἢ μεταβιβάσῃ τὸν λόγον.

Ἐὰν ὁ τυφλὸς πρόκειται νὰ δηλώσῃ ἀτοῦ, δηλοῦσθαι θέλει. Ἐὰν μάλιστα δὲν ἔχη χαρτὶ εἰς τὰ χεῖρα, ὡς συμβαίνει ἐνίοτε, δηλοῖ Πίκαν, ἂν καὶ ἔχη Σικάν εἰς τὸ χρώμα αὐτό. Ἀμφισβητεῖται συγχρόνως τὸ δικαίωμα αὐτό, ἀλλ' εἶνε ἀναμφισβήτητον, διότι ὁ τυφλὸς εἶνε ἀπόλυτος κύριος νὰ κάμῃ οἱ ἀντιπερὶ αὐτοῦ δήλωσιν, ὅταν μετεβιβάσῃ εἰς αὐτὸν ὁ λόγος.

Γενικῶς ὁ τυφλὸς δηλοῖ Πίκαν, ὅταν ἔχη κατὰ χαρτὰ. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἐν εἶδος ἀλεξικεραύνου, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀποτρέπεται μία Κόντρα (Contre) εἰς χρώμα ἀκριβώτερον, ἐξ οὗ μεγάλη θὰ προέκυπτε ζημία κατὰ τὸ τέλος τῆς παρτίδας.

Κόντρα. — Ἡ Κόντρα διπλασιάζει τὴν ἀξίαν τῶν χαρτοσιῶν ἐν τῷ δηλωθέντι χρώματι. Ἡ δευτέρα Κόντρα (Surecontre) τὴν διπλασιάζει δις κτλ.

Ἐνίοτε μία Πίκα, κατόπιν Contres καὶ Surecontres δύναται νὰ παιχθῆ εἰς 64 ἢ 128 κατὰ χαρτοσιάν, ὅπερ ὅμως σπανιώτατον.

Ὅτε τὸ Ἄτοῦ ἐδηλώθη ἀπὸ τὸν Μοιράζοντα ἢ ἀπὸ τὸν Τυφλόν, ἢ Ἀριστερὰ Πλευρὰ (Flanc gauche), νομίζουσα ὅτι δύναται συμφώνως πρὸς τὰ χαρτὰ τῆς νὰ κάμῃ πλεόν τῶν ἐξ χαρτοσιῶν καὶ ἔχουσα τούτου ἕνεκα συμφέρον ναυξήσῃ τὴν ἀξίαν τῶν χαρτοσιῶν, λέγει: κάμνω κόντραν (Je contre), ἵνα οὕτω διπλασιασθῆ ἡ ἀξία τῶν χαρτοσιῶν. Κάθε χαρτοσιὰ ἀπὸ Καρρῶ, ἐν παραδείγματι θὰ εἴξῃ τότε 16.

Ὁ δηλώσας τὸ Ἄτοῦ δύναται ἐπ' ἴσης, κατὰ προτίμησιν νὰ διπλασιάσῃ ἐκ δευτέρου, ἀντ' αὐτοῦ δέ, μὴ δύναται εἶναι ἡ ἀξία τοῦ δικαίωματος τοῦ διπλασιασμοῦ ὁ σύντροφός του. Ἡ μονομαχία τοῦ διπλασιασμοῦ δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ ἐφ' ὅσον θέλουν οἱ παίζοντες.

Ἐὰν ἡ Ἀριστερὰ Πλευρὰ (Flanc gauche) δὲν διπλασιάσῃ, δύναται νὰ ἐρωτήσῃ τὸν σύντροφον αὐτῆς: «Δύναμαι νὰ παίξω;» Ἐκεῖνος ἀπαντᾷ «Ναί,» ἢ, ἔὰν ἔχη ἀνὰ χεῖρας χαρτὰ, ἐξ ὧν συμπεραίνει, ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ πλεόν τῶν ἐξ χαρτοσιῶν μόνος ἢ τῇ συνδρομῇ τοῦ συντρόφου του, λέγει: «Κάμνω κόντραν (Je contre) καὶ τότε ἡ ἀνωτέρω συνομιλία γίνεται μεταξὺ τοῦ Μοιράζοντος καὶ τοῦ Τυφλοῦ.

Κάμνει τις κόντραν χωρὶς ἀτοῦ, ὡς κάμνει καὶ μὲ ἀτοῦ. Οἱ κανόνες τοῦ παιγνιδίου εἰσι διάφοροι κατὰ τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις, ὡς θὰ ἐξηγηθῆ περαιτέρω.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΓΝΙΔΙΟΥ

Τοῦ ἀτοῦ δηλωθέντος καὶ τῶν ἀντιπάλων συμφωνούντων, ἄρχεται ἡ παρτίδα. Ἡ Ἀριστερὰ Πλευρὰ ρίπτει ἐν πρῶτον χαρτὶ, ὁ Τυφλὸς ἀναπτύσσει τὰ χαρτὰ του ἐπὶ τῆς τραπέζης, τοῦ ἀτοῦ τοποθετουμένου πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ Μοιράζοντος καὶ τῶν ἄλλων χαρτιῶν ἀκολουθῶς κατὰ χρώμα. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ Τυφλὸς γίνεται πραγματικῶς τυφλός, δὲν ἀναμειγνύεται δὴ εἰς τὸ παιγνίδιον οὔτε θίγει ἂν τὰ χαρτὰ, ἔὰν δὲν ζήτησῃ τοῦτο ὁ Μοιράζων.

Ἐχει μόνον τὸ δικαίωμα νὰ πῆ εἰς τὸν σύντροφόν του, σκεπτόμενον νὰ κάμῃ ἄρνησιν (renonce) Κούπας, ἐν παραδείγματι: «Δὲν ἔχετε Κούπαν, σύντροφε;» Ἡ παρατήρησις αὕτη ἔχει ὡς σκοπὸν νάποσοβήσῃ τὴν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Τυφλοῦ ἐπιβολὴν ποινῆς. Ἡ παρατήρησις αὕτη δέον νὰ γείνη, πρὶν ἀναστραφῆ ἡ χαρτοσιὰ καὶ διευθετηθῆ. Ὁ τυφλὸς ἔχει ἐπ' ἴσης τὸ δικαίωμα νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὸν Μοιράζοντα τὴν χαρτοσιάν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ παίξῃ. Ἄμα ὡς τὸ παιγνίδι τελειώσῃ, ὁ Τυφλὸς ἀναβλέπει καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωὴν, δυνάμενος νὰ λάβῃ μέρος εἰς ὅλας τὰς συζητήσεις, τὰς τυχόν λαμβανούσας χώραν, καὶ νὰ ἐπανορθῶσιν τὰ τυχόν γενόμενα λάθη ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς.

Ἡ ἄρνησις. — Ἡ ἄρνησις (la renonce) εἶναι ἡ μὴ χορηγία χαρτιοῦ χρώματος ὁμοίου πρὸς τὸ παιχθέν, ἂν καὶ ὁ παίκτης ἔχη ἐξ αὐτοῦ τοῦ χρώματος. Δύναται νὰ διορθωθῆ, ἔὰν ἡ χαρτοσιὰ δὲν ἔγεινεν. Ἄρνησις ἐκ μέρους τοῦ τυφλοῦ δὲν λογαριάζεται, διότι δύναται νὰ διορθωθῆ.

Ἡ ποινὴ διὰ τὴν ἄρνησιν εἶναι ἡ ἀπώλεια τριῶν χαρτοσιῶν, αἵτινες προστίθενται εἰς τὸ ἀντίθετον στρατόπεδον. Σημειοῦνται ἐν τῇ στήλῃ τῶν τιμῶν, ἀλλ' οὐδόλως ὑπολογίζονται κατὰ τὴν ἀπώλειαν ἢ τὸ κέρδος τῆς παρτίδας.

Τὸ στρατόπεδον τὸ ὑποστὰν τὴν ποινὴν τῆς ἀρνήσεως δὲν δύναται νὰ κερδίσῃ τὸ παιγνίδι, ὅτιδῆποτε καὶ ἂν συμβῆ. Δὲν δύναται νὰ φθάσῃ πέραν τῶν 28. Ἐπίσης τὸ στρατόπεδον, ὅπερ ἐπωφελήθη ἐκ τῆς ἀρνήσεως, δὲν δύναται μὲ τὰς χαρτοσιᾶς τῆς πρώτης νὰ κάμῃ «Μικρὸν ἢ Μέγα Σλάμ».

Τὸ στρατόπεδον, ὅπερ ὑπέστη τὴν ποινὴν τῆς ἀρ-

νήσεως, σημειοὶ τοὺς πούντους του, ὡς κατὰ τὰ συνήθη παιγνίδια.

Τὸ Μπριτζ δὲν εἶναι πλέον ἢ ἓν Οὐϊστ μεθ' ἑνὸς τυφλοῦ. Τὰ μεγαλιέτερα χαρτιά πέρνουν τὰ μικρότερα, τὸ αὐτοῦ κόπτει τὰ χαρτιά τῶν ἄλλων χρωμάτων, ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κάμνει χαρτοσιᾶν παίζει τὴν ἀκόλουθον, κτλ. Δὲν εἶναι τις ὑποχρεωμένος νὰ κόψη μὲ αὐτοῦ, ἐὰν δὲν ἔχη ἀπὸ τὸ αἰτούμενον χρώμα.

Ἐπιτρέπεται νὰ παίξῃ τις οἰονδήποτε χαρτί, τὸ τοιοῦτο δὲ παίξιμο λέγεται: Ἀπαλλάττεσθαι (Je défais).

Ἡ Ἀπαλλαγὴ.— Εἰς τρόπον ὑπάρχει εἰς τὸ Οὐϊστ καὶ εἰς τὸ Μπριτζ τοῦ ἀπαλλάττεσθαι, ὅστις εἶναι καὶ ὁ ἀπλούστερος καὶ ὅστις δύναται νὰ ὀνομασθῇ «Ἀπαλλαγὴ ἀντίθετος» (Défausse à l'Inverse). Συνίσταται εἰς τὸ ἑξῆς: Ὁ ἀντίπαλος παίζει ἓν χρώμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχετε, ἀλλὰ δι' οἰονδήποτε λόγον δὲν θέλετε νὰ κόψετε μὲ αὐτοῦ. Ἐὰν ρίψετε Κούπαν, ὑποδείκνυτε εἰς τὸν σύντροφόν σας, ὅτι θέλετε Καρρῶ, τὸ Καρρῶ παίζεται ἐπὶ τῆς Κούπας, τὸ Σπαθὶ ἐπὶ τῆς Πίκας, ἢ Πίκα ἐπὶ τοῦ Σπαθιοῦ. Ἐξαιρέσει ὀρισμένων περιπτώσεων, ὁ τρόπος αὐτὸς εἶναι ὁ καλλίτερος καὶ ὁ πρακτικώτερος, ἵνα ἐκφράσῃτε τὴν προτίμησίν σας εἰς τὸν σύντροφόν σας.

Ἡ δήλωσις τοῦ Ἀτοῦ.— Ἡ δήλωσις τοῦ Ἀτοῦ εἶναι τὸ σοβαρώτερον σημεῖον τοῦ Μπριτζ, διότι ἐκ τῆς δηλώσεως ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ τύχη τῆς παρτίδας. Εἶναι ἕξ ἴσου ἀναγκαῖον νὰ γνωρίζῃ τις νὰ κάμῃ τὴν περὶ τοῦ Ἀτοῦ δήλωσιν, ὡς εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γνωρίζῃ τις νὰ παίξῃ καλῶς. Ἡ δυσκολία τῆς δηλώσεως τοῦ Ἀτοῦ προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ κανόνες οἱ διέποντες τὴν δήλωσιν ταύτην ἐξαρτῶνται οὐ μόνον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χαρτιῶν, τὰ ὁποῖα ἔχετε τοῦ αὐτοῦ χρώματος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς καταστάσεως κυρίως τῶν ὑπολογισμῶν τῆς παρτίδας.

Πρέπει νὰ ἐκλεγῇ τὸ Ἀτοῦ, τὸ ὁποῖον μὲ καλὰ χαρτιά, θὰ σᾶς κάμῃ νὰ κερδίσητε τὰς πλείστας τῶν χαρτοσιῶν καὶ μὲ κοινὰ χαρτιά, νὰ χάσετε τὰς ὀλιγώτερας. Ὡς εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν παιγνιδίων, ἐὰν ἔχητε τύχην, πρέπει νὰ εἴσθε τολμηρός, ἐὰν δ' ἔχητε ἀτυχίαν, πρέπει νὰ εἴσθε προσεκτικός. Ὅπωςδήποτε πρέπει νὰ τηρῇ τις τὸν κανόνα τοῦ παιγνιδίου, διότι οὕτως εἶνε βέβαιος, ὅτι εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων τὰ πράγματα θὰ λάβωσι καλὴν τροπὴν, καὶ δὲν πρέπει νὰπομακρύνῃται τις τοῦ κανόνος. Ἐὰν αὐτὴ ἢ κατὰστασις τῶν ὑπολογισμῶν δὲν ἐπιβάλλῃ τὴν παράβασιν τοῦ κανόνος.

Τὸ πρῶτον πρᾶγμα ποῦ ἔχει νὰ κάμῃ εἰς παίκτης εἶναι νὰ ἴδῃ τὰ χαρτιά του, ἵνα βεβαιωθῇ, ἐὰν δύναται νὰ δηλώσῃ χρώμα ἄνευ αὐτοῦ (un sans atout) ἐκ τῶν χαρτιῶν, τὰ ὁποῖα κρατεῖ. Ἡ δήλωσις αὕτη, γενομένη, ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ παιγνιδίου, παρέχει πολλὰ πλεονεκτήματα πρὸς κέρδος. Ὁ Μοιράζων δύναται νὰ συνδυάσῃ τὰ χαρτιά του μετὰ τῶν τοῦ Τυφλοῦ, ἔν ᾧ ἕκαστος τῶν ἀντιπάλων ἀγνοεῖ ἓν μέρος τὰ χαρτιά, τὰ ὁποῖα ἔχει ὁ σύντροφός του. Ὁ κάμνων

τὸν Τυφλὸν δύναται νὰ παίξῃ οὐχὶ τὰ αἰτούμενα χαρτιά, ἐν ᾧ ἐκ τῶν ἄλλων ἀντιπάλων ὁ εἰς δὲν δύναται νὰπατήσῃ τὸν ἄλλον. Ὁ παίζων χωρὶς αὐτοῦ οφείλει νὰ ἐπιβίῃ ὑποστήριξιν ἐκ τοῦ συντρόφου του. Πραγματικῶς ὁμοῦς νὰποφεύγῃ τις τὸ χωρὶς αὐτοῦ παίξιμον, ὅταν δύναται νὰ κερδίσῃ τὴν παρτίδα μὲ δηλωμένον αὐτοῦ.

ΧΩΡΙΣ ΑΤΟΥ

Δηλοῖ τις ἔναρξιν μὲ «χωρὶς αὐτοῦ,» ὅταν ἔχη εἰς χεῖρας:

Τέσσαρας ἄσσους, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶνε τὰ ἄλλα χαρτιά καὶ ἡ κατὰστασις τῶν λογαριασμῶν.

Τρεῖς ἄσσους, ἐκτὸς ἂν ἔχη καλὰ χαρτιά ἀπὸ Κούπαν ἢ Καρρῶ καὶ ἂν ἢ δι' αὐτὰ δήλωσις ἀρκεῖ, ἵνα συντελέσῃ εἰς τὸ κέρδισμα τῆς παρτίδας. Δύο ἄσσους καὶ ἓν τρίτον χρώμα φυλαττόμενον. Ὁφείλει τις νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει, ὅτι τὰ μικρὰ χαρτιά, τὰ ὁποῖα κρατεῖ, θὰ γείνωσι καλὰ ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὰ χαρτιά τοῦ συντρόφου του.

Εἰς ἄσσοι καὶ τρία ἄλλα χρώματα, ἐπιμελῶς φυλαττόμενα, ἵνα κατορθωθῇ ἡ πραγματοποιήσις δύο τοῦλάχιστον χαρτοσιῶν ἕξ ἑκάστου χρώματος.

Χωρὶς ἄσσον, ἀρκεῖ νὰ ἔχη τις δύο longues ἀπὸ Πίκαν καὶ Σπαθὶ καὶ τὰ δύο κόκκινα χρώματα, φυλαττόμενα.

Εἰς τὸ χωρὶς Ἀτοῦ παιγνίδι, ὅτε ἡ Δεξιὰ Πλευρὰ λέγει «Κόντρα», ἢ Ἀριστερὰ Πλευρὰ οφείλει νὰ ρίψῃ Κούπαν. Εἰς τὰς συνήθεις χαρτοσιᾶς ἢ Ἀριστερὰ Πλευρὰ πρέπει πάντοτε νὰ ρίπῃ ἀπὸ τὸ χρώμα, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἔχει τὰ περισσότερα χαρτιά (longue coupé). Ἡ Δεξιὰ Πλευρὰ πρέπει νὰ ρίπῃ τὸ μεγαλιέτερον χαρτί, ὅταν ρίπῃ, ἐπιτίθεται ὁ σύντροφός της, ἐφ' ὅσον δὲν ρίπτονται τὰ χαρτιά τοῦ Τυφλοῦ καὶ τὸ χαρτί, τὸ ὁποῖον ρίπτει ἡ Δεξιὰ Πλευρὰ δὲν δύναται νὰ παρῇ ἀπὸ τὸ χαρτί τοῦ Τυφλοῦ. Ἡ Ἀπαλλαγὴ εἰς παιγνίδι χωρὶς Ἀτοῦ πρέπει νὰ γίνῃται, ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη, ἤτοι Κούπα διὰ τὸ Καρρῶ, Καρρῶ διὰ τὴν Κούπαν, Σπαθὶ διὰ τὴν Πίκαν, Πίκα διὰ τὸ Σπαθί, ἐξαιρουμένου τοῦ χρώματος, οὗ ἐγένετο συχνὴ χρῆσις, ὅτε ἢ Ἀπαλλαγὴ γίνεται διὰ τοῦ Ἀσσοῦ.

ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Κούπα.—Δηλοῦται πάντοτε Κούπα, ὅταν ἔχη τις εἰς χεῖρας 4 ἢ 5 ὀνόρια, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἄλλη ἀξία τῶν χαρτιῶν, διότι τὰ ὀνόρια δύναται νὰποζημιώσῃ τον παίζοντα καὶ διὰ κέρδη, προσερχόμενα ἐκ χαρτοσιῶν. Δὲν πρέπει νὰ δηλωθῇ Κούπα μὲ ὀλιγώτερα τῶν δύο ὀνορίων, ἐκτὸς ἂν δὲν ὑπάρχωσιν ἄλλα πολλὰ αὐτοῦ καὶ δὲν εἶνε τις ἰσχυρότερος εἰς ἄλλα χαρτιά, τὰ ὀνόρια τιμαὶ τῶν ἀντιπάλων σας ἐνδέχεται νὰξίλωσι περισσότερον ἀπὸ τὰς χωρὶς αὐτοῦ χαρτοσιᾶς καὶ τὰς τέσσαρας μὲ Κούπαν, ὥστε ἐκείνη νὰ κερδίωσι τὸ παιγνίδι. Συχνότατα εὐρίσκειται τις εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκλέξῃ μετὰ δύο δηλώσεων αὐτοῦ, μὲ δηλώσεως Κούπας καὶ δηλώσεως χωρὶς Ἀτοῦ. Ἐν τοιαύτῃ

πρωτῶσι πρέπει νὰ δίδηται ἡ προτίμησις εἰς τὴν Κούπα, ἐὰν εἰς τὰ χαρτία ὑπάρχωσι καλὰ Κούπα, ὅτε τὸ χωρὶς Ἀτοῦ παίξιμον θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον.

Μοιράζων θὰ δηλώσῃ Κούπαν, ἐὰν ἔχη ἕξ κούπας, ἕξ ὀνόρια, καὶ ἄλλην προστασίαν ἄλλοθεν. Ἐὰν δὲν φυλαττόμενα, προστατευόμενα ἀμοιβαίως χαρτιά, πρέπει μεταβιβάσῃ τὸ δικαίωμα τῆς δηλώσεως.

Πέντε Κούπας, ἕξ ὧν δύο ὀνόρια καὶ προστασίαν ἄλλοθεν. Ἐὰν δὲν ἔχη τις χαρτί μεγαλιέτερον τῆς Ντάμας, ἢ τῆς Πίκας εἶνε ἐπικίνδυνας.

Πέντε Κούπας, ἕξ ὧν ἓν ὀνόριον, καὶ καλὰ χαρτία ἄλλου χρώματος.

Τέσσαρας Κούπας, ἕξ ὧν τρία ὀνόρια, ἐὰν ἔχη προσθέτως καλὰ χαρτία ἀπὸ δύο χρώματα ἢ ἀπὸ ἓνα μαῦρον χρώμα.

Τέσσαρας Κούπας, ἕξ ὧν τέσσαρα ὀνόρια. Ἡ Κούπα εἶνε τότε ὑποχρεωτική, διότι ἔχει τις οὕτως ἐκ τῶν προτέρων 64 ὀνόρια.

Γενικῶς πρέπει τις νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει τὰ ὀνόρια τὰ ὁποῖα δύναται νὰ κάμῃ μετὰ δήλωσιν τοῦ αὐτοῦ, διότι ἐνδέχεται, καὶ ἂν χάσῃ τὸ παιγνίδι εἰς τὰς χαρτοσιᾶς, νὰ τὸ κερδίσῃ ἐν τέλει διὰ τῶν ὀνορίων.

Καρρῶ.—Ἐπὶ τῶν πέντε ὄρων πρὸς δήλωσιν τοῦ αὐτοῦ, τὸ Καρρῶ κατέχει τὴν μέσην θέσιν. Ἐχει δύο χρώματα ἀνωτέρα αὐτοῦ—τὸ χωρὶς Ἀτοῦ καὶ τὴν Κούπαν—καὶ δύο κατώτερα αὐτοῦ. Εἶνε ἓν χρώμα, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἀποδίδεται πολλὴ σημασία. Δὲν προσφεύγει τις εἰς αὐτὸ, ἐὰν εἶνε ἀδύνατον νὰ κάμῃ δήλωσιν χωρὶς αὐτοῦ. Ὑπάρχουσι πολλοὶ καλοὶ παῖκται, οἱ ὁποῖοι τὸ ἀποφεύγουσι, μεταβιβάζοντες τὸν λόγον, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι θὰ εὐρωσιν ἐν χωρὶς Ἀτοῦ ἢ Κούπαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ συντρόφου των.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ μεταβιβάξῃ τις τὸν λόγον:

Ὅταν εἶνε πολὺ ὀπίσω εἰς τὸ πρῶτον παιγνίδι, ἀπὸ τὸ μὴδὲν ἕως εἰς τὸ εἰκοσι τέσσαρα.

Ὅταν, ἀπολεσθέντος τοῦ πρώτου παιγνιδίου, δὲν ἔχη τίποτε διὰ τὸ δεύτερον.

Ὅταν δὲν ἔχη τίποτε ἀκόμη διὰ τὴν καλὴν.

Ἐὰν ἀμφιταλαντεύεται τις μετὰξὺ Καρρῶ καὶ χωρὶς

αὐτοῦ, καλλίτερον εἶνε τὸ τελευταῖον, διότι νὰ μὲν ὁ κίνδυνος εἶνε μεγαλιέτερος, ἀλλὰ τὸ κέρδος εἶνε διπλοῦν. Ἐὰν ὁμοῦς τὸ μὲ Καρρῶ αὐτοῦ ἐξασφαλίσῃ τὸ κέρδισμα τῆς παρτίδας, οὐδεμία ἀμφιταλάντευσις ἐπιτρέπεται.

Πρέπει νὰ δηλοῦται Καρρῶ ὡς αὐτοῦ, ὅταν κρατῶνται εἰς χεῖρας:

Ἐξ Καρρῶ, ἕξ ὧν δύο ὀνόρια, καὶ ἐνίσχυσις ἄλλοθεν.

Πέντε Καρρῶ, ἕξ ὧν δύο ὀνόρια καὶ ἐνίσχυσις ἄλλοθεν.

Τέσσαρα Καρρῶ, ἕξ ὧν τέσσαρα ὀνόρια, καὶ ἐνίσχυσις ἢ ὄχι ἄλλοθεν.

Δήλωσις μαύρου Ἀτοῦ.—Μόνῃ ἢ κατὰστασις τῶν ὑπολογισμῶν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν δήλωσιν αὐτοῦ μαύρου χρώματος, ὅτε δὲν μεταβιβάζεται ὁ λόγος. Ἀλλὰ καὶ τότε πρέπει νὰ εἶναι τις βέβαιος ὅτι θὰ κερδίσῃ τὴν παρτίδα μὲ μίαν μόνον χαρτοσιᾶν τῇ συνδρομῇ τοῦ συντρόφου του.

Σπαθί.—Δὲν πρέπει μὲ σπαθὶ νὰ γίνῃ δήλωσις παρ' ὅταν εἰς τὰ κρατούμενα χαρτία εὐρίσκονται 18 τοῦλάχιστον, 4 ὀνόρια. ἵνα οὕτω ἀποτελεσθῶσι 32 πούντοι ὀνορίων.

Ἐὰν ὅλα τὰ χαρτία εἶνε μαῦρα, οὐδεὶς δισταγμὸς χωρεῖ πρὸς δήλωσιν σπαθιοῦ, διότι ὁ σύντροφος ἐνδέχεται νὰ δηλώσῃ αὐτοῦ κόκκινον, ὅπερ θὰ χάσῃ πάντως.

Πίκα.—Ἡ δήλωσις τῆς Πίκας δὲν πρέπει νὰ γίνῃται, ἐὰν δὲν εἶνε βέβαιον, ὅτι εἰς ἓν παιγνίδι θὰ κερδηθῇ ἡ παρτίδα. ἵνα γίνῃ ὁμοῦς ἡ δήλωσις πρέπει νὰ ἔχη τις τοῦλάχιστον 9 πίκας μετὰ τεσσάρων ἢ πέντε ὀνορίων καὶ τίποτε ἀπὸ τὰ ἄλλα χρώματα. Δήλωσις Πίκας, ἄνευ τοῦ ἀνωτέρω ἀριθμοῦ αὐτοῦ, ἐξασφαλίζει κατὰ ἀπαλλακτικῆς δηλώσεως τοῦ συντρόφου.

Ὅταν ὁ Μοιράζων μεταβιβάξῃ τὸν λόγον, ὁ σύντροφος αὐτοῦ οφείλει νὰ δηλώσῃ αὐτοῦ Πίκας, ἐὰν δὲν ἔχη ἄλλο χρώμα, δι' οὗ δύναται νὰ δηλώσῃ αὐτοῦ.

Ὑπάρχουσι τότε πολλοὶ πιθανότητες νὰ γίνῃ Κόντρα, ἀλλ' ἡ ζημία θὰ εἶνε μικροτέρα ἀπὸ ψευδῆ δήλωσιν μὲ Κούπαν ἢ Καρρῶ. Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι δύναται νὰ δηλωθῇ αὐτοῦ Πίκας, χωρὶς νὰ κρατῆται τοιοῦτον εἰς χεῖρας.

Ὅταν ὁ Μοιράζων μεταβιβάξῃ τὸν λόγον, ὁ σύντροφός του, ἵνα δηλώσῃ τὸ αὐτοῦ, πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψει, ὅτι δὲν ἔχει ὁ Μοιράζων χαρτία κόκκινα.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ - ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΑΙ

[Περιλήψεις εκ των ξένων Περιοδικών]

ΠΟΙΚΙΛΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ (Παρίσιος). — Τα πετρελαιοφόρα στρώματα εξαντλούνται ως και τα άνθρακωρυχεία. Είς τας Ήνωμένους Πολιτείας είς τας λεκάνας των 'Απουλάων, του 'Οχάϊο, τής Βιργίνιας, του Τεξάς και τής Λουϊζιάνας ή παραγωγή έλαττούται. Είς τήν Γαλικίαν καταρρέει, είς τόν Καύκασον δέν αποδίδει τò τρίτον τής ποτέ παραγωγής του.

Τα πειράματα του Λεδούκ εν Παρίσιος επί των φυσικών αναισθητικών και ιδίως τής επιθέσεως εκ διαλειμμάτων ήλεκτρικών ρευμάτων επί τής κεφαλής ευρέως συζητούνται. Η 'Αγγλική σχολή δέν διάκειται ίσως έχθρικός προς τὰ αναισθητικά ταύτα, αλλά δυσπιστεί μεγάλως. Φρονούν οί 'Αγγλοι επιστήμονες, ότι ουδέν αναισθητικόν είνε άβλαβές ως νομίζουσιν οί Γάλλοι αίντινες διατείνονται: ότι ουδείς κίνδυνος υπάρχει διά τούς πνεύμονας τήν καρδίαν ή άλλο τι όργανον. Οί 'Αγγλοι βεβαιούν ότι ό αναισθητών εύρίσκειται μεταξύ ζωής και θανάτου και ότι ή ζωή του εξαρτάται: ολιγώτερον εκ του αναισθητικού ή εκ του εφαρμόζοντος αυτό, και ότι επειδή από τόν αιθέρα και τò χλωροφόρμιον δέν είνε δυσηρεστημένη ή 'Επιστήμη, δέν είνε αναγκαίον να έπεκτείνη τας έρεύνας της επί νέων μèn αλλά κινδυνωδών αναισθητικών.

Η «ξυολίνη» ήτοι τò ροκανίδιον... ύφαιίνεται τώρα με καταπληκτικήν τελειότητα και χωρίς να θραύεται δύναται κάλλιστα ν' αντικαταστήση τò βαμβακερόν και τò λινόν ύφασμα και αυτήν τήν μέταξαν. Η ευθηνία δέ χαρακτηρίζει τò νέον ύφασμα.

Εφευρέθη και παρεδόθη μάλιστα είς τò έμπόριον νέα μηχανή του γραψίματος, όχι με γράμματα άπλά αλλά με ολοκλήρους συλλαβάς. Είνε ό άγγελθεις ήδη συνδυασμός τής στενογραφίας μετά τής δακτυλογραφίας.

Θεωρείται άσφαλές, ότι ή διά του 'Αρσενικού προληπτική θεραπεία είνε ή άρίστη διά τήν άποφυγήν

του κιτρίνου πυρετού. Είς τήν Νέαν Αύρηλίαν του 1905 ότε ό κίτρινος πυρετός έμάστιζε τήν πόλιν 2,000 άτομα καταφυγόντα είς τας άρσενικούχους ούσίας έμειναν εν άπολύτῃ άνοσίᾳ.

Αί απόκρυφοι επιστήμαι άπησχόλησαν μεγάλως πάντοτε τόν άγγλον σέρ Όλιβιέρον Λόδζ όστις έκαμει σπουδαιότατην διάλεξιν εν τῇ έταιρίᾳ των Ψυχικών Επιστημών του Λονδίνου. Ο σοφός άγγλος εξέδωκε τὰ συμπεράσματά του ύπερ του δυνατού τής διά των μέντιουμ επικοινωνίας μετά των κόσμων των πέραν τής ανθρωπότητος και ιδίως μετά των κατοίκων... του 'Αερως.

Τρία γραμμάρια ραδίου ή μεγίστη μέχρις τουδδε συναπτή ποσότης εξήχθη από δέκα τόννων ούρανοφόρου μεταλλεύματος, τῇ έπιμελείᾳ τής εν Βιέννῃ Επιστημονικής 'Ακαδημίας. 'Εν των γραμμάρων τούτων θεωρείται ως καθαρόν, μέρος δέ των γραμμάρων τούτων άπεστάλη προς τόν σέρ Ουίλιαμ Ράμσου είς ένδειξιν ευγνωμοσύνης διά τας εργασίας του επί τής χημείας του Ραδίου.

ΤΟ ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΧΡΗΜΑ

ΕΒΔΟΜΑΣ (Πετρούπολις). — Καθ' όν χρόνον ή Ρωσσία κυριολεκτικώς πένεται, τὰ μεγαλείτερα εισοδήματα τὰ έχει ό Ρωσσικός κληρος. Ο Μητροπολίτης Πετρούπολεως και Πρόεδρος τής 'Ιερᾶς Συνόδου έχει 250,000 ρούβλια τò έτος, δηλ. περί τας 700,000 δρ. Ο επίσκοπος τής 'Αγίας Νοβογορόδ περί τας 300,000 ρουβλίων, Ο Μητροπολίτης τής εκπεσούσης Μόσχας κερδίζει μόλις 80,000 ρούβλια.

ΑΓΓΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ALBANV-REVIEW (Λονδίνον). — Είνε τόνσον ακριβᾶ τὰ βιβλία εν 'Αγγλίᾳ ώστε θεωρείται άπορίας άξιον πώς υπάρχουν και άγορασταί. Τόμος άξίας 3,50 φρ. δι' άλλα μέρη είς τήν 'Αγγλίαν πωλείται 7 φρ. Αί «'Επιστολαί τής Βασιλείσης Βικτωρίας» τιμώνται 80 φράγκων! Τò μυστήριον εγκείται

Ο ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΤΕΙΑΣ

ην ανάπτυξιν των Δανειστικων βιβλιοθηκων, αυτων απειριαν συνδρομητων εχοντων δλων το εκδωκατωμα της προτεραιοτητος δια τας νεας εκδοσεις. Μια τοιαυτη βιβλιοθηκη ηναγκασθη να δαπασει 20.000 φρ. δια να αποκτηση 1100 βιβλια των σχολων της Βικτωριας, να επαρκηση εις τας απαιτησεις! Αντιθετως αι αναδημοσιευσεις κλασικων έργων εχουν εν'Αγγλια 70 λεπτα η εν φραγκον. Η κριτικη πληρωνεται ακριβα εν 'Αγγλια προς 50 φραγκα την σελιδα κατ' ελαχιστον δρον, η δ' επιφυλλει προς 50-80 λεπτα κατα στιχον!

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ (Παρίσιος). — Ο Παύλος Δεσανέλ δριμύτατα επιτίθεται κατά των ήμιμέτρων τὰ όποια πάντοτε έλαβον αι Γαλλικαί Κυβερνήσεις κατὰ τής έπαιτείας και εν γένει τής αλητείας, προτείνει δέ διάφορα μέτρα τὰ όποια όμως ευθύς εξ αρχής φαίνονται ανεφάρμοστα είς Πολιτείαν μη αποτελοσαν τò κορύφωμα τής τελειότητος.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ. — Ο Φίλιππος Βορρέλ πειράται να όρίση τήν «Δημοκρατίαν» λέγων ότι άποτελει πολιτεύμα δια του όποιου ό λαός αυτός ούτος νομοθετεί τὰ μέτρα δι' όν θέλει να διοικηθή Ο όρισμός όμως ούτος εξαρτάται εκ των όρισμών του λαού και των κυβερνήσεων. Ο λαός άποτελει συλλήβδην λαμβανόμενος άτομικας συνειδήσεις ένεκα των όποιων πραγματική δημοκρατία δέν δύναται να νοηθή άνευ ήθικης προόδου.

ΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΠΟΛΙΤ. και ΚΟΙΝΟΒ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ (Παρίσιος). — Τò πρόβλημα των συγγραφικών δικαιωμάτων δέν έλύθη ακόμη ούδαμου. Θα ύποβληθή εις τò προσεχές Συνέδριον του Βερολίνου, δπερ θ' αναθεωρήση τήν Σύμβασιν τής Βέρνης εις τας γενικας αυτης γραμμάς. Ο Βίκτωρ Ούγγω ήθελεν όπως μετά τόν θάνατον του συγγραφέως τὰ έργα περιέρχονται εις κοινήν χρῆσιν. Ο Λαμαρτίνος και ό Λαμπωλαί έζήτησαν όπως τὰ δικαιώματα επί των έργων κληροδοτούνται επ' άπειρον. Ο κ. 'Αδάμ έπρότεινε τόν περιορισμόν τής κληρονομίας εις πεντηκονταετίαν και ήδη ό Ζεράρ-Βαρé συζητεί τας διαφόρους ταύτας λύσεις, προτείνει δέ όπως μετά θάνατον του συγγραφέως επί δεκαετίαν νέμεται ό κληρονόμος τò 10%. 'Επί 40ετίαν να λαμβάνουν οί κληρονόμοι 8% και 2% μία φιλολογική 'Αδελφότης, επί μίαν δέ ακόμη 50ετίαν οί μèn κληρονόμοι να μη δικαιούνται εις τίποτε, να λαμβάνη δέ ή 'Αδελφότης τὰ 2%.

ΓΕΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (Παρίσιος). — Ο Νέρνσι περιγράφει ζωηρώς τας μεγάλας προόδους τας όποιας κατὰ τήν διαρρευσασαν τεσσαρακονταετίαν έκαμεν ή Γενική Χημεία και ή Φυσική Χημεία. Πλείστα όσα κατώρθωσαν άμφοτερα να επιλύσουν προβλήματα, γεννήσασαι άλλους νέους κλάδους ως ή 'Ηλεκτροχημεία και άλλα παρόμοια.

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ Κ'. ΑΙΩΝΟΣ (Παρίσιος). — Ο καθηγητής Μπουσσάρ άποδεχόμενος τήν από τινος

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΗ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ (Παρίσιος). — Τò χρέος των κυριων ερών τής Ευρώπης κρατών είναι κολοσσιαίον και θλονεν αυξάνει. Η Γαλλία χρεωστέι τὰ περισσότερα 29 δισεκατομμύρια. 'Επονται ή Ρωσσία 23 δισεκατομμύρια, ή Γερμανία 21, ή 'Αγγλία 19, ή 'Ιταλία 13, ή Αύστρία 10 και ή 'Ισπανία 9 ήτοι εν όλω 124.000.000.000 φρ. έπτά δυνάμεις. 'Εκαστος έλλος μόλις γεννηθή αναλαμβάνει βάρος 730 φράγκων! Σ. Π. Α. — Μήπως και ό 'Ελλην μόλις γεννηθή δέν αναλαμβάνει 300 δραχμών χρέος! Και με τί; Με 680 ευρώτη εκατομμύρια τὰ όποια χάριν του κ. Φουρνιέ πρόκεινται να γίνουν 700.

Η ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ (Παρίσιος). — Η Γερμανία εγκαινιάζει τήν ανάπτυξιν των πρό τινων έτών συσταθεισών υπαθρίων σχολών. Δέν λειτουργούσι κατὰ τας διακοπάς, άλλ' όπωςδήποτε τήν καλήν εποχήν. Η τελειότερα είνε τò Walschule τής Καρλοττεμβούργ κατὰ τò Βερολίνον. Η σχολή αυτή στρέψασα τήν προσοχήν της προς τας λαϊκας τάξεις, δέχεται κυρίως ό ασθενικά παιδια τὰ όποια εχουν άπόλυτον ανάγκην καθαρού αέρος. Δέν κοιμούνται εις τò δάσος. 'Αλλά τούς έπτά μήνας του έτους, τὰ ήλεκτρικά τράμ μεταφέρουν από τής πόλεως τήν 6 1/2 π. μ. τὰ παιδια εις τò σχολειον και τὰ επαναφέρουν τήν 7 μ. μ. Τò σχολειον του Καρλοττεμβούργ έχει 250 παιδια. Προγευματίζουν τήν 11 πρωινήν και γευματίζουν τήν 5 π. μ. αντί 60 λεπτών κατὰ κεφαλήν τήν ήμέραν. Τὰ ήθικα και φυσικά άποτελέσματα είνε θαυμάσια.

Η ΣΥΝΔΙΚΑΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ (Παρίσιος). — Ο Παύλος Λουη έξηγεί τήν πλήρη και αληθή έννοιαν του Συνδικατισμού, όστις άποτελει τόν κύριον ανταγωνιστήν του Σοσιαλισμού. Η συνδικατοποίησις πάσης ύπηρεσίας μεγάλως έβλαψε τήν παντοδυναμίαν του κράτους.

χρόνου παρατηρουμένην ανεπάρκειαν περί τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἱατρικῆς Ἐπιστήμης υποδεικνύει τὰ μέσα τῆς βελτιώσεως αὐτῆς, τὰ ὁποῖα τείνουν πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως τῶν σπουδαστῶν χωρὶς ὁμως καὶ νὰ μειωθῇ ἡ θεωρητικὴ διδασκαλία τῶν συμπαρομαρτούντων τῆ Ἱατρικῆς.

ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑ

FORTUIGHTLY - REVIEW (Λονδίνον). — Ὁ Ἀλφρέδος Στήδ ζητεῖ νὰ υποδείξῃ ποία εἶνε ἡ ὑγιὴς πολιτικὴ ἣτις πρέπει νὰ διέπῃ τὰς σχέσεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Τουρκίας. Ἐπέστη ἡ σιγμὴ νὰ γνωρίσῃ ἡ Βρεττανικὴ Αὐτοκρατορία ἣτις τόσους Μουσουλμάνους ἀριθμεῖ μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῆς κατὰ πόσον πρέπει νὰ παραμείνῃ ξένη πρὸς τὴν πολιτικὴν τοῦ Σουλτάνου.

Ὁ Στήδ φρονεῖ ὅτι ἡ Ἀγγλία πρέπει ν' ἀναλάβῃ τὴν προτέραν θέσιν τῆς ἐν Τουρκίᾳ ἣν κατέκτησεν ἡ Γερμανία, ἀδιαφορῶν δὲ ἂν μέχρι τοῦδε ἡ Ἀγγλία δὲν ἐδέχετο Μουσουλμάνον πρεσβευτὴν τῆς Πύλης, προτείνει ὅπως ἡ Ἀγγλία ἀποστείλῃ παρὰ τῆ Πύλης Μουσουλμάνον πρεσβευτὴν.

ΑΔΑΜΑΝΤΕΣ

NORTH-AMERICAN-REVIEW (N. Ὑόρκη). — Ὁ σὲρ Οὐίλλιαμ Κρουξ γράφει τὸ «Μυθιστόρημα τοῦ Ἀδάμαντος», περιγράφων τὰς ἀπαρχὰς, τὴν ἐπεξεργασίαν του, τοὺς πόθους οὓς ὑποκινεῖ καὶ τὰς ἐλπίδας ἃς παρέχει εἰς τοὺς χημικούς, οἵτινες δὲν ἀπλησίθησαν ἀκόμη ὅτι θὰ τὸν ἀπομιμηθοῦν. Περιγράφει εἴτα τὰ γενόμενα πειράματα πρὸς τοῦτο καὶ τὰ ἀπογοητεύσεις ἐνίων ἐξ αὐτῶν ἅτινα κατ' ἀρχὰς ἐθεωρήθησαν ὡς τείνοντα πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν.

ΟΙ ΑΕΡΓΟ

REVIEW OF REVIEWS (N. Ὑόρκη). — Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀέργων αὐξάνει καταπληκτικῶς ἐν N. Ὑόρκη. Εἰς τὰς ἀμερικανικὰς μεγαλοπόλεις ὑπάρχουν 30,000 περίπου ἀνέστιοι καὶ ἀλῆται. Ἡ ἀθλιότης αὐτῆ οὐδὲ καὶ συγκινεῖ τοὺς ἑκατομμυριούχους τῶν δολοίων αἱ τρέλλαι δὲν παύουν οὐδ' ἐπὶ σιγμῆν. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀέργους ἐργάτας, ἐφέτος τὸν χειμῶνα ἠριθμήθησαν ἐν μὲν τῷ Σικάγῳ 75,000 ἐν δὲ τῇ N Ὑόρκη 180,000.

ΙΑΠΩΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΣΟΥΓΙΑ-ΚΩΡΟΝ (Τόκιο). — Τὸ ἰαπωνικὸν πατροπαράδοτον θέατρον ἐγήρασεν. Οἱ θεαταὶ ζητοῦν σήμερον μεταρρυθμίσεις. Ζητοῦνται νέα ἔργα νέοι συγγραφεῖς νέοι ἠθοποιοί. Τὰ ἐπεισόδια τοῦ Ρωσο-ιαπω-

νικοῦ πολέμου παρέχουν ἀφθονον τροφήν. Πλὴν ζητεῖται ὁ περιορισμὸς τῆς θεατρικῆς διαρκείας διὰ σήμερον πολλὰ δράματα διαρκοῦν καὶ 24 ὥρας!

ΑΙ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

ΤΑ.Ι.ΓΥΩ (Τόκιο). — Τὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα τῆς Ἰαπωνίας αὐξάνονται καταπληκτικῶς. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Τόκιο τὸ ἀποδεικνύει: Τὸ 1885 ἡ τετάρτη τοῦ Μικάδου ἠρίθμει 1,000,000 κατοίκους καὶ 298,902 οἰκίας. Τὸ 1908 εἶχεν 1,969,833 καὶ 482,024 οἰκίας. Σήμερον ὑπερβαίνει τὰ 2,000,000 ψυχῶν.

ΤΑ ΕΠΤΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΟΒΡΕΜΕΝΙ ΜΙΡ (Πετρούπολις). — Δημοσιεύεται ἐνδιαφέρουσα μελέτη τοῦ καθηγητοῦ Ζιελίנסκι ἐπὶ τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἐπτὰ θανασίμων ἀμαρτημάτων. Ἀνάγοντα: εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ δὴ εἰς τὸν I' π. Χ. αἰῶνα, ἐν τῇ Ἑρμαϊκῇ θρησκείᾳ τῇ μεμιγμένῃ ἀστρολογίας, Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ αἰγυπτιακοῦ θρησκευματος. Ἡ θρησκεία αὕτη χωρίζει τὰ στοιχεῖα τοῦ συμπαντος. Ἡ γῆ, ὁ ἀήρ, τὸ ὕδωρ κατακαθίζουσιν καὶ ἀποτελοῦν τὴν φύσιν. Τὸ πῦρ ἀνέρχεται καὶ διαιρεῖται εἰς ἐπτὰ σφαίρας διεπομένας ὑπὸ τοῦ πλανητικοῦ δαίμονος. Ὁ ἄνθρωπος, ἀγαπώμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τοποθετημένος ὑπ' αὐτοῦ ὑπεράνω καὶ ἐκτός τῶν πλανητῶν ἀντιστρατεύεται τὰ σχέδια τοῦ Δημιουργοῦ. Δὲν θέλει νὰ ὑπάρχῃ ἔξω τοῦ κόσμου καὶ ἐνοῦται μὲ τὴν φύσιν διαβαίνων ἀπὸ τοὺς ἐπτὰ πλανήτας οἵτινες τὸν προικοδοτοῦν μὲ τὰ σχετικὰ τῶν ἀμαρτημάτων. Ἡ ζωὴ διαβαίνει μὲ τὴν προσπάθειαν νὰ μὴ αὐξηθοῦν ὥστε ν' ἀποδοθοῦν ἀκέραια εἰς τοὺς πλανητικούς δαίμονας μετὰ τὸν θάνατον, κατὰ τὴν διὰ τῶν πλανητῶν ἐπιστροφήν πρὸς τὴν ἀρχικὴν ὑπάρξεως. Ὁ Χριστιανισμὸς ἠθέλησε ν' ἀποκαθάρσῃ διὰ τοῦ βαπτίσματος τὴν ἀντίδρασιν ταύτην τῶν ἐπτὰ πλανητῶν.

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΟΒΡΑΓΟΒΑΝΙΕ (Πετρούπολις). — Τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθεροτυπίας προκαλεῖ πολλὰς συζητήσεις ἐν Ρωσίᾳ. Οἱ μετριοπαθεῖς φιλελεύθεροι διὰ τοῦ καλέμου τοῦ Κ. Ἀρσένεφ δὲν ἀναγνωρίζουσι μεγάλην ἐπιρροὴν τοῦ τύπου καὶ καταπιλοῦσι τὴν λογοκρισίαν, ὡς ἀποτελοῦσαν ἀρνησίαν τῆς ἐλευθερίας. Εἶνε τῆς γνώμης, ὅτι αἱ ἐφημερίδες πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὡς πανταχοῦ συμβαίνει, δύνανται νὰ τιμωρῶσι τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου.

Οἱ ριζοσπάσται ὁμως ὑποστηρίζουσι τὸναντίον, ὅτι ὁ τύπος εἶνε ὁ σπουδαιότερος καὶ ἀξιολογώτερος μοχλὸς τῆς προόδου καὶ τῆς προαγωγῆς τῶν φιλελευθέρων ἰδεῶν. Ὁ διαπρεπὴς αὐτῶν συγγραφεὺς Στσεντρίν γράφει, ὅτι ὁ τύπος εἶνε «ἡ κυρία καὶ μοναδικὴ ἀκένωτος πηγὴ τῆς ζωῆς».

Ὁ σοσιαλιστὴς Ὀλμίνσων λέγει ὅτι «ὁ τύπος εἶνε μέσον ἀμύνης τῶν διαφόρων συμφερόντων, ὡς οἱ περὶ τοῦ τύπου νόμοι: εἶνε μέσον τῶν κυβερνητικῶν συμφερόντων».

ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΚΙΝΗΜΑ ΕΝ ΣΟΥΗΔΙΑ

«Ὁ «Ἐγκόσιος Ἀγγελιαφόρος» τοῦ Βερολίνου δημοσιεύει τὴν κατωτέρω ἀνταπόκρισιν τοῦ ἐν Στοκχόλμῃ τακτικοῦ ἀνταποκριτοῦ τοῦ περὶ τοῦ γυναικείου κινήματος ἐν Σουηδίᾳ.

Ἡ σουηδικὴ Βουλὴ τοῦ ἔτους 1906 ἐψήφισε διὰ ψήφων 127 κατὰ 100 τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς δικαιώματος ψήφου εἰς τὰς γυναῖκας. Οὕτω ἡ Βουλὴ ἔθεσε τὸ ζήτημα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἀποσυρθῇ πρὶν ἢ αἱ γυναῖκες τῆς Σουηδίας ἐπιτύχουν τὴν ψήφον ὅπως αἱ ὁμόφυλοι τῶν Φινλανδίας. Διότι θύελλα ἐνθουσιασμοῦ κατέχει ἔτι τὴν χώραν καὶ ἀπαξ ἦλθεν εἰς τὸ μέσον τὸ πρᾶγμα ἀδύνατον νὰ σταματήσῃ. Πόσον πυρετωδῶς ἐργάζονται αἱ γυναῖκες πρὸς πραγμάτωσιν τῶν ἰδανικῶν τῶν καταφαίνεται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ τὸ 1002 ἰδρυθεὶς Σύλλογος τῆς γυναικείας ψήφου, κατὰ παρακίνησιν τοῦ Φρέδερικα-Βρέμεν Συλλόγου, ὁ ὁποῖος τὸ 1903 ἐπεξετάθη εἰς «Σύλλογον τῆς χώρας τῶν γυναικῶν ὑπὲρ τῆς ψήφου», τὸ 1906 ἠρίθμησεν ἔτι ὀλιγωτέρας τῶν 142, 128 ὑπογραφῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπεβλήθησαν δι' ἀναφορὰς πρὸς τὴν Βουλὴν πρὸς παραχώρησιν ψήφου. Ἀκόμη εἰς τὴν ἀναφορὰν ταύτην ὑπῆρχον καὶ τὰ ὀνόματα πολυαριθμῶν λαπῶν γυναικῶν, ἀπόδειξις, ὅτι τὸ ζῶμα αὐτὸ κίνημα ἐπεξετάθη μέχρι τοῦ βορείου νομαδικοῦ ἐκείνου λαοῦ. Κατὰ τὰ πέντε ἔτη τῆς ὑπάρξεώς του ὁ Γυναικεῖος οὗτος σύλλογος ἰδρύσεν 120 ὑποσυλλόγους εἰς ὅλην τὴν χώραν, οἱ ὁποῖοι συμμετέσχον δι' ἀντιπροσώπων τῶν εἰς τὰς ἐτήσιαις συνελεύσεις. Ὁ Σύλλογος καθώρισεν διὰ τὰ μέλη του δις τῆς ἐβδομάδος δίωρα χειμεριῶν μαθήματα, ὅπου διδάσκουν διακεκριμένοι λόγιοι, εἰδικαὶ γυναῖκες οἰκονομικὴν ἱστορίαν, κοινωνιστικὴν πολιτικὴν καὶ πολιτικὴν οἰκονομίαν. Ἐπίσης εἰς τοὺς συλλόγους τούτους διοργανοῦνται συνεδριάσεις Βουλῆς μὲ ἐκλογὴν προεδρείων κτλ. εἰς πρώτην καὶ δευτέραν Βουλὴν, γίνονται: ἀσκήσεις ρητορικῆς ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ ρητορικῆς εἰς δημοσίας συναθροίσεις, ὅπως προπονοῦνται αἱ γυναῖκες εἰς τὰ μέλλοντα πολιτικά τῶν καθήκοντα.

Ἐκάστη συμμετέχουσα εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα ὀφείλει νὰ πληρῶνῃ διδάκτρα 15 κορώνας (1,50δραχμῶν ἢ κορώνας), αἱ δὲ ἀπλῶς ἀκροῦμαι μόνον 10 κορώνας.

Ἐπίσης εἰς τοὺς τοπικοὺς συλλόγους ἰδρύθησαν μεγάλα βιβλιοθήκαι, αἱ ὁποῖαι διεδόθησαν εἰς ὅλα τὰ

ἀπομακρυσμένα σημεῖα τῆς χώρας. Ὁμοίως κολοσσαίαν διάδοσιν ἔχουν καὶ τὰ ἰδιαίτερα μαθήματα, τὰ ὁποῖα διδάσκονται 10-12 γυναῖκες ὁμοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἀρχηγοῦ, σπουδάζουσαι καὶ ἀνταλλάσσουσαι εἰς αὐτὰς τὰς γνώμας τῶν.

Αἱ κυρίαὶ διακαίονται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπιτύχουν τὴν ὀριστικὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον τῆς Βουλῆς, διότι ἂν δὲν συμβῇ τοῦτο αἱ γυναῖκες τῆς Σουηδίας εἶνε ὑποχρεωμέναι ν' ἀναμείνουν τὸ ὀλιγότερον μίαν τετραετίαν ἀκόμη πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ θερμοῦ πόθου τῶν.

Πρόμαχος τοῦ γυναικείου πολιτικοῦ κινήματος εἶνε ἡ κ. Ἄννα Μάργκρετ Ὀλμγκρην, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ὀφείλεται ἡ ἐνθουσιώδης διάδοσις τῆς ἰδέας εἰς ὅλην τὴν χώραν. Γεννηθεῖσα εἰς ἓνα ἐπαρχιακὸν κτήμα ἡ Ὀλμγκρην συνεζεύχθη εἰς ἡλικίαν 19 ἐτῶν τὸν διάσημον φυσιολόγον καθηγητὴν Ὀλμγκρην εἰς τὴν Οὐψάλαν καὶ ἀνέπτυξε ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ γάμου τῆς τὸ ζῶμα τῆς ἐνδιαφέρον πρὸς τὰ κοινωνικὰ ζητήματα εἰς μικρὰν σειρὰν σπουδαίων βιβλίων. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς μετόχησεν εἰς τὴν Στοκχόλμην τὸ 1897, ὅπου ἀφωσιώθη εἰς τὸ γυναικεῖον κίνημα διὰ τῆς θαυμασίας ρητορικῆς τῆς ἀφύπνισε ζῶμα τὸ αἶσθημα τοῦ πολιτικοῦ δικαιώματος τῶν γυναικῶν αὐτῶν τοῦ Βορρά, αἱ ὁποῖαι προπορεύονται: ὅπως ὅλη ἡ χώρα τῶν εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἄλλη διακεκριμένη ὑπέρμαχος τοῦ γυναικείου κινήματος εἶνε ἡ δεσποινὶς Ἄννα Λινδάγεν, ἀδελφὴ τοῦ βουλευτοῦ ἐκείνου, ὅστις πρῶτος συνηγόρησεν εἰς τὴν βουλὴν τὸ 1901 ὑπὲρ τῆς ψήφου τῶν γυναικῶν.

Ἡ Λινδάγεν εἶνε φίλη τῆς γνωστῆς Ἑλλεν Κέϋ, δρᾶ ὡς ἄμισθος ἐπιθεωρήτρια τοῦ ἀσύλου τῶν παιδιῶν καὶ εἶνε ὑποδιευθύντρια τοῦ συλλόγου πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν κατοικιῶν τῶν ἐργατῶν, αὐτὴ δὲ εἶνε ἡ μόνη ἡ ὁποία κατάρθωσε νὰ ἰδρυθῶν εἰς τὰ περιχώρα τῆς Στοκχόλμης οἱ κήποι διὰ τοὺς ἐργάτας. Εἶνε ὀλοφύχως ἀφωσιωμένη διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς πέννας εἰς τὸ γυναικεῖον κίνημα τῆς ψήφου. Ἐπίσης ἡ μοναδικὴ γυνὴ διευθυντῆς ἐνὸς γυμνασίου εἰς τὴν Σουηδίαν, ἡ Δρ Βάλστραϊμ ὑπέρμαχεῖ διὰ τῶν ἱστορικῶν τῆς

γνώσεων και της ευφραδείας της υπέρ της ιδέας ως διευθύντρια του Γυναικείου Συλλόγου της Στοκχόλμης. Μόνον αυτή έκαμεν από το 1903 υπέρ τας 150 διαλέξεις εις όλην την χώραν και ίδρυσε πληθώραν τοπικών Συλλόγων. 'Αλλ' ή σπουδαιότερα αναμφιδόλως γυνή της Σουηδίας είνε ή πρόεδρος του 'Εθνικού Συνδέσμου των γυναικων κ. Άννα Νέτσιους, σύζυγος του γνωστού λογίου, ή όποια αφιέρωσεν ήδη δλόκληρον την ζωήν της από ηλικίας 19 ετών υπέρ της υποθέσεως των δημοφύλων της και της πασχούσης ανθρωπότητος. Αύτη ήτο ή ιδρυτής των 'Εργατικών Σωματείων δια πτωχά παιδιά ηλικίας 7—14 ετών. Τοιαυτα Παιδικά 'Εργαστήρια υπάρχουν 72 εις την Σουηδιαν, ό-

πόθεν διεδόθησαν εις την Ρωσσίαν, Πολωνίαν και 'Ελλάδα. 'Απειράριθμα ακόμη είνε τα κοινωφελή γυναικεία ιδρύματα εις την Σουηδιαν και πολλοί άλλοι κυρίως είνε διάσημοι δια την κοινωνικήν των δρασιν. Πολλοί άλλοι όπως εις την Στοκχόλμην δέν κατέλαβε τόσον εύρειαν θέσιν ή γυνή παρά το πλευρόν του άνδρα. Εις τα ταχυδρομεία έχει άπωθήση σχεδόν τον άνδρα, εις τους σιδηροδρόμους υπηρετούν ήδη 150 γυναίκες και μέγας είνε ο αριθμός των κυριών και των δεσποινίδων, αι όποια διευθύνουν ιδιόκτητον κατάστημα, παλαιούσαι όμοίως όπως ο άνηρ εις τον άγώνα ζωής.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΔΙΑ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

[Όλοι αι μέχρι τέλους σελίδες αφιεροϋνται εις όλην δια τας οικογενείας, επομένως αποσπώμενοι του τεύχους δύνανται ν' αποτελέσωσιν ιδιαίτερον περιοδικόν χρήσιμον ως παιδαγωγία, ως πληροφορία και ως οδηγία.]

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΟΡΓΗ

Η όργη είνε το δια της μεγαλειτέρας σφοδρότητος ή ήπιότητος εκδηλούμενον ανθρώπινον πάθος. Τ' αποτελέσματά της επί του ανθρώπινου οργανισμού ή αντίστοιχα προς την σφοδρότητα μεθ' ής εκδηλῶται, αφού πλείστα όσα και συχνότατα παραδειγματοποιούν ότι δύναται να προκαλέση και αιφνίδιον θάνατον ακόμη, ή και σοβαρωτάτας ασθενείας. Αί συνήστεραι νόσοι τας όποιας προκαλεί ή όργη είνε: Α) 'Ο ίκτερος. Β) 'Οξείαι φλεγμοναί όπως κατά το ήπαρ. Γ) Διάρρηξις ήμικλείστων πληγών. Δ) Κακοήθης πυρετός. Ε) 'Ισχυραί αιμορραγίαι. ΣΤ) 'Επιληψία και Ζ) Σπασμοί και άλλαι παρεμφερείς νευρική παθήσεις λίαν σοβαραί.

Έτος των σωματικών συνεπειών ως δύναται να ή ή όργη προκαλεί ακόμη και τα εξής:

Α) Μεταβάλλει τον χαρακτήρα, και έν τη αλλοιώσει αυτή τον καθιστά επί μάλλον και μάλλον παράφορον ή όσον μάλιστα αφίνεται τις να παρασύρηται από το πάθος των.

Β) Έξωθει πολλάκις εις βιαιότητος αίτινες ένφω ενός προβαίνουν μέχρι παραφροσύνης άφ' έτέρου ή έως μέχρι πράξεων δι' ός, παρελθούσης της όργης πάντοτε μετανοεί ο άνθρωπος.

Γ) Συγκρατεί εις κουραστικήν επιφυλακτικότητα ή οποία παρεμποδίζει την οικειότητα εις τους οικογενειακούς δεσμούς, εις πάντας εκείνους οίτινες υποχρεοϋνται να ζήσουν μετά του υποκειμένου εις το πάθος τουτο, και

Δ) Απομακρύνει άπ' αυτού πάντας εκείνους οί-

τινες πεποικισμένοι δι' ήπιου και πράου χαρακτήρος δέν στέργουν να έρχονται εις επικοινωνίαν μετ' αυτού.

Αί γυναίκες, ένεκα της μεγάλης ευαισθησίας αυτών, υπόκεινται περισσότερο εις την όργην παρά οί άνδρες. Συχνάκις και ή ελαχιστη αντίρρησης ξεφερίζει την γυναίκα και την αναγκάζει εκούσαν άκουσαν να παραφερθή πέραν παντός όριου. 'Ακριβώς όμως ή συνήθεια αυτή ν' αφίνωνται εις τας παραφοράς, και να εγκαταλείπωνται έρμαιο του κυριεύοντος αυτών πάθους, μικρόν κατά μικράν καθιστά στρυφνόν τον γυναικείον χαρακτήρα, την δε γυναίκα φυσικώς αντιπαθή.

Το κάλλιστον μέσον προς απόκρουσιν αποτελεσματικήν της κλίσεως προς την όργην, είνε ο περιορισμός αυτής κατά την παιδικήν ηλικίαν, έν περιπτώσει καθ' ήν το παιδίον δεικνύει τάσεις εύχεροϋς έξοργισμού. 'Αλλ' ο περιορισμός ούτος πρέπει να γίνη δια της ήπιότητος και μόνης την όποιαν να υποβοηθή ή λογική, ή ψυχραιμία, ή υπομονή, ή καρτερικότης. 'Η βία, ή βάνανσος χειροδικία όχι μόνον δέν επιφέρει το ποθούμενον αποτέλεσμα, αλλά τούναντίον όξύνει την όργην, και προκαλεί αυτήν διαρκώς ισχυροτέραν, διαρκεστέραν και μάλλον άπεριόριστον.

'Επειδή ή κλίσις της όργης δέν είνε αντικειμενική όπως ή όργη αυτή καθ' έαυτήν άλλ' υποκειμενική

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΣΙΜΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 300,000 ΔΡΑΧΜΩΝ
Κυριώτερος μέτοχος ή 'Εθνική Τράπεζα της 'Ελλάδος

ΥΔΑΤΑ
'Ανδρον — Λουτρακίου
Κυλλήνης — Τσαγέζι

ΕΤΑΙΡΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
Δραχμαί 300, 000

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΣ ΜΕΤΟΧΟΣ
Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΔΡΟΥ (Πηγή Σαρίζης) το καλύτερον επιτραπέζιον, ανώτερον του 'Εθίου και Βισού. ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ. ('Αποκλειστική παραχώρησις όλων των πηγών), κατά της ψαμμιάσεως, λιθιάσεως, αρθριτισμού, νόσων των νεφρικών οργάνων. ΚΥΛΛΗΝΗΣ ('Αποκλειστική παραχώρησις) κατά των παθήσεων των αναπνευστικών οργάνων, άσθματος, κατάρτων, δυσπεψιών, μητρικών παθήσεων κλπ. ΟΣΣΗΣ (ΤΣΑΓΕΖΙ) ('Αποκλειστική παραχώρησις. Μοναδική πηγή εις τον κό-

σμον κατά την γνώμην του Γάλλου 'Ακαδημαϊκού Ρομπέν) αλκαλικόν, τοξικόν, κατά της αναιμίας, χλωρώσεως, ανδρικής εξασθενήσεως κτλ. 'Ως επιτραπέζιον, εύφραντικόν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ—'Αριθμός 14

γράφων του Β. 'Ιατροσυνεδρίου, ως εκμεταλλευομένη τας πηγάς καθ' όλας τας ύπαγορεύσεις της επιστήμης.—'Ο καταναλωτής των υδάτων της 'Ανωνύμου 'Εταιρίας δύναται να είνε βέβαιος ότι κάμνει χρῆσιν υδάτων γνησιωτάτων, νοποτάτων διατηρούντων όλα των τα συστατικά.—'Η 'Ανωνύμος 'Εταιρία έτυχε της ύποστηρίξεως της 'Εθνικής Τραπέζης της 'Ελλάδος, ήτις έγινε η κυριώτερα μέτοχος αυτής.—'Η 'Ανωνύμος 'Εταιρία τρίς της εβδομάδος τα κτικώτατα λαμβάνει ύδατα εκ των πηγών.—**ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ** τας δαμιζάνας εις τας όποιας το ύδωρ χάνει τα συστατικά του.—**ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ** άλλα ύδατα Λουτρακίου άγελούμενα από ΦΡΕΑΤΑ διανορούμενα προς βόθρους.—**Ζητείτε την σφραγιδα της 'Εταιρίας εις το περιλάμιον της φιάλης.**—**ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ** τα ύδατα της 'Εταιρίας, νοπότερα, ασφαλδέτερα και εύθηνότερα των 'Ευρωπαϊκων.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 14

SAISON D' ÉTÉ. Παρελήφθη πλουσία προμήθεια καλοκαιρινών καπέλων έξωχωρίων και ευρωπαϊκων. Panama, palmier, Rotin κτλ. κτλ. Αί τιμαί των έφρετεινων ψαθίνων είνε εύθηνόταται. 'Ωραία ναυτικά παιδικά ψάθινα από δραχ. 2 και άνω.

Κατάστημα 'Ιω. Καδόβνη (άπέναντι Βασ. Σταυλων)

καί εξαρτάται ἐκ τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιβάλλεται μεγάλη προσοχή εἰς τὴν διαίταν. Οὕτω ἡ καλλίστη διαίτα διὰ τὴν ἀποτροπὴν τῆς κλίσεως εἶνε:

- Α') Νὰ μὴ γίνωνται καταχρήσεις φαγητοῦ καὶ πότου, οἴνου, τεῖνου καὶ καφέ.
- Β') Νὰ μὴ γίνεται κατάχρησις ἀπνίας.
- Γ') Μεγάλῃ χορτοφαγίᾳ ἐπιβάλλεται καὶ γαλακτο-

τροφία, ἐλαχίστη δὲ κρεοφαγία καὶ

Δ') Ὑπόθερμα λουτρὰ ἐπιβάλλονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν.

Πρὸ παντὸς ὅμως ἐν πρᾶγμα συντρίβει τὴν ὀφθαλμὸν ὁ γέλωσ. Γελάτε—ὄχι διὰ τῶν χειλέων—ἀλλὰ καὶ τῆς καρδίας καὶ εἰλικρινῶς καὶ οὐδέποτε θὰ ὀργισθῆτε.

ΕΓΓΟΝΙΟΥ ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Στὸ σιδερένιο ταίριασμα τῶν δύο σου γονάτων, σὰν ἀπτεροῦγιαστο πούλι σὲ ἀετοῦ φωληρά, καθόμουν ἀνεχόρταγα, ὦ γυνὴ τῶν Ἀθανάτων, κ' ἄκουγα ὁ πρωτόβγαλτος μὰ ἐποχὴ παληά.

Θρυλοὶ γιγάντων, ὄνειρα ἀνδρείων, παραμύθια στοιχειῶν, νίκες φανταστικῆς μοῦ θάμπωναν τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά μ' ἐτράταζεν ἀπόβροντο στ' ἀλήθεια τοῦ περασμένου, ὀλόφωτον, μεγάλου κεραυνοῦ.

Χαθήκανε σὲ ὄνειρα τὰ πρῶτά μου τὰ χόρτα. Κλείσαν τὰ μάτια σου, παπποῦ, κ' ἐπέταξε ἡ ψυχὴ. Στὴν ἀγορὰ ἐπρόβαλα σὰν ἄνδρας ἀπ' τὸ σπίτι.

Μὰ γύρω μου τὸ παρελθὸν σκορπᾷ καταρρόγια. Τὸ ἔμνητό τῆς δόξης σου στὸ κλᾶμα μ' ἀντηχεῖ. Στοῦ ἀετοῦ τὰ γόνατα ἐφώλησε σπουρχαί.

Θ. Δ. ΘΩΜΑΣ

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΚΥΡΑΣ

ΠΑΡΕΤΑ

[Ἀπὸ ψητὸ «κλέφτικα»]

Παίρνουμε τὸ ἀρνί, τὸ καθαρίζομεν, βάζομεν τὰ ἐντόσθια, τὸ ἀλάτι, τὸν πιπερόκωμο, τὸν κρόκον, τὸν σούβλαν, ὀπίσσωμεν μετὰ τὴν κοιλίαν καὶ τὸ δένουμεν. Βάζομεν αὐτὸ εἰς σιγανὴν φωτιάν καὶ παίζομεν βρέχοντες ἀπὸ καιροῦ μετὰ βούτυρον εἰς τὸ ὄψωρον μετὰ σίφιρι 2 λεμονιῶν ζουμί καὶ πιπέρι. Τὸ ἀφίνομεν ἐπὶ ἐπὶ 3 ἢ 4 ὥρας, καὶ κτυποῦμεν ἐὰν εἶνε ψημένα τὰ πόδια, διὰ αὐτὰ ψήνοντα τελευταῖα.

[Κοκορέτσι]

Μετὰ ἐντόσθια τοῦ ἀρνιοῦ δυνάμεθα τὰ ἐτοιμάσωμεν ὀρεκτικώτατον κοκορέτσι, τὸ ὁποῖον γήγομεν ἀπὸ τοῦ ἀρνιοῦ πάντοτε σὲ χυμώδη. Γίνεται δὲ ὡς ἑξῆς: Παίρνουμε τὰ γλυκάδια, πλεμόνια ἐὰν θέλωμεν καὶ τὰ σηκοτάκια, τὰ κόπιομεν τετραγωνικὰ, τὰ περνοῦμεν εἰς τὴν σούβλαν, τὰ ἀλατοπιπερώνομεν καλὰ, ἂν θέλωμεν βάζομεν καὶ μυρωδικὰ, τὰ δένουμεν μετὰ τὰ ἑτέρα σφιτικά, τὰ ἀλείφομεν βούτυρον καὶ τὸ βάζομεν εἰς τὴν φωτιάν. Ἐπὶ τοῖα τέταρτα ἀρκεῖ διὰ τὸ ψηθῆν. Ποτίζομεν αὐτὸ συχνὰ μετὰ βούτυρον καὶ λεμόνι καὶ ὀγιανν.

[Μπουτι ἀρνιοῦ μετὰ χόρτα]

Παίρνουμε ἓνα μπουτάκι, τὸ βάζομεν εἰς τὸν φούρον μετὰ βούτυρον, καρότα κομμένα εἰς χαλκάδες, σέλιγον, ρέβες, κορμυδάκια φρέσκα, ἀλάτι, πιπέρι, νιομάτα. Τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ ψηθοῦν ἀνακατεύοντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν τὰ χόρτα διὰ τὰ καυθῶν.

ΓΑΥΚΙΣΜΑΤΑ

[Ἀμυγδαλωτὸν]

Βάζομεν 1 1/2 ὀκᾶν ζαχάρεως, μετὰ 1 1/2 ὀκᾶν νεροῦ εἰς τὴν φωτιάν. Ἄμα πάσῃ βράσει ὀπίσσωμεν τὸν ζωμὸν μισοῦ λεμονιοῦ καὶ φλοῦδα πορτοκαλίου φιλοκομμένην. Ἀποῦ δέσουν καλὰ, τὰ κατεβάζομεν διὰ τὰ κρυώσουσιν ὀλίγον, τὰ δουλεύομεν μετὰ ἓνα χουλιὰρι ξύλινον ἕως ὅτου ἀρχίσουν νὰ ἀσπρίζουν. Τότε ἔχομεν κοπανισμένα 150 δράμια ἀμυγδάλων, τὰ ὀπίσσωμεν μέσα καὶ ἀποῦ τὰ δουλεύσωμεν ὀλίγον, χύνομεν τὸ μῆγμα αὐτὸ ἐπάνω εἰς ἓν μάγμαρον ὅπου ὑπάρχει ξυμμένη ψιλὴ ζάχαρι καὶ ὀλίγον ρόδι. Τὰ πλατύνουμεν, ὀπίσσωμεν φιλοκομμένη ζάχαρι καὶ μετὰ ταῦτα τὰ κόπιομεν εἰς τεμάχια.

[Τοῦρτα]

Κτυποῦμεν ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν 15 ἀγὰ μαζὺ μετὰ 150 δρ. ζάχαριν κοπανισμένην, βάζομεν κατόπιν 8 δράμια κοπανισμένα, κοσκινισμένα καὶ περασμένα ἀπὸ τριχιᾶν ἀμύγδαλα. Ἀποῦ τὰ δουλεύσωμεν ἀκόμη ὀλίγον, προσθέτομεν 90 δράμια ἀλεύρι εὐρωπαϊκὸ καὶ 75 δράμια βούτυρο, καὶ ἐνφ' ἀνακατόνομεν, βάζομεν καὶ ἐν ποτηράκι ζοῦμι. Ἀλείφομεν ταῖς φόρμας μετὰ βούτυρο ταῖς κοσκινίζομεν μετὰ ἀλεύρι, βάζομεν τὸ μῆγμα εἰς τὴν μέσην τῆς φόρμας καὶ τὰ στέλλομεν νὰ ψηθοῦν. Τὴν τοῦραν σεβρίζομεν μετὰ μαρμελάταν τῆς ἀρεσκείας καὶ τὴν κοκκινίζομεν μετὰ ὀλίγον ἀμύγδαλον κοπανισμένον.

[Τσουρέκια τοῦ Πάσχα]

Μεταχειρίζομεθα κατὰ πρῶτον 1 δραχμῆς μαργὰ τῆς μύρας, ὀπίσσωμεν 1 ὀκᾶν ἀλεύρι 3 ὀγιμα, 100

δράμια ἀγελαδινὸν βούτυρον καὶ τὰ τριβομεν ὀλίγον, ἔπειτα ὀπίσσωμεν ὀλίγον κανέλλαν κοπανισμένην, 10 λεπτὰ ροῦμι, 1 1/2 μωσχοκάροδο, καὶ τὸν ζωμὸν ἑνὸς πορτοκαλιοῦ. Ἐξακολουθοῦμεν καὶ τὰ τριβομεν ἀρκετά. Μετὰ ταῦτα ὀπίσσωμεν 1 κουταλιὰν γάλα, 1 ἀγόν, καὶ οὔτω καθ' ἑξῆς μέχρις ὅτου ὀρίσωμεν 100 δρ. γάλα καὶ 14 ἀγὰ τὰ ὀκτώ μετὰ τὰ ἀσπράδια τους, τὰ δὲ 6 μόνον τοὺς κρόκους. Ἄν ἡ ζύμη εἶνε νεφελώδη τότε ἀφαιρεῖται ἀπὸ ὀλίγον γάλα καθὼς καὶ τὰ ἀσπράδια. Ἀλείφομεν τὴν λαμαρίναν μετὰ βούτυρον τὰ δὲ τσουρέκια μετὰ κροκὸν ἀγοῦ καὶ ζάχαρι χορδοκομμένην. Ἄν ζυμωθοῦν εἰς τὰς 10 τὸ ἑσπέρας, πρέπει νὰ μένουν ἕως τὴν ἐπιῦσαν εἰς τὰς 9 π. μ. διὰ ν' ἀνέβουν.

[Κέικ]

Παίρνουμε 1 ποτήρι βούτυρο τὸ δουλεύομεν καλὰ ἕως ὅτου ἀσπρίσῃ, προσθέτομεν 2 ποτήρια ζαχάρεως κοπανισμένης ψιλῆς, 10 γραοῦφαλα 10 λεπτῶν κανέλλαν, 2 μωσχοκάροδα καὶ 6 ἀγὰ κτυπημένα. Κατόπιν ὀπίσσωμεν 2 ποτήρια ἀλεύρι Τριεστίνικο, 75 δρ. γάλα καὶ μετὰ ταῦτα ἄλλα 2 ποτήρια ἀλεύρι Τριεστίνικο, 100 δράμια σταφίδα μαύρη, 1 ποτηράκι τοῦ κρασιοῦ ζοῦμι. Ἀνὸνομεν εἰς ἄλλα 75 δράμια γάλα 3 κουταλάκια τοῦ γλυκοῦ «Κρεμόν Τραγάρι», τὸ ὀπίσσωμεν καὶ αὐτὸ μέσα πάντοτε ἀνακατόνομεν τὸ μῆγμα καὶ ἑνὸς μαρμαρινοῦ τὴν φλοῦδα φιλοκομμένη. Εἰς ἑνὸς λεμονιοῦ τὸ ζουμὸν ὀπίσσωμεν 1 κουταλιὰν τοῦ γλυκοῦ σόδα. Ἐξακολουθοῦμεν καὶ τὸ δουλεύομεν ἀρκετὰ ἀκόμη. Ἀλείφομεν τὴν φόρμα βούτυρον βάζομεν τὸ μῆγμα μέσα καὶ τὸ στέλλομεν εἰς τὸν φούρον.

ΘΕΡΑΠΕΥΟΝΤΑΙ

ΑΙ ΠΑΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
ΤΑ ΣΠΥΡΑΚΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΕΙΩΝ
Η ΠΙΤΥΡΙΑΣΙΣ
Η ΠΤΩΣΙΣ ΤΩΝ ΤΡΙΧΩΝ

Ὅλα τὰ νοσήματα τὰ ἐπικίνδυνα διὰ τὸ
ΔΕΡΜΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ
καὶ διὰ τὴν

ΚΑΛΛΟΝΗΝ ΤΩΝ

ΕΝ ΤΗ ΤΕΛΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΗ

τοῦ ἐπὶ σειρᾶν ἐτῶν ἐν Παρισίοις εἰδικῶς
ἀσχοληθέντος εἰς τὰ νοσήματα τοῦ δέρματος
καὶ τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς ἱατροῦ κ.

Δ. ΚΕΦΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Μεγάλῃ γωνιαίᾳ οἰκίᾳ τῆς ὁδοῦ Πατησίων καὶ
Γλάδδωνος 1. (Παρὰ τὰ Χαντεῖα)

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΨΙΛΙΚΩΝ

ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

ΚΑΙ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΙΛΩΝ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΤΜΗΜΑ

ΕΙΔΩΝ

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ

ΚΑΙ

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗΣ

ΤΙΜΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ

Χ. Δ. ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΥ
16 ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΓΕΩΣ - 16

ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΙΔΗΡ. ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΙΣΧΥΟΝ ΑΠΟ 1ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1907

Γραμμὴ Κηφισίας

Ἐξ Ἀθηνῶν	Ἐκ Κηφισίας
Στροφῶλι	Παλαιὸς Σταθμὸς

Πρὸ μεσημβρίας		
6.—	6.55'	7.10'
8.—	—	9.10'
10.—	—	11.10' κατ' εὐθεΐαν
12.—	κατ' εὐθεΐαν	—

Μετὰ μεσημβρίαν		
2.—	2.55'	4.20' κατ' εὐθεΐαν
4.—	—	3.10'
6.—	6.55'	7.10'
8.—	—	9.10'
10.—	κατ' εὐθεΐαν	10.40'

Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς προστίθενται

2.30 μ. ταχεῖα | | 4.10' μ.μ.
Λαϊκὰ ἀμαξοστοιχίαι κατὰ πᾶσαν Τετάρτην
Ἀμαξοστοιχία νυκτὸς κατὰ Σάββατον ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Κηφισίαν ὥρα 12 μεσονύκτιον.

Γραμμὴ Λαυρίου

Ἐξ Ἀθηνῶν	Ἐκ Λαυρίου
8.45' π.μ.	7.10' π.μ.
3.50' μ.μ.	4.15' μ.μ.

Σ. Π. Α. Π.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

- Ἀναχωρήσεις ἐξ Ἀθηνῶν**
6.30 π. μ. διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλόπολιν, Κυπαρισσίαν, Καλάμας.
6.50 » διὰ Κόρινθον, Καλάβρυτα, Πάτρας, Κυλλήνην, Πύργον, Ὀλύμπια.
8.30 » Τοπικὴ διὰ Κόρινθον.
11.30 » διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Πάτρας.
1.20 μ. μ. Ταχεῖα διὰ Πάτρας, κατὰ Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Σάββατον.
- Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν**
7.10 π. μ. διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Ἀθήνας.
8.15 » Ταχεῖα δι' Ἀθήνας, κατὰ Τρίτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν.
11.35 » διὰ Καλάβρυτα, Κόρινθον, Ἀθήνας.
6.30 » δι' Ὀλύμπια, Κυπαρισσίαν, Καλάμας.
3.45 » διὰ Πύργον Ὀλύμπια.
- Ἀναχωρήσεις ἐκ Καλαμῶν**
7.00 π. μ. διὰ Κυπαρισσίαν, Πύργον, Πάτρας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν, Ἀθήνας.
8.20 » διὰ Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.
- ΑΦΙΣΤΕΙΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ**
2.50 μ. μ. Ταχεῖα ἐκ Πατρῶν (τρὶς ὥς ἄνω).
4.40 » Ἐκ Πατρῶν, Τριπόλεως, Ναυπλίου.
6.15 » Τοπικὴ ἐκ Κόρινθου.
7.10 » Ἐξ Ὀλυμπίων, Κυλλήνης, Πατρῶν, Καλαβρύτων.
8.20 » Ἐκ Καλαμῶν, Κυπαρισσίας, Μεγαλόπολεως, Τριπόλεως, Ναυπλίου.

SUN INSURANCE OFFICE
ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Ο "ΗΛΙΟΣ,"

ΕΔΡΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ—THREADNEEDLE STREET

Ἰδρυθὲν τῷ 1710

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΕΝ Τῷ ΚΟΣΜῳ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚῶΣ
Πυρασφαλιστικὸν κατὰστημα

Ἀναλαμβάνει παντὸς εἶδους κινδύνους κατὰ τοῦ πυρὸς, ἐπὶ οἰκοδομιῶν, ἐνοικίων, ἐπιπέλων, ἐμπορευμάτων κτλ.

ΤΑΧΕΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΖΗΜΙΩΝ

LONDON & LANCASHIRE LIFE ASSURANCE COMPANY

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
Λονδίνον καὶ Λαγκαστέρια

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΙΣΟΒΙΟΙ, ΜΙΚΤΑΙ, ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΤΛ.

Ἀσφάλεια εἰς Δραχμὰς

ΠΑΝΖΑΡΗΣ & ΚΟΝΤΟΣ
Πράκτορες ἐν Ἀθήναις

Ὁδὸς Σανταροῦζα ἀρ. 3α

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΑΤΜΟΣΠΛΟΤΗΣ
Α. ΔΙΑΚΑΚΗ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πειραιῶς :

- ΔΕΥΤΕΡΑΝ** ὥραν 7 μ. μ. διὰ Λαύριον, Ἀλιθέριον, Χαλκίδα, Λίμνην, Αἰδηψὸν (τὸ θέρος), Στυλῖα, Ὠρεοῦς καὶ Βόλον.
ΤΡΙΤΗΝ ὥραν 7 μ. μ. διὰ Χαλκίδα, Αἰδηψὸν (τὸ θέρος), Βόλον καὶ Θεσσαλονίκην.
ΤΡΙΤΗΝ ὥραν 8 μ. μ. διὰ Μονεμβασίαν, Ἀγίαν Πελαγίαν, Νεάπολιν, Γύθειον, Πορτοκάγιον, Γερολιμένα, Λιμένιον, Σελινότσαν, Καρδαμύλην, Καλάμας καὶ Νησίον.
ΠΕΜΠΤΗΝ ὥραν 8 μ. μ. διὰ Σύρον, Πάρον, Νέξον, ἼονΟῖαν καὶ Θήραν.
ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥραν 7 μ. μ. διὰ Λαύριον, Ἀλιθέριον, Χαλκίδα, Λίμνην, Αἰδηψὸν (τὸ θέρος), Στυλῖα, Ὠρεοῦς καὶ Βόλον.
ΚΥΡΙΑΚΗΝ ὥραν μεσημβρίαν ἀκριβῶς κατ' εὐθεΐαν δι' Ἀλεξάνδρειαν.
ΚΥΡΙΑΚΗΝ ὥραν 8 μ. μ. διὰ Σύρον, Τήνον, Ἄνδρον, καὶ Κόρθιον.
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ : Ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου 8. Τηλέφωνον 252.—Ἐν Πειραιεῖ Πλατεία Καραϊσκάκη. Τηλέφωνον 94.

[Ἐκ τῆς Διευθύνσεως]

Ο ΣΥΡΜΟΣ

Ἐνδυμα κοινὸν περιπάτου (Τροταῖρ)

Ἡ ὄμοια αὕτη ἑαρινὴ ἀμφίεσις γίνεται συνήθως ἀπὸ λεπτὸν ὕφασμα σέρις χρώματος μπλε ντε ἢ ἡ ἐσθῆς εἶνε κοντὴ καὶ εὐθεῖα, τριγυρι-

(Ἐνδυμα διὰ Κοράσια)

Διὰ κορασίδας 5—6 ἐτῶν εἶνε λίαν κομψὴ ἢ ἀνωτέρω ἀμφίεσις. Ἀποτελεῖται ἀπὸ φούσταν πλισσέ κομπομένην ὅσον ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. Ἡ φούστα αὕτη ῥά-

πτεται ἐπάνω εἰς περικόρμιον, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει καὶ ὡς πλαστρὸν. ἀφροῦ γαρνιρισθῆ ἔμπροσθεν κατὰ πλάτην διὰ νὰ φαίνεται μέσῳ τοῦ ἀνοίγματος τῆς ζακέττας. Ἡ ζακέττα εἶνε κομμένη ἐπίσης ὅπως ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν, κομβόνεται δ' ἔμπροσθεν με κομβία καὶ κομβότροπας ὁρατάς. Τὸ ἔμπροσθεν μέρος φθάνει μέχρι τοῦ ὤμου, με μίαν ραφήν ἐνοῦσαν αὐτὸ μετὰ τῆς πλάτης. Ἡ πλάτη γίνεται ὅπως καὶ ἔμπροσθεν ἄνευ ὅμως ραφῆς. Τὰ πλάγια κάτωθεν τοῦ βραχίονος διευθύνονται ἐκ τῶν ἔμπροσθεν πρὸς τὴν πλάτην δι' ἑνὸς καὶ μόνου τεμαχίου στενοῦ ἄνωθεν καὶ φαρδύτερου πρὸς τὰ κάτω.

Τὰ μανίκια εἶνε ἴσια κομμένα, φαρδυνόμενα πρὸς τὸν ὄμον. Τὸ ἔνδυμα αὐτὸ γίνεται ἀπὸ ὕφασμα ὁμοιόχρουν κατ' ἀρέσκειαν ἢ γραμμωτὸν ἢ με τετράγωνον ἢ σκατωσέζικον. Ὁ ἀνάλογος πῖλος εἶνε ἀπὸ ψιφίαν λίαν μαλακὴν, γαρνιρισμένην δὲ με ἐσάρπαν πτυχουμένην πέραξ καὶ τῆς ὁποίας τὰ ἄκρα πίπτουν ἐπὶ τῆς κόμης.

ΤΟ ΚΑΛΔΥΝΤΗΡΙΟΝ

(Ἵγιεινὴ τῶν χειρῶν)

Μολονότι ἔχουν γραφῆ ἀρκετὰ διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐν τούτοις δὲν νομίζω περιττὸν νὰ θέσω ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀναγνωστριῶν μου καὶ τὴν ἐξῆς πρακτικὴν συνταγὴν διὰ τὴν διατήρησιν τῶν χειρῶν.

Μετὰ τὸ πλύσιμον αὐτῶν τὴν πρωίαν λαμβάνετε τρία μέρη ροδοστάμου καὶ ἓν μέρος γλυκερίνης καὶ διαλύετε ἑλαφρῶς. Ἀλείψετε τὰς χεῖρας καὶ τὰς κρατεῖτε ἐπ' ὀλίγην ὥραν ἐκτεθειμένας εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα. Τὴν νύκτα πρὸ τοῦ ὕπνου ἀλείψετε με ἀμυγδαλέλαιον καὶ φορεῖτε πολὺ εὐρεὰ γάντια. Ἀποκτᾶτε χεῖρα τὴν ὁποίαν ὄλοι θὰ δνειροπολήσουν νὰ ζητήσωσιν...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΑΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 6,000,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΕΙΑ
της Εταιρίας εν Μύλοις Ἀθηνῶν,
Ἐλευσίνοι, Νέφ Φαλήρω, Πάτραις,
Καλάμαις, Πύργω, Κύμη, Πάρω, καὶ
τοῖς κυριωτέροις οἰνοφόροις κέν-
τροις τῆς Ἑλλάδος.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ :

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΖΑΝΟΣ
ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διαρκῆς ἐκθεσις εἰδῶν φωτισμοῦ, θερμάνσεως καὶ κινήσεως ἐν ὁδῷ Σταδίου καὶ Κολοκοτρώνη.
Πρατήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται εἶδη φωτισμοῦ καὶ θερμάνσεως, ὡς καὶ οἰνόπνευμα μετουσιωμένον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, εὐρίσκονται ἐν Ἀθήναις μὲν, παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ἀποθήκῃ, ὁδὸς Ὁφθαλματρείου ἀριθμὸς 2, Κυδαθηναίων ἀριθμὸς 17, Τριπόδων καὶ Θεσπίδος, Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, Χαλκοκονδύλη 30, διασταύρωσις Σόλωνος καὶ Ἰπποκράτους, Πειραιῶς 17, Ἐρμού 86, Πλατεία Ἐξαρχείων, Πατήσια, Ἄγιον Λουκᾶν. Ἐν Πειραιεὶ ὁδὸς Παρθεναγωγείου 3.

ΠΩΛΗΣΙΣ

Ἡ τιμὴ τοῦ μετουσιωμένου οἰνοπνεύματος ὄρισθη εἰς λεπτά 80 κατὰ σταθμικὴν ὀκᾶν (ὀκᾶν βάρους) ἐπιβαρυνομένη εἰς τὰς ἐπαρχίας (ὅπου δὲν ὑπάρχουσι ἡμέτερα ἐργοστάσια) διὰ τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς καὶ διατυλίαν τελῶν. Καθίσταται δὲ ἐνταῦθα γνωστὸν, ὅτι μεγάλη διαφορά ὑπάρχει μεταξὺ μετρικῆς καὶ σταθμικῆς ὀκᾶς οἰνοπνεύματος, λόγῳ τοῦ μικροῦ εἰδικοῦ βάρους αὐτοῦ (0,83). Οὕτως ἡ συνήθης ὀκᾶ τοῦ οἴνου δύναται νὰ περιλάβῃ μόνον 332 δράμια οἰνοπνεύματος.

ΧΡΗΣΙΣ ΜΕΤΟΥΣΙΩΜΕΝΟΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ἡ Ἐταιρία ἡμῶν παράγει τὸ μετουσιωμένον οἰνόπνευμα, ἀποβλέπουσα εἰς τρεῖς ἀνάγκας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἤτοι τὸν **φωτισμὸν**, τὴν **θερμανθίν** καὶ τὴν **κίνηθιν**.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΝ ΤΟΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ἡ χρῆσις τοῦ οἰνοπνεύματος εἶνε βεβαίως ἐντελῶς ἀκίνδυνος, ἀρκεῖ νὰ λαμβάνωνται στοιχειώδεις τινὲς προφυλάξεις, αἱ ὁποῖαι συνοψίζονται εἰς τὸ θεμελιώδες παράγγελμα : Μὴ πλησιάζετε εἰνόπνευμα εἰς φωτιάν.

1ον Δὲν πρέπει νὰ ἀφίνωμεν τὰ δοχεῖα τοῦ οἰνοπνεύματος ἀβούλωτα, διότι καὶ ἐξατμίζεται τοῦτο καὶ ἀπορροφᾷ ὑγρασίαν, ὁπότεν καὶ κατέρχεται κατὰ βαθμὸν.

2ον Διὰ κανένα λόγον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ρίπτετε οἰνόπνευμα εἰς ἀναμμένην λάμπαν, μαγειρεῖον, καμινέτο κτλ., διότι ἄλλως διατρέχετε τὸν κίνδυνον νὰ ἀνάψῃ τὸ οἰνόπνευμα τοῦ δοχείου, νὰ σπᾶσῃ τὸ δοχεῖον καὶ νὰ χυθῇ ἐπάνω σας ἀναμμένον. Τὸν αὐτὸν κίνδυνον διατρέχετε καὶ μὲ τὸ πετρέλαιον, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι τὸ οἰνόπνευμα σβύνει εὐκολώτατα μὲ νερὸν καὶ μάλιστα μὲ ὀλίγον. Μόλις τὸ νερῶσατε παύει νὰ καίῃ.

3ον Πρέπει νὰ φροντίζητε νὰ γεμίζητε τὴν λάμπαν, καμινέτο, μαγειρεῖον κτλ. πρὶν τὰ ἀνάψητε. Ἄν δὲ παρῴσιασθῇ, ἀνάγκη νὰ ρίψητε καὶ ἄλλο οἰνόπνευμα, σβύσατε πρῶτον καὶ ἀφοῦ βεβαιωθῆτε, ὅτι ἐσβυσε, τότε ρίψατε καὶ ἄλλο.

4ον Μὴ ἐπιτρέπεται νὰ μεταχειρίζωνται οἰνόπνευμα διὰ προσάναμμα καρβούνων, διότι πολλοὶ πολλὰκις δὲν προσέχουν καὶ ρίπτουν τοιοῦτον σὲ μισσαναμμένα κάρβουνα, ὁπότεν διατρέχετε τὸν κίνδυνον νὰ ἀνάψῃ τὸ δοχεῖον καὶ νὰ γίνῃ δυστύχημα.

5ον Μὴ γεμίσετε ξεχειλιστὰ οὔτε λάμπαν, οὔτε μαγειρεῖον, οὔτε κανὲν ἐν γένει εἶδος. Τὸ οἰνόπνευμα πρέπει νὰ μένῃ ἐνὰ τοῦλάχιστον δάκτυλον κάτω τοῦ στοιμίου, διότι μὲ τὴν θερμότητα διαστελλεται (φουσκώνει) καὶ πρέπει νὰ ἔχη τόπον, ἄλλως θὰ χυθῇ ἀπέξω καὶ θὰ ἀνάψῃ.

7ον Ἐὰν γεμίσαντες ἐν εἶδος οἰνοπήποτε τὸ περιβρέξητε μὲ οἰνόπνευμα, κατὰ λάθος, σκουπίσατέ το ἀμέσως πρὶν τὸ ἀνάψητε, μὲ ὅ,τι δήποτε ὑφασμα. Τὸ οἰνόπνευμα οὔτε λερώνει, οὔτε βρωμᾷ.

8ον Ἄν κατὰ λάθος εἰς τὸ ἀνάμμα τῆς λάμπας ἐτρομπάρατε περισσοτέρως, ἀπὸ ὅ,τι πρέπει φορᾶς καὶ βγάξῃ ἢ λάμπα ἐπάνω ἀπὸ τὸ γυαλί μεγάλας φλόγαις, μὴ ἀνησυχίσητε. Θὰ κατεβούν μόναι τους καὶ ἡ λάμπα σας θὰ ἀνάψῃ κανονικά.

Τὰ εἶδη μας εἶνε τελειότατα, ἐὰν δὲ ἀκολουθήσητε τὰς ἀνωτέρω ὁδηγίας οὐδέποτε δύναται νὰ συμβῇ τὸ παραμικρόν.

ΜΙΚΡΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1

Τὴν ἀρχαίαν κεφαλὴν μου ὑπερήφανον ὑψώνω
Κι ἐπὶ τὸν σπλάγγωνμον ἀψύχους ἤρωας μεταμορφώνω.
Ἐὰν μ' ἀρωτηθῆσῃς, χωρὶς πόδας ἂν μ' ἀφίσης,
Ἐπὶ τὰ δάκτυλά σου τότε δύνασαι νὰ μ' ἀριθμήσης.

2

Δημῶδες αἶνιγμα

Σφάζω τὴν αἶγα μου
τρώγω τὴν αἶγα μου,
κι' ἀπὸ τῆς αἶγας τὸ μερὶ
κάνω τὴν αἶγά μου γερή.

3

Κυβόλεξον πρὸς συμπλήρωσιν

. . . E
. . . E .
. E . .
E . . .

Εἰς τοὺς τρεῖς πρῶτους λύτας δοθῆσονται ἀνὰ 25 εἰκονογραφημένα ταχυδρομικὰ δελτάρια, ἀνὰ 10 δὲ τοιαῦτα εἰς τοὺς πέντε ἐπομένους.

4

Πρόβλημα

Ἐἴθε εἰς ἀκεραίους ἀριθμοὺς τοιοῦτους, ὥστε προσθέτων εἰς τὸ τριπλάσιον ἐκάστου αὐτῶν τὸ ἄθροισμα τῶν πέντε ἄλλων, νὰ εὐρίσκησῃς κατὰ σειρὰν ἀθροίσματα τοὺς ἀριθμοὺς 82, 86, 106, 110 καὶ δύο ἄλλους ἀριθμοὺς, περιλαμβανομένους μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν 96 καὶ 106.

Εἰς τὸν πρῶτον λύτην δοθῆσονται 50 εἰκονογραφημένα ταχυδρομικὰ δελτάρια, εἰς δὲ τοὺς τρεῖς ἐπομένους ἀνὰ 20.

ΔΥΣΕΙΣ

Ἀριθμητικὴ ἄσκησις

= Τὰ ὡὰ ἦσαν 60.

Ὁρθὰς λύσεις ἀπέστειλαν οἱ κ. κ. Διονύσιος Ε. Μεσσαλᾶς, ὁ ὁποῖος θὰ λάβῃ τὰ 50 δελτάρια, Ἀθανάσιος Δ. Γαλανός, Λεωνίδας Παπαστρατηγάκης, Ἀμερικὸς Ἀμερικανός, Ἀριστείδης Γ. Κούμαρης, Χρῆστος Π. Πράτσικας, Σπυρίδων Α. Τζωρτζόπουλος, ἔξ Ἀθηνῶν, ἡ Δίς Ἀναστασία Γεωρ. Παπουτσοπούλου καὶ Εὐάγγελος Π. Τσιντζός ἐκ Μεσολογίου, Π. Ν. Σαρρῆς ἐκ Σύρου, Ν. Γεροντάκης ἐκ Πειραιῶς, Γεώργιος Ι. Οἰκονομίδης ἐκ Χαλκίδος, Ἀχιλλεὺς Παπανικολάου ἐκ Τρικιάλων, Δίς Σοφία Κυριάκη ἐκ Κερκύρας, Α. Μ. Κουτούβαλης ἐκ Σμύρνης καὶ Γ. Δ. Μαναρῆς ἐκ Χανίων τῆς Κρήτης.

Δημῶδες αἶνιγμα

= Τὸ ἄλας.

Ὁρθὴν λύσιν ἀπέστειλαν πρῶτον ὁ κ. Α. Μ. Κουτούβαλης ἐκ Σμύρνης καὶ Εὐδοκία Μαύρου ἔξ Ἀθηνῶν, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ δοθῶσιν ἀνὰ 25 εἰκονογραφημένα ταχυδρομικὰ δελτάρια.

Κυβόλεξον

Π
Ω Ο Ν
Ω Ν Ι Ο Σ
Π Ο Ι Η Τ Η Σ
Ν Ο Τ Ο Σ
Σ Η Σ
Σ

Ὁρθὴν λύσιν ἀπέστειλε πρῶτος ὁ κ. Ἀχιλλεὺς Παπανικολάου ἐκ Τρικιάλων, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ δοθῶσιν 25 εἰκονογραφημένα ταχυδρομικὰ δελτάρια.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ

ΝΕΥΡΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ
ΑΝΑΡΡΩΝΥΟΝΤΩΝ

Ο "ΓΑΛΗΝΟΣ,"

Ἐν Πατησίοις παρὰ τὸν Ἅγιον Λουκᾶν

Δὲν γίνονται δεκτοὶ οἱ πάσχοντες δέξαι
ἢ χρόνια μολυσματικὰ νοσήματα

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ Ο ΓΑΛΗΝΟΣ,
Κ. ΤΣΙΜΗΝΑΚΗ & Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟΝ
ΤΩΝ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΝΕΥΡΕΝΗΕΙΛΑΝΣΤΑΛΤΕΝ

Ἐπὸ τὴν Ἱατρικὴν Διεύθυνσιν
ΚΩΝΣΤ. ΤΣΙΜΗΝΑΚΗ
ΚΑΙ
ΜΙΛΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗ

Ἐφηγητῶν τῆς Νευρολογίας καὶ Ψυχιατρικῆς
ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ

Βοηθὸς ἱατρός παραμένει ἐν τῇ
Κλινικῇ διαρκῶς

Πληροφορίαι ἰδιαιτέραι ὡς καὶ ὁ κανονισμὸς παρέχονται παρὰ τοῖς διευθύνουσιν ἱατροῖς
Κ. Τσιμηνάκη 8-11 π. μ.—ὁδὸς Πειραιῶς ἀρ. 25 καὶ Μ. Οικονομάκη 2-5 μ. μ.
Ὁδὸς Χαριλάου Τρικοῦπη (πρῶτῃν Πινακοπᾶν) ἀρ. 18.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΦΡΑΓΚ. 20,000,000 5% ΤΟΥ 1907

Κεφάλαιον και τόκοι πληρωτέα εις χρυσόν

Δυνάμει του Νόμου ΓΡΟΕ' (Αριθ. 3175) της 23/5 Ιανουαρίου 1907 κυρούστος την σύμβασιν της 23/6 Δεκεμβρίου 1906 η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ συνωμολόγησε μετω της ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και των αποτελούντων την ομάδα αυτή καταστημάτων, ήτοι της ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ Ltd, ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ, ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ, COMPTOIR NATIONAL D'ESCOMPTE DE PARIS και C.J. HAMBRO και SON, δάνειον ονομαστικού κεφαλαίου φράγκων χρυσών 20,000,000, διηρημένον εις 200,000 ομολογίας φράγκων 100 ή L 4 εκ στη εξοφλητέον εντός 36 ετών από 1/14 Ιανουαρίου 1910.

ΟΡΟΙ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Τα εις εκάστην ομολογίαν προσκεκολλημένα εξαμηνιαία τοκομερίδια έσσονται 2 1/2 φράγκων ή δύο σελινίων, θα πληρώνονται δε εις χρυσόν τη 2/15 Ιανουαρίου και 1/14 Ιουλίου εκάστου έτους.

Το δάνειον εξοφληθήσεται χρεωλυτικώς εις το άρτιον δι' εξαμηνιαίων κληρώσεων ενεργουμένων εν τω εν Αθήναις Κεντρικώ Καταστήματι της Εθνικής Τραπέζης τη 19 Μαΐου) 1 Ιουνίου και 18 Νοεμβρίου) 1 Δεκεμβρίου εκάστου έτους, της πρώτης κληρώσεως γενησομένη τη 19 Μαΐου) 1 Ιουνίου 1910.

Αί κληρωθείσα ομολογία εξοφλούνται εις χρυσόν κατά την λήξιν του πρώτου μετά την κλήρωσιν τοκομεριδίου. Τα τοκομερίδια παραγράφονται μετά πενταετίαν από της λήξεως, αί δε κληρούμενα ομολογία μετά τριακονταετίαν από της ώρισμένης προς εξοφλησιν προθεσμίας.

Την πληρωμήν των εξαμηνιαίων τοκομεριδίων και των κληρουμένων ομολογιών εκτελοῦσι:
'Εν Λονδίνω οί κ. κ. C.J. Hambro και Son και ή Ionian Bank Ltd,
'Εν Παρισίοις το Comptoir National d' Escompte de Paris.
'Εν Βερολίνω ή National Bank Für Deutschland.
'Εν Τουρκία και Αιγύπτω τα Υποκαταστήματα της Τραπέζης 'Αθηνών ήα της Τραπέζης της Ανατολής.
'Εν 'Ελλάδι ή 'Εθνική Τράπεζα της 'Ελλάδος.

ΑΣΦΑΔΕΙΑΙ

Η ύπηρεσία του δανείου (ήτοι τόκοι και χρεωλύσιον) ανερχομένη έτησίως εις φρ. 1,203,366 εξασφαλίζεται:

Αον) Προνομιακώς : δια των υπό του Νόμου ΓΚΖ' της 17 Ιουνίου 1904 περί συστάσεως του Ταμείου 'Εθνικής 'Αμύνης ώρισμένων φόρων και έτέρων προσόδων του Ταμείου (και των τυχόν εν τω μέλλοντι προσεθητομένων) του συνόλου των φόρων και προσόδων τούτων, των παρά τη 'Εθνική Τραπέζη της 'Ελλάδος κατατιθεμένων ανελθόντος.

κατά το 1903	εις Δραχ.	4,616,436
» 1906	»	4,891,290
» 1907	»	3,460,842

Βον) 'Επιδοθητικώς: δια των πλεονασμάτων των εις την Διεθνή Επιτροπήν του 'Ελέγχου εκκεχωρημένων προσόδων, άμέσως μετά τας υπό της 'Επιτροπής ταύτης ενεργουμένας καταβολάς δια την ύπηρεσίαν των εν τω Νόμω περί Διεθνούς 'Ελέγχου αναφερομένων δανείων και των έτέρων δανείων, ών μεταγενεστέρας μέχρι της σήμερον εξασφαλίθη ή ύπηρεσία δια των αυτών πλεονασμάτων.

Τα δε πλεονάσματα ταύτα, τα εις το Δημόσιον άποδοθέντα και συνεπώς επιδοθητικώς εξασφαλίζοντα την ύπηρεσίαν του παρόντος Δανείου άνήλθον

κατά το 1903	εις Δραχ.	18,481,933
» 1906	»	24,576,221
» 1907	»	23,933,667

Συμφώνως τω άρθρω 31 του Νόμου περί Διεθνούς 'Ελέγχου τα άνωτέρω πλεονάσματα κατα-

δένται υποχρεωτικώς υπό της 'Επιτροπής του Διεθνούς 'Ελέγχου παρά τη 'Εθνική Τραπέζη της 'Ελλάδος.
'Εκ του άναληφθέντος παρά της άνωτέρω ομάδος συνόλου φρ. 20,000,000 του παρόντος Δανείου.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ C. J. HAMBRO & SON

ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΣΙΝ ΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΕΓΓΡΑΦΗΝ 30,000 ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΦΡΑΓΚΩΝ 100

'Εν Συνόλω 'Ονομαστικού κεφαλαίου φρ. 3,000,000

Η ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΕΙΣ ΦΡ. 97 ΚΑΘ' ΟΜΟΛΟΓΙΑΝ φέουσαν το τοκομερίδιον Β' εξαμ 1908
Κατά την έγγραφην καταβάλλονται φρ. 25
» την κατανομήν » » 72
φρ. 97

'Εάν αι έγγραφαί υπερβώσι το εκδιδόμενον ποσόν των Όμολογιών, ή 'Εθνική Τράπεζα της 'Ελλάδος επίουλάσεται το δικαίωμα της κατανομής, ήτις γενήσεται εντός μηνός από της έγγραφης επίπαράδοσε των όριστικών τίτλων.

27 Μαρτίου 1908
'Η έγγραφη άρχεται την Πέμπτην 9 'Απριλίου

28 Μαρτίου 1908
και λήγει το εσπέρας της Παρασκευής 10 'Απριλίου

ΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΙΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ παρά τοις Κεντρικίσι Καταστήμασι και Υποκαταστήμασι της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ της ΕΛΛΑΔΟΣ, της ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ LTD, της ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ και της ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ,

ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΑΙΓΥΠΤΩ παρά τοις Υποκαταστήμασι της ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ και της ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ παρά τοις κ. κ. C. J. HAMBRO & SON.
'Η εισαγωγή των όμολογιών εν τω Χρηματιστηρίω Λονδίνου θέλει δεόντως ης- τήσθ.

Αί πληρωμαί γίνονται δι' έπιταγής τραπεζικής επί Παρισίων ή εις την εκάστοτε τιμήν του συναλλάγματος όψεως Παρισίων.
Αι έγγραφαί γίνονται από τουδε δεκταί, δι' αλληλογραφίας.
Αί επιστολαίδέον να απευθύνωνται προς την ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ και να συνοδεύονται υπό του καταδλητέου κατά την έγγραφην ποσοῦ δι' έπιταγής επί Παρισίων.

'Αθήναι- Λονδίνον τη 1/14 Μαρτίου 1908.

(Πάσα δημοσίευσις της άνω άγγελίας υπό έφημερίδος, μη λαβούσης παρά της 'Εθνικής Τραπέζης της 'Ελλάδος, ειδικήν προς τοῦτο έντολήν δεν θέλει αναγνωρισθῆ).

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

16-20 - ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ - 16-20

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΣΤΕΡΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΩΝ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1870

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

Φακέλλων, Καταστήκων, Φωτογραφικῶν Χαρτονίων, Πενθίμου Χάρτου και Φακέλλων

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ

Διὰ Σφραγίδας, Ἐπιγραφὰς Ἰνυρῶν και πᾶσαν ἄλλην Χαρακτικὴν ἔργασίαν ἐπὶ ξύλου και μετάλλου

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ

Σφραγίδες ἐλαστικοῦ και Ἐπιγραφαὶ διὰ θύρας ἐκ πορσελάνης (Plaques émailées)

ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ ΩΣ ΚΑΙ ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ

ΜΕΓΑΛΑΙ ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΧΑΡΤΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΛΗΣ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΟΙΝΟΣ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΜΟΝΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Τῶν Φωτογραφικῶν πλακῶν και χάρτου τοῦ μεγαλειτέρου ἐν τῷ κόσμῳ Ἐργοστασίου

LUMIERE & FILS

Και τοῦ Φωτογραφικοῦ Χάρτου Celloidine τῆς Δρέσδης

ΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ

Τοῦ τε Ἐσωτερικοῦ και Ἐξωτερικοῦ ἐκτελοῦνται μετὰ μεγίστης ἀκριβείας και ταχύτητος

ΠΩΛΗΣΙΣ ΔΙΑΝΙΚΩΣ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΩΣ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΥΡΟΣ ΚΑΙ ΖΩΗΣ

Ο ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΣ ΦΟΙΝΙΞ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1860—ΕΔΡΑ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ

Κεφάλαια ἑταιρικά και ἀποθεματικά Πιρὸς—Ζωῆς κορώνναι 84,000,000

Ἐνεργεῖ ἀσφαλείας κατὰ πυρκαϊὰς ἐπὶ οἰκοδομῶν, ἐπιπέλων, ἐμπορευμάτων κλπ.— **Κλάδος Ζωῆς**: Πολλοὶ και ποικίλοι ἀσφαλιστικοὶ σύνδεσμοι, ἀσφάλιστρα και ὄροι λίαν συμφέροντες, ἀνεπίδεκτοι ἀνταρτασῶν.— **Ἡ μόνη Ἐταιρεία** ἧτις ἐγγυᾶται ἐν τοῖς συμβολαίοις τῆς ὡς ἐλάχιστον ὄριον μικτοῦ ποσού.— Δάνεια ἐπὶ τῶν συμβολαίων τῆς.— Τὰ συμβόλαια ἑλληνιστί.
Εἰδικὴ Διεύθυνσις διὰ τὴν Ἑλλάδα, Κρήτην κλπ. ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου 6
Διευθυντὴς Ζ. Παδχαλίγκος Δικηγόρος

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝ. ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1908

4 Μεγάλα κέρδη ἔξ	100,000	δραχ.	400,000
4 Κέρδη..... ἔξ	25,000	»	100,000
4 Κέρδη..... ἐκ	5,000	»	40,000
12 Κέρδη..... ἐκ	10,000	»	60,000
20 Κέρδη..... ἐκ	1,000	»	20,000
1644 Κέρδη..... ἔξ	100	»	164,400
2312 Κέρδη..... ἐκ	50	»	115,600
4000 ἐν ὄλῳ κέρδη ἀξίας δραχμῶν.....			900,000

Μέχρι τῆς πρώτης κληρώσεως (27)10 Ἀπριλίου 1908) θὰ ἐκδοθῶσι μόνον 300,000 τετραδράκμιων γραμματίων, ὑπ' ἀριθ. 1—300,000. Μόνον οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι θὰ τεθῶσιν ἐντὸς τῆς κληρωτέδος, κατὰ τὴν κλήρωσιν ταύτην. Κατέτιν, θὰ ἐκδοθῶσι μονόδραχμα γραμμάτια, ἰσχύοντα διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων, ὑπ' ἀριθ. 300,001 ἄχρις 1,000,000 θὰ προστεθῶσι δὲ ἐντὸς τῆς κληρωτέδος και οἱ ἀντίστοιχοι ἀριθμοὶ.

Γραμμάτια πωλοῦνται πρὸς δραχμὰς τέσσαρας ἑκάστον, ἰσχύον διὰ τὰς τέσσαρας κληρώσεις, και πρὸς δραχμὴν μίαν ἑκάστον γραμματίον, ἰσχύον διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου και τῶν Ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ἡ πώλησις τῶν γραμματίων ἤρχισεν ἀπὸ τῆς 1)14 Ἰανουαρίου 1908

Ὁ Διευθύνων Τμηματάρχης
Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

ΘΑΝΟΣ Λ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἴατρος

εἰδικῶς ἐπὶ τετραετίαν ἐν Παρισίοις σπουδάσας

Νοσήματα Μεταδοτικὰ, Δερματικά και τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς.

Τελειοτάτη Κλινικὴ ὁδὸς Βουλῆς ἀρ. 4
10—12 π. μ. και 4—6 μ. μ.

Ο ΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ - ΩΤΟΛΟΓΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ Μ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Τέως chef-de-clinique τῆς ἐν Παρισίοις κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Faivel.

Εἰδικὸς νοσημάτων Ἀρύγγου, ὠτων, ῤινός, Λαρυμόδ.

Τελειοτάτη Κλινικὴ παρὰ τὴν πλατείαν Ἁγίου Γεωργίου ἀριθ. 4, ἀντικρὺ τῆς Ἐκκλησίας και τοῦ Συλλόγου Παρνασσού.

Ὁραὶ ἐπιτόκως 10—12 και 3—5
Πλατεία Ἁγ. Γεωργίου ἀρ. 4.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πωλούμενον χωριστὰ τιμᾶται :

Ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ δραχ. 2 καὶ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 2.50

Ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν